300.353

300.353

Statist. O.
1007.4.

SZ. K. PESTVÁROSA
STATISZTIKAI HIVATALÁNAK KÖZLEMÉNYEI.
IV.

PEST,
SZABAD KIRÁLYI VÁROS,
AZ
1870DIK ÉVBEN.

A NÉPSZÁMLÁLÁS és NÉPLEIRÁS EREDMÉNYEI.

IRTA
KŐRÖSI JÓZSEF,
A PESTVÁROSI STATISZTIKAI HIVATAL IGAZGATOJA.

TIZ GRAFIKUS RAJZZAL.

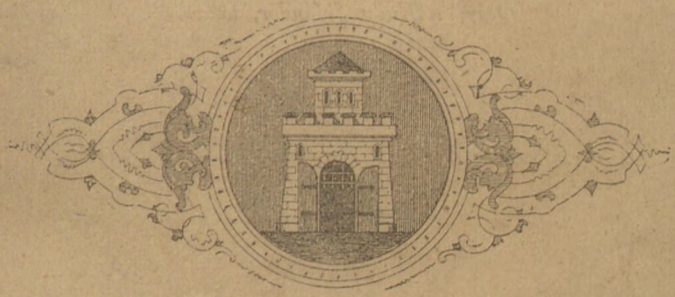

PEST, 1871.
A VÁROS TULAJDONA.
RÁTH MÓR BIZOMÁNYA.

Ára 3 frt 50 kr.

A PESTVÁROSI STATISZTIKAI BIZOTTMÁNY TAGJAI:

Elnök: *Gyöngyössy Alajos* *főpolgármester.*

Alelnök: *Kada Mihály*, *alpolgármester.*

Barna Zsigmond, *városi főjegyző.*
Békey Imre, *városi tanácsnok.*
Csengey Endre, *városi főügyész.*
Faller Antal, *városi főszámvevő.*
Feszl Ágoston, *városi tanácsnok.*
Gerlóczy Károly, *városi tanácsnok.*
Dr. Halász Géza, *városi tiszti főorvos.*
Hamza Máté, *városi tanácsnok.*
Incze György, *városi főmérnök.*
Kammermayer Károly, *városi tanácsnok.*
Körösi József, *statisztikai igazgató.*
Morócz István, *városi képviselő.*
Polgár Károly, *városi tanácsnok.*
Dr. Rózsay József, *városi főorvos.*
Somhegyi Ferencz, *városi képviselő.*
Szendrey Ignácz, *városi képviselő.*
Tavaszy Endre, *városi képviselő.*
Thaisz Elek, *városi főkapitány.*
Vecsey Sándor, *városi képviselő.*

Jegyző: *Rudy Nándor*, *tollnok.*

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

M. T. AKADÉMIA
KÖNYV-
TÁRA

SZ. K. PESTVÁROSA
STATISZTIKAI HIVATALÁNAK
KÖZLEMÉNYEI.

IV.

PEST, SZABAD KIRÁLYI VÁROS,

AZ

1870DIK ÉVBEN.

A NÉPSZÁMLÁLÁS ÉS NÉPLEIRÁS EREDMÉNYEI.

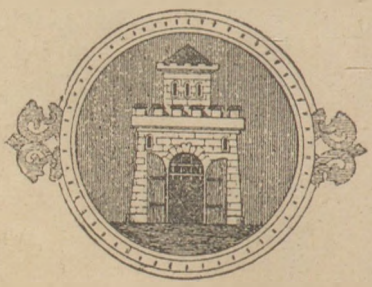

PEST, 1871.
A VÁROS TULAJDONA.
RÁTH MÓR BIZOMÁNYA.

Statist. O. 1007.
4

PEST,

SZABAD KIRÁLYI VÁROS,

AZ

1870DIK ÉVBEN.

A NÉPSZÁMLÁLÁS ÉS NÉPLEIRÁS EREDMÉNYEI.

IRTA

KŐRÖSI JÓZSEF,
A PESTVÁROSI STATISZTIKAI HIVATAL IGAZGATÓJA.

Tíz grafikus rajzzal.

PEST, 1871.
A VÁROS TULAJDONA.
RÁTH MÓR BIZOMÁNYA.

A statisztikából többet tanulhatunk az ember erkölcsi természetéről, mint az előbbi idők összes tapasztalatából. Én ezt komoly megfontolás után állitom.

Buckle *(Anglia művelődésének története).*

A társadalom még távol sem szerelte föl a statisztikát oly eszközökkel, még távol sem engedett annak oly gyakorlati befolyást, minőt érdemel, és minőt e tudomány majd, mint az egész államot átható és önállóan észlelő szervezet magának a nemzetgazdasági fejlődés szabályos menetére és az értékek hamisitlan képzésére kivivni fog... Ez természetesen föltételezné, hogy a statisztika nagyobb méltánylásban részesüljön, egy olyan igazgatási rendszer által, mely a tények szoros megfigyelésében leli gyökerét, mire pedig szükséges, hogy maga a közigazgatás mestersége is tudományosabb módon folytattassék. Hogy ez be fog következni, aziránt részemről legkisebb kételyt sem táplálok. A statisztikai hivatalok valaha fontosabbaknak fognak tekintetni a rendőri hivataloknál.

Schäffle *(Kapitalismus és Socialismus).*

A MAGY. TUD. AKADÉMIA
VIGYÁZÓ FERENC
KÖNYVTÁRA.
7158. sz.

Pesti könyvnyomda-részvény-társulat. (Hold-utczа 4. sz.)

TARTALOM.

ELŐSZÓ. XI

A NÉPSZÁMLÁLÁSI BIZOTTSÁG TAGJAINAK NÉVSORA. XIV

I. FEJEZET.

Visszapillantás és általános összehasonlitások.

A város gyors növekedése. — Összehasonlitás más városokkal. — Népességi adatok 1780-tól máig. — Pest városának rövid fejlődési története. — A vizáradások statisztikája. — Az 1786. és 1787. évi népszámlálások eredményei 1

II. FEJEZET.

A városrészek és azok lakossága.

A város és a városrészek kiterjedése és lakossága. — A nagyobb utczák lakossága. — A lakosság szaporodása 1857 óta. — A nagyobb magyar és ausztriai városok növekvése ugyanazon időszak alatt. — Állandóan és ideiglenesen jelenlevők. — A jogi és a tényleges népesség. — A távollevők 11

III. FEJEZET.

Nem.

A nőnem túlsúlya az egész országban. — A magyarországi és a külföldi városok számviszonyai. — A férfiak túlsúlya Pesten. — Ennek valószinü okai . 15

IV. FEJEZET.

Származás és honosság.

A honosságra vonatkozó adatok elégtelensége. — Idegenek és honosak. — Az idegen lakók honossága. — A lakók szülőországuk szerint. — A városrészek jellemzése lakosságuk származása szerint. — A lakosság származása és a megyéknek valamint a külországoknak járuléki hányada Pest lakosságához . . 18

Grafikus rajz: Pest lakói, szülőhelyük szerint, a 19-dik laphoz.

V. FEJEZET.

Kor.

A korstatisztika szerepe jelen munkában. — A lakosság kora. — A kerek korévek körüli viszonyok. — A nemek egymáshoz való aránya a gyermekkorban és a későbbi korosztályokban. — Feltünő eltérések az egyes városrészek közt. — Valószinü összefüggése e tüneménynek a városrészek vagyonossági állapotával. — A városi lakosság korelemeinek sajátosságai. — A termelésre képes korosztályok a nagyvárosban túlnyomók. — A termelésre képes korosztályok növekvése Pesten 1857 óta. — Pest fölénye e tekintetben a többi magyar város és néhány külföldi város fölött 22

Grafikus rajz: Pest város lakóinak kora korévek szerint a 27-dik laphoz.

VI. FEJEZET.

Hitfelekezet.

A vallásfelekezetek eloszlása a városrészekben. — Nemi viszonyok az egyes hitfelekezeteknél. — A nőnem csekélyebb száma az akatholikusoknál, s ennek valószinü oka. — A vallásfelekezetek korviszonyai. — Nagy gyermekszám a zsidóknál, — kisebb mérvü gyermekhalandóság és nagyobb születési szaporaság következtében. — A különböző vallásfelekezetek szaporasága. — A legmagasabb életkor a zsidóknál és a katholikusoknál található. — A szülők házasulási kora és a gyermekek egészsége közti összefüggés. — Kisérlet a nagyobb életképességnek a foglalkozási módra való visszavezetésére 36

Grafikus rajz: A vallások elterjedése a városrészekben, a 36-dik laphoz.

VII. FEJEZET.

Családi állapot.

A házassági arány különféle országokban és városokban. — Látszólagos nagy házassági arányszám Pesten. — A házassági arány emelkedése 1857 óta. — A házassági statisztikát a korviszonyoktól való függőségében kell tekintenünk. — Az előbb kitünt magas arány ily számitás mellett már nem bizonyul be. — A városok felnőtt lakosságának voltaképeni arányszáma mily módon volna kiszámitandó. — Az egykorbeli nős férfiak és férjes nők számának aránya. — Összefüggés házasság és a hitfelekezet közt. — Legtöbb házaspár katholikusoknál és zsidóknál, legkevesebb helvéteknél és görögöknél. — Ugyanazon arány 1857-ben is tapasztalható. — Legkevesebb a házaspár a Bel- és Lipótvárosban, legtöbb a Kültelkeken és Kőbányán. — E jelenség sem korsem hitfelekezeti viszonyokra vissza nem vezethető. — Valószinü összefüggése a lakosok vagyonosságával. — A városrészek vagyonossági osztályzata. — A vagyonos városrészekben kevesebb a házaspár mint a szegényebbekben, ellenben több a nősüléstől tartózkodó férfi. — Miért házasodik a szegény ember könnyebben mint a vagyonos? — Valószinü nagyobb termékenység a szegényebb osztályoknál. — A berlini népszámlálás eredményei e tekintetben és azoknak helyreigazitása. — Malthus és Carey. — Az özvegyek. — Az elváltak. — Származás és nősülés 43

VIII. FEJEZET,

Müveltségi fok.

A müveltségi, helyesebben müveletlenségi statisztika adatainak értelme és érdekessége. — Birálata a müveltségi fok felismerésére czélzó különféle módsze-

AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

reknek: tanulók száma, házasulók irásképessége, ujonczok irásképessége, levélforgalom, irni tudók összeirása. — Az egész ország müveltségi foka és összehasonlitások más országokkal. — Pest városának müveltségi foka és összehasonlitások más városokkal. — Müveltségi fok a gyermekek levonása után. — Nagy foku müveletlenség a nőlakosság közt. — A müveltségi fok emelkedése a fiatalabb nemzedékeknél. — Kellemetlen jelenség az utolsó évtizedben növelkedett nemzedék müveltségi fokát illetőleg. — Hitfelekezet szerinti müveltségi fok. — A városrészek müveltségi sorrendje. — Párhuzamosan halad azok vagyonosságával. — A külföldről bevándoroltak nagyobb szellemi képzettsége 68

Grafikus rajzok: Hitfelekezet szerinti müveltség, a 74-dik laphoz. Az egyes városrészek müveltségi viszonyai, a 76-dik laphoz.

IX. FEJEZET.

Szellemi és testi hiányok.

Az elmebetegek és a hülyék. — A vakok. — A süketek. — A némák. — A süketnémák. — Ezen személyek kora, családi állapota, müveltsége, foglalkozása. — A süketnémaság keletkezése, tekintettel a szülők rokonságára vagy süketnémaságára 81

X. FEJEZET.

Áttekintés a foglalkozási statisztika fölött.

Fölötte nagy számú proletariátus Pesten. — Összehasonlitások más városokkal. — A legsürübben képviselt kereseti ágak. — Az 1857-diki állapot és eltérések az akkori kimutatásokban. — A pesti foglalkozási statisztikának schemája. — Észrevételek a szász, porosz és egyéb német schemák ellen. — Összehasonlitása a szász, porosz, berlini és pesti schemáknak. — Az utóbbi években mely kereseti ágak emelkedtek leginkább, melyek legkevésbbé 85

XI. FEJEZET.

A foglalkozásoknak városrész szerinti elterjedése 98

XII. FEJEZET.

Nők foglalkozása. 101

Grafikus rajz: A nőnem foglalkozásának hányada, a 101-dik laphoz.

XIII. FEJEZET.

Munkaadók és munkavevők.

Az anyag feldolgozásának nehézségei. — A kétségesek rovata. — A munkaadók. — Női munkaadók . . 104

XIV. FEJEZET.

Foglalkozás és kor.

A londoni congressusnak erre vonatkozó határozatai s azok figyelembe nem vétele. — A gyermekek munkája. — Iskolaköteles gyermekek mint inasok. — Egyéb korviszonyok összefüggésben a foglalkozással. — Foglalkozás és élettartam. — Korkülönbség munkaadók és munkavevők között 107

XV. FEJEZET.

Összefüggés a lakosság származása és foglalkozása, valamint vallása és foglalkozása közt. 111

Grafikus rajz: A jelentékenyebb kereseti ágakban elfoglalt egyének származása, a 3-dik laphoz.

XVI. FEJEZET.

Foglalkozás és müveltség.

A foglalkozási ágak rangsora azok müveltsége szerint. — Kedvezőtlen adatok az iparűzőkről. — Megkülönböztetés magyar és külföldi közt. — A tanonczok sajnos müveltségi állapota. — A vasárnapi iskolákról. — Adatok ez iskoláknak hanyag látogatására vonatkozólag 120

Grafikus rajz: Az egyes kereseti ágakban elfoglaltak müveltsége, a 120 laphoz.

XVII. FEJEZET.

A foglalkozás és a nősülés közötti összefüggésről.

Megkülönböztetés a jobb módú és a szegényebb osztályok közt. — A foglalkozások rangfokozata a férfiak nősülési aránya szerint. — A legkorábban nősülök. — Az agglegények a kereseti ágak körül 126

Grafikus rajz: Az egyes kereseti ágakban elfoglalt férfiak nősülési aránya, a 128-dik laphoz.

XVIII. FEJEZET.

Utczák és házak.

Utczák és házak most és ezelőtt. — A házak száma és szaporodása 90 év óta. — A házak kevesbülése a Belvárosban — A házak lakottsági száma. — Ugyanez magyarországi és külföldi városokra nézve. — A népesség sürüsége. — A házak nagysága lakóik számát illetőleg. — Ugyanaz szobáik száma szerint. — A házak magassága. — Nyilvános épületek 130

XIX. FEJEZET.

Lakviszonyok.

A háztartások lakói. — Cselédek száma az egyes városrészekben. — Szobatársak és ágyrajárók nagy száma. — A lakások lakottsága. — Szobák sürü lakottsága. — Lakviszonyok a lakások fekvése szerint és a pinczelakások. — Túlnépes lakások. — A nemek együttlakása. — A lakásoknak üzleti czélokra való használata 135

Grafikus rajz: Lakviszonyok, a 137-dik laphoz.

FÜGGELÉK.

A pesti népszámlálás foganatositása és földolgozása.

I. A népszámlálás előmunkálatai és annak keresztülvitele 143

II. Az anyag földolgozása a városi statisztikai hivatalban 148

Jegyzetek 157

Mellékletek 164

TÁBLÁK.

I. ÁTTEKINTŐ TÁBLÁK a—h.

a) A jelenlevő lakosság nem, vallás és családi állapot szerint 174
b) A jelenlevő lakosság müveltség és honosság szerint 174
c) Családi állapot, vallás és kor szerint 175
d) Foglalkozás, összefüggésben a müveltséggel és származással 175
e) Korviszonyok 179
f) Házak, számuk és magasságuk szerint. Háztartások, nagyságuk és szobáik száma szerint 177
g) A lakások, fekvésük, lakóik száma és túlnépességük szerint 178
h) Házi állatok kimutatása 178

II. RÉSZLETES TÁBLÁK.

1. Az egyes városrészek nagyságának, népességének, utczáik számának, házaik számának és magasságának kimutatása 179
2. Az egyes utczák népességének, házaik számának és magasságának, valamint az 1857-diki állapothoz képest mutatkozó változásoknak kimutatása . . . 181

Jelenlét és távollét:

3. Távollevő helybeliek 191
4. Távollevő helybeliek tartózkodási helyük szerint . 191
5. Ideiglenesen és huzamosan jelenlevő lakosság . . 191

Honosság és szülőhely:

9. A lakosság honossága 192
7. Pest lakóinak születéshelye 193
8. Pest lakóinak származása 194

Kor és nem:

9. Lakók kora egyes korévek szerint 196
10. A városrészek lakosságának korosztályok szerinti kimutatása, a nemek megkülönböztetésével . . . 200
11. A nemek egymáshoz való aránya a tizenkét korosztály mindegyikében 202

Hitfelekezet:

12. A hitfelekezetek városrészek és nemek szerinti kimutatása 203
13. Az egyes városrészek lakossága hitfelekezeti elemeire felbontva. (Minden városrész összes lakosságának létszáma = $100_{.00}$) 204
14. Az egy vallásbeli lakók számának százalékos eloszlása az egyes városrészekben. (Minden vallás híveinek száma = 100_{00}) 204
15. Korviszonyok az egyes hitfelekezeteknél: korévek szerint 205
16. Korviszonyok az egyes hitfelekezeteknél: 4 korszakasz szerinti kimutatás 207
17. Az egész város katholikus vallású lakossága városrészek, nem és korosztályok szerint 208
18. Az egész város ágostai vallású lakossága városrészek, nem és korosztályok szerint 209
19. Az egész város helvét vallású lakossága, városrészek, korosztály és nem szerint 208
20. Az egész város görög (n. e.) vallású lakossága, városrészek, korosztályok és nem szerint 210
21. Az egész város zsidó vallású lakossága, városrészek, korosztályok és nem szerint 211
22. Az egész város egyébvallású lakossága, városrészek, korosztályok és nem szerint 210

Családi állapot:

23. Családi állapot az egész városban és a városrészekben 212
24. Családi állapot, korévek szerinti megkülönböztetéssel 213
25. Párhuzamos kimutatása a két nem házassági arányának 215
26. Házassági arány a hitfelekezeteknél: ötéves korszakok szerint 216
27. Házassági viszony, hitfelekezet, városrész és nem szerint 218
28. Városrészenkénti kimutatás a felnőtt lakosságnak házasságban élő részéről, tekintettel a korra és a vallásra 219
29. Családi állapot a hitfelekezeteknél; a kor megkülönböztetésével 221
30. Az özvegyek és elváltak városrész és vallás szerinti kimutatása 222
31. Özvegyek és elváltak városrészenkénti kimutatása, tekintettel a korra 222
32. Férfiak nősülési aránya, tekintettel azok származására 222

Müveltségi fok:

33. Müveltségi fok az egész városban és a városrészekben 223
34. A 3 müveltségi foknak elterjedése az egyes városrészekben; százalékos kimutatásban 224
35. A két nem müveltségi foka az egyes városrészekben; százalékos kimutatásban 224
36. Betűtudatlanok a 10 évnél idősebb lakosság közt. 224
37. Az irni és olvasni tudók korosztályonkénti kimutatása vallás és nem szerint 225

38. Irni és olvasni tudók városrész, korosztály és nem szerint 226
39a. Az egész lakosság műveltségi foka; kor, vallás és nem szerint 227
39b. A lakosság műveltségének százalékos kimutatása, városrészek, korszak, vallás és nem szerint . . . 229
40. A 14 éven felüli lakosság műveltségi foka . . . 236
41. Irni és olvasni tudók az egész városban, városrész, korosztály és nem szerint: a) katholikusok . . 232
42. Irni és olvasni tudók az egész városban, városrész, korosztály és nem szerint: b) ágostaiak . . 233
43. Irni és olvasni tudók az egész városban, városrész, korosztály és nem szerint: c) helvétek . . . 232 233
44. Irni és olvasni tudók az egész városban, városrész, korosztály és nem szerint: d) görög nem egyesültek 234
45. Irni és olvasni tudók az egész városban, városrész, korosztály és nem szerint: e) zsidók . . . 235
46. Irni és olvasnitudók az egész városban, városrész, korosztály és nem szerint: f) egyéb vallásuak 234 235
47. Hitfelekezet szerinti műveltség az egyes városrészekben 236
48. Műveltség származás szerint 237

Testi és lelki hiányok.

49. Testi és lelki hiányok 238
50. A testi és lelki hiányokban szenvedők vallása, családi állapota és műveltségi foka 238
51. A süketnémaság keletkezésének ideje és oka . . 239
52. A szülők rokonságának és süketnémaságának befolyása 239

Foglalkozás.

53. A kereseti ágak áttekintési táblája 240
54. Összehasonlítás az 1857. évi és az 1870. évi kereseti viszonyok közt 243
55. A kereseti ágak eloszlása az egyes városrészekben 246 247
56. Az egyes városrészek lakosságának hány százaléka jut egy-egy kereseti ágra 247
57. Özvegy és elvált nők foglalkozása 250
58. A foglalkozási viszony kimutatása 251
59. Foglalkozás és kor 254
60. Foglalkozás és kor, munkaadók és munkavevők megkülönböztetésével (öt korszakasz szerint) . . . 266
61. Koréves kimutatás a jelentékenyebb kereseti ágakban elfoglalt tanonczokról 272
62. Foglalkozás, összefüggésben a származással, egyuttal tekintettel a műveltségre is 273
63. Foglalkozás és származás a kor tekintetbe vételével 288
64. Foglalkozás és származás, Ausztria tartományainak és a külföld országainak részletezésével . . . 281
65. A hitfelekezet és a foglalkozási mód közti összefüggés (a férfiaknál) 285
66. Foglalkozás és műveltség, tekintettel a korra és a munkaadók és munkavevők megkülönböztetésével . 290
67. Összefüggés a férfiak foglalkozási módja és azok nősülése közt 296
68. Áttekintési tábla az egyes kereseti ágaknak kor, nem, műveltségi, nősülési és származási viszonyai fölött 302
69. Házak, nagyság és lakottság szerint 326
70. Házak nagysága, szobáiknak számát tekintvén . . 328
71. A háztartások lakói 330
72. A rendes háztartások lakottsági módja, tekintettel az azokban létező szobákra 331
73. A háztartások lakottsági módja, tekintettel a szobák és a lakók számára 333
74. A lakások nagysága az egyes városrészekben és lakóiknak száma 335
75. A lakások nagysága és fekvése 335
76. Lakások, nagyság és népesség szerint 336
77. Túlnépes szobák lakói 342
78. Egy szobából álló túlnépes lakások lakói . . . 338
79. Két szobából álló túlnépes lakások lakói . . . 338
80. A túlnépes pinczelakások 340
81. Egy szobából álló háztartások lakói 340
82. A csak lakásra és az üzletre is szolgáló lakások kimutatása 343
83. Lakók száma a csak lakásra és az üzletre is szolgáló lakásokban 344

KIJAVITANDÓ HIBÁK.

25-dik lap, 27-dik sor felülről: „a város gazdagabb részeiben és kisebbé a szegényekben" helyett: a város szegényebb részeiben és kisebb gazdagabbakban.

27-dik „ 29-dik „ „ „osztály oksorrendjének" helyett: osztályok sorrendjének.

50-dik „ 15-dik „ „ „a 28. sz. táblának 20., 21., 22. és 23. rovatai" helyett: a 26. tábla 21., 22. és 23. rovatai.

50-dik „ 23-dik „ „ „korszak" helyett: korszakok.

50-dik „ 3-dik „ alulról: „0—14 évet" helyett: 0—15 évet.

51-dik „ 11-dik „ felülről: „a 25-dik tábla" helyett: a 26-dik tábla.

53-dik „ 32-dik „ „ L. a 3. sz. jegyzetet *és a 23. sz. táblát.*

57-dik „ 20-dik „ „ „10,000 férfi" helyett: 10,000 felnőtt férfi.

71-dik „ 4-dik „ „ „Pesten 147" helyett: Pesten 153.

72-dik „ 3-dik „ alulról: „vidékről s nevelésben" helyett: vidékről származó s nevelésben.

74-dik „ 9-dik „ felülről: „38. és 39. sz. táblák" helyett: 37. és 39. sz. táblák.

78-dik „ 20-dik „ alulról: „153 összesen" helyett: 153.— Összesen.

84-dik „ utolsó sor: „76. sz. táblának" helyett: 53. sz. táblának.

232-dik „ a 43-dik tábla címsorában: „Irni tudók" helyett: Irni és olvasni tudók.

267-dik „ 4-dik sor alulról: a 9. rovatban $41._{13}$ helyett: $4._{13}$; a 11-dikben $71._{55}$ helyett: $71._{56}$; a 13-dikban $20._{64}$ helyett: $20._{65}$; a 15-dikben $2._{39}$ helyett: $2._{30}$.
a 17-dikben $1._{08}$ helyett: $1._{36}$.

267-dik „ 2-dik „ „ a 4-dik rovatban $18._{60}$ helyett: $18._{66}$.

267-dik „ utolsó „ „ a 13-dik rovatban $20._{22}$ helyett: $20._{32}$.

112-dik „ 24-dik „ felülről: „össyfügést" helyett: összefüggést.

136-dik „ 10-dik „ „ „a 72-dik számu tábla 2, ő és 7-dik sorozat" helyett: L. a 73-dik számu táblát.

A 27-dik lapon levő összeállitás helyébe a következő lép:

Város neve	10.000 lakó közt van 15—40 éves férfi	Fejlődési sorszám.	Termelő képesség szerinti sorszám.	10.000 lakó közt van 41—60 éves férfi	10.000 lakó közt van 15—60 éves férfi
Pest	2781	1	1	896	3677
Temesvár	4445	2	2	886	3331
Buda	2250	5	3	1051	3301
Arad	2168	6	4	941	3109
Kolozsvár	2510	3	5	884	3031
Debreczen	2085	4	6	936	3021
Szeged	1968	7	7	783	2751
Pozsony	1950	8	8	956	2906
Szabadka	1878	9	9	872	2750
Kecskemét	1851	10	10	924	2775

(Ezen kimutatásnak alapszámait l. a 2. sz. jegyzetben).

Előszó.

A pesti népszámlálás eredményeit kivonatban azon előleges jelentés ismertette[1]), mely ezen év folyamában napvilágot látott, azonban az eredményeknek csak rövid vázlatát levén nyujtandó, sem az anyag kimerítő feldolgozására, sem az adatok bő ismertetésére igényt nem tartott.

Annak megitélésénél, mennyiben sikerült ez a jelen terjedelmesebb munkában, szerző a következő két szempontnak szives figyelembe vételét kéri:

A táblák terjedelmét illetőleg tekintettel kellett lenni Pest város tanácsának azon határozatára, (1870. 31670. sz. okt. 6.), mely szerint olyan munka volna készitendő, melyben a számok csak bizonyitó adatokként szerepeljenek és igy a fősúly a magyarázó szövegre volt fektetendő.

Ennek folytán a táblás résznek szánt helyet szűkebbre kellett szabni a mi pedig annyival inkább történhetett, mivel a népszámlálási eredménynek voltaképen forrás-munkájául azon, a legkisebb részletekig terjedő táblásmű szolgál, mely 4799 táblából áll és melyet Pest város tanácsa tizenkét példányban lemásoltatott. Azok, kik a népszámlálási eredmények iránt nagyobb érdeklődéssel viseltetnek, a nyilvános könyvtárakban hozzá juthatnak az emlitett munkához [2]).

A mi pedig magát a magyarázó szöveget illeti, szerző nagyon is érzé azon dilemmának súlyát, hogy mig azon esetre, ha az olvasónál sokat föltételez mint tudva lévő dolgot és ily pontokra csak futólag utal: ez által a homályosság vádjának tenné ki magát; mig ellenkező esetben avval fogják vádolhatni, hogy önálló észleletek közlése helyett ösmert dolgok fölemlitése körül időzik, — mely vádat természetesen legélénkebben és legjogosultabban a szaktudósok emelhetnének, kiket egy munka annál inkább elégít ki, mentül több ujat és mentül kevesebb régit találnak benne.

Szerző czélszerűbbnek találta, ha a tárgyat olyannak tekinti, mely az olvasó előtt lehetőleg idegen. Tette ezt pedig nemcsak azért, mivel e munka nem kizárólag a tudomány férfiainak van irva, — minek következtében a túlnyomóan tudományos érdekkel biró részletek kidolgozását nagyobbára a jegy-

---

[1]) »Előleges jelentés az 1870-dik évi pesti népszámlálásról. Irta Kőrösi József. Pest, 1871. Ráth Mór bizománya.«

[2]) Ezen munkából a magy. tud. akadémia, a nemzeti muzeum könyvtára és a m. kir. egyetem könyvtára, a városi levéltár, a városi statisztikai hivatal, az országgyülési könyvtár, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium, Buda városa, a buda-pesti kereskedelmi- és iparkamara, a városi reáltanoda könyvtára, az országos gazdasági egyesület és az országos iparegyesület nyertek egy-egy példányt.

zetekbe szoritotta, — hanem tekintettel azon körülményre is, hogy hazánkban ez az első kisérlet nagyvárosoknak népszámlálási monografiájára.

Hogy azonban ennek daczára mégis meg volt szerzőben legalább a törekvés arra, hogy a pesti népszámlálás eredményei, a tudomány fejlődésére való tekintettel szerkesztessenek, arról meggyőződhetni, ha e munkát átlapozván, látjuk, mily kérdésekre terjed az ki, mily irányban igyekezett az részint kijelölt nyomokon haladni, részint parlagon fekvő kérdések iránt figyelmet gerjeszteni és azokra némi világot deriteni. Németország kitünő statisztikusa, Dr. Engel, midőn 1854-ben szász iparstatisztikai munkálatát a közönség elé bocsátá, az előszóban fölsorolta azon kérdéseket, melyek fölött a vezetése alatt álló, mintaszerű hivatal részben semminemű, részben még nem elegendő adatokkal birt. Az 1870-diki népszámlálás rovatai a tudománynak ezen függőben levő kérdéseiből a következők megfejtésére nyujthatnak anyagot: a nemnek befolyása: az elemi müveltségre; az elszegényedésre; a vallás befolyása: a szegénységre, a munkásságra és a kereset nemére; a családi állapot befolyása: ugyanezen körülményekre; a származásnak befolyása: a munkásságra, a kereseti módra és a prostituczióra; a foglalkozásnak befolyása: a nősülésre és a müveltségre; a müveltségnek befolyása: a prostituczióra; a vagyonossági állapot befolyása: a termékenységre.

Ha az olvasó ezen könyvnek tartalmát átfutja, észre fogja venni, hogy e kérdések közül egyetlen egy sincs, mely e munkában többé kevésbbé behatóan — a mint ezt a népszámlálási anyag természete megengedé — nem tárgyaltatnék.

A mennyiben lehetséges volt, szerző más nagyvárosok viszonyaival is tett összehasonlitásokat. Az idevágó munkák nyilvános könyvtáraink egyikében sem levén megtalálhatók, ezen adatoknak beszerzése sokkal több fáradsággal és levelezéssel volt összekapcsolva, mint ezt a jelen műben nyujtott, talán nem is igen nagy eredmény sejteti. Az angol és a franczia városokkal alig történhetett összehasonlitás és a Párisban dühöngő polgárháború még a nagybecsű »Recherches statistiques sur la ville de Paris« czímű munkát is hozzáférhetlenné tette.

A munka berendezése a következő:

A munka végén elhelyezett táblák a magyarázó szöveggel lépést tartanak. Az első 8, *a*—*h*-val jelzett tábla könnyebb áttekintésben nyujtja a később következő 1—83. számú részletes táblák tartalmának kivonatát. A népszámlálás foganatositásának és feldolgozásának magyarázata a függelékben található.

Magyarázattal tartozunk továbbá azon két feltünő jelért (△ és ✳), melyek a százalékos tételekben találhatók.

Hogy az idomtalan és mérhetlen abszolut szám helyébe a statisztika sietve pótolja mindig az arányszámot, a százalékot, az igen természetes sőt kivánatos. De másrészt nem lehet tagadni, hogy az arányszám csak azon hallgatag megállapodás mellett használtatik, miszerint mögötte nemcsak egyenlő jelentőségü, de e mellett még meglehetősen nagy számok is állanak. Pedig hányszor történik, hogy sem az egyik, sem a másik feltétel nem áll. Tisztán csak az arányszámok után itélve, például, Európának legnépesebb állama nem Belgium, vagy Anglia, hanem a monacoi herczegség volna, minthogy ott egy négyszögmértföldön 12,000 em-

ber lakik, holott Angliában csak ötezer. E mellett aztán szinte elfelejthetnők, hogy Monacónak ilyen sürüen lakott mértföldje csak egynegyed van, Angliának pedig hatezer. Ilyen statisztikai képtelenségek kikerülésére igen czélszerű volna bizonyos határokat lefelé szabni, melyeken alúl a józan összehasonlitás lehetősége megszüntnek nyilvánittatnék. Világos, hogy ily határpont állandóan meg nem szabható, hanem hogy az a tárgy természete szerint változnék: kisebb területeknél vagy ritkábban szemlélhető tünemények statisztikájánál leszállhatna ötven — száz esetre; országos összehasonlitásoknál felszökhetnék százezerig. A jelen munkában ezen határszabás megkisértetik: ötvennélkisebb alapszámok után arányszámok nincsenek számitva és azok helyét a △ jel pótolja, azonfelül pedig még azon számoknál is, melyek ötvennél nagyobbak ugyan, de kisebbek a száznál, a kiszámitott százalék mellé a ✳ jel tétetett, figyelmeztetendő az olvasót, hogy elég nagy abszolut szám itt sem állott rendelkezésre.

Kötelességének tartja szerző végül köszönetét kifejezni Keleti Károly osztálytanácsos urnak, az országos statisztikai hivatal igazgatójának, ki a magyar városok népszámlálási irományait készségesen rendelkezésre bocsájtá. Köszönet illeti tovább a nemzeti muzeum könyvtárnokát Barna Ferdinánd urat és Lánghy urat, az egyetemi könyvtár tisztjét, kik szerzőt a Pest városára vonatkozó régibb munkák utáni kutatásában szivélyesen támogatták, nem kevésbbé a pesti könyvnyomdarészvény-társulat igazgatóságát, mely e munkának szép és gyors kiállitása körül teljes erővel közreműködött.

Pest, 1871. november havában.

Az 1870. évi pesti népszámlálás keresztülvitelére kiküldött bizottmány tagjainak névsora.

Elnök: *Dr. Steiger Gyula.*

Alelnök: *Tavaszy Endre.*

A szűkebb bizottmány tagjai:

1 Dr. Fischhof József
2 Forgó István
3 Kopp József
4 Kőrösi József
5 Kund Vilmos
6 Dr. Mandl Pál
7 Markus Ignácz
8 Morócz István
9 Nasztl Mór
10 Pilisy Béla
11 Pozsgay István
12 Radocsay Ferencz
13 Dr. Rózsay József
14 Schedl Károly
15 Szabó Pál
16 Szilvásy László
17 Szontágh Kálmán
18 Sztupa György

Jegyző: Fest Aladár.

A nagy bizottmány tagjai:

I. A BELVÁROSBAN.

1 Aigner Miklós
2 Dr. Apáthy István
3 Arday Károly
4 Bayer Márton
5 Baintner Imre
6 Ballagi Mór
7 Barhó Ferencz
8 Barna Ferencz
9 Becker Károly
10 Burghardt Ferencz
11 Cséry Lajos
12 R. Ensel Sándor
13 Gyarmathy György
14 Grabovszky György
15 Grün János
16 Hubafy Miksa
17 Jármay Gusztáv
18 Jordán Alajos
19 Kármán Lajos
20 Kberer Pál
21 Klenovits György
22 Kolarits Frigyes
23 Kölber Ágoston
24 Korompay Alajos
25 Krajcsik Ferencz
26 Lechner József
27 Mayer Ferdinánd
28 Malics András
29 Miksits Károly
30 Morlin Imre
31 Nemeshegyi József
32 Dr. Neuhoffer János
33 Perger Ignácz
34 Prückler Ignácz
35 Péczely Ferencz
36 Ragályi Dénes
37 Röser Miklós
38 Ságody Sándor
39 Szedenits János
40 Schernhoffer Károly
41 Szitár Dénes
42 Dr. Schönberg Ármin
43 Id. Staffenberger István
44 Steindl Károly
45 Tánczos Miklós
46 Török Ferencz
47 Turóczy György
48 Unger Henrik
49 Várady Károly
50 Vimmer Antal
51 Vodianer Fülöp
52 Zelenka Ferencz

II. A LIPÓTVÁROSBAN.

1 Dr. Aigner Imre
2 Busbach Péter
3 Bachmayer Gy.
4 Dr. Beck Benedek
5 Benedicty György
6 Dr. Böck Mór
7 Cziegler Antal
8 Dietl Lipót
9 Eleőd Józsa
10 Frohner János
11 Gieszriegl Károly
12 Gyapay Miklós
13 Halasy Gyula
14 Hampl Antal
15 Haris Sándor
16 Hartmann József
17 Holländer Bertalan
18 Hornyánszky Viktor
19 Janács József
20 Kárlovszky Zsigmond
21 Koti József
22 Krétsy Frigyes
23 Kugler Henrik
24 Leitner M. L.
25 Matisz Pál
26 Oszvald Sándor
27 Ritter István
28 Sacelláry György
29 Dr. Schiller Gyula
30 Sorsich Ferencz
31 Szalay István
32 Széky Károly
33 Telepy Károly
34 Zboray Béla
35 Zsigmondy Pál

III. A TERÉZVÁROS A. részében.

1 Altstädter Rudolf
2 Andredisz Antal
3 Dr. Bauer Ádám
4 Böhler Vilmos
5 Breitner Ferencz
6 Feivel Lipót
7 Göbel Ferencz
8 Göbel János
9 Halbauer Nándor
10 Hirsch Ignácz
11 Kaiser J. E.
12 Kaltenstein N.
13 Kempner Miksa
14 Klenovits Ferencz
15 Kuklay János
16 Kurländer Antal
17 Id. Ludvigh János
18 Massanek Mátyás
19 Mérő János
20 Mühlich Lajos
21 Nessi Péter
22 Pfender János
23 Pigler Lipót
24 Szarvassy Sándor
25 Schlesinger N.
26 Stöckel Mátyás
27 Strohmayer Ferencz
28 Weber János
29 Dr. Verebély József
30 Dr Vogel Károly
31 Vuck Mihály
32 Walser Ferencz
33 Weigerth János
34 Weigerth Károly
35 Záry Károly

IV. A TERÉZVÁROS B. részében.

1 Dr. Apaticzky Sándor
2 Aul József
3 Bauer György
4 Buchta János
5 Bürgermeister Antal
6 Dobos Ferencz
7 Fleischmann Károly
8 Flesch Mór
9 Flesch Alajos
10 Gottlieb József
11 Hirsch Sebestyén
12 Hösch Mihály
13 Januska Simon
14 Kammermayer Lénárt
15 Kern István
16 Kernstock Ferencz
17 Kronnesz Ferencz
18 Krumpholz Mihály
19 Kutscher Keresztély
20 Leschitz József
21 Mészner József
22 Muderlák Vincze
23 Ockenfuss Antal
24 Öttl János
25 Pflanzer József
26 Piátrik Ferencz
27 Plesch Simon
28 Polányi Károly
29 Reitberger Antal
30 Sehák Antal
31 Senger András
32 Schimmer György
33 Schmidt Antal
34 Schnepf Fülöp
35 Spiegelhalter János
36 Ständl Rudolf
37 Schvartz Antal
38 Topita N.
39 Wallenfeld Károly
40 Zettner Károly
41 Zettner Ede
42 Zabhegyi Károly

V. A JÓZSEFVÁROSBAN.

1 Adda István
2 Antoni Antal
3 Antoni Fülöp
4 Antscherl Bernát
5 Auspitz Róbert
6 Baumann Ferencz
7 Böhm Samu
8 Boschatt Antal
9 Botoletz István
10 Breitner Alajos
11 Breitner Antal
12 Brunhuber Lőrincz
13 Bubla Ág. Ferencz
14 Buchta Frigyes
15 Buzzi Felix
16 Csajághy Károly
17 Czanyuga József
18 Crettier Károly
19 Dettling Ferencz
20 Dörbaum Frigyes
21 Eisler János
22 Eckhardt Jakab
23 D'Elvaux Frigyes
24 Ifj. Devecsics Mihály
25 Dolek Antal
26 Ekkel Vincze
27 Eperjessy István
28 Ettl Jakab
29 Ezer Jakab
30 Id. Farkas Mihály
31 Ferenczy János
32 Foigt János
33 Galambos Lajos
34 Gerstenbrein Mihály
35 Gerstenbrein György
36 Goldstein Ignácz
37 Gottgeb Mátyás
38 Grauer Márk
39 Ifj. Gruber Simon
40 Grund Ágoston
41 Habert Ferencz
42 Hauschild Antal
43 Hoffman József
44 Högl Cassián
45 Edvi Illés Gyula
46 Kass Vilmos
47 Katzer József
48 Kleineisel Gáspár
49 Kleineisel József
50 Klement János
51 Klenovits Manó
52 Kramer Manó
53 Lee György
54 Leszál Antal
55 Leszkovits Mátyás
56 Liedl János
57 Löb János
58 Luzsa Mihály
59 Meringer Simon
60 Molnár Endre
61 Morbitzer Lőrincz
62 Örley János
63 Omelka András
64 Oszwald Pál
65 Payer Mátyás
66 Payer N.
67 Pittner N.
68 Pospesch Antal
69 Radiczky Jezsef
70 Rainer Ferencz
71 Rausch Pál
72 Szalay István
73 Szikora N.
74 Szikrássy Vincze
75 Sinkovics Mihály
76 Szkalla Antal
77 Schlikk Bernát
78 Schlikk Ignácz
79 Schön József
80 Szónoki János
81 Schindler József
82 Schranz Gerő
83 Stefáni Lajos
84 Stettner Ferencz
85 Strassenreiter Ignácz
86 Strobl János
87 Schuhmayer József
88 Schubert József
89 Schuszter György
90 Szentkirályi Mór
91 Takácsy Károly
92 Tatocsy Péter
93 Tabesch Márton
94 Thurn Pius
95 Tiroler Lipót
96 Tost Vilmos

97 Tormaty András
98 Vadovits Károly
99 Varga Dénes
100 Veller Károly
101 Wehner József
102 Wehner Gyula
103 Wehrmann Frigyes
104 Weinsutz József
105 Vilbich József
106 Vinkler József
107 Virág Ferencz
108 Vogl Alajos
109 Voigt Vilmos
110 Zach József.

VI. A FERENCZVÁROSBAN.

1 Almsteuer Ferencz
2 Antoni Ferencz
3 Bajusz József
4 Beyer Arnold
5 Bottlik Károly
6 Branda Tamás
7 Braun József
8 Dobronyi János
9 Domanszky Ferencz
10 Farkas István
11 Feith István
12 Frank Jakab
13 Freiszleder Nándor
14 Hagn Samu
15 Hazay Lajos
16 Hegyessy Mátyás
17 Hirsch Mihály
18 Horváth Gáspár
19 Hueber József
20 Jécsi Károly
21 Karsány György
22 Kern Ferencz
23 Kiss Károly
24 Kocsis Mátyás
25 Latisz György
26 Lipp Tivadar
27 Petriny Tamás
28 Prückler János
29 Purtzl Lénárd
30 Reisenleitner Jakab
31 Rumpelesz Mihály
32 Scharfschitzl Ferencz
33 Szemerédy István
34 Schmertz János
35 Schmiedlechner Károly
36 Solymosy Lajos
37 Strobl József
38 Schulteisz József
39 Tauser Ferencz
40 Tauser Mihály
41 Telegdi István
42 Tolmár József
43 Udvarnoky Pál
44 Wachtelschneider József
45 Vidacs István
46 Vimmer Miklós
47 Wind Mihály
48 Wolf Károly

VII. KŐBÁNYÁN.

1 Albrecht A.
2 Eigel Nándor
3 Gubits István
4 Korchus Antal
5 Lobmayer Ferencz
6 Müller József
7 Szabadi Károly
8 Schnelek Mátyás
9 Waltersdorfer A.
10 Vass N.

VIII. A DÉLKELETI VASPÁLYÁTÓL AZ ALSÓ DUNÁIG TERJEDŐ KÜLTELKEKEN.

1 Anker Lipót
2 Asmann János
3 Dantzenberger István
4 Gempszky N.
5 Herzog Rezső
6 Humayer Károly
7 Maly Ignácz
8 Petz Ármin
9 Reich Károly
10 Tschenka Emil
11 Wagner Ede
12 Zorn Antal

IX. A KŐBÁNYAI ÚTTÓL AZ ÁLLAMVASPÁLYA BÉCSI VONALÁIG TERJEDŐ KÜLTELKEKEN.

1 Ensel Kálmán
2 Eder János
3 Fagyas Gusztáv
4 Fuchs Károly
5 Gerzsó Károly
6 Lindner Imre
7 Ocker Márk
8 Salamon Eduárd
9 Szabó Albert
10 Streliczka János
11 Theisz Péter
12 Vinkler István

X. A BÉCSI VASUTTÓL A FELSŐ DUNÁIG TERJEDŐ KÜLTELKEKEN.

1 Bednarsch János
2 Bubola György
3 Dörschug György
4 Dörschug Jakab
5 Hermann János
6 Ivánovits András
7 Lechner József
8 Mervay Albert
9 Rohrbacher Károly
10 Ifj. Rósa Lajos
11 Steiner József
12 Schwedner Antal
13 Tirl Károly
14 Zarzetzky József

Összesen 348 bizottmányi tag.

ELSŐ FEJEZET.

Visszapillantás és általános összehasonlitások.

A város gyors növekedése. — Összehasonlitás más városokkal. — Népességi adatok 1780-tól. — Pest városának rövid fejlődési története. — A vizáradások statisztikája. — Az 1786. és 87. évi népszámlálások eredményei.

Pest városa gyors fölvirágzásra és lakosságának sebes növekedésére nézve Európa nagyobb városai között az első helyek egyikét foglalja el. Ily összehasonlitásoknál természetesen nem gondolunk a legnagyobb városokra; mert, ha mindjárt Pest az emelkedésnek százalékszerinti számitása mellett Európa gyorsan emelkedő városai közt harmadik lenne is: ilyféle összehasonlitásoknál még sem tanácsos, ha az absolut számokat egészen figyelmen kivül hagyják és ilyformán olyan városokat is hasonlitanak egymáshoz, melyek épenséggel nem mondhatók egyenranguaknak [1]).

A város ezen század elején 30,000 lakóval birt s körülbelül oly állást foglalt el, mint jelenleg Arad, Kolozsvár vagy Brassó városai; azonban Schwartner [2]) már azon időben is, elég bátor volt »Magyarország serdülő Londonjáról« beszélni, habár az angol Townson, [3]) ki Magyarországot csak kevéssel azelőtt utazta be, a Themseváros ezen állitólagos vetélytársát épenséggel nem méltatá figyelmére. De már 30 évvel később magára vonta Pest a gondolkodó utasok figyelmét. Marmont a városnak jelentékeny jövőt jósol [4]) s ugyanazon időben az angol Paget [5]) és a német Kohl [6]) sokra nézve szerfölötti dicsérettel halmozzák el.

Azon időben (1840) Pestnek 65,000 lakója volt. Európának azon városaira nézve, melyek körülbelül azon időben ugyanannyi, vagy két, sőt háromszorannyi lakóval birtak, azt találjuk, hogy azokban a jelenlegi népesség:

---

[1]) Pest ezen században évenkint átlag 8.1 %-kal növekedett, Odessa 24.05 %-kal (1803-ban 7500, 1865-ben 119,376 l.), Sunderland 26.39 %-kal (1810-ben 6000. 1870-ben 109,979 l.), mig London csak 2.04 %-nyi növekedést mutathat fel (1801-ben 864,849, 1870-ben 3.214,707 l.), sőt még Berlin, jelenleg köztudomásulag Európának leggyorsabban emelkedő városa is csak 4.57 %-nyi évi növekvést mutat (1800-ban 172,908, 1867-ben 702,437 l.), mely számitásoknál azonban könnyen figyelmen kivül hagyhatnók, hogy a növekvés Odessában mégis csak 111,876, Berlinben pedig 529,529 s Londonban 2.349,858-at tesz. Jaksich például »Szerborszag statisztikája«-ban nem átallja állitani, hogy Belgrád, mely 8 év alatt 2362 személylyel gyarapodott, gyorsabban növekszik Rómánál vagy épen Párisnál!

[2]) Schwartner, Statistik des Königreichs Ungern. Ofen, 1809. (A magyar királyság statisztikája, Buda, 1809.) I. köt., 103 lap.

[3]) Robert Townson. Travels in Hungary. (Utazás Magyarországban.) London, 1797.

[4]) Des Herzogs von Ragusa Marschal Marmont's Reisen in Ungarn und Siebenbürgen. (Marmont tábornagy, raguzai herczeg utazása Magyarországban és Erdélyben.) Leipzig, 1837.

[5]) John Paget. Travels in Hungary and Transylvania. London. (Utazások Magyarországban és Erdélyben.) Németre forditva. Lipcse, 1845.

[6]) L. Kohl utazásait Magyarországban.

		AUSZTRIÁBAN.			
Prága	157,713	(1870),	mig	1840-ben	109,359.
		BELGIUMBAN és NÉMETALFÖLDÖN.			
Antwerpen	123,334	(1868),	mig	1840-ben	88,487.
Brüssel	174,678	(1869),	»	1846-ban	123,874.
Gent	119,848	(1869),	»	1846-ban	102,977.
Rotterdam	121,027	(1869),	»	1849-ben	90,073.
Amsterdam	274,931	(1869),	»	1849-ben	200,006.
		FRANCZIAORSZÁGBAN.			
Bordeaux	194,241	(1866),	mig	1841-ben	99,512.
Lille	154,749	»	»	»	41,826.
Lyon	323,954	»	»	»	191,572.
Marseille	300,131	»	»	»	183,000.
Nantes	111,956	»	»	»	76,870.
Rouen	100,671	»	»	»	90,580.
		ANGOLORSZÁGBAN.			
Bristol	171,382	(1870),	mig	1831-ben	117,016.
Edinburg	178,970	»	»	»	162,403.
Leeds	259,527	»	»	»	123,393.
		NÉMETORSZÁGBAN.			
Boroszló	174,426	(1867)	mig	1843-ban	97,939.
Drezda	156,024	»	»	1840-ben	74,122.
Hamburg	224,974	»	»	1845-ben	136,956,
Köln	125,172	»	»	1829-ben	65,441.
Königsberg	106,296	»	»	1831-ben	62,375.
München	170,688	»	»	1830-ban	95,718.
		OLASZORSZÁGBAN.			
Florenz	114,363	(1861),	mig	1839-ben	97,621.
Milano	196,109	»	»	1837-ben	145,378.
Palermo	167,625	»	»	1830-ban	151,600.
Róma	220,532	(1869),	»	1843-ban	175,883.
Turin	180,520	(1861),	»	1839-ben	117,072.
Velencze	107,703	(1866),	»	1837-ben	93,847.
		OROSZORSZÁGBAN.			
Varsó	254,561	(1869),	mig	1840-ben	140,471.
		DÁNIÁBAN.			
Kopenhága	180,866	(1870),	mig	1845-ben	126,787.
		SVÉDORSZÁGBAN.			
Stockholm	134,650	(1869),	mig	1839-ben	83,007.
Pest	210,349	(1870) katonaság nélkül		200,476 1835-ben	66,788.

Ezen 30 város három-négy évtized előtt részint Pesttel egyenlő volt, részint sokkal fölötte állott; de Pest gyors fejlődésben, hét kivételével, mindezeket, köztük több uralkodó székvárost is (Brüssel, Amsterdam, Drezda, München, Turin, Stockholm, Kopenhága), megelőzte, pedig ez utóbbiak gyors felvirágzásának valószinüsége az udvari élet melegházi levegőjének behatása alatt sokkal nagyobb volt, mint Pesté. Mindaddig mig Pest csak néhány ezer lakóval birt, részesült ugyan a kormány részéről némi kedvezményekben; mihelyt azonban bátrabb fejlődésnek kezdett indulni, az irigykedő bécsi kabinet arra törekvék, hogy haladásában erő-

szakosan meggátolja, egyrészt — a kicsinyes, kaján boszantásokat s megszoritásokat nem is emlitve — ama példanélkül álló vámtörvény által, mely a legmegvetendőbb gyarmat-politika kizsákmányolási rendszerét fogadván el, az ausztriai tartományokba szállitandó magyar gyártmányokra sulyos vámot szabott, mig az ausztriaiakat majdnem vámmentesen juttatá Magyarországba; másrészt ama vasutárszabási politika által, mely minden tartományt és minden vidéki várost Bécs adózójává tenni törekedett [1]).

A fenemlitettek közül ama hét város, melyet Pest utól nem ért a következő: Amsterdam, Lyon, Marseille, Róma, Hamburg, Leeds és Varsó, melyek mindegyike azonban már eleve is lakosságra nézve Pestnél jóval előbb állott.

Pestnek, mely az europai városok közt jelenleg a 23-ik helyet foglalja el, további fejlődésében mindenekelőtt Hamburggal és Rómával kell majd versenyeznie, mely városok ma csak 20,000 lakóval vannak Pest fölött előnyben.

A következőkben együvé vannak foglalva mindazon Pest lakosságára vonatkozó adatok, melyeket megszereznem sikerült [2]). A forrás megnevezésének rovatában alighanem minden mű előfordul, mely Pest városáról e tekintetben használható [3]), eredeti adatokat tartalmaz. (L. a II. jegyzetet.)

Az 1851-ik év előtti számlálások csupán a honosokra vonatkoznak s a nemességet és idegeneket egészen figyelmen kivül hagyták; az idegenek még 1857-ben sem vétettek fel; a katonaság pedig minden népszámlálásnál figyelmen kivül maradt.

A legrégibb népszámlálási okmány, melyet a városi levéltárban találtam, a II. József-féle 1786- és 1787-iki számlálásokra vonatkozik s a jegyzetek közé van felvéve.

Megjegyezhetjük még, hogy dr. Römer Flóris úr számitása szerint Pest lakossága a mult század elején 3—4000 lélekre mehetett.

Év-szám	Lakosság	Forrás	Jegyzet
1780	13550	Jos. Andr. v. Dorffinger. Wegweiser für Fremde und Einheimische. (648 lapra terjedő munka.) (Utmutató idegenek és városbeliek számára.) Pest, Trattner 1827.	
1784	17355	Franz Schams. Vollständige Beschreibung der kön. Freistadt Pest in Ungarn. (Szab. kir. Pestvárosának tökéletes leirása.) Pest, 1821. Hartleben. (500 lapra terjed.)	Jankovich (Medizinische Topographie von Pest-Ofen. Buda-Pest orvosi helyrajzában) emliti, hogy ezen összeirási lajstromokba betekintett; e sorok irója azonban azokat már nem találhatta fel.
1786	19652	A fenemlitett hivatalos okmány szerint.	
1787	22417	Ugyanott.	

[1]) Ezen állitásunkhoz nehány illustratiót szolgáltat ezen fejezetnek jegyzete.

[2]) Egy második kimutatás közzétételét, mely az egyházi összeirásokon alapulván, Pest lakosságát az 1813-ik évtől fogva máig évről-évre ki fogja mutatni, későbbre kell halasztanom, minthogy e sorok sajtó alá bocsátásának idejekor még nem sikerült nehány hiányzó összeirásnak birtokába jutnom. E kimutatás a statisztikai hivatal részéről kibocsátandó évkönyvben fog helyet találni.

[3]) Oly adatok, melyeknél azon évszám, melyre vonatkoznak, kitéve nem volt, nincsenek felvéve.

Évszám	Lakosság	Forrás	Jegyzet
1792	26684	Martin v. Schwartner. Statistik des Königr. Ungern. (A magyar királyság statisztikája.) Buda, 1809. Két kötet.	
1795	29870	Vályi András. Magyarországnak leirása. Buda, Egyetemi nyomda, 1796—1799. 3 kötet.	A szerző elbeszéli, hogy 1795-ben a plébánia templom tornyára a kereszt feltétetvén alá egy számadatokat tartalmazó doboz tétetett, hol az akkori lakosság 29870-nek van véve.
1797	26732	Dr. Paul Rath. Adresskalender für Pest. (Pesti czím-naptár.) Pest, 1803.	
1802	29560	Schwartner az emlitett helyen.	
1807	30720	Feldmann. Wegweiser, Kalauz. Pest, Heckenast, 1859.	
1809	35449	Patachich József. Sz. kir. Pest városának leirása. Pest, Landerer, 1831.	
1814	41882	Jung. Adressbuch der k. Freistadt Pest. (Pesti czímnaptár.) Pest, Leyrer, Eggenberger, Müller. 1815. (Útmutató.)	
1817	45684	Fremdenführer für Pest-Ofen. (Budapesti kalauz.) Pest, Kilián. 1844.	
1819	47188	Dorffinger az emlitett helyen.	
1820	47932	J. V. Häufler. Budapest. Pest, Emich 1854. 2. rész.	
1821	48105	Josef Vojdisek. Adressbuch für Pest. (Pesti czímnaptár.) Pest, 1822.	
1823	51141	Dorffinger az emlitett helyen.	
1824	53563	» » »	
1825	54563	» » »	
1826	55956	» » »	
1827	60746	Kilian's Fremdenführer. (Kilian kalauza.)	
1829	62471	Dr. Friedrich Eckstein. Ueber die Cholera in Pest. (A pesti choleráról.) Pest-Leipzig, 1833.	
1830	65494	Patachich az emlitett helyen.	Häufler ugyanazon évre a lakosság számát a forrás megnevezése nélkül 62734-re teszi.
1832	63143	Fényes Elek. Magyarország jelenlegi állapotja. 6 kötet. Pest, 1837. II. kötet. 384. lap.	
1834	64724	Feldmann az emlitett helyen.	
1835	66788	Fényes az emlitett helyen.	

Évszám	Lakosság	Forrás	Jegyzet
1836	70728	Fényes Elek. Magyarország leirása. Pest, 1847. 2 kötet.	Kilián kalauza ezen évben 64060-ról szól.
1839	65226	Patachich József. Történeti jegyzetek Pestvárosáról. Pest, 1839.	
1840	66984	Häufler az emlitett helyen.	
1841	70520	» » »	
1842	71880	» » »	
1843	73302	» » »	
1848	88618[1])	Ifj. Palugyay Imre. Budapest leirása. Heckenast 1852.	Häufler ezen évre 100516 lakost említ.
1851	83818	Palugyai az emlitett helyen.	Az idegenek hozzászámitásával és a tanuló ifjusággal, melynek számát 12500 (?)-ra teszi, Palugyai az összes lakosságot 127,935-re becsüli.
1853	109000	Dr. Tormay Károly. Pest topografiája. Pest, 1854. Eggenberger.	
1857	132651	Kőrösi József. Az 1857. évi pesti népszámlálás.	Az 1857-iki számlálás eredményeként azon időben 131,705 mutattatott fel; ezen szám azonban ama népszámlálás adatainak 1870-ben eszközölt feldolgozása alkalmával a városi statisztikai hivatal által a fentebbi számra igazíttatott ki.
1862	136566	Magyarország helynévtára.	
1870	200476	Az 1870-iki számlálás eredménye.	A katonasággal együtt 210,349.

Jegyzetek.

I. Jegyzet. Azon meglehetősen elterjedt nézet, mintha Pest uj város volna, nem helyes. A rómaiak Aquincumának (Ó-Buda) átellenében a Duna másik partján azon helyen, melyet ma vizafogónak neveznek, már akkor is volt egy katonai állomás. (Castrum.)

Béla király névtelen jegyzője szerint Pest vára a 10-dik században, tehát még a pogányság idejében és közvetlenül a honfoglalás után már létezett. 1233-ban épiték itt a dominikánusok az első kath. templomot. A tatárok berohanása [2]) alkalmával elpusztíttatván, idegen bevándorlás segélyével csakhamar ujra felépült a város és körfallal vétetett körül. A Rákosmezőn országgyülések tartattak. A mohácsi csata (1526) után Pest a törökök kezébe került s feldulatott. 1551-ben másodszor

[1]) Häuflernél 1844—1848, valamint a későbbre vonatkozó adatoknál nem lehet tudni, vajjon azokban az idegenek is benfoglalvák-e vagy nem? Ugy látszik igen, mert Häufler a lakósság számát 1844-ben 82766, 1845-ben 88,618, 1846. 96,676, 1847. 100,617, (ezen szám 1846-ra Fényesnél is előfordul) 1848. 101,516, 1849. 107,795, 1850-ben 98,912, 1851 106,379-re teszi. 1848-ra Häuflernél ugyan 110.516 olvasható, ez azonban valószinüleg sajtóhiba, mert különben ez évben a lakosság szerfelett emelkedett s a következő (1849) évben igen alászállott volna — pedig Häufler is jegyzetben azt mondja, hogy az 1849. nagy emelkedés annak tulajdonitandó, hogy a legutóbbi számlálás állitólag pontosabban és tökéletesebben vitetett keresztül, mint az előbbiek

[2]) Azon időben Rogerius Pestről azt mondja: »Magna et ditissima teutonica villa, quae Pest dicitur.« (Nagy és igen gazdag német város, melyet Pestnek hínak).

jutott török uralom alá, s 1605-ben, midőn Bocacius leirá, nyomorult állapotban volt: egy ház sem vala ép, minden a földig rontva; a várost közepén mocskos árok szelé keresztül, kevés s rosz erkölcsü ember lakta, — kereskedelemről, iparról szó sem lehetett.

Midőn a város 1686-ban a törököktől visszafoglaltatott, a végenyészet képe látszott rajta. Sok házat a tüz emésztett meg, s a megmaradtak silány kunyhók voltak; lakói száma pedig — köztük igen kevés keresztény — szerfölött csekély volt. Az azelőtt oly jelentékeny város romhalommá lőn, s előbbi szabadságairól s tekintélyéről még okmányok sem tanuskodtak, mert az idők viszontagságai azokat is megemésztették.

A mai Pestnek tulajdonképeni története tehát a törökök elüzetése után kezdődik.

Az akkori kormány sokat tett, hogy a város ujjáalakulása előmozdittassék. I. Lipót alatt 1703-ban szabad királyi városi szabadalmakat nyert, s ezáltal a megyétől független törvényhatósággá válván közvetlenül a királyi helytartóság alá helyeztetett. 1724-ben épitteté III. Károly az azon időben pompásnak nevezhető s még most is megtekintésre méltó Károly laktanyát. 1784-ben az egyetem is Pestre tétetett át. II. József alatt a Teréz- és Józsefváros már oly népes volt, hogy mindegyikök számára külön plébániát kelle állitani. Ezen század elején pedig Pest már nevezetes kereskedő város volt, négy igen jelentékeny vásárral.

1802-ben a gr. Széchenyi-féle könyvtár nemzeti könyvtárrá lőn (jelenleg a nemzeti muzeum könyvtára). 1825-ben alapitá gr. Széchenyi István a tudományos akademiát. 1836-ban kezdték épiteni a nemzeti szinházat s a következő évben a nemzeti muzeumot.

1830-ban kezdé működését a dunagőzhajózási társulat, melynek létrejötte körül gr. Széchenyi István nagy érdemeket szerzett; 1831-ben alapittatott a kereskedelmi »Lloyd«-egylet. 1832-ben épittetett a vigarda. Pestnek első bankféle intézetét, a Fáy András által Pestmegye segélyével 1840-ben alapitott takarékpénztárt [1]) 1842-dik évben követé az első magyar pesti kereskedelmi bank [2]), miután a bécsi magyar udvari kanczellária az engedély kiadását hét évig halogatta. 1842-ben augustus 24-dikén tétetett le a lánczhidnak, a Duna ez egyedüli állóhidjának alapköve; az épités teljes hét évet vett igénybe. Azon időben épittetett a pest-szolnoki vasut is.

1848-ban a magyar miniszterium és parlament székhelyéül is Pest választatott, s ezen idő óta Pest mind politikai, mind szellemi és kereskedelmi tekintetben még inkább központja az egész országnak mint azelőtt volt. 1849-ben Pest, daczára annak hogy nyilt város, a budai osztrák várőrség által bombáztatott, mely alkalommal a vigarda, a parlament üléshelye, meggyuladt. Ezen épület ujbóli felépitése 1859-ben eszközöltetett. A pest-bécsi vasutvonal 1850-ben készült; a budatriesti vasutvonal 1851. évi ápril 1-én nyittatott meg. Szintén 1850-ben rendeztetett be a távirdai hivatal [3]). A bécsi nemzeti bank pesti fiókja 1851-ben

[1]) Betét az 1840-dik évben 62,962 frt 42 kr. p. p., 1870-ben 29.266,977 frt 32 kr. o. é.

[2]) Betétek az 1843—44. évben 288,850 frt p. p., 1870-ben 5.602,361 frt 36 kr. o. é.

[3]) Az 1856-ban feladott sürgönyök száma 8754 (l. Czörnig Oestreichs Neugestaltung. Ausztria ujjáalakulása. 462 l.) 1870-ben 261,319, összes sürgönyforgalom 977,618.

alapíttatott. 1863. kezdték meg a magyar északi vaspálya épitését (jelenleg a m. kir. államvaspályák pest-miskolczi és pest-zólyomi vonala).

1855-ben alakitá Pest a 6 osztályu reáltanodát, 1857-ben keletkezett a kereskedelmi akademia. 1862-ben kezdődött a magyar akadémia palotájának épitése, mely czélra néhány hónap alatt egy millió forint gyült össze, daczára annak, hogy a bécsi kabinet a gyüjtést, sőt még az adományok közzétételét is betiltotta.

Az 1867-ik évi magyar kir. miniszterium kinevezésével, melyet ugyanazon évi junius 8-án I. Ferencz József magyar király ő felségének s Erzsébet királynénak megkoronáztatása követett, Pestre nézve, ugy látszik, a virágzásnak uj korszaka köszöntött be. A város szemlátomást növekszik s a kereskedés és forgalom szerfölött nagymérvü fejlődése mellett iparvárosi jelleget is kezd ölteni [1]). A pesti közuti pálya 1866. augustus 1-sőjén adatott át a forgalomnak [2]); az első vizvezetéki csővet 1868. november 17-én tették le, a nagy vágóház épitését 1869-ben kezdették meg.

1870-ben kezdetett a lipótutczai uj városháznak, és az uj tőzsde- és Lloyd-épületnek épitése, 1871-ben a posta- és távirdaház, s ugyanezen évben az uj vámépületé.

Az 1870-ik évi X. törvény által 24 milliónyi kölcsön vétetett fel a lánczhid megváltására, két uj hid épitésére, a vasutaknak Pest és Buda közötti összekötésére s a város szépitésére. Ugyanazon évben kezdték meg a városligeti sugárút létrehozására szükséges kisajátitásokat.

Pest a legujabb ideig gyakran és sokat szenvedett árvizek által. 1732-től 1838-ig (ez utóbbi évben kezdték a várost gátakkal körülvenni s felszinét feltöltés által emelni), nem kevesebb mint 13 árviz volt és pedig:

Évszám	Legmagasabb vizállás	Jegyzetek
1712	?	Február havában.
1742	21' 1" 6'''	Patachich szerint.
1741	?	L. Rath »Adressbuch« 1803., e szerint ezen árvíz a legnagyobbak közé tartozott, s a barátok templomának főoltára viz alatt volt. Patachich ezen árviz létét kétségbe vonja.
1744	21' 1" 9'''	
1775	23' 9" 9'''	A viz éjjel, váratlanul rontott a városba s 56 ház omlott össze. A kár hivatalosan 171,244 forintra becsültetett L. Patachich.
1778	19' 7" 6'''	
1781	?	Patachich szerint.
1784	?	
1788	?	Rath szerint. Kilian kalauza szerint 1789-ben is volt árviz, mely alkalommal a kecskemétiek kiválólag segítették Pestet.
1795	?	Rath szerint a városban 14 napon át csónakkal tartatott fen a közlekedés. Fényes említést tesz egy 1797-ben állítólag létezett árvizről. (?)

[1]) Budapesten jelenleg tizenhárom műgőzmalom létezik (ezek közül 10 pesti) 12 millió mázsányi őrlési képességgel; Buda-Pest e szerint a föld legelső őrlőhelyeinek egyike. A sörfőzés évenkint ½ millió akónál többet termel (1869—70, 582,910 akó).

[2]) Az első évben szállitott személyek száma 644,385; az 1870-ik évben 5.285,666.

Évszám	Legmagasabb vizállás	Jegyzetek
1798	?	Ez alkalommal a Ferenczvárosban sok ujonan épült ház dőlt be.
1799	?	L. »A jég megáradásával támatt árviz« czímű, azon évben megjelent iratot.
1809	21' 5" 9'''	Patachich után.
1811	21' 3" —	» »
1838	29' 4" 6'''	Márczius 15-én. Eme legnagyobb árviz leirását l. Patachichnál; ez alkalommal 2281 ház omlott össze s 287 erősen megrongáltatott.

1838 óta nem volt árviz, habár a viz sokszor fenyegetőleg megáradt, igy p. o. a folyó évben februárhó 25-dikén is, midőn a viz 18' 1"-re emelkedvén, az az alsó rakpart fölszinét már elérte.

II. Jegyzet. Nem lesz érdektelen e helyen könyvészeti kimutatást adni néhány monographiáról, mely Pest viszonyaival foglalkozik. Hogy itt a »Kalauz«-ok és »Utmutató«-k másképen nem igen becses irodalma jelentékeny szerepet játszik, az a dolog természetében fekszik, miután minden ily összeállitással egy kis krónika van egybekapcsolva. A 3-dik lapon idézett munkákon kivül még a következőket emlithetem fel:

A jég megáradásával támatt vizáradás. Pest 1799.

Josef Leyrer, Die Stadt Pest und ihre Gegend. (Pest és környéke.) Pest 1803.

Wegweiser durch Pest (A czímnaptár függeléke) Pest 1804.

Dr. Paul Rath. Adressbuch f. Pest (Pesti czímkönyv) Vácz, nyomt. Gottlieb. 1805.

Franz Schell. Nothwendige Notizen von dem Postamte zu Pest (Tudnivalók a pesti póstahivatalról) Pest, Landerer. 1808.

Dr. J. Schuster. Geschichte der Stadt Pest (Pest városának története) Pest, 1815 [1]).

Tudományos gyüjtemény. 1817 X. 57. Pest városának régi helyhezhetése.

Sadler. Verzeichn. der im P. O. wildwachsenden Gewächse (A Buda-Pest körül vadon tenyésző növények) 1818.

C. J. Dietze, Ideen zur Erhöhung der Wichtigkeit der Stadt Pest. (Eszmék Pest város fontosságának emelése tekintetéből) Pest, Landerer, 1822.

Podhráczky József. Buda és Pest sz. k. városok volt régi állapotjokról. Pest Beimel. 1831.

Győry S. a Buda és Pest közt épitendő állóhidról. Pest, 1832.

Spiritus asper et spiritus lenis. Panorama von Ofen-Pest, od. Sittengemälde der beiden Hauptstädte (Budapesti Panoráma, vagy: a két főváros erkölcsrajza) Lipcse, Hartmann, 1833.

Aug. Tekusch. Der Fremde in Pest und der Pester in seiner Vaterstadt. (Az idegen Pesten és a pesti szülővárosában). Pest Eggenberger 1833.

Nosocomium Pestiensium ad Sanctum Rochum (a pestiek sz. Rókus-korháza) Pest, Trattner 1834.

E. Shloska. Ein Wort über die zu erbauende Brücke (Néhány szó az épitendő hidról) Pest 1836.

A Budapesti lánczhid tárgyában kinevezett országos küldöttség munkálatai. Pest Heckenast, 1837.

Ausführliches Tagebuch über die Ereignisse der grossen Ueberschwemmung (Részletes napló a nagy vizáradás eseményeiről) Pest, Leyrer, 1838.

Adam Clark. Einige Worte über den Bau der Pest-Ofner Kettenbrücke. (Néhány szó a budapesti lánczhid épitéséről) Pest, Heckenast, 1843.

---

[1]) Pest városának történetét Bel nagy munkája is tartalmazza. (Notitiæ, 3-dik kötet.)

Hunfalvy János és Rohbock Lajos. Budapest és környéke. Pest, Lauffer és Stolp 1859.

Feldmann Wegweiser (Kalauz) Pest, Heckenast 1859.

Polyglottenführer durch Pest-Ofen (Polyglott-kalauz Budapesten) Pest—Bécs, Hartleben, 1861.

Házak jegyzéke. Pest, Lauffer és Stolp, 1863.

Cassius. Magyarország fővárosa, Pest, Heckenast, 1866.

Dr. Rózsay József. Az 1866. évi cholera-járvány. Pest, Emich, 1866.

Az 1864 és 1867 évi hagymáz és az 1867-ik évi himlő-járvány. Pest, Emich, 1868.

Rupp Jakab, Budapest helyrajzi története, Pest, Eggenberger, 1868.

Kalauz a magyar fővárosban, Pest, Hoffmann és Molnár, 1869.

Pestváros törvényhatósági jelentése. 1868.

„ „ „ „ 1869.

„ „ „ „ 1870.

Az 1786. és 1787. évi népszámlálások eredményei.

B. b. Az uradalmak neve	Száma a házaknak	Száma a családoknak keresztény	Száma a családoknak zsidó	Keresztények papok	Keresztények nemesek	Keresztények hivatalnokok és honoratiorok	Keresztények polgárok, városiak és vidéki iparosok	Keresztények pórok	Keresztények A fentebbi polgárok, pórok, ipardzók legközelebbi utódai és örökösei	Keresztények zsellérek (Häusler), kertészek s más a termelő és iparos osztályoknál (Nahrstand) vagy vidéken elfoglaltak	Keresztények Határozatlan időre szabadságoltak ezredektől	Keresztények Határozatlan időre szabadságoltak szekcrészek	Keresztények Más államczélra (Staatsnothdürften) alkalmazhatók	Keresztények Sarjadék (Nachwuchs) 1—12 évig	Keresztények Sarjadék (Nachwuchs) 13—17 évig	Keresztények ezekhez a nőnem	Keresztények a keresztények összege	Zsidók férfiak házas	Zsidók férfiak nem házas és özvegy	Zsidók ezekhez a nőnem	Zsidók a zsidók összege	Az egész lakosság összege
Pestvárosa 1786 .	1919	4614	10	114	360	73	933	193	777	3196	35	.	925	2091	615	10287	19599	9	21	23	53	19652
1787. Pest város .	763	1915	3	469	594	93	685	4	446	1516	5	.	455	691	285	4889	10132	3	4	1	8	10140
József külváros . .	600	1347	.	6	44	11	143	151	230	926	9	.	197	710	187	2790	5404	.	.	.	.	5404
Teréz külváros . .	618	1661	15	2	59	20	147	25	113	1516	13	1	365	876	226	3419	6787	16	40	30	86	6873
Összeg . . .	1981	4923	18	477	697	124	975	180	789	3958	27	1	1017	2277	698	11098	22323	19	44	31	94	22417
1786-hoz képest több	62	309	8	363	337	51	42	.	17	762	.	1	92	186	83	811	2724	10	23	8	41	2765
kevesebb	.	.	.	.	.	.	.	13	.	.	8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

	A férfi-keresztények közül házas	nem házas és özvegy	Távol van az országon belül	Távol van az országon kivül	Távol van nem tudni hol	itt idegen azon országból való, melyben ezen összeirás történt	más koronatartományokból való férfi	más koronatartományokból való nő	egészen idegen más országokból férfi	egészen idegen más országokból nő
1786. Pest városa	3613	5699	194	76	57	1154	685	62	378	26
1787. Pest városa	1382	3861	57	61	19	558	548	30	307	9
József külváros . .	1108	1506	20	19	20	56	75	1	31	.
Teréz külváros . .	1365	2003	28	24	19	117	325	2	86	3
Összeg . . .	3855	7310	105	104	58	731	947	33	424	12
1786-hoz képest különbség	+ 242	+1671	— 89	+ 28	+ 1	— 423	+ 262	— 29	+ 46	— 14

MÁSODIK FEJEZET.

A városrészek és azok lakossága.

A város és a városrészek kiterjedése és lakossága. — A nagyobb utczák lakossága — A lakosság szaporodása 1857 óta. — A nagyobb magyar és ausztriai városok növekvése ugyanazon időszak alatt. — Állandóan és ideiglenesen jelenlevők. — A jogi és tényleges népesség. — A távollevők.

Az 1-ső számu tábla a város kiterjedéséről ad felvilágositást. Pest területe 18,862 magyar = 14,146½ katasztralis hold [1]), tehát nem egészen másfél □ mérföld. Az ország más nagyobb városainak területével összehasonlítva a főváros elég kicsinynek látszik. Igy p. Versetz város határa 5, Nagy-Kőrösé 7, Szabadkaé 16, Debreczené 18 □ mérföld.

Az említett területből a tulajdonképeni városra 1368 hold esik. A város következő öt városrészre oszlik: Belváros, Lipótváros, Terézváros, Józsefváros és Ferenczváros. A Terézváros, mely 452 holdnyi területével s majdnem 74,000 lakójával a városrészek között legnagyobb, a népszámlálás végrehajtása tekintetéből 2 részre osztatott: A-val jeleztetett a város belső részeihez közelebb eső és a nagy- és kismező utczáig terjedő rész; B-vel pedig a külső rész, olyformán, hogy a mező-utczának mindkét oldalán levő házai már B-hez számittattak.

A városi Kültelkek képezék a hetedik számláló kerületet, Kőbánya pedig a nyolczadikat. Az 1857-iki számlálásra vonatkozó adatoknál Kőbánya a kültelkekhez van véve.

Az első táblán levő adatok szerint a Terézvárosban több lakó van, mint az országnak nagyságra nézve második városában, Szegeden; a Józsefvárosnak több a lakója mint Debreczen- vagy Kecskemétnek, sőt még a kisebb Belváros, Lipótváros vagy Ferenczváros lakóinak száma is meghaladja Székesfehérvár, Eperjes, Komárom és az ország sok más sz. kir. városának lakosságát.

Az egyes utczák növekvését a 2-ik sz. tábla tünteti fel. A lakosságnak legnagyobb emelkedését 1857 óta a külső utczákban tapasztalhatjuk, és pedig:

A BELVÁROSBAN:

Molnár-utcza 718 egyénnel.

A LIPÓTVÁROSBAN:

Váczi-ut 501, Nádor-utcza 1207 egyénnel.

A TERÉZVÁROSBAN:

Révay-utcza 525, Uj-utcza 555 (ebből külső részeiben 418), István-tér 592, Akáczfa-utcza 611, Rózsa-utcza 658, Kertész-utcza 708, Steiner-utcza 712, Hajós-utcza 721, Kétszív-utcza 735, Kismező-utcza 795, Kétszerecsen-utcza 851, Árok-utcza 884, Dohány-utcza 933 (ebből külső részeiben 618), Nagymező-utcza 999, Aradi-utcza 1202, Háromdob-utcza 1299 (ebből külső részeiben 982), Király-utcza 1789 egyénnel. (Külső részeiben 1405).

---

[1]) Egy magyar hold = 1200□°; egy katasztralis hold = 1600□°.

A JÓZSEFVÁROSBAN:

Zsák-utcza 511, Sándor-utcza 512, Német-utcza 529, Vig-utcza 565, Vas-utcza 705, Prater-utcza 862. József-utcza 910, Kerepesi-út 1080, Nagy Stáczió-utcza 1156 egyénnel.

A FERENCZVÁROSBAN:

Flórián-utcza 500, Malom-utcza 692, Üllői-út 1056, Soroksári-út 1136 egyénnel.

A több városrészre terjedő nagyobb utczák összes növekvése a következő: Ország-út 508, Váczi-út 726, Üllői-út 1068. Felső és Alsó Árok-utcza 1090, Kerepesi-út 1569 egyénnel.

Pest legnépesebb utczái több ezer lakóval birnak, többel mint az ország sok sz. kir. városa. Igy p. o. a királyutczában lakik 7596 egyén, tehát körülbelül annyi, mint Liechtenstein herczegségben s több mint Zala-Egerszeg, Lőcse, Nagy-Kálló, Szombathely, stb. városokban és a három dob-utczában (5396 lakó) vagy a kerepesi úton (5194 lakó), több mint Bártfa, Késmárk, Korpona s több más városokban; ezen három legnépesebb utczán kivül említendő még: a kétszerecsen-utcza 2003, hajós-utcza 2046, kereszt-utcza 2053, akáczfa-utcza 2518, dohány-utcza 2784, nagymező-utcza 2931, nádor-utcza 3050, soroksári út 3126, József-utcza 3184, üllői út 3235, váczi út 4267 és a kétszerecsen-utcza 4387 lakóval.

Az 1869. évi deczember 31. és 1870. január 1. közti éjjel jelen volt népesség száma, mint már említők, 210,349 s a katonaság levonásával 200,476 volt. Az ezt megelőző népszámlálás idejében 132,651 ember lakott Pesten. A lakosság tehát majdnem 70,000-rel, azaz felényivel szaporodott. (*Lásd az I-ső jegyzetet.*)

Ezen szaporodás azonban az egyes városrészek között igen egyenlőtlenül oszlik fel. Mig t. i. a város széle felé eső részeknek a terjedésre elég terük volt, és ezek az 1857 óta elmult 12 év alatt 30—70%-kal növekedtek, s mig a leggyérebben lakott kültelkek és Kőbánya 225%-nyi szaporodást mutatnak, addig a minden részről körülzárt Belváros csak 15%-kal szaporodhatott.

A kültelkek nagy gyarapodásának egyik főoka abban is kereshető, hogy a legutóbbi időben oly hatalmas fejlődésnek indult gyáripar székhelye kiválólag a kültelkeken van.

Az absolut növekvés legnagyobb volt a Terézvárosban, t. i. 22,000 lakó és a Józsefvárosban, hol ma 17,000 egyénnel több lakik mint 12 évvel ezelőtt.

A táblásmunka beosztása: *Az első kötet első fejezetét a „városrészek és lakosság“ czímű szakasz képezi;* **az 1-ső tábla** *a következő rovatokkal bir:*

1) városrészek; 2) terület; 3) lakosság: (férfi, nő, együtt); **a 2—13. sz. táblák** *ugyanazon rovatokkal birnak, de terület nélkül és az egyes utczák szerint (nem városrészek szerint) haladnak.* — **14—20. tábla:** *1) városrész, illetőleg utcza; 2) lakók 1857-ben (férfi, nő, együtt); 3) lakók 1870-ben (férfi, nő, együtt); 4) különbség (férfi, nő, együtt).*

A fenemlitett 210,349, illetőleg a katonaság levonásával 200.476 lakó képezi Pest tényleges lakosságát. Hogy a jogi lakosság számát megtudjuk, az itt levő idegenek számát az idevalók számából le kell vonnunk, s az utóbbiakhoz a távollevő idevalók számát hozzá kell adnunk.

A távollevők, a tényleges katonai szolgálatban távol levők, s az itteni idegenek számát vizsgálván, a következő eredményt nyerjük:

A távollevő polgári egyének száma	1426
Tényleges katonai szolgálatban távol	391
Összesen	1817
A jelenlevő idegenek száma pedig	44,981

E szerint tehát Pest jogi lakossága 157,312 személyt tenne.

Figyelembe vevén azon körülményt, hogy az osztrák honossági törvény hatályát veszté s a magyar törvény még csak a kezdeményezés stadiumában van, igen nehéz meghatározni, ki honos, ki idegen?

Erre nézve a miniszteri utasitás azt rendelé, hogy az egy évnél tovább helyben levők honosaknak tekintendők.

Az 1857-iki népszámlálási munkálat azon álláspontho z ragaszkodik, hogy csupán a honosak veendők fel, honosaknak pedig csak azok voltak tekinthetők, kik a törvény értelmében a honosságot megszerezték. Minthogy azonban jelentékeny számmal vannak minden nagyobb városban oly egyének, kik ott huzamosabb idő óta tartózkódván, gyakran családot is alapitván s mindenféle teherviselésben résztvevén, voltaképen az állandó lakossághoz volnának számithatók, anélkül azonban, hogy a honossági jogot alakilag is megnyerték volna, — az 1857-iki népszámlálás pedig a lakosságnak ezen nem jelentéktelen részét, minden statisztikai népszámlálási kimutatásban ignorálta: ennek következtében az akkori népszámlálási munkálatban azon visszásságot tapasztalhatjuk, hogy a személyes és foglalkozási viszonyok kimutatása csak 76,622 lakóra szoritkozik, holott Pestnek lakossága azon időben 132,000-et tett. Hogy oly statisztika, mely a lakosság felét figyelmen kivül hagyja, használhatlan, azt nem kell bizonyitani s már az előszóban emlittetett, hogy épen ezen kiáltó hiány inditott az 1857. népszámlálás adatainak uj, gyökeres átdolgozására.

A 3-dik és 4-dik számu tábla a távollevők kimutatását adja az ideiglenesen (egy hónapnál rövidebb ideig) és huzamosan (egy hónapnál tovább) távollevők megkülönböztetésével.

Mindkét kategoriát egybefoglalva, a távollevő polgáriak száma volt: Magyarországban távol 988, Ausztriában 293, külföldön 145. Az előbbiek közül huzamosan távol van $^2/_5$ rész, az Ausztriában távol levők közül $^2/_3$ rész, a legutolsók közül pedig csak $^1/_5$.

Az Ausztriában és külföldön tartózkodók valószinü tartózkodási helyéről a 4-dik számu tábla nyujt felvilágositást.

Az állandóan itt tartózkodó és a hullámzó népesség felismerésére a számláló lapban a tartózkodás ideje felől is kivántatott felvilágositás, ideiglen jelenlevőnek tekintetett a ki egy hónapon alul, huzamosan jelenlevőnek, a ki egy hónapon felül itt tartózkodott. Ily értelemben vett ideiglen jelenlevő találtatott összesen 6167, mely személyeknek városrészek közti feloszlása az 5-dik táblán szemlélhető.

A táblásmunka beosztása. *A fenidézett* **3. és 4. számu tábla** *az első kötet „községi áttekintés“ czímű szakaszában,* **7. és 9. sz. az 5. sz. tábla** *adatai pedig ugyanott az* **1. sz. alatti táblán** *találhatók.*

I. Jegyzet (a 12-ik laphoz). Azon magyar városok, melyek 1857-ben 20 ezernél több lakóval birtak, ezen korszak alatt következő emelkedést mutatnak:

	Lakossága		Különbség	
	1857-ben	1870-ben	absolut számban	%-ban
Arad	26,959	32,725	5,766	21.39
Békés	20,125	22,547	2,422	12.03
Brassó	26,826	27,766	940	3.50
Buda [1])	55,240	70,000	14,760	26.72
Csaba	27,865	30,022	2,157	7.74
Debreczen	36,283	46,111	9,828	27.09
H.-M.-Vásárhely	42,501	49,153	6,652	15.65
Kecskemét	39,434	41,195	1,761	4.47
Kolozsvár	20,615	26,382	5,767	27.97
Makó	25,595	27,449	1,854	7.24
Nagy-Várad	22,443	28,698	6,255	27.87
Pozsony	43,863	46,540	2,677	6.10
Szabadka	53,499	56,323	2,824	5.28
Szeged	62,700	70,179	7,479	11.93
Szentes	26,093	27,653	1,560	5.98
Temesvár	22,507	32,223	9,716	43.17
Zombor	22,436	24,309	1,873	8.35
Összesen	574,984	659,275	84,891	14.79

A vidéki városok között tehát Temesvár mutat legnagyobb hajlamot gyors emelkedésre. Ezen városban rátalálunk több oly alapfeltételre, melyek Pestnek emelkedését is eszközölték. Temesvár egyuttal vasuti és gőzhajó-állomás is; már most is virágzó kereskedésnek, kifejlett pénz- és bankviszonynak örvend, s ezen kivül Pest felett még azon előnye van, hogy Magyarország éléskamrájának szivében fekszik. Epitészeti fejlődésében pedig tekintélyes kamarai épitmények emelése által is támogattatott, s igy várható, hogy Temesvár gyorsabban fog fejlődni, mint Magyarország egyéb vidéki városai.

Az 1857-iki népszámlálások alkalmával Ausztriában több mint 20 ezer lakóval tiz város találtatott. Ezen városok emelkedését a következő táblázat mutatja:

	A lakosság száma		A különbség	
	1857-ben	1870-ben	absolut számban	%-ban
Bécs	476,222	607,514	131,292	27.63
Prága	142,588	157,275	14,687	10.30
Trieszt	104,707	120,050	15,343	14.65
Lemberg	70,384	87,105	16,721	23.76
Grácz	63,176	80,732	17,556	27.79
Brünn	58,809	73,464	14,655	24.92
Krakó	41,086	49,834	8,748	21.29
Lincz	27,628	30,519	2,891	10.46
Czernovitz	26,345	34,000	7,655	29.05
Laibach	20,747	23,032	2,285	11.01
Összesen	1.031,692	1.263,525	231,833	22.46
Bécs nélkül	555,470	656,011	100,541	18.10

Tehát a magyarországi vidéki városok emelkedése 3.31%-kal kisebb, mint az osztrák vidéki városoké.

[1]) Ó-Budával együtt; minthogy Ó-Buda az 1857-diki népszámlálás alkalmával Budához számittatott.

HARMADIK FEJEZET.

Nem.

A nőnem túlsúlya az egész országban. — A magyarországi és külföldi városok számviszonyai. — A férfiak túlsúlya Pesten. — Ennek valószinű okai

Majdnem minden ország népszámlása azon eredményre vezet, hogy a nőnem száma meghaladja a férfi nemét. Az európai államokban 100 férfira 101—110 nő esik.

Ennek oka valószinűleg a nőknek jóval magasabb életkora. Az ifjabb korosztályokban, hol még a fiuszületéseknek túlsúlya a leányszületések felett észlelhető, ellenkező viszonyra találunk. Ezen szabály alól leginkább csak azon országok térnek el, hol a nemek különbségének rendes állapota ki- vagy bevándorlások által zavartatik. Magyarországban úgy 1857-ben mint 1870-ben több nő találtatott, mint férfi, és pedig 1857-ben az arány úgy állott, mint 10,000 : 10,120-hoz, 1870-ben pedig mint 10,000 : 10.072-höz.

A nagyobb városok nemi viszonyaira nézve általános szabályt nem lehet felállitanunk. Átalában azt tartják, hogy a nőnem szokott többségben lenni, s e szerint Pest, minthogy 1000 férfira csak 951 nő jut, kivételt képezne.

A férfinem már 1857-ben is meghaladta valami kevéssel a nőnemet s minthogy az azon idő óta hozzájött 67821 egyén közől 35942 a férfi s csak 31883 a nő: a férfinem jelenleg még inkább túlsulyban van.

Azon összeállitás, mely e fejezet végén (L. az 1. sz. jegyzetet) találtatik, azt látszik mutatni, mintha az olasz városok kivételével a nagyobb városokban szabályszerűleg nagyobb volna a nők száma, mint a férfiaké, ezt majd minden fölhozott város mutatja, mihelyt a katonaságot figyelmen kivül hagyjuk, — mely esetben azonban figyelembe veendő volna az is, hogy a férfilakosság egy része mint katona ismét más városokban állomásozik.

Legtöbb városban talán azon eset áll fen, hogy könnyü szerzési mód vonz leányokat szolgálatba a vidékről, mig ellenkezőleg más részről az is történhetik, hogy számos hivatal vagy csak férfierőt kivánó iparágak a túlsúlyt a finemnek biztositják

Ha például városunk foglalkozási viszonyainak a nemek számviszonyaira vonatkozó befolyását megvizsgálni akarjuk, s e mellett csupán a 20 éven aluli korosztályra szoritkozunk, a meddig t. i. a férfi lakosság még házasságra nem lépett, e szerint tehát az illetőknek feleségei által a nőnem száma még nem gyarapszik, akkor következő foglalkozási ágakat találunk, melyeknél a nők munkát nem találnak.

A pék mesterségnél 20 éven alúli férfi van . . .	282,
a molnárságnál (vizi és gőzmalom)	243,
a mészáros és hentesek közt van 20 éven alúli férfi .	408,
a kávések, vendéglősök és pinczérek közt	504,

a ruházati iparban	2,829,
az épitő iparban	681,
az asztalos, esztergályos s egyéb faiparos közt	1,253,
a fémiparos közt	1,681,
a bőr- és papiriparos közt	319,
a festőiparos közt	148,
a forgalomnál	240,
a kereskedelemnél	2,219,
hivatalokban	143,
a könyvvivők közt	108,
	11,057,

mindezen foglalkozási ágakban összesen csak 132 húsz évesnél ifjabb nő foglalkozik, tehát 10,925-tel több férfi.

Azon foglalkozási ágak ellenben, melyekben a nőnem a férfinemmel versenyezhet vagy melyekben kizárólag uralkodik a következő eredményt nyujtanak:

20 évnél ifjabb	férfi	nő
mosásnál és piperénél	2,	113,
női kézipar körül	—	1,124,
»egyéb ipar-ágak« körül	1,023,	574,
napszámos	1,267,	1,090,
cselédség, (ideértve a dajkákat is)	363,	7,427,
összesen	2655,	10,328,

tehát 7673-nál több nő, mint férfi, mely számot a fenebbi férfi-többségből levonván ugy találjuk, hogy az általános kereseti viszonyok befolyása alatt már csak a 20 éven aluli lakosság között is 3252-vel több férfi találhatja városunkban kenyerét, mint nő; és miután az egész lakosságot tekintve csak 5006 férfival van több mint nő, a fenebbiek után bátran állithatni, hogy a finemnek túlsulya a nőnem fölött a fenálló kereseti viszonyokra vezethető vissza.

Még 1853-ban több nő volt Pesten mint férfi, t. i. 55,099 nő mellett 53,901 férfi. Ezek nyomán talán fölösleges volna egy olyan általános törvényt kutatni, melynek következtében a nőnemnek nagy városokban mindig túlsúlylyal kellene birnia a finem fölött.

A férfinem tulnyomó száma a Bel- és Lipótvárosban a nőszolgálók sokasága miatt fel nem ismerhető, s a Belvárosban 200-, a Lipótvárosban 1400-zal több a nő mint a férfi; ellenben a kiválólag munkásoktól lakott kerületekben, a külterkeken és Kőbányán, 1000 férfira csak 760 nő jutván az aránytalanság annál szembeszökőbben lép fel.

Ugyanis 10,000 férfira jut nő	1870-ben	1857-ben
a Belvárosban	10,129	9,613
a Lipótvárosban	11,354	11,462
a Terézvárosban [1])	9,390	9,481
a Józsefvárosban	9,478	10,041
a Ferenczvárosban	9,420	10,360
a külterkeken és Kőbányán [2])	7,557	10,628
Összesen	9,513	9,858

[1]) Terézváros A-ban 9,632, 9,463. B-ben 9,165, 9,503.

[2]) A külterkeken 7,842. Kőbányán 6,723.

Jegyzet a 15. laphoz. A nemek viszonya a kilencz magyar, és néhány nagyobb európai és amerikai városban [1]).

A város neve	A számlálás éve	Lakosság a katonasággal		Többlet a		Lakosság katonaság nélkül		Többlet	
		férfi	nő	férfiak	nők	férfi	nő	férfiak	nők
				részére				részére	
Arad	1870	.	.	.	.	16145	16580	.	435
Buda	»	.	.	.	.	25952	28046	.	2094
Debreczen	»	.	.	.	.	23274	22837	437	.
Kecskemét	»	.	.	.	.	20221	20974	.	753
Kolozsvár	»	.	.	.	.	12234	12592	.	358
Pozsony	»	.	.	.	.	21394	25146	.	3752
Szabadka	»	.	.	.	.	27839	28484	.	645
Szeged	»	.	.	.	.	34966	35213	.	247
Temesvár	»	.	.	.	.	16072	16151	.	79
Aachen	1867	33226	34952	.	1726	32133	34952	.	2819
Altona	»	33763	33587	176	.	32102	33587	.	1485
Baltimore	1860	.	.	.	.	88613	95907	.	7294
Barmen	1867	32813	32132	681	.	32798	02132	666	.
Bécs	1870	.	.	.	.	300125	347389	.	7264
Berlin	1867	353164	349273	3891	.	334780	359273	.	14493
Bologna	1861	.	.	.	.	57063	82362	4701	.
Boroszló	1867	82936	88990	.	6054	78240	38990	.	10750
Boston	1860	.	.	.	.	84185	91394	.	7209
Bréma	1862	32550	34388	.	1838	31982	34388	.	2406
Brooklyn	1860	.	.	.	.	125399	136949	.	11550
Chicago	»	.	.	.	.	54991	53314	1677	.
Cincinnati	»	.	.	.	.	80479	76834	3645	.
Danzig	1867	45318	43993	1325	.	39429	43993	.	4564
Düsseldorf	»	31995	31394	601	.	29169	31394	.	2225
Elberfeld	»	32411	32910	.	499	32403	32910	.	507
Florencz	1861	.	.	.	.	55506	58857	.	3351
Frankfurt a/M.	1867	38725	39652	.	1027	36190	39652	.	3462
Genua	1861	.	.	.	.	66527	61459	5068	.
Hannover	1867	38083	35896	2187	.	32083	35896	.	3813
Köln	»	63508	61664	1844	.	57578	61664	.	4086
Königsberg	»	51178	55118	.	3940	45470	55118	.	9648
Kopenhagen	1857	69511	74080	.	4569	.	.	.	.
Krakkó	»	.	.	.	.	16150	18060	.	1910
Krefeld	1867	25829	27992	.	2163	25824	27992	.	2168
Lemberg	1857	.	.	.	.	25837	29825	.	3988
Lipcse	1867	45499	45325	174	.	44082	45325	.	1243
Livornó	1861	.	.	.	.	48314	48157	157	.
Magdeburg	1867	41770	36782	4988	.	35877	36782	.	1405
Messina	1861	.	.	.	.	53387	49937	3450	.
Milarno	»	.	.	.	.	102368	93731	8637	.
Nápoly	»	.	.	.	.	228220	218845	9375	.
New-Orleans	1860	.	.	.	.	75252	69349	5903	.
New-York	»	.	.	.	.	386908	406278	.	19370
Páris	1856	.	.	.	.	567766	584212	.	16446
Philadelphia	1860	.	.	.	.	260156	283188	.	23032
Posen	1867	27898	25494	2404	.	21883	25494	.	3611
Prága	1857	.	.	.	.	33161	38761	.	—5600
Stettin	1867	38234	35480	2754	.	33373	35480	.	2107
St.-Louis	1860	.	.	.	.	83350	74126	9224	.
Trieszt	1857	.	.	.	.	37618	39165	.	1547
Turin	1861	.	.	.	.	106683	98077	8511	.
Velencze	1857	.	.	.	.	54152	59373	.	5221

[1]) Szt.-Pétervár, hol 1864-ben azon visszásság állott fenn, hogy 100 férfira csak 71 nő esett, sőt 1869-ben is még 100 : 77 találtatott (l. Engel folyóirata 1870. IV.) — ezen kimutatasba nem vétetett fel.

NEGYEDIK FEJEZET.

Származás és honosság.

A honosságra vonatkozó adatok elégtelensége. — Idegenek és honosak. — Az idegen lakók honossága. — A lakók szülőországuk szerint. — A városrészek jellemzése lakosságuk származása szerint. — A lakosság származása és a megyék, valamint a külországok járuléki hányada Pest lakosságához.

Mint már emlitők, honossági törvényünk mindeddig nincs, minek következtében a miniszteri utasitásba azon magyarázotot kellett befogadni, miszerint mindazok, kik helyben születtek, vagy ki tudják mutatni, hogy a helybeliek közé felvétettek, helybenhonosaknak tekintendők, a többi lakosok pedig csak azon esetben, ha egy évnél huzamosabb idő óta helyben tartózkodnak.

Törvényes határozat hiányában a népszámlálás keresztülvitelére szükségből ad hoc definitiót kelle alkotni és nem szenved kétséget, hogy az ép oly sikeresen volt volna alkalmazható, mint bármely más népszámlálási definitio, ha e szóbanforgó fogalom nem volna oly általánosan elterjedt és ismert, hogy helyébe csak nehezen lehetett az egy évi tartózkodás kényszer-magyarázatát állitani. Valószinü, hogy ennélfogva sokan, kik már több mint egy éve vannak Pesten, idegeneknek vallották be magukat s tulajdonképeni honossági helyüket jegyezték vagy jegyeztették be, mig másrészt azt nagyon nehéz lett volna constatálni, vajjon azon idegenek, kik itt honosaknak irták be magukat, csakugyan egy év óta vannak-e Pesten ? [1])

Ily körülmények között az illetőségről szóló adatoknak nem lehet valami különös fontosságot tulajdonitani, s igy nem is igen foglalkozhatunk velök.

A felvétel eredménye a 6. számu táblán látható; ebből kiviláglik, hogy a lakosságnak majd négyötöd része magát helyben honosnak vallotta be.

Azon egyének honossága, kik magukat idegeneknek vall tták be, a 8. táblának 2., 3. és 4-ik rovatából tünik ki. Ezek között legnagyobb számmal van képviselve Pestmegye, hova az idegenek mintegy 15%-a tartozik, második helyen áll Csehország $6^1/_5$%-kal, harmadik helyen az ausztriai herczegségek $5^1/_3$%-kal. S csak ezen külföldről bevándorlottak után jő Fehérmegye $4^1/_2$%-kal, de ugyanoly számmal mellette Morvaország, azután Pozsonymegye s ujra Gácsország és Bukovina $3^1/_3$%-kal.

Minthogy Pestnek, mint minden nagy városnak, növekvését nem a születéseknek túlsúlya a halálozások felett, hanem az idegen elemeknek bevándorlása eszközli : a benszülöttek száma okvetlen messze elmarad a bevándorlóké mögött.

[1]) Megjegyzendő, hogy ezen bevallásoknak jog-bizonyitéki erő nem tulajdonittatik, holott az 1857-iki számlálás ide vágó adatai ily bizonyitó erővel birtak. Minthogy akkor a népszámlálást nem ügynökök, hanem bizottságok végezték s a számlálás keresztülvitele nem három napot, hanem ugyanannyi hónapot vett igénybe, a honossági adatokat akkoriban szorosabb vizsgálatnak is lehetett alávetni.

MTA AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

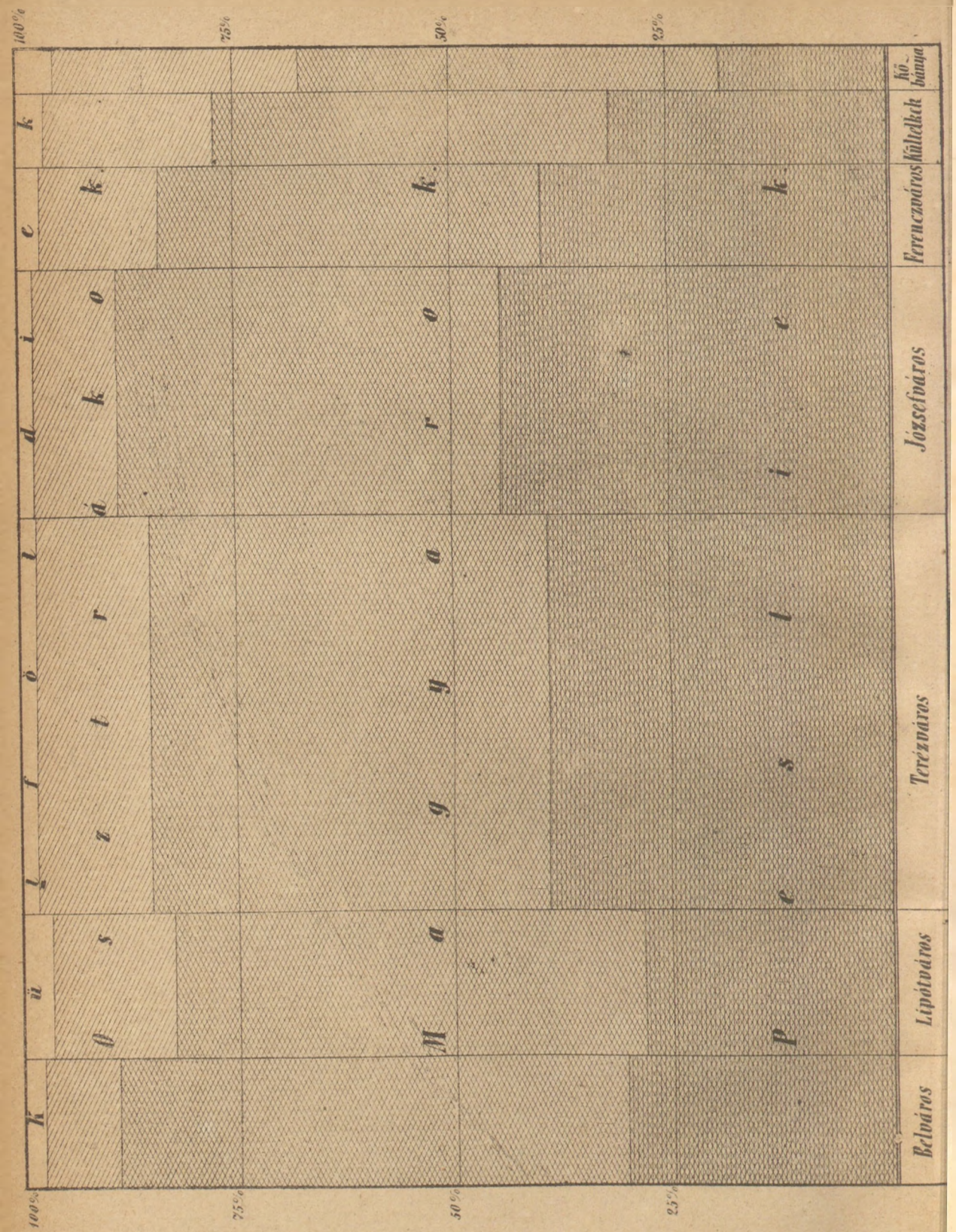

Pest lakói, szülöhelyük szerint.

Pesten szülöttek
Magyarországon szülöttek
Ausztriában szülöttek
Külföldön szülöttek

A 7. számú tábla erre nézve bővebb felvilágositással szolgál. Kimutatja, hogy 1000 lakó közül átlag csak 367 született Pesten, mig a többi 633 külről vándorolt ide, még pedig a legnagyobb rész, t. i. 482 Magyarországból, 129 az osztrák koronatartományokból s a külföldről egy-egy ezer után csak 22.

A városrészek között a Józsefváros az, melyben legtöbb benszülött lakik, legkevesebb Kőbányán, melynek lakói majdnem kizárólag a napszámos- és munkásosztályhoz tartoznak.

A városrészek rangsorozata e tekintetben következő:

Józsefváros	43.86 %	benszülöttel
Ferenczváros	39.94 „	„
Terézváros	38.03 „	„
Külhelkek	31.69 „	„
Belváros	30.33 „	„
Lipótváros	28.69 „	„
Kőbánya	20.38 „	„

Ezen viszonyokat az idecsatolt graphikus rajz igen világosan teszi szemlelhetőkké.

Ha csupán a külföldről bevándorlottakat veszszük figyelembe, az egyes városrészek következő sorrendben jönek egymás után:

	Az idegen lakósság száma	%-ban kifejezve
Belváros	2938	11.77
Józsefváros	5382	12.62
Ferenczváros	2930	14.52
Terézváros	11325	15.35
Lipótváros	3585	16.48
Külhelek	2936	21.54
Kőbánya	1361	31.26

Érdekkel bir továbbá az itt honosaknak, illetőleg azoknak származását vizsgálat alá venni, kik itt honosaknak jegyezték be magukat. Ezek száma, 155,495. Mint a 8. sz. tábla 6., 7. és 8-dik rovatai mutatják, ezeknek majdnem fele pesti születésű s 11% pestmegyei. Ezek után itt is néhány ausztriai tartomány következik, mint Cseh-, Morvaország 3—2½ %-kal, s csak az után jő Fehérmegye 2%-kal, s még Pozsony is, mely pedig a pesti lakosság között a legnagyobb számmal képviseltek közé tartozik, egy sorban áll az ausztriai herczegségekkel, melyek után ujra Gácsország és Bukovina következik. A nevezett osztrák tartományok nagysága eléggé megmagyarázza ugyan ezen tüneményt; azonban városunk lakossági elemeinek megitélésére nézve mindig fontos az, ha az idegen elem ily nagy mértékben tünik föl.

A 8. sz. tábla annak meghatározására is szolgál, mily mértékben nyeri Pest lakosságát részint magából, részint Magyarország más vidékeiről s a külföldről: e táblán minden megyének és országnak, hogy ugy mondjuk, javára van irva azon jelenleg Pesten élő lakosok száma, kik

1) jelenleg ugyan Pesten honosak, de azon megyéből vagy országból származnak;

2) kik most is azon megyében (országban) honosak s Pesten mint idegenek jegyezték be magukat.

Ebből látjuk, hogy Pest legnagyobb vonzerőt gyakorol Pest megyére, honnan, Budát is beleértve, 23435 lakó származik. Lemenő sorrendben következnek ezután: Fehér 5531, Nyitra 4563, Komárom 3004, Bács 2997, Szepes 2757, Veszprém 2715, Hont 2596, Heves 2576, Tolna 2483, Liptó 2431, Trencsén 2020 lakóval stb. Az ausztriai főherczegségekből származik 5670, Csehországból 7636, Morvaországból 5874, Gácsországból és Bukovinából 4082, Poroszországból 1029, Németország egyéb részeiből 1839, Olaszországból 485, Svajczból 343 lakó s igy tovább.

A 10. számu táblán kiszámitva találjuk továbbá, mily hányaddal járultak az egyes megyék, illetőleg országok Pest lakosságához. A sorrend a következő:

Minden 100,000 lakosa után, Pestre küldött:

Francziaország és Görögország	1	Szilézia	224
Olaszország és Románia	2	Bihar megye	234
Poroszország	4	Temes „	248
Szerbország	9	Torna „	262
Dalmatia	11	Arad „	278
Kővárvidék	12	Morvaország	292
Németország (Poroszország nélkül)	13	Békés megye	294
Svajcz	14	Somogy megye	333
Tirol	22	Zala „	336
Isztria és Trieszt	25	Baranya „	348
Zaránd megye	31	Vas „	362
Határőrvidék	33	Bács „	430
Salzburg	38	Gömör „	457
Karintia	46	Zemplén „	471
Krajna	47	Heves „	474
Horvátország	49	Csongrád „	584
Stiria	60	Fiume „	622
Erdélyország	70	Borsod megye	651
Máramaros megye	76	Gácsország és Bukovina	681
Kraszna „	83	Sopron megye	682
Ugocsa „	88	Sáros „	691
Krassó „	95	Abauj „	776
Közép szolnok megye	110	Trencsén „	806
Beregh „	123	Jászkunkerület	815
Szlavonország	138	Zólyom megye	880
Csehország	149	Mosony „	984
Hajdukerület	175	Nógrád „	992
Szatmár megye	176	Tolna „	1105
Torontál „	183	Bars „	1156
Csanád „	206	Nyitra „	1257
Ung „	210	Veszprém „	1346
Ausztria fhgségek	211	Árva „	1609
Szabolcs megye	216	Győr „	1614

Szepes megye	1618	Fehér megye	2817
Pozsony „	1644	Liptó „	3088
Esztergom megye	1949	Pest „	4046
Komárom „	2089	Turócz „	4172
Hont „	2319		

A táblás munka beosztása *L. az 1. kötet „Honosság és születéshely“ czímű részét. Az* 1—3 **tábla** *a 6. számú táblának felel meg. A* 4. **számú tábla** *az itt honosak szülőországát mutatja ki következő rovatok szerint: 1. Városrész. 2. Pesten születtek, 3. Magyarországban. 4. az osztrák tartományokban, 5. külföldön születtek. 6. Összeg.*

Az 5. **és** 6. **számú tábla** *ugyanezt mutatja ki, külön-külön a férfi és nőnemre nézve.* 7. **tábla**: *a Pesten honos magyarországi születésüeknek szülőmegyéjét mutatja ki.* 8. **és** 9. **tábla**: *ugyanaz nemek szerint;* 10. **tábla**: *ugyanaz az ausztriai tartományokban és* 11. **tábla**: *a külföldi országokban született itt honosakra nézve; ezen táblák rovatai következők: 1) megye (illetőleg tartomány vagy ország) 2) Létszám.* 12. **tábla**: *a Pesten idegenek honossága. Rovatok: 1) városrész, 2) Magyarországban honosak (a) férfi, b) nő c) együtt) 3) az ausztriai tartományokban honosak (a, b, c,) 4) külföldi országokban (a, b, c,) honosak 5) összesen (a, b, c,)* 13—17. **tábla**: *a Pesten idegenek honossága. Ezen táblák ugy rendezvék, mint a 7—11. számu táblák.* 18. **tábla**: *a Magyarországból származott idegenek honossága; rovatai: 1) megye 2) száma azon Pesten lakó egyéneknek, kik a) másutt honosak b) Pesten honosak c) összesen).* 19—20. **tábla**: *ugyanaz nemek szerint.* 21—26. **tábla**: *mint a 18—20. táblák az az ausztriai tartományokból és külföldi országokból származottak számára.*

ÖTÖDIK FEJEZET.

Kor.

A korstatisztika szerepe jelen munkában. — A lakosság kora. — A kerek korévek körüli viszonyok. — A nemek egymáshoz való aránya a gyermekkorban és a későbbi korosztályokban. — Feltünő eltérések az egyes városrészek közt. — Valószinü összefüggése e tüneménynek a városrészek vagyonossági állapotával. — A városi lakosság korelemeinek sajátosságai. — A termelésre képes korosztályok a nagyvárosban túlnyomók. — A termelésre képes korosztályok növekvése Pesten 1857 óta. — Pest főlénye e tekintetben a többi magyar városok és néhány külföldi város fölött.

Ha csak némi figyelmet is forditunk a társadalmi állapotok vizsgálására, meg kell győződnünk, hogy azok alakulására s jellemére a korviszonyok nem csekély befolyást gyakorolnak.

Mily nemű és mily számú elemek alkotják a népességnek munkaképes (productiv), és milyenek a munkára még nem vagy már nem képes (improductiv) contingensét? milyenek a kor- és az életviszonyok a két nemnél? milyennek mutatkozik az összefüggés a családi állapot és a kor között? milyenek az életviszonyok az egyes foglalkozásoknál? — ezen nagy fontosságú kérdések megoldása lehetetlen, ha a korviszonyok statisztikája különös figyelemben nem részesül, s habár a népszámlálási adatok önmagukban nem elegendők, hogy ezen kérdéseket mind megfejtsék, mégis legalább a nélkülözhetlen alapot nyujtják azok megoldására. A népszámlálási anyagban rejlő koradatoknak kimeritő statisztikai feldolgozása pedig határozottan conditio sine qua non gyanánt szerepel az egészségügyi kérdések megfejtésénél. Helyes betegedési és halálozási statisztika nem is képzelhető a népszámlálási anyagban kinálkozó nagybecsü koradatok részletes kiaknázása nélkül. Tekintettel ezen körülményekre, jelen munka mindenütt szoros tekintettel lesz a korviszonyokra. Akár a hitfelekezeteknek, akár a családi állapotnak, akár a müveltségi foknak, vagy a kereseti módoknak statisztikájával fogunk foglalkozni — a kor tényezője sehol sem fog figyelmen kivül maradni.

A kor-statisztika alapját a 9-dik táblán közlött adatok képezik, hol a lakosság kora városrészenkint és külön-külön a két nemre nézve egyes korévek szerint van kimutatva.

A korbeli különbségek könnyebb fölismerésére azonban czélszerünek mutatkozik az egyes évnél nagyobb korszakokat megkülönböztetni, miután két határos korév közt a különbség nem lehet vajmi nagy. A foglalkozási ágak és a korviszonyok közti összefüggés felderitésére például az egyes évek kimutatása épenséggel nem lévén szükséges, ott csak összevont korosztályok szerint haladnak a táblák. Ily korosztályt négyet vagy ötöt szoktak megkülönböztetni [1]). Nagyobb részletesség ked-

[1]) Szászországban például (Dr. Engel) ötöt: 1) 14 éven aluliak, 2) 15—20, 3) 21—30, 4) 31—60 évesek, 5) 60 évesnél idősebbek, mely fokozatot Berlin városára nézve is elfogadták (l. Dr. Schwabe jelentését az 1867-diki népszámlálás eredményeiről).

véért és tekintettel arra, hogy a korelemeket szügséghez képest lehessen kombinálni, a korviszonyok a foglalkozási statisztikában a következő 12 részre osztattak: 1) 0—14 évesek, 2) 15—20 évesek, 3) 21—25, 4) 26—30, 5) 31—35, 6) 36—40, 7) 41—45, 8) 46—50, 9) 51—55, 10) 56—60, 11) 61—65 évesek, 12) 65 évnél idősebbek. A családi állapot és műveltségi fok statisztikája ellenben az egyes korévek szerint halad, azonban a fenebbi 12 korosztály szerinti összefoglalásokat is tartalmazza. Az egyes városrészek lakosságának korviszonyait a 9-ik tábla tartalmazza azoknak 12 korosztály szerinti összefoglalását l. a 10. sz. táblán.

Ha végigtekintünk a 9. számú táblán, melyen a lakosság korévek szerint van kimutatva, fel fog tünni, hogy a tizes évekre jóval sűrűbben történtek a beirások. A kornak bevallása leginkább kerekszámban szokott történni, minek folytán a 40, 50, 60-ik korévre, de még a 35, 45, 55, 65-dikre is több gyült össze, mint a szomszéd korévekre. A mennyiben pedig az 1870-dik évben negyven, ötven vagy hatvan évesek részben 1830-ban, és részben 1829-ben, 1820-ban és 1819-ben, valamint 1810-ben és 1809-ben születtek, a létszám fölszökkenése ezen határos korévekre is átmegy. 1857-ben a körüljáró bizottmányok nagyobb szigorral jártak el a korra vonatkozó adatok fölvételében, sőt gyakran a keresztlevelek előmutatását is követelték, minek következtében az 1857-iki számlálás nem mutat oly nagy emelkedéseke a kerekszámok körül, mint az 1870-diki, bár azok ott sem maradtak el.

Korév	Pest 1857. létszám	Pest 1870. létszám	Magyarország 1870. létszám
38	2338	2597	147,639
39	1904	**3563**	**310,093**
40	**2546**	**2962**	165,255
41	1478	2250	151,964
48	1064	1783	112,109
49	835	**2410**	**266,357**
50	**1304**	**2214**	**141,996**
51	612	1502	115,027
58	507	923	66,592
59	460	**1089**	**162,210**
60	**718**	**1096**	**84,186**
61	426	686	62,248

Látjuk, hogy a létszám következetes apadása a kerekszámú életkorok közeledtével erőszakosan megakasztatik és csak ezen korévek lefolytával hull vissza megfelelő fokára.

Mint már a nemi viszonyok tárgyalása alkalmával fölemlitve volt, egészben véve majd mindenütt, és hazánkban is, a nőnem nagyobb számmal van képviselve mint a finem. A nőnem ezen túlsúlya azonban rendesen csak a magasabb korosztályok körül tapasztalható, mig az alsó korszakokban, kivált az első években a finem szokott túlsúlyban lenni, természetes következményeül azon ténynek, hogy több fiu születik mint leány.

Annál feltünőbb, hogy Magyarországon mind 1857-ben, mind 1870-ben, a magasabb koruak között a férfiak száma volt nagyobb[1]), mig a gyermekek között az 1857-iki népszámlálás alkalmával az általános szabálynak megfelelőleg több fiu találtatott ugyan mint leány, 1870-ben azonban mégis a leánygyermekek voltak túlsulyban a figyermekek fölött.

[1]) Wappäus a népesedési statisztikát tárgyaló müvében 14 europai államnak erre vonatkozó viszonyait összeállitván azt találja, hogy az idősebb korosztályoknál a nőnem csupán Olaszországban van kisebbségben. Az 1857-iki ausztriai népszámlálás eredményeit Wappäus nem vevé fel.

Ha az első gyermekéveket tekintjük, a következő eredményt találjuk:

	Magyarországon 1870		Pesten 1870		Pesten 1857	
	fiu	leány	fiu	leány	fiu	leány
0—1 éves	303.264	304.227	2642	2504	1425	1445
1—2 «	231.264	233.494	1778	1671	1306	1327
2—3 «	204.342	207.234	1666	1694	1320	1307
3—4 «	199,570	203,901	1634	1618	1276	1256
4—5 «	192,563	194,850	1375	1534	1269	1343
5—6 «	195,635	195,669	1520	1436	1397	1365
Összesen	1.326,638	1.339.375	10,615	10,457	7993	8043

Tehát még az ujdonszülötteknél is túlsulyban van a nőnem, holott Magyarországon évenkint körülbelül 20000-rel több fiu születik, mint leány, s daczára a fiuk nagyobb halandóságának, az első 6 hónap után 9000, az első év után pedig 6000-rel több fiu van még mindig életben, mint leány. Habár a népszámlálási eredmények eltérései nem is igen nagyok, mégis feltűnőkké válnak az által, hogy az ország minden részében [1]) s minden korévnél, valamint, hogy Buda, Kolozsvár, Szeged, Pozsony, Debreczen, Arad, Szabadka. Temesvár és Kecskemét városaiban is előfordulnak, és igy Magyarországnak tiz legnagyobb szabad kir. városai közül csakis Pesten van több fi- mint lánygyermek. (L. az 1. jegyzetet).

A pesti 1870-iki népszámlálás alkalmával szintén igazoltnak találtuk azon szabályt, hogy az első korévekben több a fiu, mint a leány, a legmagasabb korosztályokban pedig több a nő, mint a férfi. Az 1857-iki pesti számlálás alkalmával ellenben, még az első években is, a nőnem, habár számra nézve jelentéktelen túlsúlyban volt.

A fiuk túlsúlya azonban eltünik Pesten, mihelyt a gyermekéveket a 14-ik korévig terjesztjük ki; az ezen korosztályhoz tartozó lakosság közt a lányok száma fölülmulja a fiukét s ezen viszony átmegy a következő korosztályra is, mint a melybe a nőcseledék legnagyobb része tartozik. A harmadik korosztálynál (21—25 év), a tanulók és férfimunkások bejövetele érezhető; minthogy azonban még ezen korosztályban is számos a nőcseléd, a különbség a férfi nemnek csak csekély előnyére üt ki (10000 férfira 9526 nő esik); a finemnek ezen túlsúlya aztán a következő korosztályokban egész az 55-ik évig, korosztályonkint emelkedik, olyannyira, hogy 10000 férfira csak 8719 nő jut. A tizedik (56—60) korosztálynál kezdődik aztán ujra a nőnem túlsúlya s állandóan megmarad egész az élet végháláraig. (Lásd e tekintetben a 11 számu táblát.)

Ugyancsak a 10. tábla azonban arról tanúskodik, hogy a nemek egymáshoz való viszonya a különféle városrészekben egymástól igen különböző képet mutat.

Ezen, helylyel-közzel fölötte föltünő eltérések okát, legalább részben, a városrészek vagyonossági állapotának vagyok hajlandó tulajdonítani. Tudnivaló, hogy a városrészek vagyonosság tekintetében körülbelül ugyanazon sorrendet foglalják el, mint azok a fenebb emlitett táblán balról jobb felé egymás után következnek, ugy hogy az első (legvagyonosabb) osztályhoz a bel- és Lipótvárosnak, a másodikhoz a Terézváros *A*. részének, a harmadikhoz a Terézváros *B*. részének, a József- és Ferenczvárosnak, s a negyedikhez a kültelkeknek és Kőbányának lakossága tartozik [2]).

Szem előtt tartva már most ezen vagyonossági osztályzatot, azt találjuk, hogy mig az első korosztályban (0—14 év) a két nem egymáshoz való aránya az

[1]) Azaz ugy Magyarországon, mint Erdélyben, a fiumei kerületben, Horvát-Slavonországban és a Határőrvidéken. (L. Keleti Károly. A Szt.-István koronaországainak népessége. Pest. 1871).

[2]) Ezen csoportositásnak indokolását l. a Családi állapot fejezetében.

egyes városrészekben nem igen ingadozik, addig a második (15—20 éves) korosztálynál a Bel-, Lipót- és Terézváros *A*-ban, tehát a két első vagyonossági osztály körében a nőnem van túlsúlyban, minthogy az ezen gazdagabb városrészekben 1000 férfira 1216 nő jut. De még ezen városrészekben is, a vagyonosabb Bel- és Lipótváros 10,000 15—20 éves férfi után 13,466 ugyanazon korbeli nő lakost mutat föl, mig a már kevésbbé vagyonos Terézváros *A* része csak 10,764-et. Mig azonban még ezen városrészben is a nőnem van túlsúlyban, a még szegényebb részekben már a finem vergődik túlsúlyra, és a harmadik vagyonossági osztályban (Terézv. *B.*, Józsefv. Ferenczv.) 10,000 ezen korbeli férfi mellett már csak 9046, és a negyedik, legszegényebb részben már csak 8412 hasonló korú nőt találunk.

Ha összehasonlitjuk a két szélsőséget, a leggazdagabb és a legszegényebb osztályt, valóban meglepő a különbség. Ezen feltünő tünemény a nőcselédségnek nagyobb vagy kisebb számában rejlik, minthogy ezek kiválólag ezen korban állanak, s ugyszólván kizárólag a gazdagabb osztályok körében találhatók.

A harmadik korosztálynál (21—25 éves) szintén nagy számú cselédet találunk ugyan, s ezen körülmény a vagyonosabb városrészekben (I. és II. osztály) a nőnemnek még mindig biztositja a többséget (10,000 férfira 12,769, illetőleg 10,273 nő jut); de az egész városban ezen korosztálybeliek között mégis a finem túlnyomó. Ezen eredmény a finemnek a szegényebb városrészekben tapasztalható fölötte nagy túlsúlyára vezetendő vissza, miután t. i. a III. osztályban 10,000 21—25 éves férfi mellett 8199 hasonkorbeli nőt, és a IV. osztályban már csak 6801-et találunk; természetes következménye ez azon körülménynek, hogy ezen korban már megkezdődött a munkásság tulajdonképeni korszaka, melynek valóságos székhelyét pedig a szegényebb városrészek képezik.

A férfinemnek a 21—25 évnél elért többsége, csekély hullámzásokat kivéve, állandóan megmarad egész az 55-ik évig, azon különbséggel, hogy minél szegényebb a városrész, annál inkább apad a nőlakosságnak száma is. Az 55-ik életkoron túl azonban a két nemnek aránya megváltozik: nagyobbá válik a nőnemé a város gazdagabb részeiben, s kisebbé a szegényebbekben [1]). Mindezen viszonyokat kellően felvilágositja a következő tábla:

Vagyonossági osztály	Városrész	0—14	15—20	21—25	26—55	56—65	65 fölüli	Összesen	
		korosztályban 10,000 férfira jut							
I.	Bel- és Lipótváros . . .	9984	13466	12769	9685	9099	10573	10682	nő
II.	Terézváros A.	9684	10764	10273	8905	9475	9907	9637	
III.	Terézváros B., Ferencz és Józsefváros	10198	9046	8199	8841	11505	15068	9347	
IV.	Kültelkek és Kőbánya .	10391	8412	6801	6184	7700	12963	7557	
	Egész város	10072	10390	9526	8719	10190	12600	9513	

[1]) A negyedik vagyonossági osztály (kültelkek és kőbánya) viszonyait feltüntető számokat nem tartjuk feltétlenül elfogadhatóknak; mert aránylag igen csekély absolut számoknak eredményei.

A városok lakossága, korelemeire nézve, a vidék lakosságától tetemesen különbözik, és bár mily szabályszerűnek mutatkozik is nagyjában azon kép, melyet egy ország lakosságának korviszonyai a statisztikusnak nyujtanak, a nagy városban e szabályszerűséget csak ritkán ismerhetjük fel.

Mig t. i. a vidéken, melynek korelemei be- és kivándorló egyének által nem igen másittatnak meg, minden későbbi korévből természetesen kevesebb élő egyént találunk, mint a megelőző fiatalabb korból; mig tehát amott a korviszonyok képe a természet halandósági törvényének befolyása alatt egy lefelé vezető lépcsőzetként tünik fel, melynek legmagasabb fokán az ujszülöttek, legmélyebbiken pedig a 80—90 évesek foglalnak helyet: addig a nagy városokban, hol az ipar és kereskedelem folyvást uj és uj munkaerőt fogyaszt, azon korosztályok birnak tulsúlylyal, melyekben az ember, kivált az, ki fizikai és nem szellemi erővel lép a világvásárra, munka képességének tetőpontján áll, tehát a 15—40, esetleg 50-ik életkor. Az itt bemutatott grafikus rajz tehát, hol minden egyes korévbeli csoportnak egy-egy csúcs felel meg, már nem a lépcső lejtőjét, hanem a hegy és völgy képét mutatja, melyen az egyes korévek hol inkább kimagaslanak, hol megint elmaradnak a szomszéd korosztályok mellől.

Ha a gyermekeknek (0—14 év.) és az aggastyánoknak (60 éven felüliek) számát az ezen két osztály közé eső többi életkorral szembe állitjuk, mondhatjuk, hogy a lakosságnak termelésre képes és nem képes[1]) osztályai állanak előttünk. Mint sok más statisztikai képlet, ugy ez is csak viszonylagos értékkel bir; lesznek számosan, kik a 60-ik éven túl még mindig szakadatlan erővel termelnek, kivált a szellemi termelés mezején, mig másrészt a 15—60-ik életkorban álló nők közül vajmi nagy azok száma, kik csupán a családnak és a háztartásnak élvén, a termelők sorába[2]) nem szoktak számittatni. (L. a 2. jegyzetet.)

Tagadhatlan azonban, hogy a 15—60 év közt fekvő hosszú korszak egymástól igen különböző elemeket tartalmaz magában. Ha már nagyobb részletekbe nem is akarunk bocsátkozni, legalább kétfelé mégis szétoszthatjuk ezen 45 évi korszakot, a 40-ik évet tekintvén azon kor határvonalának, melyen alul található a testi munkálat körül a fizikai erők növekedése mellett, az erőkifejtés tulajdonképeni korszaka, mig a szellemi munkálatok teljesitőire nézve jellemző ismérvül szolgálhatna azon fölény, melyet a kedély és képzelőtehetség a tisztán gondolkozó és itélő tehetségek fölött gyakorol, miért is e korszakot Quetelet-vel a költő és drámairók aranykorának nevezhetni. A negyvenedik életkor után ezen tényezők ereje apad; a drámairó helyébe a vigjáték- vagy a szatirairó lép, mig a fizikai erő már nem nő, hanem inkább enyészik. Miután pedig ugy a testi mint a szellemi munka terén a működés tulajdonképi képviselője a férfinem, mig a nőnem még a termelő korszakban sem igen szokott maga termelni, hanem inkább a férfi munkája után él: a nagy városi társadalom munkaerejének zömét, mely körül a többi lakosság, mint nagyobb-kisebb mértékben

[1]) Vajjon tényleg is termelő vagy nem? ez már másodrendü kérdés, miért is a fönebbi kifejezés szabatosabbnak látszik a szokásos »produktiv« és »improductiv« elnevezésnél.

[2]) Wappäus a termelő korszakot a 70-ik évig számitja, de ugy hiszem, hogy ezzel kelleténél többet vesz fel, minthogy ily formán a termelő kort, ezáltal az ugynevezett »természetes életkor« véghatáraig terjeszti ki, mely természetes kort pedig csak kevesen érik el. Engel már csak a 65. évig számitja a termelő kort.

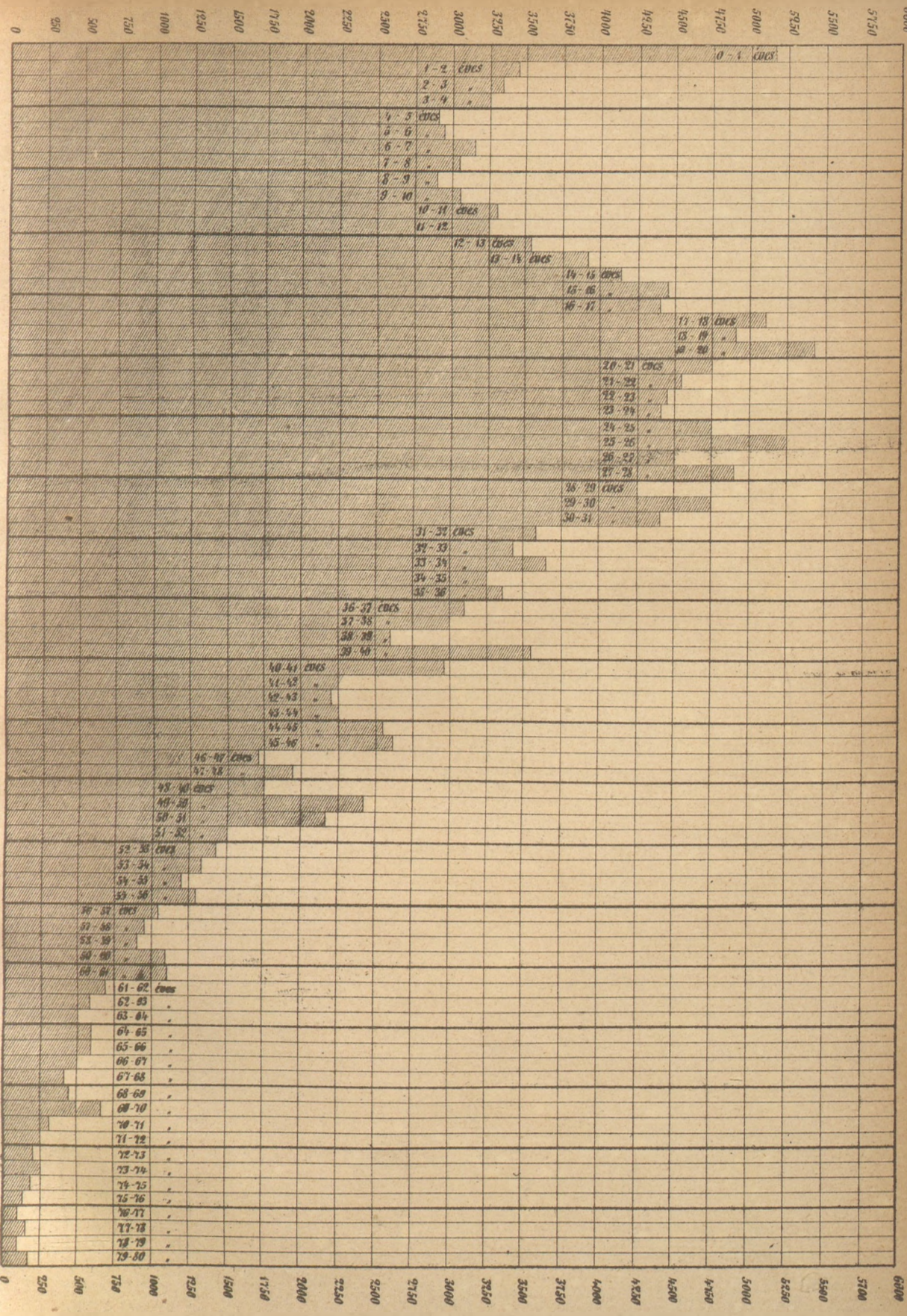

Sz. kir. Pest város lakóinak kora, kor-évek szerint
(a 80-dik korévig).

fogyasztó elem tömörül, első sorban a 15—40 éves férfilakosság, második sorban pedig a 40—60 éves férfi lakosság képviselhetné.

Hogy Pest e tekintetben miképen áll, az a következő számokból tünik ki:

1857-ben 10000 lakó közt volt:

15—40	éves	férfi	2600	nő	2615
41—60	„	„	807	„	729
15—60	„	„	3407	„	3344

1870-ben szintén 10000 lakó között

15—40	éves	férfi	2781	nő	2598
40—60	„	„	896	„	794
15—60	„	„	3677	„	3392

A munkaerő zömének emelkedése félreismerhetlen, minthogy 10000 lakó közt produktiv korban levő férfi volt 1857-ben 3407, 1870-ben pedig 3677; a nőnemnél szintén tapasztalhatni némileg a produktiv korosztálybeliek szaporodását, lévén 10000 közt 1857-ben csak 3344, jelenleg pedig 3392 termelőképes. Sőt mig 1857-ben a 15—40 évesek között a nőnem volt túlsúlyban, miután minden 10000 lakóra 15-tel több nő jutott, mint férfi, addig 1870-ben a viszony megváltozott és pedig a 15—40 éves férfiak száma minden 10-10 ezer után 183-mal haladja meg az ugyanazon korbeli nők számát.

Ha pedig erre vonatkozólag Pestet az ország többi városával hasonlitjuk össze, a fővárosnak fölénye szembeszökőleg bizonyul be. Mert mig Pesten 10000 lakos közt 2781-re rug a 15—40 éves férfiak száma, addig a hozzá legközelebb álló Temesvár csak 2445, a harmadik sorban következő Buda csak 2250-et mutat fel, mig például Kecskeméten ezen produktiv osztályuak száma 1851-ig sülyed.

Ha visszaemlékezünk azon eredményre, melyhez a magyar városok nagyobbodása vezetett, észre kell vennünk, mily párhuzamban halad e városok növekvésének gyorsasága lakosságaik termelő elemeinek nagyságával; Temesvár ott is a legelső, Kecskemét legutolsó. Az alább következő táblának utolsó rovatába a párhuzamosság feltüntetésére a termelő osztály oksorrendjének folyó száma mellé az illető város fejlődési sorrendjének sorszámai is fel vannak véve. (L. a 14. lapot.)

Város neve	10,000 lakó közül 15—40 éves férfi	fejlődési sorszám	41—60 éves férfi	összesen	15—60 éves férfi
Pest	2781		896		3677
Temesvár	2445		886		3331
Buda	2250		1051		3301
Arad	2168		941		3109
Kolozsvár	2550		884		3031
Debreczen	2085		936		3021
Szeged	1968		783		2751
Pozsony	1950		956		2906
Szabadka	1878		872		2750
Kecskemét	1851		924		2775

(Ezen kimutatásnak alapszámait l. a 2. jegyzetben.)

Pest ezek szerint a termelő osztály túlsúlyának tekintetében a többi magyar várost — mint ez várható is volt — nagyon túlszárnyalja. Azonban figyelemre

méltó körülmény, hogy a külföld városai közül is csak igen kevés van, mely e tekintetben Pesttel vetélkedhetnék.

Minthogy a korviszonyok képe, kivált ha az egyes korévekre van felbontva, igen nehezen áttekinthető, folyamodtunk a termelő és nemtermelő korszakok csoportosításához.

Nyilik azonkivül még egy másik módja is a rövid összehasonlitásnak, t. i. az átlagkor tekintetbe vétele által.

Az átlagkor kiszámitása olyformán történik, hogy az egész lakosság által átélt korévek számát a lakók számával osztjuk.

Ily alapon kiszámitva, Pest népességének átlagkora (l. a 4. számú jegyzetet), 27 év és $2^1/_2$ hónapban volt megállapitható, a mi átlagkornak elég. Az 1857-iki lakosság számára csak 26 évet és 7 hónapot találtam. E szerint a lakosság átlagkora ezen 12 év alatt $7^1/_2$ hónappal növekedett. Vajjon ezen körülmény annak köszönhető-e, hogy egészségügyi viszonyaink javultak, vagy pedig csak annak következménye, hogy számos magasabb korú egyén vándorolt be, minélfogva a gyermekek arányszáma is csekélyebb jelenleg, mint milyen volt 1857-ben [1]) — az egy népszámlálási munkából nem tünhetik ki, és ezen kérdésre csak egy helyesen szerkesztett halandósági tábla nyujthatna felvilágositást.

Miután az átlag-élettartam kiszámitása sok időt rabol, e szám maga pedig az elősorolt kételyek mellett különös jelentőséggel nem bir, a statisztikai hivatal az egész országra vonatkozó adatokra, és a nagyobb magyarországi városokon kivül még csak Berlin átlagkorának kiszámitására szoritkozott. (L. erre nézve a 4. jegyzetet.) Az eredmény a következő:

	Átlagkor		Átlagkor
Magyarország	25.50	Berlin	26.63
Poroszország	26.34 [2])	Kecskemét	26.50
Pozsony	29.50	Temesvár	26.40
Buda	28.10	Arad	26.00
Pest 1870-ben	27.20	Debreczen	25.80
Pest 1857-ben	26.60	Szabadka	25.47
Kolozsvár	26.82	Szeged	24.70

A táblásmunka beosztása: *A „Kor" czimű szakasz tábláin (I-ső kötet) a következő rovatok léteznek: 1) születési év, 2) korév, 3) létszám. Az* **1. sz. tábla** *az egész város lakosságának korviszonyaival foglalkozik, a* **2. és 3. sz.** *ugyanazzal a fi- és nőnem szerint. A* **4—6. táblán** *a korévek helyét a 12 korosztály pótolja. A* **7—9. tábla** *a belváros lakosságát tárgyalja azon rendsor szerint, mint az 1—3. tábla az egész városét; a* **10—12. tábla** *a Lipótváros, a*

[1]) Jelenleg 10,000 lakos közt 2561 0—14 éves gyermek, mig 1857-ben 2851 találtatott.

[2]) A porosz adat Dr. Engel nyomán, a ki a férfi lakosság átlagkorát 26.09 a nőlakosságát 26.59-ben állapitotta meg. L. Preussische Statistik. X. kötet »Die Ergebnisse der Volkszählung und Volksbeschreibung vom Jahre 1867. (Az 1866-ik évi népszámlálás és népleirás eredményei.)

13—15. a Terézváros A, a 16—18. a Terézv. B, a 19—21. az egész Terézv., a 22—24. a Józsefváros, a 25—27. a Ferencváros, a 28—30. a kültelkek és a 31—33. a Kőbánya lakosságának korviszonyait tartalmazza.

Jegyzetek.

I. Jegyzet a 24. sz. laphoz:

Nemek viszonya az első öt korévben Magyarországnak tíz legnagyobb szabad kir. városában.

Korév		Pest	Buda	Szeged	Pozsony	Debreczen	Kolozsvár	Arad	Szabadka	Temesvár	Kecskemét
0	fiu	2642	729	1404	536	923	341	514	1254	411	715
	leány	2504	744	1458	576	987	357	533	1278	414	750
	együtt	5146	1473	2862	1112	1910	699	1046	2532	825	1465
1	fiu	1778	521	870	430	522	262	376	809	295	570
	leány	1671	502	788	403	638	298	407	896	331	536
	együtt	3449	1023	1658	833	1160	560	783	1705	626	1106
2	fiu	1666	465	801	428	576	239	338	745	305	474
	leány	1694	479	861	403	566	264	332	735	319	491
	együtt	3360	944	1662	831	1142	503	670	1480	624	965
3	fiu	1634	449	874	378	510	238	345	713	359	425
	leány	1618	487	933	417	495	216	366	739	346	496
	együtt	3252	936	1807	795	1005	454	711	1452	705	921
4	fiu	1375	369	813	403	523	224	285	672	307	446
	leány	1534	446	855	494	478	256	331	654	323	436
	együtt	2909	815	1668	897	1001	480	616	1326	630	882
5	fiu	1520	424	853	369	465	282	354	658	301	429
	leány	1436	462	816	402	524	242	333	635	326	452
	együtt	2956	886	1669	771	989	524	687	1293	627	881
összesen	fiu	10615	2957	5615	2544	3519	1587	2212	4851	1978	3059
	leány	10497	3120	5711	2695	3688	1633	2302	4937	2059	3161
	együtt	21112	6077	11326	5239	7207	3220	4514	9788	4037	6220

Belgiumban a legutolsó népszámlálás alkalmával az 1 éven aluli gyermekek korát hónapok szerint, az 1—2 éves gyermekekét pedig ¼ évek szerint vették számba, mely érdekes összeállitások arról tesznek tanuságot, hogy a finemnek az első korévekben való túlsúlya ott ép oly kevéssé bizonyult be, mint Magyarországon. Volt t. i.:

Gyermek kora hónapokban	f.	l.	több f.	más l.	Gyermek kora hónapokban	f.	l.	más f.	más l.
1	5318	5225	93	—	7	5416	5356	60	—
2	5117	5220	—	103	8	5517	5717	—	200
3	5311	5385	—	74	9	5610	5599	11	—
	15746	15830	—	84		16443	16672	—	129
4	5452	5424	28	—	10	6205	6298	—	93
5	5290	5209	81	—	11	5695	5805	—	110
6	5178	5182	—	4	12	6802	6660	142	—
	15920	15815	105	—		18702	18763	—	61

Összesen 0—1 éves gyermekek 66911 fiu és 67080 leány, tehát 169 leánynyal több.

	f.	l.	több f.	l.
1¼ éves gyermekek közt	13957	13876	81	—
1½ » »	13940	14011	—	71
1¾ » »	15035	14824	211	—
2 » »	17166	17189	—	23
Összesen 1—2 éves gyermekek	127009	126980	29	—

Ugyanezen eltérés tapasztalható a 4 legnagyobb városban; van t. i. 0—1 éves gyermek:

	f.	l.	több f.	l.
Brüsselben	2187	2464	—	277
Antwerpenben	3104	3326	—	222
Gentben	1420	1523	—	103
Lüttichben	1195	1209	—	4
Összesen	7906	8522		616

II. Jegyzet a 26-dik laphoz. A termelő és nem termelő korosztályok arányából igen sokféle következtetéseket szoktak vonni az államok tetterejére s munkaképességére nézve, melyeket azonban azon mérvben koczkáztatottabbaknak tartok, minél inkább különböznek az összehasonlitott államokban az általános társadalmi, kereseti és természeti viszonyok.

Horn-nak azon észrevételeiben, melyeket e tekintetben a »Bevölkerungswissenschaftliche Studien« 121—131-ik lapján tesz, igen sok igazat találok, és bár nem merném elfogadni azon paradoxon-nak látszó állitását, hogy minél egészségesebbek a népesedési viszonyok, annál csekélyebb lesz szükségkép a produktiv korban álló személyek száma, annyit mégis bátran tartok állithatónak, hogy egy tevékenysége folytán gazdaguló népnél az improduktiv osztályok jóval számosabbak lehetnek, mint munkakerülő és elszegényedő népeknél. Az anyagi jólét mellett t. i. egyrészt alább száll az emberi nem legbőszebb pusztitója, a nagy gyermekhalandóság, másrészt meghosszabulván az élet tartama, számosabban lépendik át azon magas korév határát, melyen túl ismét improduktivnak tekintettük az életet. Wappäus is, ki e kérdéssel igen behatóan foglalkozik és e részben fölötte becses összeállitásokat közöl, midőn a produktiv osztályok nagyobb számát szintén kedvezőbb viszonyok következményének tekinti, azon nagyon valószinütlen következtetésekkel állit bennünket szembe, mintha a pápai birodalom lakossága közt nagyobb volna a tetterő és munkaképesség, mint az ipara által világhirű Belgiumban, mivel 10000 lakó közt amott 6490, de Belgiumban csak 6421 produktiv személy található (l. Bevölk. Stat. II. kötet 46 lap). Sardinia, mivel 10000 lakos közt 6373 produktiv embert mutat fel, jóval előtte állana a csak 6177 produktiv emberrel rendelkező Nagy-Brittaniának (!) és e két olasz állam, melyről pedig maga Wappäus elmondja, hogy tudatlan és erélytelen lakossággal bir, (l. i. h. 175. lap) mégis messze túl tenne Europának két legmunkásabb államán! Ha már ezen példák is elegendők, hogy aziránti hitünket megingassák, mintha a termelő korosztályok nagyobb száma kedvező tüneménynek, kisebb száma pedig kedvezőtlennek volna tekintendő, mit mondjunk, midőn ugyanazon lapon még azon tényről is értesülünk, hogy Europának egyik legelmaradtabb országa, Spanyolország, állitólag szintén magasabban állana Nagy-Brittanianál, mivel 6295 munkaképes spanyolnak Nagybrittania csak 6177-et tud szembe állitani: mig másrészt földünk legtevékenyebb népe, az amerikai, ezen számitás elfogadása mellett a világon körülbelül legutolsó helyet foglalna el, mert 5722 produktiv emberével messze elmarad még Spanyol- és Olaszország mögött is!

Ha a termelő korosztályok számbavételével ily feltünőleg ferde következtetésekre jutni nem akarunk, ugy hiszem két irányban kellene módositani az eddigi következtetési módot: 1) Nagyobb súly volna fektetendő az absolut számra, mint a viszonylagosra. Valamint népesség tekintetében azon államot tartjuk hatalmasabbnak, mely több lakossal bir, nem pedig azt, melyben a viszonylagos lakosság (az egy □ mértföldre eső népesség) nagyobb, ugy itt is termelésre inkább képesnek és e szerint tetterőben gazdagabbnak azon államot kell tekintenünk, melyben a produktiv korosztályokban álló lakosok absolut száma nagyobb. De 2) még ezen absolut szám sem volna tisztán mennyiségileg, hanem minőségileg is megbirálandó; mert ha Angolországnak túlsúlyát Spanyolország fölötti egyrészt már az is bizonyitja, hogy Spanyolországnak 9.733.932 produktiv személyével Nagy-Brittaniának 12.933.714 produktiv személye áll szemben, másrészt még

a viszonylagos számoknál is (10,000 lakó közt 6295 termelésreképes Spanyolországban, de csak 6177 Nagy-Brittaniában), meg kellene fontolnunk, hogy ezer spanyol munkás ezer angollal nem ér föl.

Azon nagyon is jogosult tekintély, melynek Wappäus kitünő munkája örvend, megbocsáthatóvá teendi, ha áttérek e tudósnak azon czáfolatára is, melyet a VI. fejezet 56. jegyzetében Horn állítása ellen irányzott, és mely e szerint saját nézteimbe is ütközik. „Ha — ugymond Wappäus — azon államokban, melyekben kisebb az improduktiv osztály (állitólag a nagyobb gyermekhalandóság folytán), nagynak találjuk a produktiv (magasabb) osztálybeliek számát, vajjon hogyan történhetett az, miután ezen magasabb osztályok csak az életben maradt gyermekekből származhattak, és igy azon esetben, ha a megelőzött gyermekkorban nagyobb halandóság uralkodott, csak kevesen juthattak volna a magasabb korba, miután tudvalevőleg nem mint felnőtt produktiv emberek, hanem mint gyermekek születünk?"

Ezen kérdés megfejtése abban fekszik, hogy azon arányszám, mely a termelő osztályok nagyságát jelzi, a nemtermelő osztálybeliek számához is van arányositva. Ha a produktiv korbeliek száma (p) nem változik, a r á n y s z á m u n k (p%) mégis annál kisebbb lesz, minél nagyobb az improduktivek száma (i): mert — az összes lakosságot P-vel jelölve —

$$p\% = \frac{p}{P}\text{; de miután } P = p + i\text{, lesz } p\,\% = \frac{p}{p+i}\text{;}$$

minél nagyobbá válik, tehát az i szaporodása által az osztó, annál kisebb lesz az osztmány (p%); és ellenkez leg minél inkább kisebbedik az improduktiv osztályok absolut száma (i), annál nagyobb lesz a termelő osztálynak nem az absolut száma (p), melyre Wappäus gondolt, hanem az arányszáma (p%).

Ami továbbá Wappäusnak azon második megjegyzését illeti, hogy Horn azon állitását, miszerint a p r o d u k t i v o s z t á l y o k c s e k é l y e b b s z á m a k e d v e z ő j e l, tényekkel nem bizonyitotta, az nem tartozik én reám. Azon állitásomat, hogy m u n k á s n é p n é l a z i m p r o d u k t i v o s z t á l y o k s z á m o s a b b a k l e h e t n e k, m i n t m u n k a k e r ü l ő n é l, ugy hiszem a fenebbi példák elegendően bizonyitották. Hogy e lehetőség mily körülményektől függ, annak részleges fejtegetése itt meszsze elvezetne. Csak röviden legyen érintve, hogy ezen lehetőséget elősegitik mindazon társadalmi viszonyok, törvényhozási intézkedések, f a j b e l i t u l a j d o n o k, éghajlati és természeti viszonyok, melyek az emberi nem nagyobb szaporodására is befolyással vannak. Ezen különsbégeket kell tekintetbe venni, midőn például látjuk, hogy Amerikában a növekedő jóléttel a házasságok és születések száma is emelkedik, ugy, hogy a termelő korbeliek jóléte a nem termelő gyermekkorbeliek számát nagyobbitja, Európában pedig lehetséges, sőt nem is valószinűtlen, hogy ennek ellenkezője történik, hogy t. i. a nagyobb jóléttel, nemcsak a házasság-kötések száma, de még a fenálló házasságok termékenysége is apad. Poroszországban például a szegényebb tartományokban csakugyan nagyobb az improduktiv osztályok arányszáma, mint a gazdagabbakban. A régi tartományok közül leggazdagabbnak tarthatjuk Brandenburgot, legszegényebbnek Posent; amott a nemtermelők száma (1864-ben) 3812, mig a szegény Posenben 4190. Az egész országra nézve a különbség nem oly nagy, de még mindig elég jelentékeny. Ha elfogadjuk a tartományok azon vagyonosság szerinti csoportositását, melyet C a s p e r fölállitott (l. Medic. Stat. 151 lap), akkor a négy szegényebb tartományban (Posen, Preussen, Schlesien, Pommern) 9.380,130 lakos közül nem termelő korban állott 3.791,307, t e h á t 10000 közt 4041; a négy gazdagabban (Brandenburg, Rheinprovinz, Westfalen, Sachsen) 9.528,900 lakó közt 3.729,824, t e h á t 10000 közt 3914, mibül leginkább azt következtethetni, hogy két, éghajlat és termékenység, valamint a család föntarthatása tekintetében annyira különböző országot, mint Amerikát és Poroszországot, ez irányban összehasonlitani nem lehet.

Ezen ponthoz érve, szoros kapcsolatban állónak látjuk e kérdést azon problemával, mily befolyást gyakorol a vagyoni állapot az emberi nem szaporodására? mely kérdésnek tárgyalását más helyen kisérlem meg. Némi adalékot e kérdéshez szolgáltat a „családi állapot" czimű fejezet is.

Daczára azon az imént kifejtett nehézségeknek, mely különféle országok termelő és nem termelő osztályainak egybevetését gátolja, ily összehasonlitások nagy városokra nézve mégis inkább engedhetők meg. Ily városokban t. i. a korelemek nem a természet törvényeinek befolyása alatt alakulnak, hanem kivülről beszármaznak, s minthogy minden fogyasztott erő azonnal helyettesitendő, hogy az ipar és forgalom ezer kereke egy perczre se akadjon meg, hasonló tevékenység mellett alighanem mindig hasonló korelemekből is álland a városi lakosság.

III. Jegyzet a 27. lapon levő táblának arányszámai a következő számokból erednek:

A város neve	Lakossága	Ezek közt 15—40 éves férfi	Tehát 10,000 lakóra jő	41—60 éves férfi	Tehát 10,000 lakóra jő	15—60 éves férfi	Tehát 10,000 lakóra jő
Pest . . 1870 .	200476	55652	2781	17972	896	73624	3677
Temesvár . » .	32223	7877	2445	2856	886	10733	3331
Buda . . » .	53998	12152	2250	5674	1051	17826	3301
Arad . . » .	32725	7096	2168	3080	941	10176	3109
Kolozsvár . » .	24925	5356	2150	2196	881	7552	3031
Debreczen . » .	46111	9612	2085	4316	936	13928	3021
Szeged . . » .	70179	13814	1968	5494	783	19308	2751
Pozsony . » .	46540	9075	1950	4449	956	13524	2906
Szabadka . » .	56323	10576	1878	4911	872	15487	2750
Kecskemét » .	41195	7625	1851	3807	924	11432	2775
Külföldi városok.							
Stettin . . 1867 .	73714	20033	2718	6062	822	26095	3540
Páris . . 1851 .	1021530	273770	2680	116454	1140	390224	3820
Berlin . . 1867 .	699981	182940	2614	56588	808	239528	3422
Köln . . » .	125172	31711	2533	10649	881	42360	3384
Lipcse . . » .	90967	22892	2517	7158	787	30050	3304
Frankfurt . » .	75918	18877	2487	6809	897	25686	3384
Königsberg » .	106296	25782	2426	8721	820	34503	3246
Boroszló . » .	171926	41255	2400	14935	869	56190	3269
Antwerpen 1866 .	117269	24549	2093	11914	1016	36463	3109
Lüttich . » .	99129	20511	2069	9685	977	30196	3046
Brüssel . » .	157905	30606	1938	16409	1039	47015	2977
Gent . . » .	115354	21878	1897	12166	1055	34044	2952

Átlag élettartam kiszámitása Magyarországra és tizenegy városra nézve.

Korév	Szorzó	Pesti (1857)	Pesti (1870)	Pozsonyi	Budai	Kolozsvári	Kecskeméti	Temesvári	Aradi	Debreczeni	Szabadkai	Szegedi	Magyarországi	Berlini
		S z o r z a t												
0— 1	½	1435	2573	556	736.5	349.5	732.5	412.5	523.5	955	1266	1481	303745.5	9543.5
1— 2	1½	3949.5	5173.5	1249.5	1539.5	840	1659	939	1174.5	1740	2557.5	2487	697137	26809.5
2— 3	2½	6567.5	8400	2077.5	2360	1257.5	2412.5	1560	1675	2855	3700	4155	1028940	37765
3— 4	3½	8862	11387	2781	3276	1589	3223.5	2467.5	2453.5	3517.5	5082	6324.5	1412148.5	50615.5
4— 5	4½	11754	13090.5	4036.5	3667.5	2160	3969	2835	2772	4504.5	5967	7506	1743358.5	62532
5— 6	5½	15191	16258	4240.5	4873	2882	4845.5	3448.5	3778.5	5439.5	7111.5	9179.5	2152172	71632
6— 7	6½	16406	20462	5479.5	5804.5	3237	5954	3939	4179.5	6610.5	8814	11089	2436973.5	82095
7— 8	7½	18405	23227.5	6127.5	6090	4372.5	7665	4800	4815	7117.5	11092.5	13770	2707807.5	95550
8— 9	8½	19295	24633	6630	7199.5	3867.5	7573.5	4887.5	4505	7327	9707	14552	2657814	105383
9— 10	9½	19275.5	29003.5	7562	9196	5054	10070	5557.5	6745	10003.5	14383	18610.5	3340912.5	105725.5
10— 11	10½	22575	34534.5	8925	9775.5	5197.5	9833	5827.5	6720	9282	12495	18459	3345090	120382.5
11— 12	11½	23782	37225.5	9177	11063	6578	11454	7233.5	8636.5	12995	15973.5	20895.5	3968834	124315
12— 13	12½	31712	44187.5	11587.5	12862.5	7325	12625	8350	9237.5	14300	16825	23875	4402575	129800
13— 14	13½	38340	52501.5	12663	13270.5	8005.5	13959	9544.5	10867.5	16173	18927	26352	4545099	147366
14— 15	14½	42267.5	59725.5	13630	15051	7424	14572.5	9816.5	11339	17327.5	20822	26767	4635099	158209.5
15— 16	15½	45291	69254	16848.5	16476.5	8680	14895.5	11330.5	12043.5	17236	19514.5	29558.5	4839487.5	189611.5
16— 17	16½	44187	72798	16665	18958.5	9405	14437.5	11170.5	12325.5	16945.5	18425.5	25261.5	4772559	198379.5
17— 18	17½	53812.5	89407.5	20440	19775	10325	16905	11107.5	13807.5	19407.5	19915	27475	5471882.5	232417.5
18— 19	18½	58959.5	90983	17963.5	20664.5	9546	12265.5	12358	11988	14448.5	15244	22126	4498145.5	252469.5
19— 20	19½	61483.5	105397.5	21723	19851	10861.5	15619.5	13903.5	13708.5	20124	20553	25720.5	6067756	286591.5
20— 21	20½	70130.5	97744	18224.5	19331.5	10065.5	11480	13222.5	11500.5	12115.5	15826	22837	4807721.5	339644
21— 22	21½	58587.5	97653	18425.5	19414.5	10406	12298	12728	12577.5	14684.5	17522.5	20339	4976605	398653
22— 23	22½	62460	99855	15930	21577.5	8865	12397.5	12915	11497.5	12420	15727.5	19980	4672507.5	433057.5
23— 24	23½	61264.5	103752.5	17155	25262.5	10833.5	13959	13677	12713.5	16426.5	19740	25027.5	5520032.5	422459.5
24— 25	24½	66885	116218	20653.5	25847.5	11832.5	18473	17762.5	15435	21241.5	23054.5	29914.5	6989482.5	432881
25— 26	25½	67014	134410.5	21139.5	24403.5	11883	18666	18742.5	15376.5	19380	23817	32359.5	7042845	463335
26— 27	26½	58706	120177	19477.5	27480.5	10759	16403.5	16695	12958.5	18947.5	20014.5	27401	6217827.5	414142
27— 28	27½	82885	134640	21890	24777.5	11550	19992.5	18562.5	16225	25740	29095	32780	7459485	468022.5
28— 29	28½	76095	120868.5	16530	32889	11058	13651.5	17442.5	13252.5	12340.5	16957.5	24738	5702137.5	451297.5
29— 30	29½	70092	139741.5	24632.5	29352.5	12508	23600	18644	25104.5	35193.5	43306	40739.5	10320722.5	441202
30— 31	30½	96105.5	134444	20862	30042.5	11407	14884	24034	16053	12352.5	26596	34587	6862957.5	452803
31— 32	31½	68890.5	114030	19246.5	26460	11844	15340.5	14017.5	15498	22617	21514.5	26050.5	6728494.5	450418.5
32— 33	32½	85215	112747.5	19370	30680	11180	13717.5	17647.5	14690	15827.5	20567.5	27560	6613652.5	425425

Korév	Szorzó	Pesti (1857)	Pesti (1870)	Pozsonyi	Budai	Kolozsvári	Kecskeméti	Temesvári	Aradi	Debreczeni	Szabadkai	Szegedi	Magyarországi	Berlini
		Szorzat												
33— 34	33½	85391.5	121806	22277.5	29882	12261	13902.5	19162	16515.5	15711.5	21507	30116.5	7077277	430609
34— 35	34½	74106	111745.5	23594.5	31981.5	14214	21562.5	18285	19182	36949.5	28048.5	31533	9092613	394024.5
35— 36	35½	90489.5	119777	23465.5	30494.5	13916	16827	21548.5	19205.5	23075	23927	33299	7939007	387127.5
36— 37	36½	81760	113223	22666.5	30180.5	11789.5	14709.5	19235.5	13906.5	15293.5	17374	24966	6516126	344560
37— 38	37½	96450	111375	22725	26662.5	13087.5	17962.5	18675	18262.5	26175	24937.5	27975	7500937.5	394800
38— 39	38½	90013	99984.5	24293.5	35920.5	12705	13821.5	16516.5	14206.5	14553	14861	22984.5	5684101.5	366212
39— 40	39½	75208	140738.5	32034.5	34444	15365.5	33851.5	20658.5	26583.5	16254.5	51587	46649.5	12248673.5	361978
40— 41	40½	103113	119961	24705	29403	13365	16240.5	23287.5	17050.5	10692	22842	38070	6692827.5	365958.5
41— 42	41½	61337	93375	23779.5	31872	12574.5	18384.5	13031	14732.5	21455.5	21206.5	23489	6306506	351422
42— 43	42½	72590	93372.5	23120	31960	11050	13855	14407.5	13940	15555	16065	22355	6091142.5	345100
43— 44	43½	62335.5	98353.5	22533	33582	12310.5	13920	14790.5	14224.5	15051	19053	23533.5	6222153	354916.5
44— 45	44½	62878.5	114053.5	28836	33241.5	14284.5	27590	18601	20425.5	42987	34176	35778	9443745.5	323515
45— 46	45½	74392.5	117481	28301	28756	12148.5	20247.5	20338.5	17654	19792.5	21703.5	36354	7686861	342205.5
46— 47	46½	59562.5	80026.5	24366	32922	10174	14229	13392	13531.5	17298	15624	22971	5653051.5	311131.5
47— 48	47½	61750	93242.5	25697.5	29402.5	13110	20757.5	15200	15627.5	21042.5	19950	28167.5	7425532.5	331502.5
48— 49	48½	51604	86475.5	23134.5	39479	11249	12222	14065	13240.5	11640	14889.5	21485.5	5437286.5	305889.5
49— 50	49½	41332.5	119295	39600	32175	15592.5	34897.5	17968.5	30442.5	46431	64201.5	50688	13184671.5	287199
50— 51	50½	65852	111807	25098.5	29795	11413	25199.5	22169.5	15352	11463.5	27320.5	38430.5	7170798	289062
51— 52	51½	31518	77353	23484	26986	11072.5	18231	11536	11381.5	18592	20857.5	22917.5	5923890.5	261671.5
52— 53	52½	39217.5	75862.5	23310	26355	9187.5	17640	10395	11235	14647.5	18270	22890	5329957.5	266805
53— 54	53½	36701	71529.5	20865	25305.5	9720.5	16264	10325.5	11337	16103.5	19955.5	24503	5273548.5	216782
54— 55	54½	33899	67089.5	23162.5	24470.5	9592	19729	9428.5	12426	23544	32972.5	25724	7120152.5	215384
55— 56	55½	46619.5	71706	24420	23199	8436	18981	10767	11877	17094	22311	23421	5713725	217615.5
56— 57	56½	43279	60907	22656.5	19549	7401.5	12204	8920.5	9774.5	11356.5	15085.5	15537.5	4506722.5	220576
57— 58	57½	55085	55200	21447.5	19895	7590	14950	8280	10465	16100	21102.5	17250	5219965	209817.5
58— 59	58½	29659.5	53995.5	24043.5	20358	7137	10822.5	8190	7780.5	10354.5	9301.5	14742	3895632	169299
59— 60	59½	27370	64795.5	23502.5	17152	10115	28143.5	10055.5	21182	36949.5	50634.5	37901.5	9651495	165350.5
60— 61	60½	43439	66308	22929.5	14701.5	8651.5	15730	12281.5	10043	9861.5	19057.5	31460	5093253	174663.5
61— 62	61½	26199	42189	14944.5	14637	7318.5	15621	5781	8302.5	14514	13591.5	16051.5	3828252	166972.5
62— 63	62½	29562.5	39625	18000	13375	6188.5	13750	7625	7062.5	9437.5	12875	17375	3783812.5	164875
63— 64	63½	25781	32829	14224	15176.5	6097	11811	6413.5	5905.5	10350.5	10096.5	13779.5	3155378.5	169608.5
64— 65	64½	29670	40635	16705.5	12964.5	7611	15673.5	7804.5	7627	18447	19930.5	19737	4627230	169312.5
65— 66	65½	30850.5	38645	17750.5	12510.5	8056.5	14213.5	7663.5	6877.5	8515	11069.5	20174	3376918	168531.5
66— 67	66½	20548.5	32651.5	14696.5	11039	5985	11970	4455.5	5120.5	10174.5	10507	11039	2608063.5	159932.5
67— 68	67½	27135	29767.5	14580	12825	6547.5	10597.5	5062.5	3982.5	11340	8977.5	11002.5	2833110	155520
68— 69	68½	17741.5	31373	13910	14179.5	4726.5	6987	4452.5	3699	6713	5754	9384.5	2037258.5	109737

69— 70	69½	14108.5	44480	21614.5	9452	6880.5	16332.5	8479	11467.5	18834.5	28620.5	31692	6080138	97439
70— 71	70½	21432	21150	8671.5	7402.5	4723.5	5851.5	4441.5	2890.5	3948	5287.5	11914.5	1663447.5	112729.5
71— 72	71½	12083.5	17017	7793.5	7650.5	3503.5	6721	2216.5	2717	4361.5	4790.5	7507.5	1503859.5	98169.5
72— 73	72½	12470	15660	8700	7830	3262.5	6742.5	1957.5	2537.5	4277.5	3770	8410	1375180	82287.5
73— 74	73½	8820	17934	8158.5	6027	3601.5	4336.5	2278.5	2278.5	3307.5	4410	5659.5	1205400	74529
74— 75	74½	10132	15272.5	7822.5	5587	3129	5587.5	1937	3501.5	6034.5	7599	7599	1723930	66752
75— 76	75½	9362	11702.5	7172.5	3779.5	1963	4454.5	2265	1661	3322	4907.5	5889	1035709	63722
76— 77	76½	8185.5	10098.5	5049	3978	1836	4360.5	1530	1989	2677.5	4207.5	4360.5	820003.5	43911
77— 78	77½	11237.5	12167.5	6122.5	3410	1782.5	4262.5	1317.5	1937.5	3487.5	3332.5	4262.5	877920	52545
78— 79	78½	11775	8321	4788.5	3925	1334.5	1805.5	863.5	785	2119.5	1727	3218.5	522182	36659.5
79— 80	79½	6837	11845.5	4531.5	1987.5	2385	1749.5	1908	3657	5088	9142.5	8347.5	1651533	27825
80— 81	80½	7567	5715.5	3059	1932	1046.5	1630.5	885.5	644	966	1529.5	2978.5	430836	24230.5
81— 82	81½	3667.5	4808	3015.5	1222.5	978	2062.5	326	244.5	1874.5	1141	1711.5	293237	20701
82— 83	82½	2722.5	3960	2062.5	1485	825	1085.5	330	247.5	165	1237.5	1650	261937.5	18727.5
83— 84	83½	1837	3173	1920.5	1252.5	1085.5	1605.5	334	584.5	1002	751.5	918.5	217267	17034
84— 85	84½	2704	3211	1859.5	1098.5	676	1026	234	422.5	1267.5	1521	1183.5	339267.5	12759.5
85— 86	85½	1539	2650.5	2137.5	513	855	692	253.5	256.5	398.5	598.5	769.5	169803	10516.5
86— 87	86½	2076	2076	1557	778.5	692	875	171	432.5	778.5	432.5	692	119110.5	7266
87— 88	87½	3150	1400	700	612.5	525	619.5	605.5	262.5	612.5	175	612.5	122325	7262.5
88— 89	88½	1062	885	1062	708	442.5	179	—	265.5	88.5	885	354	80092.5	4336.5
89— 90	89½	447.5	2200.5	1163.5	358	268.5	543	265.5	1163.5	537	1790	1611	263219.5	3222
90— 91	90½	543	1538.5	633.5	—	181	366	268.5	362	—	543	633.5	76110.5	3077
91— 92	91½	366	549	457.5	—	183	—	90.5	—	91.6	640.5	366	41449.5	1464
92— 93	92½	647.5	185	185	92.5	277.5	185	183	—	185	277.5	185	34225	1295
93— 94	93½	93.5	654.5	561	93.5	187	—	—	93.5	—	187	280.5	24216.5	841.5
94— 95	94½	283.5	472.5	378	94.5	94.5	94.5	94.5	—	94.5	283.5	189	52447.5	189
95— 96	95½	382	286.5	477.5	—	95.5	286.5	—	—	—	286.5	573	27790.5	95.5
96— 97	96½	193	289.5	96.5	—	—	193	193	96.5	—	96.5	193	14668	96.5
97— 98	97½	487.5	292.5	195	—	97.5	—	97.5	—	97.5	—	195	18817.5	195
98— 99	98½	197	1194	98.5	—	—	—	—	—	—	197	197	11327.5	394
99—100	99½	—	—	796	99.5	199	—	99.5	199	—	497.5	199	67063	99.5
100—101	100½	—	100.5	—	—	201	—	—	—	—	—	—	38290.5	301.5
101—102	101½	101.5	—	101.5	—	—	—	101.5	101.5	—	—	203	—	—
102—103	102½	215	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
103—104	103½	—	103.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	103.5
Összesen . .		3529052	5455452.5	1371700	1518207	668424.5	1090779.5	851850.5	850736.5	1189096.5	1434601.5	1738259	391358487	18640977.5
Átlag élettartam		26.6	27.2	29.5	28.1	26.82	26.5	26.4	26.0	25.8	25.47	34.7	25.5	26.63

HATODIK FEJEZET.

Hitfelekezet.

A vallásfelekezetek eloszlása a városrészekben. — Némi viszonyok az egyes hitfelekezeteknél. — A nőnem csekélyebb száma az akatholikusoknál, s ennek valószinü oka. — A vallásfelekezetek korviszonyai. — Nagy gyermekszám a zsidóknál, — kisebb mérvü gyermekhalandóság és nagyobb születési szaporaság következtében. — A különböző vallásfelekezetek szaporasága. — A legmagasb életkor a zsidóknál és a katholikusoknál található. — A szülők házasulási kora és a gyermekek egészsége közti összefüggés. — Kisérlet a nagyobb életképességnek a foglalkozási módra való visszavezetésére.

Az ember, midőn e világra lép, már is három tekintetben korlátozva találja természeti tehetségeinek szabad fejlődését; ezek az állam, a nemzetiség és nyelv, és a vallás korlátai. A társadalom e három tekintetben lefoglalást intéz minden tagjára még mielőtt az napvilágot látott volna, és életünk lefolyásában lépten nyomon felismerhetők azon befolyások, melyeket e három, mondhatnók praedestinált kategoriák reánk gyakoroltak.

Az emberiség legnagyobb része, mint ugyanazon államnak polgára, mint ugyanazon nemzetnek, ugyanazon vallásnak tagja hal meg, a melyben véletlen született.

Ezen kategoriák közül csak a nemzetiségé az, mely a népszámlálás alkalmával figyelembe nem vétetett; az állami kötelékekről és a honossági viszonyokról már előbb megemlékeztünk, mig jelen fejezetben csak azon különbségekről lesz szó, melyek városunk lakosságában hitfelekezeti szempontból tapasztalhatók. E különbségek annál jelentősebbek, mivel hazánkban a vallásfelekezetek és a nemzetiség közt is létezik némi összefüggés [1]).

[1]) Hogy a hitfelekezeti momentumnak, hazánkban mily nagy fontosság tulajdonitható, mily gyakran kihat ez egészen távol álló viszonyokra sőt még a politikai pártállásokra is, arról meggyőződhetünk, ha például képviselőházunk pártjait vallási elemeire bontjuk szét, midőn is a következő eredményt nyerjük, (megjegyezvén, hogy a magyar alsóház 429 tagjából csak 396-nak sikerült vallását kitudnom):

	Összesen	Deák-párti	Ellenzéki	Ez utóbbiból		E szerint minden 20 közül			
						Deák-párti	Ellenzéki	És pedig ez utóbbiból	
				Balközép	Szélsőbal			Balközép	Szélsőbal
Rom. katholikus . . .	228	155	73	57	16	14	6	5	1
Gör. » . . .	29	14	15	1	14	10	10	—	10
Össz. katholikus . . .	257	169	88	58	30	13	7	5	2
Ágostai	62	44	18	12	6	14	6	4	2
Helvét vallásu	70	32	38	29	9	9	11	8	3
Gör. nemegyesült . . .	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Unitárius	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Zsidó	4	1	3	2	1	5	15	10	5
Összesen	396	249	147	101	46	13	7	5	2

A vallások elterjedése a városrészekben

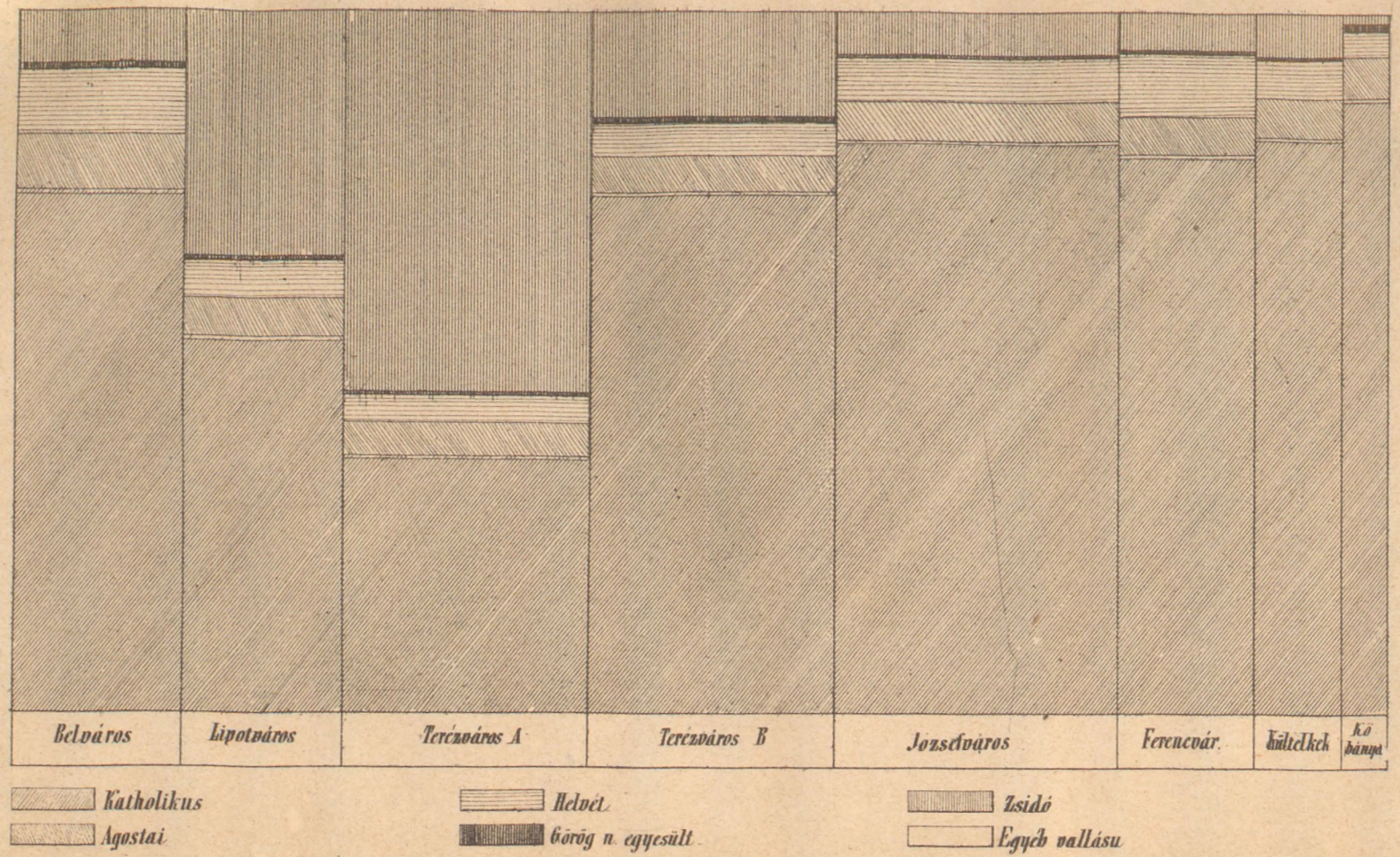

Körössi, Pesti Népszámlalás.

M. TAKADEMIA
KÖNYV-
TÁRA

Vallásfelekezeti jellegét tekintve, Pest túlnyomólag katholikus város, mert lakóinak több mint két harmadrésze ezen vallást követi. Második sorban következnek a zsidók az egész lakosságnak 20 százalékával, utánok az ágostai vallásuak 6, a helvét vallásuak 5, végül a görög keleti vallásuak 0. 64%-kal.

A maradékot képezi: 491 görög katholikus, 31 unitárius, 26 nazarenus, 10 anglikán, 6 német katholikus, 2 hussita, 2 zwingliánus, 2 quäcker, 2 rationalista és 7 mahomedán; ezen 579 egyén az „egyéb vallásúak" elnevezés alá foglaltatott egybe.

Az erre vonatkozó adatokat nemek szerint és pedig mind az egész városra, mind az egyes városrészekre nézve a 12. számú tábla tartalmazza.

Az egyes felekezetek Pesten nem ugyanegy időben honosultak meg. Legrégibb a katholikus vallás [1]; a legujabbak az anglikánok, nazarenusok, szabad gondolkozók, uj-katholikusok és mások felekezetei. Ime néhány adat különböző időszakokból:

	Katholikus	Ágostai	Helvét	Görög	Zsidó
1813	31621	905	400	1060	2167
1821	38684	1108	1222	1033	3171
1830	51203	2537	1054	1114	4612
1840	47854	2706	1683	856	7586
1850	70805	4030	2592	852	15700
1857	96218	7908	4224	1056	23101
1870	136892	11874	10470	1277	39384 [2].

A katholikusok a Terézváros első (A) részének kivételével, hol 56⅓ % zsidó és 36⅔ % katholikus lakik, minden városrészben többségben vannak s ha a Terézváros két részét együvé veszszük, ott is a katholikusok lesznek többségben, minthogy azok száma 55 %-ra rug.

Mily arányban vannak a vallásfelekezetek az egyes városrészekben képviselve, az a 12. 13. és 14. számu táblákból, valamint az idecsatolt grafikus rajzból tünik ki legvilágosabban. Toldalékul még a következő kimutatást állitjuk ide, melyben a vonal felett álló városrészek azok, melyekben az illető vallásfelekezetűek aránylag többen vannak, mint átlag az egész városban, mig a vonal alatt levő városrészekben az illető hitfelekezet hivőinek száma az átlagon alul marad:

Katholikusok.		Ágostaiak.		Helvétek.		Görög n. e.		Zsidók.	
Kőbánya	87%	Belváros	8%	Belváros, Ferenczvár.	9%	Belváros	2%	Terézváros A	56%
Kültelkek, Józsefváros	83%	Lipótváros, Terézvár. B	7%	Józsefváros	6%	Kőbánya	1½%	Lipótváros	34%
Ferenczváros	82%	Kültelkek, Kőbánya	6%	Kültelkek, Lipótváros	5%	Lipótváros	0.8%	Terézváros B	16%
Terézv. B, Belváros	73%	Józsefváros, Ferenczvár.	5%	Terézváros A és B	3%	Ferenczvár., Kültelkek	0.5%	Belváros	7%
Lipótváros	53%	Terézváros A	4%	Kőbánya	2%	Terézváros A és B, Józsefváros	0.3%	Józsefváros, Ferenczvár., Kültelkek	5%
Terézváros A	37%							Kőbánya	2%

[1]) Leopold király az általa kiadott szabadalmi levélben különösen kimondja: »Ut nemo a vera orthodoxa r. catholica religione alienus in concivem ullo sub titulo admittatur vel toleretur.

[2]) A hitfelekezeteknek elterjedése a városrészekben 1813-tól a mai napig külön-külön az 57. év mindegyikére az első fejezetben már emlitett egyházi összeirásokkal együtt fog közzététetni.

A nemek szétoszlása az egyes felekezeteknél feltünő módon különböző. Mindkét nem csupán a katholikusoknál van egyenlően képviselve (1000 egyén közt 496 férfi, 504 nő); mig a helvéteknél a férfiak 52 %, a zsidóknál 54 %, az ágostaiaknál 57 %, sőt a görögöknél 69 és az egyéb vallásuak csekély töredékénél 70%-kal vannak képviselve.

Ha az öt akatholikus vallásfelekezet viszonyait a nyolcz városrész mindegyikében vizsgálat alá veszszük, mint ez a 12. számu táblán történik, vizsgálódásunk 40 (5×8) esetre terjedvén ki, azt fogjuk találni, hogy a finem túlsúlya 38-szor esetről esetre fönáll, s csupán két esetben nem (t. i. az ágostaiaknál a Lipótvárosban és a Terézváros A-ban) — okunk van tehát feltenni, hogy az ily általánosan elterjedt tünemény nem csupán esetleges, hanem hogy alapja általános okokban keresendő.

Legvalószinűbb volna azon föltevés, hogy az akatholikus férfiaknak ezen túlsúlya annak következménye, hogy ezen elemek folytonosan s tartósan jönnek a városba. Mig husz év alatt a katholikus lakosság megkétszereződött, a nemkatholikus rész háromszor oly nagygyá lőn, s minthogy tudvalevőleg a bevándorlók közt több szokott lenni a férfi: ezen körülmény annak magyarázatára is szolgálhat, miért találni Pesten az akatholikusoknál több férfit mint nőt.

A vallásfelekezetek korviszonyaiban (l. a 15. és 16. sz. táblát) szintén egész sorát találjuk a feljegyzésre méltó tüneményeknek.

Szemügyre vevén mindenekelőtt az első, a 0—14 évesek korosztályát, azt találjuk (l. a 15—16 sz. táblán), hogy a katholikusoknál az ezen koru gyermekek száma a lakosságnak egy negyed részét adja (24.65 %), s hogy körülbelül ezen szám az átlag az egész város lakosságára nézve is. Mindkét felekezetü protestáns vallásnál azonban a gyermekek száma 19 és 20 % közt ingadoz, a keleti görög vallásuaknál pedig egész 15 %-ra száll le, ellenben a zsidóknál 33 %-ra emelkedik.

Keressük bár a zsidó vallásuaknál a korai házasságban [1]) s a zsidótörzs ismeretes szaporaságában a gyermekek sokaságának okát, s hagyjuk bár figyelmen kivül a görögökre vonatkozó számokat, mivel azok nem elég nagy, és igy vizsgálódásra nem elég gazdag anyagnak eredményei (1277 egyénnél 196 gyermek): a katholikusok s a két protestáns vallás követői között még mindig elég jelentékeny különbséget találunk.

Ezen tünemény alig lenne megmagyarázható a bevándorlásnak pusztán külsőleges tényéből, ha t. i. fölvennők, hogy miután bevándorlók között a felnőttek száma a gyermekekénél mindig nagyobb a gyermekek számának azon vallásfelekezeteknél kellene csekélyebbnek lennie, melyek a legutóbbi időben bevándorlás által szaporodtak. A korosztályok csoportulására ezen körülmény kétségkivül nem csekély befolyást gyakorol; de az előttünk levő esetben a zsidó lakosság példája leküzdhetlen akadályt gördit elénk, minthogy, mint a 36. lapon kimutattuk, épen ezek szaporodtak kiválólag bevándorlás által s a gyermekek száma náluk mégis az összesnek 33 %-ára rug föl.

Minthogy továbbá azon ellenvetés szintén alig igazolható, mintha t. i. a 0—14 évesek száma számos oly egyént is foglalna magában, kik nem a családhoz tartoznak, hanem tanulás vagy mesterségelsajátitás végett jönnek a városba, ennélfogva az egyes vallásoknál oly feltünőleg különböző gyermekszaporaság megmagyarázására alig marad más elfogadható ok, mint a nagyobb vagy kisebb termékenység és nagyobb vagy csekélyebb életerő (vitalitas) elfogadása.

A kérdés bővebb megvitatást érdemel.

Ha például a Pesten önálló házasságokkal az itt élő gyermekek számát állitjuk szembe s a gyermekkor határát a 10-dik évre tűzzük ki, hol aztán majdnem teljes biztossággal felvehető,

[1]) L. ezen fejezetnek 1-ső jegyzetét.

hogy csupán a család köréhez tartozó s nem tanulás vagy mesterség végett ide küldött gyermekekkel van dolgunk: akkor a f ö n á l l ó 31465 házasság (a férjes nők száma szerint) s a l é t e z e t t 11629 házasság hozzáadásával (10825 özvegy és 804 elvált nő), 43094 házasság van előttünk, melyek ellenében 36787 10 évesnél fiatalabb gyermek áll. Tehát minden ö t házasságra jő n é g y, élő, 10 évet meg nem haladott gyermek (10000 házasságra 8351).

A házassági termékenység számításánál azonban az özvegy és elvált nőket nem volna szabad mind felvenni. Azon házasságok, melyek rövid idő előtt szűntek meg, számbavehetők lennének, azonban a házassági termékenység ill. a csekélyebb gyermekhalandóság kifejezésére nyert szám tetemesen módosul az által, ha a 15—20 év óta gyermektelen özvegyek még mindig a termékenység tényezői közé számíttatnak.

Ezen ellenvetésnek megfelelőleg vonjuk le már most azon özvegy és elvált nők számát, kik 50 éven, tehát a szülés korán túl vannak. Ezenkivül a legutóbbi 9 hónapban kötött házasságok is számításon kivül hagyandók; ez utóbbiak 2000-nyi kerekszámmal vonattak le.

Ezen helyreigazitás után 36513 házasságunk marad, s minden 10000-re 10072 élő, 10 éven alul levő gyermek jő, azaz körülbelül minden házasságra egy.

Az egyes vallásfelekezeteknél pedig következő viszonyok állanak fen:

	Katholikusok.	Ágostaiak.	Helvétek.	Zsidók.
Fönálló házasságok	21454	1746	1410	6654
50 évesnél ifjabb özvegy nők . . .	4097	301	362	570
» » » elvált nők	481	35	55	97
Összesen . . .	26032	2082	1817	7321
Levonandó: a legközelebbi 9 hónapban kötött házasságok	1500	120	100	270
Marad . . .	24532	1962	1727	7051
Ezek ellenében 10 évesnél ifjabb gyermek	24038	1686	1151	9564
Tehát 10,000 házasságra jut	9799	8491	6665	13564
	gyermek.			

Ezen összeállitás, mely az igen csekély számu görög nem egyesülteket figyelmen kivül hagyván, a vallásfelekezeteket szaporaságuk szempontjából ugyanazon sorrendben tünteti elő, mint a 37. lapon, azt bizonyitja, hogy a vallásfelekezteknél tapasztalható kisebb-nagyobb gyermekszám nem is annyira áll összefüggésben a nagyobb vagy kisebb bevándorlás esetleges mozzanatával, de igenis az egyes hitfelekezetek körében fönálló házasságokkal; miután pedig nem ugyanazon arányban nő a gyermekek száma a mint növekszik a házasságoké, föl kell tennünk, hogy a gyermekek nagyobb száma a z i l l e t ő h i t f e l e k e z e t n e k n a g y o b b h á z a s s á g i s z a p o r a s á g á r ó l v a g y c s e k é l y e b b m é r v ü g y e r m e k h a l a n d ó s á g á r ó l tesz tanuságot.

Hogy a fönebbi számok a vallásfelekezetek közt termékenység és gyermekhalandóság tekintetében fönálló különféle dispositiókról tanuskodnak, azt az emlitetteken kivül még más bizonyitékokkal is kellene támogatni. Ily bizonyitékot egyrészt az 1857-diki népszámlálás, másrészt az 1870-diki népesedési mozgalom adatai nyujtanak.

A 14 évesnél ifjabb gyermekek száma 10,000 között volt:

	ágostaiaknál,	helvéteknél,	katholikusnál,	zsidóknál.
1857-ben	21·61	21·90	28·39	33·29
1870-ben	19·83	18·72	24·68	33.08
Különbség	—1·43	—3·18	—3·71	—0·21.

Az ágostaiak és helvétek helycserélésének kivételével tehát a vallásfelekezetek sorrendje 1857-ben ugyanannak található, mint 1870-ben; azonban az egymás közötti különbség azon idő óta némi változáson ment keresztül. Nagyjában még is igazolja ezen vizsgálat a fönebb kifejtett nézet valószinüségét. Hogy a gyermekek száma jelenleg minden vallásfelekezetnél aránylag kisebb, mint volt 12 évvel ezelőtt, az, mint már emlitők, a magasabb korbeliek sürü bevándorlásában leli magyarázatát.

A házassági szaporaság maga a születési anyakönyvek adatai nyomán legjobban ismerhető fel. A népszámlálási eredmény szerint volt 50 éven aluli férjesnő a

	katholikusoknál	ágostaiaknál	helvét vallásuaknál	zsidóknál
	19104	1570	1281	5834
ellenben törvényes-születés az 1870-dik évben az anyakönyvek adatai szerint:	3664	355	277	1448
esik tehát 1000 házasságra évenkinti születés:	192	226	216	247

E számokból itélve tehát a házassági szaporaság legkisebbnek a katholikusoknál mutatkozik, nagyobbnak a protestans vallásúaknál, legnagyobbnak a zsidóknál.

Minthogy a következő tizenegy korosztály eloszlása az egyes vallásfelekezeteknél nem nyujtana könnyü áttekintést, a 16. tábla végén a következő négy korosztály szerinti összesitést tartalmaz: 0—14 év, 15—30 év, 31—60, 60 éven felül.

Minthogy pedig minden korosztály százalékösszege 100-zal egyenlőnek tétetett, természetes, hogy a magasabb korosztályok az egyensúly helyreállitása miatt épen azon hitfelekezetnél lesznek erősebben képviselve, melynél a gyermekkorosztály hányada visszamaradt volt és megforditva. Az egyensúlynak ily helyreállitása a 16—30 és 31—60 korosztályokban történik.

A 60 éven felüliek két osztálya számra nézve nem igen jelentékeny ugyan, más tekintetben azonban mégis némi érdekkel bir.

Mint már az 5-ik fejezetben emlitők, a nők általában tovább élnek mint a férfiak; ez városunkra nézve is bebizonyult, minthogy 10000 férfi lakó között 335, ugyanannyi nőlakó között pedig 406 60 évesnél idősebb él. Ha azonban az egyes vallásfelekezetek korviszonyait vizsgáljuk, azt találjuk, hogy ezen szabályszerüség csak a katholikusoknál áll fön.

Mint a 13. számu táblából látható, a 60-dik évet 10,000 között túlélte a

	Katholikusoknál	Ágostaiaknál	Helvéteknél	Zsidóknál
férfi	304	384	298	419
nő	424	342	263	383
Különbség a nőkre nézve:	+ 120	— 42	— 35	— 36

Tehát ujra a katholikus lakosság az, melynek életviszonyai leginkább simulnak a népesedési statisztika általános szabályaihoz, mig a többi felekezetücknél több-kevesebb eltérés észlelhető.

1857-ben a 60 évesnél idősebbek száma volt (10000 közt):

	Katholikus	Ágostai	Helvét	Zsidó
férfi	354	353	336	395
nő	457	389	309	352
különbség a nők részére:	+ 103	+ 36	— 27	— 43

Ugyanezen adatokból látjuk még azon érdekes tényt, hogy a katholikus nők magasabb kort érnek el, mint akármely más vallásfelekezet nőtagjai.

Már volt alkalmam megjegyezni, mily kényes dolog népszámlálási adatokból a népesség életerejére s élettartamára vonatkozó következtetéseket vonni. A

népszámlálás semmivel sem mondhat többet, mint hogy e vagy ama korosztály bizonyos időben ilyen meg ilyen mérvben volt képviselve. Vajjon e ténynek, mondhatnók pusztán mechanikai oka — csupán az illető korosztályoknak véletlen összetömörülésében rejlik-e? vagy pedig okát valamely természeti törvényben, nagyobb vagy csekélyebb életerejében kell-e keresnünk? — erre nézve a bizonyitási anyagot más módon s nem a népszámlálás utján kell megszereznünk, — főleg pedig ha folyton hullámzó városi lakossággal van dolgunk.

Mindezek daczára azonban könnyen kisértetbe jövünk, hogy azon mérvnek, melyben oly magas korosztály, mint a 60 évnél idősebbekké, föllép, nagyobb jelentőséget tulajdonitsunk, mint ha az pusztán véletlen jelenlétnek következménye lenne. Tagadhatlan, hogy a 60 évnél magasabb korban az embernél a konzervativizmus jut túlsúlyra; ezen korban már nem szivesen változtatunk sem elvet, sem barátokat, sem lakhelyet, s azért nem igen tévedhetünk, ha a 60 évnél idősebb lakosságot állandónak s nem hullámzónak tekintjük.

Ugy találjuk, hogy a 60-dik évet túl élte, — 10,000 közül:

a katholikusoknál	304 férfi	424 nő,	együtt 365,
az ágostaiaknál	385 »	342 »	» 366,
a helvét vallásuaknál	298 »	263 »	» 282,
a zsidóknál	419 »	383 »	» 402.

Látjuk tehát, hogy a férfiakra nézve a zsidóvallásuak, a nőkre nézve a katholikusok értek legmagasabb kort, mig az összes létszámnál, — a nem-különbséget nem tekintve — legmagasb számot a zsidók mutatnak föl. (Lásd e fejezet 2-dik jegyzetét.)

Ha már most a 60 évnél idősebbek számát minden felekezetnél 100-zal egyenlőnek veszszük, a férfiakból találunk:

	a katholikusoknál		ágostaiak- és helvéteknél [1])		zsidóknál	
	1857-ben	1870-ben	1857-ben	1870-ben	1857-ben	1870-ben
61—63 évvel	26·36	26·99	28·93	30·52	23·02	26·15
64—66 »	24·67	24·37	23·55	22·07	22·40	23·12
67—69 »	15·09	20·69	16·94	21·36	21·18	19·98
70—72 »	11·27	10·17	11·16	11·03	11·81	11·21
73—75 »	7·09	7·27	4·96	7·51	9·37	6·51
75 éven felül	15·52	10·51	14·46	7·51	12·22	14·03

a nők közül:

	a katholikusoknál		ágostaiak- és helvéteknél		zsidóknál	
	1857-ben	1870-ben	1857-ben	1870-ben	1857-ben	1870-ben
61—63 évvel	23·56	22·66	27·96	28·95	21·01	20.33
64—66 »	23·07	21·67	22·04	22·04	22·87	26·84
67—69 »	16·50	21·36	9·68	17·11	18·35	20·64
70—72 »	12·88	10·18	14·52	12·83	13·30	9·09
73—75 »	6·66	8·95	8·06	7·89	8·51	9·52
75 éven felül	17·33	15·18	17·74	11·18	15·96	13·56

[1]) Az ágostaiak és helvét vallásuak egy összegbe vonattak össze, noha még igy is csak igen csekély számokkal rendelkezhetünk.

mindkét nembeliek közül:

	a katholikusoknál		ágostaiak- és helvéteknél		zsidóknál	
	1857-ben	1870-ben	1857-ben	1870-ben	1857-ben	1870-ben
61—63 évvel	24·74	24·45	28·50	29·86	22·15	23·61
64—66 »	23·75	22·78	22·43	22·06	22·61	24·75
67—69 »	15.90	21·08	13·78	19·59	19·95	20·26
70—72 »	12·20	10·18	12·62	11·78	12·46	9·72
73—75 »	6·84	8·26	6·31	7·67	8·99	7·83
75 éven felül	16·57	13·25	16·36	9·04	13·84	13·83

A 17. sz. tábla a katholikus népesség korviszonyaival városrészenként és a két nem elkülönitésével foglalkozik; a 18. sz. tábla az ágostai, a 19-dik a helvét, a 20-dik a görög nem egyesült, a 21-dik a zsidó, s a 22-dik az egyéb vallásuak korviszonyaival.

A táblás munka beosztása: *Az első kötet „vallás" c. fejezete* **az első számu táblán** *a következő rovatokat tartalmazza:*

Vallás	Belváros	Lipótváros	Terézváros			Józsefváros	Ferenczváros	Külsőlelkek	Kőbánya	Összesen
			A rész	B rész	Összesen					
Kath. férfi										
nő										
összesen										
Ágostai férfi										
nő										
összesen										
s igy tovább										

A második tábla rovatai:

Korosztályok	Katholikus vallásu	Ágostai vallásu	Helvét. vallásu	Görög nem egyes.	Zsidó	Egyéb vallásu	Összesen
0—14							
15—20							
és igy tovább							

A 3-dik sz. táblán *az előbbi táblák adatai külön a két nem szerint. Ezután következik mint első rész: a katholikus lakosság statisztikája és pedig a* **4-dik sz. táblán** *az egész városbeli katholikusok, az* **5-dik sz. táblán** *ugyanazok fi-, és a* **6-dik sz. táblán** *azok nőtagjai, külön rovattal a kor, születési év és a létszám számára; a* **7—8-dik táblán** *a Belváros katholikus lakossága, (férfi, nő és a két nem együttesen.) — s igy minden egyes városrész számára 3—3 tábla, egész a 33-dikig. A* **34. sz. tábla** *a 17-dik számának felel meg. A többi vallásokra vonatkozó táblák ugyane rendszer szerint állitvák össze, és pedig az ágostaiak a* **35—62-dik táblán,** *a helvét vallásuak a* **63—90.,** *a görög nem egyesültek a* **91—106.,** *a zsidók a* **107—134.,** *s az egyéb vallásuak a* **135—150. sz. táblákon.**

Jegyzetek.

I. Jegyzet (a 37. számu laphoz.) Szerző a m. kir. orvosegyletben 1871. april 22-dikén tartott fölolvasásában e tekintetben a következőket mondá:

»A szülők és gyermekek egészségi állapota között létező összefüggés földeritése körül az orvosi statisztikának tág és hálás mezeje nyilik meg. Részemről csak azon egy, magában is elég

fontos körülményre fogok szoritkozni, mily korban történik az egyes hitfelekezeteknél a házasság kötése. A városi statisztikai hivatalban a Pesten az 1857-ik évtől a mai napig összekelt pároknak korviszonyai feldolgoztattak és pedig önállóan minden hitfelekezetre nézve. A rendelkezésre állott anyag felette nagy, mert a munka több mint 22 ezer házassági esetre terjed ki; föl lehet tehát tenni, hogy ily nagy számoknál a társadalmi életben uralkodó törvények igen felismerhetően fognak kifejezésre jutni.

Ezen összeállitások azt mutatják, hogy minden vallásfelekezet közt a zsidó az, mely legsürübben lép kellő korban házasságra, mig a többi hitfelekezetnél felette gyakran láthatjuk elkésve megtörténni a házasságot, a mi sem a házassági termékenységre, sem a gyermekek életviszonyaira kedvező nem lehet.

A pesti esketéseknél elég lesz a következőket felemliteni:

A menyasszonyok közt harmincz évnél idősebb, tehát kisebb nagyobb mértékben elkésve férjhez menő leginkább találtatik a katholikusoknál; a protestánsok közt az előny a helvétek részén van (kevesebb 30 éves menyasszony); legkedvezőbb viszony mutatkozik a zsidóknál.

Azon 15821 katholikus menyasszony közt t. i. ki a pesti egyházakban 1857 óta a mai napig eskettetett, volt 30 évnél idősebb 5203, tehát minden tizezer közt 3300 (3289); 10000 ágostai közt 2600 (2611); 10000 helvét közt 2500 (2498); de 10000 zsidó menyasszony közt csak 600 (613).

Ha talán erőltetettnek méltóztatnának találni, hogy a 30 évesnél idősebb menyasszonyokat már az elkésetten házasulók közé sorozom, ám jelöljenek ki magasabb határvonalat, mondjuk p. o. a 40-ik évet. Reménylem, hogy azon nő, ki 40-ik évében az oltár elé lép, nem hogy gyermeket vagy már unokákat a hitfelekezet körébe fölvétessen, hanem hogy még csak most alapitson családot, hogy ezen nőről bátran állithatni, miszerint a természet által a nőnek szánt feladat teljesitésében elkésett. De ez alkalommal is a hitfelekezetek előbbi sorrendjét fogjuk tapasztalni azon különbséggel, hogy a két protestáns felekezet közt ezuttal az ágostai az, mely kedvezőbb viszonyokat mutat fel. Mert mig a katholikus menyasszonyok közt már minden tizenharmadik (12.9) 40 évnél idősebb volt, a helvéteknél minden 15-dik (15.2), de az ágostaiaknál már csak minden 18-dik (17.5), addig a zsidóknál csak minden nyolczvanharmadik (82.6) volt 40 évnél idősebb.

A házasságkötésnek korán vagy későn történtét az egyes hitfelekezeteknél e szerint elég kimeritően felismerhettük volna; czélszerünek mutatkozik azonban az eddig mondottakat még egy kis megjegyzéssel megtoldani.

Mi t. i. eddig külön szemléltük a házasságra lépő vőlegények és külön a menyasszonyok korát. Világos azonban, hogy ezen két tényezőt viszonyitani is kell egymáshoz. Az orvos, midőn a házassági életet egészségi szempontból akarja megitélni, nem érheti be annak tudtával, hogy a vőlegény harmincz éves, hanem azt is kivánja tudni, 20 vagy 30 vagy talán 40 éves-e a menyasszony?

Hogy a házaspárok egymásközti korviszonyait könnyü áttekintésben összehasonlithassuk különitsük el az összes lehető korviszonyokat két osztályra, s nevezzük szabálytalan viszonyuaknak azon eseteket, hol vagy a vőlegény 40 évnél vagy a menyasszony 30 évnél idősebb, szabályosnak pedig a többieket. A szabálytalan osztályba e szerint nemcsak az elkésett esketések tartoznak hanem azok is, hol a férj vagy jóval fiatalabb nejénél, vagy sokkal vénebb.

Ily értelemben vett szabálytalan esketés van: 10000 katholikus közt 3689, 10000 ágostai közt 3115 és 10000 helvét közt 2911, 10000 zsidó közt 939. Tehát ezen, t. i. a szülők házassági korára vonatkozó adatok is kellő világosságot deritenek a főváros zsidó lakosságának életviszonyaira, mig a katholikusoknál és ágostaiaknál mutatkozó hosszabb élettartamra sem a foglalkozások minéműségében, sem a házasságra lépők korviszonyaiban elegendő bizonyitékokat nem találhattunk.

Oesterlen egész határozottsággal állitja, hogy az anormál korviszonyu házasságból származó gyermekek vagy korán halnak el, vagy később a scrophulosis és tuberculosisnak vannak kitéve, mig másrészt az anormal korviszonyu szülők halandóságát is a rendesnél nagyobbnak állitja. Ezen igen fontos állitás bizonyitására azonban Oesterlen adatokat nem mutathat fel.«

II. Jegyzet (a 40. sz. laphoz). A fönemlitett fölolvasásban ezen kérdésre vonatkozólag a következőket emlitettem volt:

»Azon okok egyike, mely a különféle hitfelekezetek annyira különböző vitalitására befolyással lehet, a foglalkozási mód különbsége.

Alább következnek azon foglalkozási ágak összeállitásai, melyekről láttuk, hogy a bennök előket leghamarább ragadják a sírba. Midőn ezen foglalkozásbeli egyéneket vallásuk szerint elkülönitem, eddig nem ismert és reménylem érdekes statisztikai tényeknek is jutunk nyomába. Az orvosokat, kik közül 10% ágostai és mintegy 1/3 rész zsidó vallásu, a fönérintett kételyek folytán kihagytam a számitásból.

A férfiakat tekintve ugy találjuk, hogy van:

	Katholikus		Ágostai		Helvét		Zsidó	
	létszám	ezek közül 14 éven felül	létszám	ezek közül 14 éven felül	létszám	ezek közül 14 éven felül	létszám	ezek közül 14 éven felül
Napszámos	9100	8870	685	672	431	424	1167	1160
Szedő és nyomdász . .	608	541	79	76	47	45	136	95
Kőfaragó	217	193	9	8	3	3	3	2
Kőmüves	1750	1669	76	72	34	33	3	3
Szabó	2256	2119	241	233	249	224	1638	1486
Festő	425	394	63	61	14	13	140	138
Asztalos	2285	2084	220	203	279	256	75	69
Czipész	3704	3253	338	320	374	287	316	292
Összesen . . .	20345	19123	1711	1645	1431	1285	3478	3245
Létez pedig e hitfelekezetekhez tartozó férfi .	67853	51427	6786	5472	5535	4467	21283	14673
Tehát a fönebbi foglalkozásokra szánta magát.		37·18%		30·06%		28·77%		22·11%

A fönebbi számok tehát azon eredményre vezetnek, — hogy mig a katholikusoknál a fölnőtt férfilakosságnak mintegy négytized része ezen életrövidito foglalkozásokra szánta magát; addig az ágostaiakból csak egy harmad, a helvétekből még valamivel kevesebb, mig a zsidó vallásuak közül csak egy hatod rész. Mig tehát a zsidók vitalitására nézve ezen statisztikai kisérlet eredményre vezetett, addig az ágostaiak hosszabb élettartamát foglalkozási módjuk nem világositja föl, mert bár kiderült az, hogy az ágostaiak inkább válogatják meg foglalkozásukat, mint a katholikusok, mégis elmaradnak e tekintetben a helvétek mellett, kik közül pedig kevesebb 60 éven fölüli egyén találtatott. Itt ujból kell hangsúlyoznom, hogy a népszámlálási számokat önmagukban nem tartom elégségeseknek az élettartam megitélésére, hanem mindig csak azon esetben fogadnám el azokat, ha más irányban tett tapasztalatokkal öszhangzásban vannak. A protestáns vallásuak példája ezen óvatosságot szintén igazolja.«

HETEDIK FEJEZET.

Családi állapot.

A házassági arány különféle országokban és városokban. — Látszólagos nagy házassági arányszám Pesten. — A házassági arány emelkedése 1857 óta. — A házassági statisztikát a korviszonyoktól való függőségében kell tekintenünk. — Az előbb kitünt magas arány ily számitás mellett már nem bizonyul be. — A városok felnőtt lakosságának voltaképeni arányszáma mily módon volna kiszámitandó. — Az egykorbeli nős férfiak és férjes nők számának aránya. — Összefüggés házasság és a hitfelekezet közt. — Legtöbb házaspár katholikusoknál és zsidóknál, legkevesebb helvéteknél és görögöknél. — Ugyanazon arány 1857-ben is tapasztalható. — Legkevesebb a házaspár a Bel- és Lipótvárosban, legtöbb a Kültelkeken és Kőbányán. — E jelenség sem kor- sem hitfelekezeti viszonyokra vissza nem vezethető. — Valószinü összefüggése a lakosok vagyonosságával. — A városrészek vagyonossági osztályzata. — A vagyonos városrészekben kevesebb a házaspár mint a szegényebbekben, ellenben több a nősülestől tartózkodó férfi. — Mért házasodik a szegény ember könnyebben mint a vagyonos? — Valószinü nagyobb termékenység a szegényebb osztályoknál. — A berlini népszámlálás eredményei e tekintetben és azoknak helyreigazitása. — Malthus és Carey. — Az özvegyek. — Az elváltak. — Származás és nősülés.

Az emberiség fizikai feladata a szaporodás. Ezen feladatának az ember nemcsak minden czivilizált államban, de még a vad törzseknél is a házasélet alakjában felel meg.

A házasság-kötéssel teremtik a társadalom legősibb intézményét, az állami együttlét kiindulási pontját — a családot, — mely nemzedékről nemzedékre szent nemtő gyanánt őrködik a sarjak fizikai és morális fejlődése fölött.

Ismerni a családi állapotokat, ismerni a házassági viszonyokat, — ez eszerint annyit tesz, mint megismerni a társadalom anyagi és fizikai jólétének egyik forrását és egyuttal itéletet szerezni némileg erkölcsi hajlamainak iránya felől is.

A társadalom természeti állapotában bátran következtethetni, hogy a házasságban élők nagyobb-kisebb száma szerint, nagyobb-kisebb mértékben részesülnek is az illetők a földi lét örömeiben. A mint azonban inkább letérünk a természeti állapot ösvényéről, mesterkélt kulturai viszonyok közt ezen tünemény is mindinkább más alakot ölthet.

Házasságban átlag az egész népességnek egy harmadrésze szokott élni; Francziaországban negyven százalék, Bajorországban huszonkilencz. Hazánk talán déliebb fekvése miatt, talán fajtulajdonságok, vagy kereseti viszonyok következtében, még Francziaországnál is nagyobb számarányt mutat föl, a mennyiben t. i. nálunk az utolsó népszámlálás szerint a lakosságnak több mint negyvenegy százaléka élt házasságban.

Ezen, egész országok viszonyaira vonatkozó számadatok azonban nem igen alkalmasak arra, hogy a főváros házassági viszonyait hozzájok hasonlitsuk.

A városok lakossága t. i. annyi tekintetben eltér a vidék lakóitól, annyi a különbség a kereseti módban, vagy mint már előbb emlitettük; a korelemek összetételében, hogy a városi lakosság családi életének szükségkép különböznie kell a vidékitől.

Azon tényezők azonban, melyek a házassági viszonyok alakulására befo-

lyással birnak, nem hatnak egy irányban, nem kizárólag kedvezők vagy akadályozók. Mert mig a városi lakosságban épen azon korosztályok vannak számosabban képviselve, melyekre a házasságkötés tulajdonképi időszaka esik, minek folytán aztán a városokban a házasságok sűrübb föllépését kellene várni, addig másrészt a kenyérkeresetnek és a család föntartásának nehézségei igen jelentékeny mértékben ellensúlyozzák az előbbi tényező hatását, valamint a nagy városok fesztelenebb életmódja, lazább erkölcsisége szintén csak visszanyomó hatást gyakorolhat.

Ezen különféle hatályok végeredőjében az akadályozó irány vergődik túlsúlyra. Összehasonlitván a nagy városok házassági százalékát a vidékével, azt fogjuk tapasztalni, hogy az utóbbiakban a körülmények inkább kedveznek a házasságkötésnek, mint a városokban. Ha tehát az utolsó népszámlálás alkalmával kiderült, hogy mig Magyarországon a lakosságnak 41%-ja él házasságban, addig Pesten (l. a 23. táblát) 32·04, ezt önmagában kedvezőtlen aránynak nem szabad nevezni. Kedvezőtlennek csak akkor mondhatnók, ha ugy találnók, hogy a pesti házassági arány más nagy városokhoz képest hátrább áll, de még helyesebben tulajdonképen csak azon esetre, ha Magyarország fővárosa és vidéke közt nagyobb különbség mutatkoznék, mint milyen mutatkozik más országok vidéki és nagyvárosi lakossága közt.

A nagyvárosok arányával összehasonlitva, városunk házassági állapota elég kedvezőnek tünnék föl, a mennyiben t. i. igen magas aránynyal dicsekedhetünk. (Berlin 31·68, Kopenhága 29·22, Bécs 29·05 stb. l. 1. jegyzet.) Ha azonban szem előtt tartjuk azon körülményt, hogy maga Magyarország is mily magas házassági aránynyal bir, hogy tehát szükségkép a főváros viszonyaiban is lesz fölismerhető ezen általános törvény befolyása, és ha ezek folytán e kérdésnek azon oldalát feszegetjük, mennyiben tér el Magyarország fővárosának házassági aránya az egész országétól, mennyiben más nagyvárosoké: akkor azon meggyőződésre fogunk jutni, hogy Pestvárosában a házasságkötések megakadályozása felé ható viszonyok befolyása jóval nagyobb mértékben uralkodik, mint sok más városban.

Az 1857-iki népszámlás adatainak összehasonlitásánál ugy tapasztaljuk, hogy mig Magyarországon akkor a házassági arány 39·84% volt, addig 1870-ben 40·96%-ra emelkedett, mely emelkedés a főváros házassági arányában is észlelhető; 1857-ben t. i. csak 30·43, mig 1870-ben 32·04.

Ezen számok, melyek lépést tartva emelkedtek, örvendetes tanuságot látszanak tenni ugy az ország mint a főváros jólétének gyarapodásáról.

Ha nem szerint veszszük figyelembe a házasok összes számát, azt kellend tapasztalnunk, hogy valamivel több nős férfi van, mintsem férjes nő. Könnyen visszavihető ez azon körülményre, hogy több idegen vagy utazó tartózkodhatik Pesten feleség nélkül, mint férjes nő férje nélkül, valamint arra, hogy sok családos ember, ki a városba költözködni kiván, előbb csak egymaga telepedik le és családját csak később hozza el, midőn keresetét már biztositottnak látja. Különben nem akarom tagadni, hogy e differentiának keletkezésében a pontatlan felvételnek is van némi része.

Annak mégitélésére azonban, vajjon kedvező vagy nem kedvező házassági arány áll-e fön valahol, nem elegendő, ha csak azon arányt ismerjük, melyben a házas egyének összes száma az összes lakossághoz áll.

Ilyen összes számokból eredő arány helyes csak ott lehet, hol általános, minden egyént kivétel nélkül megillethető jogokról vagy tulajdonokról van szó. A hol pedig oly tulajdonokat veszünk szemügyre, melyek elérése bizonyos más föltételektől van függővé téve, olyannyira pedig, hogy addig, mig az illető ezen föltételeknek meg nem felelt, a szóbanforgó jogokban vagy tulajdonokban semmi szin alatt részt nem vehet: ott hiába fogunk helyes statisztikai következtetéseket kutatni mindaddig, mig az összesség tüneményei nyomán vélünk haladhatni, nem gondolván meg, hogy ezen összességben tartalmaztatnak olyan osztályok és rétegek is, melyeknek e tüneményekhez semmi közük, melyeket tehát előbb mellőznünk kellene, ha az ok és okozat közti összefüggést világosan kivánjuk felismerhetni.

A köznapi élet az efféle közlések intő példáiban nem szűkölködik, annál kevésbbé pedig a statisztika, mely midőn örökké mennyiségeket mér, igen könnyen tévesztheti szem elől a minőségeket.

Ha például a műveltségi statisztikában kiszámitják, hogy az összes lakosságnak hány százaléka nem ismer betüt, ugy látszik megfelejtkeznek azon megdönthetlen igazságról, hogy a gyermek irni-olvasni-tudás nélkül szokott születni, és hogy néhány év telik bele, mig agyveleje annyira megnőtt, hogy azt a betük képével meg szabad terhelni.

Hasonló pontatlanságot követ el például az orvostani statisztika, midőn a halálokok felsorolásánál kiszámitja, hogy különféle városok hányadik embere hal el tüdő- vagy egyéb bajban és hányadik bizonyos ivarszervi betegségekben. Az utóbbira nézve szintén csak a felnőttek számából kellene a százalékot számitani, mert tüdőlobban a gyermek és az aggastyán is halhat meg; az érintett betegségekben azonban csak a felnőtt, megérett ember, és igy az összehasonlitás mindig azon város hátrányára esnék ki, melyben a felnőttek számaránya nagyobb.

A házassági arány kiszámitására nézve ezen ellenvetés szintén teljes joggal alkalmazható. Ugy találtuk, hogy Pesten a gyermekkor, mely pedig a házassági statisztika arányszámára semmi befolyást nem gyakorol, gyérebben van képviselve mint Magyarországon vagy mint sok más városban. A tulajdonképeni házassági arány e szerint csak ugy lesz felismerhető, ha a természetnek rendje szerint házasságra még nem képes osztályokat ugy Pestre mint a többi városra nézve elhagyván, ez által az egyensúlyt helyreállitottuk, és ugyszólván közös nevezőjükre redukáltuk a máskülönben össze nem egyeztethető számokat.

De még a pestvárosi lakosság egyes osztályaira nézve foganatositandó összehasonlitásoknál is tévutra vezettetnénk, ha a korviszonyokra tekintettel nem vagyunk; ez történnék például a vallásfelekezetek házassági arányának összehasonlitása alkalmával, miután tudjuk, hogy a házasságra még vagy már nem képes korosztályok különféle arányban vannak az egyes hitfelekezetek körében képviselve. Az egész lakosságot tekintve például, ugy vélhetnők, mintha a görög nem egyesült és a katholikus vallásu lakosság házassági aránya közt nem volna nagy a különbség, miután a népszámlálás 1000 házas katholikus mellett 977 házas görögöt talál Pesten. Miután azonban, mint emlitettük, a felnőttek száma a görögöknél jóval nagyobb mint a katkolikusoknál, az egyenlő házassági arányszám nem tehet tanuságot egyenlő házassági arányról, és csakugyan ugy tapasztaljuk, hogy ha mindkét

oldalon csak a 15 éven felülieket veszszük tekintetbe, 1000 ily korban levő házas katholikus mellett csak 817 házas görögöt találunk.

Összehasonlitásainkat ez irányban Magyarországra nem terjeszthetjük ki, mivel a családi állapot összefüggése a korviszonyokkal sem az 1857-diki, sem az 1870-diki számlálás alkalmával nem volt figyelembe vehető.

A külföld városaira nézve pedig azt tapasztaljuk, hogy azon kedvező állás, melyet Pest azokkal szemben mindaddig elfoglalt, mig a korviszonyokra tekintettel nem voltunk: nem egy helyen megváltozik, midőn csak a felnőttek számbavételére szoritkozunk, világos jeléül annak, hogy Pest nem annyira kereseti viszonyainak kedvezőbb volta folytán mutat föl sűrübb házassági arányt, mint inkább azon körülmény következtében, hogy Pesten nagyobb számmal épen azon korosztályok vannak képviselve, melyek a házasélet korszakai. A korelemek egyforma eloszlása mellett azon városok, melyeket Pest túlszárnyalni látszott, kedvezőbb arányt mutatnának városunknál.

Az alább következő városok adatainak közlését egy kis megjegyzéssel kivánnám megelőzni. Miután t. i. a önálló házasságok számát elég sűrűen használják arra, hogy azokból az illető állami közlétnek jó állapota, a társadalmi intézmények megfelelősége fölött itéletet mondhassanak: ezen adatok megérdemlik, hogy velük behatóbban foglalkozzanak, de kivált hogy mindenekelőtt azok általános összehasonlithatóságát megteremtsék. Nagy lépés előre volt ugyan, midőn a házassági statisztika körül az átalános eredmények mellőzésével a korviszonyok folytonos tekintetbevételét sürgették, (mit Bernoulli után Horn hangsúlyozott). De még ezen reduktió által sincsen elérve a kivánt czél, mert nincsen kiegyenlitve azon elősegitő, vagy hátrányoló befolyás, melyet nemzetiség, időjárás, a talaj termékenysége és egyéb fizikai tényezők a házasulások sűrűségére gyakorolnak, mely tényezők eredményét pedig egészen az emberi társadalom intézményeinek odatulajdonitani minden esetre helytelen.

Ha például a pesti viszonyok megitélésére korszakról korszakra vizsgáljuk ugy a helybeli, mint a külföldi házassági adatokat, — az eredményből még nem vonhatni következtetéseket, mivel Pest város házassági arányára kedvezően behatottak az éghajlati és a többi fönemlitett viszonyok is, — de az ily módon mutatkozó kedvező különbséget társadalmi intézményeink helyes voltának bizonyitására nem konfiskálhatjuk.

Belgrádban például [1]) a felnőttek házassági aránya még nagyobb mint Pesten, nem mintha e város nagyobb jólétnek és rendezettebb viszonyoknak örvendene, hanem mivel déliebb fekvésű és mivel szerb lakossággal bir.

Hogy tehát a házassági arányszámot nyugodtabban használhassuk arra, minek oly gyakran tartják, t. i. a lakosság jólétének fokmérője gyanánt: e számokat a következő átalakulásokon kell keresztül szűrnünk.

A házassági arányszám alatt melyet m-el jelölhetünk

$$\frac{M}{P} \begin{matrix}\text{(matrimonium)}\\ \text{(populatio)}\end{matrix} \quad \text{értünk.}$$

Ha az egész lakosság (P) helyett csak a felnőtt lakosságot (P^a) veszszük tekintetbe, és ezen felnőttek házassági számát m'-nek nevezzük, akkor

$$m' = \frac{M}{P^a}$$

Ha továbbá a különféle városoknak sorrendjét házassági arányok szerint tudni kivánjuk, és ha — tisztán csak a városi viszonyoknak befolyását akarván felösmerni — mellőzendőnek tartjuk mindazon általános (éghajlati, nemzetiségi és egyéb) körülményeket, melyek az egyes országok házassági arányára, és igy az azokban fekvő városok házassági arányára is befolyással vannak,

[1]) Belgrádban 10000 15 évnél idősebb egyén közt 4818 ember él házasságban. L. Vladimir Jakschitsch, Statistique de la Serbie. Belgrád 1855. Miután e munkában csak a férfiak korosztályzata van kimutatva, a nőnemét arányos számitás alapján állapitottam meg.

akkor egy országnak viszonyát kellend kiindulási pontul választani, és a többiekét ehhez módosítani. Ha például a magyarországi viszonyt fogadjuk el alapul, akkor a külföldi városok arányszámainak redukcióját azáltal eszközöljük, hogy a magyarországi házassági arányszámot elosztjuk az illető külföldi ország arányszámával és ezen eredménynyel (nevezzük ezt β-nak) szorozzuk a város házassági arányszámát; tehát

$$\beta = \frac{\text{magyar } m}{\text{idegen } m}, \text{ és a 15 éven felülieknél}$$

$$\beta' = \frac{\text{magyar } m'}{\text{idegen } m'}$$

Magyarország 15.417,327 lakósa közt t. i. házas 6.320,300, tehát $m = 40{\cdot}99$
0—14 éves 5.738,570
marad felnőtt 9.678,757, ezek közül házas 6.320,300, tehát $m' = 62{,}77$, és ezek szerint p. o. a porosz városokra nézve $\beta = \frac{4099}{3359}$ [1] $= 1.22$ és $\beta' = \frac{6277}{5180} = 1.21$, a belga városokra nézve pedig $\beta = \frac{4099}{3166}$ [2] $= 1.29$ és $\beta' = \frac{6277}{4625} = 1.35$.

Ezek után a következőkben állapíthatjuk meg a pestvárosi lakosság házasságának viszonyát az előbb említett 19 város arányához:

	Egész lakosság					Felnőtt lakosság			
	Létszám (P)	Házasok száma (M)	10,000 közt $\frac{M}{P} = m$	$m \times \beta$	Sorrend	Létszám (P')	10,000 közt házas $\frac{M'}{P'} = m'$	$m' \times \beta$	Sorrend
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Antwerpen	117269	37457	3194	4122	2	81136	4616	6232	1
Brüssel	157905	50319	3187	4111	3	111692	4505	6082	2
Gent	115354	36359	3152	4066	4	82092	4426	5975	3
Lüttich	99129	31107	3138	4148	1	70820	4392	5929	4
Barmen	64945	20150	3103	3786	7	41515	4854	5873	5
Krefeld	53821	16488	3064	3738	12	33975	4853	5872	6
Elberfeld	65321	20615	3156	3850	6	43477	4742	5738	7
Berlin	702041	222442	3168	3865	5	505043	4404	5329	8
Aachen	68178	20896	3065	3739	10	47494	4396	5319	9
Stettin	73714	22670	3079	3756	9	52636	4307	5211	10
Magdeburg	78552	24264	3096	3777	8	56900	4264	5159	11
Düsseldorf	63389	18653	2942	3589	15	43828	4256	5150	12
Danzig	89311	26969	3020	3684	13	64039	4211	5095	13
Boroszló	171926	52733	3065	3739	11	126176	4179	5057	14
Königsberg	106296	31761	2988	3645	14	77545	4096	4956	15
Hannover	73979	21753	2940	3587	16	53378	4073	4928	16
Köln	125172	35881	2861	3490	17	90187	3975	4810	17
Posen	53392	14149	2651	3234	19	39116	3617	4376	18
Pest	200476	64244	3205	3205	20	149139	4308	4308	19
M. Frankfurt	78277	21041	2688	3279	18	61809	3404	4119	20

Ezekből látnivaló, hogy Pesten voltaképen a nősülésre lehetőleg kedvezőtlenebb körülmények uralkodnak, és hogy e tekintetben a fön elősorolt városok közül csak is az egy Frankfurt lesz túl rajta.

[1]) Poroszországban 23.971,337 lakos közt 8.051,837 levén házas, $m = 3359$; a 0—14 évesek száma pedig 8.426,628, $m' = 5180$.

[2]) Belgiumban 4.827,833-ból házas 1.528,543 : $m = 3166$; 0—14 évig van 1.529,504, $m' = 4635$.

A felnőtt és fel nem nőtt lakosság külön választására legalkalmatosabbnak látszott eddig a 15-dik évet elfogadni, mely években az első korosztálybeli egyének (0—14 évesek) képeznék egyuttal a nem felnőtt lakosságot is.

De ha nagyobb pontossággal kivánunk eljárni, két különféle érettségi kort kell elfogadnunk a két nemre nézve.

A nőnemre nézve a 15-dik korév mellett megmaradhatunk (0—14. év) [1]) mig a finemre nézve, mely a katonaállitási rendeletek értelmében 20-dik éve előtt csak kivételesen és hatósági engedély mellett házasodhatik, a 20-dik év elfogadása látszik legalkalmasabbnak.

Ezen megkülönböztetések azonban csak a pesti adatok körül lesznek alkalmazhatók; a külföldi városokkal való összehasonlitásnál, — miután a szükségelt részletes koradatok nem mindenütt állanak rendelkezésre, — be kell érnünk azzal, hogy a 15-dik korévet mindkét nemnél a felnőtt életkor kezdőévének tekintendjük. A magyar városokra nézve l. a kimutatást az 1. sz. jegyzetben. A 24. számú tábla a házasságok arányát korévekben, mig a 28. számú táblának 20., 21., 22. és 32-dik rovatai ugyanezt öt—öt éves korszakokban mutatják ki. Az emlitett táblán könnyebb áttekinthetés kedveért ismét három osztályba foglaltattak össze e felnőttek: az elsőbe számitván a 20—30 éves férfiakat és a 15—25 éves nőket, a másodikba 30—50 éves férfiakat és a 26—40 éves nőket, a harmadik osztályt pedig az idősebbek képezik.

Az idevágó adatok arról győznek meg, hogy azon magasabb házassági arány, melyet jelenleg Pesten tapasztalunk, nem abban rejlik, mintha a házasságra képes korszak most sürübben volnának képviselve mint 1857-ben, hanem hogy minden korszakban több a házasságban élő, mint a mennyi volt tizenkét évvel azelőtt.

Legnagyobb e szaporodás a 20—30 életkorban álló férfiaknál, mintegy 20%-kal; legkisebb a 40 évnél idősebb nőknél, azaz 3%.

Összehasonlitván t. i. az 1857-diki viszonyt az 1870-dikivel, ugy találjuk, hogy 10,000-ből volt házas:

	1857-ben	1870-ben	Többlet 1870-ben.
Férfi 20—30 évig	1897	2254	357
» 31—50 »	6871	7002	321
» 50 éven túl	6985	7224	239
Nő 15—25 évig	1719	2099	380
» 26—40 »	6075	6208	133
» 40 éven túl	4858	4983	125

A 25. sz. táblán ki van mutatva, mennyivel haladja túl minden korévben az egyik nembeli házasok száma a másikáét. Ezen összeállitásban a »házas« rovat alatt azok is értendők, kik valaha házasok voltak, t. i. az özvegyek és elváltak. Ugy tapasztaljuk, hogy a nőnemből minden korévből több a férjes egyén, hogy azonban a két nem közti különbség évről-évre apad, a nélkül azonban, hogy a túlsúly csak egyetlen egyszer is áthajlanék a finem oldalára.

[1]) Élettani szempontból talán helyesebb lett volna a leányoknál a 0—14 évet érettség előtti kornak elfogadni; de mentse ki ezen eltérést azon körülmény, hogy a 14-dik év elfogadása mellett kényelmesebben kezelhetjük az előttünk fekvő anyagot.

Ezen táblának rövid eredménye gyanánt a következő számok mutathatók be:

a 18-dik életkorban állók közt 41-szer több a házas nő a férjes férfinál, tehát

az arány = . . .	1 : 41	a 24 évesek közt . .	1 : 4.2
a 19 évesek közt .	1 : 33	a 25 » » . .	1 : 2.8
a 20 » » . .	1 : 24	a 30 » » . .	1 : 3.5
a 21 » » .	1 : 19	a 40 » » . .	1 : 1.1
a 22 » » . .	1 : 10	a 50 » » . .	1 : 1.1
a 23 » » . .	1 : 7	a 60 » » . .	1 : 1.1

Áttérünk azon kérdés tárgyalására: milyeneknek mutatkozik a házassági viszony a különféle hitfelekezeteknél?

Ezen kérdésre a 25-dik tábla nyujt felvilágositást, melynek eredménye a következő:

A felnőttek közül házasságban élt 10,000-ből:		Nemek szerinti elkülönités mellett pedig 10,000 felnőtt közt találunk:	házas férfit	házas nőt
a helvéteknél	3987	a katholikusoknál .	5165	4148
a görögkeletieknél	4070	az ágostaiaknál . .	4606	4314
az ágostaiaknál	4497	a helvéteknél . .	4539	3486
a katholikusoknál	5606	a görögöknél . .	4027	4282
a zsidóknál	5786	a zsidóknál . .	5808	5694
az egész lakosságnál	4760	as egész lakosságnál	5205	4372

Ugy látjuk tehát, hogy a helvét vallásuaknál legritkább a házassági arány, minek megfelelőleg már a korviszonyok statisztikájánál is azt tapasztalhattuk, hogy ezen hitfelekezetnél a gyermekek száma legcsekélyebb. Ezen tüneménynek okait nehéz kutatni; nem valószinü, hogy élettani okoknak volna következménye, és talán leginkább arra volna visszavezethető, hogy a helvét vallásuaknál sűrűbben akad talán csak ideiglenesen Pesten tartozkodó, mint a többi hitfelekezetek körében [1]).

Legkedvezőbb eredményt tüntetnek föl a katholikusok és zsidók. Amazok talán mint Pest lakosságának tulajdonképeni törzse és legrégibb képviselője, emezek pedig alighanem fajtulajdonság következtében.

Hogy pedig azon jellemző különbségek, melyek az egyes hitfelekezetek házassági viszonyai közt az 1870-diki számlálás alkalmával tapasztaltattak, törvényszerüleg és nem csak véletlenből fenállóknak tekinthetők: annak igazolásául szol-

[1]) A tanulókra nézve, kik leginkább csak bizonyos rövidebb időig időznek a városban, ez kétségen kivül áll; miután t. i. a helvéteknél találtunk legkevesebb gyermeket, a tanulók közt szintén a helvét vallásuak száma volna legkisebbnek várható. De épen ellenkezőleg: helvét vallásu tanulóból sokkal több van, mint aránylag akármelyik más vallásból. A tanulóknak beirt egyének közt volt t. i. 3795 katholikus, 469 ágostai és 520 helvét, akad tehát 1000 katholikus ember közt 29, 1000 ágostai közt 39 és ezer helvét közt 49 tanuló. Ugyanazt tapasztaljuk a tanonczok és iparos inasok körül, kik szintén azon korból kerülnek ki, mely a helvéteknél a legkisebb mértékben van képviselve, és kiket mégis a helvéteknél találunk legnagyobb számmal, t. i. 1000 egyén közt 36-ot, mig a katholikusoknál csak 26-ot, az ágostaiaknál csak 22-ót. A szomszéd vidékről a városba származó cselédek közül szintén számos helvét vallásu akad, és miután ezek hajadon korukat töltik a városban, szintén szaporitják a helvét lakosság körében a nemházasok túlsúlyát.

gáljon azon körülmény, hogy ezen különbségek az 1857-diki adatokban változatlanul ismétlődnek. (Lásd a 2. sz. jegyzetet.)

10,000 felnőtt közt volt házas:

	1857-ben	Sorrend	1870-ben	Sorrend
Helvét vall.	4137	1	3987	1
Ágostai	4468	2	4497	2
Katholikus	4651	3	5606	3
Zsidó	5145	4	5786	4

Ha meggondoljuk, mennyire különböznek a mai Pest lakosságának elemei, ugy számban mint minőségben a tizenkét év előtti lakosságétól; ha meggondoljuk, hogy ma az 1857-ben összeirt házaspároknak már fele része sem volna Pesten feltalálható, és hogy a fennmaradt felerész is az azóta kötött 18,676 uj házasság és a bevándorlott házas családok nagy tömegében majdnem egészen elveszhetett; és ha látjuk, hogy daczára ennek, az egyes hitfelekezetek ma is majd ugyanazon képét mutatják a családi életnek, melyet mutattak 12 évvel ezelőtt: joggal mondhatjuk, hogy azon lényeges különbségek és eltérések, melyeket a hitfelekezetek családi viszonyaiban fölismerhettünk, nem a véletlen konstellációinak, hanem nagyrészt mélyebben rejlő, és a vallással valószinüleg némi kapcsolatban álló okoknak következményei.

Feltünőbb eltérések az 1857-diki és 1870-diki állapotok közt e szerint csak a zsidóknál mutatkoznak, a mennyiben t. i. a fiatalabb korosztályokban jóval kevesebb házaspárt találtunk 1857-ben mint 1870-ben. De ezen eltérés is azon akkoriban kibocsátott és a zsidók házasságrakelését megnehezitő rendeletre vezethető vissza, melynek folytán az akkor házasulási korban álló nemzedék közül sokan e szándékuk kivitelétől eltiltattak. Az idősebb házaspároknál azonban, kik e rendelet kibocsátása előtt keltek össze, 1857-ben is a mostani viszonyok ösmerhetők fel.

Ha a hitfelekezetek házassági arányszámait szintén az élet különféle korszakai szerint vizsgáljuk, ugy tapasztaljuk, hogy legkorábban házasodtak a katholikusok és zsidók, legkésőbb a két protestáns vallásbeliek.

A 29-dik sz. tábla eziránt a következő korosztályok szerint tartalmazza az adatokat:

a férfiaknál	a nőknél
21—25	15—20
26—30	21—25
31—40	26—30
41—50	31—40
51—60	41—50
60-on felül.	51—60
	60-on felül.

Alább azonban könnyebb áttekinthetés kedvéért csak a következő három korosztály lesz megkülönböztetve:

a férfiaknál	a nőknél
21—30 éves	15—25 éves
31—50 »	26—40 »
50 éven felül.	40 éven felül [1].

[1]) A 27. sz. tábla a hitfelekezetek házassági arányait egyes városrészenkint és a nemek elkülönitésével mutatja be, a 28-dik ugyanezt (városrészenkint), de egyuttal tekintettel a korra is, még pedig azon három korszakot különböztetvén meg, mely fönebb alkalmaztatik (férfiaknál 21—30, 31—50, 50 éven felül; nőknél 15—25, 26—40, és 40 éven felül).

Az idetartozó összeállításoknál a görög keletiek viszonyainak ismertetéséről ismét le kell mondanunk, mivel azoknak felette csekély száma megállható statisztikai következtetésekre nem alkalmas.

10,000 férfi közül e szerint házasságban él:

	a 21—30 évesek közül		a 31—50 évesek közül		50 éven túl	
	1870	**1857**	**1870**	**1857**	**1870**	**1857**
Katholikusoknál	2302	2076	6874	6776	7085	6951
Ágostaiaknál	1792	1694	6460	6804	7009	6587
Helvéteknél	1736	1320	6818	6826	6849	7000
Zsidóknál	2562	1480	7896	7510	7857	7588

A nőknél 10,000 közül:

	a 15—25 évesek közül		a 26—40 évesek közül		40 éven túl	
	1870	**1857**	**1870**	**1857**	**1870**	**1857**
a katholikusoknál	1871	1665	5361	5898	4742	4712
az ágostai vallásunaknál	1829	1455	5985	5687	5000	4548
a helvét »	1494	1185	5233	5167	4862	4042
a zsidó »	3289	2135	8212	7501	6172	6032

Összehasonlítván korszakok szerint a hitfelekezeteknek 1857. évi házassági arányát a mostanival, itt ismét tapasztalhatni, hogy azóta, néhány kevés kivétellel, a házassági arány minden hitfelekezetnél minden korszakban emelkedett.

A két népszámlálás eredményének összehasonlitása t. i. e tekintetben a következő eredményre vezet:

Az 1857-diki arányt 100-nak véve, az 1870-diki lesz:

	a katholikusoknál	az ágostaiaknál	a helvét vallásuaknál	a zsidóknál
a 21—30 éves férfiaknál	111	106	131	173
a 31—50 » »	101.6	95	100	105
az 50 éven túliaknál	104	106	102	103.6
a 15—25 éves nőknél	112	126	126	154
a 26—40 » »	90	105	101	110
a 40 éven túliaknál	101	110	120	102

A házaspároknak az egész lakossághoz való aránya az egyes városrészek szerint igen különböző nagyságúnak mutatkozik. (L. a 3-dik jegyzetet.)

E körülményt mindenek előtt az illető városrész korelemeinek természetére lehetne visszavezetni. Hogy azonban ezen körülmény egymaga e tünemény magyarázatára nem elegendő, azt mutatja az alább következő kimutatás, melyből kiviláglik, hogy e két tényező nem hogy párhuzamosan nem, sőt csaknem ellenkező irányban halad egymás mellett.

	Lakosság	Ebből felnőtt	%-ban	Az összes lakosságból házas (%-ban)	Sorrend a felnőttek	Sorrend a házasok
					szám szerint	
Belváros	24952	17860	71.58	27.20	(Maximum) 1	(Minimum) 8
Lipótváros	21760	15268	70.17	28.56	2	7
Terézváros a) *) . .	35981	23443	65.15	30.04	(Minimum) 8	6
Terézváros b) *) . .	37779	25516	67.54	33.79	3	4
Józsefváros	41831	27530	65.81	33.37	6	5
Ferenczváros . . .	20189	13244	65.60	34.03	7	3
Külterlek	13631	9086	66.66	38.01	5	2
Kőbánya	4353	2930	67.31	38.02	4	(Maximum) 1
*) Egész Terézváros .	73760	48959	66.38	31.97		

Mint a két utolsó rovat számaival kifejezett rangsorozatból kitünik, a Bel- és Lipótváros legtöbb felnőtt mellett legkevesebb házast mutat föl, mig például a Ferenczvárosban és a külfelkeknél kevés számú felnőtt mellett nagy házassági arányt látunk.

A külfelkeken és Kőbányán, hol a nagyvárosi életnek már nyoma sem látható, a házassági arány is inkább hajlik a vidéki viszonyok felé, olyan fokra hágván körülbelül, mint Debreczen és Arad városaiban.

Maga a felnőttek házassági aránya pedig a következő: 10000 felnőtt (20 éven felüli férfi és 15 éven felüli nő) közül házas: Belvárosban 3796, Lipótvárosban 4069, Terézváros A-ban 4611, Terézváros B-ben 5000, Józsefvárosban 5068, Ferenczvárosban 5186, Külfelkeken 5692, Kőbányán 5628. Egész Terézvárosban 4811.

A városrészeknek különféle házassági arányát talán abból kivánnók megmagyarázni, amint a sürűbb házassági arányt feltüntető hitfelekezetek nagyobb vagy kisebb mértékben laknak benne. De a Belváros, melyben majdnem kizárólag csak katholikusok laknak, a legkisebb házassági arányt mutatja fel, mig a Józsefváros vagy Terézváros B, melyben a katholikus elem épen olyan erős, sokkal nagyobb házassági aránynyal bir. A Terézvárosban pedig, melyben a zsidó elem erőssége folytán rendkivüli nagy házassági számot kellene várnunk, azt még sem találjuk, sőt ketté osztván e városrészt A és B részére, az A részben (hol pedig a zsidóság absolut többségben van) a felnőttek házassági aránya mégis csak 4611, mig a B részében, melynek lakossága nagyrészt katholikusból áll, a házassági arány 5000-re emelkedik.

Itt tehát szükségképen más okok gyakorolnak befolyást, okok, melyek az eddig szemléltektől aligha lényegesen el nem térnek.

Ugy hiszem, hogy ezen ok a városrészek vagyoni állapotában volna föltalálható.

A városrészek vagyoni állapotának fölismerésére többféle módszerhez folyamodhatunk.

A kilencz népszámlálási kerület mindenikére nézve azonban nehéz volna elég jellemző különbözőséget feltalálni és azért czélszerűbb lesz az egész várost vagyonossági állapota szerint négy csoportra osztani. Ezen négy csoport a következő:

1-ső (leggazdagabb) csoport: Bel- és Lipótváros;
2-dik csoport: Terézváros A;
3-dik csoport: Terézváros B, Józsefváros és Ferenczváros;
4-dik (legszegényebb) csoport: a Külfelkek és Kőbánya.

A vagyonosság megitélésére fogadjuk el első zsinormértékül az adóképességet. Volt pedig a jövedelmi adó a lefolyt évben:

a Belvárosban	317,171 frt 61 kr.
a Lipótvárosban	979,899 » 17 »
összesen a két gazdagabb városrészben	1.297,070 frt 78 kr.
a Terézvárosban	390,359 frt — kr.
a Józsefvárosban	165,391 » 32 »
a Ferenczvárosban	76,232 » 18 »
összesen a három szegényebb városrészben	631,982 frt 50 kr.

A gazdagabb városrészekben e szerint egy lakos átlag 27.77 forintot fizet jövedelmi adó fejében, a szegényebbekben 4.11 forintot.

Hogy pedig bizonyossá váljék, vajjon e viszony csak pillanatnyi-e, és vajjon ezelőtt nem más arány állott-e fen a városrészek közt? — szolgáljon ennek eldöntésére a következő kimutatás, mely az 1855-dik évtől a mai napig fizetett házbéradót városrészenkint mutatja ki:

		a lakosság teszi az egész város népességének	házbér adója pedig teszi az egész város adójának
Belvárosban	6.498,256 frt	12%-át	28%-át
Lipótvárosban	6.820,189 »	11 » (Külterkeivel)	30 »
A gazdagabb városrészekben . .	13.318,445 frt	23%-át	58%-át
Terézvárosban	6.582,649 frt	40%-át (Külterkeivel)	29%-át
Józsefvárosban	2.042,163 »	25 » (Kőbányával)	9 »
Ferenczvárosban	1.026,931 »	12 » (Külterkeivel)	4 »
A szegényebb városrészekben . .	9.651,743 frt	77%-át	42%-át.

Itt tehát a városrészek vagyonossági állapota közt ugyanazon különbség nyilvánul: a két gazdag városrészben a népességnek valamivel több mint ötödrésze lakik; 15 évi átlag szerint pedig ezen töredék az egész város házbéradójának majdnem két harmad részét fizeti.

A kevésbbé gazdag városrészeket vagyonossági állapotuk szerint azonban még tüzetesebben lehet felosztani oly részekre, melyeket az adókimutatások nem ismernek. Igy például a városnak legszegényebb része Kőbánya, ez azonban az adókimutatásokban önállóan nem fordul elő, minthogy Kőbánya közigazgatásilag a Józsefvároshoz van kapcsolva.

A részletesebb osztályzásra azonban a népszámlálási adatok nyujtanak kellő anyagot. Egyrészt tudjuk, hogy egy-egy városrész lakói hány cselédszemélyt foglalkoztatnak: minél több a cseléd, annál nagyobb a jólét [1]). Másrészt az iránt is nyujt felvilágositást a népszámlálás, hol mily sürüségben laknak az emberek: minél kényelmesebben él a család, minél több szobát bérel ki, annál vagyonosabbnak szabad azt tartani; annak tartja a törvény is, mely a lakbért fogadja el a jövedelem kiszámitása kulcsául. Végül tekintettel azon körülményre, hogy a napszámos osztály városunkban oly nagy számmal van képviselve, hogy nálunk minden tizedik ember napszámos: a városrészeket a szerint is osztályoztam, a mint bennök több vagy kevesebb napszámos talált lakhelyet. Mig például a Belvárosban minden 55-dik ember napszámos, addig Kőbányán már minden harmadik az. A főnebb érintett kérdésekre a következő kimutatás nyujt felvilágositást:

A városrészek vagyonosság szerinti osztályozása:

	Szobák száma	A lakosság összesen	Jut tehát 100 szobára	A lakókból napszámos	Napszámos tehát minden	Cseléd van	Lakosság a cseléden kivül	Jut tehát 100 cseléd hány lakóra?
Belváros . .	12889	24952	194	448	55—56-dik	4556	20396	448
Lipótváros . .	10639	21760	205	906	24 »	4352	17408	400
I. osztály . .	23528	46712	199	1354	35 »	8908	37804	424
Terézv. A) II. oszt.	10573	35981	340	1855	19 »	4085	31896	781
Terézváros B) .	9351	37779	401	5652	6—7 »	1967	35812	1821
Józsefváros . .	11022	41831	379	5916	6—7 »	2368	39463	1666
Ferenczváros .	5399	20189	374	2903	6—7 »	1074	19115	1780
III. osztály . .	25772	99799	387	14471	6—7 »	5414	94390	1743
Külterkek . .	3695	13631	372	2250	6 »	1560	12810	1560
Kőbánya . .	964	4353	452	1337	3 »	684	3669	536
IV. osztály . .	4659	17984	386	3587	5 »	2244	16479	734

[1]) E tekintetben a külterki és kőbányai adatok nem igen használhatók, mivel ott mezőgazdasági viszonyok forognak fen, és a béreseket, pásztorokat stb. szintén cselédeknek irták be, mig az ezeknek megfelelő osztályok a városban mint üzleti segédek, vagy mint hivatalnokok szerepelnek.

Ezek után ugy hiszem, kétség nem foroghat fen a fölött, hogy az általam felállitott négy vagyonossági osztály csakugyan megfelel a tényleges körülményeknek.

Azon jogosult érdekeltség folytán, melyet minden olyan vizsgálat megérdemel, mely az emberi nem elszaporodási törvényeire világot deriteni igyekszik, meg fogják bocsátani, ha e helyen részletesen foglalkozunk azon adatokkal, melyeket a Pest városi népszámlálás e nagy problema megoldásához nyujthat. Távol azon föltevéstől, mintha egy város viszonyai magában elegendők lehetnének arra nézve, hogy belőlük törvényerejü következtetéseket levonjunk, azon fontosságot mégsem lehet tőlük eltagadni, hogy a kellő anyag előteremtése által a kérdés megoldását megközeliteni segitik.

Azon eszmék között, melyek valaha az emberi észt foglalkoztatták, kiváló helye jut a populationistikának, illetőleg e tudomány azon problemájának, mely azon fontos kérdés fejtegetésével foglalkozik: melyek kutforrásai az emberek közt létező nyomornak? és ennek kapcsában azt keresi, vajjon az emberi nem jövője átalános jólétet és átalános békét, vagy nyomort és ennek folytán társadalmi háborút és kegyetlen harczot rejt-e méhében? A malthuzianizmus tudvalevőleg inkább ezen utóbbi nézet felé hajlik, midőn azok részéről átalános harczot vár a társadalom ellen, »kik a természet teritett asztaláról lekésvén, maguk számára helyet nem találnak.« — Ezen iskola szerint az emberi nem gyors elszaporodása a proletariátus kasztját megörökiti, sőt napról napra nagyobbitja és ezáltal kiirthatlanná teszi a földi nyomort. Az antimalthuzianisták ellenben tagadják az emberi nem ezen aránytalan szaporaságát, és, élükön az amerikai Carey, még azon állitással is biztatnak, hogy a jólétnek és az értelmiségnek fejlődésével és terjedésével az ember állati természetéből mindinkább kivetkőznék, mindinkább válnék emberré a szó nemesebb értelmében, féken tartaná szenvedélyeit és számba vetné azokat anyagi erejével. A vagyonosabb osztályokban e szerint ritkábbá válnék a meggondolatlan elhamarkodott házasságkötés és még a házasságban élőknél is fogyna az azokból származó gyermekek száma.

Ezen állitás támogatására eddigelé csak igen kevés bizonyitékot tudtak felhozni. Carey maga is csak egy-két példára szoritkozik, és állitását inkább lélektanilag bizonyitja mint statisztikailag, miért is ugy hiszem szivesen fogadtatik minden adat, mely ezen, valamint az előbbi állitás helyességét megerősiti vagy megczáfolja.

Városunk viszonyai erre igen alkalmasak. Nagy vagyonosság és nagy értelmiség párosul nagy szegénységgel és sötét tudatlansággal. Az egyes városrészek e tekintetben annyira különböznek egymástól, mintha hegylánczok és folyamok választanák el azokat. Kisértsük meg e különbségeket a szóban forgó kérdés fejtegetésére felhasználni.

Hogy a fenforgó kérdés iránt felvilágositást nyerjünk, a felállitott négy vagyonossági osztályban a következő körülményeket kellend szemügyre vennünk:

1.) Ez osztályok melyikében mutatkozik nagyobbnak a házassági arány, melyikében kisebbnek, mindig csak a felnőtt lakosságot tekintvén. A fönebb elősoroltak szerint a leggazdagabb városrészekben volna várható a legkisebb házassági arány, a legszegényebbekben a legnagyobb.

2.) Melyik osztályban van legtöbb felnőtt és még házasságra képes férfi, mondjuk 20—40-ik életkorban, ki mégis tartózkodott a házasságtól; és vajjon

csakugyan több ilyent fogunk-e találni a gazdagabb városrészek lakói közt, és kevesebbet a szegényebb városrészekben?

A felnőtt lakosság közül a következő arányban találunk házasságban élőket az egyes vagyonossági csoportokban [1]):

	20 éven felüli férfiak			14 éven felüli nők		
	Létszám	házas	%-ban	Létszám	házas	%-ban
Belváros	7822	3927		10038	5068	
Lipótváros	6319	3427		8949	4207	
I. osztály	14141	7354	52.00	18987	9275	48.85
II. oszt. Terézv. A. .	10452	5885	56.30	12991	7239	55.65
Józsefváros	12899	7659		14631	9609	
Ferenczváros . . .	6321	3790		6923	4600	
Terézváros B. . . .	12318	7043		13198	8701	
III. osztály	31538	18492	58.63	34752	22910	65.92
Külterlek	5015	2979		4071	2850	
Kőbánya	1757	1023		1173	828	
IV. osztály	6772	4002	59.10	5244	3678	70.14

A fönebbi táblában kiszámittatott, hogy a házasságra képes lakosságnak, tehát a 14 éven felüli nő és a 20 éven felüli férfilakosságnak hány százaléka él házasságban. Az egész város lakosságát tekintve: 10000 férfi közül 5689 házas: a leggazdagabb városrészben azonban (I. osztályban) 5200, a II. osztályban 5630, a III. osztályban 5863, a IV., legszegényebb osztályban 5910.

Az egész város felnőtt nőlakosságából pedig 10000 közül 5987 férjes: de a leggazdagabb városrészben csak 4885, a II. osztályban ellenben 5565, a III. osztályban 6592, a IV. osztályban 7014.

A szegénységgel nőtt tehát a házasságok száma is!

Lélektanilag még tanulságosabbak azon adatok, melyek mutatják, hogy a férfiak mily része tartózkodik a házasságra lépéstől, kik közül pedig nagy rész alighanem készakarva teszi ezt. És ime kiderül, hogy a gazdagabb osztályu fiatal ember sokkal ritkábban lép házasságra mint a szegényebb sorsu. Hogy menynyire bir e tényre befolyással azon körülmény is, hogy a gazdagabb osztályok más uton és pénzbeli áldozat árán is részesithetik magokat a családi élet örömeinek egy részében — az számokkal nem mutatható ki.

	20—40 éves férfiak		
	létszáma	közülök nőtlen	%-ban
Belváros	4831	3314	
Lipótváros	4023	2536	
I. osztály	8854	5850	66.07
II. oszt. Terézvár. A) .	6792	4141	60.97
Józsefváros	8557	4719	
Ferenczváros	4217	2266	
Terézváros B) . . .	8347	4725	
III. osztály	21121	11710	55.44
Külterlek	3490	1849	
Kőbánya	1233	656	
IV. osztály	4723	2505	53.04
Összesen	41490	24296	58.34

[1]) Miután itt csak a házasságra kelés ténye bir érdekkel, nem pedig az, vajjon a házasfelek közül egyik időközben elhalt-e már, vagy vajjon a házasság elválás által megszünt-e? a fönebbi táblán a házasok között az özvegyek és elváltak is foglaltatnak.

Mig tehát a 20—40-dik életkorban álló 10000 férfi közül az egész városban átlag 5834 tartózkodik a házasságra keléstől, addig ezen szám a leggazdagabb városrészben 6600-ra emelkedik, a II. osztályban 6097, a III. osztályban 5544-re száll alá, mig a IV. osztálylyban már csak 5304 található.

E körülménynek megfelelőleg, ha a 18—25 éves férfiak házassági arányát veszszük figyelembe, a szegényebb városrészekben jóval nagyobbnak találjuk azt, mint a vagyonosabb városrészekben, annak jeléül, hogy a szegényebb osztályoknál nemcsak számosabban történtek a házasságkötések, hanem korábban is, mintsem a gazdagabb osztályoknál.

	18—25 éves férfi van			
Belvárosban	2712	s ebből nős	94	
Lipótvárosban	1784	»	59	
I. osztály	4496	»	153	= %-ban 3.40
II. oszt. Terézváros A-ban	3713	»	147	= %-ban 3.96
Józsefvárosban	4068	»	282	
Ferenczvárosban . . .	1920	»	122	
Terézváros B-ben . . .	3659	»	232	
III. osztály	9647	»	636	= %-ban 6.59
A külterlekeken	1237	»	111	
Kőbányán	437	»	36	
IV. osztály	1674	»	147	= %-ban 8.78
Egész városban	19530	»	1083	= %-ban 5.56

Az előadottakból csakugyan azt lehetne következtetni, hogy Pesten a szegényebb osztályok sürűbben és korábban lépnek házasságra mint a gazdagok; de vajjon, ha ez csakugyan tény is, ennek oka csakugyan az emberek nemesülésében és nem-e inkább abban volna keresendő, hogy a szegényebb sorsú emberre sok anyagi előnynyel is jár, ha a drága korcsmaélet helyett saját tüzhelye mellett élhet, mig ellenben a vagyonosabb osztályoknál a házasságkötés által a kiadások rendesen sokszorositattnak? Az előrelátás e szerint a szegényebb osztálybelieket épen ingerelné a házasságlépésre, nem hogy elriasztaná, mig másrészt a magasabb körökben sokan, mint emlitve volt, nem a családban, hanem más helyütt keresik az élet gyönyöreit.

A fenemlitett theoriában azonban még egy másik, nem kevésbé fontos állitás is tartalmaztatik, mintha t. i. a vagyonos osztályoknál nemcsak a házasságok száma ritkulna, de mintha még a házasságban élőknél is a házassági szaporaság kisebb volna, és mintha e tekintetben is nagyobb elővigyázatról, vagy talán gyengült fizikai erőről lehetne szó? A népszámlálási fölvétel erre absolut értékü adatokat nem nyujthat. Látjuk ugyan, hány gyermek él a család körében, és nem nehéz az illető számokat a vagyoni rangfokozat szerint csoportositani; de az eredmény kielégitő nem lehetne, mert nem látjuk azt, hogy e családhoz hány gyermek tartozik még, mely távol lévén vagy pedig önálló családot képezvén, a népszámláláskor be nem iratott, és nem látjuk azon gyermekek nagy számát, kik már előbb elhaltak.

Az alább következő összeállitásban mégis megkisértetett e társadalmi problemának ez uton való megoldása is.

Hogy a szülői háztól távol levő gyermekek száma az eredményre be ne folyhasson, csak a 11 éven aluli gyermekek vétettek tekintetbe, valószinü lévén, hogy az ezen korban talált gyermekek mind a családhoz tartoznak. Nagyobb fon-

losság tulajdonitandó azonban az alább következő másik táblának. Ott t. i. a házassági szaporaság helyes felismerésére a 2-dik rovatbeli nők számához már nem a népszámláláskor előtalált gyermekek száma, hanem a **szülések** száma — az anyakönyvi adatok szerint — van arányositva; csakhogy ezen arányositás csupán a katholikusokra szoritkozik, minthogy a többi hitfelekezetek egy közös anyakönyvvel birnak minden városrészre nézve. Minthogy pedig a Terézváros A része és a Külteleken (Kőbányával) külön anyakönyvvel nem birnak, a négy vagyonossági osztály helyett csak kettőt fogunk megkülönböztethetni: 1) gazdagabb városrészek: Bel- és Lipótváros, 2) szegényebb városrészek: a többi.

	Férjes, illetőleg özvegy és elvált nők [1])	A 11 éven alúli gyermekek összege	Jut tehát 1000 házas stb. nőre hány 11 éven alúli gyermek?
1	2	3	4
Belváros	4229	3226	
Lipótváros . . .	3735	3726	
I. osztály	7964	6952	873
II. osztály Terézváros A. . .	6351	6549	1031
Józsefváros . . .	8257	8139	
Ferenczváros . . .	4030	4003	
Terézváros B. . .	7495	7050	
III. osztály	19782	19192	970
Külteleken	2633	2943	
Kőbánya	783	923	
IV. osztály	3416	3866	1132

A katholikus vallásu lakosság házassági szaporasága, a városrészek vagyoni állapota szerint [2]).

Városrész	Férjes nők 50 éven alúl	A törvényes születések száma			Tehát jut 1000 50 éven alúli nőre hány szülés?
		fiú	leány	együtt	
1	2	3	4	5	6
1859	**Gazdagabb városrészek**				
Belváros	2044	196	188	384	186
Lipótváros	1089	117	123	240	
Lipótvárosi külteleken.	138				
	2271	313	311	624	191
1870					
Belváros	2092	153	178	331	1[illegible]8
Lipótváros	1298	169	168	337	
Lipótvárosi külteleken.	462				
	3852	322	346	668	174

[1]) A házas párok száma a férjes nők számával megfelelőnek tekintetett; hogy továbbá azon házasságok számon kivül ne maradjanak, melyek a népszámlálás perczében ugyan feloldva találtattak már, de melyekből mégis szintén származott a gyermekeknek egyrésze: a házas nők számához hozzáadatott az özvegy, elvált, de 50 évnél fiatalabb nőknek száma is.

[2]) Az 1859-iki születési adatok Dr. Tormay Károly nyomán, (l. a magyar akademia statiszkai közleményeinek I. kötetét,) a lakosság az 1857-iki népszámlálás eredménye szerint. A lipótvárosi külteleken lakó házas katholikus nők száma 508, (1870); ezek közül 50 éven alul 462; az 1857-diki évnek megfelelő rovata a külteleknek akkori és mostani lakosságának aránya szerint számittatott ki

Városrész	Férjes nők 50 éven alúl	A törvényes születések száma			Tehát jut 1000 50 éven alúli nőre hány szülés?
		fiú	leány	együtt	
1	2	3	4	5	6
1859	**Szegényebb városrészek**				
Terézváros	4365	476	523	993	
Józsefváros	3369				
Ferenczváros . . .	1619	444	453	897	
Külterlek (mindhárom városrészhez) . . .	700	225	210	435	
	10053	1145	1186	2325	231
1870					
Terézváros	5682	678	638	1316	
Józsefváros	5199				
Ferenczváros . . .	2465	558	534	1092	
Külterlek (mindhár. városrészhez) és Kőbánya	1906	308	280	588	
	15252	1544	1452	2996	196

E szerint a szülések a gazdagabb városrészekben valamivel ritkábbak mint a szegényekben, mely körülmény a két osztályban nem lép fel ugyan mindig a legnagyobb nyomatékkal, miután t. i. a lipótvárosi külterlekeket, mely pedig legszegényebb osztályu lakosokat tartalmaz, szintén a gazdag Lipótvároshoz kellett csatolnunk. Helyesebben ismerjük föl az ellentétet, ha csak a Belvárosra vagyunk tekintettel, melynek nincsenek külterlkei; ez esetben az arány a következő:

1000 50 éven aluli házas nőre esik szülés 1859-ben: a Belvárosban 186, a Teréz-, József- és Ferenczvárosban 231; 1870-ben: a Belvárosban 158, a Teréz-, József- és Ferenczvárosban 196.

Ezek volnának tehát azon adatok, melyekkel a pesti népszámlálás a populationisztika bizonyitékainak számát szaporithatja, és ezekhez még hozzá járulnak azon adatok, melyeket ezen fejezet negyedik jegyzetében Berlin városára nézve kiszámitottam. Ez utóbbi számitások ugyhiszem megczáfolandják azon állitásokat, melyeket a Berlin városi statisztikai hivatal igazgatója Dr. Schwabe az ottani népszámlálás adataiból levonhatni vélt, és melyek az általam Pestre kimutatott eredménynyel homlokegyenest ellenkeztek volna. Pest és Berlin városaiban e szerint már egy millió embernek viszonyai szolgáltak e számitások alapjául, és ha e szerint az alap is már elég tekintélyes lehet, ugy emeli ezen számitások érdekességét még azon körülmény, hogy ott, hol országok viszonyáról lévén szó, különféle tartományokat hasonlitanak össze, nem tudni, mily nagy befolyást kelljen tulajdonitani ezen egymástól gyakran oly távol eső vidékek különféle klimájának, különféle egészségi állapotának, a tartományok sürűbb vagy ritkább népességének, vagy a nemzetiségnek; azonban a fönebbi számokkal szemben ugyanazon egy városban, szorosan egymásmellett élő lakosságoknál, az emlitett tényezők vagy épen nem, vagy csak fölötte szerény mértékben érvényesitheték hatalmukat. Ha tehát egy város lakosságának különféle rétegeiben mégis oly nagy különbségeket tapasztalunk minőket Pesten és Berlinben, akkor nagyon is valószinűnek látszik, hogy a különbségek oka gyanánt a vagyoni állapotot lehetne elismertetni.

A tények Pesten és Berlinben ugy látszik Carey tanát igazolják, azon álli-

tást, mintha az idegrendszer és a szaporodási képesség csakugyan ellenkező arányban állana a szellemi képességgel.

Ha azonban ezen iskola hivei ez által megdönthetni vélik Malthus vasszilárdságu logikáját, elfelejtik azt, hogy az emberiségnek csak igen csekély része tud jólétre, — még csekélyebb része szellemi fensőségre szert tenni; hogy azon szegények száma, akik a szaporaság ezen állitólagos természeti óvszereinek egyikében sem részesülnek, mindig fölötte nagy [1]), és hogy a kiválasztottak kis seregének tartozkodása nem képes helyre ütni a tömegek féket nem ismerő hajlamainak és fizikai képességeinek következményeit.

A 32. sz. táblán a benszülött és az idegen népesség házassági aránya közt netán meglevő különbség van összeállitva. Miután figyelembe kellett venni, hogy a benszülött lakosság lényegesen különböző korszakok körül tömörül, mint az idegen — a mennyiben t. i. az utóbbiaknál a gyermekek száma igen csekély — ezen kimutatás öt-öt évenkinti korszakok szerint van részletezve. E tekintetben azonban majd semmi különbség nem mutatkozik. A 20 éven felüli férfiak közül átlag házas, (vagy házas volt) a magyaroknál 56.21%, az osztrákoknál 59.52%, a külföldieknél 52.04%.

Az özvegyek száma (l. 30. sz. táblát) az összes lakosságnak majdnem hét százalékát teszi, mely arány azonban az egyes városrészekben 4 és 8 százalék közt ingadozik. Mig azonban a férfi lakosságnak csak két és fél százaléka él özvegy állapotban, addig a nőknek több mint tizedrésze (11.08% sőt a Józsefvárosban a női lakosság nyolczadrésze). Oka ezen feltünő ténynek részint abban rejlik, hogy a házas-felek közt a hosszabb élet-valószinüséggel biró nő szokta túlélni átlagban a férjet (az özvegy nők közt 988 hetven évnél idősebb!), mig másrészt az özvegy férfiak könnyebben lépnek uj házasságra, mint az özvegy nők.

Az 5-dik jegyzetben foglalt városok kimutatásából kitünik, hogy az özvegyek aránya sem a nagyobb magyar, sem a külföldi városokban nem igen különbözik a pesti aránytól. Boroszló, Kopenhága és Stettin, melyek özvegy lakossága a 7%-ot túlhaladja, a felsorolt külföldi városok közt legtöbb özvegyet mutatnak föl, mig a magyar városok közül Buda, Kecskemét, Temesvár és Pozsony ez emlitett háromnál is magasabb számot érnek el. Ugyanazon táblán lévén szemlélhető a férfiak és nők közti arány, ugy látjuk, hogy a nőözvegyek száma a férfiakét $2^1/_2$-szer egész $5^1/_2$-szer túlhaladja, igy például a magyar városok közül Kolozsvártt négyszer annyi,

[1]) Pesten, az ország leggazdagabb városában, azok száma, kik az I. és II. vagyonossági osztályhoz tartoznak, a lakosságnak csak 40 %-át teszik; mig a szegény és legszegényebb osztályoké 60 %-ot; — pedig ama 40 % közt is vajmi nagy lehet azon egyének száma, kik azért, hogy gazdag városrészben laknak, mégis a szegényekhez és nyomorultakhoz számitandók. Magyarországban a jövedelmi adóval megrótt személyek közül csak 2 $^1/_3$ % bir 1500 forintnál nagyobb jövedelemmel, 500—1000 forint jövedelmet csak 6 $^2/_3$ %, mig 91 százalék még 500 forintnál is csekélyebb jövedelemből kénytelen családostul élélni. Tudjuk, hogy a jövedelmi bevallások nem épen a legmegbizhatóbbak, de mégis mily aránytalan vagyonelosztásról tesznek azok tanuságot! Pedig ezen aránytalanság nemcsak hazánkban lapasztalható. Lassale-nak egyik legerősebb izgató szere azon statisztikai tény, mely szerint azok száma, kik 1000 tallérnál nagyobb jövedelemmel birnak Poroszországban, az adókötelesek nek csak $1^3/_{10}$%-át teszi, hogy csak 3% bir 500—1000 tallérnyi jövedelemmel, mig azok, kik 500 tallérnyi és kisebb jövedelemmel kénytelenek négy-öt személyből álló családjukkal élélni, az összeségnek több mint $^9/_{10}$ részét képezik.

Szabadkán 2 és ½-szer annyi az özvegy nők száma; a külföldi városok közül pedig Posenben 5 és ½-szer, Elberfelden 2 és egy harmadszor mulja felül az özvegy nők száma az özvegy férfiakét. Pesten 100 özvegy férfira 456 nő jut, az aránytalanság tehát szinte nagy.

Az 1857-diki népszámlálás eredményeihez képest, midőn is 10,000 lakó közül 666 özvegy volt, és pedig 10,000 férfi közül 269 és 10,000 nő közül 1067, a mostani viszonyok alig mutatnak különbséget.

Az alább következő kimutatásban az özvegy állapot az illetők korával van összefüggésbe hozva, és pedig ugy 1857-re mint 1870-re nézve.

	Száz	20—30 éves	31—50 éves	50-nél idősebb		Száz	15—25 éves	26—40 éves	40-nél idősebb
		férfi					nő		
özvegy:	1870	0.42	3.21	15.17	özvegy:	1870	0.95	9.78	40.48
	1857	0.46	3.47	17.63		1857	1.04	9.33	40.99

A negyvenedik éven túl tehát a nőknek már majdnem fele része elveszté családjának fentartóját. (L. a 31. sz. táblát.)

Vallás tekintetében csak is a zsidóknál tünik föl azon körülmény, hogy ott jóval kevesebb az özvegyek száma, mint a többi vallásoknál. Ezen tünemény ugy 1857-ben, mint 1870-ben ismétlődik.

10,000 férfi közt volt özvegy	1870-ben	1857-ben	10,000 nő közt volt özvegy	1870-ben	1857-ben
a katholikusoknál . . .	254	277	a katholikusoknál . . .	1195	1113
az ágostaiaknál	282	308	az ágostaiaknál	1105	1057
a helvét vallásuaknál . .	249	277	a helvéteknél	1161	1387
a zsidóknál	188	206	a zsidóknál	741	782

Az elváltak számbavétele csak a legutóbbi népszámlálásoknál kezdetett. Több országban az özvegyekhez foglalvák, — s igy történt az az 1857-diki népszámlálásnál is. Miután 1857-ben az elváltak számára külön rovatot nem nyitottak, az efféle bevallások csak elvétve történtek, és innét magyarázható, hogy az 1857-diki pesti adatoknak a statisztikai hivatal által lett uj feldolgozása alkalmával csak oly felette csekély számu elváltat (0.04%) lehete kimutatni, — elannyira, hogy az elváltak száma 1870-ben majdnem 17-szer annyi.

Az 5-dik jegyzetben foglalt összeállitásból kitünik, hogy az ott felsorolt városok közül egy sem mutathat fel annyi elvált egyént, mint Pest, mig a magyar városok közül Debreczenben és Budán többet találunk.

Feltünő, hogy a nők az elváltak közt is túlszámmal képviselvék a férfiak fölött, s az arány elég gyakran kétszeres.

Vallások szerint véve a zsidók közt mind a két nemnél legkevesebb elváltat találunk, feltünő nagyobb számmal csak is a helvét vallásu nők vannak képviselve az elváltak közt. 10,000 közt ugyanis

a katholikus férfiaknál	49,	nőknél	83	elvált.
az ágostai »	59,	»	80	»
a helvét »	60,	»	126	»
a zsidó »	38,	»	67	»

A táblásmunka beosztása. *A táblásmunka második, 581 táblából álló kötete kizárólag a családi állapot statisztikájával foglalkozik. Az 1. sz. alatti tábla után, mely az egész lakosságnak családi állapotát városrészek szerint és a nemek elkülönítésével mutatja föl, mindenekelőtt a korbeli áttekintési táblákkal találkozunk, melyeknek schemája a következő:*

Vallás	Belváros	Lipótváros	Terézváros			Józsefváros	Ferenczváros	Külterek	Kőbánya	Összesen
			A	B	összesen					

Az 1-ső rovat a 6 hitfelekezetet tartalmazza 4-szeri ismétlésében: nem házas, házas, özvegy, elvált szakaszok szerint különítve; minden korosztály három táblát vesz igénybe (összes, finem és nőnem) és igy a 11. korosztály kimutatása (az első 0—14 korosztály elmaradt, mivel ott 1 nő kivételével mindnyájan nem házasok) a 34. sz. tábláig terjed, mig a 35. tábla szélességében a 12. korosztály rovatait, hosszában pedig a városrészeket (3-szoros elosztással: férfi, nő, összes) tartalmazza. Ezen áttekintési táblák után következik a „nem házasok" szakasza, mely korévről korévre mutatja ki ugy az egész városnak (35., 36. és 37. sz. tábla) mint az egyes városrészek (38. stb. tábla) nem házas lakóinak számát, egy-egy táblát igényelvén mindig az összes, a férfi és a nőlakosság száma (37 a — 37 z).

Ezek után ugyanazon rendszer szerint következnek az egyes hitfelekezetek nem házas tagjai. A házas özvegy és elvált lakosság statisztikája pedig épen azon rendszer szerint készült mint a nemházasoké, csakhogy a csekélyebb számu özvegyek és elváltak kevesebb táblákba voltak szorithatók.

A táblázatok beosztása a következő:

	Nem házas	Házas	Özvegy	Elvált
Összesen (hitf. megkülönböztetése nélkül)	34c— 37z	182—185z	333—336z	394—397z
Katholikus	38 — 65c	186—216	337—349	398—402
Ágostai	66 — 93	217—247	350—361	403—407
Helvét vallásu	94 —121	245—272	362—373	408—412
Zsidó	138 —165	289—316	382—393	418—422
Görög nemegyesült	122 —137	273—288	374—381	413—417
Egyéb vallásu	166 —181	317—332		

A II. kötetnek végéhez vannak még illesztve azon táblák, melyek a férfiak házassági viszonyait függőségben amazok kereseti módjától kimutatják, mely táblák tartalmáról a foglalkozások statisztikája alkalmával fogunk megemlékezni.

Jegyzetek.

I. Jegyzet (a 46. számu laphoz). A kilencz magyar város sorrende a házassági arány sűrűségére nézve 1870-ben a következő:

	Lakosság	Ebből házas	%-ban	A felnött lakosság közt				
				20 éven felüli férfi	14 éven felüli nő	összesen	házassági arány	Sorrend
Szabadka . .	57323	23616	41.93	14106	17423	31529	74.90	1
Debreczen . .	46111	17759	38.51	12274	14359	26633	66.68	3
Arad	32725	12193	37.26	8957	11133	20090	60.69	5
Kecskemét . .	41195	15165	36.81	10660	13301	23961	63.29	4
Szeged . . .	70179	25799	36.76	17181	21304	38485	67.04	2
Buda	53998	19142	35.45	15978	20555	36533	52.40	8
Temesvár . .	32223	11077	34.38	9347	11233	20580	53.82	7
Kolozsvár . .	24826	8267	33.30	6424	8699	15122	54.67	6
Pozsony . . .	46540	14886	31.99	12091	18613	30704	48.48	9

Pest tehát csak Pozsonynál mutat fel nagyobb számarányt.

Külföldi városok ellenében azonban Pest városának házassági aránya sokkal kedvezőbbnek tünik föl:

	Népszámlálási év	Lakosság	Ebből házas	%-ban		Népszámlálási év	Lakosság	Ebből házas	%-ban
Trieszt	1857	76783	27046	35.22	Krefeld	1867	53821	16488	30.64
Velencze	1857	113525	39913	35.16	Milano	1857	171553	52327	30.50
Krakó	1857	34207	11332	33.13	Danzig	1867	89311	26969	30.20
Prága	1857	71922	23804	33.10	Königsberg . . .	1867	106296	31761	29.88
Altona	1867	67350	21763	32.32	Düsseldorf . . .	1867	63389	18753	29.42
Berlin	1867	702041	222442	31.68	Hannover . . .	1867	73979	21653	29.40
Elberfeld	1867	65321	20615	31.56	Kopenhága . . .	1857	143591	41962	29.22
Barmen	1867	64945	20150	31.03	Bécs	1869	607514	176416	29.05
Magdeburg . . .	1867	78552	24264	30.96	Köln	1867	125172	35851	28.61
Stettin	1867	73714	22670	30.79	Lemberg	1857	55662	15419	27.70
Aachen	1867	68178	20896	30.65	Majnai Frankfurt .	1867	78277	21041	26.88
Boroszló	1867	171026	52733	30.65	Posen	1867	53392	14149	26.51

Ha azonban e városok arányának országaikéhoz és Pestnek Magyarországéhoz való viszonyát veszszük szemügyre, városunk már nem látszik többet ily kiváló helyet elfoglalni. Ha t. i. Magyarország házassági arányát 10000-nek teszszük, Pest lakóinak házassági aránya ehhez képest 7819 volna, ellenben a következő az alább következő városoknál:

	Az egész lakosságot	Csak a felnőtteket		Az egész lakosságot	Csak a felnőtteket
	tekintve			tekintve	
M. Frankfurt . .	8003	6571	Düsseldorf . .	8759	8216
Pest	7819	6597	Magdeburg . .	9217	8232
Posen	7892	6983	Stettin	9166	8315
Köln	8517	7674	Aachen	9124	8486
Hannover . . .	8753	7863	Berlin	9431	8502
Königsberg . .	8895	7907	Elberfeld . . .	9396	9154
Boroszló . . .	9124	8068	Krefeld	9122	9365
Danczig . . .	8991	8129	Barmen . . .	9238	9371

II. Jegyzet (az 52. sz. laphoz). A különböző vallások családi állapota a két utolsó népszámlálás alkalmával következő volt:

	1870-ben					1857-ben				
	nem házas	házas	özvegy	elvált	Összesen	nem házas	házas	özvegy	elvált	Összesen
Férfi:										
Katholikus	43872	21932	1720	338	67853	31056	14291	1294	14	46655
Ágostai	4411	2144	191	40	6786	3033	1439	142	1	4615
Helvét vallásu . .	3721	1643	138	33	5535	1592	692	65	1	2350
Zsidó	14089	6712	400	82	21283	8622	3535	256	5	12418
Nő:										
Katholikus	38760	21454	8252	573	69039	29096	14936	5514	17	49563
Ágostai	2739	1746	562	41	5088	1900	1044	348	1	3293
Helvét vallásu . .	2890	1410	573	62	4935	1103	510	260	1	1874
Zsidó	9984	6654	1342	121	18101	6369	3471	835	8	10683
Férfi:	Százalékban									
Katholikus	64.66	32.31	2.54	0.49	100.00	66.57	30.63	2.77	0.03	100.00
Ágostai	65.00	31.59	2.82	0.59	100.00	65.72	31.18	3.08	0.02	100.00
Helvét vallásu . .	67.23	29.68	2.49	0.60	100.00	67.75	29.44	2.77	0.04	100.00
Zsidó	66.20	31.54	1.88	0.38	100.00	69.43	28.47	2.06	0.04	100.00
Nő:										
Katholikus	56.14	31.08	11.95	0.83	100.00	58.70	30.14	11.13	0.03	100.00
Ágostai	53.83	34.32	11.05	0.80	100.00	57.70	31.70	10.57	0.03	100.00
Helvét vallásu . .	58.56	28.57	11.61	1.26	100.00	58.86	27.21	13.87	0.06	100.00
Zsidó	55.16	36.76	7.41	0.67	100.00	59.62	32.49	7.82	0.07	100.00

III. Jegyzet (az 53. sz. laphoz). A felnőttek (20 éven felüli férfiak és 15 éven felüli nők) házassági arányát az egyes városrészekhez a következő tábla mutatja:

	Belváros		Lipótváros		Terézváros A.		Terézváros B.		Egész Terézváros		Józsefváros		Ferencváros		Külterek		Kőbánya		Az egész városban	
	Létszám	Házas	Létszám	Házas	Létszám	Házas	Létszám	Házas	Létszám	Házas	Létszám	Házas	Létszám	Házas	Létszám	Házas	Létszám	Házas	Létszám	Házas
Férfi:	7822	3490	6319	3113	10452	5429	12318	6409	22770	11838	12880	7028	6321	3502	5015	2811	1757	960	62903	32742
%-ban:		44.62		49.26		51.95		52.03		51.99		54.48		55.40		43.05		54.64		52.05
Nő:	10038	3291	8949	3100	12991	5380	13198	6349	26189	11729	14631	6924	6923	3367	4071	2361	1173	692	71974	31464
%-ban:		32.79		34.64		41.41		48.10		44.79		47.32		48.63		57.99		58.99		43.72

IV. Jegyzet (a 60. sz. laphoz). Dr. Schwabenak a berlini népszámlálásról irt jeles munkájában azon állitás tartalmaztatik, hogy Berlinben a gazdagabb családok több gyermekkel vannak megáldva mint a szegények. Ezen, a pesti adatokat merően megczáfoló eredményt azonban nem tartom helyesnek.

Dr. Schwabe Berlin lakosait 7 vagyonossági osztályba sorozta; a legalsóbbat képezik az egy szobából sem álló lakások lakói, a leggazdagabbat a több mint nyolcz szobából állók-é.

Ime ezen osztályzat eredményei:

	1000 háztartás közül		Egy gyermekkel biró háztartásra jut gyermek
	bir	nem bir	
	gyermekkel		
Nem fűthető lakás	642	358	1.88
1 szobából	725	275	2.34
2 »	760	240	2.49
3 »	749	251	2.54
4 »	757	243	2.55
5—7 »	772	228	2.76
8 és több szobából álló lakás	801	199	3.07

Az utolsó rovatból világosan kiderül — ugymond Schwabe — hogy a gyermekek száma minden vagyonossági osztálylyal szaporodik, egyenes ellentétben sok nemzetgazdának és socialistának tanával.

Dr. Schwabe, mint látjuk, nem a városrészeket vagyonosságuk szerint, hanem a lakásokat nagyságuk szerint osztotta fel. Kételyek támadtak bennem, vajjon ezen felosztási mód igazolható volna-e? Mindenekelőtt már is hajlandó volnék azt megjegyezni, hogy a hol több a gyermek, ott valószinüleg több a kivett szobák száma is, hogy tehát azért van több szoba, mert sok a gyermek és nem ellenkezőleg [1]). Azonkivül pedig itt is áll azon általános ellenvetés, hogy az életben levő gyermekek száma nem nyujt felvilágositást a házassági termékenység felől, mivel igy figyelmünket kikerüli mindazon gyermek, ki korábban halt el.

Azon határozott ellentét, melyben a berlini eredmény a pestihez áll, arra inditott, hogy a Dr. Schwabe munkájában rendelkezésemre álló, de valószinüleg helytelenül feldolgozott statisztikai adatokat ujból állitsam össze azon rendszer szerint, melyet a pesti adatokkal szemben követtem.

Erre szükség volt Berlin városát vagyonossága szerint felosztani.

A »Berlin und seine Entwicklung« czimü, a berlini statisztikai hivatal által kiadott munkában e tekintetben Ernst Bruch tollából egy igen használható

[1]) Ugyanezen megjegyzésre akadtam utólagosan Knappnak, a lipcsevárosi sat. hiv. igazgatójának azon birálatában, mely a Hildebrandféle „Jahrbücher für National-Oekonomie u. Statistik“ czimü folyóiratban megjelent.

czikket találtam, mely ötven sürüen nyomatott lapon át csak azzal foglalkozik, hogy Berlin 16 városrészét vagyonossági fokozatok szerint osztályozza. E fejtegetés végeredményét azon osztályozás képezi, melyet az alábbi táblákban alkalmaztam.

Ezen táblákból pedig a következő tünik ki:

1) Hogy a házasságok arányszáma a gazdagabb városrészekben kisebb, mint a szegényekben.

2) Hogy a 20—40 korévben álló férfiak közül a gazdagok inkább tartózkodnak a házasságrakeléstől mint a szegények.

3) Hogy a gyermekek száma nagyobb a szegény családoknál, kisebb a gazdagoknál, még pedig daczára annak, hogy a szegényebb gyermekek elhalálozását számba nem vehetjük.

	19 éven túli férfi			16 éven felüli nő		
	Létszám	Nős	%-ban	Létszám	Férjes	%-ban
Berlin	9525	4826		10721	5493	
Alt-Cöln	4946	2556		5632	3091	
Friedrichswerder	3080	1496		3400	1687	
Dorotheenstadt	8229	3056		7592	3540	
Friedrichstadt	23532	11921		28606	14370	
» ausserhalb	6664	3860		11921	5139	
Schöneberg	12550	6815		14064	8320	
I. vagyons. oszt. (leggazdagabb)	68526	34529	50.39	81914	41640	50.82
Louisenstadt	47843	26173		51417	31384	
Neu-Cöln	2266	1134		2692	1441	
II. vagyonossági osztály	50109	27323	54.53	54109	32825	60.66
Stralau	23922	15148		26247	17573	
Königstadt	13659	7409		14231	8780	
Spandau	21988	10724		23579	13531	
» ausserhalb	27454	16880		29585	20279	
Friedrich-Wilhelm-Stadt	6884	2732		6617	3333	
Moabit	4160	2082		3201	2364	
Wedding	4413	3246		4875	3688	
III. vagyons.oszt.(legszegényebb)	102490	58221	56.81	108335	69548	64.20

	A vagyonosság befolyása, a férfiak nőtlenségére			A vagyonosság befolyása a szaporaságra		
	20—39 éves férfiak létszáma	közülök nőtlen	%-ban	Férjes illet. özvegy s elv. nők [1])	A 11 éven aluli gyermekek száma	Jut 10 házasságra 11 éven aluli, élő gyermek
Berlin	6135	4158		4570	5273	
Alt-Cöln	3226	2138		2575	2971	
Friedrichswerder	2023	1428		1455	1593	
Dorotheenstadt	5947	4804		2983	3016	
Friedrichstadt	15428	10383		11939	12981	
» ausserhalb	3804	2404		4117	4137	
Schöneberg	9063	5385		7187	9479	
I. osztály	45667	30700	67.23	34826	39450	11.33
Louisenstadt	34472	20065		27203	33706	
Neu-Cöln	1547	1018		1189	1309	
II. osztály	36019	21083	58.53	28392	35035	12.32
Strahlau	15997	7911		15228	20701	
Königstadt	7997	4532		7387	9660	
Spandau	15499	10455		11184	13224	
» ausserhalb	18320	9593		17622	24028	
Friedrich-Wilhelm-Stadt	4901	3799		2709	2890	
Moabit	3078	1999		2150	3391	
Wedding	2673	1031		3276	5312	
III. osztály	68465	39320	56.60	59556	79196	13.30

[1]) A 49 évesnél idősebb özvegy és elvált nők kihagyásával.

V. Jegyzet (a 61. sz. laphoz). A következő városokban 10,000 lakos közül:

	Özvegy			Elvált		
	a férfiakból	a nőkből	az összes lakosságból	a férfiakból	a nőkből	az összes lakosságból
Arad	297	1055	681	42	72	57
Buda	327	1275	820	62	86	75
Debreczen	276	1036	652	27	152	90
Kecskemét	306	1264	794	33	57	45
Kolozsvár	304	1300	809	46	64	55
Pozsony	298	1223	798	20	36	28
Szabadka	279	685	484	58	66	62
Szeged	234	836	536	47	67	57
Temesvár	272	1158	716	24	36	30
Aachen	324	746	540	6	12	9
Altona	256	770	512	21	35	28
Barmen	233	609	419	2	3	2
Berlin	254	880	557	32	71	52
Boroszló	300	1110	721	33	63	48
Bréma	262	926	603	19	31	25
Danzig	237	1001	613	33	57	45
Düsseldorf	296	686	545	11	17	14
Elberfeld	354	803	580	7	14	10
M. Frankfurt	331	727	532	16	28	22
Hannover	187	865	516	11	18	15
Köln	287	794	537	5	13	9
Königsberg	218	1124	692	40	73	57
Kopenhága	292	1123	721	34	49	41
Krefeld	296	686	498	6	10	8
Magdeburg	254	874	535	20	59	38
Pest	243	1108	665	48	82	65
Posen	216	1167	660	17	49	32
Stettin	242	960	721	27	63	48

NYOLCZADIK FEJEZET.

Műveltségi fok.

A műveltségi, helyesebben műveletlenségi statisztika adatainak értelme és érdekessége. — Birálata a műveltségi fok felismerésére czélzó különféle módszereknek: tanulók száma, házasulók irásképessége, ujonczok irásképessége, levélforgalom, irni tudók összeirása. — Az egész ország műveltségi foka és összehasonlitások más országokkal. — Pest városának műveltségi foka és összehasonlitások más városokkal. — Műveltségi fok a gyermekek levonása után. — Nagy foku műveletlenség a nőlakosság közt. — A műveltségi fok emelkedése a fiatalabb nemzedékeknél. — Kellemetlen jelenség az utolsó évtizedben növelkedett nemzedék műveltségi fokát illetőleg. — Hitfelekezet szerinti műveltségi fok. — A városrészek műveltségi sorrendje. — Párhuzamosan halad azok vagyonosságával. — A külföldről bevándoroltak nagyobb szellemi képzettsége.

A műveltségi statisztika azon rovatból kerül ki, melyben minden lakóhoz azon kérdés intéztetett: tud-e irni, olvasni, vagy nem?

Ily alapon nyert adatok mellett szorosan vett műveltségi statisztikáról tulajdonképen szó nem lehet, az irás és olvasás tudása még koránsem lévén azonos a műveltséggel Annál nagyobb joggal nevezhetők azonban ezen adatok műveletlenségi statisztikának, mely csupán azon vastag tudatlanságot állitja szemünk elé, mely még az irás és olvasásig sem haladt (l. az I. és II. jegyzetet).

Az országos statisztikai hivatal az által, hogy az első magyar népszámlálás keretébe az ország műveltségi fokának fölvételét is befogadta, kulturtörténelmi szempontból fölötte érdekes adatokat szolgáltatott hazai viszonyaink felismerésére.

Csakugyan ritka azon népszámlálási adat, melynek eredményét nagyobb feszültséggel várták volna, mely közvetlenségében oly nagy vonzerőt gyakorolna minden művelt emberre, mely komolyabb meggondolásra nyujtana alkalmat és melylyel szemben élénkebben sajnálnók, hogy a régibb időkből származó és a maiakkal összehasonlitható adatokkal nem rendelkezünk, mint a műveltségi statisztika számai, — azon számok, melyek éveken, tán évtizedeken át zsinormértékül fognak szolgálni az egész világ előtt, a hányszor Magyarország műveltségi fokáról szó lesz.

Az eredmény, melyet a fölvétel kitüntetett, fájdalom, nem épen biztató. Magyarország lakosságának 66 százaléka irni-olvasni nem tud, és a maradó 34 százalék közül kilencz százalék csak olvasni tud, — irni nem, ugy hogy irni és olvasni a lakosságnak csak egy negyed része tud!

Ezen eredménynek a mi szemünkben nem szabad veszitenie keserűségéből, ha körültekintvén, ugy tapasztaljuk, hogy Belgiumnak iparkodó lakosságából, mely pedig hazánknál jóval előbb részesült a művelődés áldásaiban, még 53 % irni-olvasni nem tud, és hogy Európa nagyobb részének lakossága még sokkal roszabb műveltségi állapotot mutat fel mint Magyarország, mely e szerint tényleg az európai művelődésnek nyugot felé előretolt őrségéül tekinthető; hogy például Olaszországban a lakosságnak 70 százaléka irni-olvasni nem

tud, Lengyelországban 80%, Spanyolországban szintén 80% [1]. sőt Nápolyban és Siciliában 89% [2], szintúgy Oroszországban is 90%. — Hát még Romániában, Szerbiában, Törökországban? Mindez az idegen előtt kimentheti hazánk helyzetét; de önbirálatunkban, ha valami, csak annak tudata nyugtathatna meg, miszerint megvan azon, a nemzet szivében mély gyökeret vert komoly akarat, megvan azon tetterő és áldozatkészség, hogy a mult századoknak mulasztását az alsó és a felső oktatás terén gyorsan pótolja: tanuskodjanak erről törvényeink és országos költségvetéseink. És ha képzelhető volna, hogy az ország férfiui buzgalma lankadhatna, hogy elfelejthetnék azon franczia államférfi mondatát, „hogy azon ország a legelső, a kié a legjobb iskola, és ha ma még nem az, az leszen holnap [3]:“ a népszámlálás nyujtotta adatok hangos mementója ezen lankadást lehetetlenné fogja tenni [4].

A pesti népszámlálás az elemi műveltségi fokot illetőleg következő eredményt mutatott fel (l. a 33. sz. táblát):

Betütudatlan egyén (analfabeti) ki a betüket sem ismeri, van Pesten 71512; azok száma, kik betüt ugyan ismernek, tehát olvasni tudnak, azonban irni nem, 7036; (e két szám összeadásából nyerjük azok számát, kik irni nem tudnak: 78548-at), mig a többi 121928 irni (következésképp olvasni is) tud.

Százalékban kifejezve tehát azt találjuk, hogy a lakosság 35.61 %-a sem irni sem olvasni nem tud, csak olvasni tud, de irni nem 3.58 %, (tehát azok száma, kik irni nem tudnak, 39.19 szazalék), — mig 60.81 % irni, (következésképp olvasni is) tud.

Ezen, nem épen örvendetes képet nyujtja az átalános eredmény. Ha e szerint a főváros jó magasan áll is az egész ország átlaga fölött, az első helyre igényt még sem tarthat, minthogy a nagyobb városok közül Debreczen és Pozsony megelőzik, minek okát azon nagyszámu napszámos és munkás képezi, kik Pestet elárasztják.

Magyarország kilencz nagyobb városa e tekintetben következő rangfokozatot mutat:

10000-ből sem irni sem olvasni nem tud:

Debreczenben	3256,	Temesvárt	5208,
Pozsonyban	3554,	Aradon	5716,
Pesten	3561,	Kecskeméten	6048,
Budán	3849,	Szegeden	6839,
Kolozsvárott	5092,	Szabadkán	8219.

A kisebb magyar városok műveltségi sorozatát lásda 3-dik jegyzetben.

[1]) Spanyolországban 1860-ban, a »Censo de la polacion de España« szerint, irni tudott 2.414,015 férfi, 715,906 nő, összesen 3.129,921; olvasni: 316,557 férfi, 389,221 nő, összesen 704,778; sem irni sem olvasni 5.034,545 férfi, 6.802,846 nő, összesen 11.837,391. E szerint 15.673,481 lakó közül 12.543,109 nem tud irni.

[2]) És pedig 1000 férfi közül irni tud 164, nem tud 835, nő közül ir 62, nem ir 938!

[3]) Jules Simon, (jelenleg a franczia köztársaság minisztere) »L'École« (az iskoláról). czimü munkájában. Simon ezt 1864-ben, tehát azon német-franczia háború előtt mondta, mely ezen állitásának helyességét hazájára nézve oly szomoruan bizonyitotta.

[4]) Irlandban a legmüveletlenebb kerület lakossága közt (Mayo) 1841-ben 81.5 százalék találtatott, mely irni-olvasni nem tudott; tiz évvel reá 71.5 és 1861-ben már csak 66.8. Hazánk müveltségi foka tehát nem volna sokkal különb mint Irországnak legmüveletlenebb kerületéé?!

Mielőtt azonban további vizsgálódásba ereszkednénk, szükséges, hogy egy más tényezőt is számitásba vonjunk, t. i. a gyermekéveket. Mint a házassági, ugy a műveltségi statisztikában is a kor oly körülmény, melyet figyelmen kivül hagyni nem szabad.

Ne vegyük számba tehát az 1—10 éves gyermekeket, — a mint ez az egész országra nézve a miniszteriális kimutatásokban is történik — s ugy találjuk, hogy (l. a 36. sz. táblát) a tiz éven felüli egyének közül sem irni sem olvasni nem tud 43854 = 2675 10,000-ből; csak olvasni tud 6675 = 408 10,000-ből, (vagyis irni nem tud összesen 50529 = 3083), mig az irni (tehát olvasni is tudók) száma 113390 = 6917 tizezerből.

Alkalmunk lesz legitt közelebbről is szemügyre venni, mely osztályok tulajdonképen azok, melyek a műveletlenségnek ezen még mindig jelentékeny és 50529 felnőtt irástudatlanból álló hányadát előidézik. De előbb egy pillantást kell vetnünk a felnőttek műveltségi állapotára országunkban és azon kivül.

Minthogy az ország műveltségi statisztikájában a műveltségnek a korral való számbavétele keresztül nem vitetett: a tiz éven aluliak levonásával azon gyermekek is elmaradnának, kik már 10 éves korukig olvasni és irni tudnak. E levonást tehát korábbi évre, például a 7-dikre fogjuk szoritani.

Ekkor ugy találjuk, hogy 10000 hét éven felüli (8 és több éves) közül

	Sem irni sem olvasni nem tud	Csak olvasni tud	Tehát irni nem tud	Irni s olvasni tud
az egész országban	5560	1119	6679	3321
Pesten	2959	384	3343	6657

Az ország nagyobb városaiban az eredmény a következő:

	Az irni (és olvasni) tudók száma		A hét éven felüliek száma	Tehát 10,000 7 éven felüli közül tud irni (s olvasni)
	átalában	%-ban		
Debreczen	30033	65.13	36938	81.31
Pozsony	29564	63.52	42988	68.77
Buda	31539	58.41	46142	68.36
Pest	121928	60.81	183159	66.57 [1])
Temesvár	15086	46.82	26940	55.99
Kolozsvár	12034	45.61	22081	54.50
Arad	13782	42.11	26636	51.74
Kecskemét	14738	35.78	33037	44.61
Szeged	19208	27.37	55211	34.79
Szabadka	8517	15.12	43700	19.49

Angliában a lakosság műveltségi fokát a házasulandók azon kisebb-nagyobb száma szerint állapitják meg, mely nevét az esketési lajstromba beirni nem tudta. Ha Pesten is hasonló eljárást követnénk, akkor az utolsó 12 év alatt megesketett 42984 egyén közt 31 % irásképtelen mutattatott volna ki. Pest műveltségi foka e számitás szerint London, York, Liverpool és Sheffield városoké mögött, de Birmingham vagy Manchesteré előtt állana. (Az idevágó számitást l. a 4. jegyzetben.)

[1]) A hét éven felüliek közül Pesten tulajdonképen 119,442 tud irni és olvasni, mig azon felül még 2486 7 éven aluli gyermek is tud irni s olvasni. Mivel azonban Magyarország többi városaira nézve a 2-dik rovatban azok mind foglaltatnak, kik irni és olvasni tudnak, egyformaság okáért ez a pesti tételre nézve is elfogadtatott.

Ha azt kivánjuk fürkészni, hol van a tudatlanság tulajdonképi fészke: mindenekelőtt szembeszökő lesz azon fölötte kedvezőtlen viszony, melyet a lakosság női részénél találunk. Az egész országban 100 betütudatlan férfira 118 nő esik (Angliában 145, Franczia országban 237), Pesten 147. (L. a 35. sz. táblát).

Láttuk már, hogy a 10 éven felüliek közül majdnem 27 % sem irni sem olvasni és irni majdnem 31 % nem tud. Ha azonban a két nemet egymástól külön tekintjük, ugy fogjuk találni, hogy mig a 10 éven felüli férfiak közül csak tizenkilencz százalék, addig a lakosság női részénél már 47% van olyan, mely irni nem tud.

Tehát a nőlakosságnak majdnem fele képtelen nevét leirni! Valóban elkomoritó tény, mely különösen a nőnevelés állására szomorú világot vet!

A fennebbiekből egyszersmind kiviláglik, hogy — a legalsóbb osztályokat számba nem véve, — leginkább a női nem műveletlensége okozza azon sajnos eredményt, mely a főváros müveltségi állapotában felismerhető. Azon 51000 tiz éven felüli egyén közt t. i. ki irni nem tud, a napszámosok 14000-rel, a cselédek 10000-rel képviselvék, — marad tehát a többi osztályokra még 27000, — s ezek közt a nők száma 18000-et teszen!

Azok száma, kik csupán olvasni tudnak, a finemnél 1 1/3 %, a nőknél 5 3/4 %-ra rug. Aligha volna igaztalanság ezen csak olvasni tudókat egyenesen a betütudatlanokhoz számitani. — Belgiumban ugy látszik igy is történt. — Oly egyéneket, kik a betüjeleket csak igy-ugy ismerik, oly kevéssé, hogy azokat utánozni már nem birják, jogosan számithatnók a betütudatlanok osztályába. Jelen könyvben azonban betütudatlanok alatt csak azok értetnek, kik a szó szoros értelmében betüt nem ismernek, melynél fogva a csak olvasni tudók ide nem számittatnak.

Ha az egész ország műveltségi viszonyát az illetők korával összevetették volna, ily anyag megbecsülhetlen értékü adatokat szolgáltatna azon állásról, melyet az elemi oktatás e század különféle szakaiban elfoglalt volt. Láthatnók abból, mennyire előzi meg az utolsó tizedben elemi műveltségben részesült nemzedék az előtte valót, mennyire ismét ez az idősebb nemzedéket, s igy lehetőleg helyes itéletet fogtunk volna nyerni az egész ország időnkénti oktatásügyéről. (L. az 5-dik jegyzetet.) Az adatoknak ennyire beható feldolgozása azonban az egész országra nézve nem volt lehetséges, de igen is megtörtént ez a főváros részére, csakhogy az illető eredmény — nem is tekintve a terület nagyságából eredő különbséget, — távolról sem bir már oly fontossággal, minő az országos adatokat megilletné, és pedig azért nem, mert Pest 200000 lakosának azon két harmada, mely idegen vidékekről vándorolt be, más helységekben részesült elemi oktatásban.

A 37. sz. tábla adatai tehát épen nem igénylik, hogy Pest multjának oktatásügyére vonatkozólag illetékes mértékül tekintessenek; átalános műtörténelmi szempontból azonban mégis birhatnak érdekkel.

Ugy találjuk, hogy 10000 egyén között irni nem tud:

1	Férfiaknál 2	Nőknél 3	Különbség, (kedvezmény a finem részére) 4	Mindkét nemnél 5
a 15—25 évesek közül	120	286	166	203
» 26—40 » »	195	401	206	191
» 41—50 » »	220	437	217	321
» 51—60 » »	212	461	249	331
» 60 éven túl levők közül	238	572	274	380

Ez összeállitásból kitünik: 1) az 5-dik rovatból, hogy a 14 éven felüliek közül az ifjabb nemzedék elemi müveltsége fokról fokra kedvezőbben áll, mint az idősbeké — elannyira, hogy a 15—25 évesek a legjobban, a 60 éven felüliek a leghiányosabban oktatottak. 2) Hogy a nőnem tudatlansága az előbbi korszakhoz képest nagy mértékben apadt; mig t. i. a legidősbb nemzedéknél, 1000 közt, az irni nem tudó nők száma 274-el több mint a férfiaké, a 15—25 éveseknél e többlet már csak 166.

Ha a fentebbi adatokból a nevelésügy koronkénti állására vonatkozólag következtetéseket vonni óhajtanánk, s ha e czélra átalában a 7—8 évet vennők fel olyanul, melyben az elemi tanodák látogatása kezdődik, akkor a lakosságot következő 3 nemzedékre lehetne osztályoznunk:

I. Legidősb nemzedék, — az 50 évet meghaladottak, kiknek elemi oktatása a mult században vagy a jelen század első negyedében történhetett.

II. Középkorú nemzedék, kik elemi müveltségöket e század második negyedében nyerték, (tehát az 50 és 25—26 évek közt állók).

III. Legifjabb nemzedék 25 éven alül — de a 8 évig való gyermekek leszámitásával.

A müveltségi állapot ilynemü osztályozása szerint 10,000 között a legidősebb nemzedéknél találnánk 3516 olyat, ki irni nem tud, a középkorú nemzedéknél 2999, a legifjabbnál 2207-et, mely számok a tudatlanságnak igen örvendetes, nemzedékről nemzedékre való apadásáról tanuskodnak, a mennyiben t. i. az irni nem tudók száma e század folytában eredeti számának egyharmadával fogyott.

Az oly nagyon hátramaradt nőnem ez idő alatt aránylag nagyobb haladást tön, mint a férfinem, a nélkül azonban mégis, hogy azt utólérte volna, különösen, miután utolsó időben e részben megállapodás látszik mutatkozni.

Ugyanis az irni nem tudók száma, 10,000 közt:

	a legidősb- korú nemzedéknél	a közép- korú nemzedéknél	a legifjabb- korú nemzedéknél
a férfiaknál	2212	2025	1430
a nőknél	4816	4114	2928
	= 100 : 214,	= 100 : 203,	= 100 : 204.

Némileg aggasztó azonban a következő összeállitás, a mely, midőn az ifjabb nemzedék korszakát tiz kisebb részre osztja, az idősebb osztályoknál ugyan az elemi müveltségnek szintén szüntelen növekvő mérvét mutatja föl, de a legutolsó időkre mégis némi hanyatlást látszik jelölni. Az 1840 után iskolába jártak közt terjedtebb elemi képzettséget találunk ugyan mint az 1840-diki év előtt oktatásban részesülteknél; a részletekbe hatolván azonban, a számok olyasmit mutatnak, mintha ezen fiatalabb nemzedék müveltsége csakis az ötvenes években iskolába járt nemzedék kedvezőbb müveltségi fokának volna tulajdonitandó, mig a később iskolába járt fiatalság egyre kedvezőtlenebb oktatási eredményt látszik felmutatni. Azon nagymérvü áldozat-készség mellett, melyet Pestvárosa a tanügy irányában tanusit, a számok ezen hanyatló irányzata aligha volna azon szomorú kórjelnek vehető, melynek látszik; valószinübb, hogy e jelenség oka leginkább a vidékről s nevelésben alig részesült gyermekek ide tódulásában rejlik, mely bevándorlás pedig ép a legutolsó években volt legerősebb. De még ez esetben is megérdemli a következő tábla, mely grafikus rajzra is át van forditva, mindazok komoly figyelmét, kik a tanügyi kérdések iránt érdekkel viseltetnek.

Születési év	Létszám	Ezekből irni olvasni nem tud	%-ban	És pedig fiu	ezekből irni és olvasni nem tud	%-ban	leány	ezekből irni és olvasni nem tud	%-ban
1832	2970	854		1586	327		1384	527	
1833	3102	999		1697	380		1405	619	
1834	3374	1000		1841	380		1533	620	
	9446	2853	30.20	5124	1087	21.21	4322	1766	40.85
1835	3239	927		1727	324		1512	603	
1836	3636	1014		1945	390		1691	624	
1837	3469	1018		1868	360		1601	658	
	10344	2959	28.61	5540	1074	19.39	4804	1885	39.24
1838	3620	987		1913	359		1707	628	
1839	4408	1412		2316	501		2092	911	
1840	4737	1296		2448	375		2289	921	
	12765	3695	28.95	6677	1235	18.50	6088	2460	40.41
1841	4241	1212		2350	436		1891	776	
1842	4896	1254		2630	477		2266	777	
1843	4535	1063		2523	383		2012	680	
	13672	3529	25.81	7503	1296	17.27	6169	2233	36.20
1844	5271	1281		2905	437		2366	844	
1845	4744	1050		2492	309		2252	741	
1846	4415	936		2180	275		2235	661	
	14430	3267	22.64	7577	1021	13.47	6853	2246	32.77
1847	4438	861		2212	221		2226	640	
1848	4542	801		2200	209		2342	592	
1849	4768	1044		2223	257		2545	787	
	13748	2706	19.68	6635	687	10.35	7113	2019	28.38
1850	5405	1033		2795	294		2610	739	
1851	4918	968		2523	316		2395	652	
1852	5109	946		2455	267		2654	679	
	15432	2947	19.10	7773	877	11.28	7659	2070	27.03
1853	4412	907		2125	286		2287	621	
1854	4468	848		2141	280		2327	568	
1855	4119	851		2102	287		2017	564	
	12999	2606	20.05	6368	853	13.39	6631	1753	26.44
1856	3889	831		1997	293		1892	538	
1857	3535	782		1844	306		1691	476	
1858	3237	731		1571	264		1666	467	
	10661	2344	21.99	5412	863	15.95	5249	1481	28.21
1859	3289	851	25.87	1552	306	19.72	1737	545	31.38
1860	3053	1013	33.18	1453	385	26.50	1600	628	39.25
1861	2898	1149	39.65	1420	470	33.10	1478	679	45.93
	9240	3013	32.61	4425	1161	26.24	4815	1852	38.46

A tankötelezettség kora a 6-dik évvel kezdődvén, rendszerint már minden 7—8 éves gyermeknek irni és olvasnia kellene. Ha azonban azt teszszük föl, hogy a gyermekek nem tudnak 10-dik évük előtt irni-olvasni, akkor a megelőzött táblát már az 1860-dik évben született gyermekeknél kellene lezárni; ez iránti tekintettel az arányszámok mind 1861-re és 1860-ra, mind pedig 1859-re (a 11 évesek számára) külön számitvák.

Miután Magyarország mai nemzedéke szellemi táplálékát felekezeti iskolákból meritette: [1]) előre is föl lehetett tenni a vallás és műveltség közti

[1]) A hitfelekezet nélküli iskola csak az 1868-dik évi XXXVIII. törvényczikkel lépett életbe és pedig facultativ kötelezettséggel, a mennyiben t. i. (I. 41. §.) minden község arra kényszeritheto, hogy hitfelekezet nélküli iskolát is tartson föl, mihely ezt 30 iskolaköteles gyermek szülője követeli.

szoros egybefüggést; a pesti népszámlálási eredmény e föltevést statisztikailag is igazolta.

A nemkatholikus felekezeti iskolák az illető vallás hiveinek támogatására voltak utalva, s ennek következtében mindenha kisebb-nagyobb autonomiával birtak, miközben a katholikus iskolák az állam által kezeltettek.

Ha az előttünk fekvő adatokból az autonom és az állami (bár itt is, ott is felekezeti) tanügy eredményeire következtetést vonhatunk: ismét csak egy érvvel fognánk többet nyerni az önsegély elve mellett és az állam segélye ellen, — a mennyiben t. i. azon vallások tagjai, melyek állami segélynek nem örvendettek s önsegélyökre valának utasitva, kedvezőbb műveltségi aránynyal dicsekedhetnek.

Pestre nézve t. i. következő a vallásoknak műveltség szerinti sorrendje (l. a 38. és 39. sz. táblát):

10,000 közül	sem irni, sem olvasni nem tud	irni nem, csak olvasni tud	irni olvasni tud
a görög n. e. vallásuaknál	2498	110	7392
a helvét »	2655	605	6740
az ágostai »	2795	339	6866
a zsidó »	3154	134	6712
együtt (autonom oskolákban)	2990	251	6759
a katholikusoknál (állami oskolák)	3834	398	5768

Mint láttuk, a sorozati rend a helvét és az ágostai vallásuak közt ingadoz, a szerint a mint a csak olvasni tudókat a betűtudatlanokhoz számitjuk, vagy nem.

Azon feltűnőleg kedvező viszony a görög vallásuaknál, kik az országra nézve e hizelgő fölényt nem birják, Pesten, onnan származik, hogy az itt lakó görög vallásuak a legkisebb gyermekszámmal birnak, s a felnőttek is legnagyobbrészt jómódúak; a zsidókat illetőleg megjegyzendő továbbá, hogy közülök több csak zsidóbetűvel irni tudó betűtudatlannak vétetett föl.

Ha a tiz évig való gyermekeket minden vallásnál leszámitjuk: ugy a műveltségi százalék azon mértékben lesz kedvezőbb, a mily mértékben az egyes vallásfelekezeteknél aránylag több gyermek találkozik, kiket az irás és olvasás nemtudásáért felelősekké tenni nem lehet. E tekintetben a vallások következő sorrendet alakitanak:

10,000 tizéven felüli között

	sem irni, sem olvasni nem tud	csak olvasni tud	olvasni és irni tud
a zsidó vallásuaknál	1923	143	7934
a helvét »	2063	661	7276
az ágostai »	2069	385	7546
a g. n. e. »	2223	111	7676
a katholikus »	2982	462	6556

(Lásd a 39-dik számú táblát.)

Külön tekintvén azonban a két nemet, e sorrend sem marad meg. A férfiakra nézve a helvét vallásuaknál van legkevesebb betűtudatlan, a nőkre nézve a zsidó vallásuaknál.

A két nem közti műveltségi különbség legnagyobb az ágostai és a helvét vallásuaknál, legkisebb a katholikus és a g. n. e. vallásuaknál. Ugyanis 100 betűtudatlan férfira esik, a tiz éven felülieket véve:

Hitfelekezetek szerinti müveltség

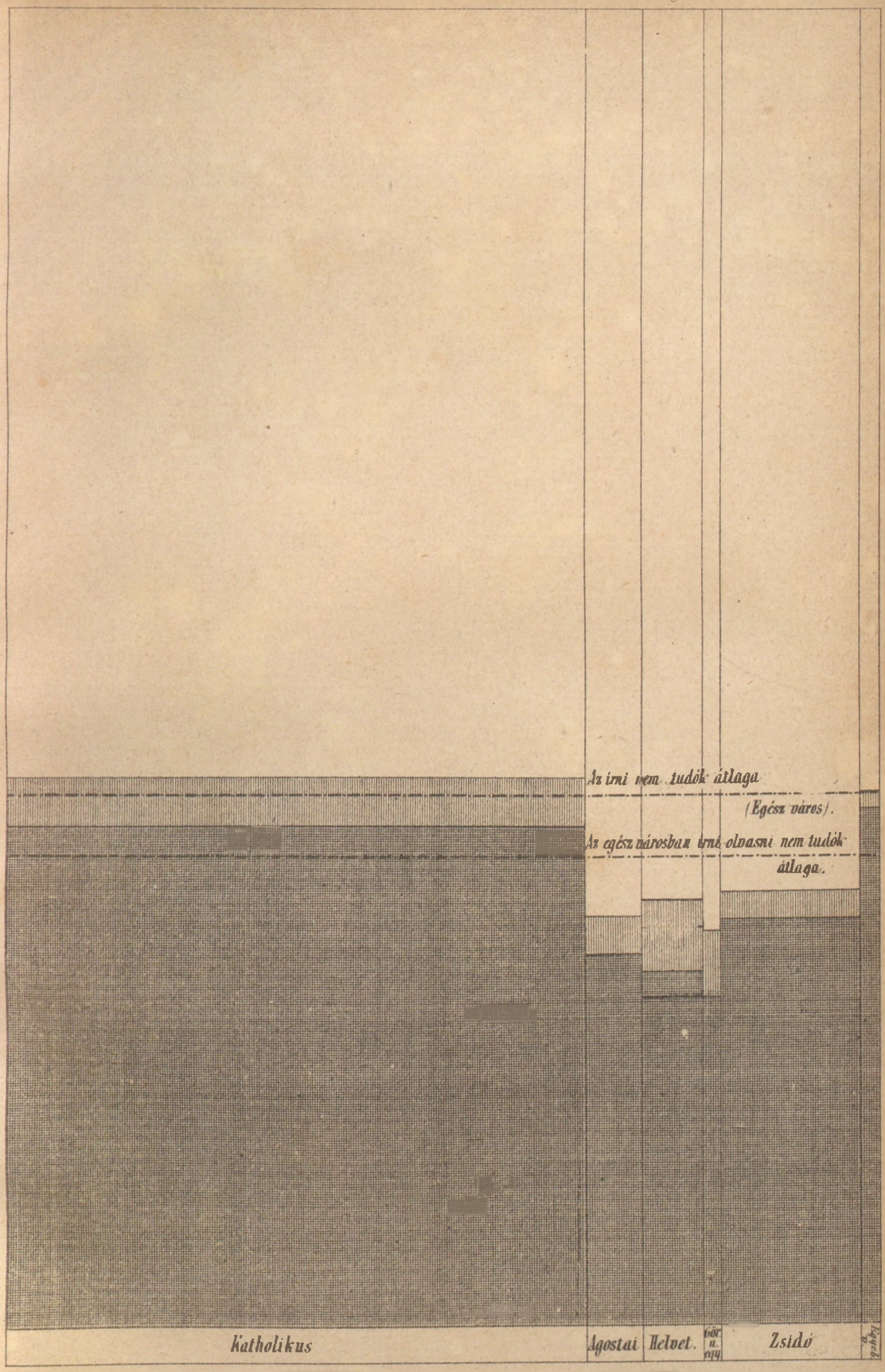

Városi Pesti Népszámlálás

a görög vallásuaknál 153 betütudatlan nő, a katholikusoknál 194, a zsidó vallásuaknál 248, a helvét vallásuaknál 279, az ágostai vallásuaknál 279.

A 14 éven felüli lakosságnak müveltségi fokát nemek és hitfelekezetek szerint elkülönitve, a 40. sz. tábla tartalmazza.

Valamint az összes lakosságnál, ugy lehetne az egyes hitfelekezeteknél is következtetéseket vonni elemi tanitásuknak koronkénti állapotjára; de e részben megjegyzendő, hogy azon nagy változások mellett, melyen városunk felekezeti jellege e században keresztül ment, ily adatok egyenes értéke még az előbbieknél is kétségesebbnek nyilvánitandó. E számokban legfölebb csak a közelmultra nézve találhatnánk némi utmutatást az egyes hitfelekezeteknek müveltség utáni versenyét illetőleg.

10,000 közül ugyanis sem irni sem olvasni nem tud

	a katholikusoknál,	az ágostaiaknál,	a helvét vallásuaknál,	a zsidóknál.
I. a legidősebb nemzedéknél:				
férfi	2254	1145	1409	2665
nő	4931	3967	3575	4945
együtt	3684	2338	2321	3651
II. a középkorú nemzedéknél:				
férfi	2316	1323	1316	1300
nő	4301	3765	3406	3589
együtt	3272	2393	2267	2285
III. a legifjabb nemzedéknél:				
férfi	1763	1019	984	683
nő	3361	2471	2860	1822
együtt	2593	1695	1922	1221

A városrészek müveltségi foka, mint ezt a grafikus rajz mutatja, meglehetősen különböző. Legkedvezőbben áll a Belváros és Lipótváros, hol 19 és 24 % betütudatlan lakó van, mig Kőbánya, hol a lakosságnak alig fele ismeri a betüket, a másik végletet képezi, melyek közt a többi városrészek müveltségi különbözősége hullámzik, ugymint a Terézváros 36 %, (A 31, B 40), Józsefváros 42 %, Ferenczváros 43 % és a Kültelkek 48 oly százalékával a lakosságnak, mely még betüt sem ismer. (L. a 34., 35. és 36. sz. táblákat.)

Minthogy azonban a gyermekek száma az egyes városrészekben szintén különböző: a tulajdonképi müveltségi viszony meghatározására itt is szükséges a 10 évig valókat levonni.

Az idevonatkozó eredmény a következő táblán szemlélhető, mely egyszersmind a négy vagyonossági osztály szerinti részletezést is (l. 58. lapon) tartalmazza:

	A 10 éven felüliek száma:	Ezek közül sem irni, sem olvasni nem tud:	Vagyis 10,000 közül:
Belváros	21726	2832	1304
Lipótváros	18036	2839	1574
I. vagyonossági osztály	39762	5671	**1438**
Terézv. A), II. vagy. oszt.	29432	6528	**2218**
Terézváros B) . . .	30729	9620	3131
Józsefváros	33692	10991	3262
Ferenczváros	16186	5299	3274
III. vagyonossági osztály	80607	25910	**3214**
Kültelkek	10668	3993	3736
Kőbánya	3430	1752	5108
IV. vagyonossági osztály	14118	5745	**4069**

A műveltségi százalék menete tehát azonos a vagyonosságéval. Azon mértékben, a melyben a gazdagabb városrészektől a szegényebbek s legszegényebbek felé távozunk, gyengül a műveltségi százalék is s a legvastagabb tudatlanság kezd uralkodni.

Az egyes vallások műveltségi fokozata is nagy hullámzásnak van alávetve az egyes városrészek szerint (l. a 41., 42., 43., 44., 45., 46. és 47. sz. táblát). E részben a katholikusok viszonyai, legkevésbé, térnek el a városrészekétől, miután ők, mint majd minden városrészben túlsúlyban levő többség, azokra jellegöket átruházzák. Ellenkezőleg van ez a kisebbséget képező vallásoknál; a két protestans vallás például a József- és Ferenczvárosban oly kedvezőtlen műveltségi százalékot mutat föl, hogy bennök e helyen alig ismerhetnők föl városunknak műveltség tekintetében annyira kiváló két hitfelekezetét. (A Belvárosban 15 %, a Józsefvárosban 31 % a betütudatlan ágostaiak száma — a helvét vallásuaké a Belvárosban 18, Józsefvárosban 29, Ferenczvárosban 33 %!)

Legalantabb állanak azon városrészek, melyek a külről bevándorolt napszámosoknak és munkásoknak nyujtanak lakhelyet és miután ezen osztályok bevándorlásuk idején már az iskolakötelezettségi koron túl voltak, a tudatlanság kiirtása a városi hatóságok legjobb akarata mellett sem sikerülhet. Pest város oktatásügyi költségvetése az 1871-dik évre nem kevesebb mint 708,728 frtra, tehát a lakosság minden feje után 3 ½ forintra rug, — oly összeg, melynél nagyobbat csak kevés európai város mutathat fel [1]). De ez összeg utoljára is legnagyobbrészben csak az iskolaköteles korban állók javára esik, mig felnőttek irányában tankényszert alkalmazni nem lehet.

A törvényhozó testület birja azonban a közoktatási miniszter azon igéretét, hogy mielőbb fog törvényjavaslatot előterjeszteni a felnőttek oktatását illetőleg.

A 48. sz. tábla a magyar, osztrák és külföldi származásuak műveltségi fokát tartalmazza.

Mindig föl lehet tenni már előre is, hogy a kivándorlók szellemi képessége a közönségesnél magasabb fokon áll. Azon vállalkozási szellem s különösen amaz önbizalom, mely a kivándorláshoz erőt kölcsönöz, nem igen lesz a középszerüségen felül nem emelkedő egyéneknél föltalálható.

Amerikának példátlan gyors fölvirágzása bizonyára azon nagymérvü szellemi tőkére vihető vissza, melyet oda minden kivándorlókkal telt hajó az Európát megunt egyénekben átültet.

---

[1]) Levonván az épitkezési költségeket, marad még mindig iskolafentartásra 1 frt 19 kr. fejenként. Bécsben 730,000 frt, az épitkezések levonásával 620,000 = fejenkint 1 frt; Berlinben (1868) 1.113,000 tall. = 2⅖ frt fejenkint; Lübeckben (1865) 35,556 m. c. = 44 kr. fejenkint; Boroszlóban (»Bericht über die Gemeinde-Angelegenheiten 1864«) 189,145 tall. = 1 frt 80 kr. fejenkint; Páris 1869 (l. Block »Annuaire«) 6.800,000 frank = 1 frt 80 kr. fejenkint; (valószinüleg az épitkezések beszámitásával), 1858-ban csak ½ frt fejenkint.

Ellenben Boston 1869-ben nem kevesebb mint 1.334,621 dollárt áldozott iskolaczélokra, (l. »Reportof School comitee« Boston, 1870.); ebből 481,000 dollárt épitkezésekre, tehát még ezen összeg levonásával is fejenkint 10 forintot. New-York városa az 1871-dik év első negyedében (épitkezések nélkül) 425,000 dollárt adott ki iskolai czélokra. (L. »The Mayors message« a »Sunday Times and Noahs weekly messenger« hét ivnyi mellékletében); jutna tehát egy egész évben minden lakóra 3½ frt.

Az egyes városrészek műveltség viszonyai.

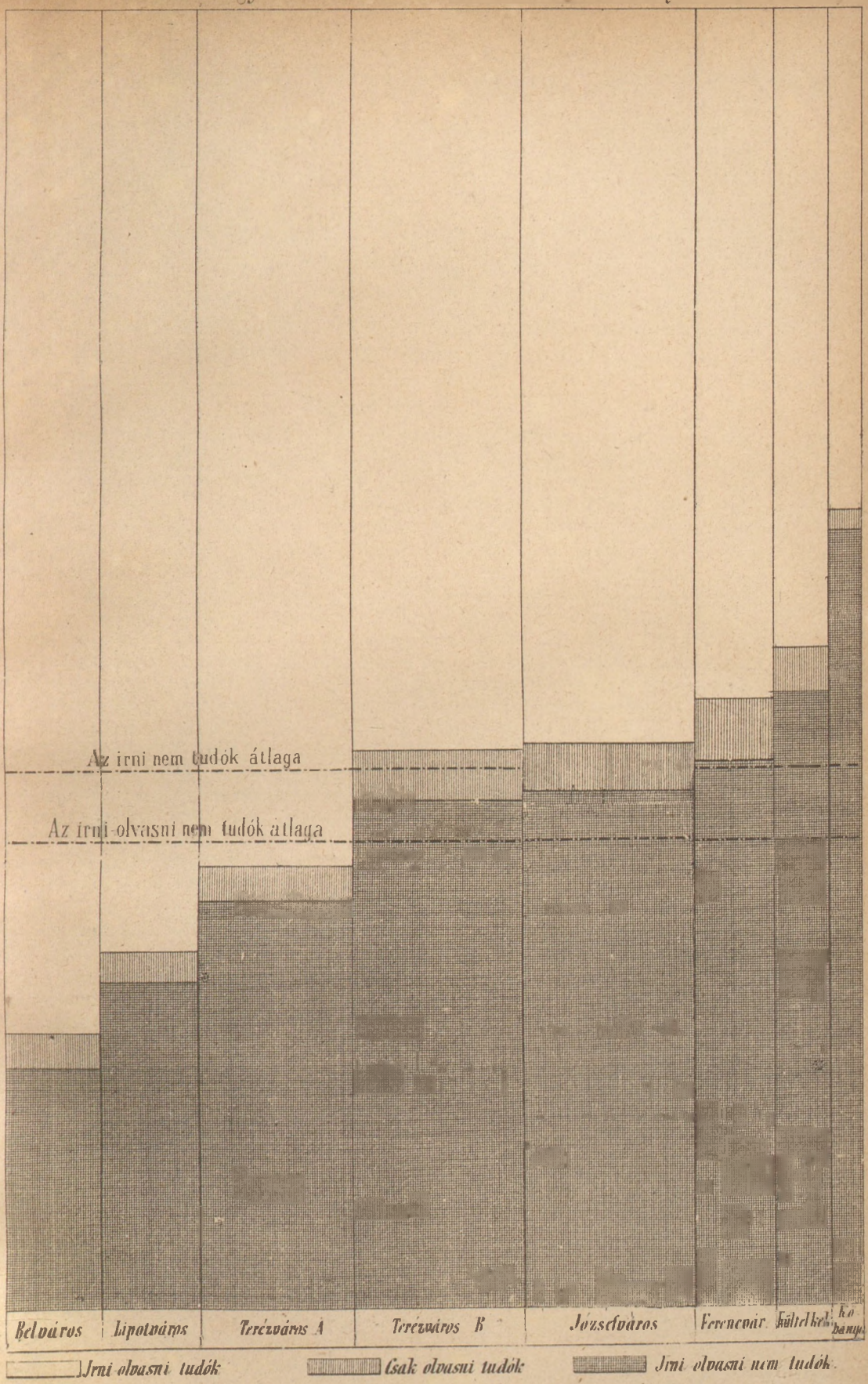

Körössi, Pesti Népszámlalás

E szerint előre is föl lehete tenni, hogy a Pesten tartozkodó idegeneknek és bevándorlottaknak műveltségi foka az átlagosnál magasabb lesz, és a 48. sz. tábla szerint csakugyan azt tapasztaljuk, hogy 10000 20 éven felüli lakos közül olyan, ki olvasni nem tud, van:

	a bennszülöttek közt	az osztrákok közt	a külföldiek közt
a férfiaknál	2114	2096	478
a nőknél	4999	3590	1417
Összesen	3592	2602	1053

Ugyanazon tábla az illető adatokat korszakok szerinti részletezéssel is tartalmazza, melyből több érdekes következtést vonhatni.

Jegyzetek.

I. Jegyzet (a 68. sz. laphoz). Azon országok száma, melyekben a népszámlálások alkalmával a lakosság műveltségi fokát is figyelembe vették, fájdalom, még meglehetősen csekély, daczára azon élénk érdekeltségnek, melyet az ily adatok keltenek. Hogy ez érdek mily nagy lehet, bizonyitja azon körülmény, hogy minden, csak valamennyire sikeresknek mutatkozó eszközhöz hozzá nyultak már a végre, hogy az általános müveltség állapota és haladása felől itéletet nyerhessenek.

Való ugyan, hogy oly országokban, hol majd minden felnőtt irni is tud, ezen viszonyok statisztikája az általános müveltség megitélhetésére már elég alapot nem nyujt. De Angliára, Franciaországra, Ausztriára vagy Bajorországra nézve, — mely országok pedig ezen teljponttól elég távol állanak — ez általános összeirás épen nem lenne fölösleges; sőt Porosz- és Szászországban is — a mintaiskolák e két honában — az ujonczozás még mindig tanuskodik, egy legnagyobb tudatlanságban sinlő néposztály létéről. Tehát még ezen államokban is sajnálni kell a müveltségi statisztikának teljes mellőzését, mennyivel inkább Ausztriát illetőleg, melynek lakossága a müveletlenség elég anyagát tartalmazza arra, hogy átható fürkészetre ébreszszen hajlandóságot. Annál is inkább karolhatták volna fel ez eszmét, mert tudva volt, hogy Magyarországon a müveltségi foknak a népszámlálás körébe leendő befogadása el van határozva.

Hogy a müveltségi fok ily módon való kipuhatolása nem ment minden hiánytól, azt tagadni nem lehet. De miután a müveltség olyan tény, mely szám alakjában nem igen ismerhető fel, nem marad egyéb hátra, mint kisérő mellékkörülményeinek egyikét, mint ismérvet kiszemelni és midőn abszolute kielégitő eredményt nem érhetünk el, beérni a viszonylagosan legjobbal. Hogy pedig a müveltségi fok felösmerésének legczélszerűbb módja az irni tudás vagy nem tudás egyénenkénti számbavétele, arról leginkább akkor leszünk meggyőzve, ha vizsgálat alá veszszük azon többi módot, melyet már e czélra alkalmaztak.

A legközelebb kinálkozó eszköz a tanuló ifjuság számbavétele. Már itt azonban a lakosság csak egy részének müveltségére vonhatunk következtetéseket. A lakosság nagyobb része, még pedig épen azon része, mely a nemzet müveltségét tényleg képviseli, számon kivül marad és egy ilyen vizsgálat inkább nyujt felvilágositást a nemzet jövendő mint jelen müveltségi fokáról.

Azon államokban pedig, melyek az iskola-kényszer czélszerüségét elismerték, még ezen fogyatékos fokmérőnek használhatósága inkább apad. Mert vajjon ki tudná megmondani, hogy a tanulók hányad része keresi fel az iskolát tudvágyból, hányad része enged csak kényszernek? És igy csak a magasabb tanulók számbavétele kinálkoznék alkalmas ismérvül a müveltségi tendentia felismerésére, mi mellett azonban néhány milliónyi ember müveltségi fokát egy maroknyi népség viszonyaiból akarnók megitélni.

Az általános müveltségi fok fölismerésének egy másik módját a katona-állitások alkalmával talált irni-olvasni nem tudó egyének szokták nyujtani. Ha azonban az irni olvasni tudást helyes ismérvül elfogadjuk, akkor kétséget nem szenved, hogy sokkal helyesebb, ha az ország millióit kérdezzük meg eziránt, mint ha azon néhány ember müveltségi fokából vonunk kisebb nagyobb mértékben koczkáztatott következtetéseket a milliók müveltségére. Ugyanez áll az Angliában dívó módra nézve, mely szerint a házassági szerződéseket aláirni tudó vagy nem tudó személyek számát fogadják el alapul. Itt még hozzájárul azon nehezitő körülmény, hogy, mint ez tudva van, sokan az utolsó napon tanulják még neveik aláirását, csakhogy a hatóság előtt müveletleneknek ne tünjenek föl.

A levélforgalomból következtetett állitások szintén birnak némi értékkel, de ezek még problematikusabb értékűek, mint az eddig emlitett adatok. Ausztriában a levélforgalom 1865-ben 81 millió darabra rugott, három évvel reá már 115 millió darabra. Tudjuk, hogy a népek müveltsége ily óriás léptekkel nem halad, és az egész csodának természetes megoldása abban rejlik, hogy időközben a levéldijat 15 krról 5 krajczárra leszállitották volt. Midőn már egy ily körülmény is elegendő arra, hogy minden következtetést halomra döntsön, kell, hogy ezen következtetések iránti bizalmunk még inkább fogyjon, ha meggondoljuk, mily nagy befolyással van a kereskedelem nagyobbodása a levélforgalom szaporodására. Nem ismerjük a dunai fejedelemségek postaforgalmát, de valószinü, hogy az kelleténél kedvezőbb következtetéseket engedne vonnunk szomszédaink müveltsége iránt, holott azon adatok leginkább csak arról tehetnének tanuságot, hogy az oláh buzának vagy tengerinek jó kelete volt. Igy például Anglia, azon ország, mely legsürübb postaforgalommal bir, hol minden ember átlag 25 levelet kap évenként, vagy Francziaország évenkénti 8 levéllel minden lakosa után, magasabb fokán állna a müveltségnek, mint például Szászország vagy Poroszország, mely országok pedig a népnevelés ügyében, mint tudjuk, hasonlithatlanul kedvezőbb állást foglalnak el.

Itt azonban nem szabad emlités nélkül hagyni azon körülményt, hogy Anglia, bár sok tekintetben mintaszerü a kontinensre nézve, a néptanitás tekintetében távol sem foglalja el azon magas polczot, melyet az alkotmányos institutiók kifejlődésében avagy iparos és kereskedelmi suprematia tekintetében elfoglal. Az angol államférfiak maguk is kezdik már belátni, hogy az egyén szabadságát a gyermek iskoláztatására kiterjeszteni nem szabadna; hogy a legszabadabb államban sem kellene jogot a tudatlanságra megengedni, és hogy ha Anglia le nem akar szorittatni azon kiváló rangról, melyet ma elfoglal, az iskolakényszerhez kell folyamodnia. Porter maga bevallja, (Progress, of nation), hogy Anglia, a nép müveltségének tekintetében alacsonyabb fokon áll, mint akármelyik más protestans állam.

II. Jegyzet (a 68-dik laphoz). Az ujonczozás alá kerülő ifjak müveltségi foka, azaz az irásban és az olvasásban való képességök a pesti ujonczozások alkalmával eddig föl nem jegyeztetett; a statisztikai hivatal intézkedése folytán azonban már a legközelebbi ujonczozástól fogva ezen érdekes mozzanat nem fog többé veszendőbe menni.

Mint fennebb emlitém, az egész ujoncz-müveltségi statisztika, miután az csak a férfi lakosságon és ennek is csak igen csekély részén alapszik, ki nem elégitő. Miután azonban a népszámlálás az egész lakosság müveltségi fokát kipuhatolta, az évről évre megvizsgált ujonczok mégis némi támpontot fognak nyujthatni aziránt, valjon a férfinemnek müveltsége az illető évben az 1869-diki állapothoz képest haladást vagy hátrálást mutat-e föl?

Különben a 37. tábla számaiból nem nehéz megjósolni, milyen lesz a legközelebbi ujonczozásnak e tekintetbeni eredménye. Az 1871-dik évben állitás alá kerülő 1849, 1850 és 1851-ben született pesti ifjak száma 1882-re rug, ezek közt irni nem tud 289, vagyis ezer közt 153 összehasonlitás kedvéért ide állitjuk Európa néhány államának kimutatását:

Belgiumban 1000 ujoncz közt nem tud irni	387
Francziaországban „ „ „	283
Angliában (1830) a tengeri katonákból nem tud irni	276
Hollandban (1861) 1000 ujoncz közt nem tud irni	215
Poroszországban „ „ „ „ „ „	40
Bajorországban „ „ „ „ „ „	104
Olaszországban „ „ „ „ „ „	550
Magy. korona orsz. „ „ „ „ „ „	776
Cislajthániában*) „ „ „ „ „ „	681

mely számokból kitünik, hogy bár Pest városias jellemének fogva különb helyet foglal el, mint sok nagyhatalom, melynek kimutatása azonban az egész országra vonatkozik — mégis még ilyen összehasonlitás mellett is sokkal hátrább áll Poroszországnál, és hogy az egész magyar földet véve, a fönt emlitett államok közt, fájdalom, utolsó rangot foglalunk el, bár az ausztriai tartományok közt még mindig magunk mögött látjuk Karinthiát, Krajnát, a Tengermelléket.

*) És pedig: Alsó-Ausztriában 38, Felső-Ausztriában 107, Salzburgban 400, Stájerországban 493, Karinthiában 796, Krajnában 716, a tengermelléken 979, Tirolban 625, Csehországban 319, Morvaországban 533, Sziléziában 380, Galicziában 955, Bukovinában 954. Dalmátiában 992. (L. Schimmer „Statistisch-administrative Vorträge.“ Becs 1867.)

III. Jegyzet (a 69-dik laphoz). A betűtudatlanságra nézve a kisebb magyar városok sorrende a következő: (Dr. Konek tanár után.)

Kőszeg	% 25.8	Bazin	% 41.1	Lőcse	% 52.5
Kis-Márton	26.1	Pécs	42.3	Selmeczbánya	52.1
Sopron	29.3	16 szepesi város	42.5	Gölniczbánya	52.6
Libetbánya	32.1	Késmárk	42.8	Trencsén	52.9
Bakabánya	32.7	Esztergom	43.0	Kis-Szeben	55.1
Ruszt	35.5	Szakolcza	44.0	Zilah	59.0
Székesfehérvár	36.0	Kassa	45.6	Bártfa	60.7
Győr	36.5	Modor	47.0	Felső.-N.-Bánya	61.6
Zólyom	38.5	Komárom	48.3	Ujvidék	66.7
Breznóbánya	39.0	Korpona	49.0	Versecz	70.2
Beszterczebánya	39.5	Körmöczbánya	49.3	Ujbánya	75.0
Trencsén	40.0	Sz.-György	50.4	Zombor	76.8
N.-Szombat	40.6	Eperjes	50.5		

IV. Jegyzet (a 70. sz. laphoz). Ha a házasulók korából azok műveltségére következtetést vélünk vonhatni és e tekintetben az 1870-iki népszámlálás eredményeit fogadjuk el, akkor a következőket találjuk:

A vőlegény kora	A vőlegények száma	Ezen korbelieknél az irni nem tudók %-a a népszámlálás szerint	E szerint nevét nem irhatta volna be hány?	A menyasszony kora	A menyasszonyok száma	Ezen korbelieknél az irni nem tudók %-a a népszámlálás szerint	E szerint nevét nem irhatta volna be hány?
21—24 éves	2401	11.22	269	15—17 éves	652	31.65	206
25—30 »	8535	19.01	1622	18—20 »	3415	35.56	1214
31—40 »	7885	22.72	1791	21—24 »	5351	35.39	1894
41—50 »	1962	23.58	463	25—30 »	6026	45.06	2715
51—60 »	539	22.80	123	31—40 »	4604	48.72	2243
60 éven túl	125	25.60	32	41—50 »	1219	51.04	622
				51—60 »	164	54.48	89
				60 éven túl	16	59.09	9
Összesen .	21447	—	4300	—	41447	—	8992
			= 20.7%				= 41.9%

Tehát 42894 házasulandó közül 13292, vagyis 31% nem irhatta volna be nevét. Pest e szerint a következő 16 angol város közt a 12-ik helyet foglalná el. Ezekben ugyanis (l. Oettingen „Moralstatistik", 3-dik köt. 138. l.) 100 házasságra lépő közt irni nem tudott:

	Vő-legény	Meny-asszony	Összesen	Rangfokozat az irásképesség szerint		
				a vőlegényeknél	a menyasszonyoknál	mindkét nemnél
London	11	17	14	1	3	1
Brighton	12	16	14	2	2	2
York	13	20	16.5	3	4	4
Southampton	14	14	14	5	1	3
Hull	15	30	22	6	7	6
Portsmouth	13	20	16.5	4	5	5
Newcastle	18	30	24	7	8	7
Bristol	20	28	24	9	6	8
Sunderland	23	40	31.5	12	11	11
Leicester	19	34	26.5	8	9	9
Liverpool	25	41	33	13	12	13
Birmingham	26	35	30.5	14	10	10
Sheffield	27	42	34.5	15	13	15
Manchester	20	47	33.5	11	15	14
Stockport	30	55	42.5	16	17	16
Wolwerhampton . . .	41	53	47	17	16	17
Pest	20	42	31	10	14	12

V. Jegyzet (a 71-dik laphoz). Belgiomban a legutolsó (1866-diki) népszámlálás alkalmából a következőleg részletezett műveltségi visszatekintést mutatták ki:

Születési időszak	Férfi	Nő	Együtt	Ezek közül irni olvasni tudott			Tehát 10.000 közül tud irni-olvasni		
				férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1831 előtt	874134	881249	1.755383	474710	384613	859353	54.31	43.65	48.96
1832—1844	485146	476159	961305	307804	278272	586076	63.45	58.44	60.97
1845	41119	41361	82480	27116	26268	53384	65.95	63.51	64.72
1846—1851	251242	247919	499161	167246	160166	327412	66.57	64.61	65.59
1852	45762	44741	90503	30180	28854	59034	65.95	64.49	65.23
1853 és később	722236	716766	1.439002	201581	192252	393833	27.91	26.82	27.31
Összesen . .	2.419639	2.408195	4.827834	1.208637	1.070455	2.279092	49.95	44.45	47.21

Belgiomban e szerint a műveltség egy harmadrészszel nagyobb kerületre hat ki ma, mint milyenre húsz évvel ezelőtt.

A táblásmunka beosztása. *A műveltségi statisztika adatai a táblás munkának harmadik kötetét képezik, mely három részből (I. irni és olvasni tudok 41—192. sz. t.; II. csak olvasni tudók 195—255. sz. t.; III. sem irni sem olvasni nem tudók 256—407. sz. t.), és a bevezetésül szolgáló „áttekintési táblák"-ból (1—38) áll.*

Az 1. sz. táblán ki van mutatva minden városrészben hány a férfi, a ki irni, vagy csak olvasni, vagy sem irni sem olvasni nem tud, hány a nő, és hány van összesen. A 2., 3. és 4. sz. tábla ugyanezen adatokat tartalmazza, a vallások megkülönböztetésével a 0—14 évben álló lakosságról, az 5—7-dik sz. tábla a 15—20 évben álló lakosságról, és igy tovább, minden korszakra három táblát számitva a 41-dik számú táblákig. A 41-dik számú táblával kezdődik az I. rész: **irni és olvasni tudók,** *és pedig a 41—43. sz. táblán az irni tudók száma, az egész városban, korévek szerint kimutatva; a 44-dik táblán ugyanez a vallások megkülönböztetésével, korosztályok szerint. A 45—45b sz. tábla a 41—43-dik sz. táblák adatait tartalmazza a Belvárosról; következnek ugyanazon táblák a többi városrészekből a 45c. sz. táblákig. Ezen bevezető táblák után következik a* **katholikusok** *műveltségi foka, a 46. sz. táblától a 76-dik számig, egészen azon rendszer szerint, mint a megelőzött összes kimutatások (45—45c), az* **ágostaiak** *a 77—104. sz. táblán, a* **helvétek** *a 105—132. sz., a* **görög nem egyesültek** *a 133—148. sz, a* **zsidók** *a 149—176., és az* **egyéb vallásuak** *a 177—192 sz. táblán.*

A II-dik szakaszban (csak olvasni tudók), és a III-dik szakaszban (sem olvasni, sem irni nem tudók) a táblák ugyanazon rendszer szerint következnek egymásután, t. i.:

	egész lakosság,	katholikusok,	ágostaiak,	helvétek,	görög n. egy.	zsidok,	egyéb v.
a II. szakaszban	193—197,	198—210,	211—222,	223—234,	235—243[1])	244—254,	
a III. szakaszban	255—205,	261—291,	292—319,	320—347,	348—363,	364—391,	392—407.

[1]) És egyéb vallásuak.

KILENCZEDIK FEJEZET.

Szellemi és testi hiányok.

Az elmebetegek és hülyék. — A vakok. — A süketek. — A némák. — A süketnémák. — Ezen személyek kora, családi állapota, müveltsége, foglalkozása. — A süketnémaság keletkezése, tekintettel a szülők rokonságára vagy süketnémaságára.

Azon szellemi és testi hiányok, melyek a népszámlálás alkalmával szintén figyelembe vétettek: a vakság, némaság, süketség, süketnémaság, elmebetegség és hülyeség.

Ezen fölvétel egészben véve 1046 személyt eredményezett, kik többékevésbbé gyámolitásra szorulnak, és pedig 543 férfit és 503 nőt.

Mint a 49-dik táblából látható, a hiányokkal birók legnagyobb contingensét a süketek nyujtják, t. i. 340 személyt, s e szerint minden 600 lakó között egy süket találtatik. A süketséghez számra nézve legközelebb áll a vakság; Pesten 309 személy van szemvilágától megfosztva (167 férfi és 142 nő), köztük 9 öt évnél fiatalabb gyermek és ötvenkilencz 65 évnél idősebb agg. Megjegyzendő, hogy a pesti vakok számát az intézetbe felvett 45 növendék is szaporitja. Pesten, ezen növendékeket nem számitva, 579 lakóra jő egy vak, mig Magyarországon 853-ra.

Az elmebetegek és hülyék számára vonatkozó adatok nem oly megbizhatók, mint a többi, inkább szembeszökő hiányokra vonatkozók. A diagnozis nehézsége mellett a családbeliek menthető tartózkodása is hat arra, hogy az eredmény csekélyebb legyen. Az intensiv és izgató városi élet tudvalevőleg hamarább szül szellemi háborodást és öngyilkossági gondolatokat, mint a csöndes falusi élet. Ha azonban daczára ennek Pesten csak 40 férfi és 38 nő, tehát csak minden harmadfélezer közt egy elmebeteg találtatik, Magyarországban pedig már minden 1100 között egy, ez bizonyára onnan magyarázható, hogy városunk elmebetegei könnyebben jöhetnek oly helyzetbe, hogy gyógyintézeteket kereshetnek fel, mint a falusiak, másrészt pedig ennek oka számos esetnek elhallgatásában is rejlik, a mi faluhelyen, hol mindenki mindenkit ismer, nem igen lehetséges.

A hülyék számából is (96 férfi és 98 nő = 194), ugy látszik, sokat elhallgattak s a bejegyzések szerint csak minden 1030 egyénre jőne egy hülye, mig Magyarországban már minden 840-re.

A süketnémák száma 107 (62 férfi 45 nő), a némáké 18 (12 férfi 6 nő).

F. H Peet vizsgálatai szerint az amerikai legnagyobb városokban minden 4000 lakóra jut egy süketnéma (az intézetek növendékeit nem számitva) és pedig:

New-Yorkban	805,651	lakó	közt	197	néma,	Áthozat	1.847,259	lakó	közt	463	néma,
Philadelphiában	562,529	»	»	167	»	Bostonban	177,812	»	»	48	»
Brooklynban	266,661	»	»	48	»	New-Orleansban	168,675	»	»	43	»
Baltimoreban	212,418	»	»	51	»	Cincinnatiban	161,044	»	»	35	»
Átvitel	1.847,259	lakó	közt	463	néma.	St. Louisban	160,773	»	»	37	»
							2.513,563	lakó	közt	626	néma,

mig Pesten 200476 lakóra 107 siketnéma jő, tehát minden 1873 lakóra egy, mely viszony e szerint inkább megközeliti az északamerikai összállamok viszonyát (1 : 2275), mig a magyar korona tartományaiban minden 1170 lakóra jut egy siketnéma.

Az 50. sz. tábla, a testi s szellemi hiányban szenvedők vallása, családi állapota és műveltségi foka iránt nyujt felvilágositást. Ebből láthatjuk, hogy az emlitett szellemi és testi hiányok leginkább városunk zsidó lakosságánál fordulnak elő; mig t. i. a katholikusoknál minden kétszázadik ember bir csak az emlitett hibák valamelyikével, a zsidóknál már minden százötvenedik; leggyakrabban pedig siketség és vakság fordúl elő. Azonban, az általános föltevéssel ellenkezőleg, igen kevés elmebeteg és hülye találtatott a zsidók közt.

A hiányokkal biróknak több mint fele nőtlen állapotban él; házasságban egy negyedrész. Legtöbb nőtlen van a siketnémák, legkevesebb a vakok között.

A hiányokban szenvedőknek körülbelül harmadrésze tud irni: legkevesebb ir a hülyék és vakok között (körülbelül 25 %), legtöbb a siketek között (körülbelül 50 %).

A hiányokban szenvedők korviszonyait a következő tábla ábrázolja:

Korosztály	Vak			Süketnéma			Elmebeteg			Hülye			Süket			Néma			Összesen		
	f.	n.	e.	f.	n.	e.	f.	n.	e.	f.	n.	e.	f.	n.	e.	f.	n.	e.	f.	n.	e.
0—14	37	20	57	16	14	30	2	9	11	13	15	28	22	15	37	6	1	7	96	74	170
15—20	27	12	39	7	4	11	4	2	6	17	18	35	18	8	26	1	1	2	74	45	119
21—25	9	3	12	9	1	10	2	2	4	22	6	28	21	8	29	1	.	1	64	20	84
26—30	5	2	7	13	5	18	6	1	7	10	10	20	20	6	26	.	1	1	54	25	79
31—35	7	6	13	4	1	5	6	3	9	9	4	13	15	10	25	1	.	1	42	24	66
36—40	8	7	15	3	3	6	5	7	12	8	12	20	8	15	23	.	.	.	32	44	76
41—45	9	7	16	3	2	5	2	4	6	4	9	13	9	17	26	.	1	1	27	40	67
46—50	16	11	27	2	2	4	8	1	9	4	6	10	10	14	24	1	1	2	41	35	76
51—55	10	14	24	2	4	6	1	2	3	5	4	9	9	12	21	.	1	1	27	37	64
56—60	9	16	25	2	1	3	1	3	4	2	4	6	14	18	32	.	.	.	28	42	70
61—65	7	8	15	.	3	3	2	.	2	.	2	2	6	15	21	.	.	.	15	28	43
65-ön felül	36	23	59	1	5	6	1	4	5	2	8	10	14	36	50	2	.	2	43	89	132
Összesen	167	142	309	62	45	107	40	38	78	96	98	194	166	174	340	12	6	18	543	503	1046

Nem érdektelen megtudni, mily módon keresik kenyeröket azon egyének, kik az elősorolt lelki vagy testi hiányok valamelyikével birnak. Erről a következő kimutatás nyujt felvilágositást:

A vak férfiak között találtatik: 45 intézeti növendék, 25 zenész, 9 koldus, 5 napszámos, 3 magánzó; ugyanannyi sipládás és ápolás alatti; 2 kertész; egy-egy zongora-hangoló, kereskedő, kocsi-gyártó, ügyvéd, esztergályos, szobatisztitó, alkusz, házfelügyelő, kath. lelkész, vendéglős, kárpitos, majoros és lakatos; foglalkozás nélkül 59 személy, közülök gyámolitásból él 4. Összesen 167.

A vak nők közül: 13 napszámos, 13 tanuló, 10 ápolás alatt van, 4 cseléd s egy-egy vendéglősné, mosónő, szatócsnő; foglalkozás nélkül 101, ezek között gyámolitásból él 11. Összesen 142.

Az elmebeteg férfiak közül: 9 napszámos, s egy-egy fazekas, kőmüves, kalapos, asztalos, hentes, csizmatisztitó, szolga, pap; foglalkozás nélkül 23, ezek között gyámolitásból él 2. Összesen 40.

Az elmebeteg nők közül: 3 munkás, 3 cseléd, 2 háztulajdonosnő, s egy-egy koresmárosné, ápolónő; foglalkozás nélkül 28, ezek között gyámolitásból él 1. Összesen 38.

A hülye férfiak közül: napszámos és munkás 21, szolga 6, czipész és szabó négy-négy; kocsis, vasöntő házaló kettő-kettő; egy-egy szücs, kereskedő, kárpitos, pinczér, lakatos, szatócs, halász, képfaragó-tanoncz, szíjgyártó, kalapos, kötélverő, fényező és tőkepénzes; foglalkozás nélküli 42, ezek között gyámolitásból él 5. Összesen 96.

A hülye nők közül: cseléd 19, napszámos és munkás 17, s egy-egy intézeti növendék, háztulajdonosnő, tisztogatónő, gyümölcsárusnő; foglalkozás nélküli 58, közülök gyámolitásból él 7. Összesen 98.

A süket férfiak közül: napszámos 28, szabó 21, kereskedő 11, szabó és czipész hat-hat, szolga 4, kocsis, betűszedő, kádár, sapkacsináló és kőműves három-három, képfaragó, czimfestő, szerszámkészitő, ács, házaló, pipacsináló, tanuló, inas, pék, segéd, szappanyos, hivatalnok, kövező kettő-kettő, és egy-egy czukrász, gyógyszerész, zenész, zenejegymásoló, harisnyakötő, szijgyártó, pinczér, cserépfődő, könyvkötő, zsibárus, gombkötő, rézmetsző, gazda, üveges, szücs, utczaseprő, drótos, rongyszedő, majoros, borbély, kovács, kalapos, molnár és kertész; foglalkozás nélkül 25. Összesen 166.

A süket nők közül: napszámos 31, cseléd 16, varrónő 7, gyümölcsárusnő 5, mosónő és szakácsnő négy-négy; ápolónő és házmesterné három-három; segédmunkásnő 2, és egy-egy dajka, háztulajdonosnő, kávémérőnő, koresmárosnő, ruhakereskedő, magánzó és szatócsnő; foglalkozás nélküli 92, ezek között gyámolitásból él 9. Összesen 174.

A néma férfiak közül: czipész 3 s egy-egy gombkötő, betűszedő; foglalkozás nélküli 7, ezek között gyámolitásból él 1. Összesen 12.

A néma nők közül: napszámos 3, s egy-egy mosónő, koldus s foglalkozás nélküli, összesen 6.

A süketnéma férfiak közül: napszámos 7, czipész és szabó hat-hat; betűszedő, sörfőző és mázoló kettő-kettő, és egy-egy szolga, esztergályos, gépész, képfaragó, bérkocsis, festő, kereskedő, kőműves, asztalos, kertész, hentes, aranyműves, szücs, szobatisztitó, mintakészitő, tanuló és házaló; foglalkozás nélkül 20, ezek között gyámolitásból él 1. Összesen 62.

A süketnéma nők közül: cseléd 5, s egy-egy napszámos, süteményárus és magánzó. Foglalkozás nélküli 37, ezek között gyámolitásból él 2. Összesen 45.

E szerint tehát a 876 tizennégy évnél idősebb, hiánynyal biró egyén közül 370 foglalkozás nélkül s ezek közöl 64 alamizsnából él.

Dr. Bőke magántanár ur a 107 siketnéma közül hatvanat lakásukon felkeresett és állapotukat személyesen megvizsgálta. Ennek következtében azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy ezen egyénekről részletesebb statisztikát nyujthatunk.

Az első kérdés, mely mindenkinél felmerül, ki a süketnémaság felett gondolkozik, bizonyára az, honnan eredt a süketnémaság s vajjon a süketnémán születetteknél csakugyan a közeli vérrokonságnak vagy az öröklésnek következménye-e?

A 60 megvizsgált pesti süketnéma között 16 süketnémán született s 44 később lett azzá.

A 16 süketnémán született között egy sem találtatott, kinek szülei közeli vérrokonságban állottak volna, de igenis hat később süketnémává lettnél. Az átörökölésre nézve sem áll elegendő bizonyiték rendelkezésünkre: csak egy esetben voltak a szülék is süketnémák s egy más esetben volt a családban egy süketnéma.

A 44 süketnémává lett közül 24 agybántalmak, 19 fülbántalmak s egy vörheny következtében veszté el tehetségeit. Az agybántalmakra való hajlandóság a kora gyermekévekben mutatkozék leginkább. Az 5 éves korukig süketnémákká lett gyermekeknél a süketnémaságot megelőzte 21 esetben agybántalom, 4 esetben fülbántalom s egy esetben vörheny, mig a később süketnémákká letteknél

előzőleg csak háromnál fordult elő agybántalom, 15 esetben pedig fülbaj. A süketnémaság legtöbb esetben már a gyermekkorban állott be (40 eset), s csupán négy esetben később.

Ha azon adatok, melyeket részint a szülők, részint az illetők maguk a süketnémaság beállásáról bevallottak, helyesek, akkor ez

9	esetben	(3 fiu	6 leány)	az	első	életévben		
7	»	5 »	2 »	a	2-ik	»		
3	»	1 »	2 »	a	3-ik	»		
4	»	3 »	1 »	a	4-ik	»		
3	»	2 »	1 »	az	5-ik	»	történt.	

Hogy a hallás- és a beszédtehetség elvesztése, kivált ha ez a gyermekkorban történik, a szellemi tehetségek tetemes alábbszállását és néha tökéletes hülyeséget vonhat maga után, az könnyen képzelhető.

A 60 megvizsgált esetben a vizsgáló orvos 6 hülyét talált, és pedig négyet a 16 süketnémán született s kettőt a 44 később süketnémává lettek között.

Beszéd által csak öten értethették meg magukat, míg írni és olvasni tudó a 37 tizennégy évnél idősebb között 16 találtatott.

Intézeti oktatást nyert volt közülök 20, és pedig 8 a váczi és 7 a bécsi intézetben.

A tablásmunka beosztása: *Az első kötetben a „községi áttekintés" szakaszának 13. táblájában foglaltatik a testi és lelki hiányokban szenvedők kimutatása, melynek e munkában* a 49. sz. tábla *felel meg; a süketnémák külön statisztikájának táblái szintén az első kötetben találhatók a „Függelék"-ben, és pedig;* a 13-dik tábla *a következő rovatokat tartalmazza: 1. korév, 2. nemházas (a) férfi, b) nő, c) együtt); 3. házas (a, b, c); 4. özvegy (a, b, c); 5. összesen (a, b, c);* a 14. tábla: *1. korév; 2. katholikusok (a, b, c); 3. ágostaiak (a, b, c); 4. helvét vallásuak (a, b, c); 5. zsidók (a, b, c); 6. összesen (a, b, c);* a 15. tábla *megfelel e munka 81. sz. táblájának;* a 16. és 17. tábla *a következő adatokat tartalmazza korév szerinti kimutatásban: a beszédképesség, intézet, melyben az illető oktatást nyert, műveltségi fok, valjon hülyeséggel is párosult-e a süketnémaság? a foglalkozás módja és a szülők foglalkozása;* a 18. tábla *megfelel e munka 76. sz. táblájának.*

TIZEDIK FEJEZET.

Áttekintés a foglalkozási statisztika fölött.

Fölötte nagy számú proletariátus Pesten. — Összehasonlitások más városokkal. — A legsűrűbben képviselt kereseti ágak. — Az 1857-diki állapot és eltérések az akkori kimutatásokban. — A pesti foglalkozási statisztikának schemája. — Észrevételek a szász, porosz és egyéb német schemák ellen. — Összehasonlitása a szász, porosz, berlini és pesti schemáknak. — Az utóbbi években mely kereseti ágak emelkedtek leginkább, melyek legkevésbbé.

Azon adatok, melyeket az 1870-i számlálás az ország és a főváros foglalkozási viszonyára vonatkozólag napfényre hozott, Pestnek jelentőségét mind anyagi, mind szellemi tekintetben helylyel közzel igen világosan tüntetik fel. Igy például a pesti kereset- és foglalkozás nélküliek [1]) (viszonylagos) száma az országéhoz ugy állván, mint 8 : 10, már ez is amellett tanuskodik, hogy Pesten nagyobbmérvü gazdászati tevékenység uralkodik. Midőn továbbá látjuk, hogy városunkban a kereskedők és iparosok (aránylag) ötször annyian vannak, mint az országban, kell hogy Pestben, Magyarország kereskedelmének s iparának gyúpontját ismerjük fel. Másrészt pedig azon körülmény, hogy az egész országban élő 715 iró közül 151 Pesten lakik, s a Magyarországon megjelenő 325 folyóirat közül 149 Pesten jelenik meg: azt bizonyitja, hogy az ország szellemi súlypontja is Pesten keresendő.

Az 53-ik számu tábla minden foglalkozási ág számára az ahhoz tartozók számát mutatja ki.

Ebből láthatjuk, hogy a napszámosok első helyen állanak; számuk 21267. Második sorban következnek a szolgáló osztályok (inasok, szolgálók, szakácsnők, dajkák, kocsisok); ezek száma 21227, ugy hogy az ezen két osztályba tartozó 42,494 fő a lakosságnak egy ötödét, s a felnőtteknek több mint egy negyedrészét magában foglalja. A háromszor oly nagy Bécsben ezen osztályokhoz csak 76,000 egyén tartozik, ezek tehát Bécs lakosságának nem több mint egy nyolczadrészét képezik. Poroszországnak azon 15 városa között, mely 50,000-nél több lakóval bir, egyetlenegy sincs, melyben ezen proletár osztályok oly túlnyomó számmal volnának jelen, mint Pesten: Berlinben azoknak arányszáma 8 %, s Königsbergben, mely e tekintetben legroszabbul áll, 18 %. (Lásd az 1. jegyzetet.) Ha figyelembe veszszük továbbá, hogy Pesten ezen 43,000 munkás egyénen kivül még mintegy 40,000 oly lakó találtatik, ki mint iparos vagy gyári munkás keresi kenyerét, tehát ezen szegényebb, vagy legalább kevésbbé vagyonos osztályhoz több mint 80,000 ember tartozik, azaz a foglalkozással biró lakosságnak körülbelül három negyedrésze: meg kell vallanunk, hogy Pest nem nevezhető gazdag városnak. Mennyivel gazdagabb elemekből áll például Bécsnek lakossága, az már abból is látható, hogy az ugynevezett munkás-osztályok (melyekbe hogy a hivatalnokokat és munkavevő kereskedőket

[1]) A miniszteri utasitás értelmében; mint később látni fogjuk, a tulajdonképen foglalkozásnélküliek száma Pesten a lakosságnak csak 3½ %-kát teszi.

érteni nem szokták, elég különös), Bécs foglalkozó lakosságának csak 64 %-kát (az egész lakosságnak csak 40 %-kát) képezik; ugyanezt bizonyitja azon körülmény is, hogy mig Bécsben minden 13 felnőtt (20 évnél idősb) lakó között egy tőkepénzes található, Pesten csak minden 60 lakóra jut egy-egy![1]) Nem csoda, mert hisz Bécs századokon keresztül az udvari élet s a székváros légkörében növekedett nagygyá s az uralkodók többi országainak vagyonából táplálatott[2]).

Ha a legnagyobb számmal képviselt foglalkozási ágak előszámlálását folytatjuk, harmadik sorban a kereskedéssel foglalkozókat kell emlitenünk; ezeknek száma 9983. Pest kereskedelmének jelentősége s terjedelménél fogva ezen szám igen csekélynek látszik, s kereskedői körökben meglepetéssel fogadták azon tényt, hogy Pest, a kiválóan kereskedelmi város, lakosságának csak $4^1/_2$ %-a (a 14 évnél idősebbeknek 6 %-a) foglalkozik kereskedéssel. Ennél azonban nem veszik figyelembe, hogy a kereskedelem műveleteinek természete inkább bel-, mint külterjű, hogy az iroda négy fala között két-három ember forgalomba hozhatja mindazon tömérdek javakat, melyeknek előállításánál száz meg száz, sőt ezer és ezer kéz dolgozott. Bécsben a kereskedő elem az egész lakosságnak 6 %-kát teszi. Pest ép oly arányt tüntet fel, mint Boroszló és Königsberg; ellenben fölülmulják Berlin, hol a kereskedők száma 5 %-ra rúg, Köln és Stettin $5^1/_2$, majnai Frankfurt 9 %-kal[3]). 1857-ben a kereskedők száma 5710, tehát az összes lakosságnak valamivel több mint 4 %-ka volt, s igy azon idő óta a viszonylagos szám nem igen emelkedett.

A kereskedők után legnagyobb számmal jelennek meg a czipészek és szabók. A ruházati iparral foglalkozók összes száma 10,215, tehát több mint a kereskedőké; köztük van: czipész 4810, szabó 4574.

Ezek után mindig kisebb számmal jönnek a lakatosok és kovácsok 3184, női kéziparral foglalkozó nők 2554 egyénnel; az eledeliparral foglalkozók kiknek száma 6402, ezek közül a kocsmárosok és kávésoké 2508; van továbbá asztalos 1916, kőmüves 1875, vasut körül alkalmazott 1776, mezőgazda, majoros és marhatenyésztő 1652, közhivatalnok 1624, tanitó és nevelő 1034, malomiparos 1013.

Ezeken kivül emlitenünk kellene még az 1972 tőkepénzest, kik azonban tulajdonképen a foglalkozásnélküliek közé tartoznak.

Az önálló kereset nélküliek száma a nőnemnél természetesen igen nagy, miután a férjes nőknek csak parányi része bir önálló keresettel. Mindkét nemet

[1]) Hogy a népszámlálás által a tőkepénzesek, főleg pedig a háztulajdonosok részére eredményezett szám szerfelett csekély, mindenki beláthatja, hallván azt, hogy Pesten csak 374 egyén irta be magát háztulajdonosnak; a többi 4000 háztulajdonos valószinüleg foglalkozási kereselmódját jegyezte fel. Minthogy azonban ugyanez Bécsben is megtörténhetett, az összehasonlitás erre vonatkozólag mégis megengedhető.

[2]) Még az utolsó évekig Bécs városa mindazon forgalmi intézetektől is huzta a községi adópótlékot, melyek részint kizárólag magyarországiak, részint itt lelik üzletök súlypontját, igy például a tiszai és erdélyi vaspályáktól, a dunagőzhajózási- és az osztrák államvaspálya-társulattól, mely intézeteknek községi adója milliókra rug. S a birodalom mindkét felében működő osztrák nemzeti bank még most is csupán a bécsi községnek fizet községi adót.

[3]) Nem jöhettem nyomára, hogy az emlitett városokban hová sorozták a kofákat, házalókat, déli gyümölcs-kereskedőket s több eféle keresetmódokat, melyekre közönségesen nem gondolunk, ha általán kereskedőkről szólunk, kik azonban, mint a viz- vagy homok-kereskedők, mégis kereskedésből, azaz »az anyagi javak helyváltoztatásának közvetitéséből« élnek.

együttvéve, az önálló kereset vagy foglalkozás nélküliek rovata a következő elemekből áll:

	fiúk	leányok	összesen	férfi	nő	összesen
1. férjes nők önálló foglalkozás nélkül				—	25,098	25,098
2. 14 évnél fiatalabb gyermekek:						
	25,576	25,761	51,337;			
ezek közül tanuló	4,430	1,447	5,877			
foglalkozással bír	3,558	1,898	5,456	17,588	22,416	40,004[1]
3. A testi vagy lelki hiányban szenvedők; t. i.						
siket	166	174	340			
néma	12	6	18			
siketnéma	62	45	107			
vak	167	107	274			
elmebeteg	40	73	113			
hülye	96	98	194			
Összesen	543	503	1,046			
ezek közül 14 évnél ifjabb	88	74	162			
marad 14 évnél idősebb	455	429	884			
kik közül keresetnélküli				107	263	370
4. A szülői háznál lévő felnőtt leányok közül legalább azok, kik 15—30 évesek[2])				—	6,889	6,889
				17,695	54666	72,361

5. Az előbbi négy osztályba nem sorozhatólag van még önálló kereset és valósággal foglalkozás nélküli férfi 2890 és nő 4348, kik közül 816 alamizsnából él és 867 rab le van tartóztatva.

Ha figyelembe veszszük, hogy ezen 8238 egyénben foglaltatik mindazon 30 évesnél idősebb hajadon nő is, kik a szülei háznál tartózkodnak, továbbá mindazok, kik a »foglalkozás« rovatát tudatlanságból vagy szabatosság hiánya miatt ki nem töltötték, akkor a tulajdonképeni, közbiztonságot veszélyeztető »foglalkozás nélküliek« száma elég csekélyre olvad.

Mennyiben különbözik Pest az egyes iparágak csoportosulására nézve más városoktól? arra vonatkozólag — sajnos — nem rendelkezünk elegendő adattal.

Ezen fejezet jegyzetei között található 15, 50,000-nél több lakóval biró porosz város foglalkozási statisztikája, azon fontosabb ágakra nézve, melyek a pesti adatokkal összehasonlitást engednek; de ezek száma nem igen nagy.

A munkás-osztályok viszonyára vonatkozólag már fönn nyilatkozánk; a porosz statisztikai hivatal kimutatásaiban ezenfelül még a következő foglalkozások összehasonlitására lelünk támpontot: Irodalom és müvészet, szállásolás és üdités ipara (Gewerbe für Beherbergung und Erquickung), ipar általában, és tőkések.

Pesten az irodalom, müvészet és sajtó minden 10,000 lakó közül 41-et, Berlinben pedig 53-at foglalkoztat, Düsseldorfban (festészeti iskola!) 97-et.

---

[1]) E számba azon gyermekek is befoglalvák, kiknek számláló lapjába nem jegyeztetett be, hogy iskolába járnak.

[2]) Mint olyan személyek, kik önálló kereseltel csak kivételesen bírnak.

A tőkepénzesekre vonatkozólag Pest még roszabbul áll. Már fönebb összehasonlitottuk e tekintetben Bécs viszonyaival, s azt láttuk, hogy mig ott 1000 ember között 51 tőkepénzes találtatik, Pesten csak 10-et lelünk; ellenben majnai Frankfurtban és Boroszlóban 23-at, Berlinben 33-at találni. Azon iparágak ellenben, melyeket Poroszországban szállásolás- és üditési iparnak neveznek (korcsmáros, kávés stb.) a díszes kávéházakban oly gazdag Pesten sokkal nagyobb számmal vannak képviselve, mint igen sok más városban[1]; 1000 lakos közt tudnillik 14 foglalkozik ezen ágakkal, mig a német városok közül Berlinben és Stettinben csak 7, kisebb városokban, mint Elberfelden, Barmenben, Krefelden csak 4—6, majnai Frankfurtban 11, ellenben Boroszlóban 16.

Az 1857-iki ausztriai népszámlálás a megye és kerület (Kreis) mellett a tartományi főváros számára is föntartott egy sort. Minthogy azonban csupán a honos lakosság vétetett figyelembe, az idegen pedig nem, holott ez utóbbi minden nagy városban a lakosságnak igen jelentékeny részét képviseli — ennélfogva azon adatok egészen használhatlanok. Pestre nézve tökéletesen bebizonyult ez az 1857-ki adatoknak azon másodszori feldolgozása alkalmával, melyet a statisztikai hivatal eszközölt, s mely előtünteti, hogy az akkori hivatalos kimutatások, midőn az azon időben itt levő 5710 kereskedő helyett csak 5357-et hoznak fel, — 8%-ot mellőznek.

25803 iparos	helyett	kimutattatott	23589,	tehát	a különbség	9%
388 ügyvéd	»	»	312,	»	»	20%
10329 napszámos	»	»	7407,	»	»	29%
681 egészségügyi személy	»	»	420,	»	»	38%

s igy tovább.

A magyar kir. statisztikai hivatal az 1870-ik évi számlálásról kiadandó kimutatásában a nagyobb helységeket szintén elkülönitve fogja szem elé tüntetni, a mi nagy érdeklődéssel várható.

Poroszország statisztikai hivatala (dr. Engel) a népszámlási eredményt nem csak tartományok szerint, hanem nagyobb városok szerint is mutatja ki, miáltal igen becses előmunkálatokat nyerhetni egy — különben még csak létrehozandó — nagyvárosi statisztika számára.

Mielőtt a lakosság foglalkozási viszonyát illetőleg további vizsgálatokba bocsátkoznánk, szükség lesz tisztába hoznunk, mily foglalkozási ágak értendők tulajdonképen az 53-ik táblán alkalmazott elnevezések alatt.

A foglalkozási ágak mintájának készitése azon hálátlan munkák közé tartozik, melyek a rájok forditott legbuzgóbb törekvés daczára sem találkoznak közmegelégedéssel. Ha még oly tüzetesen is meggondoltuk, mit kelljen a kereseti ágak schémájának beosztási alapjául elfogadni, vajjon a foglalkozási ág anyagát-e? (p. o. fa-, agyag-, vas-ipar), vajjon az ember szükségleteit-e? (pl. ruházat-, eledel-, épitészeti ipar), vajjon a munka módját? (pl. öntés, szövés), vagy vajjon e szempontokat egymással combinálni kellene-e? — mindig lehet még számos eset, hol nemzetgazdasági vagy közigazgatási kérdéseknél épen azon szempont hiányát restellhetnők leginkább, melyet a schéma keretébe — bár helyes megfontolás folytán — fel nem vettünk. Dr. Engelnek néhány hét előtt a porosz statisztikai hivatal folyóiratában megjelent s különböző statisztikai hivatalok foglalkozási mintázatait tárgyazó tüzetes munkálata világosan kimutatja, mily messze van még e kérdés a végmegállapodástól.

Nagyon is kérdéses dolog azonban, vajjon ily általános érvényü minta létesithető-e, sőt lehetne vitatkoznunk még a fölött is, vajjon ez szükséges-e? Valamely

[1]) A kávésok száma Schwartner szerint már 1809-ben 20 volt.

névjegyzék lehet egyhelyütt igen is bő, terjedelmes, máshelyütt pedig ugyanaz igen szűknek fog feltünhetni. Belgiomnak azon eljárása, hogy a foglalkozási ágakat betürendben sorolja egymás mellé, első pillanatra kiáltóan tudományellenesnek látszhatnék: ha azonban tapasztaltuk, mily nehezen lehet összhangzatos mintázatot létrehozni, aligha meg nem változtatjuk e nézetünket, annál is inkább, minthogy az alphabetikus rendszertől a könnyü föltalálhatóságnak nagy előnyét eltagadni nem lehet. Az arany középút volna talán, ha a statisztikusok elhatároznák, lehetőleg rövid, a nemzetgazdászati elméleteknek megfelelő minták készitését, mig az egyes ágak részletes felsorolását betűrendes sorozatban eszközölnék.

A pesti népszámlálás anyagának felosztása a nemzetgazdaság hármas osztályozásának megfelelőleg történt, t. i. őstermelés-, ipar- és kereskedelemre. Az ipar és kereskedelem közé azonban még a »forgalom« rovata ékeltetett be. Ötödik rovat lenne a Smith Ádám által a productiv osztályok sorából kitörült, s elég hibásan az improductiv elemekhez csatolt személyes szolgálatokban foglalkozóké[1]).

Ezen utóbbi rovat azonban alig bir más, mint nemzetgazdászatilag schematikus értékkel: gyakorlatilag hasznosnak nem nevezhetjük azon osztályozást, mely napszámost és minisztert, szakácsnőt és tudóst, kocsist és fodrászt vagy bibornokot és ügyvédet együtt foglal magában, s igy a társaság legszélsőbb elemeit egy mintaszerü chablon kedveért egy rakásra tereli. Önkénytelenül felmerül itt azon nézpont, hogy a személyes szolgálatok ketté osztandók, és pedig testi és szellemi szolgálatokra, mi a pesti népszámlálásnál tényleg meg is történt. Azonban ezen kettéosztás sem mutatkozhatek elegendőnek. Számos foglalkozás van ugyanis, melyeket a statisztikusok hivatlan vendég gyanánt majd eme, majd ama zugba szoritanak, s melyeknek végtére sem teremtettek oly helyet, melyen megállapodhatnának.

Fodrászok és borbélyok p. o., mint czéheket képező foglalkozások gyakran szoktak az iparhoz csatoltatni; ugyanott találkozhatunk a fürdőtulajdonosokkal is. Miután azonban iparnak csak azon foglalkozás nevezhető, mely az anyagnak megváltoztatása által azt más irányban használhatóvá teszi, de ily munkálkodást sem a fodrász, sem a fürdőtulajdonos nem végez, ezek folytán sehogy sem igazolható, ha azokat erőszakosan az iparhoz soroljuk. Miután ez azonban természetes módon nem is igen lehetséges, kisebb-nagyobb mérvben erőszakos csoportozásokhoz kell folyamodni, minek bizonyitására szolgáljon az itt következő néhány példa.

Azon kétségkivül igen illetékes bizottmány, mely nemrég a német vámegyleti statisztika szervezése fölött tanácskozott, a borbélyokat a velők semminemü rokonságban nem álló szabók közé sorozza, a hóhérral pedig — mely kereseti ág szintén az iparágak közé számittatott — a vegytani ipar közt (!) foglaltat helyet. Borbélyok és fürdősek a szász statisztikában aruházati iparhoz sorozvák. A frankfurti statisztikában a fodrászok az orvosok és az egészségügyi személyek mellett állanak, s ugyanott még a nyilvános házak »növendékei« (Pensionärinnen) is, mig a katonaság a vámhivatalnokokkal együtt »Exterritoriale« czím alatt fordul elő. Ugyancsak Frankfurtban egy osztályban látjuk a mosónőket az iparos-festőkkel és az utczaseprőkkel. Szászországban a katonaság az irodalommal és müvészettel egy csoportot képez.

Behatóbb megfigyelés mellett észre kell vennünk, hogy minden ily aka-

[1]) List, Smith ellenében ép oly találóan mint csipősen jegyzi meg: »tehát aki sertéseket nevel productiv, ellenben az, ki embereket — improductiv!« —

dékos, helyesen sehová sem sorolható foglalkozás, még a hóhérságot sem véve ki, a személyes szolgálatokhoz tartozik, csakhogy itt ujra azon nehézség merül fel, vajjon a testi vagy szellemi szolgálatokhoz sorolandók-e? A pesti népszámlálási anyag feldolgozásakor a testi szolgálatok megjelölésére azon értelmezés szolgált, miszerint mindazok oda sorolandók, kik keresetüket fizikai munkaerejöknek, azok bérbeadásának köszönik; ide tartoznak tehát a napszámosok, szolgák, cselédek stb., kiknek munkaerejét a munkabérlő szüksége szerint felhasználhatja. Azon személyes szolgálatokat teljesitő egyének tehát, kik bizonyos előismeretekkel birnak, kiknek munkaereje eszerint nem bármiféle, hanem csak egy bizonyos meghatározott irányban érvényesittetik, ezen rovat alá többé már nem soroztathattak. Minthogy azonban a szellemi szolgálatokhoz sem voltak sorozhatók, szükséges volt ezek számára a személyes szolgálatok keretében egy harmadik rovatot felállitani, mely a jelen munkában »Különféle személyes szolgálatok« czíme alatt szerepel.

A személyes szolgálatok negyedik rovata a katonaság s közbiztonsági közegek számára nyittatott; (bár ezek voltaképen a harmadik rovatba is lettek volna beoszthatók).

Kiindulva azon szempontból, hogy mindenki azon foglalkozáshoz számitandó, melynek fentartását köszöni, a vasuti mérnökök a vasuti forgalomhoz és nem a mérnökökhöz vétettek; gyármunkások, kereskedelmi és iparos hivatalnokok az illető kereseti ághoz (s nem a hivatalnokokhoz vagy munkásokhoz). Azon 281 munkás, ki daczára ennek ily czímen van feljegyezve (l. az 53. tábla E. I. *b.* rovatát), munkássága nemét fel nem jegyezte, ugy az E. II. *d.* alatt felhozott 980 hivatalnok sem. Csak a napszámosoknál történt azon kivétel, hogy az illetők nem azon kereseti ághoz számittattak, melynek szolgálatában a népszámlálás idejekor állottak, hanem mindnyájan a testi szolgálatok rovatába mint napszámosok soroztattak.

Az iparnál és a kereskedelemnél előforduló »megnevezés nélküli« rovat azon egyéneket tartalmazza, kik csak »iparos«-nak vagy »kereskedő«-nek vallották be magukat, a nélkül, hogy foglalkozásaikat közelebbről megnevezték volna.

A pesti foglalkozási statisztika nomenclaturájának vizsgálásánál azt vehetni észre, hogy az dr. Engel szászországi s későbbi poroszországi, és némi eltérésekkel dr. Schwabe berlini mintájához simul; mindezektől azonban több tekintetben eltér.

A következőkben a szász, porosz, berlini és a pesti foglalkozási mintázat sommázatos összeállítása van szemlélhetővé téve, melyből legjobban látható, mennyiben egyez meg vagy tér el az utóbbi a három előbb nevezett mintázattól s mennyiben ezek egymás között:

Szászorsz. (Dr. Engel)	A. MEZŐGAZDASÁG ÉS ERDÉSZET			
Poroszország [1])(„)	A. Mezőgazdaság és marhatenyésztés		B. Erdészet és vadászat	C. Halászat
Pest	A. Őstermelés:	I. » II. »	III. Egyéb őstermelés (a bányászatot is ideértve)	

[1]) Berlin. (Dr. Schwabe) mint Poroszország.

Szászország	B. Ipar:	I. Eledelipar	II. Ruházatipar	III. Építészet és lakások berendezése		IV. Házi és más czélokra	V. Egyéb gyár- és kézműipar.
Berlin [1])	D. Ipar és építészet:	»	II. »	»		0	Fonás és szövés
Pest	B. Ipar:	»	II. »	III. »	0	0	IV. »

[1]) Poroszország csak egy rovattal: D. Ipar nagyban és kicsinyben, építészetet is ideértve.

Szászország	VI. Nyomdászat	VII. Kézi munka	0	0	0	0	0	0
Berlin	»	0	Mosás és tisztitás	Márvány-, gyps- és agyagipar	Fémipar	Iparos művészet	Müszeripar	Bőr- és papiripar
Pest	IX. »	[1]) 0	V. »	VI. (Agyagipar)	VIII. »	X. »	XI. »	XII. »

[1]) Női kézipart l. XV. alatt.
Napszám l. személyes szolgálatok.

Szászország	0	A többi iparágak IV. és V. alá sorozhatók	VII. Nyers termények elöállitása	0	0	0
Berlin	Olaj- és zsiripar	Egyéb iparágak	E. Bányászat és kohászat	0	0	0
Pest	XIII. »	XVI. »	0 (l. őstermelés.)	VII. Faipar	XIV. Festőipar	XV. Női kézipar

Szászország	C. Forgalom (és kereskedelem):	I. Vasút	II. Posta és távirda	III. Egyéb forgalom	Chaussé személyzet	0	0	0
Poroszország [1])	F. Forgalom:	0	0	0	0	I. Forgalom szárazon	II. Vizi forgalom	III. Üdités és szállásolás
Pest	C. Forgalom:	0 [2])	0 [3])	0	0	a) vasút b) lófuvar	a) gőzhajó b) közöns. hajó	0 [4])

[1]) Berlin: (F. Forgalom) mint Poroszország. [2]) l. Forgalom szárazon. [3]) Az itt alkalmazottakat l. a szem. szolgálatnál. [4]) a kávésokat és korcsmárosokat l. Eledelipar alatt.

Szászország	C. Kereskedelem (és forgalom):	I. Nyersterményekkel	II. Élelmi czikkekkel	III. Ruházati czikkekkel
Poroszország [1])	G. Kereskedelem:	Nyersterményekkel és ipar-		
Pest	D. Kereskedelem:	I. Ősterményekkel	II. Iparczik-	

[1]) Berlin mint Poroszország.

Szászország	IV. Építészeti és felszerelési czikk	V. Könyv- és műkereskedés	VI. Pénzzel és közvetités	VII. Különfélékkel	0
Berlin	czikkekkel	» »	» »	0	0
Pest	kekkel		III. » V. »	VI. és VII.	IV. Biztositás

Sz. o.		D. Személyes szolgálatok:	E. Tudomány, művészet és					
P. o. [1])		H. Személyes szolgálatok:	I. Királyi háztartás	K. Egészségügy	L. Tudomány és művészet	M. Egyház	N. Államkormányzat	O. Igazságszolgáltatás
Pest	E. Szem. szolg:	I. Testi szolgálatok:	0	»	»	»	államhivatal	

[1]) Berlin mint Poroszország.

I. II. Szellemi szolgálatok.

Szászország	katonaság				0	0	0	0
Berlin	P. Községi és testületi kormányzat	Q. Nevelés	R. Hadsereg	S. Hajóhad	0	0	0	0
Pest	Városi hivatal Megyei hivatal	»	IV. Katonaság		Ügyvédek	Könyvvivők	Egyéb szellemi szolgálatok	III. Különféle szolgálatok

II. Szellemi szolgálatok. IV. II. Szellemi szolgálatok. III.

A szász mintázatban feltünő a tudománynak és a művészetnek a katonasággal egy közös rovata jutott; világos, hogy ezen rovat a nem-testi szolgálatok számára volt szánva s hogy csupán a fenemlitett »különféle szolgálatok« czimü rovat hiánya kényszeritett az irodalom és katonaság együvé vételére. A porosz és az ezzel megegyező berlini mintákban igen kellemetlenül hatott — legalább e sorok irójára — hogy azok osztályozása nem közös beosztási alapon nyugvszik; a nevezett mintákban t. i. a következő osztályok coordináltaknak tünnek fel: mezőgazdaság, erdészet, vadászat, halászat, ipar, kereskedelem, kir. háztartás, egészségügy, tudomány s igy tovább, mig — mint ezt a szász mintázat is elismeri — ily főosztályokhoz, mint »ipar«, »kereskedelem« — ismét csak az »őstermelés«- vagy »személyes szolgálat«-féle főosztályokat, nem pedig ezen főosztályoknak alrovatait szabadna coordinálni.

Minthogy kivánatos volt, hogy minden jelentékenyebb foglalkozási ágnak statisztikája külön vezettessék keresztül, a kisebb számmal képviseltek pedig megfelelő kategoriákba vonassanak össze: ennélfogva valamely más ország vagy város szükségeinek megfelelő osztályozás Pestre nézve nem lehetett föltétlenül irányadó, hanem oly eljárás követtetett, hogy a számlálási anyag egyes részei kisérletképen feldolgoztattak, hol aztán a jelentékenyebb

foglalkozások, mint p. pék, szabó, czipész, asztalos, lakatos stb. mintegy önmaguktól nyujtottak bizonyos támpontokat, melyek körül aztán az egynemü foglalkozások csoportosultak.

Hogy némely foglalkozásnál aztán némi tévedés is fordult elő, hogy p. kivánatosabb lett volna a 198 czukrász és 176 esztergályos helyett inkább a jelenleg az egyéb ruházat-iparban még más 154 egyénnel együvé vett 300 kalaposnak külön rovatot nyitni, vagy pedig az egyéb faipar alatt értendő 832 kádárnak önálló sort adni: ezek oly megjegyzések, melyeknek helyességét, midőn már több havi munkálkodás után a végeredményt megnyerők, tagadni nem lehetett, melyek azonban akkor, midőn a munka már el volt készitve, későn érkeztek [1]) és már most csakis a később történendő népszámlálási dolgozatokra nézve szolgálhatnak intésül. Ha azonban addig a foglalkozási viszonyok tetemes változást szenvednek, akkor ismét más pontokban fogtunk tévedni, minthogy a cadre-ket e l ő l e g e s e n kell megállapitani, azon körülmény pedig, vajjon ezek megfelelnek-e a fenálló tényleges viszonyoknak, csak utólagosan lesz felismerhető.

Legyenek felemlitve ez alkalommal azon kételyek is, melyek e sorok irójánál utólagosan saját osztályozásának néhány pontja iránt fölmerültek. A téglavetők az épitészeti iparhoz volnának sorozandók; a tisztitásnak és a diszitő pipere-czikk készitésnek nem kellene egyesitve lennie, szobafestők inkább volnának helyükön az iparos művészetnél, mint a festők és mázolók között; szobatisztitók, kéményseprők inkább tartoznak a személyes szolgálatok, mint az ipar rovata alá. — A kereskedés ágainál a járókelő kereskedőknek, kikhez a házalók, folyóvizárusok, déligyümölcs kereskedők stb. tartoznának, külön rovatot kellene nyitni, ugy azon kofáknak, valamint zöldség- és élelmi czikkek eladóinak is, kik árúikat nyilt téren s nem bérelt helyiségekben árulják; ezen két osztálynak elkülönitése által a D. I. rovat közvetlen megérthetőségében sokat nyert volna. (Österményekkel kereskedés.) — A gépvezetőket talán czélszerübb lett volna a szellemi szolgálatok közé felvenni, mig a kéjhölgyeknek a testi szolgálatok rovatába való felvétele némileg cynismussal volna vádolható, mig alig lehetne az ellen valami ellenvetést tenni, ha ez utóbbiak a foglalkozás nélküliek közé soroztatnak.

Az 54. számu tábla felvilágositást nyujt arra nézve, mennyire változott Pestnek foglalkozási módja a legutóbbi népszámlálás óta. Hogy majdnem minden foglalkozásnál emelkedés észlelhető, az természetes, mert hisz a lakosság is szaporodott.

Hogy azonban felismerhessük, mely foglalkozási ágakban történt nagyobb növekvés, mint melynek már a lakosság szaporodásának következtében is kellett volna mutatkoznia, valamint hogy azt is láthassuk, melyek azon foglalkozási ágak, melyek látszólagos szaporodásuk daczára csökkentek: az 54. sz. alatti táblához egy erre vonatkozó kiszámitás van csatolva.

A lakosság t. i. az utolsó népszámlálás óta 50 %-kal növekedett; ha tehát azon időben például 4000 czipész keresheté kenyerét, most 6000-et kellene találnunk; tényleg azonban csak 4810 létez, azaz a várt összegnek csak $^1/_5$-öd része, vagyis 80 %-ka. Ebből látjuk, hogy daczára annak, miszerint jelenleg látszólag 806-tal több czipész van, mint volt 12 év előtt — ezen iparág, számra nézve, az 1857-ikitől mégis messze elmarad.

Az 54. sz. tábla 12-ik rovata kimutatja a mintába felvett minden egyes foglalkozásnak erre vonatkozó eredményét.

Ha ezen képzelt számot, — mely kimutatja, hogy az 1857-diki állapothoz képest hány egyénnek kellene foglalkoznia minden kereseti ágban, — 1000-rel egyenlőnek veszszük, azt látjuk, hogy az ugyanazon ágakban tényleg elfoglaltak száma a következőképen aránylik:

---

[1]) Annak helyes megitélésére, mily nehézségekkel kellett volna küzdeni, ha a már egyszer elfogadott, s ezer meg ezer egymást keresztező s ellenőrző rovaton keresztülvitt minta utólag megváltoztatott volna, ajánljuk a „Függelék"-ben tartalmazott és a feldolgozás menetét ismertető sorok átolvasását.

			más	kevesebb
az őstermelésnél	mint	892 : 1000	—	108
» iparnál	»	1062 : 1000	62	—
a forgalomnál	»	1659 : 1000	659	—
» kereskedelemnél	»	1166 : 1000	166	—
» testi szolgálatoknál	»	1271 : 1000	271	—
» szellemi »	»	1114 : 1000	114	—

Az egyes foglalkozási ágakból legjelentékenyebben képviselvék:

	1000 helyett.		1000 helyett,		1000 helyett.
kocsisok	1190,	fodrászok	1819,	tanuló	2224,
sörfőzők	1523,	városi hivatalnokok	1886,	nyomdászat	2358,
közvetitési kereskedés	1591,	öntöde	1981,	malom-ipar	2465,
cserzők	1605,	vasút	2002,	gépészet	4500[1]),
kovácsok	1672,	államhivatal	2099,	pénz és hitel	7133[2]),
gépészeti iparosok	1761,	kőfaragó	2198,	biztositás	9125[3]).
gőzhajózás	1785,				

Ezen számok elég híven visszatükrözik azon irányt, melyet foglalkozási viszonyaink fejlődése követett. A legelső helyet a bankok s biztositó-intézetek foglalják el. Pestnek jelenleg az itt székelő fiókokkal együtt 27 pénzintézete van, 1857-ben csak 4 volt. 1857-ben egyedül a kölcsönös jégbiztositó társulat székelt Pesten: jelenleg azonban 9 biztositási igazgatóság székel e városban, mig 17 idegennek fiókja van. A gyáripar nagy lendületéről tanuskodik a gépészek száma, s a malomiparosok számának jelentékeny emelkedése könnyen felismerhetővé teszi, hol keresendő Pest iparának súlypontja. A kőfaragók számának tekintélyes emelkedése a jelenleg nagy mérvet öltött épitkezési kedvnek tulajdonitandó, s megjegyzendő még e pontnál, hogy azon esetben, ha az 1870-iki számlálás, mint az 1857-iki, őszszel foganatositatott volna, valamint több kőfaragó, ugy több téglavető, kőmüves és napszámos is találtatott volna.

Nyomdászatát tekintve, Pest jelenleg Európa nagyobb városai között a kiváló helyek egyikét foglalja el.

A politikai központositás szerfölött megnöveszté az államhivatalnokok számát, mig a városi hivatalnokok nagy emelkedése (1857-ben 140, jelenleg 396) a városi közigazgatás jelentékeny mérvben emelkedett szükségleteiről tanuskodik. Azon iparágak közt azonban, melyek a r á n y l a g kisebb számmal vannak képviselve, mint voltak 1857-ben, találunk: szabót, czipészt és pipere-ipart.

Végül ide állitjuk a férfi-lakosság foglalkozási módjának részletes kimutatását [4]).

---

[1]) [2]) [3]) Ezekre nézve nem birunk jelentékeny alapul szolgáló absolut számokkal. 1. (1857-ben 48, 1870-ben 329.) 2. (1857-ben 20, 1870-ben 214.) 3 (1857-ben 16, 1870-ben 219.)

[4]) A nőlakosságra vonatkozó megfelelő tábla a hivatal átköltözése alkalmával elveszett. A mennyiben azonban a nők foglalkozása távol sem oly sokoldalu mint a férfiaké, hanem néhány kereseti mód körül összepontosul, (igy például az ipar mezején a mosás és női kézipar körül, vagy a személyes szolgálatoknál a testi szolgálat körül), e tekintetben pedig a fönti tábla is elegendő részletezést mutat föl: az itt tapasztalható hézag legfelebb csak alakilag lesz érezhető.

A férfi lakosság foglalkozásának részletezése.

A. Östermelés 1,587 férfi.

I. Mezőgazdaság: 978 férfi.
(földmívelő 576, — kertész 382, — szőllőmívelő 20.)

II. Marhatenyésztés: 541 férfi.
(majoros, tehenész 493, egyéb: marha és sertéshizlaló, juhász gulyás stb. 48.)

III. Egyéb östermelés: 68 férfi.
a) erdészet 1.
b) bányászat 16.
c) vadászat 8.
d) halászat 43.

B. Ipar 35,801 férfi.

I. Eledel 6198 férfi.
a) pék 855.
b) mészáros 745.
c) hentes és egyéb húsárus 473.
d) malomiparos 1009.
e) édességek: 180, — (czukrász 169, — egyéb 11.)
f) sör és szeszes ital 336, — (serfőző 278, — szesz-pálinka- és likőrfőző 52, — egyéb 6.)
g) korcsmáros, kávés: 2416, (vendéglős, korcsmáros, borméró 630, kávés és kávémérő 84, — pinczér, segéd [ide számitva 117 tekeőrt és 75 szakácsot] 1663, — egyéb: pénztárnok, üzletvezető stb. ezen ág körül 40.)
h) pálinkamérő és egyéb eledelipar 184, — (pálinkamérő 121, — egyéb gesztenyesütő, káposztavágó stb. 63.)

II. Ruházat: 19,005 férfi.
a) szabó 4,430.
b) czipész 4,778.
c) szűcs 346.
d) egyéb 451, (kalapos 298, — kesztyűs 98, — sipkakészitő 55.)

III. Épités: 3307 férfi.
a) kőmives 1,875.
b) kőfaragó 233.
c) ács 800.
d) egyéb 399, — (kövező 159, — cserépfedő 131, — kútcsináló 34, — egyéb: képfaragó, mozaik és stukkatur művész stb. 75.)

IV. Fonás-szövés: 408 férfi.
(zsinor és gombkötő 186, — kötélgyártó 108, — fonó 61, — takács 30, — egyéb: harisnyakötő stb. 23.)

V. Tisztitás és pipere: 41 férfi.
(ruhatisztitó stb. 41, pipereczikkel csak nők foglalkoznak.)

VI. Agyagipar: 260 férfi.
(Téglavető[1]) 110, — fazekas 71, — pipakészitő 70, — egyéb: gypsz-szoborkészitő stb. 9.)

VII. Faipar: 4,244 férfi.
a) asztalos 2,903.
b) esztergályos 176.
c) egyéb: 1,165, — (kádár 832, — kerékgyártó 142, kosárkötő 78; egyéb: kaptafakészitő, láda és dobozkészitő stb. 113.)

VIII. Fémipar: 4,752 férfi.
a) Drágakő és nemesércz: 482, — aranymüves 377, — ezüstmüves 39, — ékszerész 32, — aranyverő 34.)
b) bádogos 342.
c) lakatos 2,011.
d) kovács 1,169.
e) egyéb vas- és aczélipar: 218, — (vasesztergályos 68, — drotos 40, késmüves 36, — reszelő 27, — egyéb: szögkovács, kazánkészitő, sarkantyus stb. 27.)
f) öntöde 321, — (vasöntöde 127, — rézöntő 65, — betüöntő 36, egyéb; és megnevezés nélküli öntő 93.)
g) vegyes fémipar 209, — (rézmüves 138, — egyéb: érczlyomó, érczlemezelő, ólommunkás, ötvös stb. 71.)

IX. Sokszorositó ipar: 874 férfi.
(betüszedő és könyvnyomdai segéd 671, — könyvnyomdász 67, — kőnyomdai mester, segéd, munkás, 85, — egyéb: nyomdai dolgozó, faktor, réznyomó stb. 51.)

X. Iparos művészet: 249 férfi.
(fényképész 83, — vésnök 53, — iparos műfestő, kártyaczím- porczellán- diszműfestő stb. 108, — egyéb: cizeleur stb. 5.)

XI. Műszeripar: 325 férfi.
a) órás 196.
b) egyéb: 129, — (mechanikus 37, — hangszerkészitő 33, — egyéb: szerszám és mérlegkészitő, látszerész stb. 59.

XII. Bőr és papiripar: 1071 férfi.
a) serfőző és timár 260.
b) bőrmunkás 478, — (szijgyártó 224, —

[1]) Nyári idény alatt sokkal nagyobb számmal.

nyerges 199, bőröndös 43, — vegyes bőrárú ipar 12.)

c) könyvkötő: 298.

d) egyéb: díszmű- kártya- papirdoboz készitő stb. 35.

XIII. Olaj és zsiripar: 118 férfi.

(Szappanfőző 74, — mézeskalácsos 32, — olajgyártó 12.)

XIV. Iparosfestő: 648 férfi.

(Mázoló 181, — szobafestő 185, — festő 155, — fényező 106, — selyem és egyéb festő 21.)

XVI.[1]) Egyéb iparágak: 2701 férfi.

a) kárpitos 356.

b) iparosok egyéb czimen 1091, — (üveges 163, — köszörüs 235, — kefekötő 116, — aranyozó 134, — kéménysepröő 69, — puskamüves 68, — paplankészitő 66, — szitaszövő 39, — posztónyiró 27, — szobatisztitó 42, — fésüs 23, — vegytani ipar 66, — egyéb: esernyő-, óratok készitő, szőrmemunkás, szalmafonó, mécskészitő stb. 43.)

c) megnevezés nélküli iparos 1254.

C. Forgalom 2,791 férfi.

I. Szárazon: 2080 férfi.

a) vasut 1147.

b) lófuvar 933.

II. Vizen: 711 férfi.

a) gőzhajózás 629.

b) közönséges hajózás 82.

D. Kereskedelem 9,184 férfi.

I. Ösztermények kereskedő: 980 férfi.

(Füszeres 249, — kucséber 126, — terménykereskedő 162, — vaskereskedő 78, — fakereskedő 74, — lisztkereskedő 59, — bőrkereskedő 30, — tejkereskedő [és nem egyszersmind majoros] 26, — marha- és sertéskereskedő 45, — egyéb ló-, madár-, virág-, gyapju-, mag-, sajt-, zöldség-, tollásványkereskedő stb. 131.)

II. Iparczikkekei kereskedők: 528 férfi.

(Posztó és rőfös keresk. 104, — ruhakeresk. 64, — divat és kézimükeresk. 48, — vászon- és fehér kelmekeresk. 38, — rövidárú- és szalagkeresk. 38, — borkereskedő 59, — egyéb: kalap-, butor-, porczellán-, norimb. árú-, pokrócz- vegyes k. stb. 177.)

III. Pénzzel és hitellel kereskedő: 214 férfi.

IV. Biztositási hivatalnok: 219 férfi.

V. Közvetitők: 808 férfi.

(Ügynök 393, — alkusz 294, — szállitó és bizományos 109, — egyéb 12.)

VI. Kereskedők egyéb czimen: 847 férfi.

(Szatócs 360, — házaló 234, — könyvkereskedő 90, — tőzsdés 36, — vállalkozó 30, — zsibárús 38, — egyéb: lottogyüjtő, rongykereskedő, vizhordó, dohány tőzsdés stb. 61.)

VII. Megnevezés nélküli kereskedők: 5,588 férfi.

(Nagykereskedő 69, — egyéb 5,519.)

E. Személyes szolgálat 25,032 férfi.

I. Testi szolgálat: 14,766 férfi.

a) napszámos 11,481.

b) munkás[1]) 281.

c) szolga 2532, — (iroda és hivatal szolga 482, — urasági szolga 366, — mindenes 198, — egyéb szolga 1,486.)

d) egyéb: hordár 329, — egyéb (tüzelő stb.) 143.

II. Szellemi szolgálat: 5877 férfi.

a) állami hivatalnok 1,120, — (igazságszolgáltatási hivatalnok 281, — távirdai hivatalnok 83, — póstai hivatalnok 209, — pénzügyi hivatalnok 51, — közelebbi megnevezés nélkül 496.)

b) megyei hivatalnok 108.

c) városi hivatalnok 396.

d) egyéb hivatalnok[2]) 980.

e) ügyvéd 555.

f) egészségügy 565, — orvos [fogorvosokat és egyéb specialistákat, az állatorvosokat stb. hozzászámitva] 356, — sebész 71, — gyógyszerész 138.)

[1]) XV. alatt női kézimunka.

[1]) Ezen rovatban csak azon munkások foglaltatnak, kik foglalkozásuk ágát meg nem nevezvén, tisztán munkásoknak vallották be magukat.

[2]) A pénzintézeti és a biztositási hivatalnokok a kereskedelemhez, a szállitó intézetek hivatalnokai a forgalomhoz, a gyári hivatalnokok pedig az iparhoz számittattak.

g) nevelésügy 600, — (nyelvtanár 53, — zongora- és zenetanitó 68, — egyéb tanár és tanitó 479.)

h) irodalom 151.

i) művészet 601, — (zenész 294, — szinész 102, — szobrász 72, — festő 51, — énekes 40, — egyéb: népénekes, tánczos, stb. 42.)

j) isteni szolgálat 149.

k) könyvvivő 455.

l) egyéb 247, — (mérnök, épitész 207, egyéb: rajzoló, felügyelő stb. 40.)

III. Különféle szolgálat: 3,816 férfi.

a) gépész 324.

b) kocsis 1,722.

c) borbély, fodrász 232.

d) egyéb 1,538, — (házmester [kinek egyéb foglalkozása nincsen] 387, — kihordó: levél és ujsághordó 149, — éjjeli és egyéb őr 222, pénztárnok 104, — utczaseprő 79, — házfelügyelő 55, — egyéb: irnok, másoló és egyéb személyes szolgálat 542.)

IV. Katonaság, őrség 573 férfi.

a) katonaság 135.

b) őrség: hajdu, pandur, biztos 438.

F. Önálló kereset vagy foglalkozás nélküliek 28,946 férfi.

I. Saját vagyonból élő 1,129 férfi.

(Háztulajdonos, [ki más kereseti ágat nem vallott be] [1]) 177 [2]) — járadékos [3]) 206, — magánzó 745.)

II. Gyámolitásból élő: 243 férfi.

(Áponcz 102, — koldus 133, egyéb 8.)

III. Tanuló: 7260 férfi.

(Orvosnövendék 587, — joghallgató 575, műegyetemi hallgató 80, — papnövendék 89, — deák 607, — elemi tanuló 1948, — egyéb és közelebb megnevezés nélküli tanuló [4]) 3372.)

IV. Egyéb [5]) 3372 férfi.

[1]) Az adókataszter szerint Pesten 6231 épület van házbéradóval megróva.

[2]) Nő e czimen 196.

[3]) Nő e czimen 552.

[4]) Ezen rovatban foglaltatnak azon jog- és orvostan hallgatók, deákok és elemi tanulók, a kik mint „egyetemi hallgatók", illetőleg mint „tanulók" irattak be.

[5]) Ezen rovatban foglaltatnak azon iskolás gyermekek is, kiknél az iskolába járás fölemlitve nem volt.

Jegyzetek.

Jegyzet (a 87. sz. laphoz). A következő városokban a lakosságnak hány százalékát teszik:

	kereskedők,	kávések, koczmárosok, pinczérek, stb.	szolgálatban levők (cseléd, kocsis, napszámos),	irodalommal és művészettel foglalkozók,	tőkések,
Königsberg	4.57	1.01	18.37	0.29	1.68
Danzig	3.63	0.89	12.50	0.35	1.38
Posen	3.96	0.79	14.66	0.21	1.74
Stettin	5.32	0.74	15.27	0.27	1.09
Berlin	4.82	0.96	8.30	0.53	3.34
Boroszló	4.59	1.56	14.83	0.37	2.27
Magdeburg	5.35	0.99	9.71	0.29	0.77
Köln	5.52	0.96	10.95	0.33	1.11
Elberfeld	4.31	0.46	7.04	0.17	0.42
Barmen	2.47	0.48	7.37	0.07	0.41
Düsseldorf	3.29	0.87	10.63	0.97	1.13
Krefeld	3.98	0.60	6.59	0.23	0.67
Aachen	3.86	0.83	10.19	0.28	0.95
Altona	4.61	1.06	17.79	0.48	0.69
Hannover	3.54	1.13	13.60	0.86	2.67
Majnai Frankfurt . .	9.34	1.10	17.26	0.68	2.34

Jegyzet (a 89-dik laphoz). Az előbbi iv már ki volt nyomatva, midőn a német birodalmi statisztikára vonatkozó észrevételt illetőleg arról értesültem, hogy a hóhér ott azért számittatott a vegytani iparűzők közé, mivel az spodium- és zsiradékok gyártásával is foglalkozik. Ezen körülmény némileg igazolja a németországi foglalkozási schemának a 89-dik lapon érintett sajátosságát. Minthogy azonban a többféle foglalkozással biró egyéneknél a főfoglalkozás vehető csak tekintetbe, a hóhér pedig csak szabad óráiban gyárthat spodiumot, hivatalos minőségében pedig épenséggel nem vegytani iparos, még sem lehet tagadni, hogy a hóhéri foglalkozást nem lehet igen illően az iparágak közé fölvenni.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

A foglalkozásoknak városrészek szerinti elterjedése.

A népszámlálás adatai csak annyiban nyujtanak támpontot a városrészek iparos jellegének vizsgálására, amennyiben feltehető, hogy a foglalkozási ágak székhelye az illető egyének lakhelyével összecsik, a mi persze nem mindig áll, azonban általában mégis föltehető. A gyáriparnál ez alighanem a legritkábban következik be, miután a népszámlálás nem a gyártelepek székhelyét, hanem ezek helyett az azokban foglalkozók tartózkodási helyét vette figyelembe.

Daczára ezen ellenvetéseknek, az idevágó népszámlálási eredményeknek elég érdekességet kell tulajdonitanunk.

Ha az 55. számu tábla összefoglalását megtekintjük, láthatjuk, hogy az őstermeléssel foglalkozók összegéből a Józsefvárosra 25 %, a Ferenczvárosra 15 %, a kültelkekre 25 % esik; tehát ezen három városrész az őstermelők 65 %-át foglalja magában, s azoknak csupán $^1/_3$ része lakik a többi öt városrészben. Azonban még ezen, a nevezett városrészekre nézve oly kicsinynek feltünő hányad is inkább mondható nagynak, mint kicsinynek; mert a Bel- és Lipótváros kövezett talaján alig találhatnók az összes mezőgazdák 29 %-át, ha nem volnának itt fölvéve azon földbirtokosok is, kik a telet a fővárosban töltik, mig gazdaságukat az ország különböző részein folytatják.

Az iparosok közül egy hatodrész a Bel- és Lipótvárosban lakik, négy tizedrésznek székhelye a Terézváros, mig a Józsefvárosban azoknak csupán egy negyede, a Ferenczvárosban pedig egy tizedrésze lakik. A szabók, aranymüvesek és festőknek (a szobafestőket, mázolókat és fényezőket is ideértve), több mint felerésze, az ácsoknak majdnem fele a Terézvárosban lakik, a mészárosok ellenben e városrészben ritkábban vannak képviselve. Az eledel-ipar közül a sütők és vendéglősök (a kávésokkal és pinczérekkel együtt) aránylag nagy számmal laknak a Bel- és Lipótvárosban; (e városrészekben az utóbbiaknak két harmadrésze lakik); a mészárosok otthonja ugylátszik a József- és Ferenczváros, a molnároké a Ferenczváros és a kültelkek, mig a szeszes italgyártók főleg a kültelkeken (két szeszfinomitó-gyár) s Kőbányán (sörfőzés) laknak.

A ruházat-ipar legjelentékenyebb két képviselője, a szabó és czipész, a lakhely választására vonatkozólag különböző irányt követ. Mig a szabóknak — mint emlitők — több mint fele a Terézvárosban, s egy harmada a Bel- és Lipótvárosban keresendő, a czipész inkább a Józsefvárosba vonul, s mintegy kerülni látszik a Lipótváros »fashionable« negyedét. Ugyanezen hajlamnak engednek az asztalosok is, azon különbséggel, hogy ezeknek előszeretete a Ferenczvárosra is kiterjed. A kőmüves is a Józsefvárost teszi előbbre, mig lakatos és kovács a József- és Ferenczvárosban osztakozik. Kiválólag a Belvárosban laknak az órások, gépészek, müszerké-

szitók, könyvkötők (egy-egy harmad részszel), nyomdászok és bőriparosok (a szíjgyártókat is ideértve).

A forgalomból élőknek csupán egy hetede esik a Bel- és Lipótvárosra, a Terézvárosra több mint egy negyede, a József- és Ferenczvárosra egy negyed, s ugyanannyi a külterkekre. A külterkek nagy arányszáma onnan magyarázható, hogy ott számos hajó kitelel, és hogy számos vasuti munkás állandóan ott lakik, habár ez utóbbiaknak majdnem fele a Terézváros külső részeit is lakja. A fuvarosok ősi fészke köztudomásulag a Józsefváros (lásd a bérkocsi-, nagyfuvaros és kisfuvaros-féle utcza-elnevezéseket), részben azonban a Ferenczvárosban is elég sűrüen laknak. A Lipótvárosban lakik a vasutnál foglalkozók 11 %-a, s a gőzhajóknál levők 18 %-a.

A kereskedőknek majdnem fele a Terézvárosban, több mint negyede a Lipótvárosban, s egy hatoda a Belvárosban lakik. Az arányszám a többi városrészekre nézve igen kicsiny: Józsefváros 9 %, Ferenczváros 4 %, külterkek 1 1/3 %, sőt Kőbánya csupán 1/5 %.

A fizikai munkával foglalkozók majdnem kizárólag a szegényebb városrészekben laknak: a Belvárosban csak 2 %, a Lipótvárosban 4 %, ellenben a Terézváros külső (B) részében 28 %, s még ennél is több a Józsefvárosban; a Ferenczvárosban és a külterkeken az összes napszámosoknak egy negyedrésze lakik, mig Kőbányán majd minden második felnőtt ember napszámos (100 közül 45). A szolgálók ellenben, kik a gazdag családoktól élnek, természetesen ellenkező irányt követnek, s a Belvárosban több mint egy negyed.részök, a Lipótvárosban 29 %, a külterkeken s a Ferenczvárosban ellenben együttvéve csak 10 % található.

A szellemi szolgálatok képviselői szintén a városrészek gazdagsága szerint oszolnak szét; több mint fele a Bel- és Lipótvárosban lakik, 1/6-a a Józsefvárosban, s csupán 1/130-a Kőbányán. Az ügyvédek, állam- és megyei hivatalnokok majdnem fele része főleg a Belvárosban lakik; ugyanitt található a városi hivatalnokok 30 %-a is, kik közül ugyanannyi van a Józsefvárosban is; az ügyvédek további negyedrésze a Lipótvárosban él, holott ugyanott a városi hivatalnokoknak csak 1/13-ad része található. Az egészségügyi személyeknek (orvosok, gyógyszerészek, bábák stb.) 37 %-a a Terézvárosban, 22 %-a a Belvárosban, 18 %-a a Józsefvárosban, 15 %-a a Lipótvárosban, de csak 6 1/2 %-a lakik a Ferenczvárosban, és a külterkek nagy területén csupán 8 egyén.

Hogy a művészek fele a Terézvárosban lakik, azon körülményből magyarázható, hogy a művészek rovatába a nemzeti szinház tagjai mellett népénekesek és kávéházi zenészek is találhatók. A nevelés terén munkálkodók a városrészek gazdagsága szerint oszlanak szét. Az iróknak több mint fele a Belvárosban lakik. A könyvvivők közül 56 % lakik a Terézvárosban, 23 % a Lipótvárosban, s csupán 7 % a Belvárosban, 2 % pedig a Ferenczvárosban.

Midőn végül az utolsó, a foglalkozás és kereset nélküliek osztályához fordulunk, az illető rovatban csupán a következő két ellentétes foglalkozás érdemel figyelmet: tőkepénzes és koldus (illetőleg gyámolitásból élő). Előre is képzelhető, hogy ezek ellentétes városrészeket fognak felkeresni; azt találjuk ugyanis, hogy a tőkések fele része a Bel- és Lipótvárosban, a koldusoknak és gyámolitásból élőknek

fele része pedig a külső városrészekben lakik, melyek közül a Terézváros külső része, hol a szegények ápoldája van, több mint 50 %-nak nyujt lakást.

Ha eddig a foglalkozási ágakból indultunk ki, s azt kerestük, mily arányban oszolnak azok szét az egyes városrészekben: nem lesz most érdektelen, mint szükséges ellenképet, a városrészeket magukban véve venni szemügyre, meglátandók, mily képet nyujtand azok tevékenysége az egyes kereseti ágaknak azon különféle hányada szerint, melyben e városrész az előbbiek szerint részesült.

E czélra szolgál az 56. számu tábla, mely az erre vonatkozó százalékszámokat magában foglalja.

Itt következik a nevezetesebb foglalkozási ágak összefoglalása, melyből kitünik, hányadik ember tartozik minden városrészben a nevezett foglalkozási ághoz, minél még az is megjegyzendő, hogy a 14 éven aluli gyermekek számba nem vétettek.

	Hányadik ember (a gyermekeken kivül)								
	a Belvárosban	a Lipótvárosban	a Terézváros A-ban	a Terézváros B-ben	Józsefvárosban	Ferenczvárosban	Külterkeken	Kőbányán	Az egész városban
Pék	196.5	167.2	137.3	162.1	158.6	170.3	449.2	531.8	171.0
Mészáros és hentes	172.5	285.9	149.7	120.9	79.3	73.6	260.1	177.3	122.3
Molnár	1102.5	150.7	530.1	103.5	327.4	.52.9	51.5	1595.5	147.4
Szabó	25.4	63.5	19.0	28.5	38.0	53.6	147.5	290.1	32.6
Czipész	44.1	103.6	32.7	24.6	18.9	27.9	102.9	159.5	31.0
Kőműves	148.1	135.9	157.8	50.1	45.8	56.5	90.7	34.3	79.5
Ács	1323.0	487.7	500.1	81.3	274.3	138.2	79.7	266.0	186.4
Asztalos	153.8	159.4	84.7	35.1	31.7	31.2	82.4	177.3	51.2
Vas- és aczéliparos	98.8	75.7	48.9	25.3	31.9	41.4	31.4	60.2	39.8
Vasut- és gőzhajózásnál alkalmazott	169.6	68.5	250.1	56.6	191.5	218.6	17.3	177.3	83.9
Napszámos	44.3	18.3	14.3	5.0	5.1	5.0	4.4	2.4	15.0
Házi szolga	4.5	4.0	6.6	13.0	11.1	11.7	16.1	18.1	7.6
Testi szolgálattal foglalkozó	4.1	3.2	4.3	3.5	3.4	3.5	3.3	2.1	3.6
Közhivatalnok	30.7	91.6	175.7	174.2	92.5	120.0	340.8	798.0	91.8
Ügyvéd	72.2	127.6	465.0	3115.7	574.5	585.8	1647.2	—	268.7
Egészségügyi egyén	121.0	144.2	149.8	262.1	223.9	292.9	1235.4	798.0	195.9
Szellemi szolgálattal foglalkozó	10.4	14.8	22.2	36.7	27.9	33.5	67.2	65.1	22.3
Tőkepénzes	33.8	46.4	91.4	109.1	121.3	86.2	1977.5	31.9	75.6
Gyámolitásból él	367.5	614.1	219.1	66.3	269.5	240.1	617.7	3191.0	182.8

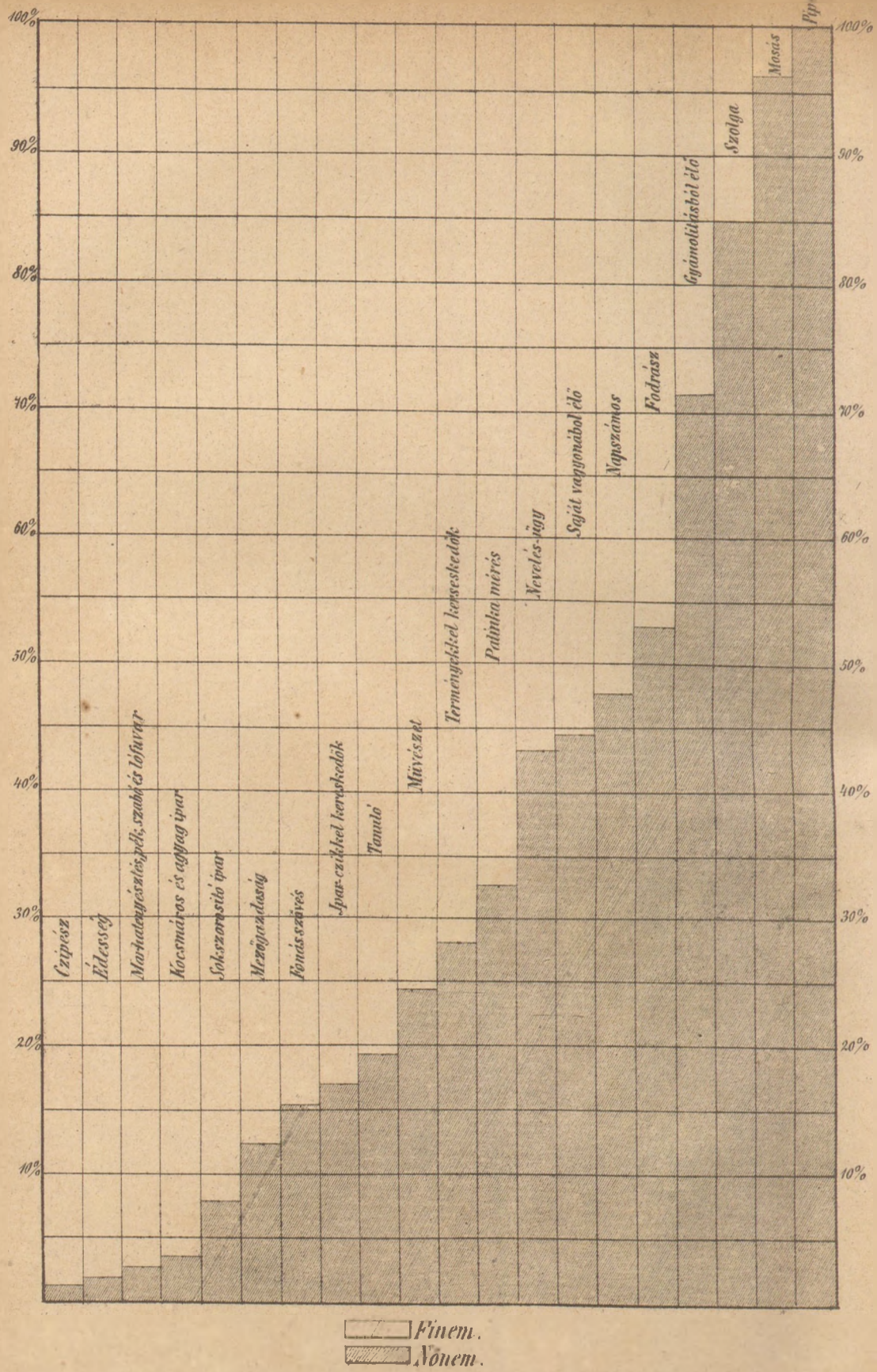

A nő nem foglalkozásának hányada.

Körössi, Pesti Népszámlalás.

TIZENKETTEDIK FEJEZET.

Nők foglalkozása.

A nőnem foglalkozásának osztályozása kiválólag azért ütközött nehézségekbe, mert ilyféle bejegyzéseknél: szabóné, czipészné stb. nem lehet megismerni, vajjon önálló iparosnővel vagy valamely szabó vagy czipész nejével van-e dolgunk? Erre vonatkozólag tehát megállapittatott, hogy ilyféle bejegyzések hajadonoknál, özvegyeknél és elváltaknál kivétel nélkül, — férjezetteknél azonban csak azon esetben fogadandók el, ha valószinü, hogy az illető foglalkozást a nő is osztja. Oly bejegyzések tehát: »lakatosné«, »czipészné«, stb. férjeseknél nem véttettek figyelembe, de igenis a »napszámosné« vagy »mosóné«-féle bevallások.

Mint az 53. sz. táblából látható, igen szerény azon foglalkozási források száma, melyek a nőnemre nézve is megközelithetők. S ha ezen körülmények okát kutatnók; ha tudni akarnók, hogy az ipar nagy terén, hol Pest lakói közül 35,000 férfi találja kenyerét, miért nem találunk a női kéziparral foglalkozó nők kivételével 1500—2000 nőnél többet elfoglalva; ha kérdenők, mily joggal tulajdonit magának az egyik nem kizárólagos igényt a pénz- és becsülethozó foglalkozásokra, s mi joggal zárhassa ki azokból az emberi nem felét: vajjon ezen kérdésekre eléggé megnyugtatóan fog-e felelhetni azon kor, mely, valahányszor csak a velünkszületett táplálkozási és foglalkozási ösztönt erőszakosan korlátozni akarják, a nélkül, hogy az a társadalomra nézve kártékony lett volna, ezt az emberiség legszentebb jogai ellen intézett merényletnek bélyegzi?

És vajjon csakugyan kártékony hatást gyakorolt volna-e az az emberiség fejlődésére, ha egy Royer asszony, vagy egy Miss Martineau lépne a tanszékre azon tanár helyébe, ki talán nem tesz többet, mint hogy az emlitett nők munkáit kommentárokkal kiséri? vagy ha egy Dal Cin Regina, ki az orvosi karoktól gyógyithatlanoknak mondott tagficzamokat százszámra gyógyitja, egyetemen tanithatná mesterségét, ahelyett hogy minduntalan annak legyen kitéve, hogy mint kuruzslónőt a rendőri hatóság elé vezetik? S vajjon nem jönnek-e zavarba államférfiaink, midőn egy Erzsébet vagy Mária Terézia bölcseségét egekig emelik, midőn elismerik, hogy a leghatalmasabb európai állam egy Katalin keze alatt ujjá teremtetett s nagyobbodott, mig ugyanazon perczben eltagadhatónak vélik a nőnemtől még a leggépiebb és legegyszerűbb irodai szolgálatokra megkivántató képességet is?

A női emancipatio nagy kérdése áll itt előttünk, melynek megoldása bizonyára igen rövid idő alatt be fog következni, — azon pillanatban, melyben a férfivilágnak elég férfiassága lesz következetesen s logikailag gondolkozni, melyben elég bátorsága lesz bevallani, hogy az »egyenlő jogok, egyenlő kötelességek« alapelvének megsértése sem csekélyebb mérvüvé, sem megbocsáthatóbbá nem válik azáltal, hogy az nem csupán valamelyik vallásra vagy valamelyik nemzetre, hanem

az emberiség fele részére vonatkozik. S a női emancziparionak aggódva rettegett következménye nagyrészt bizonyára már azért sem fog bekövetkezni, mivel a nőnem felszabaditása, mint minden jog, facultative és nem kötelezőleg értelmezendő. Azon nők, kik boldogságukat családjaik csendes körében fellelik, bizonynyal nem fognak a nyilvánosság rögös pályájára lépni; azokat azonban, kiknek ez nem jutott osztályrészül, s kik talán arra hivatvák, hogy szellemi tehetségeikkel az emberiségnek nagy szolgálatot tegyenek, a hatalom erejével visszatartani a férfiakkal való versenytől, ép oly igazságtalan, mint dicstelen eljárás.

Hogy pedig Pesten mily szűk korlátok közé van szoritva a nőnem szabad munkafejlődése, arról már meggyőződtünk az 53. számu tábla megtekintésénél. Az emlitett tábla tartalmának közelebb szemügyrevétele pedig erre vonatkozólag valósággal kinos bizonyitékokat szolgáltat.

A férfinem t. i. a nőnemen elkövetett azon jogtalanságért, hogy azt minden iparszerű foglalkozásból kizárja, a felelősséget ugy akarja magáról elháritani, hogy a „gyönge nem"-nek fizikai képtelenségét a nehezebb munkákra szokta előtérbe tolni. Ezen nézet megczáfolására nem hozzuk fel a keleti s a vad népek példáját, kiknél tudvalevőleg a férfi semmittevésben tölti napjait s minden munkát a nő végez, hanem csupán azon kérdésre akarunk itt statisztikailag felelni: mivel foglalkozik azon 35,000 nő, ki a pesti népszámlálás idejekor önálló munkásként élt városunkban?

Ime a válasz:

Őstermeléssel foglalkozik 134, müvészettel 176, tanitással 434, fodrászattal 250, bába és ápolónő 196, dajka 510, kereskedéssel és eladással foglalkozik 799, iparral (a női kézipart és mosást is ideértve) 5896, napszámból él 9786, más testi munkát végez 16464, egyéb módon foglalkozik 942. Tehát testi szolgálatot teljesit 26,250, de a mosónőkkel és dajkákkal együtt 27,682!

A nőnem tehát, mely állitólag gyönge a drágakövet aranyba foglalni, elég erős volna téglakövet czipelni? Azon nem, melyről azt állitják, hogy nem bir elegendő fizikai erővel a könyvkötéshez, betüszedéshez, órajavitáshoz, sőt még az irásbéli munkák végzéséhez, a pénzolvasáshoz vagy vasuti menetjegyek kiszolgáltatásához sem: ugyanazon nemtől minden tartózkodás nélkül azt kivánjuk, hogy napszámban vagy szolgálatban a legnehezebb munkát végezze, hogy mint mezei munkás arasson és ásson? Ugy látszik, csak ott egyenjogositják a gyönge nemet, ahol a legnehezebb munkát kell végezni — alighanem csupán azért, mivel a gazdászati, azaz tőkét gyüjtött társadalomnak érdekében áll, hogy minél kevesebb tőkéért, minél több munkát nyerhessen?

Pesten 11.629 oly nő van, ki mint özvegy vagy elvált, férfi gyámolitást nélkülözve magára van utalva, hogy magát s gyakran családját is eltartsa. Mily módon sikerül ez nekik, arról az 57. számu tábla tanuskodik.

Nem tekintve azon 659 szerencsés egyént, kikkel a tőkepénzesek és háztulajdonosok között találkozunk, a többiek sorsa nem igen irigylésre méltó. Legtöbben nehéz testi munkát végeznek. A napszámosoknál 2706 özvegy vagy elvált nőt találunk s ezek közt 1045 50 évesnél idősebbet, sőt 342-nek a 60 évnél magasabb aggkorban kell ily nehezen keresnie kenyerét; 1818 szolgálatban van s köztük 350 van, ki az 50-ik évet s mintegy 150, ki a 60-ik évet túlélte. Kéjhölgy

van köztük 6; kereskedésből s eladásból él 434, szűken jutalmazó kézi munkából 395, mint mosónő 324, mig 432 az ipar egyéb ágából tartja fön magát, közülök 74 kávésné és vendéglősné, 11 sütőnő, 26 szabónő, 15 czipésznő, 34 díszitőnő. Nevelőnő 44. A foglalkozás nélküliek között (a tőkepénzesek leszámitásával) 4239-et találunk, kik közül 429 bevallotta, hogy alamizsnából vagy segélyből él.

A táblásmunka beosztása: *A foglalkozási statisztikának minden tábláján a férfi- és nőnem mindenütt következetesen elkülönitve fordul elő. Az özvegyek és elváltak foglalkozási viszonyával az I. kötet „Függelék" czimü fejezetének 1—12-dik számú táblái foglalkoznak; az 1—4-dik számú tábláknak beosztása az 57-dik táblánk beosztásának felel meg, azon kivétellel, hogy az az összes kereseti ágakra terjed ki; az 5—8-dik számú táblák ugyanezen kimutatásokat tartalmazzák a munkaadókról, a 9—10-dik számú táblák a munkavevőkről, és a 11—12-dik számú táblák a kérdéses viszonyuakról.*

Jegyzet. Azon ellenvetés, mintha a gyermeket szülő nem, már a természet rendje szerint sem lehet folytonos munkára alkalmas, csak bizonyos megszoritás mellett áll. Nem akarom itt a statisztikából átvenni azon enyhitő körülményt, hogy a felhozott oknál fogva a nő egész életén át átlag csak 4—5-ször volna a munkától visszatartóztatva, de igenis figyelemre méltatandóknak tartom a következőket: 1) hogy ezen ellenvetés leányokra, gyermektelen nőkre és özvegyekre nem illik és 2) hogy az önfentartás nagyobb lehetősége következtében a nemférjes nők száma bizonyára növekednék; mert kisérje a házasságot, kivált az alsóbb osztályoknál, bármily nyomor is: a nő inkább szemébe néz a házasság ezen még mindig csak kérdéses következményeinek, minthogy áldozatává legyen azon bizonyos nyomornak, mely a munkásosztályoknál a férjtelen nők sorsa, mihelyt kenyérkeresetük egyetlen forrása, a két kéz fizikai ereje kiapad. Mily tanuságos de egyszersmind mily szomoritó volna a válasz azon kérdésre: mi lesz a férjtelenül maradt szolgáló és napszámos nőkből öregségükre?

Azon ellenvetés, hogy a két nem együtt munkálkodása erkölcstelenitő befolyást szokott gyakorolni, szintén nem tagadható. Azonban kérdjük: mindenütt kikerülhetlen-e az, hogy a két nem együtt dolgozzék? nem üzhetnének a nők a háznál szintén valamely mesterséget? nem lehetne-e a nők számára is oly ipariskolákat állitani, mint milyeneket eddigelé csak a férfiak számára emeltünk s nem lehetnének-e női műhelyek, női-szállók is? Sőt még akkor is, ha ez nem lehetséges, ha a két nem együtt léte, együtt munkálkodása el nem kerülhető: nem lehetne módot találni a jó erkölcs megóvására? A pesti szivargyárak nőmunkásai, igaz, nem örvendnek legjobb hirnek, azonban még nagyon kérdéses dolog, vajjon ez az együtt dolgozásnak következménye-e s nem-e inkább azon bajnak, melynek rettenetes elterjedéséről jelen munkának a lakviszonyokat tárgyaló fejezetei bővebben foglalkoznak — értjük a két nemnek együtt lakását?

Az éjszakamerikai Egyesült-Államok pénzügyi miniszteriumában számos leány és asszony van mint »clerk«, még pedig becsületes fizetéssel alkalmazva s róluk átalánosan azon itéletet mondják, hogy bizonyos munkáknál gyorsaságra nézve a férfi clerk-eket felülmulják, mig erkölcstelenségekről egy szót sem hallani. Pesten a Rudnyánszky-féle nyomda 12 leányt szedőkké képezett ki, s ezeknek sem viselete, sem ügyessége ellen nem lehet kifogást tenni[1]), sőt ellenkezőleg, arról biztositanak, hogy a munkások sokkal illendőbben viselik magukat, mióta nők is vannak köztük. Est modus in rebus!

[1]) Az „Előleges jelentés" nemtáblás szedvénye nagyrészt szintén ezen szedőnők müve.

TIZENHARMADIK FEJEZET.

Munkaadók és munkavevők [1]).

Az anyag feldolgozásának nehézségei. — A kétségesek rovata. — A munkaadók. — Női munkaadók.

A mint a socialis kérdés a gazdászati és politikai életben mindig nagyobb és nagyobb mérvben előtérbe lép, annál elkerülhetlenebbül lesz szükséges azon meszszeható különbségeket is felismerni, melyek a munkaadók és munkavevők viszonyai között léteznek.

A pesti népszámlálási munkálatokban ezen megkülönböztetés szorosan keresztülvitetett s ezen kettéosztás eredménye a két nevezett osztályra nézve oly feltűnő különbségeket mutat fel, hogy ezáltal ujolag bebizonyitva látjuk, mily kevéssé felel meg feladatának oly statisztikai munka, mely ezen megkülönböztetéseket mellőzvén, ezáltal a legeltérőbb viszonyokat egy semleges középszám közös keretébe szoritja.

Az ide vonatkozó adatokat a számláló lapok 6-ik rovatából (foglalkozási viszony) kelle nyernünk. Azonban ezen rovat kitöltése, sajnos, nem eléggé pontosan eszközöltetett, s azon egyének száma, kik ezen kérdést felelet nélkül hagyták, kivált az ipar- és kereskedelemnél szerfölött nagy: az előbbinél 3032, az utóbbinál 5043. Mit kezdeni már most p. azon 245 szabóval vagy 292 czipészszel, kik nem jegyezték fel, mesterek-e vagy segédek? Nyilván csak két út állott előttem: ezen adatokat a fennálló személyes viszonyok combinatiója mellett hozzávetőleg kiegészíteni, vagy az anyagot elfogadni ugy a mint van s minden ily kétséges tételt egy harmadik rovatba összefoglalni. Az első út puszta hozzávetőleges (conjuncturalis) statisztika lett volna; én a másodikat választottam, s igy keletkezett a munkaadók és munkavevők mellett a harmadik rovat: »a foglalkozási viszony megjelölése nélkül«, mely a táblás munkában rövidség kedvéért »kétségesnek« vagy »kérdésesnek« is neveztetik. Ezen semleges rovatot egyebiránt már azért sem lehetett volna kikerülni, mert azt mindazon osztályok számára, melyeknél a foglalkozási viszonyt nem lehet oly kézzelfoghatólag kimutatni, mint p. az iparnál, ugy is alkalmazni kellett volna. Orvosokat, állami és törvényhatósági hivatalnokokat, művészeket, irókat, ügyvédeket, tanitókat és papokat nem lehet sem a munkaadókhoz, sem a munkavevőkhöz sorozni, még kevésbbé azokat, kik épen nem dolgoznak, mint p. a tőkepénzesek s mások. Mindezek számára egy harmadik rovat ugy is szükséges; a kérdéses viszonyúak rovatának felvételénél tehát nem annyira egy uj osztály rendszeresitéséről volt

---

*) A tőkés és munkás kifejezések nem tolmácsolják elég élesen azt, mit a német nemzetgazdák »Arbeitgeber« és »Arbeitnehmer« alatt értenek. Jobb kifejezés hiányában a fentebbit alkalmaztam, melynek széphangzása és magyarsága felől azonban magam sem vagyok kedvező véleménynyel.

szó, mint arról, hogy a már meglevő osztályzat az őstermelés, ipar, forgalom és kereskedelem terére is kiterjesztessék.

A munkaadók és munkavevők absolut számai eszerint nem teljesek; de annál inkább a viszonylagosak, azaz azon számok, melyek a munkaadók és munkavevők társadalmi viszonyai között felmerülő különbségeket kimutatják.

Némely foglalkozás kizárólag munkavevőknek tulajdonittatott, p. mosás, napszám, házi szolgálat, kocsis. Ha azonban azon kérdést, mi a munkaadó s munkavevő, tüzetesebben meghatározzuk, csakhamar be kell látnunk, mily nehéz ezen osztályozást következetesen keresztülvinni. A czipészsegéd mestere irányában munkavevő, szabója irányában ellenben munkaadó, s igy majdnem minden ember mint fogyasztó, munkaadó, mint termelő (munkálkodó) munkavevő, — természetesen nem az egyes gazdaságban (Einzelwirthschaft), hanem a csereforgalomban. Ha tehát mindezek daczára ezen két viszonyt külön osztályozva akarnók kimutatni, akkor a definitiót megszoritva oda kellene módositanunk, hogy munkaadó és munkavevő csak egy és ugyanazon foglalkozási ág keretén belül különböztethető meg. Ily értelemben azonban a napszámosokat nem volna szabad a munkavevők közé számitanunk, vagy csak azon esetben, ha köztük munkaadó is lenne, kinek irányában aztán a többiek mint munkavevők állanának.

Valószinü, hogy a »kétségesek« az iparosoknál legnagyobb részben a munkavevőkhöz tartoznak, mert inkább feltehető, hogy a tanoncz vagy segéd hallgatja el ezen minőségét s csupán foglalkozását jegyzi be, mint hogy ezt az önálló mester tenné. E mellett azonban még ezen kivül más bizonyitékok is szólnak, ugy hogy feltehető, miszerint a munkaadó iparosok rovatában nem csak hogy csupán oly egyének foglaltatnak, kik valóban ezen osztályhoz tartoznak, hanem hogy a befogadottak száma meglehetősen teljes is lesz.

Ellenben a kereskedők között levő számos »kétséges« valószinűleg nagyobb részben a munkaadókhoz tartozik s a közönséges beszédmód is a »kereskedő« czime alatt inkább önálló vállalkozót, mint üzletsegédet gyanittat.

Ezen feltevés elfogadására nézve több támponttal birunk. Igy p. a munkaadó iparosok között az irni nem tudók arányszáma 8.98%, a munkavevőknél 16.27%, mig a kétségesek arányszáma 17.45%, tehát majdnem tökéletesen egy a munkavevőkével. Az egyes foglalkozási ágak között pedig az épitészeti ipar az, melynél a két osztály között a müveltségi fokra vonatkozólag legnagyobb eltérés mutatkozik; a munkaadók közül t. i. irni nem tud 10.70%, a munkavevők közül 23.70%, a kétségesek közül 19.82%, tehát itt szintén a kétségesekből majdnem annyi, mint a munkavevőkből. Hogy a kétségeseket az iparosoknál nagyobbrészt munkavevőknek tekinthetjük, e mellett szól végre azon körülmény is, hogy ezen osztály korviszonyai inkább megközelitik a munkavevők-, mint a munkaadókéit. Igy például találtatott 50 évesnél idősebb

	munkaadó	munkavevő	kétséges
az iparnál összesen	23.85%	4.44%	14.78%
asztalosoknál	53.66 „	5.04 „	15.38 „
lakatosoknál	26.72 „	1.13 „	8.63 „

A kereskedelemnél pedig a kétségesek valószinüleg inkább a munkaadókhoz tartoznak, igy p. az 50 évnél idősebb munkavevők arányszáma 4.66% a munkaadóké 23.67%, a kétségeseknél 24.95%.

A tanonczok, kiknek foglalkozásuk ugyan van, de keresetök nincs, a munkavevők mellé állitvák, de mindig elkülönitett feldolgozásban részesültek, ugy hogy ott, hol munkavevőkről van szó, ez alatt a tanonczok is csak akkor értendők, ha ez határozottan megjegyeztetik.

Az 58. sz. tábla a keresettel biró lakosság munkaviszonyait tartalmazza. Ebből látható, hogy aránylag legtöbb munkaadó van az őstermelésnél, t. i. 40% (mert a népszámlálás idején sok földbirtokos Pesten tartózkodott); legkevesebb a kereskedelemnél, mi mellett ama néhány munkaadót, kik a személyes szolgálatok rovatába vétettek fel, figyelmen kivül hagyhatjuk.

Az iparosok között a mészárosok, kávések, korcsmárosok, szabók stb. mutatnak fel legtöbb önálló egyént.

Minthogy jelen népszámlálási eredmények voltaképen ipar- és kereset statisztikát nem képezhetnek, hanem csupán a kereső osztályok személyes viszonyait tárgyalják s igy a munkaadók számába a jogi személyek, tehát a közkereseti társaságok, részvénytársulatok, állami vállalatok stb. fel nem vétettek: a munkaadók rovata tulajdonképen még a következő részvénytársulatok stb. számával volna szaporitandó, melyek közé azonban csupán az anyagi javakat létrehozó egyesülések vétettek föl, a jótékonysági, tudományos s társadalmi egyletek nem.

Az őstermelésnél. Kőszénbányászat 3, tenyésztés 1; összesen 4.

Az iparnál. Eledelipar: malom 10, szeszgyár és finomitó 3, sörfőzés 2, részvényszálloda 1; épitésipar: épitészeti társulat 1, hajóépités 1; fonóipar: kártoly fonalgyár 1; mosás: gyapjumosó-intézet 1; agyagipar: téglagyár 6; faipar: butorgyár 1, hordógyár 1; bőr- és papiripar: bőrgyár 1, kártyagyár 1; fémipar: gépgyár s gyárak vasuti szükségletekre 7; sokszorositó ipar: részvénynyomda 4; különféle iparágak: márványiműkészités 1, kőolajfinomitó 1, gyúanyaggyár 2, vegyészeti szergyár 3, keményitőgyár 2, légszesztársulat 1, gyertyagyár 1, üveggyár 1; összesen 53.

A forgalomnál. Gőzhajózási társulat 6, vasuti társaság 9, lánczhidtársaság 1, omnibustársaság 1; összesen 17.

A kereskedelemnél. Biztositó társaság 16, pénzintézet 27; összesen 43.

Tehát mind a négy osztályt összevéve összesen 117.

Hogy a munkaadók között a nőnem igen csekély számmal lehet képviselve, az könnyen felfogható. Legjelentékenyebb számmal lép fel az őstermelésnél, hol az odatartozó nők $^{9}/_{10}$ része önálló kertésznő vagy földbirtokosnő. A kávés és vendéglős nők között $^{1}/_{10}$ rész önálló; a czipészetnél foglalkozó nők között pedig 9 önálló találtatott. Hogy az iparos mesternők között számos özvegyet találni, az már az előbbi fejezetben volt emlitve.

A táblásmunka beosztása: *A foglalkozási viszonyra vonatkozólag a táblásmunka beosztása ezen könyvétől eltér. Mig itt t. i. az általános eredmények után a hol szükséges s a mennyire jelen mű terjedelme megengedi, a munkaadók és munkavevők megfelelő viszonyai azonnal tárgyaltatnak: a táblásmunka V. kötete kizárólag a munkaadók, VI. kötete a munkavevők s VII. kötete a kétségesek viszonyaival foglalkozik.*

Áttekintési táblákul szolgálnak mind a három osztály számára az V. kötet 605—616. táblái, melyek az 58. sz. tábla adatait tartalmazták.

A munkavevőknél továbbá egy alosztály is felvétetett, hogy a közönséges munkást vagy napszámost a hivatalnoktól vagy magasabb állásban alkalmazottaktól megkülönböztethessük. A táblásmunkában az előbbi csoport röviden „munkás" névvel jelöltetett, a második ezen czimmel: „hivatalnok"; az utóbbiak közé vétettek a művezetők, üzletvezetők, nyomdai factorok, iparos üzletek hivatalnokai, mig a közhivatalnokok (kiknek ellenében nem áll munkaadó) a személyes szolgálat rovatába osztatván, ennek folytán a kétségesek rovatában fordulnak elő.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

Foglalkozás és kor.

A londoni congressusnak erre vonatkozó határozatai s azok figyelembe nem vétele. — A gyermekek munkája. — Iskolaköteles gyermekek mint inasok. — Egyéb korviszonyok összefüggésben a foglalkozással. — Foglalkozás és élettartam. — Korkülönbség munkaadók és munkavevők között.

Az 1860. évi londoni nemzetközi statisztikai congressus Farr inditványára azon határozatot hozta, hogy ezentúl a népességnek foglalkozás szerinti felvétele alkalmával az ugyanegy foglalkozáshoz tartozó személyek kora öt-öt évi fokozatokban lenne kimutatandó. Ezen kivánat, sajnos, nem részesült eddig azon figyelemben, melyet már csak azért is megérdemelne, minthogy ily adatok nélkül még kisérletet sem lehet tenni azon szerfelett fontos kérdés megoldására: mily befolyása van a foglalkozásnak az élettartamra.

Jelen mű a londoni congressus kivánatának az 59. sz. táblán megfelelt, mig a 60. sz. tábla a munkaadók és munkavevők korviszonyait öt-öt korszak szerint csoportosítva mutatja ki. A táblás műben a korra való tekintet annyira megy, hogy mindazon adatok, melyek általában a foglalkozási statisztikába felvétettek, a 12. korosztály mindegyikére is különkülön kimutattattak. Jelen mű korlátolt terjedelme azonban nem engedi, hogy ezen táblák, melyek ily részletezésben ugy is csak ritkán birnak érdekkel, szintén egész terjedelmökben felvétessenek; és miután a londoni határozatnak az imént bemutatott 59-dik számú táblával elég van téve, az ezentúl következő táblákban a kornak a foglalkozással való összefüggése csak a következő összevont csoportokban fog kimutattatni:

0—14 év, 15—30 év, 30—60 év és 60 éven felüli; vagy helyenkint, az idevonatkozó idegen adatokkal való összehasonlitás végett: 30—50 év, 50—60 év és 60 éven felül.

A korosztályoknak a fentebbiek szerinti csoportositása a 60. sz. táblán található. Ebből láthatjuk, hogy a gyermekek (14 évig) munkálkodására leginkább az ipar terén nyilik alkalom, ez után a kereskedelemnél és a testi szolgálatoknál, melyek azonban a gyermekeknek alig félannyi foglalkozást nyujtanak, mint az ipar.

Az inasok korstatisztikája, mely a 61. sz. táblán tartalmaztatik, néhány megdöbbentő tényt árul el, s világosan bizonyitja, hogy a gyermekek munkájának igénybevételére nézve sokkal szigorubb rendszabályokat kellene alkalmazni, mint a milyenek tényleg gyakorlatban lenni látszanak. A népiskolai törvény értelmében gyakorlatilag lehetetlenség volna 12 évnél ifjabb tanonczokat tartani, minthogy t. i. minden gyermeknek 6—12 éves korában rendesen kellene az iskolát látogatnia, vagy ezzel megegyező magánoktatást élveznie, s ezen törvény megtartásáért a szülék vagy mesterek tétetnek felelőssé, illetőleg büntetés alá esnek. (1868. évi XXXVIII. t. cz. 4. §.) A mesterek közül hányan engedelmeskednek lelki-

ismeretesen e törvénynek, az, fájdalom, nem tudatik, ámbár ezen körülmény nyilvántartása a serdülő nemzedék érdekében fölötte kivánatos volna. Nem sokára alkalmunk lesz meggyőződni, mily siralmas állapotban van az inasok iskolai képeztetése. Itt csak azon körülményt akarjuk felemliteni, hogy azon 4409 inas és 975 kereskedőtanoncz közül, kiket a pesti népszámlálás kimutat, a vasárnapi vagy ipariskolát egészben véve csak 2352 látogatja, vagy még helyesebben csak annyian vannak az emlitett iskolák anyakönyveibe beirva; tehát körülbelül több mint 2000 oly tanoncz van, kinek értelmi kiképeztetése egészen elhanyagoltatik s kiknek mintegy hatod része a 12 éven aluli gyönge korban van. A czipészeknél már a 6-dik korévben négy tanonczot lelünk; 7 évvel hatot: kettőt a mészárosoknál s egyet-egyet a czipészeknél, sütőknél, lakatosoknál s kereskedőknél; 8 évvel nyolczat: négyet a czipészeknél, kettőt az asztalosoknál s egyet-egyet a kőműveseknél s a fonóiparnál. Kilencz évvel találtatott 46, ezek közt 20 czipész, 7 szabó, 8 asztalos; 10 évvel 86, ezek közül 27 czipész, 12 asztalos, 11 szabó. A 202 tizenegyéves inas közül 54 czipész, 46 szabó, 21 asztalos, 20 kereskedőtanoncz.

A későbbi korviszonyokra vonatkozólag, az egyes foglalkozási ágaknál azt találjuk, hogy az iparosoknak 54%-ja 15—30 éves, és 30—50 éves 30%.

Azonban a sütők, molnárok, lakatosok, könyvkötők és női kéziparosok $^2/_3$ része, a szabók 70%-a 15—30 éves. 30—50 év között, az átlagos egy harmadrész helyett, a cserzők és korcsmárosok közül 40% találtatott.

A kereskedők közül 45% 15—30, és 37% 30—50 éves. Körülbelül ugyanezen arányt találjuk a szellemi szolgálatoknál. Ezen viszonyra vonatkozólag legnagyobb eltéréseket találunk a városi hivatalnokoknál, kiknek $^1/_3$ része 15—30 éves, fele pedig 30—50 év között áll. Az ügyvédek és egészségügyi személyeknek több mint egy harmadrésze az első, s mintegy 47%-a a második korcsoportba esik, mig a nevelésügyi egyéneknél ezen viszony meg van forditva, ezek között ugyanis az ifjabbak vannak nagyobb számmal képviselve.

A szellemi szolgálatok korviszonyától igen eltér a testi szolgálatok korviszonya. Az itt elfoglaltaknak több mint fele 15—30 éves, a napszámosoknak ugyan csak $^1/_3$ része, ellenben a házi cselédeknek (a dajkákat és szakácsnékat is ideértve) több mint egy ötöde (a kocsisoknak, kik nem vétettek a testi szolgálatok rovatába, fele). A napszámosoknak felénél nagyobb része 30—50 éves, mig a házi cseléd ségnek csak egy hatoda.

A népszámlálási eredmények magukban véve nem elégségesek arra, hogy az egyes foglalkozási ágakban elfoglaltaknak életiségére (Vitalität) nézve itéletet hozzunk, mert ezen adatokban csupán arra nézve birunk bizonyitékot, hogy bizonyos napon, bizonyos foglalkozásból, hány és milyen korú egyén volt jelen, nem pedig arra nézve is, vajjon csakugyan nagyobb halandóság volna-e feltételezhető azon egyéneknél kikből azon napon k e v e s e b b magaskorút találtak. Az efféle felvételeknek csak annyiban lehetne tudományos jelentőséget tulajdonitani, a különféle foglalkozásúak élettartamára nézve, a mennyiben azok eredményei a másutt és jobb alapon nyert eredményekkel megegyeznek.

Escherich pl. a foglalkozási ágak életiségét az azokban egyidejüleg elfoglaltak számából törekedett meghatározni. — Anélkül hogy ebből már azt akarnók következtetni, hogy annak vizsgálatai a különféle foglalkozásúak élettartamára

nézve tévesek, átalában csak annyit jegyzünk meg, hogy mindazon foglalkozások, melyekre sürűbben vállalkoznak, a magasabb korosztályokban már azért is aránytalanul gyöngén képviselteknek fognak látszani, mivel a legutóbb belépettek ifjabb korban szoktak állani, miáltal aztán az idősebb nemzedéknek az összeshez való viszonya kisebbnek tünik fel. Legyen például a 60 évnél idősebb orvosok száma állandóan 35; ezen 35 egyén az összesnek 35%-át teszi, ha az orvosok száma 100; ha azonban az orvosok öszszáma 100 25 éves orvossal fog szaporodni, akkor azon 35 az összes 200-nak csak 17½%-a lesz.

További akadályul szolgál azon körülmény, hogy az emberek sokszor változtatják a foglalkozást. Orvostanhallgatók és jogászok gyakran lesznek irókká, könyvvivők kereskedőkké; nevelőnők férjhez mennek s elhagyják eddigi foglalkozásukat. Azon két osztály, pld. melyben legtöbb 60 évnél idősebb találtatik, a tőkepénzesek és a gyámolitásból élők, s ezek, épen ellentétöknél fogva bizonyitják, mily óvatossággal kell ily adatokat fogadnunk. Az emlitetteknél tudniillik ok és okozat fel van cserélve; a tőkepénzesek ugyan azért élnek sokáig, mert gazdagok, de a szegények ellenben nem azért öregek, mert koldusok, hanem koldusok mert öregek.

Ezeknek előrebocsátása után közöljük itt az egyes foglalkozási ágakat, azon felmenő sorrendben, mely a 60 évesnél idősebbekre nézve fenáll.

1. Molnárok, gépészek, kocsisok, bádogosok, könyvvivők, lakatosok, szedők és cserzők ½%-kával a 60 évesnél idősebb egyéneknek.

2. Sütők, pinczérek, hentesek, kárpitosok, borbélyok, gőzhajózásnál alkalmazottak 1%-kal.

3. Kőművesek, ácsok, órások, bőrmunkások, vasuti munkások és szolgák 2%-kal.

4. Czipészek, korcsmárosok, könyvkötők, iparos festők, esztergályosok, biztositási hivatalnokok, irók, asztalosok, sörfőzők, mészárosok, szűcsök, napszámosok 3%-kal.

5. Szabók, marhatenyésztők, pálinkamérők, mosónők, nyilvános hivatalnokok 4%-kal.

6. Ügyvédek, nevelők, egészségügyi személyek 5—7%-kal.

7. Mezőgazdaság 9%-kal.

8. Isteni szolgálat 15%-kal.

9. Tőkepénzesek 34%-kal.

10. Gyámolitásból élők 63%-kal.

A munkaadók és munkavevők közti korkülönbségek szintén a 60. és 61. sz. táblán láthatók. Átalános tájékozhatóság végett csak a legfontosabb foglalkozások számait csatoljuk ide.

100 közül:		0—14,	15—30,	31—50,	51—60,	60 éven felüli
			korban			
Az iparnál	munka-adó	—	18	58	17	7
	munka-vevő	3	65	28	3	1
A forgalomnál	munka-adó	—	22	57	14	7
	munka-vevő	1	41	50	6	2
A kereskedelemnél	munka-adó	—	25	52	16	7
	munka-vevő	2	69	25	3	1

100 közül:		0—14,	15—30,	31—50,	51—60,	60 éven felüli
		korban áll				
Pék	munka-adó	—	15*	66*	15*	4*
	munka-vevő	1	75	21	2	1
Mészáros	munka-adó	—	18	54	16	12
	munka-vevő	2	69	26	3	—
Korcsmáros, kávés illet. pinczér	munka-adó	—	12	62	20	6
	munka-vevő	2	67	28	3	—
Szabó	munka-adó	—	20	57	14	9
	munka vevő	2	58	34	4	2
Czipész	munka-adó	—	17	58	19	6
	munka-vevő	2	69	25	3	1
Asztalos	munka-adó	—	17	54	19	10
	munka-vevő	2	66	27	4	1
Bádogos	munka-adó	—	22*	65*	10*	3*
	munka-vevő	1	80	18	1	—
Lakatos	munka-adó	—	24	50	18	8
	munka-vevő	1	73	22	3	1
Kovács	munka-adó	—	31	55	10	4
	munka-vevő	1	76	20	3	—

Azon arányszámok, melyek száznál kisebb (de még mindig 50-nél nagyobb) alapszámokból erednek, * jel által vannak felismertetve.

A táblasmunka beosztása. *A foglalkozás és korra vonatkozó általános adatok a IV. kötetnek 18. számú táblájával kezdődnek, s a 18—35-dik számú táblákon a 12. korosztályra vonatkozó adatokat tartalmazzák. A munkaadókra vonatkozó adatok az V. kötetben a 641—653, a munkavevőkre vonatkozó adatok a VI kötetben az 1004—1018 b és a kétségesekre vonatkozók a VII. kötetben az 1525—1538. számú táblákon foglaltatnak.*

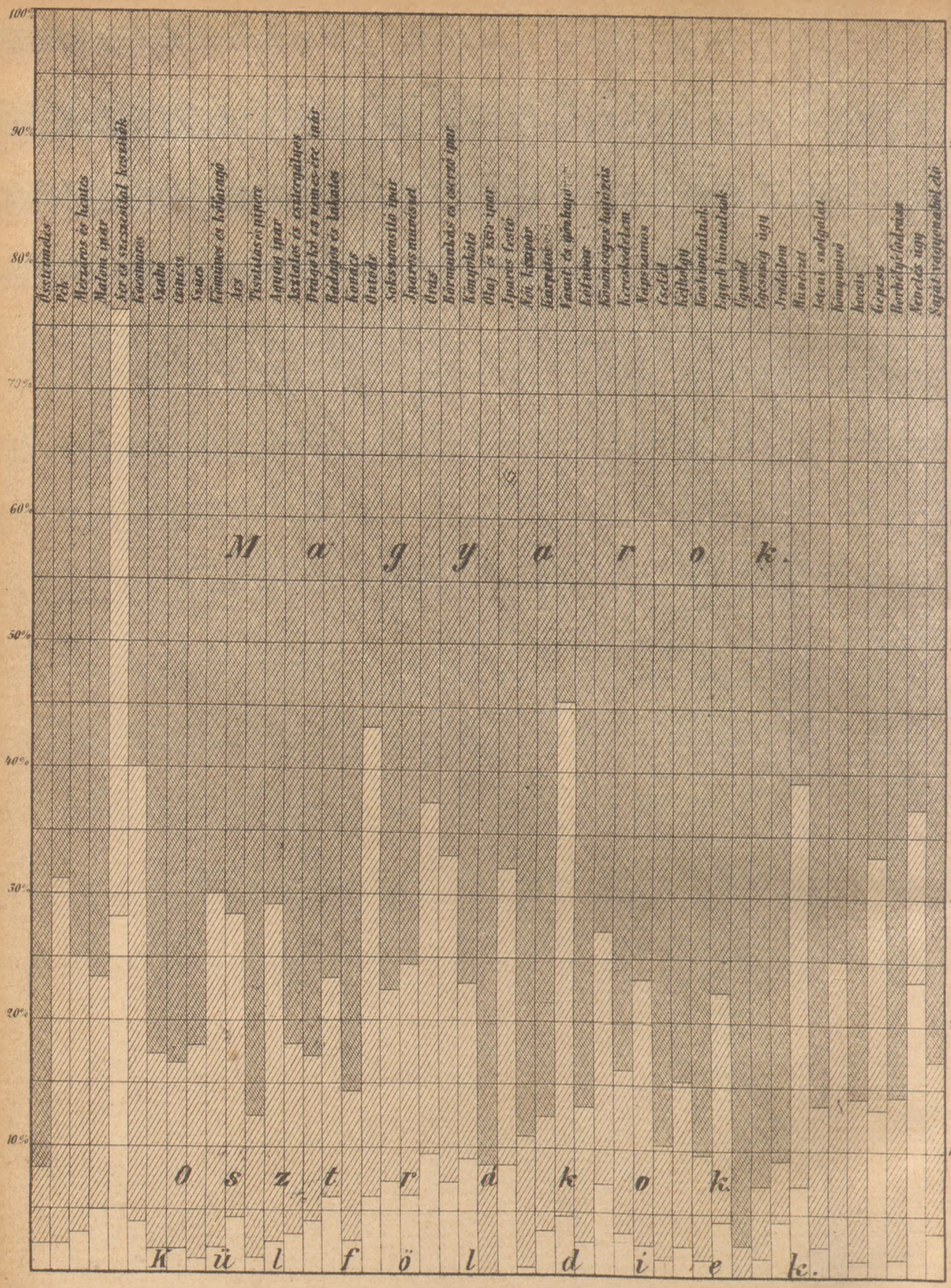

Ajelentékenyebb kereseti ágakban elfoglelt egyéneknek származása.

Magyar
Osztrák
Külföldi
születésü

TIZENÖTÖDIK FEJEZET.

Összefüggés a lakosság származása és foglalkozása, valamint vallása és foglalkozása közt.

Azon kérdés, honnan származnak az egyes foglalkozási ágakhoz tartozó egyének, sok tekintetben vonzó, azonban egész a népszámlálás idejéig nem birtunk erre vonatkozólag semmiféle támponttal, minthogy ilyen csak átalános összeirás által nyerhető. Mindennapi tapasztalásból tudjuk ugyan, hogy Pesten a korcsmárosok és pinczérek, a vasutnál és gőzhajózásnál alkalmazottak nagyrészt idegenek, azaz nem magyarok; de ezen foglalkozásokon kivül a többiekről még ily homályos gyanitásunk sincsen.

A népszámlálásnak ide vonatkozó eredményei kielégitő felvilágositást nyujtanak, a lakosságnak származásáról azaz születés-helyéről, tekintettel foglalkozására [1]).

Igy p. a 62. sz. táblából látható, hogy az őstermelők közül nem kevesebb mint 93% az országban született, mig az itt élő 4491 külföldi közül (az ausztriaiak nélkül) csak 26 foglalkozik őstermeléssel.

Másképen áll ez az iparral.

Az itt utazott Kohl még ezelőtt 30 évvel azt irta, hogy iparczikkei tekintetében Pest majdnem egészen Bécstől függ, és csak legujabb időben telepedett meg néhány iparág Pesten is. Ezen tény, mintha t. i. iparunk importált valami volna, iparunk összképéből ma már alig volna felismerhető, mert daczára annak, hogy Pesten a szövés és fonás kivételével minden jelentékenyebb iparág eléggé képviselve van, azt találjuk, hogy az iparosoknak több mint $^3/_4$ része magyar s alig $^1/_5$-e osztrák még csak $3^1/_2$% külföldi.

Az ipar egyes ágainál azonban erre nézve igen feltünő különbségek léteznek. Mily arányban részesül az idegen elem a jelentékenyebb iparágakban, a következő fokozatosan emelkedő sorozatból látható:

	Magyar.	Külföldi.		Magyar.	Külföldi.
Női kézipar	89%	11%	Lakatos	77%	23%
Kárpitos	88	12	Malomipar	76	24
Mosás	88	12	Mészáros	74	26
Kovács	85	15	Ács	72	28
Czipész	84	16	Pék	70	30
Szabó	83	17	Kőmüves	69	31
Drága kő és nemes ércz	83	17	Iparos festő	68	32
Szűcs	82	18	Fonás, szövés	65	35
Asztalos	82	18	Bőrmunkás	63	37
Hentes	78	22	Korcsmáros, kávés	60	40
Bádogos	78	22	Öntöde	57	43
Sokszorositó ipar	78	22	Ser- és szeszfőzés	24	76

[1]) Minthogy a tanonczok majdnem mind Magyarországban születtek, kivétel nélkül magyaroknak tekintettek.

A forgalomnál az idegenek száma, az összes e téren foglalkozóknak egy harmadáig emelkedik, miből azonban a szárazon és vizen való közönséges forgalomra alig 8% esik, ellenben a vasutnál foglalkozóknál 54% (50% osztrák és 4% külföldi) s a gőzhajózásnál foglalkozóknál 26% (21% osztrák 5% külföldi).

A kereskedelem legnagyobbrészt belföldiek kezében van s itt csak 13% osztrákkal s 3% külföldivel találkozunk. A biztositásoknál alkalmazottak közül 84% és a pénzintézeteknél s bankoknál 81% magyar.

A szellemi szolgálatok terén levő foglalkozásoknál az idegen elem 18%-kal van képviselve. És pedig a fontosabb ágakban a következő módon:

Szellemi szolgálatok:	Magyar.	Idegen.	Testi szolgálat:	Magyar.	Idegen.
Ügyvéd	98%	2%	Dajka	94%	6%
Városi hivatalnok	97	3	Szakácsné	91	9
Megyei hivatalnok	96	4	Szolgálatban	89	11
Egészségügyi személyek	94	6	Kéjhölgy	85	15
Irodalom	91	9	Napszámos	77	23
Államhivatalnokok	88	12	Egyéb személyes szolgálat:		
Nevelésügyi egyén	82	18	Őrség	88%	12%
Könyvvivő	75	25	Kocsis	85	15
Művészek (a korcsmai zenészeket stb. is ideértve)	60	40	Fodrász, borbély	83	17
			Gépész	67	33

A tőkepénzesek közül 83% magyar, 14% osztrák és 3% külföldi, s ugyanezen arányt találjuk a koldusoknál és gyámolitásból élőknél is.

A 63. sz. tábla a foglalkozás és kor közti össyfüggést mutatja ki, tekintettel az illetők származására.

A munkaadók és vevők közötti különbségekre nézve a következő kis összehasonlitásnak adunk helyet:

A következő foglalkozási ágaknál munkálkodó 100 munkaadó vagy munkavevő közül:

	Magyar		Osztrák		Külföldi	
	m. adó	m. vevő	m. adó	m. vevő	m. adó	m. vevő
Mezei gazdaság	95.16	68.49	3.68	29.74	1.16	1.77
Ipar általán	75.86	78.65	20.14	18.18	4.00	3.17
Kereskedelem	87.50	88.37	9.51	9.73	2.99	1.90
Vendéglős, kávés	61.08	58.17	33.03	38.18	5.89	3.15
Szabó	82.47	83.28	16.26	16.08	1.27	0.64
Czipész	76.73	85.09	22.17	13.25	1.10	0.76
Asztalos	78.31	82.55	17.19	15.04	4.50	2.41
Lófuvar	88.99	87.60	11.01	11.80	—	0.60

Tehát majdnem minden ágnál az idegenek között több a munkaadó, mint a munkavevő, és pedig több a nem osztrák külföldieknél mint az osztrákoknál. Látnivaló, hogy az ember a javakkal hasonlóan azon mértékben könnyebben viseli el a szállitás nehézségeit, a melyben magasabb gazdászati értéket hord magában. Minél több volt a legyőzendő akadály, annál nagyobbnak kell feltételeznünk az erőt. Hogy pedig a belföldiek között majdnem mindenütt több a munkavevők, mint a munkaadók száma, azt ezenfelül az ifjabb korosztályokból is magyarázhatjuk meg, melyek kivétel nélkül a munkavevőkhöz tartoznak, mely korból pedig csak igen kevés szokott lenni a bevándorlók között.

Eddigelé beértük volt avval, hogy a bevándorlottakat két irányban osztottuk

szét, t. i. osztrákok és külföldiek szerint; ha már most közelebbről kivánjuk megtudni, mily tartományokból és országokból vándoroltak tulajdonképen városunkba az idegen elemek, erre nézve a 64. sz. tábla ad felvilágositást.

Ebből röviden csak a következő eredményeket vonjuk ki:

Az alább megnevezett foglalkozásokban elfoglalt idegenek közül:

	cseh,	morva,	ausztriai herczegs.,	gácsországi	
Sütő . . .	43%	30%			
Mészáros . . .	44%				
Kávés, vendéglős .	22%	21%	20%	—	siléziai 6%, németországi 8%.
Szabó	39%	21%	—	20%	
Czipész . . .	38%	29%			
Kőműves . . .	34%	35%			
Asztalos . . .	34%	21%	13%		
Lakatos . . .	33%	16%	14%	—	németországi 12%.
Festő	24%				
Női kézmunkás .	—	24%	28%		
Vasutnál . . .	33%	17%	23%	9%	
Gőzhajónál . .	—	—	49%		
Kereskedelemnél .	25%	17%	14%	12%,	németorsz. 7%, krajnai 10%, porosz 4½%.

Az idegen terménykereskedők közül 32% krajnai, karintiai és stajerországi (az ugynevezett »kutscheberek«);

	cseh,	morva,	osztrák,	galicziai,	németországi.
az idegen napszámosok közül	26%	19%	9%	33%	3%
» » szolgák »	28%	24%	21%	7½%	5%
» » művészek »	30%	—	30%		
» » kocsisok »	21%	—	25%		
» » tőkepénzesek »	18%	16%	28%		

Az idézett 64. sz. táblából kitünik az is, mily módon foglalatoskodnak az osztrák tartományokból és a külföldi országokból bevándorolt idegenek. Ezen táblából a következőket idézzük:

Szülőország	Az illetők foglalkozása az ezen országokból származottak %-ában kifejezve:
Alsó- és Felső-Ausztria	Ipar általán 27%; ebből korcsmáros és kávés 5%; testi szolgálatok 16%. ebből napszámos 8%, szolgálatban 6%; szellemi szolgálatok 5%, forgalom 5%, kereskedelem 4%.
Gácsország és Bukovina	Testi szolgálatok 50%, ebből 44% napszámos; iparos 18%, ebből szabó 4%; kereskedelem 4½%, forgalom 2%.
Karintia	Ipar 38%, ebből sörfőzés 12%, korcsmáros és kávés 5½%; kereskedelem 15%; testi szolgálatok 14%, ebből napszámos 5%, szolgálatban 5%.
Krajna	Kereskedelem 42, ebből terményekkel 20½%; ipar 20%; személyes szolgálatok 17%, ebből napszámos 11½%.
Stiria	Ipar 33%; testi szolgálatok 24%, ebből napszámos 14%; forgalom 4½%; szellemi szolgálatok 3½%.
Csehország	Ipar 36%; testi szolgálatok 25%, ebből napszámos 16½%; kereskedelem 5%, forgalom 3%, szellemi szolgálatok 3½%.
Morvaország	Ipar 33%, ebből czipész 4%, korcsmáros 3%; testi szolgálatok 26%, ebből napszámos 16%, szolgálatban 7%; kereskedelem 4½%, szellemi szolgálatok 3%.
Szilézia	Ipar 34%; testi szolgálatok 27%, ebből napszámos 16½%; kereskedelem 5%, szellemi szolgálatok 3½%.
Tirol	Ipar 38%; testi szolgálatok 14%; szellemi szolgálatok 9%, ebből müvészet 6%; kereskedelem 3½%, forgalom 3½%.

Szülőország	Az illetők foglalkozása az ezen országokból származottak %-ában kifejezve:
Salzburg	Ipar 46%; testi szolgálatok 8%.
Trieszt és a partvidék	Ipar 19%; testi szolgálatok 18%; szellemi szolgálatok 7%; forgalom 4%.
Poroszország	Ipar 35%; szellemi szolgálatok 11%, testi szolgálatok 9%, kereskedelem 6½%.
Németország	Ipar 41%; testi szolgálatok 14%; ebből napszámos 8%; szellemi szolgálatok 6%; kereskedelem 6%.
Olaszország	Testi szolgálatok 30%, ebből napszámos 22%; ipar 26%; szellemi szolgálatok 5%; kereskedelem 4%.
Francziaország	Szellemi szolgálatok 45%, ebből nevelésügy 40%; ipar 13½%.
Svájcz	Ipar 28%, ebből malomipar 6½%; szellemi szolgálatok 27%, ebből nevelésügy 23%; kereskedelem 9%; testi szolgálatok 7½%.

A táblás műben hasonló kimutatásban részesülnek a 20 évesnél idősebb magyarok is, és pedig születési megyék szerint; e mellett azonban a számok annyira szétforgácsoltatnak, hogy azoknak nem lehet kivétel nélkül statisztikai érdeket tulajdonitani. Megemlitésre méltók még a következő számok: Ügyvéd 541, kik közül pestmegyei 48, pestvárosi 62. Marhatenyésztés 487, és pedig pestmegyei 329, pestvárosi 90. Bőr- és papiripar 482, közülök 54 pestmegyei, 23 pozsonymegyei és 109 pestvárosi. Egészségügy 479, közülök erdélyi 29, pestmegyei 37, pozsonymegyei 20, pestvárosi 113. Ács 469, és pedig Tolna megyéből 24, Pest megyéből 52, Pozsony megyéből 21, Fehér megyéből 29, pestvárosi 124. Nevelésügyi személyek 459, ezek közül 53 Pest megyéből, 25 Tolnából, 81 pestvárosi. Sütő 374, ezek közül nyitramegyei 22, pestmegyei 47, pozsonymegyei 28, pestvárosi 60. Kőműves és kőfaragó 1041, és pedig pestmegyei 133, pozsonyi 66, pestvárosi 402 Vasut és gőzhajózás 893, ezek közül bácsi 43, komáromi 55, pesti 146, pestvárosi 149. Lakatos 864, és pedig pestmegyei 98, pestvárosi 203. Mezőgazdaság 773, ezek közül pestmegyei 223, pestvárosi 161. Lófuvar 722, ezek közül pestmegyei 118, pestvárosi 410. Kovács 703 és pedig Fehérből 71, Pest-megyéből 83, Tolnából 42, Veszprémből 35, pestvárosi 42. Mészáros; hentes 580, ezek közt pestmegyei 101, pozsonyi 39, sopronyi 51, pestvárosi 215. Malomiparos 559, és pedig Fehérből 33, Pest-megyéből 131, pestvárosi 81. Napszámos 6770; ezek közül Liptómegyéből 430, Pest-megyéből 1277, pestvárosi 1631. Kereskedő 5626, és pedig nyitramegyei 339, pestmegyei 756, pozsonymegyei 288, pestvárosi 1470. Szabó 2833 és pedig Nyitrából 163, Pest megyéből 277, pestvárosi 430. Czipész 2372 és pedig Fehérből 116, Pest megyéből 208, Szepesből 118, pestvárosi 482. Szolgálatban 1600, ezek közül fehér-megyei 93, pest-megyei 259, pozsony-megyei 75, pestvárosi 198. Asztalos 1593, ezek közül pestmegyei 146, szepesi 74, pestvárosi 301. Közhivatalnok 1413, ezek közül erdélyi 87, pest-megyei 168, pestvárosi 246. Hivatalnokok egyéb czímen 660, ezekből pestmegyei 93, pestvárosi 143. Kocsis 1304, és pedig fehér-megyei 177, mosonyi 75, pest-megyei 352, pestvárosi 134. Kávés és vendéglős 1054, és pedig nyitrai 49, pest-megyei 132, pozsonyi 67, sopronyi 57, pestvárosi 320. A nevezetesebb foglalkozásoknál találunk a nők közül: Szolgálatban 11,834, és pedig 1039 fehér-megyei, 606 honti, 2856 pestmegyei, 1640 pestvárosi. Napszámos 8453 és pedig Liptóból 715, Pest megyéből 1538, pestvárosi 1736. Szakácsné 3228, és pedig fehér-megyei 279, komáromi 147, pestmegyei 498, pozsonyi 146, zalai 221, pestvárosi 294. Dajka 479, és pedig fehér megyei 52, hevesi 24, jászkun 36, komáromi 23, pestmegyei 124, pestvárosi 24. Kéjhölgy 232, és pedig győri 15, pesti 46, pozsonyi 16, veszprémi 9, pestvárosi 41.

A táblásmunka beosztása: *A foglalkozás és származást mutató táblák következő rovatmintázat szerint vannak összeállitva:*

I. minta:

Foglalkozás	A magyarok	Az osztrákok	A külföldiek	Összesen
	szám			

II. minta:

Foglalkozás	Az Ausztriában születtek száma												A külföldön születtek száma						
	Összesen	Alsó- és Felső-Ausztriában	Galicia és Bukovinában	Karintiában	Krajnában	Stiriában	Csehországban	Morvaországban	Szilézia	Tirolban	Salzburgban	Isztria és Triestben	Összesen	Poroszországban	Németországban	Olaszországban	Franciaországban	Svájczban	Egyéb országokban
	szülöttek												szülöttek						

Ezen táblák tartalmát a „foglalkozás és kor“ czímű fejezetben érintők.

III. minta:

Foglalkozás	0—14				15—20				21—25				26—30				31—35				36—40				41—45				46—50				51—55				56—60				61—65				65-nél több				Összesen				Tanonczok	Főösszeg
	évek																																																						
	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes	magyar	osztrák	külföldi	összes		

IV. minta:

Foglalkozás	Munkaadók			Munkavevők			Kétségesek			Összesen		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt

A foglalkozás és származás czímü szakasz a táblásmunka III. részében található, s a 36. számú táblával kezdődik; beosztása következő:

Tábla szám	Minta szám	Tartalom
36— 43	I.	1) Összes lakosság, 2) férfi lakosság, 3) nő lakosság.
44— 57	II.	„ „ „ „ „ „
58— 85	III.	Férfi és nő s mindkét nem egymás mellett.
86— 96	—	Származási kimutatás megyék szerint férfi és nő.
97—102	IV.	Az Ausztriában szülöttek foglalkozásának kimutatása.
103—107	»	A Galicziában és Bukovinában » » » » »
108—110	»	A Karintiában » » » » »
111—113	»	A Krajnában » » » » »
114—118	»	A Stiriában » » » » »
119—124	»	A Csehországban » » » » »
125—130	»	A Morvaországban » » » » »
131—135	»	A Sziléziában » » » » »
136—138	»	A Tirolban » » » » »
139—141	»	A Salzburgban » » » » »
142—146	»	Az Isztriában és Triesztben » » » » »
147—151	»	A Poroszországban » » » » »
152—156	»	A Németországban » » » » »
157—159	»	Az Olaszországban » » » » »
160—161	»	A Franciaországban » » » » »
162—164	»	A Svájczban » » » » »
165—170	»	Egyéb külföldi országokban » » » » »

A foglalkozásra és származásra vonatkozó kimutatások, melyek folytonos tekintettel vannak a korra, a következő sorrendben követik egymást a táblásmunkában:

Korosztály	Minta szám	Összes lakosság	Munkaadók	Munkavevők	Kétségesek
		tábla szám			
0—14	I.	171—178	—	1022—1027b	1546—1549
	II.	179—182	—	1028—1031	1550—1552
15—20	I.	183—190	658—662	1052—1058	1564—1569
	II.	191—197	663—664	1059—1063	1570—1574
21—25	I.	198—205	676—681	1088—1094	1595—1599
	II.	206—212	682—684	1095—1099	1600—1605
26—30	I.	213—220	704—709	1126—1132	1627—1632
	II.	221—227	710—712	1133—1137	1633—1637
31—35	I.	228—235	734—739	1165—1171	1660—1665
	II.	236—242	740—743	1172—1176	1666—1670
36—40	I.	243—250	765—770	1204—1210	1693—1698
	II.	251—257	771—773	1211—1215	1699—1703
41—45	I.	258—265	795—800	1243—1249	1726—1731
	II.	266—272	801—804	1250—1154	1732—1736
46—50	I.	273—280	826—831	1282—1288	1759—1764
	II.	281—287	832—835	1289—1293	1765—1769
51—55	I.	288—295	857—862	1321—1327	1792—1797
	II.	296—302	863—866	1328—1332	1798—1802
56—60	I.	303—310	888—893	1360—1366	1825—1830
	II.	311—316	894—897	1367—1371	1831—1835
61—65	I.	317—324	919—924	1399—1405	1858—1863
	II.	325—329	925—927	1406—1409	1864—1867
65-ön felül	I.	330—337	949—954	1437—1443	1890—1895
	II.	338—342	955—956	1444—1447	1896—1899
Összesen	I.	58— 85	617—620	974c— 978b	1495—1500
	II.	44— 57	621—626	979— 986	1501—1508

Azon tagadhatlanul igen nagy befolyásról melyet a vallás oly sok társadalmi kérdésre gyakorol, a statisztika, a születési, esketési, házasulási és iskolai adatok kivételével, majd semmiféle tudósitást sem szolgáltat Kivánom, bár segitne jelen mű ezen hézagot némileg betölteni, s remélem, hogy erre nézve azon adatok sem fölöslegesek, melyek Pest lakosságának foglalkozási viszonyait a vallástól való függőségükben bemutatják.

Ezen kimutatások városunk négy fővallására: a katholikusok-, ágostaiak-, helvétek- és zsidókra vonatkoznak.

Azon messzeható különbségek, melyek e tekintetben fönállanak, s a 65. számú táblán együvé foglalvák, már a következő általános megjegyzésekből is felismerhetők, mihez azonban megjegyzendő, hogy mindig csak a férfiakról van szó.

A katholikusok, ágostaiak és helvétek között minden harmadik iparos, a zsidóknál minden negyedik; ellenben a katholikusok és helvéteknél, körülbelül minden 25-ik kereskedő, a zsidóknál pedig minden negyedik. Az ágostaiak, kik között minden 13-ik kereskedő, e szerint a másik két keresztény felekezetet kétszeresen felülmulják.

A testi szolgálatokhoz fordul minden hatodik katholikus, minden 8—9-ik protestáns (ágostai és helvét) és minden 12-ik zsidó, a szellemi szolgálatokhoz pedig katholikus és zsidó egyenlően minden huszadik, a két protestáns vallás pedig majdnem kétszer oly nagy arányban.

Ha már most az egyes foglalkozási ágaknál részletekbe bocsátkozunk, helyes megérthetés tekintetéből megjegyezzük, hogy ma akármelyik foglalkozási ág, akármely vallásbelitől gyakoroltathatik, s hogy csupán a zsidókra nézve állottak fön e tekintetben akadályok, melyek azonban az osztrák rendszer megbukása s a magyar kormány életbelépte után megszüntek.

Azon foglalkozási ág, melynél a katholikus férfi lakosság legerősebben van képviselve: a napszám, melylyel a katholikusoknak egyheted része foglalkozik, és a czipész mesterség a katholikusok egy tizennyolczad részével. A protestáns felekezetek szintén kiválólag ezen két osztálynál találhatók legszámosabban, és pedig az ágostaiak $^1/_{10}$-része a napszámosoknál, $^1/_{20}$-része a czipészeknél, a helvéteknek $^1/_{13}$ és $^1/_{15}$-része. A zsidók legnagyobb előszeretettel a szabó-mesterséget űzik; itt ugyanis férfiaiknak $^1/_{13}$-része van elfoglalva, s csak második sorban következik a napszám $^1/_{18}$-részszel.

Azon többi foglalkozási ág, melyhez az egyes felekezetek kiválólag tartoznak, a következő:

Katholikusok: Minden harminczadik szabó, minden 36—40-ik korcsmáros (illetőleg pinczér), szolga vagy kőműves; minden 44-ik bádogos; minden 50-ik kocsis; minden 72-ik vasuti hivatalnok; minden 82—86-ik kovács, fuvaros (bérkocsis), molnár vagy államhivatalnok; minden 100-ik mezőgazda vagy ács; s minden 124-ik pék. Városi hivatalnok, ügyvéd vagy orvos alig van minden 200 között egy. Feltünőleg csekély a katholikusok száma az esztergályosok között (122 kath.) arany és drágakő műveseknél (194), a cserzőknél (152), a kárpitosoknál (195), az ügyvédek és orvosok között (219 illetőleg 228); minden 93 katholikus között van egy tőkepénzes, tehát kevesebb, mint a protestánsoknál, több mint a zsidók között.

Ágostaiak: Minden 28-ik szabó, 30-ik bádogos, 31-ik asztalos, 44-ik

szolga, 50-ik korcsmáros, 69-ik kovács vagy kocsis, 76-ik vasuti- vagy államhivatalnok, 82-ik ügyvéd, 98-ik szedő vagy sütő, 108-ik orvos, festő vagy molnár, 119-ik ács, mezei gazda vagy tanitó; városi hivatalnok minden 194-ik, tehát aránylag valamivel több, mint a katholikusok közül. Tőkepénzes minden 75-ik, legtöbb mind a négy vallásuak között.

Helvétek: Minden 20-ik asztalos, 22-ik szabó, 24-ik kocsis, 29-ik szolga, 34-ik kovács, 38-ik államhivatalnok, 43-ik bádogos, 56-ik mezei gazda, 62-ik molnár, 66-ik ügyvéd, 74-ik marhatenyésztő, 87-ik ács, 113-ik tanitó, 118-ik korcsmáros vagy nyomdász, 123-ik orvos. Feltünőleg csekély a sütők (27-en), mészárosok (26), festők (14), városi hivatalnokok (18) száma. Tőképénzes minden 86 közül egy.

Zsidók: Minden 46-ik korcsmáros, 66-ik könyvvivő, 67-ik czipész, 77-ik szolga, 91-ik aranyműves és ékszerész, 151-ik orvos. Feltünőleg csekélyen képviselt a marhatenyésztés (88-an), sütő (69), asztalos (75), bádogos (106), kovács (57), vasuti hivatalnok (81), fuvaros (61), ügyvéd (54), a városi hivatalnokok között 12. Tőkepénzes minden 102-ik.

Ha már most az egyes foglalkozási ágakat még egyszer szemügyre veszszük, azt találjuk, hogy azoknál következő vallás az uralkodó:

Mezőgazdaság	közül	legtöbb	a katholikus,	de	aránylag	legtöbb	helvét
Marhatenyésztés	»	»	»	»	»	»	»
Sütő	»	»	»	»	»	»	ágostai
Mészáros	»	»	»	»	»	»	katholikus
Korcsmáros	»	»	»	»	»	»	»
Szabó	»	»	»	»	»	»	zsidó
Czipész	»	»	»	»	»	»	helvét
Kőműves	»	»	»	»	»	»	katholikus
Ács	»	»	»	»	»	»	helvét
Asztalos	»	»	»	»	»	»	»
Esztergályos	»	»	»	»	»	»	ágostai
Aranymüves és ékszerész	»	»	zsidó,	»	»	»	zsidó
Lakatos	»	»	katholikus,	»	»	»	ágostai
Bádogos	»	»	»	»	»	»	»
Kovács	»	»	»	»	»	»	helvét
Órás	»	»	»	»	»	»	ágostai
Cserző	»	»	»	»	»	»	»
Könyvkötő	»	»	»	»	»	»	»
Nyomdász	»	»	»	»	»	»	»
Kárpitos	»	»	»	»	»	»	zsidó
Vasut	»	»	»	»	»	»	katholikus
Fuvaros	»	«	»	»	»	»	»
Gőzhajózás	»	»	»	»	»	»	helvét
Kereskedés terményekkel	»	»	»	»	»	»	zsidó
» iparczikkekkel	»	»	zsidó,	»	»	»	»
» pénz- és hitellel	»	»	katholikus,	»	»	»	»
Biztositás	»	»	»	»	»	»	»
Közvetités	»	»	zsidó,	»	»	»	»
Napszámos	»	»	katholikus,	»	»	»	katholikus
Szolga	»	»	»	»	»	»	helvét
Államhivatalnok	»	»	»	»	»	»	»
Megyei hivatalnok	»	»	»	»	»	»	»
Városi hivatalnok	»	»	»	»	»	»	ágostai
Egyéb hivatalnok	»	»	»	»	»	»	helvét

Ügyvéd	közül	legtöbb	a	katholikus,	de	aránylag legtöbb	helvét
Orvos	»	»	»	»	»	»	zsidó
Gyógyszerész	»	»	„	»	»	»	ágostai
Tanitó	»	»	»	»	»	»	helvét
Irodalom	»	»	»	»	»	»	»
Művészet	»	»	»	»	»	»	ágostai
Könyvvitel	»	»	zsidó,	»	»	»	zsidó
Gépész	»	»	katholikus,	»	»	»	helvét
Kocsis	»	»	»	»	»	»	»
Borbély és fodrász	»	»	»	»	»	»	ágostai
Őrség	»	»	»	»	»	»	helvét
Tanuló	»	»	»	»	»	»	zsidó
Tőkepénzes	»	»	»	»	»	»	helvét
Koldus és gyámolitásból élő	»	»	»	»	»	»	zsidó

TIZENHATODIK FEJEZET.

Foglalkozás és müveltség.

A foglalkozási ágak rangsora azok müveltsége szerint. — Kedvezőtlen adatok az iparüzökről. — Megkülönböztetés magyar és külföldi közt. — A tanonczok sajnos müveltségi állapota. — A vasárnapi iskolákról. — Adatok ez iskoláknak hanyag látogatására vonatkozólag.

Azon müveltségi fokról, melyre az egyes foglalkozási ágak igényt tarthatnak, az ide csatolt graphikus rajz nyujt felvilágositást [1]), — a mennyiben t. i. az elemi oktatás elterjedése e tekintetben következtéseket enged. -- Mint abból látható, a testi szolgálatok teljesitői közt keresendő a legnagyobb tudatlanság fészke, és ezek közül a napszámosok azok, kik vastag képzetlenségük által minden más foglalkozásuaktól leginkább kiválnak. Nem kevesebb mint kétharmad részök nem tud irni, sőt a nőnemnél négy ötödrész. A napszámos lakosság müveltsége még akkor is ugyanoly sötét képet mutat, ha azt korosztályaira osztjuk fel: a napszámosoknál, idősebbek és ifjabbak egyaránt a müveltség, vagy jobban mondva müveletlenség ugyanazon fokán állanak sőt a legidősebb nőkre nézve 88%-nyi páratlan magasságu tudatlanságot constatálhatunk.

Alólról második fokon állanak a koldusok (illetőleg gyámolitásból élők) és a mosónők; harmadikon a dajkák, kik után még a marhatenyésztők és kocsisok következnek. Az ezen foglalkozási ágakhoz tartozóknál a müveletlenségi hányad 50 és 60% közt ingadozik. Ezek közt a kocsisok vannak legnagyobb számmal (1722) s ezeknél azt találjuk, hogy az ifjabb, 15—30 év között levő nemzedék az idősebbeknél valamivel jobban áll.

Negyven-ötven % irni nem tudót találunk a cselédek, a kéjhölgyek s a szakácsnék között. — A férfinemü cselédek között csak 25% irni nem tudó található, sőt a 30—50 évesek között csak 17%; ellenben a nő szolgálók között 53% irni nem tudó számláltatott. Abból, hogy a kéjhölgyek müveltségi foka majdnem egyenlő a nő cselédekével, gyanithatjuk, mily osztályokból származnak ezen személyek, kiket a Frankfurt városi statisztika az »egészségügyi egyénekhez« vélt számitandóknak.

Midőn a foglalkozási ágak azon osztályaihoz jövünk, melyeknél az irni nem tudók 20—40%-ot — kétségkivül még felette magas arány, — adnak, itt nagy sajnálatunkra már néhány iparággal is találkozunk. A fuvarosok és bérkocsisok 40%-a mellett itt találjuk már a kőműveseket, kiknek egy harmada nem tud irni s mellettök legnagyobb csodálkozásunkra az ácsokat, azon kézműveseket, kik hüvelykmérővel, körzővel dolgoznak s kik közt mégis 169 oly egyén (21%) foglal helyet, ki irni nem tud.

Azon osztályban, melyben 10—20% nem ir, sajnos, ott találjuk városunknak legnagyobb számmal képviselt két iparágát: a szabókat és czipészeket is, kik

[1]) Lásd ezirán a 66-dik számú táblát is.

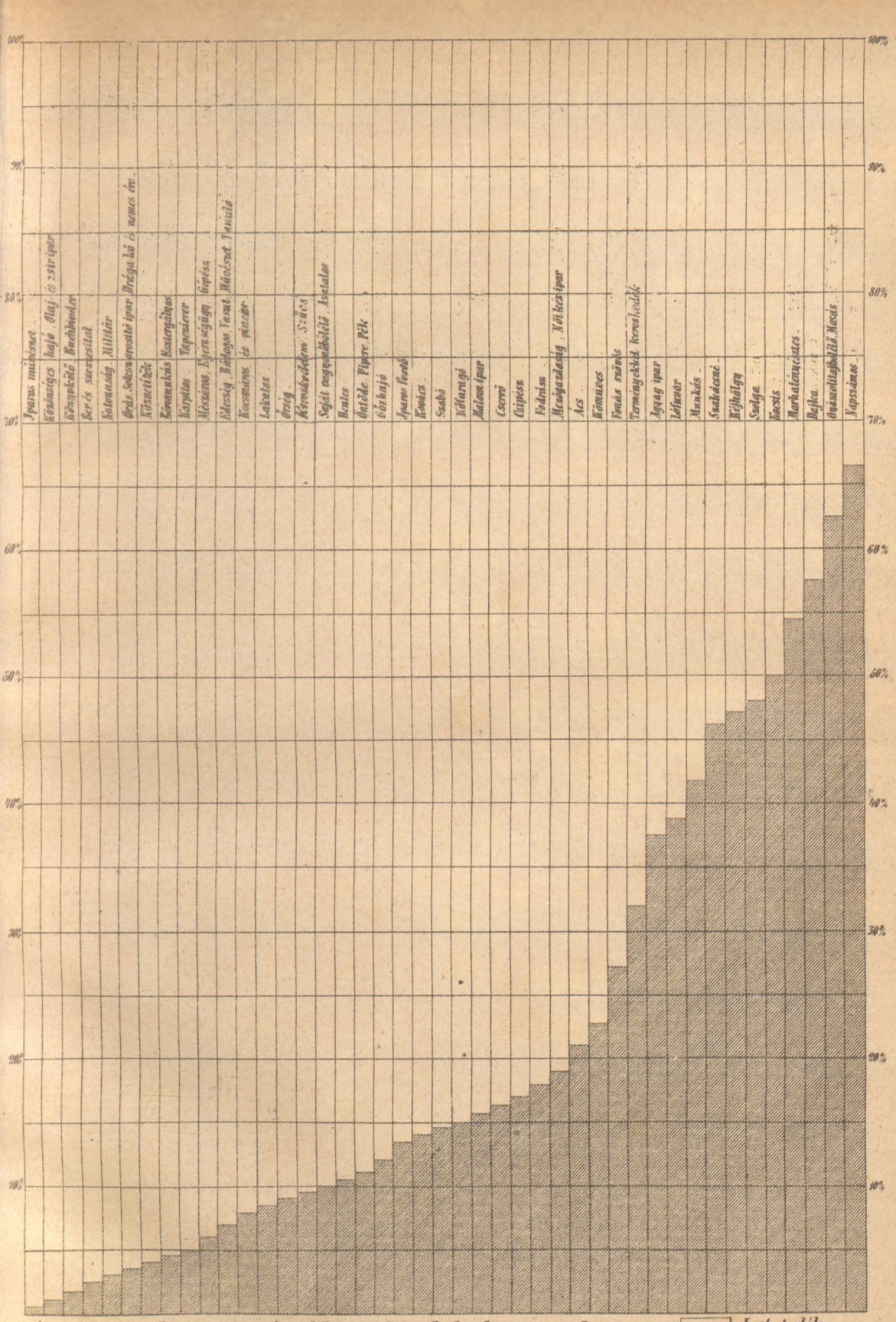

Az egyes kereseti ágakban elfoglaltak müveltsége. Jrut tudók. Jrni nem tudók.

Körössi Pesti Népszámlalás.

között csak öthatodrész ir és olvas; itt találjuk továbbá a fodrászokat, cserzőket és molnárokat (19—15%) a kőfaragókat, kovácsokat, festőket, sütőket, henteseket, asztalosokat (15—10%), — tehát, a kis ipar valóságos zömét! S nem csupán a munkavevő segédek és tanonczok azok, kik ezen szomoru tényt okozzák: maguk a mesterek is a műveltségnek oly alanti fokán állanak, hogy — ha Mill angol bölcsésznek mindinkább nagyobb elismerésre találó inditványát követnők, — pénzök és házaik daczára még cselekvő választási képességgel sem birhatnának. Különben legyen felemlitve, hogy az asztalossegédek müveltségre nézve mestereik előtt [1]), a szabók és czipészek hozzájok igen közel állanak. Átalában megjegyezhetjük, hogy a műveletlenségi hányad a munkaadóknál 9, a munkavevőknél 17% [2]).

Az irni nem tudók 1—10%-os osztályába tartoznak az iparosok közül: lakatosok, bádogosok, czukrászok, mészárosok, kárpitosok (10—5%); az esztergályosoknál már csak 4%-ot találunk, még kevesebbet a nyomdászatnál (hol a szedők, természetesen, mind olvasnak, azonban a nyomók nem), arany- és drágakőműseknél. Legkedvezőbben állanak a könyvkötők és iparos művészek (czímer- és porczellánfestők, vésnökök stb.)

A kereskedelemnél még mindig 10% az irni nem tudók hányada, mit a kiskereskedők, gyümölcs- és élelmiszer kereskedők, házalók és déli gyümölcskereskedők (Gotscheer) okoznak.

Származás tekintetében azt találjuk, hogy a magyar iparosok között (a tanonczok nélkül) 17% az irni nem tudó, a külföldieknél 12%, és pedig az osztrákoknál 13%, a többi külföldieknél 6%.

A kereskedelemnél nem tud irni: a magyarok 11%-a, a külföldiek között 15%, és pedig az osztrákok között 16%, a többi külföldieknél 5%. E szerint a kereskedelemnél a külföldiek s ezek közt kiválólag az osztrákok (számos »kutséber«) műveltségre nézve a magyarok mögött állanak, mig az iparnál ellenkezőt látunk; azonban itt is találunk egyes ágakat,- p. lakatos, mészáros, cserző, hol a magyar minők iparosok az osztrákokat műveltségre nézve felülmulják.

Az egyes kereseti ágakban elfoglalt egyének műveltségét tekintettel azok származására a 63. sz. t. tartalmazza, külön-külön e két nemre nézve.

Azon foglalkozási ágak, melyeknél irni nem tudó nincs (hivatalnokok, ügyvédek, tanitók stb.), a grafikus táblába fel nem vétettek. Igen sajnálatra méltó, hogy az iparágak közül egyetlenegy sem jöhetett ezen osztályba s bizonyára nem nagy elmeél, szükséges annak felismerésére, hogy mindaddig, mig iparosaink egy része az ábeczén sincs túl, addig iparunk felvirágzásáról, az osztrák és külföldi iparral való sikeres versenyzésről szó sem lehet.

A tanonczoknak, kik arra hivatvák, hogy iparunknak majdani képviselői legyenek, szellemi állapota megérdemli, hogy e tekintetben külön vizsgálat alá vegyük; fájdalom nem mondhatjuk, hogy azok müveltségi állapota különös reményekre jogosithatna bennünket, inkább okoz az aggodalmat.

[1]) Az asztalos-segédek müvelődési hajlamáról azon körülmény is tanuskodik, hogy azon segédek között, kik önkényt, a nélkül, hogy arra többé kötelezve lennének, az ipariskolát mégis látogatják, legnagyobb az asztalosok száma.

[2]) A munkaadók és a munkavevők müveltségi statisztikája szintén a 66-dik számú táblán van kimutatva.

Beszéljenek maguk a számok:

	Létszám	Ezek közül		Nem irók %-ban		Létszám	Ezek közül		Nem irók %-ban
		tud irni	nem tud irni				tud irni	nem tud irni	
Pinczér tanoncz	39	39	—	—	Női kézi munka	50	44	6	12
Nyomdász „	177	174	3	2	Kőmüves tanoncz	197	166	31	16
Könyvkötő „	46	45	1	2	Hentes „	85	71	14	16.5
Czukrász „	26	25	1	4	Festő „	61	50	11	18
Lakatos „	371	357	14	4	Molnár „	52	42	10	19
Aranymüves „	103	98	5	5	Szabó „	444	354	90	20
Mészáros „	55	52	3	5.5	Sütő „	48	38	10	21
Kárpitos „	86	80	4	7	Kovács „	67	51	16	24
Bőrmunkás „	60	56	4	7	Czipész „	816	622	194	24
Esztergályos „	35	32	3	8.5	Asztalos „	400	306	94	27
Kőfaragó „	43	39	4	9	Fonás és szöv. „	46	33	13	28
Öntő „	66	60	6	9	Ács „	33	21	12	36
Szűcs „	41	37	4	10	Agyagipar „	32	20	12	37.5
Mezőgazdaságnál	27	24	3	11					

Mig a kereskedelemnél a tanonczok (praktikansok) kedvezőbb müveltségi hányadot mutathatnak fel mint munkaadóik, kiknek iskolai oktatása évtizedekkel ezelőtt történt, addig az iparnál ezt, kivéve egyes foglalkozási ágakat (pinczérek és lakatosok), nem találjuk s a tanonczok képzettsége mestereiké mögött marad. A népszámlálás eredményei nem engedik tagadni, hogy a bevándorlás müvelt elemeket adott az iparnak; kötelességünk tehát arról gondoskodni, hogy jövőben saját lábainkon állva, iparunkat saját erőnkből fejleszszük. De vajjon fogjuk-e nélkülözhetni az idegen müvelt elem importálását, ha a benszülött sarjadéknak, azaz a tanonczoknak szellemi állapota oly sajnálatra méltó?

Eszmemenetünk ezen pontnál önkénytelenül az ipariskolákhoz vezet. Legyen szabad azoknak eddigi állapotáról s eredményeiről némiket megjegyeznünk.

Pest iparos tanonczai között körülbelől nyolczszáz 13 évesnél ifjabb iskolaköteles található! Csak azok, kik a tényleges viszonyokat nem ismerik, állithatnák, hogy az iparos inaskodás a népiskolába járást ki nem zárja, a valóságban azonban bizonyos, hogy mindezen iskolaköteles gyermekek erőszakosan megfosztattak azon általános müveltségre való igényeiktől, melyekre, mint a magyar állam polgárai, az iskolai törvény értelmében teljes igényt tarthatlak. Mert azt bátran állithatjuk, hogy ezen gyermekek közül egyetlen egy sem részesül a törvényszabta elemi oktatásban, e helyett azonban a műhelyben szellemileg s talán testileg is eltörpül, és még a vasárnapi iskolát is csak kivételesen látogatja.

Ha azonban mélyebben hatolunk a népiskolai törvény szellemébe, s látjuk mily óvatosan őrködik az az iskolára bizott gyermekek fizikai jólete fölött, mint méri ki ennek következtében még az egyes gyermekekre eső tér is, vagy mily aggodalommal határozza 25-re a tanórák legnagyobb heti számát, hogy megerőltetést ne eredményezzen: akkor el kell ismernünk, hogy a gyermekeknek az üdülésre és házi tanulásra szánt időben való megerőltetése nem volna igazolható.

A népoktatási törvényben érvényre emelkedett elveknek csak következetes alkalmazása volna, ha törvény alkottatnék, mely szerint legalább a leggyöngédebb gyermekkornak idejét nem szabadna másra forditani mint iskolai oktatásra, minek folytán a gyermek-munka ezen életkorra nézve egészen eltiltatnék.

Azonban ily törvény nemlétében is az iskolahatóságok kötelessége volna minden mellékczéltól függetlenül ügyelni arra, hogy ezen iskolaköteles gyermekek a törvény határozatának megfelelőleg a népiskolát látogassák. Constatáljuk itt, hogy ez háromezerharminczkét 6—14 éves tanoncznál nem történik.

Mennyivel nagyobb kárára van az állam művelődési érdekeinek épen ezen fiatal emberek szellemi hátramaradása, mint sok más iskolaköteles gyermeknek elmaradása, azt bizonyitani fölösleges. Mert — nem tekintvén azokat, kik tudományos pályára készülnek s igy szellemi tehetségeiket szükségkép behatóbban képezik ki, — mindnyája előtt az iparos- és kereskedő-osztályok azok, melyeknél szellemileg ép nemzedék nevelése az államra nézve életkérdés. Bizonyára sok időbe fog még kerülni, mig csak félig művelt földmivelőink, napszámosaink lesznek; de a müveltség és szakismeretnek meglehetősen magas fokán álló iparos- és kereskedőosztály létezése életkérdés azon országra nézve, mely a külfölddel versenyezni akar. S ki lenne oly merész, hogy a statisztikai eredmények után azt merné állitani, hogy Pest majd versenyezhet, ha egyhatod része az iparos tanonczoknak, kik pedig a jövő évtizedekben iparunk képviselői lesznek, még nevét sem tudja aláirni, vagy ha oly elterjedt iparosztályoknál, minők szabó és czipész, melyeknél majdnem kétezer tanoncz foglalkozik, azoknak egy negyed része olvasni és irni nem tud!

S ha már a fővárosban, az ipar gyúpontjában, az ipar- és az oktatási hatóságok székhelyén, ily elhagyatott a tanonczok állapota, milyen lehet az a vidéken?

Az állam legsürgősebb feladatai közé tartozik a nép- és a magasabb iskolák mellett ipar- és kereskedelmi iskolákról is gondoskodni, de a tanonczokat addig is legalább a népiskolák látogatására kellene szoritani.

Ipariskolák és iskolakényszer nemlétében eddig a pesti mesterek tetszésétől függött, tanonczaikat vasárnapi iskolába vagy az országos iparegyesületi ipariskolákba, mely utóbbiak nyilvánosság jogával vannak felruházva, beiratni. A vasárnapi iskolákra nézve azonban már elvi szempontból is megjegyezhető: 1) hogy nem méltányos az egész héten át munkával elhalmozott tanoncznak egyetlen szabad délutánját is elrabolni; 2) hogy a heti 20—25 órás oktatást az egy vasárnap délutáni tanitás pótolni nem képes; 3) hogy a vasárnapi iskola semmiféle törvényes alappal sem bir, mert a népoktatási törvény erről egyetlenegy szóval sem emlékezik meg.

Ennek következtében kivánatos volna, hogy a pest-városi hatóságnak azon határozatát, mely néhány hét előtt a vasárnapi iskolák felfüggesztését mondá ki, az egész országban utánoznák.

Pesten már most a 12—14 éves iskolakötelesek számára a vasárnapi iskolák helyébe a felsőbb néptanodák lépnek. Ennek következtében azonban még szembeszökőbben tünik elő az, hogy a 6—12 éves iskolaköteles tanonczokat, miután a vasárnapi iskoláknak per fas et nefas fennállott menhelye megsemmisült, rendes iskolalátogatásra kellene szoritani.

Az iskolaszékek csak akkor teljesitendik kötelességöket, ha névszerinti lajstromot vezetnek a hatáskörükhöz tartozó tanonczokról és gyakornokokról s a mesterektől számon kérnek minden elmulasztott iskolai napot épen ugy, mint teszik ezt a többi tanulókra nézve a szüléknél.

Mily szomorú következményü volt ily ellenőrzésnek hiánya, arról a vasárnapi iskola látogatottsága eléggé tanuskodik.

Az erre vonatkozó adatokat az elmult évekre nézve a statisztikai hivatal a kivánt alakban nem szerezhetté meg; csak töredékes feljegyzések, többnyire azonban épen semmi sem volt található. Csupán a ferenczvárosi vasárnapi iskolákra vonatkozólag kaptunk teljes jegyzékeket, melyekből a következő tényeket meritjük:

177 beirt tanuló között csupán két olyan találtatott, kinek mulasztása nem volt, a többi 175 többször-kevesebbszer elmaradt. Ha meggondoljuk, hogy egy egész iskolaévben csak 30—35 vasárnap és igy csak 60—70 tanóra van (tehát annyi sem, mint a népiskolában 3 hét alatt), könnyen felfoghatjuk, mily zavarólag hat a tanuló haladására minden egyes elmaradás, miután oly hézag támad eszmekörében, melyet az idő rövidségénél fogva sem iskolai ismétlés, sem nevelők vagy szülők betölteni nem segitenek. — 25 tanuló pedig a tanórák 5%-át, 27 azok 10%-át mulasztotta el[1]). Ezen 52 közül legjobb esetben 26 volt képes az elmulasztottakat, kiváló szorgalom vagy tehetség által helyrehozni, a többire nézve a vasárnapi oktatás előre láthatólag teljesen hasztalan volt. De mit képzelhetünk azon 54 tanuló előmeneteléről, kik a tanórák 20, 30, 40%-át elmulasztották, mit azon 37-ről, kiknek mulasztása 40—60%, kik tehát részben a vasárnapi oktatás felében sem részesültek? S még ezzel nincs vége: azt találjuk, hogy a még számba nem vett 32 tanuló közül 27 a tanórák 60—80%-át mulasztotta el, mig 5 tanuló határtalan hanyagságával még ezeket is felülmulta.

Ha az elmondottakat összefoglaljuk, el kell ismernünk, hogy a fennálló körülmények között, midőn tanonczaink rendszeres iskoláztatás helyett csupán csak a vasárnapi csekély oktatást élvezhették, midőn még ezen oktatásból is talán a beirottaknak egy ötödrészének volt valami haszna: hogy ily körülmények között ama szomorú eredmények, melyeket a népszámlálás iparosaink müveltségi állapotára nézve felderitett, sajnos, igen könnyen megmagyarázhatókká válnak. Egy közelebbi népszámlálás, a meddig ugy a most felállitott felsőbb népiskolák, valamint az iparegylet helyesen rendezett iskolái s az addig már bizonyára rég fennálló ipariskolák érezhetővé fogtak tenni áldásdús befolyásukat, remélhetőleg örvendetesebb képet fog nyujtani a jelenleginél.

A táblásmunka beosztása: *A táblásmunka a foglalkozásra és müveltségre vonatkozó adatokat kétféle kimutatásban tartalmazza: az első csupán 2 rovattal bir: az 1) egyes foglalkozási ágakban elfoglaltak, s 2) az azok közül irni nem tudók számára; a második a származást is megkülönbözteti, a következő minta szerint:*

Foglalkozás	Magyar		Osztrák		Külföldi	
	létszám	ezek közül nem ír	létszám	ezek közül nem ír	létszám	ezek közül nem ír

Mindezen táblák háromszorosan vannak feldolgozva, t. i. 1) az összes, 2) a férfi, 3) a nő lakosságra vonatkozólag.

[1]) A mulasztások százalékokban vannak számitva, mert a ferenczvárosi vasárnapi iskola három osztályában a tan-vasárnapok száma nem volt egyenlő; igy az I. osztályban 37, a II-ban 27, a III-ban 24 volt azok száma.

Ezen táblák is, mint az eddigiek, korosztályokra különítve dolgoztatták fel, s felosztásuk a következő átnézetből felismerhető:

Korosztály	Munkaadók: V-dik kötet		Munkavevők: VI-dik kötet		Kétségesek: VII-dik kötet		Összesen: IV-dik kötet	
	összletes kimutatás	származás szerint	összletes kimutatás	származás szerint	összletes kimutatás	származás szerint	összletes kimutatás	származás szerint
0—14	—	—	1032—1040b	1041—1047c	1553—1557	1558—1560	377—384	385—395
15—20	665—668	669—670	1064—1073	1074—1081	1575—1581	1582—1588	396—404	405—414
21—25	685—691	692—698	1100—1109	1110—1117	1606—1612	1613—1620	415—422	423—433
26—30	713—719	720—726	1138—1147	1148—1155	1638—1644	1645—1652	434—441	442—452
31—35	744—750	751—757	1177—1186	1187—1194	1671—1677	1678—1685	453—460	461—471
36—40	774—780	781—787	1216—1225	1226—1233	1704—1710	1711—1718	472—479	480—490
41—45	805—811	812—818	1255—1264	1265—1272	1737—1743	1744—1751	491—498	499—509
46—50	836—842	843—849	1294—1303	1304—1311	1770—1776	1777—1784	510—517	518—528
51—55	867—873	874—880	1333—1342	1343—1350	1803—1809	1810—1817	529—536	536—547
56—60	898—904	905—911	1372—1381	1382—1389	1836—1842	1843—1850	548—555	556—566
61—65	928—934	935—941	1410—1419	1420—1427	1868—1874	1875—1882	567—574	575—585
65-ön felül	957—963	964—970	1448—1457	1458—1465	1900—1906	1907—1914	583—593	594—604
Az egész lakosság	627—632	633-640b	987—992b	993—1003c	1509—1514	1515—1524	344—351	366—376

TIZENHETEDIK FEJEZET.

A foglalkozás és a nősülés közötti összefüggésről.

Megkülönböztetés a jobb módú és a szegényebb osztályok közt. — A foglalkozások rangfokozata a férfiak nősülés aránya szerint. — A legkorábban nősülők. — Az agglegények a kereseti ágak körül.

Mily befolyást gyakorol a foglalkozás a házasulásra, azt az idecsatolt grafikus rajz állitja szemeink elé.

Mennyiben szabad az egyes foglalkozási ágaknál található házasoknak nagyobb vagy kisebb számából azon foglalkozási ág kedvező vagy nem kedvező kereseti viszonyaira következtetni, e kérdésre a családi állapot czímű fejezet érvelései után itt határozottan nem felelhetünk.

A mennyiben azon nézetet elfogadjuk, hogy a magasabb osztályoknál, kivált nagy városban, a házasulás már azért is csekélyebb mérvű, mert nő és gyermekek eltartása aránytalanul nagy költségbe kerül, mig az alsóbb osztályuaknál a nősülés inkább megtakaritással jár, — akkor a nagyobb házasodási arányból alighanem csak ezen magasabb osztályoknál kivánhatnánk azok nagyobb jólétére is következtetéseket vonni. Ez esetben azonban figyelmünket csupán a férfiak nősülése veheti igénybe, mert azon körülményt, vajjon férjhez ment-e a nő vagy nem, senki sem fogja a menyasszony vagyoni állapotára visszavezetni akarni; de igenis hajlandók leszünk feltenni, hogy azon férfinál, kinek eddig csak magáról kelle gondoskodni, s ki most egész családot készül eltartani, anyagi helyzete azt megengedi.

Ily vizsgálódásoknál továbbá az özvegyeket és elváltakat is figyelembe kellene venni, mert az itt a kérdés: vajjon a saját tüzhelynek alapitása lehetséges volt-e, vagy nem? Ha tehát a házasság halál vagy elválás által meg is szűnt, ez a mi álláspontunkból figyelembe nem vehető.

A grafikus rajz s az erre vonatkozó 67.-sz. tábla ezek következtében csak a férfiak házasulására terjeszkedik ki, de itt az özvegy és elvált férfiak is házásaknak vannak véve.

Ha tehát a fönindokolt osztálykülönbségeket a foglalkozásokra alkalmazzuk, azt találjuk:

a) hogy a jobb állásuaknál 1) több mint 50% nős: a tőkepénzesek, vasuti hivatalnokok, közhivatalnokok, kereskedők, könyvkötők, müvészek, ügyvédek és gőzhajónál levő hivatalnokoknál találhatók; 2) 40—50% nős: az iparos müvészek, kávések és vendéglősök, irók, biztositási hivatalnokok, ácsok, orvosok, festők, szabók és szűcsöknél; 3) 30—40% nős: a kőfaragók-, gépészek-, cserzők-, hentesek-, asztalosok-, kárpitosok-, órások, czipészek-, borbélyok- és fodrászoknál.

4) 20—30% nős: a mészárosok-, bádogosok-, molnárok-, kovácsok-, esztergályosok-, lakatosok-, könyvvivők- s legkevesebb a nyomdászoknál (22%), sütők (21%) és sörfőzőknél (20%);

b) az alsóbb osztályoknál: a gyámolitásból élőknél (ideértve a koldusokat is) 76%, a napszámosoknál 57%, a szolgáknál 44%, a kocsisoknál 38%.

Magától értetik, hogy a fönebbi számokra a foglalkozáson kivül még más körülmények is befolyást gyakorolnak; igy p. azon körülmény, hogy valamely foglalkozásnál több vagy kevesebb-e az idősebbek száma, vajjon több vagy kevesebb tanoncz találtatik-e, hogy aránylag több vagy kevesebb-e a munkaadók száma? stb.

Ezen mellékkörülmények befolyását némileg megszünteti a 67. számú tábla, midőn

1) a férfiak házasulását három korszakra osztva mutatja ki;

2) a munkavevőket és munkaadókat megkülönbözteti.

Minthogy továbbá ezen kérdés birálásánál nem csak azt érdekes tudni, vajjon lehetett-e, hanem mikor lehetett minden egyes foglalkozásnál saját tüzhelyet alapitani: ennélfogva a következőkben röviden egybefoglaljuk ezen foglalkozásokat, melyek az emlitett táblán, hova csak a 300 egyénnél többet magukban foglaló ágak vétettek fel, előfordulnak. Összeállításunk oly emelkedő sorrendet mutat, a mint az egyes foglalkozásoknál nagyobb a 21—30 év között nősültek száma.

	A 31 évesnél fiatalabbak közül megnősült (százalékban kifejezve)				50 évesnél idősebbek közül nem házas
	általában	közülök a 21—30 évesekből	munkaadó	munkavevő	
Marhatenyésztő	55.32	75.81	△	31.94	1.49 *
Lófuvaros	38.12	50.19	△	17.96	4.65
Vasutnál alkalmazott	31.02	35.92	—	31.02	9.09 *
Kőműves	22.14	27.97	△	21.20	4.79
Kárpitos	20.83	31.63 *	△	13.11	—
Gőzhajózásnál	20.77	28.10 *	—	20.77	△
Festő iparos	20.69	29.06	△	16.87	16.36 *
Szűcs	20.67	28.44	△	12.90	△
Mezőgazda	20.63	27.47 *	29.51	12.57	11.66
Napszámos	20.44	29.47	△	20.44	7.26
Gépész	20.32	29.23	△	13.29	—
Öntőde	20.27	25.86	△	18.48	—
Ács	20.10	25.71	△	18.90	4.29 *
Városi hivatalnok	19.55	22.81	—	—	13.85 *
Államhivatalnok	19.50	21.46	—	—	8.99
Egyéb hivatalnok	18.30	22.97	—	—	11.11
Szabó	18.31	24.41	58.50	12.98	19.87
Orvos és gyógyszerész	17.96	13.98	—	—	17.07
Tőkepénzes	17.96	28.00 *	—	—	13.86
Fonás és szövés	17.39	24.81	△	13.21	△
Kocsis	17.00	21.37	△	17.00	15.24
Tanitó	17.00	21.39	△	—	18.66
Czipész	16.88	20.77	66.19	8.53	7.93
Kereskedelem	16.60	24.99	43.18 *	6.31	7.08
Vendéglős és kávés	16.15	26.36	79.79 *	10.75	9.34
Hentes	15.95	26.45	△	3.35	—
Ügyvéd	15.75	16.04	—	—	25.74
Asztalos	14.96	20.99	65.08 *	12.27	9.33
Molnár	14.07	19.79	—	12.96	△

	A 31 évnél fiatalabbak közül megnősült (százalékokban kifejezve)				50 évesnél idősebbek közt nem házas
	általában	közülök a 21—30 évesekből	munkaadó	munkavevő	
Könyvkötő	13.33	22.55	△	9.43	—
Kovács	12.73	18.65	△	10.41	△
Arany- és drágakő-műves	12.11	20.45	△	5.45	△
Sokszorosító ipar	11.92	21.38	△	11.43	△
Cseléd és szolga	11.19	16.51	—	11.19	19.36
Bádogos	10.94	17.21	△	8.24	—
Lakatos	9.98	15.98	△	8.02	14.94 *
Mészáros	9.22	15.16	△	5.38	8.33 *
Könyvvivő	7.51	10.67	—	7.51	△
Bőrmunkás	6.87	9.71	△	5.77	△
Sütő	5.45	9.49	△	3.08	△
Sörfőző	4.43	6.29	△	4.46	△

Ezen összeállításból meglepetéssel látjuk, mily szabálytalan változások mutatkoznak az egyes foglalkozásoknál a férfiak házasulására vonatkozólag. Nem tekintve a koresmárosok kivételes viszonyait, hol a 30 évnél ifjabb munkaadóknak négyötödrésze nős, annak találjuk, az asztalos- és czipész mestereknél a 30 évnél ifjabbaknak $^2/_3$ részét, a szabó mestereknek 60%-át s majdnem ugyanannyit a marhatenyésztésnél. Nem messze ezektől találjuk a hivatalnokokat is, kik habár nem is gazdagon ellátva, biztos jövedelmökből, számitással mégis nyugodtan élhetnek; azonban a dolog természetében fekszik, hogy a jobban fizetett vasuti hivatalnokokkal előbb találkozunk, mint a nyilvános hivatalnokokkal, kik előtt még a napszámosokat s nyomban utánuk a szabókat találjuk. Az orvosok valamivel magasabban állanak, mint az ügyvédek; tanitók és kocsisok egyenlő fokon. Legkevesebb házast találunk a sörfőzők és sütőknél.

Ugyanezen összeállításból azt is látjuk, mily nagy a különbség ugyanazon foglalkozási ág keretében a munkaadók és munkavevők nősülésére vonatkozólag. Igen kevés foglalkozás van ugyan, melynél a százalékszámitásra elég nagy számú 30 évnél ifjabb munkaadót találunk [1]); azonban ezen kevésnél is szerfölött nagy ellentéteket találunk, igy p. 100, 30 évnél ifjabb nős szabósegédre 450 ugyanazon korú nős mester esik, a kereskedelemnél 100 nős munkavevőre 684 nős munkaadó, 100 pinczérre 742 koresmáros, 100 czipészsegédre 776 mester. (L. eziránt is a 67. sz. t.)

A fönebbi összeállitás utolsó rovatában ezen képnek hátlapját mutatja meg: azt t. i. mily nagy az agglegények száma mindegyik foglalkozásnál. Ha itt csak azon férfiakat veszszük szemügyre, a kik 50 évöket meghaladták s nem nősültek, akkor legtöbb agglegényt találunk a szabóknál, hol az ezen korbeli férfiaknak még $^1/_5$-része nem nősült; utánuk következnek a lakatosok 15 és — ismét szorosan egymás mellett — tőkepénzesek és koldusok 13%-kal. Legkevesebb agglegényt találni kőműveseknél és ácsoknál ($4^1/_2$%) és a marhatenyésztés körül ($1^1/_2$%).

[1]) T. i. legalább 100-at; a melyeknél 50—100 találtatott, a százalék szintén ki van ugyan számitva, azonban a * jegygyel megjelölve; mig ott, hol 50-nél kevesebb találtatik, a számitás elmaradt s ez ily jellel △ van felismerhetővé téve.

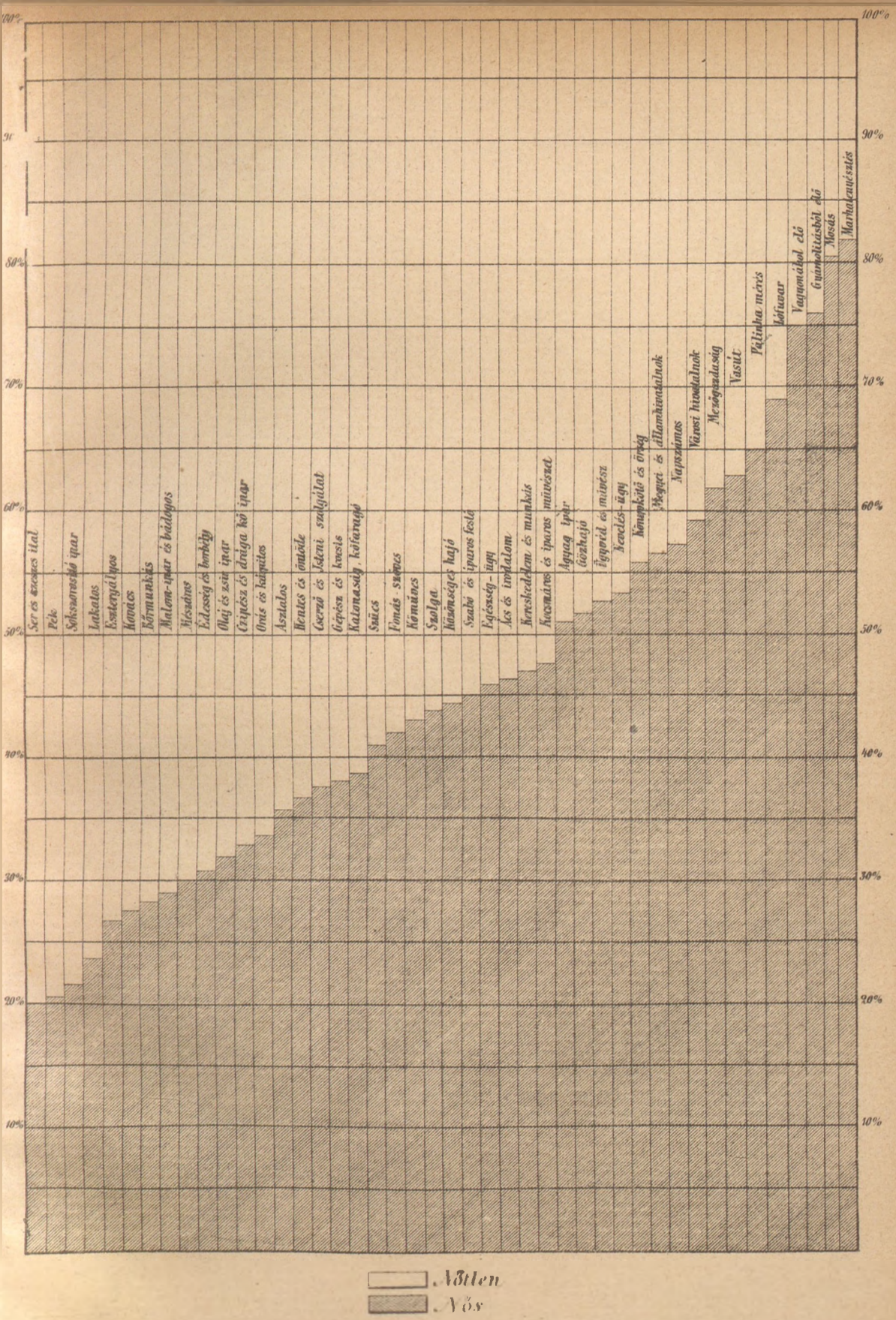

Az egyes kereseti ágakban elfoglalt férfiak házassági aránya.

Körösi, Pesti Népszámlalás.

A táblás munka beosztása: *A táblás munka a férfiaknak nősüléséről szóló adatokat foglalkozásukra vonatkozólag következő rendben tartalmazza:*

Korosztály	Munkaadók: V. kötet	Munkavevők: VI. kötet	Kétségesek: VII. kötet	Összesen: II-dik kötet (Családi állapot)
15—20	671—672	1082—1083 b)	1589—1591	428—431
21—25	699—700	1118—1121	1621—1623	432—435
26—30	727—730	1156—1160	1653—1656	436—439
31—35	758—761	1195—1199	1686—1689	440—443
36—40	788—791	1234—1238	1719—1722	444—447
41—45	819—822	1273—1277	1752—1755	448—451
46—50	850—853	1312—1316	1785—1788	452—455
51—55	881—884	1351—1355	1818—1821	456—459
56—60	912—915	1390—1394	1851—1854	460—463
61—65	942—945	1428—1432	1883—1886	464—467
65-ön fölül	971—973	1466—1469	1915—1917	468—471
Összesen	654—657	1018—1018 b)	1540—1543	423—427

Az ezen táblákban tartalmazott rovatok a következők: 1) Foglalkozás, 2) magyarországiak, [a) létszám b) nős], 3) osztrákok, (a—b), 4) külföldiek (a—b), 5) összesen (a—b).

Ezen fejezettel végződik a lakosság foglalkozási módjának ösmertetése. E helyen még meg kell emlékeznünk a 68-dik számú nagy tábláról, mely áttekintő rajzát nyujtja a minden kereseti ágra nézve fenálló kor- és nembeli, müveltségi, származási és nősülési viszonyoknak.

TIZENNYOLCZADIK FEJEZET.

Utczák és házak.

Utczák és házak most és ezelőtt. — A házak száma és szaporodása 90 év óta. — A házak kevesbülése a Belvárosban. — A házak lakottsági száma. — Ugyanez magyarországi és külföldi városokra nézve. — A népesség sűrüsége. — A házak nagysága lakóik számát illetőleg. — Ugyanaz szobáik száma szerint. — A házak magassága. — Nyilvános épületek

Pestvárosában a beltelkeken 27 tér, 290 utcza és ezeken 4473 ház van.

Az előbbi években számlált Pest

		a Belvárosban	Lipótvárosban	Terézvárosban	Józsefvárosban	Ferenczvárosban	Összesen
1803-ban	teret	5	4	—	1	—	10
	utczát	52	11	28	25	3	119
1827 „	teret	—	—	—	—	—	—
	utczát	49	21	43	50	17	180
1853 „	teret	9	7	3	7	4	30
	utczát	48	28	45	61	26	208
1857 „	teret	10	7	3	4	4	27
	utczát	48	28	48	60	25	198
1870 „	teret	10	7	3	4	4	27
	utczát	51	34	56	61	28	219 [1])

Azon kérdés, vajjon „ház“ alatt mi értessék, a laikus előtt alighanem fölöslegesnek látszik; a statisztikus előtt azonban elég fontos arra, hogy azt a nemzetközi statisztikai congressuson beható fejtegetések tárgyává tegye. Hogy mi a ház s mi értendő egy-egy ház alatt, azt nehezebb értelmezni, mint közönségesen gondolnók, s ama 5302 ház között is, melyet a pesti népszámlálás kimutatott, nem egy faszin vagy félszer található, melyet közönségesen nem szoktak háznak tekinteni. Kőbányán p. több száz oly személy találtatott, ki a kőtörő barlangokban lakott, pedig ezeket épen ugy mint a többi lakosságot, háztartási lajstromokba kelle felvenni, minek következtében 14 barlang ugy a háztartások, mint a házak közt is előfordul; ugyanez áll 29 hajóról is.

Ezen 43 problematikus „házon“ kivül van Pesten 5259 ház; tehát 841-el több mint 1857-ben.

A következő összeállitás Pest házainak számára nézve a multra vonatkozó adatokat tartalmazza.

---

[1]) Minthogy némely utcza több városrészre terjed ki, de az összesitésben csak egyszer számlálható, a főösszeg eredménye nem vághat össze az egyes városrészek összegével. Ezt ugy látszik Dr. Tormay, kinek „Topographia“-jából az 1853-ik évi adatok vétettek, figyelembe nem vevé, s innen magyarázható, hogy az emlitett évben látszólag több utcza volt, mint négy évvel később.

Évszám	Forrás	Belváros	Lipótváros	Terézváros	Józsefváros	Ferenczváros	Külterlek	Kőbánya	Összesen
1786	Népszámlálási	—	—	—	—	—	—	—	1919
1787	okmány	763	—	—	618	600	—	—	1981
1795	Vályi	642	169	749	799	222	—	—	2581
1802	Dorffinger	—	—	—	—	—	—	—	2909
1810	Schams	—	—	—	—	—	—	—	2900
1814	"	—	—	—	—	—	—	—	3325
1820	"	695	383	1086	1189	506	—	—	3895
1821	Vojdisek	695	383	1074	1166	506	—	—	3829
1824	Palugyai	—	—	—	—	—	—	—	4305
1826	Dorffinger	696	425	1306	1254	627	—	—	4308
1831	Patachich	695	434	1367	1404	617	—	—	4517
1844	Kilian	695	451	1411	1409	719	—	—	4685
1849	Häufler	679	494	1686	1730	850	—	—	5439
1853	Tormay	696	485	1513	1416	682	—	—	4792 [1]
1857	Kőrösi	600	307	1227	1270	649	365	—	4418
1870	"	598	360	1373	1423	719	570	216	5259

Annak folytán, hogy a külterlek s az ezeken levő házak a régebbi számlálások alkalmával a határos városrészekhez adattak, a házak növekvésének v á r o s r é s z e k szerinti pontos kimutatása lehetetlenné válik, minélfogva ez csupán a külterlekkel nem határos belvárosról mutatható ki. Itt pedig azt látjuk, hogy amily mérvben nagyobbodik a város, oly mérvben fogy a házak száma. A József király alatti számlálás alkalmával, midőn Pestnek csak 19652 lakója volt, a belvárosban 763 ház állott, 1820-ban csak 695. Évtizedeken keresztül nem áll be ezután változás, mig 1849-ben már csak 679 házat találunk; az utolsóelőtti számlálás 600 házat, a mostani pedig még kettővel kevesebbet mutat ki. A belvárosi házak kevésbülése azon körülménynek tulajdonitandó, hogy itt számos nyilvános s más nagy épület áll, mely több kisebb épület helyére épittetett. London City-jében a házak száma hasonlóképen fogy. (A city-nak 1801-ben még 157,000, 1841-ben csak 125,000, s 1861-ben 113,387 lakója volt).

A fen elősorolt számok szerint Pesten egy házban átlag 38 személy lakik; mig azonban a külterlekeken csak 19, Kőbányán csak 22 személy jut egy-egy házra, a József- és Ferenczvárosban jut 29, a Belvárosban már 41, Terézvárosban 54 sőt a Lipótvárosban 61.

Magyarországnak 9 legnagyobb szab. kir. városa következő viszonyt mutat fel:

Kecskemétén	egy-egy	házban	lakik	6	személy
Szabadkán	"	"	"	6.5	"
Kolozsvárt	"	"	"	7	"
Szegeden	"	"	"	7	"
Aradon	"	"	"	8	"
Debreczenben	"	"	"	9	"
Temesvárt	"	"	"	13.5	"
Budán	"	"	"	16.6	"
Pozsonyban	"	"	"	25	"

[1])

	Belváros	Lipótváros	Terézváros	Józsefváros	Ferenczváros
Földszintes	229	211	1228	1377	653
1-emeletes	271	88	179	34	23
2-emeletes	158	136	88	5	3
3-emeletes	38	48	14	—	3
4-emeletet	—	2	4	—	—
Összesen	696	485	1513	1416	682

A külföld következő városaiban pedig ily eredményt találunk:

Bréma (1862) 6.6, London (1861) 8, Amsterdam (1859) 9, Konstantinápoly (1850) 10.6, Riga (1866) 11.5, Róma (1853) 12, Köln (1867) 13, Aachen (1867) 15, Frankfurt a/M. (1867) 16, Hannover (1867) 16, Flórencz (1862) 17, Danzig (1867) 18, Königsberg (1867) 25, Krakó (1857) 27, Brünn (1857) 27.5, Boroszló (1867) 27, Posen (1867) 29, Trieszt (1857) 32, Lipcse (1867) 32, Páris (1857) 35, Mailand (1862) 42, Prága (1857) 43, Berlin (1867) 59, Bécs (1870) 59.5, Turin (1861) 81.

A fentebbitől egészen eltérő eredményt nyerünk, ha a városrészek területével az ott lakó egyének számát állitjuk szembe, miből a következő rangsorozat ered:

Egy-egy holdon lakik a Belvárosban 365, Lipótvárosban 139, Terézvárosban 163, Józsefvárosban 100, Ferenczvárosban 80, a külterkeken és Kőbányán 10 személy.

A 69-ik számú tábla a házak lakosságáról részletes kimutatást tartalmaz. Ebből láthatjuk, hogy azon házak száma, melyekben az átlagos 38 lakónál több találtatik, igen jelentékeny, t. i. 1689. Az emlitett tábla azonban csak az egész városra vonatkozó kimutatást tartalmazza; az egyes (9) városrészekre vonatkozó megfelelő táblákat, minthogy azokra még kilenczszer annyi tér szükségeltetnék, fel nem vettük, s ezek csupán a táblás mű „házak" czímű fejezetében a 29—37. számú táblákon találhatók. Itt röviden csak a következő kivonatos adatokat közöljük azokból:

Házak	Belváros	Lipótváros	Terézváros A)	Terézváros B)	Egész Terézváros	Józsefváros	Ferencváros	Külterkek	Kőbánya	Összesen
1 lakóval	4	6	1	.	1	4	2	5	1	23
2 „	7	5	1	6	7	8	5	18	21	71
3 „	3	4	2	2	4	19	11	32	6	79
4 „	3	2	4	6	10	27	13	33	17	105
5 „	2	4	.	9	9	42	24	40	17	138
6 „	8	2	1	16	17	36	34	54	15	166
7 „	4	5	6	13	19	44	17	32	12	133
8 „	6	3	4	15	19	59	30	30	10	157
9 „	6	1	7	17	24	49	34	24	6	144
10 „	10	9	2	26	28	47	28	30	4	156
11— 15 „	46	12	34	72	106	228	119	68	24	603
16— 20 „	64	20	36	72	108	179	84	51	19	525
21— 25 „	58	16	32	56	88	126	64	19	24	395
26— 30 „	40	8	29	63	92	93	44	26	4	307
31— 35 „	53	18	34	46	80	79	45	17	6	298
36— 40 „	46	18	34	57	91	77	23	12	3	270
41— 45 „	34	16	28	41	69	49	19	15	1	203
46— 50 „	37	20	29	36	65	37	12	7	2	180
51— 60 „	49	43	39	54	93	69	31	10	5	300
61— 70 „	27	31	34	61	95	41	20	13	3	230
71— 80 „	28	26	32	42	74	30	21	1	2	182
81— 90 „	15	19	25	28	53	24	11	6	1	129
91—100 „	12	20	19	22	41	15	8	7	2	105
101—125 „	19	23	40	38	78	20	11	8	4	163
126—150 „	11	12	17	20	37	12	1	4	5	82
151—175 „	2	5	14	4	18	3	2	2	1	33
176—200 „	3	7	10	3	13	3	2	2	.	30
201—225 „	.	1	11	4	15	.	1	1	.	18
226—250 „	.	.	.	.	.	.	2	1	.	3
251—275 „	.	1	7	1	8	.	.	.	.	9
276—300 „	.	1	2	2	4	.	.	.	.	5
több mint 300 „	1	2	6	1	7	3	1	2	1	17

A házak nagyságát szobáik számát illetőleg a 70-ik számú tábla mutatja ki. Azon 17 ház, melyben a népszámlálás alkalmával több mint 300 személy találtatott, következő:

A lakók	A szobák	A tulajdonos neve	Városrész	Utcza és házszám	Jegyzet
szám a					
301	27	Pest városa	Terézváros B.	erdősor	szegények háza
306	57	Kreill Mária	Józsefváros	sörfőző-utcza 12	
311	89	Birly Ede	Terézváros A.	háromdob-utcza 6	
314	80	Magyar-belga gépgyár	Külterlek	kőbányai ut	
316	54	Zeyk J. és Tisza Lajos	Lipótváros	Géza-utcza	
316	52	Dobler J.	Józsefváros	Illés-utcza 7	
320	181	Almay Rezső	Lipótváros	Dorottya-utcza 6	Wurm-udvar
351	53	Dréher örökösei	Kőbánya		sörfőződe
356	138	Lechner Magdolna	Terézváros A.	király-utcza 47	
359	141	B. Orczy család	Terézváros A.	országút és kir.-ut.	
365	110	Tihanyi család	Terézváros A.	király-utcza 24	
378	137	Pest megye	Belváros	granátos-utcza 5	megyeház
388	63	Zarzetzky József	Külterlek	vizafogó	
400	87	Vogel A. és Schwachhoffer C.	Terézváros A.	2 szerecsen-utcza 30	
411	103	Dobler J.	Terézváros A.	király-utcza 20	
439	79	Pest városa	Ferenczváros	soroksári út 52	polg. barak-kórh.
884	94	Pest városa	Józsefváros	kerepesi út	rókus-kórház

A 2-ik számú táblán találhatók a házak magasságára vonatkozó, és az egész városról, utczáról-utczára kimutatott adatok. Mint ebből látható, Pest házainak majdnem $^3/_4$ része földszinti, tehát nem mutathat fel több emeletes házat, mint mennyit Belgiumban a városok és falvak egybevéve. A Ferenczvárosban pedig a házaknak csak 10%-a emeletes, s még a Bel- és Lipótvárosban is a házaknak egy ötöde földszinti.

1831-ben azonban Pesten a házaknak csak egy tizede volt emeletes (407), s egészben véve csak 30 háromemeletes háza volt (1870-ben 175).

A középületek számáról és minőségéről alább következik egy kimutatás. A középületek közé számittattak mindazon épületek, melyek az állam, a község vagy a megye tulajdonát képezik, s közczélokra használtatnak, (tehát a városi vám- és őrházak), valamint az egyházak is.

	Középületek						
	egyházi	iskolai	megyei	községi	katonai	állami	egyéb
	czélokra						
Belváros	7	2	1	1	1	4	4
Lipótváros	1	—	—	—	3	—	4
Terézváros	2	1	—	1	—	2	1
Józsefváros	2	5	—	3	1	4	3
Ferenczváros	2	1	—	1	1	1	—
Külterlek	—	1	—	19	2	4	12
Kőbánya	1	1	—	1	—	—	10
Összesen	15	11	1	26	8	15	34

A táblásmunka beosztása: *Az I. kötet „Házak" czimü részében az 1—11. számú táblák azon rovatokat tartalmazzák, melyek e munka 2-ik számu táblájának 1—9-ik számú rovatait képezik.*

A 12. számú táblával kezdődik a házak nagyságának kimutatása, szobáik számára vonatkozólag következő rovatok szerint:

Városrész	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	és igy tovább egész 181-ig	Összesen
	szobával biró ház van													

A 13—26 számú táblák ugyanazon rovatokkal birnak, csakhogy itt már a lakók száma is be van vonva a kombinaczióba; tehát:

Városrész	1 lakóval biró ház mely áll					2 lakóval biró ház mely áll					és igy tovább
	1	2	3	[1] stb.	Összesen	1	2	3	.	Összesen	
	szobából					szobából					

A lakók száma következő csoportok szerint van kimutatva: 1) *1*, 2) *2*, 3) *3*, 4) *4*, 5) *5*, 6) *6*, 7) *7*, 8) *8*, 9) *9*, 10) *10*, 11) *11—15*, 12) *16—20*, 13) *21—25*, 14) *26—30*, 15) *31—35*, 16) *36—40*, 17) *41—45*, 18) *46—50*, 19) *51—60*, 20) *61—70*, 21) *71—80*, 22) *81—90*, 23) *91—100*, 24) *101—125*, 25) *126—150*, 26) *151—175*, 27) *176—200*, 28) *201—225*, 29) *226—250*, 30) *251—275*, 31) *276—300*, 32) *több mint 300 lakóval.*

A 27 és 28. számú táblák megegyeznek e munkának 69-ik számú táblájával; a 29—31-diki táblák ugyanazon rovatkat tartalmazák, de külön a 9 városrészek mindegyike után.

---

[1]) E táblákon csak azon szobaszámnak van rovat nyitva, mely tényleg előfordul; 1 lakóval biró házaknál például csak a következő 5 rovat fordul elő: 1, 2, 3, 7 szobával s „összesen"; a két lakóval biró házak 12 rovattal birnak és pedig: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 16 szobával s „összesen" és igy tovább.

TIZENKILENCZEDIK FEJEZET.

Lakviszonyok.

A háztartások lakói. — Cselédek száma az egyes városrészekben. — Szobatársak és ágyrajárók nagy száma. — A lakások lakottsága. — Szobák sűrü lakottsága. — Lakviszonyok a lakások fekvése szerint. — Pinczelakások. — Túlnépes lakások. — A nemek együttlakása. — A lakásoknak üzleti czélokra való használata.

Az egy-egy háztartásban összeirt egyéneknek a háztartási főhöz való viszonya a következő három osztály szerint volt kimutatandó: családtag, cseléd, albérlő. A pesti adatokra nézve ezekhez a városi statisztikai hivatal részéről még két rovat toldatott: az egyik a háztartás körében élő iparsegédek, tanitók, nevelők és több efféle személyek számára, kiknek rovata, miután közülök a segéd aránytalanul sok, rövidség kedvéért „segéd"-del jelöltetett; a másik rovatba voltak sorozandók olyan lakók, kik, mint például a kórházak betegei, vagy a börtönök fegyenczei a többi rovat egyikébe se volnának helyesen beoszthatók. Ezen személyek tartalmaztatnak a 71-dik tábla „egyéb személyek" rovatában.

A cselédség tekintetében e tábla következő jellemző arányokat mutat föl.

Egy cseléd esik:

a Belvárosban	minden	4.48-dik	emberre,	a Józsefvárosban	minden	16.67-dik	emberre,
a Lipótvárosban	„	4.—	„ „	a Ferenczvárosban	„	17.79 „	„
a Terézváros A-ban	„	7.81 „	„	a Külterlkeken	„	15.60 „	„ [1])
a Terézváros B-ben	„	18.68 „	„	a Kőbányán	„	5.36 „	„ [1])
egész Terézvárosban	„	11.19 „	„	az egész városban	minden	9.07-dik	emberre.

A háztartások összes száma 35872-re rug, ezek közül 18418-ban, tehát felénél többen csak családtag, illetőleg cselédjük lakik; 2576 esetben „segédek"-kel osztják meg a lakást, még pedig ezek közül 967 oly lakásban is, mely csak egy szobából áll, hol tehát segéd, mesterével és annak családjával közösen él egy szobában (l. a 72-dik számú táblát). Még kevésbbé örvendetes viszonyokat tapasztalunk azonban azon lakások körül, melyekben albérlők is laknak. Olvasóink emlékeznek, hogy azon albérlők, kik különszobát béreltek ki, mind önálló háztartási főknek irattak össze; azon albérlők tehát, kik nem mint háztartártási fők fordulnak elő, vagy szobatársak lehetnek, vagy ágyrajárók. Ezen egyének száma a Terézvárosban és a külterlkeken a lakosságnak e g y n e g y e d é t teszi, a Ferencz- és Józsefvárosban 21%-ot, az egész városra nézve pedig 41415 személyre rug, vagyis a lakosságnak e g y ö t ö d é r e. Bár e mellett nem kell kizárólag a lakosság legalsóbb rétegeire gondolni, miután elvégre két-két együttlakó deák vagy hivatalnok közül is az egyik mint háztartási fő, a másik ellenben mint szobatárs szerepelt azért az még sem szenved kétséget, hogy ezen 41,000 ember nagyrészt a lakosság legszegényebb sorsú rétegeit képviseli. És ilyen, nem épen legválogatottabb társasággal — ezen szobatársakat is hozzászámitván — t ö b b m i n t ö t v e n e z e r e m b e r é l k ö z ö s e n e g y e g y-e g y s z o b á b ó l á l l ó l a k á s o k b a n! (L. a 73. sz. táblát.)

[1]) Ugy a Külterlkeken mint Kőbányán számos béres és efféle üzleti szolgálatra fölfogadott cselédség fordul elő, mely személyek a „cselédek"-hez soroltatván, fölötte nagynak tüntetik föl ezen osztály számát, holott a városban az ilyenféle személyek a „segédek" rovatába szoktak számittatni.

Azon 14,878 lakás közül, melyben ily szobatárs lakik, a pinczében fekszik 2542, földszinten 9180, az első emeleten 1745; a magasabb fekvéssel számuk mindig apad, egész a 77 padláskamráig, melyek közül kettő segédnek és 47 szobatársaknak nyujt lakást (l. a 72. sz. táblát).

Az egy szobából álló háztartásokban a lakóknak több mint fele része szobatárs vagy ágyrajáró, kik mellett még 6% »segéd« található; az idegen elem e lakásokban majd 60%-ra rúg (a Terézvárosban 67%). Azonban a több szobából álló lakások sem mutatnak föl sokkal kedvezőbb arányt, miután egyátalában a lakosságnak csakis 42%-ja olyan, hogy lakásában szobatárs nélkül, csak családtagjainak körében él. (L. a 72-dik számú tábla 2., 6. és 7-dik rovatát.)

Az egy lakásra eső lakókszáma átlag 5½ [1]), vagyis 100 lakásban illetőleg háztartásban 540 személy lakik. Ezen átlagos viszonynak a Belváros és Külteleken lakossága tökéletesen megfelel. Az átlag alatt áll a Ferenczváros és Józsefváros, hol a lakók száma 100—100 lakásban valamivel több mint 500; az átlag felett áll a Terézváros 550, a Lipótváros 600, s Kőbánya több mint 700 lakóval. A ki városunk helyi viszonyait csak némileg is ismeri, ezen számokat igen kétkedve fogja fogadni Igen valószinűtlennek látszik ugyanis, hogy a Ferencz- és Józsefváros kedvezőbb lakottsági viszonyt mutathasson fel, mint a Bel- vagy Lipótváros. De valljuk be itt nyomban, hogy a fenebbi számok e tekintetben már azért sem igen megbizhatók, mert az albérlők szobái szintén külön háztartásokként vétettek fel, minek következtében azon városrészek legtöbb háztartást, s igy látszólag legritkább lakosságot tüntethetnek fel, hol legtöbb albérlő lakik.

A lakottsági számnak napjainkban már nem igen tulajdonitanak közegészségügyi jelentőséget, s aligha vállalkoznék valaki arra, hogy megvizsgálja, vajjon a lakottsági szám nagyobbodásával következetesen nagyobbodott-e a halandóság is?

Megbizható mértéket csupán azon számok nyujtanak, melyek kimutatják, hány egyén lakik átlag egy-egy szobában

A közegészségügyi bajok tulajdonképeni gyökere a szük lakás Ha a Wurmudvarban 320, vagy a király-utczai 20. számú házban 411 egyén, tehát egy egész falu, egy födél alatt lakik, ebből magából még nem következik, hogy ezen ház lakói a legkedvezőtlenebb egészségi viszonyokban élnek; azonban igenis beáll ezen eset a külváros valamely jelentéktelenebb házában, hol talán csak 50 vagy 100 személy lakik, de négy vagy öt szobában, és fele részük talán pinczében. Ezen kérdésnek egész súlya tehát a szobák lakottsági számára fektetendő, mely kérdéssel jelen fejezet is foglalkozik

Ha a városrészek lakottsági viszonyát ezen szempontból vesszük szemügyre, egészen más eredményt nyerünk. 100 személy t. i. átlag 32 szobában lakik [2]), e szerint tehát egy szobára több mint 3 személy jut, mely viszony már is igen kedvezőtlennek nevezhető. A városrészek közül pedig az átlag alatt áll: Terézváros 4, Józsefváros 4, Ferenczváros 4, Külteleken 4, Kőbánya 4½ lakóval egy-egy szobára; az átlag felett: Belváros, Lipótváros 2 lakóval egy-egy szobára.

A 74. számú tábla ezen viszonyokat tárja elénk, s egyuttal a lakásoknak

---

[1]) Bécsben 1870-ben 5⅓. További összehasonlitások, sajnos, nem lehetségesek, minthogy más országokban másképen értelmezik a »háztartás« fogalmát.

[2]) Brüsselben 68, Genfben 59, Antwerpenben 58 szobában.

Darvi szobyok.

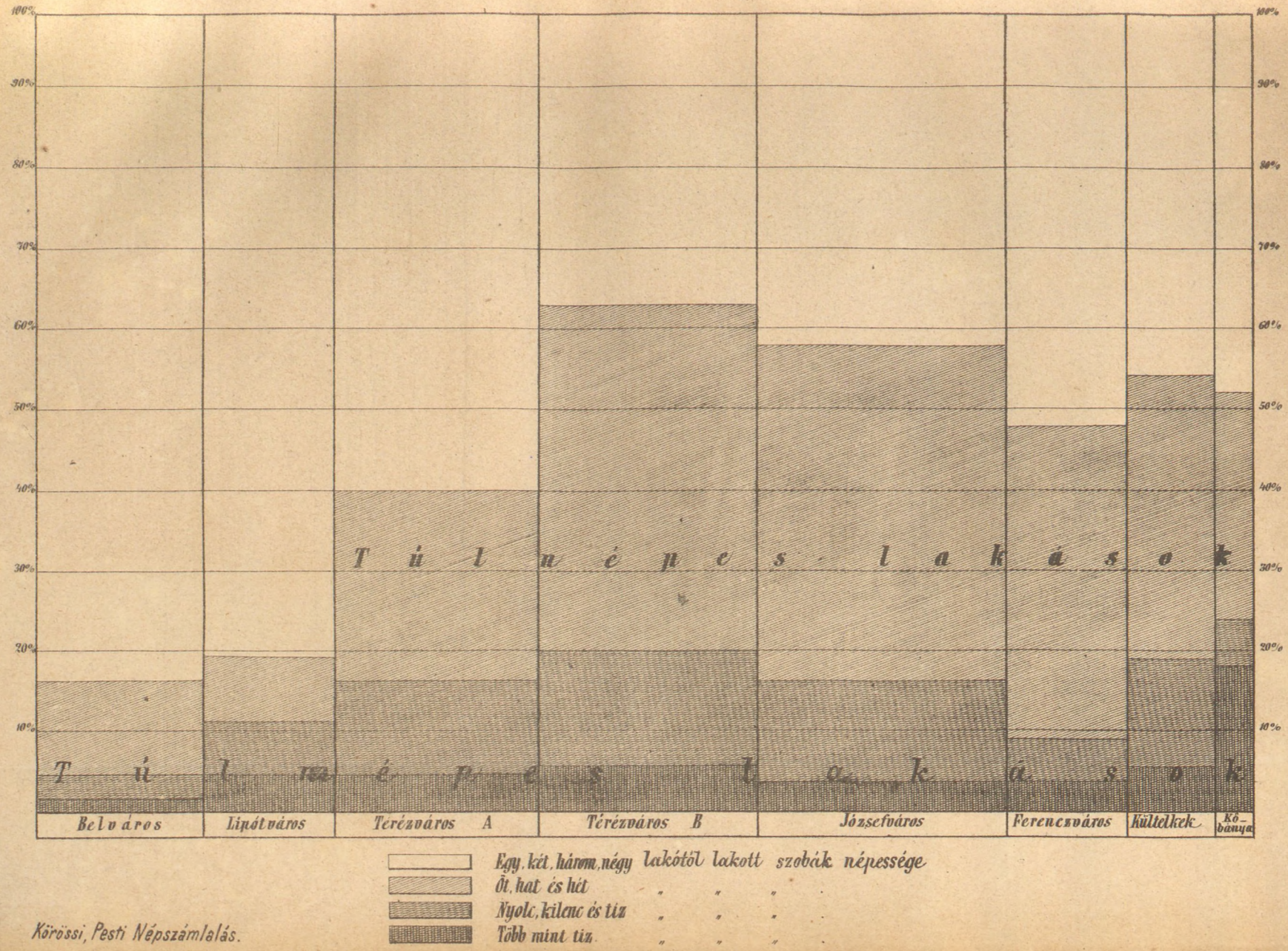

Körössi, Pesti Népszámlalás.

szobák szerinti részletes kimutatását is magában foglalja. A lakások ugyanazon táblán következő három osztályra vannak osztva.

1. rendes lakások, melyek szobákból állanak;

2. lakások, melyek oly helyiségekből állanak, mint konyha, éléskamra, előszoba, félszer, stb., melyek tehát csak kivételesen használtatnak lakásra, mely helyiségek a »rendes« lakásokkal ellentétben, a »nem rendes lakások« rovata alatt értendők; e lakásoknál természetesen nem is lehet szó tulajdonképeni szobákról, hanem csupán lakásra használt helyiségekről;

3. külön háztartások (Extra-Haushaltung), azaz olyanok, melyekben nem a rendes bérleti viszonyok alapján laknak, hol tehát a háztartás fogalma megszünik; ide tartoznak a kórházak, fogházak, a kényszer-dologház stb.

Az erre vonatkozó kimutatásokat a fekvésnek tekintetbe vételével a 75. sz. tábla tartalmazza, mely összefoglalásául szolgálhat a 76. sz. táblán tartalmazott adatoknak. Ez t. i. egymásután foglalkozik a pinczékben, a földszinten, az egyes emeleteken s a padlás on létező lakásokkal, a szobák s azok lakóik számának folytonos tekintetbevételével.

A szobáknak több mint fele földszint van, körülbelül 6% pinczében, mintegy 1/4 része az első s 1/8 része a második emeleten. A lakók száma — a negyedik és félemelet s a padlás lakóinak (együttvéve 2000 személy) figyelembe vétele nélkül, — következőleg oszlik fel: 10% jut a pinczelakásokra, földszintre 60%, az első emeletre 15%, mig a második emeletre 8%, a harmadikra csak 2½% marad.

A túlnépes lakások kérdése a pesti népszámlálási munkálatoknál kiváló figyelemben részesült, s az ide vonatkozó eredmények a táblás műnek egy egész szakaszát töltik be, mig a jelen könyvben csak kivonatosan közölhetők a 77. egész 80. számú táblákon. A 78. és 79. számú, az egész városra vonatkozó tábláknak megfelelőleg a táblásmunka az egyes városrészek szerint is tartalmaz külön kimutatásokat, mig a csak túlnépes pinczelakásokkal foglalkozó 80. számú táblának megfelelőleg a táblásmunkában 7 hasonló kimutatás létezik, t. i. egy-egy a hétféle fekvési magasság mindegyikére vonatkozóleg.

Hadd álljanak itt a 78. és 79. számú táblákon alapuló arány-számok: az egy szobából álló túlnépesedett szobákban lakók összes számából közösen lakik 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11—20, 20-nál több ember.

Az egész város lakosságának	22.68%	20.32%	16.73%	12.69%	9.16%	5.34%	11.48%	1.60 %-a
és pedig városrészenkint:	a lakosságnak hány százaléka:							
Belvárosban . . .	27.11	44.83	15.72	10.52	6.64	4.81	8.86	1.51
Lipótvárosban . . .	17.07	19.64	13.75	13.21	8.45	3.98	21.17	2.73
Terézvárosban [1]) . .	20.75	18.96	17.25	13.17	9.92	6.05	13.10	0.80
Józsefvárosban . .	25.00	21.55	18.37	12.23	8.86	5.01	7.79	1.19
Ferenczvárosban . .	29.12	22.16	14.39	11.37	9.25	4.28	8.85	0.58
a kültelkeken . . .	20.58	20.51	14.68	14.43	9.35	5.88	12.04	2.53
a Kőbányán . . .	18.29	16.67	4.86	11.38	3.66	2.03	15.31	20.80

[1]) Terézváros A-ban 19.03 17.96 15.95 12.66 11.23 6.68 16.20 0.19
„ „ B-ben 21.78 19.56 17.94 13.47 9.13 5.71 11.26 1.17

Ha a fekvés után indulunk, ugy találjuk, hogy közösen egy szobában lakik:

	5	6	7	8	9	10	11—20	20-nál több emb.
az egész város lakosságának:	21.68	20.32	16.73	12.69	9.16	5.34	11.48	1.60
Pinczében lakók .	17.77	17.94	16.18	12.96	11.43	7.39	15.53	0.80
Földszint „ .	23.86	21 24	17.05	12.61	8.39	4.85	10.26	1.74
Fél emeleten „ .	21.43	14.28	18.33	19.05	19.29	2.38	5.24	—
Első emeleten „ .	27.14	18.50	15.29	12.33	9.54	4.17	10.53	2.50
Második emeleten „ .	27.34	18.99	15.10	8.06	7.77	4.32	15.11	3.31
Harmadik emeleten „ .	16.00	38.40	11.20	25.60	—	—	8.80	—
Negyedik emeleten „ .	100.00	—	—	—	—	—	—	—
Padláson „ .	25.86	13.79	12.07	13.79	5.18	—	15.52	13.79

(százaléka)

Azon túlnépesedett káztartások lakói, melyek két szobából állanak, a lakottság sűrüségésére vonatkozólag következő viszonyokat mutatnak:

	10—15	16—20	21—25	26—30	31—35	36—40	több mint 40 lakóval lakik
az egész város lakosságának:	76.86	13.22	4.50	1.84	1.37	—	2.21
és pedig a Belvárosban	79.58	11.70	2.76	5.96	—	—	—
Lipótvárosban	34.75	47.29	10.82	3.34	—	—	—
Terézvárosban [1]) . .	87.06	9.21	1.40	1.69	—	—	—
Józsefvárosban . .	76.23	13.86	8.60	1.31	—	—	—
Ferenczvárosban . . .	74.48	14.02	5.80	—	3.45	—	2.25
a kültelkeken	85.35	4.13	4.52	2.75	3.25	—	—
Kőbányán	28.84	7.14	5.55	—	—	—	58.47

(százaléka a lakosságnak)

[1]) Terézváros A-ban 86.23 11.46 1.39 0.92 — — —
„ „ B ben 88.60 4.99 1.42 3.15 1.84 — —

Vagy fekvés szerint:

az egész város lakosságának:	78.86	13.22	4.50	1.84	1.37	—	2.21
Pinczében lakók .	72.09	16.00	—	3.46	8.45	—	—
Földszint „ .	76.01	13.06	5.29	1.77	1.04	—	2.83
Fél emeleten „ .	59.12	24.82	16.06	—	—	—	—
Első emeleten „ .	84.37	13.65	1.98	—	—	—	—
Második emeleten „ .	92.84	7.16	—	—	—	—	—
Harmadik emeleten „ .	73.61	26.39	—	—	—	—	—
Negyedik emeleten „ .	54.24	—	—	—	—	—	—
Padláson „ .	—	—	—	—	—	—	—

(zszázaléka)

Túlnépes lakásoknak azokat tekintettük, melyekben egy szobára 5 vagy több lakó esett. A népszámlálás alkalmával ily egészségellenes körülmények között lakott 78,727 egyén, tehát a lakosságnak $^2/_5$ része, s ezek közül 15,664 pinczében! — A túlnépes lakásokra vonatkozó fölötte érdekes adatok csak igen kevés városra nézve vannak kimutatva. Midőn ezen pontnál összehasonlitásokat akarunk tenni a berlini és königsbergi népszámlálások munkálataiban kiindulási pontokat lelünk, ugyan, de itt is csak azon szobákra vonatkozólag, melyekben 6 személynél több lakott. Pesten oly viszonyok között találtatott a lakosság 30%-a, Berlinben 16%, Königsbergben 25%. Rendkivül túlnépesedett a Terézváros, még pedig nem, mint talán hinni hajlandók volnánk, annak a belváros felé eső (A) része, hanem inkább a külső (B) rész, hol egész lakosságának fele ily túlnépes lakásokban tengődik. Épen ily kedvezőtlen viszonyokat tüntet fel a Józsefváros is.

Pesten tizenhárom ezer oly személy van, ki 10 vagy több egyénnel lakik egy-egy szobában; 20 vagy még több emberrel együtt lakik ezerkétszáz ember, mig

azoknak száma, kik sürűbben laknak, mint nyolczával egy-egy szobában, megközeliti a 30,000-et.

Az orvos a városrészek ezen osztályozásában a járványos betegségek fészkét fogja felösmerhetni és azon kimutatások, melyeket a pesti legutolsó cholerajárvány felől birunk, ez állitásnak figyelemre méltó bizonyitékaiul szolgálnak.

Különös figyelemben részesültek továbbá a csupán csak egy szobából álló lakások lakói; kivált tekintettel arra, hogy nyomába lehessen jutni azon erkölcsi rákfenének, mely a nemek együtt lakásában rejlik.

Ezen vizsgálat eredményei igen szomoruak.

A szegényebb osztályuak lakviszonyai átalán véve a nagyvárosi életnek egyik igen komor képét állitják elénk. Ott, hol ezerek nem jöhetnek oly helyzetbe, hogy az illő önfentartás első alapfeltételének eleget tegyenek, hogy saját lakással birjanak; ott, hol a családatya kényszerülve van különben is szűk hajlékát idegenekkel megosztani s azoknak saját és övéi ágya mellé nyughelyet készitení: ott a családi életet s az erkölcsi öntudatot legzsengébb gyökereiben támadják meg, s az egészséges gazdászati és fizikai fejlődés alapját ássák alá. Férfi és nő, fiu és leány húszával harminczával, — egy nedves, mindig sötét pinczelyukba zsufolva, beteg és egészséges közös zsupágyon heverve, mely télen fagyos-merev, nyáron bűzös, ilyen ezerek és ezerek lakviszonya a nagy városokban. Sajnos, hogy a mily mérvben Pest inkább és inkább nagyvárosi jelleget ölt, ezen bajok is annál határozottabban lépnek előtérbe.

Oly baj van itt előttünk, melyet a magára hagyott szegényebb lakosság saját erejéből a legritkább esetekben tud leküzdeni. Itt felsőbb beavatkozásra van szükség, s a »Laissez faire! Laissez aller!« elve igen szomorú következményekre vezetne. Nem kevesebbre mint 29,159-re rúg azon egyének száma, kik mint szobatársak vagy ágyrajárók idegenekkel egy-egy szobában laknak, s csak 1443 esetben vannak a nemek elkülönitve, mig legtöbb esetben a nemek együtt laknak: 17,358 férfi- és 10,358 női személy lakik az őket befogadó családokkal együtt, közösen egy-egy szobában!

Az erre vonatkozó adatokat a 80. számú tábla tartalmazza városrészenkinti és a lakások fekvése szerinti kimutatásban.

Az 1870-iki népszámlálás arra is kiterjeszté figyelmét, vajjon a lakások csupán lakásra szolgálnak-e, vagy üzleti czélokra is használtatnak. Az erre vonatkozó kimutatásokat a 82. és 83. számú táblák foglalják magukban. Ebből láthatjuk, hogy a Belvárosban, a Terézváros mindkét részében s a Józsefvárosban a lakásoknak körülbelül egy ötödrésze, a többi városrészekben csupán mintegy tizedrésze üzleti czélokra is használtatik.

A lakásra szolgáló helyiségeknek üzleti czélokra való használása leginkább földszinti lakásoknál jő elő, és pedig a Terézváros *A*) részében 28%-al, a Belvárosban 25%-kal, a többi városrészben körülbelül 20%-al.

A táblás munka beosztása: *A „Lakviszony" csimű szakasz az első kötetben található és a következő táblákat tartalmazza:*

az **1. sz. t.**: *városrészenkint mutatja ki a házak, háztartások és lakók, valamint az egy házra jutó lakások és lakósok, és a 100 lakásra jutó lakósok számát.* **2. sz. t.**: *a 71. számú táblánknak felel meg (arányszámok nélkül). A* **3. sz. t.**: *a 74- és 75-diknek; a* **4—7. sz. t.** *rovatai a 75. sz. táblánknak felelnek meg, csakhogy az adatokat külön-külön közlik minden városrész után, szintugy a* **8—11. sz. t.** *a 74. sz. táblánkéit. A* **12—30. sz. t.** *mintája a következő.*

Városrész	háztartás	szoba	lakós	rendes			nem r.			külön			A nemrendes háztartásokat képező																													
				háztartások									kamra		elő-szoba		konyha		bolt		félszer		istálló		raktár		hajó-kabin		barlang		egyéb helyis.									
	összes száma			száma	szobája	lakója	száma	szobája	lakója	száma	szobája	lakója	száma	lakója	száma	lakója	száma	lakója	száma	lakója	száma	lakója	száma	lakója	száma	lakója	száma	lakója	száma	lakója	száma	lakója	száma	lakója	száma	lakója				

(Folytatás)

| A rendes háztartásból | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

FÜGGELÉK.

A pesti népszámlálás foganatositása és földolgozása.

FÜGGELÉK.

A pesti népszámlálás foganatositása és földolgozása.

I. A népszámlálás előmunkálatai és annak keresztülvitele.

Az 1869. III-dik törvényczikk értelmében az 1870-dik év első napjaiban általános népszámlálás volt országszerte-eszközlendő.

E törvényczikk a következőkép hangzik:

1869. évi III. Törvényczikk a Népszámlálásról.

Szentesitést nyert 1869. évi juliushó 9-dikén. Kihirdettetett az országgyülés mindkét házában 1869. évi juliushó 12-dikén, megjelent az „Országos Törvénytár"-ban 1869. évi julius hó 13 án.

Mi első Ferencz József,
Isten kegyelméből Austriai Császár, Csehország királya stb.,
és Magyarország Apostoli Királya

Kedvelt Magyarországunk és társországai hü Förendei és Képviselői közös egyetértéssel a következő törvényczikket terjesztették szentesités végett Felségünk elé:

1. §.

A magyar korona országainak területén általános népszámlálás rendeltetik el.

Ezen népszámlálás az 1869. deczember 31-én létező népességi állapot szerint 1870. évi január 3-ikán országszerte meginditandó, és teljes befejezéseig szakadatlanul folytatandó.

2. §.

A népszámlálással egyidőben a lakhelyek és hasznos háziállatok összeirása is eszközlendő.

3. §.

Mindenki köteles a népszámlálás alkalmából számba veendő adatokat, saját maga, családtagjai, hozzátartozói és lakói után híven bevallani. A ki magát a számlálás alól kivonja vagy hamisat vall be, 20 frtig terjedhető birság alá esik. Ha valakinek hanyagsága vagy roszakarata miatt a számlálást ismételni kellene, az az ebből eredő költséget megtériteni tartozik. Mind ezen költség, mind a birság közigazgatási uton szabatik meg és hajtatik be. A közigazgatási uton hozott határozat vagy annak végrehajtása ellen, az, ki magát ezek egyike vagy másika által jogaiban sértve lenni véli, jogsérelmének orvoslását a határozatot hozó, illetőleg végrehajtó közigazgatási közeg ellen, hat hónap alatt inditandó keresettel az illetékes biróság előtt, a törvény rendes utján birtokon kivül követelheti.

4. §.

Minden község tartozik a saját népszámlálása körül hivatalosan működő egyének fuvarozásáról és szállásáról saját költségére gondoskodni.

5. §.

A népszámlálás kivitelének módozatát, valamint a szükséges utasitásokat a belügyi, és a földmivelés- ipar- és kereskedelemügyi ministerek, Horvát- és Szlavonországokra nézve ezen országok kormányával egyetértőleg állapitják meg.

6. §.

A népszámlálás foganatositására egyelőre 150,000 frtnyi rendkivüli hitel nyittatik a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministernek.

7. §.

Jelen törvény kihirdetése után azonnal életbe lép. Végrehajtásával Magyarországban a belügyi, földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi és a honvédelmi ministerek bizatnak meg. Horvát-Szlavonországban pedig a végrehajtást azon országok kormánya teljesitendi.

Mi e törvényczikket s mindazt, a mi abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfogadottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helybenhagyjuk, megerősitjük és szentesitjük, s mind Magunk megtartatjuk, mind más hiveink által megtartjuk.

Kelt Ischlben, czernyolczszáz hatvankilenczedik évi julius hó kilenczedikén.

Ferencz József s. k. **Gr. Andrássy Gyula** s. k.

(P. H.)

A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium azon év augusztus 28-án $\frac{16609}{575}$ sz. alatti leiratával (l. I. sz. melléklet) küldte át Pest város közönségének a főváros népszámlálására szóló utasitást, melynek tartalma röviden a következő:

1—3. §. Buda és Pest városok a népszámlálás végrehajtására külön-külön népszámlálási bizottságokat alkotnak, melyeknek elnökét és alelnökét a városi képviselőtestületek választják.

4—9. §. A bizottság a várost számláló csoportokra osztja olyformán, hogy minden csoportra 1—10 ház, vagyis körülbelül 300—600 lélek essék s erről, valamint a lakosság hozzávetőleges számáról a földmivelési, ipar és kereskedelmi ministeriumnál jelentést tesz; tagjai közt a csoportokat felügyelés végett felosztja; számláló ügynököket nevez ki, gondoskodik arról, hogy a népszámlálás az egész városban egy és ugyanazon napon (január 3-án) az ügynökök által végrehajtassék, s erre nézve azoknak kellő utasitást ad. A bizottsági elnök e czélból a ministerium statisztikai osztályával közvetlenül érintkezik.

10—16. §. A helybeli lakossághoz számitandók a legalább egy év óta letelepedett egyének, valamint azok is, kiknek illetékessége ki nem puhatolható; mások idegeneknek tekintendők.

17. §. E számlálás alkalmával számba veendők a köz- és magánépületek és a házi állatok is.

18—30. §. A testvér-városok a számlálást maguk eszközlik. A Buda-Pest körül levő költelkek a népszámlálásba bevonandók. Az ügynökök a házbirtokosokat idejekorán lássák el számláló lapokkal, háztartási és házilajstromokkal, melyeket a háztulajdonosok deczember 28-án osztanak szét lakóik között, s a betöltés után 1870. évi január 3-án szedik be, aláirásukkal bizonyitván a betöltés helyességét, s indokolván az egyes lapok be nem tölthetését; január 4-én pedig az igy betöltött lapokat a megjelenő ügynököknek adják át [1]).

31—26. §. A népszámlálási bizottság feladata meggyőződést szerezni a számlálás helyességéről, e czélból az ügynök és házbirtokos által már megvizsgált lapokat a csoport részére kijelölt tagja által felülvizsgáltatja. A felülvizsgálók a szükséghez képest vizsgálják meg az átvett lapokat és lajstromokat, azonban a vizsgálat ugy intézendő, hogy minden nagyobb házban legalább három lakófél, s minden ügynöki csoportban legalább három ház felülvizsgáltassék. A netán teendő javitások vörös tintával eszközlendők, s a felülvizsgáló aláirásával bizonyitsa, hogy a javitás tőle származik. Az igy átvizsgált lapok a bizottságnak adandók át további feldolgozás végett.

36—39. §. A feldolgozás a községi áttekintés czimű nyomtatványon történik, s ez az adatoknak városrészek és számszerinti összeállitásából áll; elkészitése a községet illeti, s február hó végéig a ministerium statistikai osztályához felküldendő.

40—41. §. A rendes hadseregnél, valamint a honvédségnél szolgáló s a távollevő hazabeli egyénekre nézve a földmivelési, ipar és kereskedelmi ministerium az adatok szolgáltatása végett az illető ministeriumokhoz fordul.

42—48. §. A szükséges nyomtatványok, valamint azok szállitási költségeit az állam viseli; azok szétosztása, betöltése és feldolgozása, de csak a meglevő hivatalos közegek alkalmazása mellett, a törvényhatóságok által eszközlendő.

---

[1]) A 10—30 §§-ban foglalt egyéb utasitásokat lásd a számláló lapokon, s a háztartási és házi lajstromokon.

Ha hibás vagy hasznavehetlen munka terjesztetnék fel, a népszámlálás a bizottság felelőssége mellett és az illetők rovására ismétlendő; ugyanez történik, ha valakinek hanyagsága vagy roszakarata az első számlálást hiányossá tenné; az igy eszközölt költségek behajtása az első fokú rendőri hatóságot illeti. A netalán alkalmazandó birság eseteit a bizottság határozza meg. A birságok s a számlálás ismétléséből eredt költségek a község pénztárában 6 hónapig letéteménykép őrizendők, s ha ezen idő alatt az elmarasztalt fél keresetet nem indit, a birság a község pénztárának esik javára, a behajtott költségösszegek pedig az államnak e czélra előlegezett költségei fedezésére forditandók. Ha a város helyi viszonyainál fogva némi módositásokat hozna a felsoroltakra nézve javaslatba, azt a törvény életbeléptétől számitandó négy hét alatt a földmivelési, ipar és kereskedelmi miniszterhez terjeszsze fel, ki a javaslatokat megvizsgálván, véglegesen intézkedik. [1])

Ezen utasitás Pest város közönségének 1869. évi september 6-án tartott közgyülésében 25,097. szám alatt kerülvén tárgyalás alá, a közgyülés egy bizottmány javaslata folytán a várost 10 népszámlálási kerületre osztotta föl (lásd a mellékletek III. számát).

Az egész bizottmány elnökének

Steiger Gyula v. képv. ur, helyettesének pedig Tavaszy Endre v. képv. ur választattak meg.

A kerületekbe pedig a következő urak választattak meg elnökökül:

a Belvárosba: elnök Pilisy Béla vár. képv. ur, helyettese dr. Mandl Pál ur;

a Lipótvárosban elnök: Haris Sándor*) városi képv. ur, helyettese Brüll Miksa*) ur;

a Terézváros „A“ részében: elnök Kern Ágoston*) ur, helyettese dr. Rózsay József ur;

a Terézváros „B“ részében: elnök Kopp József v. képv. ur, helyettese Szabó Pál ur;

a Józsefvárosban: elnök Kozmovszky Antal*) ur, helyettese Sztupa György v. képv. ur;

a Ferenczvárosban: elnök Morócz István v. képv. ur, helyettese Márkus Ignácz ur;

az első külterletben, mely a Kőbányának, a magyar állami és az osztrák cs. kir. állami vasut közt fekvő, kelet felől a város határa által határolt telkeit foglalja magában, elnök Forgó István v. képv. ur, helyettese Pozsgay István ur;

a második külterletben, azaz a kőbányai ut, a dél-keleti vasut, és az alsó Duna közt fekvő telkeken, elnök: Nasztl Mór v. képv. ur, helyettese Schedl Károly v. képv. ur;

a harmadik külterletben, azaz a kőbányai út, a városi árok és államvasút déli vonala közé eső telkeken, elnök: Klenovics György*) v. képv. ur, helyettese Schossberger H.*) ur;

a negyedik külterletben, azaz a bécsi vonal és felső Duna közt fekvő telkeken elnök: Possert Lajos*) ur, helyettese Bar János ur.

Tekintettel e bizottmány sürgős teendőire, a közgyülés felhatalmazza a nevezett urakat, hogy bizottmánynyá alakulhassanak, még mielőtt a többi bizottmányi tagok megválasztattak volna; a megválasztandó személyek iránt pedig tegyenek jelentést.

A népszámlálási bizottmány november 14-étől jannár 24-éig Steiger Gyula városi képviselő ur elnöklete alatt 9 ülést tartott. Mindenekelőtt számláló csoportokra osztotta föl a várost és pedig a Belvárost 50, Lipótvárost 79, Terézváros első (A) kerületét 33, második (B) kerületét 40, Józsefvárost 61, Ferenczvárost 47, Kőbányát 9, Külterletet 22 csoportra Bár János és Schossberger Zsigmond túlhalmozott teendőik miatt, Klenovich György mivel kerületében ismeretlen, és Kern Ágost betegsége miatt a kerületi elnökségtől fölmentetést kérvén, és helyeikbe Kund Vilmos, Szilvássy László,

[1]) Ezen utasitásnak szószerinti szövegét lásd a „hivatalos statisztikai közlemények“ II. évf. 5. füzetében. Ezen, valamint a 2, I. évf. 1, 2, II. évf. 2, és III. évf. 3-dik számú füzetei a népszámlálási müvelet országos kivitelére vonatkozó minden részletét tartalmazzák.

„*)“ Ezen jellel jelzett urak a népszámlálásban nem vettek részt, — illetőleg a fentebbi minőségben nem: lásd alább.

dr. Fischhof Vilmos és dr. Rózsay József választattak. Klenovich úr késznek nyilatkozott ezentúl is mint belvárosi bizottmányi tag közreműködni. A lipótvárosi elnök helyébe Burián János és helyettesének Schwachhoffer Lajos választattak meg, később azonban ezen urak is leköszönvén, a lipótvárosi elnökség dr. Szontágh Kálmánra bizatott. Miután a közönség a népszámlálás feladata felől kellőleg tájékozva nem volt, egy felvilágositó felhivás kiadása, valamint a közvéleménynek hirlapczikkek általi felvilágositása határoztatott. A felfogadott ügynökök napidija 3—5 frtban állapittatott meg és Hunfalvy János tanár ur, a budai népszámlálási bizottság elnöke, felkéretett, hogy azokat teendőik felől felolvasásban informálja. Az 5-dik ülés óta az épen akkor kinevezett statisztikai igazgató is részt vett a tárgyalásokban. — Miután a katonaság számbavételét illetőleg a kormányrendelet különféleképen értelmeztetett, minden további kétség kikerülése végett határoztatott, hogy a cs. és kir. hadseregnél tettleges szolgálatban levő és családhoz nem tartozó egyének, valamint a tettleges szolgálatban levő családfők a bizottmány által számbavétetni nem fognak, de igen is a katonai családok egyéb tagjai, még ha azok tettleges szolgálatban, vagy ha távol vannak is. — A vendéglőkben deczember 31-én beszálló vendégeket illetőleg, azoknak már január 1-én eszközlendő összeiratása határoztatott. A bizonytalan helyeken és éjjelenkint többnyire tömegesen tartózkodók összeirására a deczember 31-ki éj választatott. Netaláni ellenszegülések elnyomására, a városi kapitányság részéről minden kerületi elnök mellé egy csendbiztos rendeltetett; ugyanesak a kapitányság részéről rendelet adatott ki, mely a házőrző kutyáknak a népszámlálás idejére való elzárását hagyja meg.

A népszámlálás a bizottmányi tagoknak ritka odaadást tanusitott részvéte mellett sikeresen keresztül vitetvén, az anyag a statisztikai hivatalnak adatott át.

Az 1870. évi január 26-án tartott városhatósági közgyűlésben Steiger Gyula elnök beadta jelentését a bizottmány működéséről (l. a IV. sz. a. mellékletet) és miután a közgyülés háláját ugy az elnököknek, mint a bizottmányi tagoknak jegyzőkönyvileg kifejezte, a bizottmány működése ezennel megszünt. Ugyanezen ülésben olvastatott föl Gorove minister urnak leirata, melyben az a népszámlálás körül tanusitott hazafias buzgóságért és annak sikeres kiviteléért a városi hatóságnak, valamint az ezen ügyben kitünt férfiaknak őszinte és meleg köszönetét nyilvánitja. (Lásd ezen leiratot az V. sz. mellékleten.)

II. Az anyag feldolgozása a városi statisztikai hivatalban.

A népszámlálási anyag a 2626. számú közgyülési határozattal a városi statisztikai hivatalnak adatott át, hogy azt földolgozza, és hogy belőle egy személyi katasztert készitsen, mely czélra a 2191. szám alatt 20, egy frt 50 kros dijnok fölvétele engedtetett meg.

Mielőtt azonban a statistikai hivatal ezen munkák egyikéhez foghatott volna, bizonyságot kellett szerezni magának az átvett anyag minemüségéről és leginkább arról, vajjon a tömeges beküldések alkalmával egész házak vagy csoportok kimutatásai nem mentek-e veszendőbe, vagy vajjon több utczára nyiló házak nem több izben vétettek-e föl? minek elkerülésére már a bizottmányban is számos módozat javasolva vala.

E czélból a házi bárczák a már korábban elkészitett utcza-abroszszal, melybe a népszámlálási csoportok voltak berajzolva, összehasonlittattak. Ez úton csakugyan találtatott ugy kétszer fölvett mint kifelejtett ház is, mely utóbbiak azonnal föl is vétettek.

Miután igy a bárczák nagyjából átvizsgáltattak, azok összefüzettek és csoportonként csomagoltattak, a mivel egyidejüleg az anyagnak folyó számmal való ellátása is folytattatott. (Ezen munkának kezelési részletei az 1. sz. jegyzetbe vannak fölvéve.)

Ily formán el lévén végezve a terjedelmes anyagnak rendezése és nyilvántartása, a hivatal annak tulajdonképi földolgozásához foghatott.

A tek. közgyülés első sorban az alfabetikus személykatasztert kivánta elkészittetni. A tanácsilag jóváhagyott nyomtatvány a következő rovatokat tartalmazza: 1. vezeték- és keresztnév; 2. foglalkozás; 3. születési év; 4. lakás (városrész, utcza, telekkönyvi és utczai házszám); 5. jegyzet, és 6. a megfelelő számlálási lapnak folyó száma, hogy az illető egyént a bárczák közül föl lehessen találni. A statisztikai hivatal igazgatójának ez ügyben tett jelentését lásd a VI. sz. a. mellékletben. Miképen eszközöltetett ezen munka elvégzése, ugyszintén annak költségeit és az ellenőrzés módját illetőleg, lásd a 2. jegyzetet.

A népszámlálási adatoknak tulajdonképeni statisztikai feldolgozására nézve a hivatal előtt két rendbeli teendő állott.

A m. ministerium részéről átküldött minták t. i. az egész ország állapotának kimutatását czélozzák. Ily minták szerkesztésénél, kivált ha oly hivatalos közegekkel van dolgunk, melyek először bizatnak meg ilynemű fölvétellel, és melyek az iránt helylyel-közzel nagy előszeretetet épen nem tanusitottak, nagyon is szem előtt kellett tartani az „inkább kevesebbet, de tökéletest" elvét. De ezen ellenvetések nem állottak az ország fővárosára nézve. Ez, mint az értelmiség, kereskedelem, gyáripar és jólét gyúpontja, nagyobb érdekeltséget költ viszonyainak fölismerésére, és sok oly körülménynek tekintetbevételét is tette kivánatossá, melyeknek országszerte való számbevétele aligha egyébre szolgált volna, mint a népszámlálás különben sem igen könnyü gépezetének még nehézkesebbé változtatására. Ugy hisszük, megbocsáthatlan lett volna, ha az épen akkor életbe lépett pesti statisztikai hivatal az ország fővárosának statisztikai leirásához megkivántató alapok megszerzésére a népszámlálás nyujtotta kiválólag kedvező pillanatot meg nem ragadja; annál megbocsáthatlanabb, mert a főváros viszonyaira nézve eddigelé statisztikai adatok ugyszólván épenséggel nem léteztek.

A statisztikai hivatalnak tehát mindenekelőtt azon adatokat kelle konstatálnia, melyekre az országos statistika összeállitása végett a minisztériumnak szüksége volt, de emellett arról is kellett gondoskodnia, hogy a népszámlálási adatokban még azon felül foglalt nagybecsü anyag lehető kiaknázása által a város monographiáját is megteremtse.

A népszámlálási anyag következő három részre oszlik:

I. Lakók: *a*) személyes adatok (kor, vallás, családi állapot, müveltségi fok, honosság, védkötelezettség, a tartózkodás ideje); *b*) adatok a foglalkozásról.

II. Házak és lakások.

III. Házi állatok.

Az anyag berendezésére nézve czélszerünek látszott a II. alatti adatokat legelőbb feldolgozni, minthogy a házi és háztartási lajstromok tételenkénti feldolgozása egyuttal minden ház, s igy minden városrész lakóinak számát is eredményezé és ezáltal az I. alá tartozó adatok további feldolgozása is biztos alapot nyert.

A ministeri minta (a községi áttekintés 3. mellékletén) erre vonatkozólag a magánházak számára következő rovatokat tartalmaz:

a) Folyó házszám. Folyó lakásszám. A lakás fekvése. (Rovatszám 13—15.)

b) A lakásban van: Szoba, kamra, előszoba, konyha, pincze, bolt, fészer, raktár, istálló, akol. (Rovat sz. 16—27.)

c) A lakás szolgál: csupán lakásra, üzletre is és milyenre? (Rovat-sz. 28—29.)

d) Lakik benne: családtag, cseléd, albérlő, összesen. (Rovat-sz. 30—33.)

e) Jegyzet. (Rovat-sz. 34.)

A *d*) alatti rovatok tulajdonkép nem tartoznak a házak és lakások statistikájához, hanem a városrészek lakóinak később nyerendő számára nézve ellenőrzésül szolgálnak.

Minthogy ezen mintában a nemek nincsenek elkülönitve, hogy az egyes városrészekben a nemekre nézve is megnyerjük az ellenőrzési számot, a föntebbi mintáknak megfelelő lajstromokon kivül még egy másik könyv, vagyis inkább könyvsorozat nyittatott következő rovatokkal: [1])

f) Folyó házszám; a lakások folyó száma.

Lakik benne:

g) családtag	férfi	nő
h) cseléd	"	"
i) albérlő	"	"
k) iparos-segéd s egyéb lakó	"	"
l) Összesen	"	"
m) Jegyzet.		

Az utóbb emlitett könyvekben *k*) alatt egy oly rovatot találunk, melyet a miniszteri minta nem tartalmaz; az abba jegyzendő egyének: az iparos-segédek, nevelők, fegyenczek, kór-

[1]) Azon bővitéseket, melyekben a pesti statiszt. hiv. a népszámlálási anyag feldolgozását részesité, az olvasó nem fogja a jelen munkában mind föltalálhatni, és e tekintetben a táblás munkára kell utalnunk.

házi betegek stb. A ministeri mintában ezen személyek számára rovat nem volt szerkesztve, miért is azok az ügynököknek erre vonatkozólag adott szóbeli utasitás szerint a családtagok közé voltak sorozandók. Hogy pedig sem az iparos-segéd mesterének családjához, de még kevésbé a rókusi betegek a kórházi igazgatónak, vagy a fenyitő törvényszéki foglyok a börtöni gondnoknak családjához nem tartoznak, az világos.

A bárczáknak ily lajstromokba való bejegyzése háztartásonkint történt, csoportról csoportra lezáratott, mig a városrészek összegét a csoportok összegeinek összeadása által nyertük.

Ez volt a földolgozás leghosszadalmasabb része. Azon körülmény tudniillik, hány és mely egyén tartozik a családhoz, cselédekhez, vagy albérlőkhöz, az ügynökök által a háztartási lajstrom első oldalán volt bejegyezve. Ezen bejegyzéseket tehát a 33763 háztartási lajstrom mindegyikén át kellett vizsgálni, illetőleg kijavitani s emellett a *k*) alá tartozó egyéneket is elkülöniteni.[1]) — Az igy nyert eredményeket, melyek nem kevesebb mint 67526 10—20 összegből álló tételt adtak, a fenemlitett könyvekbe kelle vezetni és összegezni. Több heti fáradság és terjedelmes könyvek teleirása után nyerhettük csak azon egy sorból álló eredményt: e vagy ama városrészben ennyi meg ennyi a szoba, konyha, kamra stb., ennyi a családtag, a cseléd és az albérlő[2]).

A fenemlitett miniszteri minta 3-dik mellékletének első oldalán a nyilvános épületek számára következő rovatokat tartalmaz.

a) Folyó házszám. (Rovat-sz. 1.)

b) Szolgál egyházi, iskolai, megyei, községi, katonai, állami s egyéb czélokra. (Rovat-sz 2—8.)

c) Hálakott, a lakók közül hány hivatalnok, családtag, cseléd? (Rovat sz. 9—11.)

d) Jegyzet (Rovat-sz. 12.), melybe az épület helyiségeit és lakott részeit ugyanazon rovatok szerint, mint a magánépületeknél (lásd fenn *b*) alatt) kelle bejegyezni.

Ezen kimutatáshoz is egy rovat csatoltatott, mint fenn *k*) alatt „egyéb egyének" számára.

Miután ily módon a lakásoknak és azok részeinek ismertetésére vonatkozó adatok mellett az egyes városrészek lakosságára vonatkozó végleges számokat is megnyertük, következett a személyes viszonyok feldolgozása, és pedig a kártyarendszer alapján. (Lásd a harmadik jegyzetet.)

Mindenekelőtt a korviszonyokat kelle megállapitani. Az erre vonatkozó ministeri rovatok a „községi áttekintés" (A) negyedik oldalán száz hasábot tartalmaznak az elsőtől a századik évig, tekintettel a két nemre, mig a 100 évnél idősebbeket a IV. mellékleten kelle kimutatni.

Megjegyzendő itt, hogy a ministeri minta az 1869-ben születteket egy éveseknek mutatja be, mig a városi statistika, számos külföldi statistikai hivatal mintájára 0, illetőleg 0—1 évvel jelzi az ugyanazon évben születteket, és egy évesekül, illetőleg 1—2 éveseknek csak az 1868-ban születteket tekinti.[3]) — Ha tehát a községi áttekintésben (ministeri minta) gyermekekről 14 évig (bezárólag) van szó, ez alatt az 1869—1856-ban születtek értendők, mig a jelen munkában ugyanezen kifejezéssel az 1869—1855-ben születtek jelölvék.[4])

A koradatok után a vallási rovatok dolgoztattak fel. A miniszteri minta erre nézve 11 rovatot tartalmaz s ezek: r. katholikusok, görög katholikusok, örmény katholikusok görög nem egyesültek, örmény nem egyesültek, ágostai vallásuak, helvét vallásuak, unitá-

---

[1]) Ha a lajstrom vagy számláló lap hiányos volt, az illető fél a hivatalba idéztetett s a kijavitás jelenlétében eszközöltetett.

[2]) Szükséges volt ezen munkánál a Terézvárosnak A- és B-vel jelzett számláló kerületeit, ugyszintén a Józsefvárost is két-két részre osztani, a Kültelkek és Kőbányát ellenben egybefoglalni, miáltal tiz, körülbelül egy nagyságú osztályt nyertünk. Ily formán a munkát 10 egyén 10 külön ponton egy időben megkezdhette és — az egyes kerületeknek majdnem egyenlő terjedelménél fogva — körülbelül egy időben be is fejezhette.

[3]) Talán nem is kellene megjegyeznünk, hogy minden a miniszteriumhoz felterjesztett jelentésben a korkimutatás a miniszteriumi értelmezés szerint történt. Valahányszor azonban a jelen munkában a város korviszonyai az országéval összehasonlittatnak, az országos adatok előbb a városi korévszámitás szerint átszámittattak.

[4]) A miniszteriumnak időközben megjelent közleményeiben az 1869-ben születtek, szintén 0—1 éveseknek az 1868-ban születtek 1—2 éveseknek neveztetnek, és igy tovább.

riusok, más keresztény vallásuak, zsidók, más nem keresztény vallásuak. A kilenczedik és utolsó rovat alatt értendők részletezése külön mellékletben volt kimutatandó.

Jelen munkában a vallásfelekezetek számára csak 6 rovat vétetett fel; ezek:

Katholikusok.

Ágostai vallásuak. (Lutheranusok.)

Helvét vallásuak. (Cálvinisták, reformatusok.)

Görög nem egyesültek. (Keleti görög vallásbeliek.)

Zsidók.

Egyéb vallásuak, mely rovatban a görög egyesültek is benfoglalvák.

A városi statisztikai hivatal belterjebb munkálata ezen fejezettel kezdődik. Mig tudniillik a vallásokról szóló kimutatás a miniszteri mintában csupán az egyes vallások követőinek s z á m á r a szoritkozik, ezen munkában minden vallás külön-külön tanulmány tárgyává tétetett, minden vallásfelekezet követőinek viszonyai ugyanoly kimeritően lévén földolgozva, mint az egész város lakosságának (személyes) viszonyai. A városi statisztikai hivatal kimutatásai tehát (a táblás munka) a fönnemlitett általános számadatokon kivül kiterjeszkednek külön-külön minden hitfelekezetnél még: a k o r r a (korévek szerint, ugy a f é r f i- mint a n ő n e m r e és ezt önállóan minden városrészre nézve); a c s a l á d i v i s z o n y r a (szintén korévek szerint, a f i- és n ő n e m külön rovatával, és mindezt önállóan minden városrészbeli hitfelekezet után), a m ü v e l t s é g i á l l a p o t r a (korévek szerint, a nemek és városrészek elkülönitése mellett).

A c s a l á d i á l l a p o t r a vonatkozólag a miniszteri minta nyolcz rovattal bir ezek: nem házas, házas, özvegy, elvált — egy-egy a nemek mindegyikének számára.

Az előttünk levő munkában ezeken kivül a kombinaczióba vonattak még a következő mozzanatok:

1. A k o r. A családi állapotokat feltüntető statisztikai adatoknak számai egymagukban csak kevés czélnak felelnek meg; azon második körülmény, mely után azonnal kérdezősködnünk kell — a kor. Midőn a népesedési mozgalom statisztikájánál oly kiváló súlyt fektetnek a házasulók k o r á r a, nem látni annak észszerü okát, miért hanyagolják el annyira e körülményt a népszámlálások alkalmával. A pesti népszámlálás eredményeiben a családi állapot statisztikája folytonos tekintettel van a korviszonyokra, melyeket — könnyebb áttekintés végett — bizonyos korosztályokba csoportositott ugyan, de azért ugy a táblás mint a jelen munkában még az egyes korévekig terjedő elemezésben is bemutatja.

2. A v a l l á s. A vallási mozzanat fontosságának kiemelésére elégnek tartjuk csupán arra utalni, mily kiváló fontosnak tekinti azt a népesedési mozgalom statisztikája. Az egyes vallásfelekezetek családi állapotának feldolgozása városrészek szerint történt, a nemek külön vannak kimutatva, valamint a kornak korévek és korosztályok szerinti folytonos tekintetbe vétele egy vallásfelekezet körében sem marad el.

3. Kimutattatott még ezenfelül a férfitámasz nélkül, egyedül álló ö z v e g y é s e l v á l t n ő k f o g l a l k o z á s i m ó d j a.

A m ü v e l t s é g i f o k statisztikájára nézve az általános minta mindegyik nem számára három rovatot tartalmaz; ezek: ir és olvas, csupán olvas, nem ir nem olvas; ezen rovatokat változatlanul megtartottuk.[1])

Azon szempontok, melyeket a városi statisztikai hivatal e szakasznál még ezenkivül figyelembe vett, következők:

1. A k o r, egyrészt azért, hogy az elemi müveltség beállásának időpontja a gyermekeknél felismerhető legyen, másrészt pedig, hogy a müveletlenségi számösszegből a már felnőtt egyének száma levonathassék, valamint harmadszor, hogy felismertessék azon különbség, mely a lakosság idősebb és fiatalabb osztályai között az elemi müveltségre nézve fennáll. A megkülönböztetés a nemek elkülönitése mellett minden egyes városrésznél korévek és korosztályok szerint történt.

---

[1]) A községi kimutatásnak a müveltségi fokra vonatkozó negyedik rovatát az utólagos utasitás értelmében nem kelle kitölteni.

2. A vallás. Európának majdnem minden államában, még Angliában is, melynek statisztikája pedig vajmi keveset törődik hitfelekezeti ügyekkel, szem előtt tartják az oktatási statisztikánál a felekezeti különbséget és pedig nemcsak a népiskolákban, hanem még a felsőbb tanodákban is, az egyetemeket sem véve ki. A pesti népszámlálási statisztika pedig annál kevésbbé mellőzheti ezen különbséget, mivel jelenlegi iskolai müveltségünk egészen a felekezeti iskolákon alapszik. Az egyes felekezetek müveltségi statisztikája ugyanazon részletekig dolgoztatott fel, mint az egész lakosságé, a kor itt is folytonosan kimutattatik, (egyes évek és csoportok szerint), a nemek itt is külön sorozatokkal birnak, és mindez minden városrész után önállóan van összeállitva.

3. A származás. A nemzetiség kérdése nem lévén fölvéve a népszámlálás keretébe, a statisztikai hivatal ezt azáltal vélte némileg pótolhatni, hogy a lakosságot születési helyük szerint, magyarokra, osztrákokra és külföldiekre részletezte. A müveltségi statisztika adatai szintén e három kathegoria szerint vannak feldolgozva.

A honosságra vonatkozó adatok a községi áttekintés következő rovataiba voltak bejegyzendők:

a) helyben honos: férfi, nő;

b) idegen: 1. az ország más községéből: férfi, nő;
2. valamely osztrák tartományból: férfi, nő.
3. külföldről való: férfi, nő.

Az idegenek honosságát a II. mellékleten kelle — részletezve s a nemek elkülönitésével — koronatartományok, illetőleg országok szerint kimutatni.

A városi statisztikai hivatal ezen rovatokat, melyekbe mint látjuk a szülőországra vonatkozó adatok nincsenek fölvéve, a következő irányban bővité: (l. a 4. sz. jegyzetet.)

a) a helyben honosak közül elkülönité a helyben születteket a másutt születtektől s ez utóbbiakat három főcsoportban mutatá ki:

1. Magyarországban születtek után születésük megyéjét, külön férfi, külön nő;
2. Osztrák koronatartományokban születtek után a szülőországot, külön férfi, külön nő;
3. Ugyanaz a külföldön születtek után.

b) Az idegenek. Ezen egyének honossága a magyarországiaknál megyék, az osztrákoknál koronatartományok s a külföldieknél országok szerint mutattatott ki. (Lásd a 4-ik jegyzetet.)

A távollevőkre vonatkozólag a miniszteri mintában következő rovatok találhatók:

Az országon kivül távollevők:

ideiglenesen: Ausztriában férfi, nő.
„ külföldön „ „
huzamosan Ausztriában „ „
„ külföldön „ „
tettleges szolgálatban: a rendes hadseregben,
összesen „ a honvédségnél.

A távollevőknek valószinü tartózkodási helye koronatartományok, illetőleg országok szerint és a nemek elkülönitésével a II. mellékleten volt kimutatandó, mig az első melléklet a katonai személyeknek részletezett kimutatását tartalmazza.

Ezen rovatok a hivatal részéről szintén elfogadtattak, hozzájuk csatolván még — az utólagos utasitás értelmében — a következő rovatokat:

Az országon belül távollevők:

ideiglenesen férfi, nő
huzamosan „ „

A tartózkodás módjára nézve a miniszteri minta rovatait változatlanul megtartottuk, ezek:

ideiglenesen jelen férfi, nő.
huzamosan „ „ „

A hiányokkal biró egyének a IV. mellékleten voltak kimutatandók, a következő rovatok szerint: vak, siketnéma, elmebeteg, hülye.

A városi statisztikai hivatal ezek mellé még a siketek és a némák számára nyitott külön rovatot, a siketnémákra vonatkozólag pedig orvosi vizsgálatot eszközöltetett, melynek eredményét szintén jelen mű tartalmazza. Dr. Bőke Gyula fülorvos, egyetemi magántanár úr szives volt a városunkban levő siketnémákat egyenkint felkeresni, állapotukat megvizsgálni, azok szüleinek családi viszonyát és foglalkozási állapotát is kipuhatolván.

A lakosságra vonatkozó adatok közül ezek után még csak a foglalkozási statisztikáról kell szólanunk.

A miniszteri mintának erre vonatkozó rovatai a községi áttekintésnek második (B) ivét egészen betöltik.

A kormánynak ezen minta szerkesztésénél korlátoznia kellett tudvágyát, nehogy számosabb rovat fölállitása által a községi hatóságokat túl ne terhelje. Ezen kényszerű helyzetnél fogva e rovatok oly alakot nyertek, mely több tekintetben kivánni valót hagy hátra; főhibájuk röviden a következő két körülményben rejlik: 1. fölötte tág rovatokat állit föl; (például 42-ik rovat: nem közvetlenül termelő foglalkozások, 54-ik rovat: személyes szolgálatok teljesitői; 55-dik rovat: foglalkozás nélküliek); 2. igen különféle, egymással semmi rokonságban nem álló foglalkozást szoritott egy közös rovatba (például 30 rovat: fémipar, kőipar és faipar; 33-ik rovat: vegyészeti ipar, élelmezési ipar és dohánygyártás).

Pest városa, lakosságának foglalkozásait természetesen ezen elrendelt módon mutatta be a miniszteriumnak, ugyanazon időben pedig, miu án a városra nézve azon megszoritó körülmények fenn nem állanak, melyek a miniszteriumot saját mintáinak szerkesztése körül korlátozták volt, magán használatára ettől egészen eltérő és tüzetesebb rendszeren alapuló statisztikai kimutatást is készittetett, mely ezen munkában is ki van adva [1]). (Lásd az 5-dik számú jegyzetet.)

Miután ezek szerint jelen munkának azon része, mely a foglalkozási statisztikát tárgyalja, már alapjában és rendszerében tökéletesen elüt a kormánymintákban érvényre jutott rendszertől, fölötte hosszadalmas volna itt — az eddigi eljárásnak megfelelőleg — még pontról pontra az eltéréseket kimutatni. Hozassanak föl itt röviden még csak azon nézpontok, melyek e munkálatnál figyelembe vétettek:

1. a nem;

2. a kor, 12 korszak szerint;

3. a férfiak nősülési aránya és kora, tekintettel arra, hogy az egyes foglalkozások virágzását abból vélik megitélhetni, mentől sürübben és mentől korábban válik lehetővé a család alkotása;

4. a származás, — annak felösmerésére, mily kereseti ágak vannak leginkább idegenek kezében, mire birnak a benszülöttek legtöbb, mire legkisebb képességgel — és a vallás;

5. az irásolvasás tudása vagy nem tudása az egyes kereseti ágak müveltségi fokának felösmerésére, mely adatok a korviszonyokkal összefüggésbe hozva, az egyes foglalkozási ág határai közt élő ifjabb és öregebb nemzedék müveltségi foka közt létező különbséget tüntetik föl.

Az utczák és a házak népességével foglalkozó statisztikai kimutatások, ugyszintén a lakviszonyok statisztikája, az országos mintákban nem tartalmaztatnak, és a városi statisztikai hivatalnak egészen önálló müvét képezik.

A házak statisztikája kimutatja:

1. a házakat magasságuk szerint;

2. szobáik száma szerint;

3. lakóik száma szerint, egyúttal viszonyitván a lakókat a szobák számához.

A lakviszonyok statisztikája a következő részekből áll:

[1]) Midőn ezen sorok sajtó alatt vannak a „Wiener statistische Mittheilungen" (a bécsi statisztikai bizottmány közleményei) folyó évi első füzete jut kezeimhez, melyből azt látom, hogy a miniszteri minta, mely nálunk és az osztrák tartományokban ugyanegy, Bécsben sem tartatott elég kimeritőnek arra nézve, hogy a főváros foglalkozási statisztikájára nézve, pontos átnézetet nyujtson. „A községi áttekintés — igy szól a jelentés a 168-dik lapon — a népszámlálás által nyujtott gazdag anyagot csak igen csekély mértékben érvényesiti; kiválólag áll ez a foglalkozásra nézve. Ennek következtében elhatároztatott, hogy a bécsi népszámlálás foglalkozási adatai tüzetesebb feldolgozás alá veendők, hogy pontos kereseti és foglalkozási statisztika nyeressék." Az ebből származó költség 2500 forintra előirányoztatott.

1. általános kimutatás az egy-egy lakásban élő személyek számáról a lakások nagysága (szobaszáma) szerint osztályozva. Ezen adatok két irányban vannak földolgozva: városrészek szerint és fekvés (pincze, földszint, emelet) szerint;

2. lakviszonyok az egy szobából álló lakásokban, a két nem együttlakásának kitüntetésére;

3. a túlnépes szobák.

A 2. és 3. alatti kimutatások szintén a fenérintett két irányban (városrész és fekvés) vannak kidolgozva.

Nem akarnám ezen szakaszt befejezni, mielőtt még a kezelés két oly eszközét meg nem említeném, melyek a munkának, gyorsabb haladására nem csekély befolyást gyakoroltak.

Oly táblák összegezése, melyen különböző jelentőségű számok vannak, hol tehát mindig csupán az egynevű számokat kell összeadni, a szemnek még akkor is nehezére esik, ha az összegezendő számok külön-külön színű tintával irvák, nem is tekintve azt, hogy esti munkánál a vörös tintát még igen, de a kéket vagy zöldet a feketétől alig lehet megkülönböztetni. Ezenfelül ott, hol négy-öt kategoriánál többel van dolgunk, a színek általi megkülönböztetés már nem igen lesz alkalmazható. Például a munkavevők ösivén, mely 75 rovatot tartalmaz, (l. ezen iveknek az 5-ik jegyzékben tartalmazott mintáját) az egyes foglalkozáshoz tartozó személyek míveltsége vagy családi állapota háromszoros megkülönböztetés szerint (magyar, osztrák v. külföldi szerint) foglaltatik; az utolsó 21 rovat a míveltségi foknak vagy a családi állapotnak végösszegeit tartalmazza, mely végösszegek e szerint a megelőzött három rendbeli adatok összegét képezik. Ezen három összegezendő tétel azonban nem áll egymás mellett, hanem egymástól számos idegen rovat által van elválasztva, egyhelyen péld. 22 által; igy p. o. összegezendők az első, a 13-ik és 36-ik rovat tételei, hogy kiadják a végösszegek 57 rovatába irandó tételt; a 2-ik, 14- és 37-ik rovat tételei, hogy kiadják az 58-ik rovatba irandó összeget és ily módon töltendő ki a „végösszegek" husz rovatjainak mindegyike, de ily fáradságos munka után még csak egy sornak végösszegei vannak kivetve; csupán a foglalkozási iveken már is négyezer ily sor volt kivetendő, tehát 80,000 olyan összeadás, a milyent elébb magyaráztunk, mig az összes iveken megejtendő ily összeadások száma hihetetlen nagy összeget eredményezne. Világos, hogy minden eszköz, mely e fáradságos munkát könnyiti, már időkimélés szempontjából is igen kivánatos, miért is nem tartom fölöslegesnek azon, magában ugyan nagyon jelentéktelen szerszám szerkezetét magyarázni, melyet ily munkálatokra ajánlanék:

Egy vonalzó alakú érczlemez hosszában 30—40, három vonalnyi széles billentyű alkalmaztatik oly formán, hogy e billentyűk egy hüvelyknyire kiállanak a lemez élétől. Ezen billentyű mindegyike 1 hüvelyknyire beljebb tolható, a midőn is rugóba csap, mely azt ezen helyzetben visszatartja. Ha összeadnunk kell, a lemezt ráteszszük az illető sorra és ekkor a kiálló billentyűk elfödik a számokat; midőn aztán azon billentyűket, melyek az összeadandó rovatokat eltakarják, visszatoljuk, az idegen rovatok mind eltakarva vannak és a szem csak azokat látja, melyeket össze kell adnia.

A második könnyités a százalékszámitásra, illetőleg oly arányszámitások gyors megvizsgálására vonatkozik, melyek két absolut számsorból (a és b, c és d) és azok összegéből (S_1 és S_2) állanak.

Például: a házasok száma Pesten

97,735 (a)	nő	közül	31,465 (c) = 32.19% (x)
102,741 (b)	férfi	„	32,779 (d) = 31.90% (y)
200,476 (S_1)		közül	64,244 (S_2) = 32.04% (z)

Annak kitudására, vajjon jól számittattak-e az efféle százalék-számitások, a következő számtételt ajánlanám, melyet jelen munkánál folytonosan alkalmaztam is.

A két százalék különbözete (a fenti példában 0.29, t. i.: 32.19 — 31.90). a két alapszám összegével (200.476) osztandó, és a nagyobbik százaléknak (32.19) alapszámával (97,735) szorzandó; az eredménynek (0.14) kell hogy kiadja a kissebbik százalék és a harmadik százalék közti különbséget.

$$\text{Tehát}: 0.29 : 200{,}476 = 0.0000014 \times 97735 = 0.14$$
$$+ 31.90$$
$$= 32.04$$

Ha ezen míveletet képletbe foglaljuk, melyben a és b az absolut alapszámokat, c és d az absolut részletszámokat jelölik, az a alatt azonban mindig azon alapszám értetik, melyből a nagyobb százalék (példánkban tehát x) eredt, akkor:

$$z - y = \frac{a(x-y)}{s_1} \quad \text{vagy} \quad z = y + \frac{a(x-y)}{s_1}$$

Az egyenlet felbontására a következő helyettesitéseket lehet alkalmazni:

$$x = \frac{100c}{a}, \qquad a = \frac{100c}{x} \qquad s_1 = a + b$$
$$y = \frac{100d}{b} \qquad b = \frac{100d}{y} \qquad s_2 = c + d$$
$$z = \frac{100s_2}{s_1} \qquad s_1 = \frac{100s_2}{z} \qquad x > y$$

és ezek szerint:

$$z = \frac{\frac{100d}{b} + \frac{100c}{x}\left(\frac{100c}{a} - \frac{100d}{b}\right)}{s_1}$$

$$zs_1 = \frac{100d\,s_1}{b} + \frac{100c}{x}\left(\frac{100c}{a} - \frac{100d}{b}\right)$$

$$\left(x = \frac{100c}{a}\right); \text{ tehát } z(a+b) = \frac{100d(a+b)}{b} + \left(\frac{100ac}{a} - \frac{100ad}{b}\right)$$

$$\left(z = \frac{100s_2}{s_1} = \frac{100(c+d)}{a+b}\right); \text{ tehát } \frac{100(c+d)}{(a+b)} \times (a+b) = \frac{100ad + 100bd}{b} + \left(\frac{100ac}{a} - \frac{100ad}{b}\right)$$

$$(c+d)b = ad + bd + bc - ad$$
$$bc = ad + bd + bc - ad - bd$$
$$bc = bc$$

Világos, hogy ezen számitásnál előnyösebb, mentül kissebb a két százalék közti különbség, sőt hogy az csakis ily esetekre ajánlható. Ott, hol e különbség nagy, aligha fogunk ezen számitás mellett időt nyerhetni.

Jegyzetek.

I. Jegyzet (a 146. sz. laphoz). Miután magam is tapasztaltam, mily jó szolgálatot tesz, ha ily munkálatok keresztülvitelének részleteit is ismertetik, az ezen szakaszt kisérő jegyzetekben a hivatal müködésének technicus részét is föl fogom emliteni.

A számozás egy önmozgó számozó géppel történt (Numeroteur Trouillet Paris), minden városrészre nézve egytől kezdődve. Mindenekelőtt számmal láttatott el: a számláló lap és azután a háztartási jegyzék, mely saját folyószáma mellett még az abban foglalt számláló lapok folyó számát is viseli, oly módon, hogy a felső sorban a legutolsó, az alsóban a legelső számláló lap száma nyomatván, e két szám közti különbözet gyorsan fölismerteté, hány személy található e háztartásban. Miután pedig ugyanez már a háztartási főnök által is volt e jegyzékre vezetve (még pedig 3 alosztály szerint: családfő, albérlő, segéd), ez által az ellenőrzés is meg volt nyerve.

A házi lajstromon pedig már háromféle a számozás, miután t. i. az saját folyó számán kivül, a benne foglalt háztartási bárczák, ugy szintén az ezekbe zárt egyes számláló lapoknak folyó számait is tünteti föl. Valamint a háztartási lajstrom számozása ellenőrizte az egyes lapok számát, ugy ellenőrzi a házi lajstrom a háztartási bárczák számát is. Az utolsó számozás ejtetett a népszámlálási csoport csomójának czimlapján, melyen az illető népszámlálási csoportnak folyó száma, az első és utolsó házjegyzéknek folyó száma, az első és utolsó háztartási jegyzéknek folyó száma, az első és utolsó számlálási lapnak folyó száma olvasható.

II. Jegyzet (a 147. sz. laphoz) A kataszterbe való beiktatás oly formán történt, hogy az *abécé* betüi az irnokok közt szakaszonkint kiosztattak, és mindegyikök az egész anyagon keresztül ment, de csak saját betüit iktatván be belőle, a beirás megtörténtét pedig jegy által ösmerteté fel.

A dolognak legkényesebb része abban rejlik, hogy az anyag oly formán legyen elhelyezve, miszerint az egyes neveket a lehető leggyorsabban lehessen föltalálhatni. Egy ily mutató — véleményem szerint — czéljának csak ugy felel meg, ha egy név fölkeresésére átlag 200—250-nél több néven nem kell keresztül menni, vagy — időre átszámitván — ha egy név keresésére legfölebb egy percz kivántatik.

E tekintetben a szóban forgó kataszter a legtöbb akadályt volt nyujtandó. Mert mig a többi hivatalok mutatói elvégre mégis a lakosságnak csak egy bizonyos részét foglalják magukban, hol az adófizetőket, hol a perelőket, hol a kérvényezőket, — addig a statisztikai hivatalban készitendő kataszter az összes lakosságot, a legutolsó csecsemőig is magában volt foglalandó

Mielőtt az anyag miképeni beosztása fölött határozhattam volna, körültekintettem azon városi hivatalokban, melyekben nagyobb terjedelmű mutatók vezettetnek.

Az ugynevezett „népszámlálási“ hivatalban az 1857. évi népszámlálás alphabetikus mutatója készült volt el, mely azonban ugy mint az egész müvelet, nem az egész akkori lakosságra, hanem csak 76,622 emberre szoritkozik. Az 1857-iki népszámlálási kataszter minden városrész után külön mutató könyvvel bir, a mi a kezelő urak tanusága szerint fölötte megnehezíti a keresést, minthogy majd minden esetben több könyvön kell átmenni.

A nevek alphabetikus beiktatása az első betü és az első szótag első önhangzója szerint történt, ugy hogy p. o. Szalay, Szlavy, Stáhly, Strasser, Swáb nevek mind a „Sa“ alatt találhatók. Ezen osztásban azon tagadhatlan előny kinálkozik, hogy az a nevek különféle irása által okozott zavart némileg elháritja; de ezen rendszer mégis csak kisebb terjedelmü mutatóknál volna ajánlható Az 1870-iki népszámlálási kataszterben például ily rendszer mellett a „Ba“ szakasz nem kevesebb mint 6149 nevet tartalmazott volna, mi mellett egy-egy név kikeresése egy órát venne igénybe.

A tanácsi iktatómutatói a nevek első két betüjét veszik figyelembe oly formán, hogy a mássalhangzóval kezdődő szók csak az öt hangzóval, az önhangzó kezdőbetük pedig minden mássalhangzóval hozatnak kombinácziókba. A két első betünek ily osztása mellett a mutató ugyan csak két száz nyolczvanhat kikezdő nyelvvel azaz szakaszszal bir, ellenben egy egy nyelv után (egy szakaszban) kétezer nevet is találtam bevezetve, a mi felette sok.

A városi adóhivatalban az alphabetikus osztás a három első betüre tejed ki. Itt megjegyzendő, hogy azon esetre, ha az első két betü szerint készitjük az alphabetikus schemát, akkor a kikezdések száma (a valószinütlen összetételeket nem is számitva) körülbelül 270-re fog rúgni; ha az alphabetikus osztás az első három betüre terjed ki, a kombinácziók száma 2500-ra nő, mig négy betüs osztásnál már 12000-nél több külön kikezdés fog kelleni, mindig csak a valószinü kombinácziókat véven számba.

A városi adóhivatali mutató 1900 szakaszszal bir, de még e mellett sem nyujtja mindenütt azon könnyüséget a keresésben, mely pedig első sorban követelendő; a „Ber“ szótaggal például 1626 ember neve kezdődik városunkban, a „Már“ szótaggal 1424 stb.; itt tehát még a három betüs osztás sem felel meg.

E három legnagyobb mutató könyvnek berendezése e szerint nem nyujt oly könnyüséget a fölkeresésben, minőt követelhetni. Legegyszerübbnek látszott volna ezek után egy czédulás lajstrom behozatala, hol t. i. minden név egy külön lapocskára iratik, mely lapok a kiirás bevégeztével alphabetikus rendbe szedetnek. Azonban egy ilyen repülő lapokból álló mutató alkalmazása csak ott tanácsos, hol csak egy-két ember kezeli azt, ki a lapok kezeléséért is felelős lehet; miután pedig ez a statisztikai hivatalban nem történhetetett volna, e lapokat be kellett volna kötni. Ha pedig egy kötetbe 500 lapot kötünk is, a kataszter már is egy 400 kötetnél nagyobb könyvtárra nőtte volna ki magát!

Igy tehát a kikezdő-nyelvekkel ellátott mutató könyvek mellett kellett megmaradnom, csak hogy arról le kellett mondanom, hogy a kikezdő betük következetes felosztása mellett a kivánt kezelési könnyüséget elérhessem; mert még azon esetre is, ha az első 4 betüig

terjesztetik ki az alphabetikus osztás, mi mellett 12,000 kikezdést kellendett kezelni, még ezen nehézkes osztás sem felelne meg, midőn például a „Brau“ betükkel kezdődő nevek száma mintegy 600-ra megy föl, a „Gold“ betükkel kezdődőké 727-re; a „Schön“ féléké mintegy 600-ra; vagy a „Weis“ féléké mintegy 2550-re rug.

Tekintettel e körülményre, az 1870-iki kataszter berendezése nem ragaszkodik egy mintegy elvként előre meghatározott három vagy négy betüs osztáshoz, mi mellett hol felette tág, hol felette szük rovatok kerülnek ki, hanem alkalmazkodván a ténylegesen előforduló neveknél tapasztalható betü-kombinácziók gyakoriságához, hol csak az első két betüig, hol pedig egész a negyedik, sőt ötödik betüig terjedő alphabetikus osztást követ, e mellett azonban a hol csak lehet, egy szakaszban (egy marginálén) egy kezdő szótag helyett azoknak egész csoportját tartalmazza. Három betüs osztás mellett például az „ad“-vel kezdődő nevek számára 24 nyelv kellene: t. i. ada, adb, adc stb. adz-ig. Az adókönyvi mutatókban tényleg a következő hét van:

Ada	126 névvel	*Ade*	11 névvel	*Adi*	1 névvel	*Adl*	181 névvel
Ado	5 „	*Adr*	2 „	*Adu*	1 „		

A kataszterben az „*Ad*“ szótaggal kezdődő nevek számára csak három szakasz van berendezve: *A—Ada* 201 névvel, *Adb—Adz* 49 névvel, mig az Adler nevüeknek a harmadik marginale engedtetett át.

A marginalék megállapitása előtt átmentem egy helybeli czimnévtáron, és a tényleges betükombinácziókhoz mértem a rovatok fölállitását. Miután pedig még akkor is a százával gyülő: Német, Szabó, Fehér, Balog féle nevek magukban is elég terjedelmesek, ily nevek külön rovattal láttattak el; a még gyakoriabbaknál a fi- és nőneveknek külön-külön rovat jutott, mig azon 726 Kiss, 996 Nagy, 839 Farkas, 1036 Horvát, 1314 Kovács, 1615 Klein, 1138 Schwarz, és 1845 Weiss név, mely Pesten előfordul, helyesen elrendezhető csak ugy volt, ha még a gyakoribb keresztneveknek is külön rovat engedtetett át.

Megitélhető, vajjon czélszerü-e ezen rendszer vagy nem? a következő példa gyanánt kiszemelt összehasonlitásból, mely az adóhivatal mutatójának berendezését, hol a három betüs osztás lehetőleg szorosan keresztülvitetett, a kataszternél követett rendszerrel párhuzamba állitja:

Népszámlálási kataszter. (100,000 tételre redukálva.)						Adómutató. (mintegy 100,000 tétel.)	
Hom —	33	Horp — Horz —	25	Horváth Anna	22	Hom —	43
Hon —	58	Horn (név)	44	„ Katalin	21	Hon —	42
Hoi — Hog —	32	Horváth István	20	„ Mária	37	Hop —	27
Hor — Horm —	114	„ János	24	„ Róza	20	Hor —	921 (!)
Horn —	72	„ József	31	Egyéb Horváth nőnév	167	Hot —	64
Horo —	39	Egyéb Horváth férfinév	171				

Mig tehát ez adóhivatalnak 1900 nyelvvel biró mutatóján a lapok majd fele része szinte üres, sok más pedig mintegy ezer névvel telt meg, addig a kataszterben, arányosabban lévén a nevek tömege az egyes szakaszokra elosztva, a keresés sokkal gyorsabban haladhat.

Megjegyzendő, hogy a népszámlálási kataszter ennek daczára is csak 400 szakaszszal nagyobb az adóhivatalénál.

Hogy a több mint a 4000 ivből álló kéziratban munkaközben zavarok ne támadjanak, és hogy ezen repülő lapokból egy se veszhessen el, az ívek száma folytonos nyilvántartásban maradt, ha pedig egy kikezdés több ivet vett igénybe, az első iv fejére meg volt jegyzendő, hogy ezen kikezdési nyelvhez hány további iv tartozik még. A hol több azonos név egymásután volt beirandó, ott a család-nevek betükkeli beirása helyett a két vesszős ismétlő jellel érték be, nem csak mivel ez a munkát könnyiti, hanem főleg azért, mivel egy ilyforma bevezetés a keresést fölötte elősegiti.

Huzamosabban időztem ezen munkánál, mintsem egyik-másik olvasó szükségesnek tarthatná; de ha meggondoljuk, hogy a hivatalos tevékenységnek mily nagy részét veszi igénybe majd mindenütt a mutató-könyvek elkészitése és az azokban való keresés, ugy hiszem, ezt igazoltnak lehet tekinteni. — Van hivatal, melyben egy nap alatt harminez névnél többet a mutatóban föltalálni nem tudnak, a mire pedig helyes berendezés mellett legfölebb egy órát szabad számitani.

A kész kataszter 19 folió kötetből áll. Hogy elkészitése mennyibe került, az pontosan meg nem mondható, mivel kezdetben rendes napidij mellett készült. A munka ily módon

azonban igen lassan haladt, napjában 90—100 tételével; a jobb munkások 110 tételt végeztek. Minthogy pedig ezen munka nem volt olyan szakadatlanságban folytatható, hogy egy napi munka bizonyos minimumát lehetett volna felállitani, és miután az első hetekben tapasztalt igen lassu előmenetel, mely mellett 10 dijnok fél évnél tovább dolgozott volna e munkán, arról győzött meg, hogy ily uton igen drágán és igen lassan fogna e munka készülni: azon inditványnyal fordultam a tek. tanácshoz, hogy napidij helyett a teljesitett munka szerint fizesse a dijnokokat és pedig 100 tételért 75 krajczárral számitva, mely javaslat el is fogadtatott. A statistikai bizottmányban akkor némi kétely támadt az iránt, vajjon ily uton el lehet-e a munkát végezni? Az eredmény arról tesz tanuságot, hogy az átlag dijazás rendszere ilyen nagyobb terjedelmü és egyforma munkálatok elvégezésére igen alkalmas, föltévén mindig, hogy a fölötte gyors munkával járó hibás vagy tisztátlan kezelés kikerülésére, ily esetekért a fizetésből levonások történnek. A kataszter beiktatásánál például a próbák alkalmával kitünő hibák az illetőknek ötszörösen visszaszámittattak, mig azok, kiknél csalási szándék tapasztaltatott, azonnal dijazás nélkül elbocsáttattak, és az általuk végzett munka ujból elkészittetett.

Az átlag-dijazás behozatalával a munka nagy lendületet nyert. Mig például a napidij mellett dolgozó 10 dijnok az első hónapban vasárnapi félnapok leszámitásával 27,000 tételt vezetett volt be, addig ugyanazon dijnokok a következő hónapban átlag-dijazás mellett már 57,589 tételt vezettek be; és mig napidij mellett a 200,000 tétel bevezetése mintegy 3000 frtba került volna, átlag-dijazás mellett 1500 frt meg volt kimélhető, és e mellett az illetők mégis igen szivesen vállalkoztak azon munkára, mely mellett a rendes 45 frt helyett 60—90 frtot kereshettek egy hónapban.

III. Jegyzet (a 148. sz. laphoz.) Statisztikai eredmények létrehozására még legujabban is a rovás-rendszer szerint jártak el. Ha p. a nemházasok, házasok, özvegyek és elváltak számát akarták megállapitani, a törzsanyagot tartalmazó népszámlálási lapokat tételenkint átvizsgálni, s minden nemházas egyénnél a nem házasok rovatába, minden házasnál a házasokba és igy tovább egy-egy rovást kelle huzni. Végül minden rovat rovásai összeszámittattak s igy létesült a kivánt eredmény.

Hogy az ily uton nyert eredmény, kiválólag ha nagy számokkal és számos rovattal van dolgunk, hol aztán szem és kéz könnyen tévedhet, megbizhatóságra nézve sok kivánnivalót hagy hátra, az könnyen felfogható.

A kártyarendszer még csak rövid idő óta divik s Olaszországban használtatott legelőször. Ezen rendszernek könnyedsége és gyorsasága, azon körülmény, hogy mellette kiváló fáradság-szaporitás nélkül a legrészletesebb adatok is megszerezhetők, mig ez a rovásendszer szerint csak igen nagy megerőltetéssel lenne előteremthető: mindezen előnyök a kártyarendszernek biztositják a jövőt.

Ezen rendszer igen egyszerü; magyarázata a következő:

A feldolgozandó adatok nem tételenkint lajstromokba, hanem külön lapokra — kártyákra — jegyeztetnek fel. Ezen kártyák azon szempontok szerint, melyeket figyelembe kivánunk venni, csoportokra osztatnak s végül megolvastatnak.

Ha például a vallásfelekezet figyelembe vételével a férfi- és nőlakosság családi viszonyát akarnók városrészek szerint kimutatni, a kártyákat mindenekelőtt két sorban csoportba kellene raknunk; a felső sorba teszszük a férfiak kártyáit, az alsóba a nőkéit, mindegyiket pedig városrészek szerint elkülönitve, tehát minden sorban, a 9 városrésznek megfelelően 9 csoportot nyerünk. Azután eme 18 csoport mindegyikét a 6 vallás szerint alosztályokba sorozzuk s végül minden vallásfelekezet csomóját a családi állapot kategoriái szerint (házas, nemházas stb.) osztjuk szét és aztán megolvassuk, hány kártya jutott egy ilyen utolsó csoportnak?

Ha ezen munkálatot a rovás-rendszer szerint kellene végrehajtani, szükséges volna egy 452 rovatú táblát szerkeszteni, és ezen szemkápráztató táblának rovataiba a rovásokat tételről tételre bejegyezni. Ha nem is vesszük figyelembe azt, vajjon képes-e a szem 452 rovatot megbizható módon kitölteni, hanem ha csupán az időt és a fáradságot mérlegeljük, meg kell győződnünk, hogy a kártyarendszer a réginél sokkal előnyösebb.

A rovás-rendszer szerint egy munkanapon ily módon legfeljebb 700 tételt lehetne bejegyezni és összegezni, s igy 200,000 tétel földolgozása 285 napot venne igénybe.

A kártyarendszer szerint pedig naponkint fel lehet osztani:

a) 18 csoportra (kétszer 9 városrész) 5000-et, tehát 200,000 kártyára szükséges		40 nap,
b) az *a*)-beli csoportok mindegyikét 6 csoportra (6 vallás szerint) 6500-ával napj.	=	31 „
c) a *b*)-beli csoportokat a négy családi állapot szerint 7000-ével napjában	=	29 „
d) a kártyák megolvasása 20,000-ével napjában	=	10 „
		110 nap.

Megjegyzendő azonban, hogy tényleg mindez sokkal kevesebb időt vett igénybe; először mert a kártyák városrészek szerint másoltatván le, már kezdettől fogva városrészek szerint voltak felosztva, tehát a 9 városrész szerinti felosztás egészen elesett, s igy azonnal a nem és a vallás szerinti elkülönités volt eszközölhető, a mi csupán 35 napot igényel; és másodszor, mivel a legutolsó *c*) elkülönitésnél a kártyák kirakásával egyidejüleg mindig egy csoport megolvasása is történhetett, még pedig azon csoporté, mely előreláthatólag legnagyobbnak mutatkozék; a fenti esetekben például a legutolsó osztás előtt egy-egy csomóban az egy városrész- és egy vallásbeli férfi vagy nőlakosság volt együtt, és e csomókat még a családi állapot négy osztálya szerint kellett kirakni; az ekkép alakitandó négy alcsoport közül a nemházasokba gyülő kártyák száma már a kirakással egyidejüleg meg is olvastatott, és igy csak is a fenmaradó három csoportbeli kártyák összeolvasására kellett még külön időt igénybe venni. Az egész munka igy a kártyarendszer mellett 70 nap alatt volt elkészithető, mig a rovás-rendszer mellett, mely szerint például a pesti 1857-ik évi számlálás földolgozása is történt, mint előbb láttuk, 285 napot igényelt volna.

A kártyarendszernek egy második előnye a tévedhetés kisebb valószinüsége.

Az előbbi rendszer mellett ha hibát ejtettünk, az egyforma és néma rovásokból sehogy sem lehet kitudni, melyiknél történt a hiba, és ha a tévedést helyre akarjuk hozni, az egész munkát elölrül kell kezdenünk. A kártyarendszernél azonban minden perczben nyomozhatjuk a munkálat eddigi folyamát, rámutathatunk a helyre, melyen a tévedés történt, egészen eltekintvén attól, hogy miután a kártyák ugyanazon kézben többször megfordulnak, a hibás felosztás nem igen maradhat észrevétlenül. A kártyarendszer czélszerüségéről egyébiránt alább számszerü kimutatások következnek.

A pesti népszámlálási adatoknak a kártyarendszer szerinti feldolgozását már a miniszterium is czélba vevé, midőn az összeirás Pesten nem háztartási lajstromokkal, hanem egyes lapokkal eszközölteték. Ezen lapokat azonban a statisztikai hivatal nem igen használhatá, egyrészt azért, mivel azoknak későbbre is hivatalos fontosságot tulajdonitott s ennélfogva nem akarta azon veszélynek kitenni, mely elmaradhatlanul bekövetkezett volna, ha a több hónapig tartó kezelésre, mely alatt minden lap százszor és százszor mindig más és más kézben megfordul, ezen eredeti fölvételi lapokat használja; a hivatal ezeket pedig annál kevésbbé akarta veszélyeztetni, minthogy bizonyos százalék-részletnek előreláthető elveszése esetében ezen adatokat utólagosan helyrehozni nem lehetett volna. Másrészt pedig a számláló lapoknak, mint ilyeneknek közvetlen használata technikai okokból is czélszerütlen volt; papirjuk ugyanis nem kártyaszerüleg merev, hanem igen vékony s alakjuk kelleténél hatszorta nagyobb (48 □″). Ezen körülményeknél fogva a statisztikai hivatal a begyült anyagnak sértetlen állapotban való megőrzését, s a 200,000 számláló lapnak — tagadhatlanul sok időt igénylő — lemásolását határozá el. A kezelés azután kizárólag ezen kártyákkal eszközölteték. Ezeknek kis alakja (8 □″) lehetővé tevé, hogy egy dolgozó asztalon husz, sőt több csoportot is lehetett osztályozni, s ezen körülmény technikai szempontból igen fontosnak nevezhető. Igen könnyité a másolás munkáját, hogy a betünkénti leirás helyett röviditések és jegyek alkalmaztattak, mig a név, melyre a statisztikának szüksége nincs, egészen elmaradhatott. Kezdetben egészen kéziratilag másoltattak e kártyák, s naponkint körülbelül 350 lap készült el; később azonban, midőn azon akadályok elmultak, melyek ily kártyaminták nyomatását előbb gátolták, a másolás nyomatott ürlapokon eszközöltetett, s a kitöltés jóformán csak az illető nyomtatott jegyeknek keresztülhuzásában vagy alóhuzásában állott. A nyomtatott minták alkalmazása után a naponkinti munkaképesség 550 darabra emelkedett.

Hibámul kell felrónom, hogy a számláló lapok másolását nem eszközöltetém szintén átlagfizetés mellett; ezáltal a költség ugyan nem igen nagyon apadt volna, minthogy ezen munkával már különben is 1 frttal dijazott dijnokok is foglalkoztak; de annál több nyeretett volna az időből, valószinüleg egy egész hónap.

Könnyebb áttekinthetés végett alább következik egy ily másolat az illető eredeti számláló lapjával együtt.

Az eredeti számláló lap:

Város *Pest.* Városrész *Belváros.* Lakásszám — ***Folyó szám 763.***

Kérdőpontok:	Válasz:
1. Vezeték- és keresztneve, net. czíme és rangja:	*Deák Ferencz.*
2. Születési éve:	*1803.*
3. Hitfelekezete:	*Római katholikus.*
4. Családi állapota:	*Nőtlen.*
5. Hivatása és keresete:	*Magánzó.*
6. Foglalkozási viszonya:	*Jelenleg országgyűlési képviselő.*
7. Szülőhelye:	*Magyarország. Zala vármegye, Söjtör község.*
8. Honossága:	*Illetékes Pesten.*
9. Jelenléte:	*Huzamos.*
10. Távolléte:	
11. Müveltségi állapota: tud-e irni meg olvasni:	*Irni és olvasni is tud.*
12. Testi és lelki hiányok: vak, siketnéma, elmebeteg, hülye:	*Ilynemű testi s lelki hiányai nincsenek.*
13. Védkötelezettségi viszonya:	*Koránál fogva túl van a védkötelezettségen.*

Oktatás a számláló lapok betöltésére.

Buda és Pest sz. kir. városokban 1869. deczemb. 31. életben levő minden egyén (férfi, nő, gyermek és pedig helybeli vagy idegen) után külön számláló lap töltendő be. A férfi egyének számára fehér, a női egyének számára halványpiros lapok használtatnak. A betöltést a család (háztartás) feje vagy egyik családtagja eszközli. Ha ezek nem irástudók, a házi ur vagy helyettese tartoznak a lapokat betölteni. A kérdésre adandó felelet olvashatólag irandó a megfelelő „válasz" czimü rovatba. Ki után töltendő be számláló lap, a háztartási lajstromban lenyomatott utasitásból tünik ki; mi irandó be a számláló lapba, a kérdések rovatairól kiviláglik. Megjegyzendő mindamellett, hogy e kérdésre „hivatása és keresete" a válasz rovatában világosan kiirandó az illető hivatala, keresete vagy ipara; hivatalnokoknál p. o. állami, megyei, községi-e vagy ki hivatalnoka? az ipar és keresetág határozottan megjelölendő; ha nőnek vagy 14 éven felüli egyénnek külön keresete van, az is kiteendő; ha valakinek semmi bizonyos mestersége nincs, kiteendő pénzéből él-e vagy alamizsnából. Csak 14 éven alóli egyénknél maradhat e rovat kitöltetlenül, ha ugyan a háztartásnál, gazdaságnál, gyárban vagy mesterségnél stb. nincsenek alkalmazva. Szintugy a „foglalkozási viszonya" czimü rovatnál világosan kiirandó az illető munka vagy szolgálati viszonya; e rovatban ki kell tüntetni, vajjon az illető a kijelölt foglalkozásnál önállóan mint vállakozó, vagy mint segéd működik-e; vajjon mint tulajdonos, haszonbérlő, évi vagy havi bér, vagy napszám szerint dolgozik-e gazdaságnál, gyárban stb.; mesterlegény, inas-e valamely mesterségnél? birtokos, segéd, könyvvezető, inas-e valamely üzletben? szolgálatban van-e a háztartásnál stb. A többi kérdésre önként kinálkozik a válasz az illető egyén viszonyaiból. A betöltés azonban átalában olykép eszközlendő, hogy a kérdésnek megfelelő szó iratik a „válasz" rovatába. Például: ha valaki ideiglen távol van, beiratik: „ideiglen Bécsben", vagy „ideiglen utazáson" stb. Ha valaki csak olvasni tud, de irni nem, beirandó: „tud olvasni", ha mindkettőt tud: „tud irni, olvasni"; ha egyiket sem: nem tud" stb.

A lemásolt számláló lap:

(Természetes nagyságban.)

I. *763.* *Cs.*

Sz. *3.* *Nh.* *h.* *ö.* *e.*

K. *A.* *H.* *Gn.* *Zs.*

országos képviselő

Zala. *P.*

hj. *ij.* *i.* *o.* *nio.*

sk. *nm.* *sn.* *v.* *e.* *h.*

A röviditési jelek magyarázata:

I. = 1-ső városrész (belváros), *763* = a számláló lap folyó száma, *Cs.* = családfő vagy családtag. *)

Sz. = születési év, *3* = 1803, *Nh.* = nem házas, (*h.* = házas, *ö.* = özvegy, *e.* = elvált).

K. = katholikus, (*A.* = ágostai, *H.* = helvét, *Gn.* = görög nem egyesült, *Zs.* = zsidó míg az üres térre az egyéb vallásuak voltak bejegyzendők).

A baloldalon levő helynév = születéshely, a jobboldalon levő = honosság, *P.* = Pest.

hj. = huzamosan jelen, (*ij.* = ideiglenesen jelen), *i.* = ír, (*o.* = olvas, *nio* = nem ir nem olvas).

sk. = siket, *nm.* = néma, *sn.* = süketnéma, *v.* = vak, *e.* = elmebeteg, *h.* = hülye. = nem védkötelezett.

*) Ill. háztartás feje.

Megjegyzendő még, hogy valamint már az eredeti számláló lapokon a két nem számára különböző színü papir alkalmaztatott, ugy történt az ezen másolatoknál is, mi a kezelésre nézve igen előnyös. A férfiak számára sárga, a nők számára pedig fehér másolati minta nyomatott.

Magától értetik, hogy a kártyarendszer szerinti munkálkodásnál, kiválólag pedig a részletekbe és combinácziókba mélyebben beható munkánál nagy fontosságu dolog az egyes munkálatok sor szerinti következésének meghatározása; mert ha az egyszer eszközölt elkülönitésnél az anyagot minden kombinátió szerint ki nem zsákmányolnók, a figyelmen kivül hagyott mozzanat későbbi feldolgozására az egész anyagot ujból kellene kiosztanunk és kiraknunk, a mi pedig 200,000 kártyánál mindig 40—50 sőt bonyolódottabb elkülönitésnél 60—80 napimunkát vesz igénybe.

Mindenek előtt tehát arra kell ügyelni, hogy az anyag legelőbb a legátalánosabb, azaz azon szempontok szerint osztályoztassék, melyek az egész anyagra, vagy legalább annak nagyobb részére kimutatandók, a mi után lépcsőzetes emelkedésben a részletesebb körülmények kihasitására megyünk át, mig végül a legrészletesebb adatokkal végezünk.

E szerint a személyes adatokra nézve a munka folyamának schemája a következő volt:

I.	II.	III.	IV.	V.						
				Családi állapot és müveltség						
	Nem	Kor	Vallás	nem házas	házas	özvegy	elvált	olvas	olvas és ir	nem ir n. olv s
Városrész	Férfi	0—1 éves	Katholikus	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Ágostai	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Helvét	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Görög nem egyesült	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Zsidó	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Egyéb vallásu	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
		1—2 éves, és igy tovább a 100-ik évig	Katholikus	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Ágostai	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Helvét	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Görög nem egyesült	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Zsidó	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Egyéb vallásu	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
Városrész	Nő	0—1 éves	Katholikus	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Ágostai	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Helvét	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Görög nem egyes.	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Zsidó	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Egyéb vallásu	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
		1—2 éves, és igy tovább a 100-ik évig	Katholikus	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Ágostai	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Helvét	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Görög nem egyes.	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Zsidó	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
			Egyéb vallásu	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,

A kártyák elkülönitése e schema szerint a következő:

Azon körülmény, melyre akár a kor, akár a családi állapot, vagy a müveltség, akár a foglalkozás statisztikájánál mintegy állandó alap gyanánt mindig vissza kell térnünk: a városrész és a nem. A családi állapot, ugy a müveltség adatai is, más adatok kipuhatolására alapul már nem szolgáltak: ez adatok önmagukban hordják a czélt. Ha tehát a kártyák folytonos kiosztásában a családi állapot négy utolsó csoportjáig eljutottunk, az azokban foglalt kártyákat megolvastuk, ezen csoportok további különtartására nincsen ok; a kártyák összeelegyithetők, s a kártyahalmazok ujra vallások szerint csoportositva állanak előttünk, mely alakban ismét alkalmasak arra, hogy a müveltségi kathegoriák szerinti szétosztásra — melynek alapját szintén a vallás képezi — fölhasználtassanak.

Ebből továbbá azon tanuság vonható, hogy a kártyarendszernél, mig a kirakás egyedül helyesen ugy történik, ha az általánosról megyünk át a részletre, a megszámlálást épen ellenkező irányban kell folytatnunk: a részletről az általános felé. A legutolsó szétosztásnál (családi állapot vagy müveltségi fok) kezdődik az első olvasás; a családi állapot négy vagy a müveltségi fok három rovatának összege magától adja aztán a vallás összegét, mint ez a fentebbi schemából kitünik; a hat vallási rovat összege magától adja az egy korévbeli férfiak vagy nők összegét, a két nem összege a városrészét (mely utóbbinak a fönemlitett lakási lajstromok kimutatásával meg kell egyeznie) s végül a városrészek összege az egész város lakos-

ságát. Ezen rendszer szerint a végösszeget csak akkor nyernők, ha az olvasásban azon egész utat ismét visszafelé megtettük, melyen előbb — a lapok osztása közt — előre haladtunk. Minthogy azonban csakis a végösszeg által győződünk meg arról: helyes volt-e az eddigi osztás és olvasás vagy nem: gyakorlatilag nem lesz tanácsos a munka ezen próbáját oly messzire elhalasztani, hanem czélszerűbbnek fog mutatkozni közelebb fekvő főösszegeket mint irányadó nyugpontokat interpolálni. A fönebbi schema szerint csak 2400 elkülönités után (100 év × 6 vallás × 4 családi állapot = 2400) tudhatnók meg, vajjon a munkálat helyes-e? Hogy ezt ne koczkáztassuk, a csoportok már akkor is megolvastattak, midőn egyes korévekre osztva feküdtek előttünk (l. a schema III. rovatát) és az igy nyert számok mindegyike a még ezen felül következő 24 kombinationak szolgált zsinormértékeül és alapszámául.

Ezen eljárás szerint tehát az egységet képviselő kártyákat mégis csak háromszor (korév, családi állapot és müveltség szerint) kell megolvasni, mig azontúl mindig csupán két-három csoport összege volt összeadandó. Ha ellenben az olvasás közvetlenül követte volna minden egyes csoportnak kirakását, miután minden csoportnak minden lapja azontúl még hatszor fordul meg kézen, hatszorosan olvastunk volna meg minden kártyát, tehát kétszer annyi időt vettünk volna igénybe. Pedig megjegyzendő, hogy a fenebbi kiszámitás szerint 200,000 kártyának egyszeri megolvasása mindig 10 napot igényelt.

Az előrebocsátottakból látható tehát, miért kezdetett a feldolgozás a városrészen és nemen, és miért ment aztán át mindenekelőtt a korra.

A városrész és nem szerint elkülönitett csoportoknak korévek szerinti szétosztása előbb évtizedek szerint történt, minden évtized csomója aztán egyes évek szerint osztatott fel.

(Azon körülmény, hogy a nem szerinti kártyaosztás után azonnal a kor dolgoztatott fel és hogy figyelmen kivül maradt, hogy a honosság szerinti osztás a koréves kiosztást megelőzhetné, minthogy ezen adatoknál a korviszonyok ismeretére szükség nem volt: a statisztikai hivatalnak több napi munkájába került; mert az, hogy midőn a honosság feldolgozásához fogtunk, a kártyákat már is e g y e s k o r é v e k szerint találtuk csoportositva, nemcsak hogy semmit sem használt, hanem határozottan ártott, a mennyiben ilyformán a honosság összeredménye helyett csak egyes forgácsok — a korévek szerinti adatok — kerültek ki, melyeket már most fáradságosan egy egészbe ös-ze kelle állitani. Épen igy figyelmen kivül maradt a tartózkodás tartamának, — magában véve persze jelentéktelen rovatnak, — kellő időbeni feldolgozása is; a mi aztán tekintettel ez adatok csekélységére, a rovás rendszer szerint dolgoztatott ki. Hiába — ezen uj s ezuttal először megkisérlett rendszerhez szintugy meg kell a gyakorlat és tapasztalás, mint minden más dologhoz.)

IV. J e g y z e t (a 145. sz. laphoz). A z e g y e s l a p o k n a k h o n o s s á g é s s z ü l e t é s h e l y szerinti osztályozása szintén egyike volt a hivatal kellemetlenebb munkáinak. Minthogy az 58 megyére, kerületre stb. való elkülönités egyszerre meg nem történhetett, a kártyák a megyék kezdőbetüi szerint betürendbe szedettek. De még ezen elkülönités is a 24 betü szerint igen nehézkes lett volna. Ezen munkát a betüknek szedőszekrényekbe való szétosztásával lehetne leginkább egybehasonlitani, a mi pedig meglehetős gyakorlottságot feltételez. Ennélfogva a betük 5 csoportba vonattak össze; minden dolgozó-asztalra egy papirszalag ragasztatott, melyen ezen csoportok:

(A B C D E) (F G H I J) (K L M N O) (P R S) (T U V Z)

egymástól meglehetős távolban s nagy betükkel feljegyezve valának. A megyék kezdőbetüik szerint a megfelelő csoportba osztattak, mi által egy-egy csoportra 8—14 megye jutott, melyeket aztán könnyen lehetett az egyes megyék szerint elkülöniteni. Pest városa és Pest megye, melyek legerősebben voltak képviselve, a hatodik és hetedik csoportot képezék, s a hatodik csoportba eső kártyák (Pest város) már a szétosztás alkalmával meg is olvastattak.

A mint a honosságra nézve az elkülönités megtörtént, a hatodik csoport (a Pesten honosak) különös munkálat alá vétetett, s a benne foglalt kártyák s z ü l e t é s h e l y szerint különittettek el épen azon módon, mint történt ez a honossági elkülönitésnél, csak hogy ezuttal nem a hatodik, hanem a kevésbé vastag hetedik csoport (Pest megye) volt az, mely azonnal az elkülönités alkalmával meg is számláltatott. Minthogy mind a hét csoport

összege már eleve tudva volt, a legnagyobb (6-ik) csoport végül számláltatlanul is maradhatott, mert a benne foglalt kártyáknak a már eleve ismert főösszeget kellett kiegészíteniök.

V. Jegyzet (a 151. sz. laphoz). A foglalkozási ágak szerinti felosztás már azért is kiváló nehézséggel járt, mert előre nem lehetett tudni, hány és miféle foglalkozási ág lesz feljegyzendő. Az anyag egyelőre tehát csupán a 6 főosztály szerint különittetett el (Ostermelés, ipar, forgalom, kereskedelem, személyes szolgálatok, foglalkozás illetőleg kereset nélküliek). Midőn e munkához hozzáfogtak, a kártyák az egyes korévek szerint voltak csomózva, még pedig külön minden városrész és külön a két nem. A kártyáknak foglalkozás szerinti kiosztása e szerint szintén városrészenként történt és az egyes városrészeket ugyanazon személynek kelle itt is felosztania, ki a személyes viszonyok feldolgozását eszközlé. E mellett ügyelni kellett arra, hogy a korévek chronologiai sorrendje meg ne zavartassék. Miután a személyzet ilymódon az előforduló foglalkozási ágakkal némileg megismerkedék, az összes foglalkozási osztályok (l. a 96. lapon levő mintázatot) 12 csoportra osztattak fel; az elsőt képezé az őstermelés, a másikat az ipar első osztálya (eledelipar), a harmadikat az ipar második és harmadik osztálya (ruházati és épitési ipar) stb Az egy-egy csoportba tartozó kereseti ágak jegyzéke pedig sokszorositattván, minden irnoknak kiadatott, ugy hogy kétség esetében egy pillantás az előtte fekvő jegyzékre fölvilágositá a felől, a 12 csoport közül melyiket illeti a kérdéses kereseti ág.

Egy-egy városrész kártyáit az illető most ezen 12 csoport felé osztotta szét, és minden csoportot csomagolván, azt a kijelölt kezelőnek adta be, kinél e szerint egymásután begyültek az egyes városrészekből mindazon foglalkozások, melyek az ő csoportjához tartoznak. Megjegyzendő, hogy ezen csomók készitése, mint előbb emlitve volt, chronologikus rendben történt, azaz, ugy hogy mindig korév korévre következett; a mint azonban az illető irnok az első korszak (0—14 év) utolsó évét (1855) kirakta, az addig kiosztott kártyákat külön csomagolta, ugy hogy a 12 kezelőhöz beadott minden csoport már 12 alcsoportból állott, melyek közül mindegyik a 12 korszak egyikének felelt meg.

Ezen munka bevégeztével minden kezelő asztalán kilencz csomó gyült össze — megfelelőleg a kilencz városrésznek; ezen csomagok már most azon egyes foglalkozási ágakra voltak szétosztandók, melyek a kereseti ágak mintájába voltak fölvéve.

Ha a kezelő megállapitotta, hogy például az első korszak csomóiban (0—14 év) hány személyt talált minden foglalkozási ág után, akkor a kártyáknak városrész szerinti elkülönitésére többé nem volt szükség, és a különféle városrészekben előforduló, de egy-egy foglalkozásba való 0—14 éves személyek kártyái összeelegyittettek.

A városrész szerinti elkülönités ilyformán véget érvén, ezáltal az egész kiosztási munka eddigi legfontosabb alapjainak egyike is eltünt.

Mig tudniillik a személyes viszonyok feldolgozásánál az ugyanazon városrészben lakó s ugyanazon korévben álló férfiak vagy nők adák azon irány-összeget, melyre a vallás, családi állapot és müveltségre vonatkozó minden adat végül visszavezetendő volt, a foglalkozási statisztikánál irányszámul az ugyanazon foglalkozási ágnál munkálkodó, s ugyanazon korosztályban levő férfiak, vagy nők száma az egész városból szolgál. A népszámlálási statisztika ezen két része között tehát az összefüggés csupán a korosztály által közvetitteték.

A mint a kezelők a rájok bizott anyagot a 91. lapon levő mintázatnak foglalkozási czimei s a 12 korosztály szerint — külön-külön mindegyik nem számára — elkülönitették és rendbehozták, a nők csomagai egyelőre félretétettek és megkezdődött a férfi lakosság foglalkozásának további feldolgozása.

Mindenek előtt a munkaadókat kelle elkülöniteni a munkavevőktől, miközben azon személyek kártyái, kiknek bejegyzéseiből nem lehetett kivenni, vajjon ezen osztályok melyikébe tartozik, mintegy csapadék gyanánt maradt vissza. Ezek ne veztettek „kétségesek“-nek vagy „kérdésesek“-nek.

Minden korosztály számára három tábla készittetett (I. Munkaadók, II. Munkavevők, III Kérdésesek), tehát összesen 36 őstábla a következő rovatokkal:

I. Munkaadók.

a) **Magyarok**: 1. Létszám.
Családi állapot: 2. nem házas, 3. házas (a férfiaknál, a nőknél e helyett özvegy — elvált).
Műveltség: 4. ir, 5. nem ir.

b) **Osztrákok**: 6. Létszám.
Családi állapot: (7, 8.) mint fönt.
Műveltség: (9, 10.) „ „
Szülőország: 11. Ausztriai főherczegségek, 12. Galiczia és Bukovina, 13. Karinthia, 14, Krain, 15. Stiria, 16. Cseh ország, 17. Morvaország, 18. Szilézia, 19. Tirol, 20 Salzburg, 21. Isztria és a partvidék.

c) **Külföldiek**: 22. Létszám.
Családi állapot: (23, 24.) mint fönt.
Műveltség: (25, 26.) „ „
Szülőország: 27. Poroszország, 28. Németország (Poroszország nélkül), 29. Olaszország, 30 Francziaország, 31. Svajcz, 32 Egyéb külföldi országok, — 33. a 32. rovat részletezése.

d) **Végösszegek**: 34. Létszám.
Családi állapot: (35, 36.) mint fönt.
Műveltség: (37, 38.) „ „

(Megjegyzendő, hogy mindezen 38 rovat a kereseti ág nomenklaturájának egy-egy czimére [szabó czipész, asztalos stb.] vonatkozik.

II. Munkavevők.

a) **Magyarok**: 1. Létszám.
Hivatalnok.[1]) Családi állapot: 2. nem házas, 3. házas.
Műveltség: 4. ir, 5 nem ir.
Közönséges munkás. Családi állapot: (5, 6.) mint fönt.
Műveltség: (7, .) „ „
Mindkettő együtt. Családi állapot: (9, 10.) mint fönt.
Műveltség: (11, 12.) „ „

b) **Osztrákok**: A 13—24. rovatig mint fönt 1—12.
Szülőország: 25. Osztrák főherczegségek, 26. Galiczia és Bukovina. 27. Karintia. 28. Krajna, 29. Stiria, 30. Cseh ország, 31. Morvaország, 32. Szilézia, 33. Salzburg, 34. Tirol, 35. Istria és a partvidék.

c) **Külföldiek**: A 36—47. rovatig mint fön 1—12.
Szülőország: 48. Poroszország, 49. Németország, 50. Olaszország, 51. Francziaország, 52. Svájcz, 53. egyéb államok, 54. az 53. rovat részletezése.

d) **Végösszegek**: Száma 55. a hivatalnokoknak, 56. a közönséges munkásoknak, 57. mindkettőjöknek együtt.
Hivatalnokok. Családi állapot: (58, 59.) mint fönt.
Műveltség: (60, 61.) „ „
Közönséges munkások. Családi állapot: (62, 63.) mint fönt.
Műveltség: (64, 65.) „ „
Mindkettő együtt. Családi állapot: (66, 67.) mint fönt.
Műveltség: (68, 69.) „ „

e) **Tanonczok**: 70. Létszám.
Műveltség: 71. ir, 72. nem ir.

f) **Munkavevők a tanonczokkal együtt**: 73. Létszám.
Műveltség: 74. ir, 75. nem ir.

III. Ismeretlen foglalkozási viszonyúak.

Ugyanazon 38 rovattal, melyek a munkaadók táblájáu alkalmaztattak.

Ezen táblákból még a következő összeállitások voltak létesitendők:

1. Korosztályok szerint: a minden korosztály számára meglevő 3 önálló iven (munkaadó, munkavevő, kétséges) tartalmazott tételek egy közös összegbe voltak összeadandók, a mi a 12 korosztálynak megfelelőleg a férfi, valamint a nőnem számára 12—12 összeg-könyvet eredményezett.

2. Külön iven lévén még ekkor is kidolgozva a finemüek, külön iven a nőnemüek statisztikája, egy harmadik kimutatásban kellett e kétféle tételeket egybe összevonni, a mi — a 12 korszaknak megfelelőleg — 12 füzetet vett igénybe.

3. A 12 korosztály főösszegének megnyerése végett a három kategoria (munkaadó, munkavevő, ismeretlen viszonyú) mindegyikének számára egy összegezési könyvet kelle készi-

[1]) Rövidség kedvéért igy czimeztettek a közönséges munkások fölött álló nagyobb képzettségü munkások is.

teni. Ezen füzet ugyanazon rovatokkal láttatott el, mint az őstáblák. Mindegyik foglalkozási ág adatai, melyek ezen ős táblákban 12 külön iven szétszórva valának, ezen összegezési könyvben egymás alá irattak s 12—12 tételnek összegezése az ugyanegy foglalkozásban munkálkodók összegét eredményezé.

Ily módon minden foglalkozási ágra nézve három végösszeg, illetőleg a nőnemnek hasonló módon eszközölt feldolgozása által 6 végösszeg jött létre. Ezen hat összegnek egy tétellé való egyesitése az ugynevezett „főösszesitésben“ történt

Könnyen képzelhető, hogy az igy készitendő összeállitások a tábláknak bonyolódottsága mellett nem igen könnyen létesülhettek. Mint minden zárlatnál, ugy itt is voltak differenciák, melyeket aztán könyvvivői pedanteriával kelle keresni és találni, nem annyira az önmagában gyakran igen jelentéktelen különbözet miatt, mint inkább azon körülménynél fogva, hogy a legkisebb különbözet is gyakran jelentékenyebb, egymást történetesen kiegyenlitő különbözeteket is elföd; valamint hogy a kijavitlanul maradt különbözet, ha a végösszegre nézve el is tüntettetik, egyik vagy másik részletes kimutatásnál nyiltan előtérbe lép, hol aztán, kisebb számokkal lévén dolgunk, nem mindig oly könnyen hagyható figyelmen kivül.

Két egyénnek munkálkodását egy egész hónapig csupán az összes végösszegek összenézése és helyreigazitása vette igénybe.

A foglalkozási statisztikának feldolgozása alkalmul szolgált a kártyarendszer megbizhatósága felől is meggyőződni.

A foglalkozási statisztika és a személyes viszonyok statisztikája közt t. i. mint már emlitők, az összefüggést csak egy összeg — a korosztály végösszege — közvetitette. Ha tudniillik a három őstáblán a minden egyes korosztályra vonatkozó tételeket összegeztük, a minden korosztály számára igy nyert végösszegnek meg kelle a kor statisztikájának feldolgozása alkalmával, ugyanazon korosztály számára kimutatott összeggel egyeznie.

Itt következik azon összeállitás, melyből kiviláglik, mennyire tért el egymástól eme két eredmény. Hogy azonban az előtünő különbözetek jelentőségét kellőleg méltányolhassuk, nem lesz érdektelen előbb figyelembe vennünk, hányféle kombináczión mentek át a kártyák különféle kezelők kezeiben.

A munkaadók ösive 60 foglalkozási czimet mutat föl, melyek mindegyike a fenn elősorolt 38 rovattal bir; azon esetben, ha mindegyik czimnél átlag csak 20 rovatot kelle kitölteni, ezen iv már is a kártyáknak 1200 rendbeli csoportositását képviseli.

A munkavevők ivén van 72 czim és 75 rovat; ha átlag kitöltendő volt 50 rovat = 3600 csoportositás.

A kérdésesek ivén van 76,38 rovatos tétel, átlag huszat töltvén ki = 1520 csoportositás.

Minden egyes korosztály foglalkozási statisztikájának elkészitésére tehát nem kevesebb mint 6320 elkülönitési combinatio volt szükséges, és csakis ezen 6320 csoportositás után nyertük ismét az illető korosztálybeli egyének azon összegét, mely akkor, midőn a munkához fogtunk, már egyszer előttünk állott volt (minthogy t. i. a foglalkozási statisztika kezdetekor egy-egy korosztály egy csomóban feküdt előttünk). A kiindulási pont és az eredmény közt tehát 6320 különféle csoportositás fekszik; de ezen hosszadalmas munkálat bevégezte után előtünő különbözet a két végpont közt mégis fölötte csekély volt csak, t. i.

A kor statisztika szerint tartalmaz:				A foglalkozási statisztika végével kimutattatott ezen korosztályban:		Különbözet:
0—14 éves korosztálybeliek	csomója	25,576	lapot	25,528	lap	— 48 lap.
15—20 „ „	„	14,262	„	14,233	„	— 29 „
21—25 „ „	„	11,989	„	12,126	„	+137 „
26—30 „ „	„	12,267	„	12,199	„	— 68 „
31—35 „ „	„	9,294	„	9,391	„	+ 97 „
36—40 „ „	„	7,940	„	7,924	„	— 16 „
41—45 „ „	„	6,414	„	6,417	„	+ 3 „
46—50 „ „	„	5,334	„	5,297	„	— 37 „
51—55 „ „	„	3,679	„	3,592	„	— 87 „
56—60 „ „	„	2,545	„	2,557	„	+ 12 „
61—65 „ „	„	1 518	„	1,504	„	— 14 „
65-ön felüli „	„	1,923	„	1,926	„	+ 3 „
Összesen:	„	102,741	„	102,694	„	— 47 „

Oly eredmény, melyet a rovásrendszer által elérni bizonyára nem lehetett volna.

Mellékletek.

I.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter. Ikt. /₂. 25007. 1869. szept. 6.

$\frac{16609.}{575.}$ szám.

Pest sz. kir. főváros közönségéhez.

Az 1869. III. törv. czikk a magyar korona országai területén általános népszámlálást rendel el, s kivitele módozatának valamint a szükséges utasitásoknak megállapitását reánk bizza.

A törvény ezen határozata értelmében f. é. julius 23-án 12876. sz. a. közös felhivást intéztünk az ország törvényhatóságaihoz, megküldvén nekik a közösen megállapitott „szabályos utasitást“ is.

Ez utasitás IV-ik szakaszának 20-ik pontja szerint „a testvér fővárosban külön utasitásba foglalt módozat szerint fog a népszámlálás végrehajtatni.“

Mielőtt a főváros közönsége e módozat lényegével az ·/. alatt idecsatolt utasitásból*), oktatásból és rovatos ivekből megismerkedné, a fővárosokra nézve megállapitott külön eljárás tekintetében a következőket kell megjegyeznünk: ha ugyanis, az elérendő jó eredmény legfőbb biztositéka — mint már a feljebb idézett felhivásban emlittetett — hogy a számlálásban minél inkább közremüködjék maga a nemzet, minél tevékenyebb részt vegyenek benne az ország értelmesebb polgárai — ugy ez még inkább áll az ország fővárosaira, az ország értelmiségének főgyülhelyére nézve, s hogy a kellő eredmény épen a fővárosokban érettessék el legbiztosabban, itt helyén láttuk külön, részben eltérő népszámlálási intézkedéseket alkalmazni.

Buda-Pesten ugyanis számláló lapokkal fog végrehajtatni a népszámlálás, oly formán, hogy minden egyes 1869. deczember 31-én éjfélkor életben levő egyén (férfi, nő, gyermek, mind helybeli, mind idegen) után külön, és pedig a férfi egyéneknél fehér, a női egyéneknél halványpiros számláló lap töltetik be. E számláló lapok ugyanazon rovatokat foglalják magokban, mint az országszerte alkalmazandó felvételi vagy bejelentési ivek. A velök való bánás azonban különbözik annyiban, hogy itt a számláló lapok főbb összegei háztartási — ezek ismét házi lajstromokba gyüjtetnek, melyekbe azután a több rendbeli községi áttekintés lesz szerkesztendő.

A számlálás helyes keresztülviteléért vagyis a számláló lapok minden egyén utáni hű betöltéséért a háztartás vagy család feje felelős. Közvetlen ellenőrzi ezeket a házbirtokos vagy helyettese, ki felelős arról, hogy a házában létező valamennyi háztartás vagy család össze legyen irva a háztartási lajstromokban. A számlálás helyes foganatositására felügyel továbbá — számláló csoportok szerint — a számláló ügynök; valamennyi eljárása iránt végül felülőrködik a népszámláló bizottság egyes tagjai által, kik a számlálás mikénti eszközlését tényleg felülvizsgálják.

A lakosság legkülönbözőbb osztályainak ily összevágó közremüködése mellett biztonn várható, hogy a népszámlálás a lehető részletességgel s a legnagyobb pontossággal fog végrehajtatni.

Elvárjuk tehát a főváros közönségétől, hogy főleg a népszámláló bizottság megalkotásánál egész befolyását oda fogja forditani, hogy ezen bizottság tagjaiúl, valamint később számláló ügynökökül oly férfiak választassanak, kik a végrehajtás idejében helyöket megállva, oly müvet segitendnek létrehozni, mely az ország fővárosi értelmiségét fényesen igazolja.

Könnyebbiteni fogja a fővárosok feladatát, ha a népszámláló bizottságok megalkotása s a megküldött utasitások és oktatások áttekintése után körülbelül oktober hó elején a két testvér főváros népszámláló bizottságának tagjai közös értekezletre gyülnek együvé,

*) Ezen utasitás kivonatát l. a „Függelék“ elején. — Stat. hiv.

melybe a királyi magyar statisztikai osztály vezetője is meghivatván, kötelességének fogja ismerni, mindazon felvilágositásokat megadni, melyek az ügy előmozditására befolyással lehetnek.

Pesten 1869. augusztus 28-án.

Gorove István.
A belügyminiszter helyett
Szlávy József,
államtitkár.

·/. 25007.

A közgyülés noha sürgősnek, de azon felelősségnél fogva, mely a leküldött utasitás 44. §-a szerint a népszámlálási bizottságot terheli, sokkal fontosabbnak tartván, az elnökök megválasztásának kérdését, mintsem hogy azokat rögtön megválaszthatná, ennélfogva Balassa István képviselő ur elnöklete alatt Steiger Gyula, Tavaszy Endre, Radocsay Ferencz, Blahunka Ferencz, Kiss Károly, Aul József, Barhó Ferencz, Bajer Márton képviselőkből, és Kun Gyula tollnokból álló bizottmányt oly utasitással küldi ki, miszerint az elnök és alelnökök nagyfontosságú teendőinek szem előtt tartásával nyomozódjanak oly egyének iránt, kik ezen feladatnak nem csak megfelelni képesek, hanem annak elvállalására is hajlandóknak nyilatkoznak; — az ügy sürgős voltához képest az eredményről szóló jelentésük, a lehetségig jövő közgyülés elébe elváratván.

Kelt Pesten, 1869. september hó 9-én tartott közgyülésből.

Kiadta
Havas Pál, jegyző.

II.

A fölvételi minták.

A számláló lapok mintáját és az ezek betöltésére szolgált utasitásokat már a 159. lapon közöltük. Itt következik a háztartási és a házi lajstromoknak mintája, az azokon tartalmazott betöltési utasitásokkal együtt.

Háztartási lajstrom a népesség és a háziállatok számlálására

az 1869. dec. 31-diki állapot szerint:

Város: . . . . városrész? . . . . utcza? . . . . házszám? . . . lakásszám? . . .
A lakás van: pinczében? . . . földszint? . . . félemeleten? . . . hányadik emeleten?
A lakást képezi hány: szoba? . . . kamra? . . . előszoba? . . konyha? . . .
Csupán lakásra szolgál-e vagy üzletre is és milyenre? . . . .
További helyiség: bolt? . . . kamra? . . . pincze? . . . félszer? . . . raktár?
istálló? . . . akól? . . . csür? . . .

Lakja:	família-tag		cseléd		albérlő		összesen	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő.

Háziállatok számbavétele.

Folyó lakásszám?

Ló: csődör: nehéz? könnyü? összesen? kancza: nehéz? könnyü? összesen? herélt: nehéz? könnyü? összesen? csikó a betöltött 3 ik évig?

Szarvasmarha: magyar: bika? tehén? ökör? borjú a betöltött 3-ik évig? svájczi (csira, riska): bika? tehén? ökör? borjú a betöltött 3-dik évig? bivaly?

Juh: nemesitett? közönséges?

Öszvér? szamár? kecske? sertés? méhkas?

Utasitás a számláló lapok és háztartási lajstromok helyes betöltésére:

1. Buda és Pest sz. kir. városokban 1866. decemb. 31-én életben volt minden egyén (férfi, nő, gyermek) és pedig helybeli vagy idegen után külön számláló lap töltendő be. A férfi egyének számára fehér, a női

egyének számára halvány-piros lapok használtatnak. 2. Minden lakófél vagy háztartási fő pedig, a mennyiben elkülönzött háztartással bír, külön háztartási lajstromot tartozik betölteni. Külön lakó egyének, habár családjuk nincs, külön lakó feleknek tekintetnek. A mely fél valamely házban üzleti vagy mesterségi helyiséget bír, de abban nem lakik, lakófélnek nem tekinthető és számláló lapot ott be nem tölt, sem a háztartási lajstromba fel nem veendő. Számláló lap a családbeli egyének után akkor is betöltendő, ha az ország határain belül vagy kivül, vagy a rendes katonasághoz vagy honvédséghez való szolgálatban bárhol, ha huzamosan is, távol vannak; de távollétök az illető rovatban megjelölendő. — 3. Ellenben a családhoz nem tartozó, bár rendesen ott lakó, de az ország határain belül tartózkodók után, miután tartózkodási helyükön fognak összeiratni, itt csak akkor töltendő be számláló lap, ha ideiglen, p. utazáson, kórházban, börtönben stb. távol vannak. Huzamos távollét esetére pedig semmikép számba nem veendők. — 4. A rendes katonasághoz vagy honvédséghez tartozó és tettleg szolgálatban levő valamely lakófél csak családja, hozzátartozói, szolgái vagy azon lakói után tartozik számláló lapot betölteni, kik a hadkötelékhez nem tartoznak. — 5. A ranggal kilépett ideiglen vagy végleg nyugdijazott katonatisztek, katonai felek és hivatalnokok, hosszabb szabadságon levő altisztek és közlegények, továbbá a tartalékosok, hadaggastyánok, valamint hozzátartozóik és elhunyt tisztek özvegyei és árvái szintén töltenek be számláló lapot. — 6. A számláló lap akár a családfő, akár a lakfél más tagja által tölthető be; teljessége és helyessége azonban a háztartási lajstromban a családfő által aláirásával igazolandó. — 7. Ha a lakófél nem irástudó vagy a számlálás idejében távol van, a háztulajdonos vagy helyettese tartozik a háztartasi lajstromokat, söt a számláló lapokat is, a mennyire töle telik, kitölteni, az üresen maradt rovatokat pedig a számláló ügynök elött okadatolni. — 8. A háztartási lajstrom czimlapján a városrész és utcza neve, a ház és lakas száma olvashatólag kiirandó. — 9. A lakrész megjelölése az illető lakosztályt jelzö, a háztartási lajstrom czimlapján foglalt rovatban egyszerü „ott" szócskával, vagy az emeletet megjelölö (I, II., III. stb.) romai számmal történik. A lakást képezö különböző részeket az illető rovat mellé tecndő közönséges szám jelzi. — 10. Ha az illető helyiség csupán lakásra szolgál, az üzletet emlitő sor kitörlendő; ellenkező esetben az üzlet neme világosan kiteendő. — 11. A nem lakásra szánt helyiségek minöségé az illető elnevezés mellé teendö szám által jelöltetik meg, ha pedig a lajstromon elö nem sorolt külön nevezeti helyiségek is léteznek, azok az üresen maradt sorokban névvel és számmal is kiteendök. Mind a lakásra szánt, mind a többi helyiségekre nézve — ha netalán szükségböl lakottak — — bevezetendö hány férfi, és nö családtag, cseléd vagy egyéb lakó (albérlö) lakja azt. — 12. A számláló lapok és háztartási lajstrom egyes rovataiba ki és mi vezetendö, az emlitett ivek rovat fejében külön ki van tüntetve; a foglalkozásra nézve azonban megjegyzendö, hogy a mely lakónak többféle foglalkozása, keresete van, föfoglalkozása, vagy keresete — mely után nagyrészt él — vezetendö az illetö rovatba. — 13. A háztartási lajstrom hátán levö rovatokba az egy lakófél birtokához tartozó házi állatok pontosan és lelkiismeretesen bevezetendök.

Házi gyüjtö lajstrom

az 1869-iki népszámlálás czéljából készült háztartási lajstromok számára.

Város? . . . városrész? . . . utcza? . . . . házszám? . . . háztulajdonos neve? . . .

Lakás száma	Lakik benne		Az illető neve, ki a háztartási lajstromot kiállitotta	a betöltött számláló lapok szine		Jegyzet
	férfi	nö		fehér	piros	

Oktatás a háztartási lajstromoknak és számláló lapoknak a háztulajdonosok vagy helyetteseik általi beszedésére s a házi lajstrom kiállitására.

1. A háztulajdonos vagy helyettese a számláló ügynöktöl annyi háztartási lajstromot vesz át, a hány lakfél lakik házában, mindegyik lajstromhoz annyi számláló lapot mellékelvén, a hány tagból áll a lakfél-családja, cselédjeit, albérlöit stb. is ide értve. — 2. Az átvett háztartási lajstromok küllapjára rávezeti a városrész és utcza nevét, a házszámot és az illetö lakás számát. A lakások számozására megtartja a házbér-adóbejelentésnél eddig szokásban volt számozást. A hol pedig házbér-adó nincs: vagy a már megszokott számozást tartja meg, vagy pedig a legalsó lakástól a legfelsöig, természetes sorrendet követ. — 3. Az átvett háztartási lajstromokat és megfelelö számláló-lapokat deczember 28-án kiosztja a lakófelek közt. Ha maga is a házban lakik, szintén köteles egy külön háztartási lajstromot a megfelelö számláló lapokkal együtt kitölteni. — 4. Az ivek beszedése 1870. január 3-án történik. Ez alkalommal meggyözödik róla, vajjon valamennyi lakófél kitöltötte-e a háztartási lajstromokat, s aláirta-e azokat. Az észrevett hiányokat a számláló ügynöknek bejelentvén, vele s az illetö lakóféllel együtt azokat pótolni, a hibákat helyreigazitani törekszik. — 5. A beszedett háztartási lajstromokat ezen lajstromba kellöen bevezeti s rávezetendö aláirásával bizonyitja: „hogy egy lakófél nincs mellözve vagy kihagyva." — 6. Ha valamely lakás 1869. deczember 31-én üresen állt volna, azt a „Jegyzet" rovatában tartozik kitüntetni. — 7. A számláló lapokat a háztartási lajstromokkal összefüzve, s ezen lajstromba fektetve, 1870 január 4-én tartozik a számláló ügynöknek kézbesiteni.

Jegyzet. A házi lajstrom hátlapján a háziállatok számbavételére ugyanazon rovatok tartalmaztatnak, melyek a háztartási lajstromokon.

III.

Az 1869. évi szeptember 14- és 15-én tartott közgyülés jegyzőkönyvi kivonata.

25,683. sz. Fölvétetett a népszámlálás ügyében f. é. 25,007 sz. határozattal kiküldött bizottmány jelentése.

A közgyülés szem előtt tartva a végrehajtandó népszámlálás iránt Buda-Pest városokra kiadott ministeri utasitás IV-ik szakaszának rendelkezését, mely szerint a népszámlálást vezető elnökön kivül minden egyes városrészre külön alelnökök választassanak, de szem előtt tartva másrészről azon körülményt is, hogy a Terézváros ugy nagy terjedelme mint lélekszámának sokasága által oly nagy halmazt képez, melyben egy alelnöknek legbuzgóbb vezetése mellett a népszámlálás megkivántató pontossággal eszközölhető nem lenne, a bizottmánynak azon javaslatát, hogy ezen városrész a népszámlálás alkalmára kétfelé osztassék és mindkét felére külön alelnökök választassanak, a helyi viszonyok figyelembe vételével magáévá teszi; továbbá — tekintetbe vévén azon körülményt, hogy a választandó elnökök és alelnökök betegség vagy más véletlenül közbejöhető akadály miatt működésükben gátolva lehetnének, minthogy helyettesekről a tisztelt ministeri utasitásban emlités nem tétetik, a közgyülés osztja a bizottmánynak az iránti javaslatát, hogy jelentésében elnöki és alelnöki helyettesekről gondoskodott. Végre a bizottmánynak azon javaslatát, hogy az összes kültelkek ezen népszámlálás alkalmára külön alelnökök vezetése mellett 4 arányos részre osztassanak fel, a munka könnyitése tekintetéből elfogadván — ezen intézkedéshez képest:

1. A Bel-, Lipót-, József-, Ferencz városok külön-külön egy kerületet képezendvén, a Terézváros két kerületre osztatik.

2. A kültelkek külön kerületeit képezendik:

a) a kőbánya, a délkeleti államvasut, és a losonczi vasut között;

b) a kőbányai út, a délkeleti, s államvasút és a Duna között levő telkek,

c) a kőbányai út, városi árokvonal, és az államvasut bécsi vonala közé eső telkek;

d) a bécsi vasutvonal és a felső Duna közt levő telkek.

Ezen felosztáshoz képest a következő népszámlálási területekre megválasztattak:

Elnökké: Steiger Gyula, helyettessé: Tavaszy Endre képv. urak.

A belvárosban alelnökké: Pilisy Béla képv., helyettessé: Dr. Mandl Pál ur.

A Józsefvárosban a javaslatba hozott, de a Józsefvárostól távol lakó Kozmovszky Antal ur helyett alelnökké: Radocsay Ferencz, helyettessé: Sztupa György képv. urak.

A Ferenczvárosban alelnökké Morócz István képviselő; helyettessé: Márkus Ignácz ur.

A Lipótvárosban alelnökké: Haris Sándor ur; helyettessé: Brüll Miksa ur.

A Terézvárosban alelnökökké: Kopp József és Kern Ágoston urak; helyettesekül: Szabó Pál és Dr. Rózsay József urak.

A kültelkekre:

1. A kőbányára alelnökké: Forgó István; helyettessé: Pozsgay István urak.

2. A kőbányai úttól és a délkeleti állampályától az alsó Dunáig alelnökké: Nasztl Mór ur, helyettessé: Schedl Károly ur.

3. A kőbányai úttól és a városi árokvonaltól az államvaspálya bécsi vonaláig alelnökké: Klenovits György ur; helyettessé: Schossberger ur.

4. Az államvaspálya bécsi vonalától a felső Dunáig alelnökké: Possert Lajos ur; helyettessé: Bár János ur.

Minthogy pedig az egyes utasitási pontok megváltoztatása csak a kereskedelmi miniszterium tudomásával eshetik meg, ennélfogva a Terézváros kétfelé osztása, továbbá az elnöki és alelnöki helyettesek, végre a kültelkeknek beosztása felől, az utasitás 3. §-a értelmé-

ben a magas magy. kir. kereskedelmi miniszterium intézkedés végett feliratilag értesittetni rendeltetik.

Az elnöknek és alelnököknek, valamint helyetteseiknek ekkénti megválasztásával csak is a népszámlálási munkálatok vezérlőiről levén gondoskodva; minthogy a népszámláló bizottságnak nagyszámú tagjai leendnek még ezeken kivül azon ügynökök, kikkel egyetemben a fent körülirt városrészek számláló csoportokra felosztatnak, s kik a felosztott csoportok felett a közvetlen felügyeletet gyakorlandják, ennélfogva a közgyülés Steiger Gyula képviselő ur elnöklete alatt a népszámlálási bizottságot részben megalakultnak kijelentvén, felhivja, hogy a népszámlálási bizottmánynak az utasitás követelményeihez mért megfelelő kiegészitése iránt a közgyülés elébe javaslatot terjeszszen elő; — mely határozatról egyébiránt az összes megválasztott bizottsági tagok jk. kiv. értesitendők.

Kiadta
Barna Zsiga,
főjegyző.

IV.

2626. szám.

Tekintetes Közgyülés!

Befejeztetvén sz. kir Pestváros és a hozzátartozó külterkeken a népszámlálás, a mult 1869. évi oktober 27-iki közgyülésben megalakitott népszámláló bizottság működéséről következőkben terjeszti elő jelentését a Tekintetes Közgyüléshez.

Az alulirott bizottság a Tek. Közgyülés által jóváhagyott tervezet szerint 10 kerületre felosztva járt el fontos megbizásában.

A tényleges népszámlálás a miniszteri utasitás által meghatározot előmunkálatok után 1869. évi deczember 28-ika és f. évi január 5-ike között, különösen e czélra fogadott ügynökök segitségével foganatosittatott s eredménye — daczára azon számos nehézségeknek, melyekkel a bizottságnak, ezen ily alakban hazánkban először létesitett számlálásnál küzdenie kellett, — lehetőleg tökéletesnek mondható.

A bizottsági tagok ellenőrzése mellett kitöltött és beszedett számláló lapok és gyüjtő lajstromok a Tek. Közgyülés további rendelkezéseig a városi statisztikai hivatal vezetőjének őrizetére bizattak s az egyes kerületi elnökök összeállitása szerint kerületenkint következő számeredményt mutatnak fel:

Belvárosban	van	601	ház	5401	házt.	12,416	férfi	12,342	nő	össz. 24,757
Lipótvárosban	„	377	„	3635	„	10,411	„	11,395	„	össz. 21,806
Terézvárosban I.	„	549	„	6551	„	18,486	„	17,975	„	össz. 36,461
„ II.	„	864	„	6203	„	19.516	„	17,899	„	össz. 37,415
Józsefváros	van	1497	ház	8080	házt.	21,282	férfi	20,046	nő	össz. 41,328
Ferenczváros	„	774	„	3886	„	10,983	„	10,458	„	össz. 21,441
Lipótvárosi külts.	„	21	„	1154	„	3,923	„	2,601	„	össz. 6,524
Ferenczvárosi külts.	„	73	„	220	„	706	„	470	„	össz. 1176
Kőbányai IV. külts. ker.		211	„	974	„	2548	„	1734	„	össz. 4282
„ III. „		335	„	1178	„	3043	„	2906	„	össz. 5949
Összesen		5203				103,314	férfi	97825	nő	201,149 [1])

Ugy hogy a főváros összes lakossága a cs. kir. hadsereg tettleges szolgálatában álló egyéneken kivül, kik a katonai parancsnokságok által irattak össze: 201,149.

A közvetlen számlálás fővárosunk társadalmi viszonyai, s a számlálás természeténél fogva csekély kivétellel napidijas egyének által foganatosittatván, tetemes költségeket okozott, melyek a Tek. Közgyülés 30076/869. szám a. hozott határozata értelmében a városi házi pénztárból fedeztettek.

A bizottság ezen költségek tekintetében lehetőleg takarékosan járt el, s a szükséges összegek csak a központi és kerületi elnök aláirása illetőleg utalványozására szolgáltat-

[1]) Ezen számban a távollevők is benfoglaltatnak, kiknek levonásával 200,320 maradna mint jelenlevő lakosság. Ezen szám a későbbi pontosabb feldolgozás alkalmával 200,476-ban állapittatott meg. Stat. Hiv.

tak ki; minthogy azonban a számlálás keresztülvitelének természeténél fogva oly kiadások is merültek fel, melyekről szabályszerü nyugtákat felmutatni nem lehet, milyenek p. o. a felhasznált bérkocsi költségei — az alulirott bizottság f. évi január 14-én tartott ülésében egy 3 tagból álló számvizsgáló bizottságot küldött ki pénzkezeléssel nem foglalkozott tagjai sorából, kik a bizottság összes számadásait felülvizsgálták s azokat a január 24-iki ülésben 1/. jelentés szerint teljes rendben találták.

A számvizsgáló bizottság kimutatása szerint a népszámláló bizottság által közvetlenül teljesitett kiadások 12,941 frt 55 krt tesznek

A bizottság összes számadásait a felülvizsgálati jelentéssel együtt *A)* alatt van szerencsénk azon kérelemmel bemutatni, hogy ezen felülvizsgált számadásokat jóváhagyólag tudomásul venni s azok alapján az alulirott bizottságnak a felmentvényt megadni méltóztassék.

Egyuttal a bizottság pecsétjét, jegyzőkönyveit s működésére vonatkozó összes iratait is — a tanácsi irattárban leendő megőrzés végett — *B)* alatt tisztelettel bemutatjuk.

A számlálás keresztülvitelének fővárosi polgártársaink közül többen a legnagyobb áldozatkéssséggel s magánügyeik félretételével szentelték idejöket, némelyek a terhes ügynöki teendőket, mások az egyes bizottsági jegyzői kötelességeket önzéstelenül minden dij nélkül teljesitették.

Az alulirt bizottság elismerésének ezen önzéstelen buzgalomért legméltóbban vél kifejezést adni, midőn a népszámlálással működött lelkes polgártársaknak ezennel a Tekint. Közgyülés előtt mond köszönetet.

Az alulirt bizottság azon meggyőződésben van, hogy fontos feladatának a körülmények és legjobb belátása szerint teljesen eleget igyekezett tenni s ezen jelentéssel működését befejezettnek tekintvén, köszönetét fejezi ki a Tek. Közgyülésnek benne helyezett bizalmáért; mielőtt azonban jelentését bezárná, egy inditványt kiván a Tek. Közgyülés elé terjeszteni, melylyel a város érdekét előmozditani s egy fontos szükségletnek eleget tehetni remél. Ezen inditvány abból áll, hogy mielőtt a városi stat. hivatalnál letett számláló lapok és lajstromok a községi áttekintés és statisztika czéljaira felhasználtatnának, azokból a város használatára egy hasonló rovatokból álló pontos egyéni kataster készittessék.

Pesten, 1870. január 26-án.

A népszámláló bizottság nevében:
Steiger Gyula, elnök.
Feszt Aladár, biz. jegyző.

Kimutatása

a pesti népszámlási bizottmány összes kiadásainak, a népszámlási elnökök által benyujtott és megvizsgált számadások szerint:

1. Steiger Gyula elnök számadási kimutatása	2598 frt	62 kr.	
2. Pilisy Béla belvárosi alelnök kiadása (az elnök által adott 200 frt levonásával)	1331 „	30 „	
3. Szontágh Kálmán lipótvárosi alelnök kiadása (az elnök által adott 200 frt levonásával)	1279 „	— „	
4. Radocsay Ferencz józsefvárosi alelnök kiadása (az elnök által adott 200 frt levonásával)	2078 „	44 „	
5. Dr. Rózsay József terézvárosi I. kerületi alelnök kiadása (az elnök által adott 200 frt levonásával)	1874 „	60 „	
6. Kopp József terézvárosi II. kerületi alelnök kiadása (az elnök által adott 200 frt levonásával)	1312 „	31 „	
7. Morócz István ferenczvárosi alelnök kiadása (az elnök által adott 200 frt levonásával)	1203 „	85 „	
8. Forgó István Kőbánya külkerületi alelnök kiadása (az elnök által adott 200 frt levonásával)	180 „	75 „	
9. Nasztl Mór ferenczvárosi külkerületi alelnök kiadása (az elnök által adott 200 frt levonásával)	25 „	30 „	

10. Dr. Fischhof III. külkerületi alelnök kiadása (az elnök által adott 200 frt levonásával) . . . . . 543 frt — kr.
11. Kund Vilmos IV. külkerületi alelnök kiadása (az elnök által adott 300 frt levonásával) . . . . . 364 „ 38 „
12. Feszt Aladár és Jankovits Béla jegyző urak jutalomdijai . 150 „ — „

összesen 12941 „ 55 „

Pest, 1870. január 23-án.

A bizottmány által a számadások vizsgálatára kiküldöttek:

Tavaszy Endre.
helyettes elnök.

Márkus Ignácz, v. t. **Sztupa György** v. t.

Ezen jelentésnek azon része, melyszerint a Pest városa területén foganatositott népszámlálás folyamában kitöltött és beszedett összes számláló lapok és gyüjtő-lajstromok a városi statisztikai hivatal igazgatójának őrizetére bizva átadattak; s mely számlálás eredménye szerint Pest városának egész területén 103,314 férfi és 97,825 nő: mindössze tehát 201,149 lélek olvastatott össze: a közgyülés által tudomásul vétetik s mindezen adatoknak szabályszerinti feldolgozása a statisztikai hivatalnak meghagyatik. Továbbá a bizottmánynak azon inditványa, miszerint a statisztikai hivatal igazgatójánál letett számláló lapokból és lajstromokból, — mielőtt abból a községi áttekintés elkészittetnék, és a statisztika czéljaira felhasználtatnának, a város használatára egy hasonló rovatokból álló pontos egyéni cataster készittetnék, — a közgyülés által egyhangulag elfogadtatik s ezen inditványba foglalt főkönyvnek elkészitésére a statisztikai hivatal igazgatója jegyzőkönyvi kivonattal utasittatik.

Tekintve a népszámlálás végrehajtása körül felmerült 12,941 frt 55 krnyi költségeket, — a közgyülés ezen kiadásokról készitett s a bizottmánynak egy saját kebeléből kiküldött 3 tagu bizottmány által átvizsgált számadásokat jóváhagyólag tudomásul veszi, mindazonáltal az egész számadást számadóknak nagyobb megnyugtatásaul is a számtani helyességének felülvizsgálata czéljából a városi számvevőségnek kiadni határozza. Végül

Tekintve a véghezvitt népszámlálási munkálatoknak ugy nagy terjedelmét, mint fáradságos voltát, s e mellett a kitűzött feladatnak sikeres keresztülvitelét, hová ezen munkálat a bizottság tagjainak rendkivüli buzgalma által vezéreltetett: a közgyülés kedves kötelességet teljesit, midőn ezen nemes fáradozásért a bizottmány tagjainak egyenkint és összesen teljes mértékü elismerést nyilvánit, s ezt jegyzőkönyvében megörökiteni határozza.

Miután pedig ezen határozat szerint a statisztikai hivatal működését tettleg megkezdi: felhivatik a tanács, hogy a szervező bizottmány által eleve tervezett statisztikai bizottmány felállitására vonatkozólag javaslatot terjeszszen elő.

Gamperl, h. p.

Nászti Mór, Seregi Józsa. Havas Ignácz.

Jegyzette: **Barna Zsiga**, főjegyző.

V.

Földmivelés- ipar és kereskedelmi miniszter. Ikt. sz. 2016. 1870. január 20.

88. / cm. szám.

Pest szab. kir. főváros közönségének!

Midőn a magyar királyi kormány az 1869. évi III. t. cz. által elrendelt népszámlálás végrehajtásához fogott, tökéletesen ismerte mindazon nehézségeket, melyek e nagyszerü

munkálat eredményteljes kivitelének utját állották; meg volt azonban egyszersmind győződve arról is, hogy ezen az ország anyagi és szellemi érdekei szempontjából egyaránt fontos müvében honunk összes értelmiségének lelkes támogatására biztonszámithat.

Nem kételkedett különösen egy perczig sem abban, hogy fővárosaink közönsége, mint Magyarország müveltségének és intelligentiájának gyülpontja, felfogva szép feladatát, jó példával fog elöljárni az ország többi helyhatóságainak és elkövetend mindent. a nagy horderejü mü sikerének biztositására.

Most, midőn a népszámlálás müvelete honunk fővárosában immár végrehajtatott, örömmel győződött meg a kormány, hogy feltevésében nem csalódott. A város közönsége lelkes részvétteli buzgó tevékenységgel és nevezetes pénzáldozatokkal is támogatta a kormány eljárását és lehetővé tette a czélzott eredmény gyors és minél tökéletesebb elérését.

A város közönségének ujra tanusitott ezen hazafias buzgalmáért, mint a népszámlálás eszközlésével megbizott miniszterium vezetője, kellemes kötelességemnek ismerem a közügy nevében kijelenteni őszinte és meleg köszönetemet, — és midőn felkérném a város közönségét, hogy a népszámláló bizottság nemes példaadással közreműködött minden egyes tagjának a kormány meleg elismerését nyilatkoztassa ki, a hozzám beérkezett jelentések alapján különösen is ki kell emelnem Steiger Gyula központi elnök, Tavaszy Endre központi alelnök és Pilisy Béla, Morócz István, Radocsay Ferencz, Szontagh Kálmán, dr. Rózsay József, Kopp József, Szabó Pál, Forgó István, Naszti Mór. dr. Fischhof Vilmos és Kund Vilmos albizottsági elnök, valamint Feszt Aladár központi és Jankovics Béla kültelki jegyző urakat, kiknek lelkiismeretes fáradozásuk és áldozatkész munkásságukért külön iratban is kinyilatkoztatom köszönetemet.

Végezetül örömmel adhatok azon meggyőződésemnek kifejezést, hogy a város t. közönségének most tanusitott hazafias tevékenysége és értelmes lakosságának tömeges részvéte ujabb és legjobb bizonyiték arra, mennyire igyekszik szab. kir. Pest városa méltóan betölteni azon helyet, melyet a külföld legmiveltebb városai mellett méltán elfoglal.

Pesten, 1870. évi január hó 20-án.

Gorove István.

·/. 2016.

Midőn ezen miniszteri intézvényt a közgyülés örvendetesen tudomásul veszi, kedves kötelességének tartja más részről maga részéről is a népszámlálási bizottság elnökének és összes tagjainak buzgalmas és sikerdús fáradozásaikért teljes mértékü elismerését nyilvánitani és örömmel osztja meg ezen elismerését a miniszteri intézvényben érintetlenül hagyott Sztupa György képviselő, és Markus Ignácz bizottmányi tagokkal, kik ezen elismerésre a teljesitett nagy fontosságú munkálatnak eredményre vezetése körül kitünő buzgalommal versenyeztek.

Egyébiránt ezen miniszteri intézvény kedves tudomás végett a bizottmány összes tagjaival másolatban közöltetni rendeltetik.

Kelt az 1870-dik évi januárhó 16-án tartott városhat. közgyülésben.

VI.

Ikt. sz. 4388. 1870. február 12.

Tekintetes Tanács!

A mult hó 26-ikán tartott közgyülésen egy személyes kataszter elkészitése rendeltetvén el, és a munkával a statisztikai hivatal bizatván meg, van szerencsém ·/. alatt a tekintetes tanács elé terjeszteni azon kataszteri nyomtatvány mintáját, melynek foliolapokbani kinyomatása n é g y e z e r ivben volna szükséges.

A tekintetes közgyülés azon kivánatának, miszerint e kataszterben mindazon rovatok legyenek benfoglalva, melyek a számlálási lapon léteznek, e mintában megfeleltem. Azon-

ban felemlitésre méltónak tartom mégis, hogy a jelenlétet vagy távollétet és a miveltségi állapotot kimutató rovatoknak felvétele szükségesnek nem mondható, valamint hogy a „hivatás“ és a „foglalkozás“ rovatjait egybe lehetne kapcsolni. Az első két rovat t. i. tisztán csak a népszámlálási művelet tartama alatt volt szükséges, hogy a „jogi népesség“ kiderittethessék; ezen kérdés pedig egyszer tisztába lévén hozva, semmi érdekkel sem birhat annak kimutatása, otthon volt-e valaki az 1869-iki népszámlálás napján, vagy sem. A mi pedig a miveltségi állapotnak, azaz az irni és olvasnitudásnak a kataszterbeni örökitését illeti, azt annál feleslegesebbnek tartom, mivel ezen körülmény a gyermekek irásra és olvasásra tanitása által napról napra változik, a nélkül hogy e változásokat olyformán lehetne lajstromozni, mint történik ez például oly változásokkal, melyeket a halálozások, születések és esketések előidéznek. Miután tehát az érintett három rovat semminemü közigazgatási érdekkel nem bir, czélszerünek tartanám, ha azok, tekintettel a munka egyszerüsitésére és az avval járó költségkimélésre, a kataszterbe föl nem vétetnének és ha a foglalkozás és a hivatás rovatai egyesittetnének.

A személy-kataszternek fő, söt mondhatni egyetlen feladata a lakosságnak folytonos nyilvántartása lévén, bátorkodom egyuttal felhivni a tekintetes tanács figyelmét azon két föltételre, melyek nélkül ezen czélbavett nyilvántartás illusoriussá válik, és melyek nélkül a kataszter elkeszitésére áldozott jelentékeny összeg minden haszon nélkül adatott volna ki.

E kataszter t. i. az 1869. december 31-diki lakosságot fogja kimutatni; hogy tehát később is haszonvehető legyen, szükséges, hogy e lajstromba beiktattassanak egyrészt mindazon változások, melyeket a születések és halálozások előidéznek, az ugynevezett népesedési mozgalom adatai, és másrészt szükséges intézkedni aziránt, hogy a lakosság azon jelentékeny része, mely bevándorlás vagy beköltözés által nagyobbitja városunk lélekszámát, szintén legyen számbavehető. Ha ezen két föltétel elesik, akkor a kataszter nem felel meg azon czélnak, melynek kedveért egyedül életbeléptetett, söt világos, hogy már azon perczben is, melyben elkészült, antiquált és hasznavehetetlen.

Itt tehát azon kérdés merül fel: mely intézkedések volnának szükségesek, hogy a lakosság nyilvántartása valósulhasson? mely kérdést a tekintetes tanács becses figyelmébe merem ajánlani.

Részemről még csak egy megjegyzést kell e tárgyhoz csatolnom.

A közgyülési határozat szerint a kataszter munkáját még a népszámlálási munkák foganatositása előtt kellene elkészitenem, mi által azonban lehetlenné válnék, hogy a községi kimutatás a márczius 15-ikére kitüzött határidőig a miniszteriumhoz fölterjesztethessék.

Ez ügyben a közgazdasági miniszterium szakosztálya részéről, mely a népszámlálás keresztülvitelével van megbizva, a tisztelettel ide mellékelt levelet kaptam, melyet azon czélból terjesztek a tekintetes tanács elé, méltóztassék nekem utasitást adni aziránt, hogy a miniszterium tavalyi népszámlálási rendeletének és a január 26-iki közgyülésnek egymást kizáró meghagyásai közül melyiket legyek követendő?

Maradok mély tisztelettel

a tekintetes tanács
alázatos szolgája
Körösi József,
a stat. hiv. igazgatója.

Pest, 1870. február 7-én.

TÁBLÁK

(egyúttal német fordítással [1]).

I. Áttekintő táblák a—h.

II. Részletes táblák 1—83.

Jegyzet. A Terézvárosnak a nagy- és kis-mező-utczával kezdődő és a kültelkekig terjedő része „B"-vel, az innenső része (a váczi-, ország- és kerepesi uttól a mező-utczáig) „A"-val jelöltetett.

A százalék ott, hol az 50-nél kissebb alapszámból került volna ki, nem-számittatott, mely körülmény a △ jel által van megjelölve; a hol az alapszám 50-nél nagyobb ugyan, de nem nagyobb a s z á z n á l, ott a százalék kiszámittatott ugyan, de a melléje illesztett * jel arra figyelmeztet, hogy kellő nagyságú alapszám itt sem áll ott rendelkezésre.

[1]) E müből német fordítás is készülvén, a táblás rész költségkimélés tekintetéből kétnyelvüleg nyomattatott.

I. Áttekintő táblák. — Uebersichts-Tafeln.

a)

A jelenlevő lakosság, nem, vallás és családi állapot szerint. — *Die anwesende Bevölkerung, nach Geschlecht, Confession und Familienstand.*

Városrész *Stadttheil*	férfi *Männl.*	nő *Weibl.*	összes *Zus.*	Vallások. *Confessionen.* katholikus *Katholiken*	ágostai *Lutheraner*	helvét *Calviner*	görög n. egy. *Griechisch n.-un.*	zsidó *Juden*	egyéb vallásb. *sonst. Confess.*	Családi állapot. *Familienstand.* férfiak — *Männer* nőtlen *ledig*	nős *verheiratet*	özvegy *verwitwet*	elvált *geschieden*	nők — *Frauen* hajadon *ledig*	férjes *verheiratet*	özvegy *verwitwet*	elvált *geschieden*
	Lakosság *Bevölkerung*																
Belváros *Innerstadt*	12396	12556	24952	18222	1912	2288	518	1855	157	8463	3495	369	69	7488	3291	1618	159
Lipótváros *Leopoldstadt*	10190	11570	21760	11573	1502	1026	182	7399	78	6761	3115	270	44	7363	3100	1035	72
Terézváros *) *Theresienst.*	38040	35720	73760	40882	4070	2082	228	26392	106	25098	11849	904	189	19789	11729	3908	294
Józsefváros *Josephstadt*	21476	20355	41831	34754	2276	2488	114	2050	149	13809	7036	542	89	10746	6924	2518	167
Ferenczváros *Franzstadt*	10396	9793	20189	16370	971	1791	98	926	33	6606	3502	229	59	5193	3367	1160	73
Külterlek *Extravillan*	7640	5991	13631	11287	865	699	73	687	20	4653	2819	133	35	3140	2362	458	31
Kőbánya *Steinbruch*	2603	1750	4353	3804	278	96	64	75	36	1577	963	53	10	922	692	128	8
Egész város *Ganze Stadt*	102741	97735	200476	136892	11874	10470	1277	39384	579	66967	32779	2500	495	54641	31465	10825	804
*) Terézváros A)	18328	17653	35981	13181	1470	915	106	20269	40	12443	5429	373	83	10423	5380	1709	141
Terézváros B)	19712	18067	37779	27701	2600	1167	122	6123	66	12655	6420	531	106	9365	6349	2199	153

b)

A jelenlevő lakosság müveltség és honosság szerint. — *Die anwesende Bevölkerung nach Bildungsgrad und Zuständigkeit.*

Városrész *Stadttheil*	Müveltségi fok — *Bildungsgrad.* férfiak — *Männer* tud irni és olvasni *kann lesen u. schreiben*	csak olvasni tud *kann nur lesen*	sem irni sem olv. nem tud *kann w. lesen noch schr.*	nők — *Frauen* irni és olv. tud *kann lesen u. schreiben*	csak olvasni tud *kann nur lesen*	sem irni sem olv. nem tud *kann w. lesen noch schr.*	Honosság — *Zuständigkeit* Pesten honos *in Pest zuständig*	Idegen lakosság — *Fremde Bevölkerung* Magyarországban hon. *in Ungarn zuständig*	Ausztriában honos *in Oesterr. zuständig*	külföldön honos *im Auslande zuständig*	összesen *zusammen*	Összes lakosság *Gesammtbevölkerung*
Belváros *Innerstadt*	10538	93	1765	8862	769	2925	18010	5661	991	290	6942	24952
Lipótváros *Leopoldstadt*	8170	90	1930	7516	687	3367	15695	4374	1226	465	6065	21760
Terézváros *Theresienst.*	27680	481	9879	17564	1802	16354	58614	11204	3333	609	15146	73760
Józsefváros *Josephstadt*	14078	352	7046	8649	1257	10449	34075	6028	1442	286	7756	41831
Ferenczváros *Franzstadt*	6937	204	3255	3678	659	5456	16615	2531	827	216	3574	20189
Külterlek *Extravillan*	4435	171	3034	2170	355	3466	10048	2235	1127	221	3583	13631
Kőbánya *Steinbruch*	1209	38	1356	442	78	1230	2438	989	789	137	1915	4353
Egész város *Ganze Stadt*	73047	1429	28265	48881	5607	43247	155495	33022	9735	2224	44981	200476

c) Családi állapot, vallás és kor szerint. — *Familienstand nach Confession und Alter.*

		Vallások *Confessionen*						Kor *Alter*											
		kath. *Kath.*	ágost. *Luth.*	helvét *Calvin.*	görög n. e. *Gr.n.-u.*	zsidó *Juden*	egyéb *sonstige*	0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65nél több *über 65*
								évES — *jährig*											
Nem házas	*Ledig*	82632	7150	6611	795	24073	347	51336	27837	17715	11684	5341	3094	1683	1216	613	463	279	347
Házas	*Verheir.*	43377	3890	3053	371	13366	187	1	1182	5382	10224	10905	10562	8593	6933	4537	2963	1512	1450
Özvegy	*Verwitw.*	9972	753	711	104	1742	43	.	47	225	690	902	1339	1408	1798	1550	1651	1215	2500
Elvált	*Geschied.*	911	81	95	7	203	2	.	14	88	219	190	199	169	144	107	69	51	49

10,000 közül házas: katholikusoknál 3169, ágostaiaknál 3276, helvéteknél 2916, görög nem egyesülteknél 2905, zsidóknál 3392, egyéb vall.-nál 3229.
Unter 10,000 sind verheiratet: bei Katholiken 3169, bei Lutheranern 3276, bei Calvinern 2916, bei Griechisch nicht-unirten 2905, bei Juden 3392, bei sonstigen Confessionen 3229.

10,000 férfi közül nős: 21—30 évig 2254, 31—50 évig 7002, 50 éven felül 7224.
Unter 10,000 Männern sind verheiratet: im Alter von 21—30 Jahren 2254, 31—50 Jahren 7002, über 50 Jahre 7224.

10,000 nő közül férjes: 15—25 évig 2099, 26—40 évig 6208, 40 éven felül 4983.
Unter 10,000 Frauen sind verheiratet: im Alter von 15—25 Jahren 2099, 26—40 Jahren 6208, im Alter über 40 Jahre 4983.

d) Foglalkozás összefüggésben a műveltséggel és a származással. — *Beschäftigungsweise im Zusammenhange mit dem Bildungsgrade und der Abstammung.*

Foglalkozási csoport *Beschäftigungsgruppe*		Létszám *Anzahl*	Műveltségi fok *Bildungsgrad* — Ezek közül — *hievon*		Származás — *Abstammung*					
					magyar — *In Ungarn*		osztrák — *In Oesterreich*		külföldi — *Im Auslande*	
			irni nem tud *kann nicht schreiben*	vagyis 10000 közül *oder unter 10000*	születésű *geboren*	vagyis 10,000 közül *oder unter je 10,000*	születésű *geboren*	vagyis 10,000 közül *oder unter je 10,000*	születésű *geboren*	vagyis 10,000 közül *oder unter je 10,000*
Őstermelés	*Urproduction*	1721	530	3080	1593	9256	102	593	26	151
Ipar	*Industrie*	41097	6327	1542	31890	7760	7784	1894	1423	346
Forgalom	*Verkehr*	2818	541	1920	1893	6718	828	2938	97	344
Kereskedelem	*Handel*	9983	1028	1030	8416	8430	1288	1290	279	280
Személyes szolg. *)	*Pers. Dienstleist.*	53763	25373	4719	43930	8171	8685	1615	1148	214
Foglalkozás v. önálló kereset nélkül	*Ohne selbstst. Beruf od. Besch.*	91094	44749	4912	83017	9113	6854	752	1225	135
Összesen	*Zusammen*	200476	78548	3919	170739	8516	25539	1274	4198	210
*) Ebből szellemi szolg. —	*Geistige Dienstl.*	6696	103	154	5323	7950	923	1378	450	672
testi szolg. —	*Körperl. Dienstl.*	41800	23750	5682	34473	8247	6775	1621	552	132

e) **Korviszonyok.** — *Altersverhältnisse.*

		Im Alter von												Összesen *Zusammen*
		0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65-nél több *über 65*	
		é v e s — *Jahren.*												
Belváros *Innerestadt*	férfi — *männlich*	2589	1985	1671	1285	988	887	750	751	546	394	237	313	12396
	nő — *weiblich*	2518	2379	1765	1830	933	816	693	662	455	392	216	346	12556
	együtt — *zusammen*	5107	4364	3436	2665	1921	1703	1443	1413	1001	786	453	660	24952
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi — *männlich*	2558	1313	1142	1194	907	780	677	540	411	282	175	211	10190
	nő — *weiblich*	2621	2062	1827	1479	936	805	535	425	291	238	144	207	11570
	együtt — *zusammen*	5179	3375	2969	2673	1843	1585	1212	965	702	520	319	418	21760
Terézváros *Theresienstadt*	férfi — *männlich*	9683	5587	4477	4573	3327	2762	2236	1849	1253	910	598	785	38040
	nő — *weiblich*	9531	5558	4096	3756	2912	2569	1919	1739	1131	951	600	969	35720
	együtt — *zusammen*	19214	11145	8573	8329	6239	5331	4145	3588	2383	1861	1198	1754	73760
József város *Josephstadt*	férfi — *männlich*	5660	2917	2467	2480	1930	1680	1350	1076	756	502	285	373	21476
	nő — *weiblich*	5724	2688	1999	2057	1752	1574	1245	1059	736	574	362	585	20355
	együtt — *zusammen*	11384	5605	4466	4537	3682	3254	2595	2135	1492	1076	647	958	41831
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi — *männlich*	2673	1402	1163	1256	969	829	661	533	370	238	142	160	10396
	nő — *weiblich*	2870	1241	1007	986	839	804	582	500	322	289	143	210	9793
	együtt — *zusammen*	5543	2643	2170	2242	1808	1633	1243	1033	692	527	285	370	20189
Külterlek *Extravillan*	férfi — *männlich*	1828	797	796	1086	874	734	557	428	252	161	66	61	7640
	nő — *weiblich*	1920	698	586	676	518	493	380	294	150	127	63	86	5991
	együtt — *zusammen*	3748	1495	1382	1762	1392	1227	937	722	402	288	129	147	13631
Kőbánya *Steinbruch*	férfi — *männlich*	585	261	273	393	299	268	183	157	91	58	15	20	2603
	nő — *weiblich*	577	192	141	216	154	193	95	78	44	30	11	19	1750
	együtt — *zusammen*	1162	453	414	609	453	461	278	235	135	88	26	39	4353
Egész város *Ganze Stadt*	férfi — *männlich*	25576	14262	11989	12267	9294	7940	6414	5334	3679	2545	1518	1923	102741
	nő — *weiblich*	25761	14818	11421	10550	8044	7254	5439	4757	3128	2601	1539	2423	97735
	együtt — *zusammen*	51337	29080	23410	22817	17338	15194	11853	10091	6807	5146	3057	4346	200476

f)

Házak, számuk és magasságuk szerint.
Häuser, nach Zahl und Höhe.

Háztartások, nagyságuk és szobáik száma szerint.
Haushaltungen nach Grösse und nach Zimmer-Zahl.

Városrészek *Stadttheile*		Házak *Der Häuser* — száma *Anzahl* 1857-ben *1857*	1870-ben *1870*	magassága *Höhe* földszinti *ebenerdig*	1 emeletes ház *stockwerkig*	2	3	4	Szobák száma azon rendes háztartásokban, melyek állanak *Zahl der Zimmer in den ordentlichen Haushaltungen, bestehend aus* 1 szobából *Zimmern*	2	3	4	5—7	8 s több *mehr als 7*	a szobák összes száma *Gesammtzahl der Zimmer*	Szobák száma a külön háztartásokban *Zahl der Zimmer in den Extra-haushaltungen*	Az összes szobák száma *Gesammtzahl sämmtlicher Zimmer*
Belváros	*Innere-Stadt*	600	598	128	216	179	71	4	1308	2509	2634	1848	2831	1440	12659	230	12889
Lipótváros	*Leopoldstadt*	307	360	80	69	121	81	9	968	1838	2094	1728	2401	1193	10222	417	10639
Terézváros [1])	*Theresienstadt*	1227	1373	976	252	123	18	4	9010	5150	2721	1268	1025	458	19632	298	19930
Józsefváros	*Josephstadt*	1270	1423	1280	115	25	3	—	6260	1948	1314	632	527	224	10905	117	11022
Ferenczváros	*Franzstadt*	649	719	654	49	14	2	—	2946	1248	594	312	197	80	5377	22	5399
Külterlek	*Extravillan*	365	786	513	51	6	—	—	1461	1228	456	160	190	200	3695	—	3695
Kőbánya	*Steinbruch*			200	15	1	—	—	402	174	90	60	114	124	964	—	964
Egész város	*Ganze Stadt*	4418	5259	3831	767	469	175	17	22355	14184	9903	6008	7285	3719	63454	1084	64538
1) Terézváros A.	*Theresienst. A.*	523	540	291	136	91	18	4	3039	3506	2019	900	814	208	10486	93	10579
„ „ B.	„ „ *B.*	704	833	685	116	32	—	—	5971	1644	702	368	211	250	9146	205	9351

g) A lakások, fekvésük, lakóik száma és túlnépességük szerint. — Die Wohnungen, nach Höhenlage, Inwohnerzahl und Uebervölkerung.

Városrész *Stadttheil*	Pinczelakásokban *Der Kellerwohnungen*		Földszinti lakásokban *Der Parterre-Wohnungen*		Fél- *Der im Halb-*		I. emeleti lakásokban *Stockwerke befindlichen Wohnungen*		II. emeleti lakásokban *Stockwerke befindlichen Wohnungen*		III. emeleti lakásokban *Stockwerke befindlichen Wohnungen*		IV. emeleti lakásokban *Stockwerke befindlichen Wohnungen*		Padláslakásokban *Der Dachwohnungen*	
	lakók száma — *Einwohner-Zahl*															
	Összesen *überhaupt*	Ezek közül túlnépes szobában lakik *Hiervon leben in übervölkerten Wohnungen*	Összesen *überhaupt*	Ezek közül túlnépes szobában lakik *Hiervon leben in übervölkerten Wohnungen*	Összesen *überhaupt*	Ezek közül túlnépes szobában lakik *Hiervon leben in übervölkerten Wohnungen*	Összesen *überhaupt*	Ezek közül túlnépes szobában lakik *Hiervon leben in übervölkerten Wohnungen*	Összesen *überhaupt*	Ezek közül túlnépes szobában lakik *Hiervon leben in übervölkerten Wohnungen*	Összesen *überhaupt*	Ezek közül túlnépes szobában lakik *Hiervon leben in übervölkerten Wohnungen*	Összesen *überhaupt*	Ezek közül túlnépes szobában lakik *Hiervon leben in übervölkerten Wohnungen*	Összesen *überhaupt*	Ezek közül túlnépes szobában lakik *Hiervon leben in übervölkerten Wohnungen*
Belváros *Innere-Stadt*	603	345	10004	2972	237	59	7715	301	4533	142	1582	24	27	27	251	53
Lipótváros *Leopoldstadt*	502	315	6356	3416	142	31	6238	359	5207	200	2853	62	346	—	9	—
Terézváros [1]) *Theresienstadt*	10546	7995	45040	22709	704	452	11033	2368	5173	666	896	111	167	37	101	95
Józsefváros *Josephstadt*	5259	4054	33756	15393	85	6	2199	566	496	135	13	—	—	—	23	11
Ferenczváros *Franzstadt*	2412	1751	16387	5749	75	9	1016	200	257	27	12	—	—	—	30	15
Kültelkek *Extravillan*	1200	965	11004	4892	2	—	714	261	25	—	—	—	—	—	11	—
Kőbánya *Steinbruch*	401	239	3776	1594	—	—	169	21	—	—	—	—	—	—	7	—
Egész város *Ganze Stadt*	21023	15664	126323	56725	1245	557	29084	4176	15691	1168	5356	197	540	64	432	174
[1]) Terézváros A. *Theresienst. A.*	3510	2748	18735	9037	201	149	8011	1547	4444	582	896	111	167	37	17	11
„ „ B. „ „ *B.*	7136	5247	26305	10672	503	306	3022	821	729	84	—	—	—	—	84	84
Háztartások száma *Zahl d. Haushalt.*	3755		23971		216		4956		2588		963		96		78	
Szobák száma *Zahl d. Zimmer*	3881		33925		391		14848		8352		2773		264		104	

h) Házi állatok kimutatása. — Ausweis über die Hausthiere.

Ló: 6313 és pedig: csődör 297 (163 nehéz, 134 könnyü), kancza 1715 (636 nehéz, 1079 könnyü), herélt 4301 (1611 nehéz, 2690 könnyü).
Pferde: 6313, u. zw.: Hengste 297 (163 schwer, 134 leicht), Stuten 1715 (636 schwer 1079 leicht), Wallachen 4301 (1611 schwer, 2690 leicht).

Csikó a betöltött harmadik évig: 98.
Füllen bis zum erfüllten dritten Jahre: 98.

Szarvas-marha: 3436 és pedig: bika 65 (27 magyar, 38 svájczi), tehén 2839 (1492 magyar, 1347 svájczi), ökör 482 (393 magyar, 89 svájczi), borju a betöltött harmadik évig 71 (17 magyar, 54 svájczi), bivaly 39.
Hornvieh: 3436, und zw.: Stiere 65 (27 ungarische, 38 Schweizer), Kühe 2839 (1492 ungarische, 1347 Schweizer), Ochsen 482 (393 ungarische, 89 Schweizer), Kälber bis zum erfüllten dritten Jahre 71 (17 ungarische, 54 Schweizer), Büffel 39.

Juh 444 és pedig: nemesitett 6, közönséges 438. — Kecske 102. — Öszvér 2. — Szamár 42. — Sertés 40,525. — Méhkas 53.
Schaafe 444, u. z.: veredelte 6, gewöhnliche 438. — Ziegen 102. — Maulesel 2. — Esel 42. — Schweine 40,525. — Bienenkörbe 53.

Az egyes városrészek nagyságának, népességének, utczáik számának, házaik számának és magasságának kimutatása.

Uebersicht über den Umfang der Stadttheile, deren Bevölkerung, Strassenzahl, sowie über Zahl und Höhe der Häuser.

1. Terület, utczák és népesség. 1. Umfang, Strassen und Bevölkerung.

Városrész *Stadttheil*	Terület *Umfang*		Tartalmaz *Enthält*				Lakók száma *Bevölkerung*														
							1857			1870			Különbség — *Differenz*								
																százalékban — *in Percenten*					
	Hold (1,200 □°) *Joche*	□°	utczát *Gassen* 1857	tért *Plätze* 1857	utczát *Gassen* 1870	tért *Plätze* 1870	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*
Belváros . . . . . *Innerestadt*	91	348	48	9	51	10	11230	10796	22026	12396	12556	24952	+ 1166	+ 1760	+ 2926	+ 10.38	+ 16.30	+ 13.28
Lipótváros . . . . *Leopoldstadt*	158	702	30	5	34	7	7927	8364	16291	10190	11570	21760	+ 2263	+ 3206	+ 5469	+ 28.52	+ 38.33	+ 33.58
Terézváros *) . . . *Theresienstadt*	452	141	51	3	56	3	26567	25188	51755	38040	35720	73760	+ 11473	+ 10532	+ 22005	+ 43.19	+ 41.81	+ 42.52
Józsefváros . . . . *Josephstadt*	419	908	60	4	61	4	12587	12639	25226	21476	20355	41831	+ 8889	+ 7716	+ 16605	+ 70.62	+ 61.05	+ 65.82
Ferenczváros . . . *Franzstadt*	248	1105	25	3	28	4	5811	6020	11831	10396	9793	20189	+ 4585	+ 3773	+ 8358	+ 78.87	+ 62.67	+ 70.64
Kültelkek . . . . . *Extravillan*	17491	396					2677	2845	5522	7640	5991	13631	+ 7566	+ 4896	+ 12462	+ 282.63	+ 172.09	+ 225.68
Kőbánya . . . . . *Steinbruch*										2603	1750	4353						
Összesen *Zusammen*	18862		205**)	23	219	27	66799	65852	132651	102741	97735	200476	+ 35942	+ 31883	+ 67825	+ 53.81	+ 48.42	+ 51.13
*) Terézváros A *Theresienstadt A*			28	2	28	2	14854	14057	28911	18328	17653	35981	+ 3474	+ 3596	+ 7070	+ 23.39	+ 25.58	+ 24.45
Terézváros B *Theresienstadt B*			33	1	41	1	11713	11131	22844	19712	18067	37779	+ 7999	+ 6936	+ 14935	+ 68.30	+ 62.31	+ 65.38

**) A több városrészben fekvő utczák és terek egyszeri számitása mellett.
Wobei die sich auf mehrere Stadttheile erstreckenden Strassen und Plätze nur einmal gerechnet sind.

I. sz. tábla (folytatása). 2. Házak. 2. Häuser. **Tabelle Nr. I (Fortsetzung).**

	Száma a házaknak / Zahl der Häuser					Házak összes száma 1870-ben / Gesammtzahl der Häuser im Jahre 1870	Házak összes száma 1857-ben / Gesammtzahl der Häuser im Jahre 1857	Különbség / Unterschied
	földszinti / *ebenerdigen*	1 emeletes / *1-stöckigen*	2 emeletes / *2-stöckigen*	3 emeletes / *3-stöckigen*	4 emeletes / *4-stöckigen*			
Belváros / *Innerestadt*	128	216	179	71	4	598	600	— 2
Lipótváros / *Leopoldstadt*	80	69	121	81	9	360	307	+ 53
Terézváros *) / *Theresienstadt*	976	252	123	18	4	1373	1227	+ 146
Józsefváros / *Josephstadt*	1280	115	25	3	.	1423	1270	+ 153
Ferenczváros / *Franzstadt*	654	49	14	2	.	719	649	+ 70
Kültelkek / *Extravillan*	513	51	6	.	.	570	365	+ 205
Kőbánya / *Steinbruch*	200	15	1	.	.	216	—	+ 216
Egész város / *Ganze Stadt*	3831	767	469	175	17	5259	4418	+ 841
Ezenkivül találtatott: / *Ausserdem fanden sich:*								
Lakott hajó a Lipótvárosban / *Bewohnte Schiffe in der Leopoldstadt*						5		
Lakott hajó a Kültelkeken / *Bewohnte Schiffe im Extravillan*						24		
Lakott barlang a Kőbányán / *Bewohnte Höhlen in Steinbruch*						14		
Főösszeg / *Hauptsumme*						5302		
*) Terézváros A. / *Theresienstadt A.*	291	136	91	18	4	540	523	+ 17
Terézváros B. / *Theresienstadt B.*	685	116	32	.	.	833	704	+ 129

2. számú tábla. Tabelle Nr. **2.**

Az egyes utczák népességének, házaik számának és magasságának, valamint az 1857-diki állapothoz képest mutatkozó változásoknak kimutatása.

Ausweis über die Bevölkerung der einzelnen Strassen, Zahl und Höhe der daselbst befindlichen Häuser, sowie über die Veränderungen seit dem Stande vom Jahre 1857.

I. Belváros. — I. Innerestadt.

	Utcza — Gasse		Házak száma — Zahl der Häuser: földszintes *ebenerdigen*	1 emeletes *1-stöckigen*	2 emeletes *2-stöckigen*	3 emeletes *3-stöckigen*	4 emeletes *4-stöckigen*	Házak száma 1870-ben — *Zahl der Häuser 1870*	Házak száma 1857-ben — *Zahl der Häuser 1857*	Különbség — *Unterschied*	Lakosság — Einwohner: 1870 férfi *männl.*	1870 nő *weibl.*	1870 együtt *zus.*	1857 férfi és nő együtt *m. und w. zusammen*	Különbség *Unterschied* ?	Különbség *Unterschied* % [1]
	Al-dunasor	*U. Donauzeile*				4		15			268	336	604			
1	Ferencz J. rakpart	*Fr. Josefs-Quai*	2	3	6	1	.	1	26	7	38	44	82	1180	234	19.83
	Mária Val. utcza	*M. Valeria-G.*				3		3			119	141	260			
2	Aranykéz-utcza	*Gold. Handg.*	.	.	1	3	.	4	4	.	115	136	251	236	+ 15	+ 6.36
3	Bástya-utcza	*Basteigasse*	12	7	4	1	.	24	24	.	333	317	650	518	+ 132	+ 25.48
4	Barátok-tere	*Franciskanerpl.*	2	5	2	.	.	9	9	.	109	73	182	209	— 27	— 12.92
5	Borz-utcza	*Dachsengasse*	2	4	2	.	.	8	8	.	139	161	300	300	.	.
6	Czukor-utcza	*Zuckergasse*	3	4	3	1	.	11	9	+ 2	184	139	323	208	+ 115	+ 55.29
7	Deák Ferencz-utcza	*Franz Deákg.*	.	1	11	3	.	15	12	+ 3	398	360	758	634	+ 124	+ 19.56
8	Duna-utcza	*Donaugasse*	.	6	3	1	.	10	8	+ 2	180	158	338	229	+ 109	+ 47.60
9	Egyetemtér	*Universitätsplatz*	.	.	2	2	.	4	4	.	117	152	269	290	— 21	— 7.24
10	Egyetem-utcza	*Universitätsg.*	1	3	2	.	.	6	7	— 1	65	63	128	198	— 70	— 35.35
11	Ferencz J. rakpart	*Fr. Josefs-Quai*						L. az al-dunasort. — *S. untere Donauzeile.*								
12	Gránátos-utcza	*Grenadierg.*	1	3	2	3	.	9	8	+ 1	330	268	598	258	+ 340	+131.78
13	Hajó-utcza	*Schiffgasse*	1	2	4	1	.	8	9	— 1	215	226	441	480	— 39	— 8.12
14	Haltér	*Fischplatz*	.	.	3	.	.	3	2	+ 1	64	76	140	234	— 94	— 40.17
15	Hatvani-utcza	*Hatvanerg.*	2	2	10	1	1	16	17	— 1	477	486	963	835	+ 128	+ 15.33
16	Himző-utcza	*Stickerg.*	.	1	1	.	.	2	2	.	15	29	44	17	+ 27	△
17	Iskola-utcza	*Schulg.*	.	.	.	1	.	1	2	— 1	29	35	64	90	— 26	28.89*
18	Károly-utcza	*Carlsg.*	.	.	1	.	.	1	—	+ 1	13	13	26	.	+ 26	□
19	Kalap-utcza	*Hutg.*	1	7	7	1	.	16	17	— 1	344	337	681	650	+ 31	+ 4.77
20	Kéménysepró-utcza	*Rauchfangk.-G.*	.	2	1	.	.	3	3	.	57	70	127	109	+ 18	+ 16.51
21	Képiró-utcza	*Malerg.*	2	7	.	.	.	9	9	.	123	86	209	224	— 15	— 6.70

*) A mely utczákban 1857-ben 50 embernél több nem lakott, a százalék nincs kiszámítva és helyébe a △ jel van téve, mig a * jel mutatja, hogy az illető utczában 1857-ben 100 egyénnél kevesebb lakott. Az 1857-ben nem lakott vagy nem létezett utczáknál a □ jel van alkalmazva.

*) Für jene Gassen, die im Jahre 1857 weniger als 50 Personen beherbergten, ist keine Percentsumme ausgerechnet und tritt an deren Stelle das Zeichen △, während bei jenen Gassen, die weniger als 100 Einwohner zählten, das Zeichen * beigesetzt ist. Gassen, die im Jahre 1857 noch nicht bestanden oder unbewohnt waren, erhielten das Zeichen □.

2. sz. tábla (folytatása). Tabelle Nr. **2** (Fortsetzung).

	Utcza — Gasse		Száma a házaknak — Zahl der Häuser: földszintes *ebenerdigen*	1 emeletes *1-stöckigen*	2 emeletes *2-stöckigen*	3 emeletes *3-stöckigen*	4 emeletes *4-stöckigen*	Házak száma 1870-ben *Zahl der Häuser 1870*	Házak száma 1857-ben *Zahl der Häuser 1857*	Különbség *Unterschied*	Lakosság — Einwohner: 1870 férfi *männl.*	1870 nő *weibl.*	1870 együtt *zus.*	1857 férfi és nő együtt *m. und w. zusammen*	Különbség *Unterschied* ?	Különbség *Unterschied* %
22	Kecskeméti-utcza	*Kecskeméterg.*	1	9	2	1	.	13	13	.	380	381	761	691	+ 70	+ 10.13
23	Kigyó-tér	*Schlangenpl.*	1	.	.	.	.	1	—	+ 1	3	1	4	.	+ 4	+55.52
24	Kigyó-utcza	*Schlangeng.*	.	1	1	3	1	6	6	.	183	250	433	281	+ 152	
25	Kis-hid-utcza	*Kl. Brückg.*	1	.	1	1	.	3	5	— 2	107	64	171	111	+ 60	+ 54.05
26	Korona-utcza	*Krongasse*	.	1	1	.	.	2	2	.	10	12	22	20	+ 2	△
27	Kötő-utcza	*Strickerg.*	.	3	2	.	.	5	5	.	86	108	194	178	+ 16	+ 8.99
28	Kristóftér	*Christophpl.*	.	.	3	2	.	5	4	+ 1	91	67	158	196	— 38	— 19.39
29	Lakatos-utcza	*Schlosserg.*	1	1	.	.	.	2	2	.	40	18	58	42	+ 16	△
30	Lipót-utcza	*Leopoldg.*	15	22	9	1	.	47	49	— 2	841	935	1776	1527	+ 249	+ 16.31
31	Lövész-utcza	*Schützeng.*	4	5	1	.	.	10	11	— 1	161	164	325	358	— 33	+ 9.22
32	Mária Val. utcza	*M. Valeria-G.*	L. az al-dunasort. — *S. unterc Donauzeile.*													
33	Magyar-utcza	*Ungarg.*	9	15	11	2	.	37	41	— 4	598	536	1134	973	+ 161	+ 16.55
34	Mészáros-utcza	*Fleischerg.*	3	2	3	.	.	8	4	+ 4	171	208	379	245	+ 134	+ 54.69
35	Megyeház-utcza	*Comitatsg.*	2	5	.	.	.	7	8	— 1	73	80	153	193	— 40	— 20.72
36	Molnár-utcza	*Müllerg.*	18	13	5	2	.	38	31	+ 7	799	859	1658	940	+ 718	+ 76.38
37	Országút	*Landstrasse*	7	11	8	5	1	32	32	.	620	640	1260	1131	+ 129	+ 11.42
38	Papnövelde-utcza	*Seminarg.*	.	4	2	.	.	6	6	.	227	144	371	326	+ 45	+ 13.80
39	Plébánia-utcza	*Pfarrg.*	.	.	.	1	.	1	3	— 2	26	37	63	21	+ 42	△
40	Régi posta-utcza	*Alte Postg.*	.	3	4	3	.	10	9	+ 1	246	268	514	473	+ 41	+ 8.62
41	Reáltanoda-utcza	*Realschulg.*	2	7	2	2	.	13	13	.	267	264	531	309	+ 222	+ 71.84
42	Rózsatér	*Rosenpl.*	.	3	2	.	.	5	5	.	79	53	132	123	+ 9	+ 7.32
43	Rostély-utcza	*Gäterg.*	.	1	1	.	.	2	1	+ 1	15	33	48	10	+ 38	△
44	Sarkantyus-utcza	*Sporerg.*	6	2	.	.	.	8	9	— 1	90	81	171	159	+ 12	+ 7.55
45	Sebestyén-tér	*Sebastianipl.*	.	.	3	3	.	6	6	.	134	166	300	310	— 10	— 3.23
46	Sebestyén-utcza	*Sebastianig.*	.	1	3	.	.	4	5	— 1	59	46	105	112	— 7	— 6.25
47	Só-utcza	*Salzg.*	2	3	.	.	.	5	7	— 2	23	37	60	105	— 45	— 42.86
48	Sütő-utcza	*Bäckerg.*	.	.	1	1	.	2	2	.	65	68	133	119	+ 14	+ 11.77
49	Szarka-utcza	*Elsterg.*	3	1	1	.	.	.	5	+ 1	51	60	111	97	+ 14	+ 14.43*
50	Széna-tér	*Heuplatz*	1	3	.	1	.	5	5	.	139	139	278	217	+ 61	+ 28.11
51	Szép-utcza	*Schöneg.*	.	2	1	.	.	3	3	.	60	61	121	83	+ 38	+ 41.78*
52	Szerb-utcza	*Serbeng.*	6	3	1	.	.	10	10	.	222	189	411	430	— 19	— 4.42
53	Szervita-tér	*Servitenpl.*	.	1	4	3	.	8	7	+ 1	196	259	455	348	+ 107	+ 30.75
54	Tél-utcza	*Winterg.*	2	.	.	1	.	3	3	.	32	38	70	69	+ 1	+ 1.45*

55	Ujvilág-utcza	*Neuweltg.*	3	6	10	3	.	22	23	— 1	511	510	1021	1034	— 13	— 1.26
56	Úri-utcza	*Herreng.*	.	3	7	3	.	13	13	.	561	585	1146	1101	+ 45	+ 4.09
57	Váczi-utcza	*Waitzner g.*	.	6	9	5	1	21	20	+ 1	501	511	1012	1004	+ 8	+ 0.80
58	Városházlér	*Rathhauspl.*	.	5	4	1	.	10	12	— 2	234	221	455	545	— 90	— 16.51
59	Városház-utcza	*Rathhausg.*	.	.	1	.	.	1	1	.	50	28	78	87	— 9	— 10.34*
60	Zöldfa-utcza	*Grünebaumg.*	12	15	11	1	.	39	38	— 1	676	680	1356	1073	+ 283	+ 26.37
61	Zsibáros-utcza	*Trödlerg.*	.	1	1	.	.	2	2	.	37	49	86	86	.	.
	Összesen	*Zusammen*	128	216	179	71	4	598	600	— 2	12396	12556	24952	22026	+ 2926	+ 13.28

II. Lipótváros. — II. Leopoldstadt.

1	Akadémia-utcza	*Academieg.*	.	.	2	.	3	5	.	+ 5	234	375	609	.	+ 609	□
2	Árpád-utcza	*Árpádg.*	1	.	3	4	.	8	7	+ 1	167	208	375	146	+ 229	+156.85
3	Attila-utcza	*Attilag.*	.	1	3	.	.	4	3	+ 1	39	77	116	84	+ 32	+ 38.08*
4	Bálvány-utcza	*Götterg.*	1	6	7	5	.	19	17	+ 2	563	666	1229	992	+ 237	+ 23.89
5	Bátori-utcza	*Báthoryg.*	1	.	.	.	.	1	.	+ 1	11	14	25	.	+ 25	□
6	Bécsi-utcza	*Wienerg.*	.	1	1	.	.	2	2	.	29	36	65	71	— 6	— 8.45*
7	Béla-utcza	*Bélag.*	.	.	3	3	.	6	4	+ 2	175	230	405	273	+ 132	+ 48.35
8	Csillag-utcza	*Sterng.*	4	2	.	.	.	6	3	+ 3	93	73	166	122	+ 44	+ 36.06
9	Deák Ferencz-tér	*Fr. Deákspl.*	.	.	1	.	.	1	1	.	26	24	50	46	+ 4	△
10	Deák Ferencz-utcza	*Fr. Deákg.*	.	1	.	2	.	3	3	.	56	48	104	250	— 146	— 58.40
11	Dorottya-utcza	*Dorotheag.*	.	1	10	2	1	14	11	+ 3	566	651	1217	771	+ 446	— 57.85
12	Erzsébet-tér	*Elisabethpl.*	.	3	4	6	.	13	15	— 2	427	517	944	1126	— 182	— 16.16
13	Fa-tér	*Holzpl.*	5	.	1	.	.	6	7	+ 10	127	124	251	245	+ 155	+ 63.26
	Nap-utcza	*Sonneng.*	6	5	.	.	.	11			74	75	149			
14	Fegyvergyár-utcza	*Gewehrfabr.-G.*	.	.	1	.	.	1	.	+ 1	41	24	65	.	+ 65	□
15	Fel-dunasor	*Ob. Donauz. und*	3	6	8	.	.	17	21	— 2	350	370	720	1007	— 60	— 5.96
	Ferencz Józs.-rakp.	*Franz Jos.-Quai*														
	Mária Valeria-utcza	*Maria Valeriag.*	.	.	.	1	1	2			90	137	227			
16	Fő-út	*Hochstrasse*	.	2	5	6	.	13	16	— 3	451	497	948	1005	— 57	— 5.67
17	Fürdő-utcza	*Badg.*	.	.	1	2	.	3	3	.	84	81	165	195	— 30	— 15.38
18	Géza-utcza	*Gézag.*	1	1	1	.	.	3	3	.	213	177	390	164	+ 226	+137.80
19	Gyapjú-utcza	*Wollg.*	2	1	1	.	.	4	5	— 1	93	86	179	116	+ 63	+ 54.31
20	Három-korona-utcz.	*Dreikroneng.*	2	4	6	13	.	25	26	— 1	791	951	1742	1477	+ 265	+ 17.94
21	Hajnal-utcza	*Morgeng.*	.	1	3	.	.	4	5	— 1	129	131	260	210	+ 50	+ 23.81
22	Harminczad-utcza	*Dreissigstamtg.*	.	.	3	.	.	3	3	.	59	65	124	126	— 2	— 1.59
23	Hold-utcza	*Mondg.*	6	.	2	.	.	8	7	+ 1	289	200	489	389	+ 100	+ 25.71
24	Jozsef-tér	*Josephspl.*	1	.	9	3	.	13	11	+ 2	312	379	691	456	+ 235	+ 51.53
25	Két sas-utcza	*Zweiadlerg.*	1	6	5	10	.	22	23	— 1	553	777	1330	1111	+ 219	+ 19.71
26	Mária Valeria-utcza	*Mar. Valeriag.*	L. feldunasor. — *S. obere Donauzeile.*								90	137	227	.	+ 227	□

2. sz. tábla (folytatása). Tabelle Nr. **2** (Fortsetzung).

	Utcza — Gasse		Házak száma — Zahl der Häuser: földszintes *ebenerdigen*	1 emeletes *1-stöckigen*	2 emeletes *2-stöckigen*	3 emeletes *3-stöckigen*	4 emeletes *4-stöckigen*	Házak száma 1870-ben *Zahl der Häuser 1870*	Házak száma 1857-ben *Zahl der Häuser 1857*	Különbség *Unterschied*	Lakosság — Einwohner 1870 férfi *männl.*	1870 nő *weibl.*	1870 együtt *zus.*	1857 férfi és nő együtt *m. und w. zusammen*	Különbség *Unterschied* ?	Különbség *Unterschied* %
27	Marokkói-utcza	*Marokkanerg.*	.	.	1	.	.	1	1	.	28	30	58	86	— 28	— 32.56
28	Mérleg-utcza	*Waagg.*	.	.	4	2	.	6	5	+ 1	180	204	384	308	+ 76	+ 24.68
29	Nádor-utcza	*Palatin.*	21	6	10	13	.	50	37	+ 13	1460	1590	3050	1943	+ 1107	+ 56.97
30	Nap-utcza	*Sonneng.*							L. fa-tér. — *S. Holzplatz.*							
31	Rudolf-rakpart	*Rudolphsquai*	2	.	.	.	1	3	.	+ 3	55	69	124	.	+ 124	□
32	Sétatér-utcza	*Promenadeg.*	.	.	.	.	.	.	.	.	132	155	287	517	+ 271	+ 52.42
33	Széchenyi-tér	*Széchenyitrom.*	1	2	7	1	.	11	8	+ 3	185	316	501			
34	Széchenyi-utcza	*Széchenyig.*	.	2	1	1	.	4	1	+ 3	115	152	267	120	+ 147	+122.50
35	Szinháztér	*Theaterpl.*	.	2	1	3	.	6	5	+ 1	100	102	202	90	+ 112	+124.44*
36	Templomtér	*Kirchenpl.*	2	.	.	1	.	3	2	+ 1	40	60	100	59	+ 41	+ 69.50*
37	Tükör-utcza	*Spiegelg.*	1	.	1	.	1	3	2	+ 1	108	182	290	220	+ 70	+ 31.82
38	Váczi-út	*Waitznerstr.*	9	12	6	2	1	30	28	+ 2	1022	1059	2081	1580	+ 501	+ 31.71
39	Vadász-utcza	*Jägerg.*	7	4	3	.	1	15	14	+ 1	418	407	825	622	+ 203	+ 32.84
40	Valero-utcza	*Valerog.*	3	.	2	.	.	5	3	+ 2	76	55	131	43	+ 88	△
41	Zrinyi-utcza	*Zrinyig.*	.	.	5	1	.	6	5	+ 1	142	176	318	321	— 3	— 0.93
	Összesen	*Zusammen*	80	69	121	81	9	360	307	+ 53	10190	11570	21760	16291	+ 5469	+ 33.58
	III a. Terézváros A.								**III a. Theresienstadt A.**							
1	Aréna-utcza	*Arenag.*	8	4	.	.	.	12	13	— 1	265	225	490	364	+ 126	+ 34.61
2	Dohány-utcza	*Tabakg.*	9	4	4	.	.	17	16	+ 1	568	537	1105	790	+ 315	+ 39.87
3	Fekete sas-utcza	*Schw. Adlerg.*	4	4	3	.	.	11	11	.	387	362	749	548	+ 201	+ 36.64
4	Három dob-utcza	*Dreitrommelg.*	22	9	7	1	.	39	40	— 1	1546	1485	3031	2714	+ 317	+ 11.68
5	Három szív-utcza	*Dreiherzeng.*	17	3	1	.	.	21	18	+ 3	311	261	572	520	+ 52	+ 10.00
6	Hajós-utcza	*Schiffmannsg.*	25	6	4	.	.	35	38	— 3	1106	940	2046	1325	+ 721	+ 54.41
7	Hermina-tér	*Herminenplatz*	5	5	3	.	.	13	13	.	505	482	987	937	+ 50	+ 5.34
8	István-tér	*Stephansplatz*	11	4	1	.	.	16	16	.	723	635	1358	766	+ 592	+ 77.28
9	Két szerecsen-utcza	*Zweimohreng.*	20	9	10	.	.	39	39	.	2075	1843	3918	3158	+ 760	+ 24.06
10	Kerepesi-út	*Kerepeserstrasse*	7	2	6	.	.	15	14	+ 1	423	425	848	703	+ 145	+ 20.62
11	Király-utcza	*Königsg.*	8	10	16	11	.	45	45	.	2540	2672	5212	4828	+ 384	+ 7.95
12	Kis diófa-utcza	*Kl. Nussbaumg.*	9	4	.	.	.	13	34	.	231	213	444	920	+ 382	+ 41.52
13	Nagy diófa-utcza	*Gr. Nussbaumg.*	17	4	.	.	.	21			460	398	858			

14	Kis kereszt-utcza	*Kl. Kreuzg.*	9	7	2	.	.	18	43	+ 2	420	436	856	1587	+ 466	+ 29.36
15	Nagy kereszt-utcza	*Gr. Kreuzg.*	21	6	.	.	.	27			601	596	1197			
16	Kis Kőmives-utcza	*Kl. Maurerg.*	4	.	.	.	.	4	4	.	87	90	177	160	+ 17	+ 10.70
17	Könyök-utcza	*Ellbogeng.*	5	7	4	.	.	16	19	— 3	483	514	997	875	+ 122	+ 13.94
18	Lázár-utcza	*Lazarusg.*	4	4	1	.	.	9	8	+ 1	276	292	568	546	+ 22	+ 4.03
19	Laudon-utcza	*Laudong.*	1	1	2	2	.	6	5	+ 1	371	323	694	515	+ 179	+ 34.76
20	Nagy diófa-utcza	*Gr. Nussbaumg.*	L. kis diófa-utcza. — *S. kleine Nussbaumgasse.*													
21	Nagy kereszt-utcza	*Gr. Kreuzg.*	L. kis kereszt-utcza. — *S. kleine Kreuzgasse.*													
22	Nyár-utcza	*Sommerg.*	19	7	.	.	.	26	26	.	577	515	1092	667	+ 425	+ 63.72
23	Országút	*Landstrasse*	.	2	7	1	1	11	10	+ 1	661	837	1498	1237	+ 261	+ 21.10
24	Ó-utcza	*Altg.*	16	4	2	.	.	22	22	.	376	410	786	760	+ 26	+ 3.42
25	Petőfi-utcza	*Petőfig.*	7	3	1	1	.	12	11	+ 1	344	307	651	474	+ 177	+ 37.34
26	Révay-(Retek-)utcza	*Révay (Rettig) g.*	8	9	3	.	.	20	18	+ 2	857	764	1621	1096	+ 525	+ 47.90
27	Rombach-utcza	*Rombachg*	5	1	4	.	1	11	9	+ 2	327	291	618	387	+ 231	+ 59.69
28	Síp-utcza	*Pfeiferg.*	11	6	2	1	.	20	14	+ 6	467	486	953	683	+ 270	+ 39.53
29	Uj-utcza	*Neueg.*	15	5	2	.	.	22	18	+ 4	473	403	876	739	+ 137	+ 18.54
30	Váczi-út	*Waitznerstr.*	4	6	6	1	2	19	19	.	868	911	1779	1612	+ 167	+ 10.36
	Összesen	*Zusammen*	291	136	91	18	4	540	523	+ 17	18328	17653	35981	28911	+ 7070	+ 24.45

III b. Terézváros B. — III b. Theresienstadt B.

1	Akáczfa-utcza (kis)	*Kl. Akacieng.*	9	.	.	.	.	9	7	+ 2	261	206	467	1907	+ 611	+ 32.04
2	Akáczfa-utcza(nagy)	*Gr. Akacieng.*	37	6	.	.	.	43	41	+ 2	1096	955	2151			
3	Aradi-utcza	*Araderg.*	34	8	.	.	.	42	27	+ 15	1164	967	2131	929	+ 1202	+129.39
4	Aréna-utcza	*Arenag.*	9	1	.	.	.	10	7	+ 3	145	132	277	192	+ 85	+ 44.27
5	Árok-utcza (alsó)	*Unt. Grabeng.*	5	3	.	.	.	8	.	+ 8	174	153	327	67	+ 884	+1319.45*
6	Árok-utcza (felső)	*Ob. Grabeng.*	6	7	1	.	.	14	5	+ 9	356	268	624			
7	Dávid-utcza	*Davidg.*	11	2	.	.	.	13	14	— 1	481	381	862	539	+ 323	+ 59.92
8	Dohány-utcza	*Tabakg.*	27	3	.	.	.	30	22	+ 8	893	786	1679	1061	+ 618	+ 58.25
9	Erdősor	*Waldzeile*	37	4	1	.	.	42	31	+ 11	894	998	1892	1514	+ 378	+ 24.97
10	Flórián-utcza	*Floriang.*	4	.	.	.	.	4	4	.	46	46	92	54	+ 38	+ 70.37*
11	Gabler-utcza	*Gablerg.*	9	1	.	.	.	10	11	— 1	189	194	383	344	+ 39	+ 11.34
12	Gyár-utcza	*Fabriksg.*	26	7	4	.	.	37	37	.	814	738	1552	1274	+ 278	+ 21.82
13	Hárombárány-utcza	*Dreilämmerg.*	8	3	.	.	.	11	9	+ 2	332	223	555	322	+ 233	+ 72.36
14	Háromdob-utcza	*Dreitrommelg.*	28	13	2	.	.	43	31	+ 12	1190	1175	2365	1383	+ 982	+ 71.01
15	Hárommozsár-utcza	*Dreipöllerg.*	13	2	.	.	.	15	15	.	344	299	643	573	+ 70	+ 12.22
16	Háromsziv-utcza	*Dreiherzeng.*	12	1	1	.	.	14	15	— 1	306	279	585	300	+ 285	+ 95.00
17	Hársfa-utcza	*Lindeng.*	11	1	.	.	.	12	11	+ 1	288	267	555	225	+ 330	+146.67
18	János utcza	*Johannisg.*	4	.	.	.	.	4	3	+ 1	72	67	139	60	+ 79	+ 13.17*
19	Kétszerecsen-utcza	*Zweimohreng.*	11	1	.	.	.	12	13	— 1	252	217	469	378	+ 91	+ 24.07
20	Kétsziv-utcza	*Zweiherzeng.*	62	1	.	.	.	63	62	+ 1	1039	964	2003	1268	+ 735	+ 57.96
21	Kemnici-utcza	*Kemnitzerg.*	9	1	.	.	.	10	7	+ 3	142	135	277	139	+ 138	+ 99.28

2. sz. tábla (folytatása). Tabelle Nr. **2** (Fortsetzung).

	Utcza — Gasse		Száma a házaknak — Zahl der Häuser: földszintes *ebenerdigen*	1 emeletes *1-stöckigen*	2 emeletes *2-stöckigen*	3 emeletes *3-stöckigen*	4 emeletes *4-stöckigen*	Házak száma 1870-ben *Zahl der Häuser 1870*	Házak száma 1857-ben *Zahl der Häuser 1857*	Különbség *Unterschied*	Lakosság — Einwohner: 1870 férfi *männl.*	1870 nő *weibl.*	1870 együtt *zus.*	1857 férfi és nő együtt *m. und w. zusammen*	Különbség *Unterschied* ?	Különbség *Unterschied* %
22	Kerepesi-út	*Kerepeserstr.*	18	8	1	.	.	27	27	.	1042	904	1946	1602	+ 344	+ 21.47
23	Kertész-utcza	*Gärtnerg.*	20	2	.	.	.	22	13	+ 9	549	510	1059	351	+ 708	+201.71
24	Király utcza	*Königsg.*	34	9	7	.	.	50	52	— 2	1065	1319	2384	979	+ 1405	+143.51
25	Kis mező-utcza	*Kl. Feldg.*	29	3	2	.	.	34	29	+ 5	986	839	1825	1030	+ 795	+ 77.18
26	Kis rózsa-utcza	*Kl. Roseng.*	3	.	.	.	.	3	.	+ 3	96	87	183	.	+ 183	□
27	Kőműves-u. (nagy)	*Gr. Maurerg.*	12	1	.	.	.	13	14	— 1	216	177	393	392	+ 1	+ 0.25
28	Miksa-utcza	*Maximiliang.*	3	1	.	.	.	4	.	+ 4	55	44	99	.	+ 99	□
29	Nagy mező-utcza	*Gr. Feldg.*	40	8	8	.	.	56	50	+ 6	1609	1322	2931	1932	+ 999	+ 51.71
30	Ó-utcza	*Altg.*	14	1	1	.	.	16	19	— 3	346	319	665	449	+ 216	+ 48.11
31	Pálya-udvar	*Bahnhof*	8	1	1	.	.	10	.	+ 10	152	118	270	.	+ 270	□
32	Rózsa-utcza	*Roseng.*	39	2	.	.	.	41	34	+ 7	786	716	1502	844	+ 658	+ 77.96
33	Steiner-u. (Deák-u.)	*Steiner (Deák) g.*	17	3	.	.	.	20	7	+ 13	406	317	723	11	+ 712	△
34	Szegfű-utcza	*Nelkeng.*	2	.	.	.	.	2	3	— 1	36	41	77	71	+ 6	+ 8.45
35	Szeglet-u. (zug-u.)	*Winkelg.*	4	.	.	.	.	4	3	+ 1	32	34	66	23	+ 43	△
36	Szövetség-utcza	*Allianzg.*	27	6	.	.	.	33	29	+ 4	650	682	1332	1031	+ 301	+ 29.19
37	Templom-tér	*Kirchenpl.*	1	.	.	.	.	1	.	+ 1	9	7	16	163	+ 155	+ 96.09
38	Templom-utcza	*Kircheng.*	4	2	.	.	.	6	5	+ 1	105	197	302			
39	Uj-utcza	*Neueg.*	13	2	.	.	.	15	15	.	479	403	882	464	+ 418	+ 90.09
40	Váczi-út	*Waitznerstr.*	5	1	3	.	.	9	9	.	198	209	407	349	+ 58	+ 16.62
41	Valero-utcza	*Valerog.*	7	1	.	.	.	8	9	— 1	172	171	343	207	+ 136	+ 65.70
42	Vitéz-ut. (Lovag-ut.)	*Rittergasse.*	13	.	.	.	.	13	14	— 1	245	201	446	417	+ 29	+ 6.95
	Összesen	*Zusammen*	685	116	32	.	.	833	704	+129	19712	18067	37779	22844	+14935	+ 65.38
	Összefoglalása a Terézváros mindkét részében előforduló utczáknak. — *Zusammenfassung der in beiden Hälften der Theresienstadt liegenden Strassen.*															
1	Arena-utcza	*Arenagasse*	17	5	.	.	.	22	20	+ 2	410	357	767	556	+ 211	+ 37.95
2	Dohány-utcza	*Tabakgasse*	36	7	4	.	.	47	38	+ 9	1461	1323	2784	1851	+ 933	+ 50.41
3	Három dob-utcza	*Dreitrommelg.*	50	22	9	1	.	82	71	+ 11	2736	2660	5396	4097	+ 1299	+ 31.71
4	Három sziv-utcza	*Dreiherzeng*	29	4	2	.	.	35	33	+ 2	617	540	1157	820	+ 337	+ 41.10
5	Két szerecsen-utcza	*Zweimohreng.*	31	10	10	.	.	51	52	— 1	2327	2060	4387	3536	+ 851	+ 24.07
6	Kerepesi ut	*Kerepeserstrasse*	25	10	7	.	.	42	41	+ 1	1465	1329	2794	2305	+ 489	+ 21.21
7	Király-utcza	*Königsgasse*	42	19	23	11	.	95	97	— 2	3605	3991	7596	5807	+ 1789	+ 30.81
8	Kőműves-utcza	*Maurergasse*	16	1	.	.	.	17	18	+ 1	303	267	570	552	+ 18	+ 3.26
9	Ó-utcza	*Altgasse*	30	5	3	.	.	38	41	— 3	722	729	1451	1209	+ 242	+ 20.02
10	Uj-utcza	*Neuegasse*	28	7	2	.	.	37	33	+ 4	952	806	1758	1203	+ 555	+ 46.13
11	Váczi-út	*Waitznerstrasse*	9	7	9	1	2	28	28	.	1066	1120	2186	1961	+ 225	+ 11.47

IV. Józsefváros. — IV. Josephstadt.

1	Anna-utcza	*Annag.*	2	1	.	.	.	3	.	+	3	54	48	102	.	+	102	□
2	Árok-utcza (alsó)	*Unt. Grabeng.*	8	.	.	.	.	8	5	+	3	62	48	110	41	+	69	△
3	Árok-utcza (felső)	*Ob. Grabeng.*	24	.	.	.	.	24	17	+	7	158	175	333	196	+	137	+ 69.90
4	Békés-utcza	*Friedlicheg.*	6	1	.	.	.	7	6	+	1	179	157	336	148	+	188	+127.03
5	Bérkocsis-utcza	*Fiakerg.*	17	.	.	.	.	17	22	—	5	300	265	565	419	+	146	+ 34.84
6	Bodzafa-utcza	*Hollunderg.*	24	11	2	.	.	37	28	+	9	836	789	1625	654	+	971	+148.53
7	Borjú-tér	*Kälberplatz*	16	2	.	.	.	18	16	+	2	262	241	503	330	+	173	+ 52.42
8	Fecske-utcza	*Schwalbeng.*	26	.	.	.	.	26	24	+	2	329	318	647	388	+	259	+ 66.75
9	Futó-utcza	*Renng.*	42	3	.	.	.	45	43	+	2	527	471	998	568	+	430	+ 75.70
10	Gólya-utcza	*Storchg.*	38	.	.	.	.	38	31	+	7	263	269	532	275	+	257	+ 93.45
11	Gyöntyúk-utcza	*Perlhuhng.*	5	5	.	.	.	10	9	+	1	236	253	489	404	+	85	+ 21.04
12	Homok-utcza	*Sandg.*	6	.	.	.	.	6	6		.	63	76	139	116	+	23	+ 19.83
13	Horgony-utcza	*Ankerg.*	21	.	.	.	.	21	17	+	4	134	127	261	166	+	95	+ 57.23
14	Illés-utcza	*Eliasg.*	24	1	.	.	.	25	20	+	5	430	372	802	391	+	411	+105.11
15	József-utcza	*Josephig.*	94	4	.	.	.	98	97	+	1	1663	1521	3184	2274	+	910	+ 40.02
16	Kálvária-utcza	*Calvarieng.*	14	.	.	.	.	14	10	+	4	80	79	159	44	+	115	△
17	Kender-utcza	*Hanfg.*	33	.	.	.	.	33	34	—	1	399	394	793	483	+	310	+ 64.18
18	Kerepesi-út	*Kerepeserstr.*	18	11	3	1	.	33	29	+	4	1250	1150	2400	1320	+	1080	+ 81.82
19	Kis fuvaros-utcza	*Kl. Fuhrmannsg.*	8	.	.	.	.	8	9	—	1	127	119	246	196	+	50	+ 25.51
20	Kis státió-utcza	*Kl. Stationsg.*	6	.	.	.	.	6	6		.	102	88	190	88	+	102	+115.91
21	Kis templom-utcza	*Kl. Kircheng.*	11	.	.	.	.	11	11		.	207	211	418	163	+	255	+156.44
22	Konti-utcza	*Contig.*	32	.	.	.	.	32	29	+	3	353	361	714	512	+	202	+ 39.45
23	Kórház-utcza	*Spitalsg.*	5	1	.	.	.	6	5	+	1	231	163	394	261	+	133	+ 50.96
24	Koszorú-utcza	*Kranzg.*	26	.	.	.	.	26	26		.	212	218	430	259	+	171	+ 66.02
25	Kőbányai-utcza	*Steinbrucherstr.*	11	.	.	.	.	11	7	+	4	111	72	183	62	+	121	+195.16
26	Kőfaragó-utcza	*Steinmetzg.*	6	3	1	.	.	10	11	—	1	285	288	573	402	+	171	+ 42.54
27	Kőrisfa-utcza	*Escheng.*	14	.	.	.	.	14	12	+	2	77	75	152	68	+	84	+123.53
28	Liszt-utcza	*Mehlg.*	3	.	.	.	.	3	3		.	21	30	51	45	+	6	△
29	Ludoviceum-utcza	*Ludoviceumg.*	18	.	.	.	.	18	13	+	5	86	109	195	99	+	96	+ 96.97
30	Magdolna-utcza	*Magdaleneng.*	12	.	.	.	.	12	9	+	3	91	98	189	73	+	116	+160.27
31	Mária-utcza	*Marieng.*	6	4	.	.	.	10	8	+	2	237	219	456	21	+	435	△
32	Mátyás-tér	*Mathiasplatz*	15	.	.	.	.	15	12	+	3	168	144	312	244	+	68	+ 27.87
33	Muzeum-utcza	*Museumg.*	.	.	.	.	.	.	1	—	1	.	.	.	.		.	.
34	Nagy fuvaros-utcza	*Gr. Fuhrmannsg.*	23	.	.	.	.	23	10	+	13	234	250	484	277	+	207	+ 74.73
35	Nagy státió-utcza	*Gr. Stationsg.*	62	17	1	.	.	80	75	+	5	1534	1486	3020	1864	+	1156	+ 62.02
36	Nagy templom-utcza	*Gr. Kircheng.*	20	1	.	.	.	21	17	+	4	189	203	392	262	+	130	+ 49.62
37	Nagy vásár-tér	*Gr. Marktplatz*	10	1	.	.	.	11	1	+	10	110	113	223	14	+	209	△
38	Nap-utcza	*Sonneng.*	25	.	.	.	.	25	22	+	3	228	235	463	316	+	147	+ 46.52
39	Német-utcza	*Deutscheg.*	38	3	.	.	.	41	37	+	4	669	566	1235	706	+	529	+ 74.93
40	Óriás-utcza	*Rieseng.*	28	.	.	.	.	28	24	+	4	233	228	461	311	+	150	+ 48.23
41	Ország-út	*Landstrasse*	2	1	3	.	.	6	4	+	2	187	188	375	257	+	118	+ 45.91

2. sz. tábla (folytatása). Tabelle Nr. **2** (Fortsetzung).

	Utcza — Gasse		Száma a házaknak — Zahl der Häuser: Földszintes *ebenerdigen*	1 emeletes *1-stöckigen*	2 emeletes *2-stöckigen*	3 emeletes *3-stöckigen*	4 emeletes *4-stöckigen*	Házak száma 1870-ben *Zahl der Häuser 1870*	Házak száma 1857-ben *Zahl der Häuser 1857*	Különbség *Unterschied*	Lakosság — Einwohner: 1870 férfi *männl.*	1870 nő *weibl.*	1870 együtt *zus.*	1857 férfi és nő együtt *m. und w. zusammen*	Különbség *Unterschied* ?	Különbség *Unterschied* %
42	Őr-utcza	*Wächterg.*	7	.	.	.	.	7	7	.	148	160	308	96	+ 212	+220.83*
43	Örömvölgy-utcza	*Freudenthalg.*	15	.	.	.	.	15	13	+ 2	132	85	217	139	+ 78	+ 56.11
44	Ősz-utcza	*Herbstg.*	22	6	2	.	.	30	26	+ 4	564	556	1120	909	+ 211	+ 23.21
45	Ötpacsirta-utcza	*Fünflercheng.*	15	2	1	.	.	18	14	+ 4	314	307	621	455	+ 166	+ 36.48
46	Pontykő-utcza	*Karpfensteing.*	17	.	.	.	.	17	12	+ 5	175	164	339	249	+ 90	+ 36.14
47	Práter-utcza	*Praterg.*	54	3	.	.	.	57	51	+ 6	805	785	1590	728	+ 862	+118.41
48	Rigó-utcza	*Amselg.*	7	.	.	.	.	7	6	+ 1	90	71	161	101	+ 60	+ 59.40
49	Ritka-utcza	*Seltsameg.*	1	2	.	.	.	3	5	— 2	102	98	200	202	— 2	— 0.99
50	Salétrom-utcza	*Saliterg.*	4	2	.	.	.	6	5	+ 1	120	84	204	81	+ 123	+151.85*
51	Sándor főh.-utcza	*Erzh. Alex.-G.*	17	5	5	.	.	27	23	+ 4	617	633	1250	738	+ 512	+ 69.38
52	Sárkány-utcza	*Dracheng.*	8	.	.	.	.	8	9	— 1	56	56	112	63	+ 49	+ 77.78*
53	Sörfőző-utcza	*Bräumeisterg.*	19	1	.	1	.	21	18	+ 3	482	437	919	691	+ 228	+ 32.99
54	Sertéskereskedő-ut.	*Borstenviehh.-G.*	44	.	.	.	.	44	42	+ 2	731	691	1422	968	+ 458	+ 47.51
55	Széna-vásár	*Heumarkt*	.	.	.	.	.	.	11	— 11						
56	Szőlőhegy-utcza	*Weinbergg.*	29	.	.	.	.	29	31	2	245	258	503	361	+ 142	+ 39.33
57	Szűz-utcza	*Jungfraug.*	4	.	.	.	.	4	4	.	64	43	107	43	+ 64	△
58	Tavaszmező-utcza	*Frühlingsfeldg.*	42	.	.	.	.	42	40	+ 2	510	440	950	672	+ 278	+ 41.37
59	Temető-utcza	*Friedhofg.*	5	.	.	.	.	5	4	+ 1	44	41	85	40	+ 45	△
60	Templom-tér	*Kirchenplatz*	16	.	.	.	.	16	18	— 2	284	236	520	316	+ 204	+ 84.56
61	Tömő-utcza	*Schopperg.*	24	.	.	.	.	24	20	+ 4	167	162	329	184	+ 145	+ 78.80
62	Türelem-utcza	*Toleranzg.*	20	2	1	.	.	23	26	— 3	394	345	739	439	+ 300	+ 68.34
63	Üllői-út	*Üllöerstrasse*	25	9	3	1	.	38	33	+ 5	596	483	1079	1067	+ 12	+ 1.12
64	Vas-utcza	*Eiseng.*	4	8	2	.	.	14	8	+ 6	549	550	1099	394	+ 705	+178.93
65	Vig-utcza	*Lustigeg.*	24	1	1	.	.	26	25	+ 1	503	493	996	431	+ 565	+131.09
66	Zerge-utcza	*Gemseng.*	20	2	.	.	.	22	21	+ 1	414	380	794	624	+ 170	+ 27.24
67	Zsák-utcza	*Sackg.*	38	2	.	.	.	40	32	+ 8	453	580	1033	522	+ 511	+ 97.89
	Összesen	*Zusammen*	1280	115	25	3	.	1423	1270	+153	21476	20355	41831	25226	+16605	+ 65.82
	V. Ferenczváros.										**V. Franzstadt.**					
1	Al-dunasor	*Unt. Donauzeile*	13	4	.	.	.	17	23	— 6	310	293	603	551	+ 52	+ 9.44
2	Angyal-utcza	*Engelg.*	26	.	.	.	.	26	26	.	334	333	667	355	+ 212	+ 87.88
3	Csillag-utcza	*Sterng.*	6	1	.	.	.	7	7	.	109	109	218	165	+ 53	+ 32.18

4	Ferencztér	*Franzpl.*	15	.	.	.	.	15	14	+ 1	181	188	369	121	+ 248	+ 204.96
5	Ferencz-utcza	*Franzg.*	32	.	.	.	.	32	23	+ 9	289	253	542	439	+ 103	+ 23.46
6	Florián-utcza	*Floriang.*	43	.	.	.	.	43	40	+ 3	455	450	905	405	+ 500	+ 123.46
7	Fő-utcza	*Hauptg.*	24	4	1	.	.	29	34	— 5	747	645	1392	781	+ 611	+ 78.23
8	Gyep-utcza	*Waseng.*	37	1	.	.	.	38	36	+ 2	262	292	554	344	+ 210	+ 61.05
9	Három pipa-utcza	*Dreipfeifeng.*	7	1	1	.	.	9	5	+ 4	195	209	404	175	+ 229	+ 130.86
10	Imre-utcza	*Imreg.*	3	.	.	.	.	3	2	+ 1	34	43	77	57	+ 20	+ 35.09
11	Ipar-utcza	*Industrieg.*	6	.	.	.	.	6	.	+ 6	104	81	185	.	+ 185	□
12	István-utcza	*Stephansg.*	5	1	.	.	.	6	7	— 1	77	72	149	131	+ 18	+ 13.74
13	Két nyúl-utcza	*Zweihaseng.*	31	5	.	.	.	36	30	+ 6	692	548	1240	741	+ 499	+ 67.34
14	Köztelek-utcza	*Köztelekg.*	.	.	.	.	.	.	1	— 1	.	.	.	.	.	.
15	Liliom-utcza	*Lilieng.*	46	1	.	.	.	47	43	+ 4	467	486	953	771	+ 182	+ 23.60
16	Márton-utcza	*Martin g.*	18	.	.	.	.	18	9	+ 9	108	132	240	64	+ 176	+ 275.00
17	Mátyás-utcza	*Mathiasg.*	1	.	.	.	.	1	3	— 2	54	40	94	54	+ 40	+ 74.07
18	Malom-utcza	*Mühlg.*	42	1	.	.	.	43	43	.	854	820	1674	982	+ 692	+ 70.47
19	Mészáros-utcza	*Fleischerg.*	2	1	2	.	.	5	5	.	93	98	191	93	+ 98	+ 105.38
20	Páva-utcza	*Pfaug.*	33	.	.	.	.	33	32	+ 1	342	373	715	533	+ 182	+ 34.15
21	Remete-utcza	*Einsiedlerg.*	18	.	.	.	.	18	16	+ 2	184	198	382	176	+ 206	+ 117.05
22	Soroksári töltés	*Soroks. Damm*	1	1	2	.	.	4	.	+ 4	67	47	114	.	+ 114	□
23	Soroksári-utcza	*Soroksárerstr.*	56	12	1	.	.	69	75	— 6	1681	1445	3126	1990	+ 1136	+ 57.01
24	Sótér	*Salzg.*	4	1	.	.	.	5	.	+ 5	77	59	136	.	+ 136	□
25	Szénatér	*Heuplatz*	.	.	3	.	.	3	3	.	161	129	290	161	+ 129	+ 80.12
26	Szvetenay-utcza	*Szvetenayg.*	13	.	.	.	.	13	4	+ 9	79	73	152	47	+ 105	△
27	Tehén-utcza	*Kuhg.*	15	1	.	.	.	16	14	+ 2	170	183	352	264	+ 89	+ 33.71
28	Temető-utcza	*Friedhofg.*	35	1	.	.	.	36	40	— 4	424	410	834	487	+ 347	+ 71.25
29	Templom-tér	*Kirchenplatz*	7	2	.	.	.	9	9	.	156	162	318	202	+ 116	+ 57.43
30	Üllői-ut	*Üllőerstrasse*	35	10	4	2	.	51	38	+ 13	1098	1058	2156	1100	+ 1056	+ 96.00
31	Vendel-utcza	*Wendeling*	13	1	.	.	.	14	.	+ 14	89	84	173	.	+ 173	□
32	Viola-utcza	*Veilcheng.*	37	.	.	.	.	37	37	.	290	275	565	307	+ 258	+ 84.04
33	Virág-utcza	*Blumeng.*	30	.	.	.	.	30	30	.	213	205	418	335	+ 83	+ 24.78
	Összesen	*Zusammen*	654	49	14	2	.	719	649	+ 70	10390	9793	20189	11831	+ 8358	+ 70.64

VI. és VII. Kültelkek és Kőbánya. — VI. und VII. Extravillan und Steinbruch.

	Kültelkeken	*Extravillan*	518	51	6	.	.	570	365	+205	7640	5991	17994	5522	+12462	+ 225.68
	Kőbányán	*Steinbruch*	200	15	1	.	.	210	.	+216	2603	1750				

2. számú tábla (folytatása). Tabelle Nr. 2 (Fortsetzung).

Összefoglalása a több városrészben előforduló utczáknak.

Zusammenfassung für die in mehreren Stadttheilen liegenden Strassen.

		Száma a házaknak — Zahl der Häuser: földszintes *ebenerdigen*	1 emeletes *1-stöckigen*	2 emeletes *2-stöckigen*	3 emeletes *3-stöckigen*	4 emeletes *4-stöckigen*	Házak száma 1870-ben *Zahl der Häuser 1870*	Házak száma 1857-ben *Zahl der Häuser 1857*	Különbség *Unterschied*	Lakosság — Einwohner: 1870 férfi *männl.*	1870 nő *weibl.*	1870 együtt *zus.*	1857 férfi és nő együtt *m. und w. zusammen*	Különbség *Unterschied* ?	Különbség *Unterschied* %
1	Al-dunasor *) (bel- és Ferenczv.) *Untere Donauzeile (Innere u. Franzstadt)*	15	7	6	4	.	32	49*)	— 17	578	629	1207	1731	— 297	— 17.16
2	Alsó árok-utcza (Teréz- és Józsefv.) *Untere Grabengasse (Theres. u. Josephst.)*	13	3	.	.	.	16	5	+ 11	236	201	437	67	+ 370	+552.24*
3	Felső árok-utcza (Teréz- és Józsefv.) *Obere Grabengasse (Theres. u. Josephst.)*	30	7	1	.	.	38	22	+ 16	514	443	957	237	+ 720	+303.80
4	Deák F.-utcza (bel- és Lipótváros) *Franz Deákgasse (Innere u. Leopoldstadt)*	.	2	11	5	.	18	15	+ 3	454	408	862	884	— 22	— 2.49
5	Kerepesi-út (Teréz- és Józsefváros) *Kerepeserstrasse (Theres. u. Josephstadt)*	43	21	10	1	.	75	70	+ 5	2715	2479	5194	3625	+ 1569	+ 43.28
6	Mária Valer.-utcza (bel- és Lipótv.) *Maria Valerieg. (Innere u. Leopoldstadt)*	.	.	,	4	1	5	.	+ 5	209	278	487	.	+ 487	□
7	Mészáros-utcza (bel- és Ferenczv.) *Fleischergasse (Innere u. Franzstadt)*	5	3	5	.	.	13	9	+ 4	264	306	570	338	+ 232	+ 68.64
8	Ország-út (bel-, Teréz- és Józsefv.) *Landstrasse (Innere, Theres.- u. Josephst.)*	9	14	18	6	2	49	46	+ 3	1468	1665	3133	2625	+ 508	+ 19.35
9	Szénatér (bel- és Ferenczváros) *Heuplatz (Innere u. Franzstadt)*	1	3	3	1	.	8	8	+ .	300	268	568	378	+ 190	+ 50.26
10	Üllői-út (József- és Ferenczváros) *Üllöerstrasse (Joseph- u. Franzstadt)*	60	19	7	3	.	89	71	+ 18	1694	1541	3235	2167	+ 1068	+ 49.29
11	Váczi-út (Lipót- és Terézváros) *Waitznerstrasse (Leopold- u. Theresienst.)*	18	19	15	3	3	58	56	+ 2	2088	2179	4267	3541	+ 726	+ 20.50

*) Az 1857-ik évben a dunasor a mostani Ferencz-József-rakpartot, az akadémia-utczát és a Mária Valeria-utczának bel- és lipórvárosi részét, valamint a mostani al- és felduna-sort foglalta magába.

*) *Im Jahre 1857 bestand die Donauzeile aus dem jetzigen Franz-Josephs-Quai, der Academiegasse, den zwei Theilen der M. Valeriagasse und der jetzigen oberen und unt. Donauzeile.*

3. számú tábla. Távollevő helybeliek. — Abwesende Einheimische. Tabelle Nr. 3.

		Férfi *Männlich*	Nő *Weiblich*	Együtt *Zusammen*
Ideiglenesen tartózkodók. — *Zeitweilig Abwesende.*				
Az országon belül	*Im Lande*	337	105	442
Az ausztriai tartományokban	*In den österreichischen Ländern*	62	21	83
A külföldön	*Im Auslande*	20	5	25
	Összesen *Zusammen*	419	131	550
Huzamosan tartózkodók. — *Dauernd Abwesende.*				
Az országon belül	*Im Lande*	419	127	546
Az ausztriai tartományokban	*In den österreichischen Ländern*	148	61	209
A külföldön	*Im Auslande*	96	25	121
	Összesen *Zusammen*	663	213	876
Tettleges szolgálatban távollevők. — *Im activen Militärdienste Abwesende.*				
A rendes katonaságnál	*Bei der Linie*	338	—	338
A honvédségnél	*Bei der Landwehr*	53	—	53
	Összesen *Zusammen*	391	—	391
	Főösszeg — *Hauptsumme*	**1473**	**344**	**1817**

4. számú tábla. Tabelle Nr. 4.

Távollevő helybeliek tartózkodási helyük szerint. — Aufenthalsort der abwesenden Einheimischen.

	Férfi *Männl.*	Nő *Weibl.*	Együtt *Zus.*		Férfi *Männl.*	Nő *Weibl.*	Együtt *Zus.*
Magyarországban *In Ungarn*	756	232	988	Würtemberg *Würtemberg*	10	4	14
In:				Olaszország *Italien*	10	4	14
Ausztria *E. H. Österr.*	166	68	234	Románia *Rumänien*	6	7	13
Csehország *Böhmen*	21	6	27	Bajorország *Baiern*	9	1	10
Morvaország *Mähren*	10	1	11	Amerika *Amerika*	8	—	8
Stajerország *Steiermark*	4	4	8	Hamburg *Hamburg*	3	2	5
Tirol *Tirol*	1	3	4	Angolország *England*	4	—	4
Gácsország *Galizien*	3	—	3	Baden *Baden*	1	1	2
Szilézia *Schlesien*	3	—	3	Törökország *Türkei*	2	—	2
Isztria *Istrien*	1	2	3	Bréma *Bremen*	1	—	1
Ausztriában összesen *Zusammen in Oesterreich*	209	84	293	Belgium *Belgien*	1	—	1
				Oroszország *Russland*	—	1	1
Poroszország *Preussen*	16	4	20	Szerbia *Serbien*	1	—	1
Franczia » *Frankreich*	14	2	16	Japán *Japan*	1	—	1
Helvetia *Schweiz*	15	1	16	Algier *Algier*	1	—	1
Szászország *Sachsen*	12	3	15	Külföldön öszesen *Zusammen im Auslande*	115	30	145

5. számú tábla. Tabelle Nr. 5.

Ideiglenesen és huzamosan jelenlevő lakosság. — Dauernd und zeitweilig anwesende Bevölkerung.

	Ideiglenesen jelenlevő *Zeitweilig anwesend*			Huzamosan jelenlevő *Dauernd anwesend*			A jelenlevő népesség összes száma *Gesammtzahl der anwes. Bevölkerung*
	férfiak *männliche*	nők *weibliche*	Együtt *Zusammen*	férfiak *männliche*	nők *weibliche*	Együtt *Zusammen*	
Belváros *Innere Stadt*	454	246	700	11942	12310	24252	24952
Lipótváros *Leopoldstadt*	460	372	832	9730	11198	20928	21760
Terézváros *Theresienstadt*	711	379	1090	37329	35341	72670	73760
Józsefváros *Josephstadt*	681	448	1129	20795	19907	40702	41831
Ferenczváros *Franzstadt*	417	246	663	9979	9547	19526	20189
Külterlek *Extravillan*	376	194	570	7264	5797	13061	13631
Kőbánya *Steinbruch*	834	349	1183	1769	1401	3170	4353
Összesen *Zusammen*	3933	2234	6167	98808	95501	194309	200476

A lakosság honossága.

6. számú tábla. Zuständigkeit der Bevölkerung. **Tabelle Nr. 6.**

	Pesten honos *In Pest zuständig*				Magyarországban honos *In Ungarn zuständig*				Ausztriában honos *In Oesterreich zuständig*				Külföldön honos *Im Auslande zuständig*				Egész lakosság *Ganze Bevölkerung*	
	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zusammen*	%	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zusammen*	%	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zusammen*	%	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zusammen*	%		%
Belváros *Innere Stadt*	8672	9338	18010	72.18	2897	2764	5661	22.69	638	353	991	3.97	189	101	290	1.16	24952	100.00
Lipótváros *Leopoldstadt*	7237	8458	15695	72.13	1898	2476	4374	20.10	782	444	1226	5.63	273	192	465	2.14	21760	100.00
Terézváros *Theresienstadt*	28581	30033	58614	79.47	6436	4768	11204	15.19	2552	781	3333	4.52	471	138	609	0.82	73760	100.00
Józsefváros *Josephstadt*	16575	17500	34075	81.46	3592	2436	6028	14.41	1083	359	1442	3.45	226	60	286	0.68	41831	100.00
Ferenczváros *Franzstadt*	8189	8426	16615	82.30	1520	1011	2531	12.54	560	267	827	4.09	127	89	216	1.07	20189	100.00
Kültelkek *Extravillan*	5023	5025	10048	73.72	1607	628	2235	16.39	829	298	1127	8.27	181	40	221	1.62	13631	100.00
Kőbánya *Steinbruch*	915	1523	2438	56.01	853	136	989	22.72	705	84	789	18.12	130	7	137	3.15	4353	100.00
Összesen *Zusammen*	75192	80303	155495	77.56	18803	14219	33022	16.47	7149	2586	9735	4.86	1597	627	2224	1.11	200476	100.00

Pest lakóinak születéshelye.

7. számú tábla. Die Bevölkerung nach dem Geburtslande. **Tabelle Nr. 7.**

	Pesten született *In Pest gebürtig*		Magyarországban született *In Ungarn gebürtig*		Ausztriában született *In Oesterreich gebürtig*		Külföldön született *Im Auslande gebürtig*	
	hány? *wie viele?*	= %	hány? *wie viele?*	= %	hány? *wie viele?*	= %	hány? *wie viele?*	= %
Belváros *Innere Stadt*	7567	30.33	14447	57.90	2334	9.35	604	2.42
Lipótváros *Leopoldstadt*	6243	28.69	11932	54.88	2807	12.86	778	3.57
Terézváros *Theresienstadt*	28050	38.03	34385	46.62	10017	13.58	1308	1.77
József város *Josephstadt*	18347	43.86	18202	43.51	4578	10.94	704	1.69
Ferenczváros *Franzstadt*	8064	39.94	9195	45.55	2467	12.22	463	2.29
Kültelkek *Extravillan*	4319	31.69	6376	46.77	2506	18.39	430	3.15
Kőbánya *Steinbruch*	887	20.38	2105	48.36	1157	26.58	204	4.68
Összesen *Zusammen*	73477	36.65	96642	48.21	25866	12.90	4491	2.24

Pest lakóinak származása

8. számú tábla. Herkunft der Bevölkerung. **Tabelle Nr. 8.**

A megye illetöleg ország neve Name des Comitats resp. Landes Magyarország (Ungarn) Megye (Comitat):	Száma azon az első rovatban megnevezett megye vagy országbeli egyénecknek, kik Pesten irattak össze, és kik Zahl der Personen, welche aus dem in der Rubrik I genannten Comitate oder Lande stammen und											a szerint minden 100,000 megye-ill. országbeli lakos után Pesten lakik; Demnach wohnen in Pest nach je 100,000 E. d. gen. Com. od. Landes:
	azon megyében stb. honos in jenem Comitate etc. zuständig sind				Pesten honosak in Pest zuständig sind				összesen zusammen			
	férfi männl.	nő weiblich	együtt zusamm.	%	férfi männl.	nő weiblich	együtt zusamm.	%	férfi männl.	nő weiblich	együtt zusamm.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Abauj	218	143	361	0.80	497	446	943	0.61	715	589	1304	776
Arad	214	98	312	0.69	301	245	546	0.35	515	343	858	278
Árva	200	160	360	0.80	395	615	1010	0.65	595	775	1370	1609
Bács	668	330	998	2.22	823	676	1499	0.96	1491	1006	2497	430
Baranya	303	129	432	0.96	315	248	563	0.36	618	377	995	348
Bars	276	399	675	1.50	360	564	924	0.59	636	963	1599	1156
Békés	204	78	282	0.62	203	141	344	0.22	407	219	626	294
Beregh	54	26	80	0.18	73	45	118	0.08	127	71	198	123
Bihar	344	153	497	1.10	463	343	806	0.52	807	496	1303	234
Borsod	274	143	417	0.93	458	397	855	0.55	732	540	1272	651
Csanád	57	24	81	0.18	56	60	116	0.07	113	84	197	206
Csongrád	310	159	469	1.04	378	374	752	0.48	688	533	1221	584
Esztergom (Gran)	175	219	394	0.88	338	555	893	0.57	513	774	1287	1949
Fehér (Stuhlw.)	864	1226	2090	4.65	1418	2023	3441	2.21	2282	3249	5531	2817
Fiume	88	6	94	0.21	17	6	23	0.02	105	12	117	622
Gömör	174	123	297	0.66	224	284	508	0.33	398	407	805	457
Győr (Raab)	301	322	623	1.39	502	570	1072	0.69	803	892	1695	1614
Hajdu kerület (Hajduken-District)	72	5	77	0.17	24	9	33	0.02	96	14	110	175
Heves	471	467	938	2.09	750	888	1638	1.05	1221	1355	2576	474
Hont	407	628	1035	2.30	551	1004	1555	1.00	958	1632	2590	2319
Jászkún kerület (Jazygien u. Cumanien)	397	444	841	1.87	425	517	942	0.61	822	961	1783	815
Komárom (Komorn)	485	492	977	2.17	846	1181	2027	1.30	1331	1673	3004	2089
Közép-Szolnok	91	—	91	0.20	32	8	40	0.03	123	8	131	110
Kővár vidék	3	—	3	0.01	3	—	3	0.00	6	—	6	12
Krassó	83	26	109	0.24	86	51	137	0.09	169	77	246	95
Kraszna	33	—	33	0.07	13	5	18	0.01	46	5	51	83
Liptó	390	383	773	1.72	656	1002	1658	1.07	1046	1385	2431	3088
Marmaros	51	14	65	0.14	70	32	102	0.07	121	46	167	76
Mosony (Wieselburg)	196	104	300	0.67	239	201	440	0.28	435	305	740	984
Nógrád	385	325	710	1.58	632	636	1268	0.81	1017	961	1978	992
Nyitra	782	537	1319	2.93	1579	1665	3244	2.09	2361	2202	4563	1257
Pest	3643	3088	6731	14.96	7161	9543	16704	10.74	10804	12631	23435	4046
Pozsony (Pressburg)	819	701	1520	3.38	1607	1670	3277	2.11	2426	2371	4797	1644
Sáros	213	120	333	0.74	507	385	892	0.57	720	505	1225	691
Somogy	283	123	406	0.90	320	235	555	0.36	603	358	961	333
Sopron (Oedenburg)	378	196	574	1.28	604	401	1005	0.65	982	597	1579	682
Szabolcs	166	50	216	0.48	243	110	353	0.23	409	160	569	216
Szatmár	150	43	193	0.43	202	85	287	0.18	352	128	480	176
Szepes (Zips)	466	373	839	1.87	858	1060	1918	1.23	1324	1433	2757	1618
Temes	257	117	374	0.83	293	222	515	0.33	550	339	889	248
Tolna	543	437	980	2.18	792	711	1503	0.97	1335	1148	2483	1105
Torna	8	3	11	0.02	30	20	50	0.03	38	23	61	262
Torontál	277	58	335	0.74	286	135	421	0.27	563	193	756	183
Trencsén	513	203	716	1.59	638	666	1304	0.84	1151	869	2020	806
Turócz	177	142	319	0.71	256	430	686	0.44	433	572	1005	4172
Ugocsa	17	14	31	0.07	23	5	28	0.02	40	19	59	88
Ung	66	28	94	0.21	114	65	179	0.12	180	93	273	210
Vas (Eisenburg)	262	151	413	0.92	456	343	799	0.51	718	494	1212	362
Veszprém	431	462	893	1.99	855	967	1822	1.17	1286	1429	2715	1346
Zala	249	113	362	0.80	376	324	700	0.45	625	437	1062	336
Zaránd	6	4	10	0.02	6	4	10	0.01	12	8	20	31
Zemplén	265	123	388	0.86	608	366	974	0.63	873	489	1362	471
Zólyom (Sohl)	147	218	365	0.81	221	329	550	0.36	368	547	915	880
Erdélyország (Siebenbürgen)	490	143	633	1.41	506	337	843	0.54	996	480	1476	70
Összesen (Zusammen)	18396	14073	32469	72.18	29689	33204	62893	40.44	48085	47277	95362	

[illegible]. sz. tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. [illegible]. (Fortsetzung.)

A megye illetőleg ország neve / Name des Comitats resp. Landes	Száma azon az első rovatban megnevezett megye- vagy országbeli egyéneknek, kik Pesten irattak össze, és kik / Zahl der Personen, welche aus dem in der Rubrik I genannten Comitatate oder Lande stammen und											
	azon megyében stb. honos. / in jenem Comitate etc. zuständig sind				Pesten honosak / in Pest zuständig sind				összesen / zusammen			a szerint mind. 100,000 megyei- III. országbeli lakos utánPesten lakik: / Demnach wohnen in Pest nach je 100,000 E. d. gen. Com. od. Landes:
Magyarország (Ungarn) Megye (Comitat):	férfi männl.	nő weiblich	együtt zusamm.	%	férfi männl.	nő weiblich	együtt zusamm.	%	férfi männl.	nő weiblich	együtt zusamm.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Határőrvidék (Militärgrenze . .	147	41	188	0.42	110	102	212	0.14	157	143	400	33
Horvátország (Croat.)	98	20	118	0.26	104	80	184	0.12	202	100	302	49
Szlavonország (Slav.)	146	79	225	0.50	177	127	304	0.20	323	206	529	138
Dalmatia (Dalmatien)	16	6	22	0.05	12	15	27	0.02	28	21	49	11
Összesen .	260	105	365	0.81	293	222	515	0.34	553	327	880	
A m. korona tartományaiból összesen / Zusammen a. d. Ländern der ungarischen Krone	18803	14219	33022	73.41	30092	33528	63620	40.92	48895	47747	96642	
Ausztria (Oesterreich) Tartomány (Provinz):												
Ausztria (Oesterreich)	1590	707	2397	5.33	1683	1590	3273	2.10	3373	2297	5670	211
Gácsország és Bukovina (Galiz. u. Bukow.)	1259	240	1499	3.33	1681	902	2583	1.66	2940	1142	4082	681
Karinthia (Kärnthen)	51	24	75	0.17	61	21	82	0.05	112	45	157	46
Krajna (Krain) .	58	24	82	0.18	98	38	136	0.09	156	62	218	47
Stajerorsz. (Steierm.)	174	97	271	0.60	251	165	416	0.27	425	262	687	60
Cschország (Böhmen)	2056	727	2783	6.19	3204	1649	4853	3.12	5260	2376	7636	149
Morvaország (Mähr.)	1446	581	2027	4.51	2293	1554	3847	2.47	3739	2135	5874	292
Szilézia (Schlesien) .	276	128	404	0.90	439	304	743	0.47	715	432	1147	224
Tirol	76	30	106	0.24	58	28	86	0.06	134	58	192	22
Salzburg . . .	21	7	28	0.06	15	15	30	0.02	36	22	58	38
Istria és Triest (Istrien und Triest)	42	21	63	0.14	48	34	82	0.05	90	55	145	25
Az ausztriai tartományokból összes. / Zusammen aus den österreichischen Ländern	7149	2586	9735	21.64	9831	6300	16131	10.37	16980	8886	25866	
Külföld (Ausland)												
Poroszorsz. (Preussen)	365	122	487	1.08	354	188	542	0.35	719	310	1029	4
Egyéb Németország (Sonstiges Deutschl.)	657	251	908	2.02	555	376	931	0.60	1212	627	1839	13
Olaszország (Italien)	146	36	182	0.40	206	97	303	0.19	352	133	485	2
Franczia- » (Frankr.)	64	56	120	0.27	32	41	73	0.05	96	97	193	1
Helvetia (Schweiz) .	128	92	220	0.49	61	62	123	0.08	189	154	343	14
Németalföld (Niederl.)	2	—	2	—	3	2	5	0.00	5	2	7	
Belgiom (Belgien) .	7	1	8	0.02	10	9	19	0.01	17	10	27	
Dánország (Dänem.)	4	1	5	0.01	—	—	—	—	4	1	5	
Angolorsz. (England)	38	20	58	0.13	18	14	32	0.02	56	34	90	
Svédország (Schwed.)	10	1	11	0.02	8	3	11	0.01	18	4	22	
Norvegia (Norwegen)	—	—	—	—	2	—	2	—	2	—	2	
Oroszorsz. (Russland)	31	12	43	0.10	38	35	73	0.05	69	47	116	
Szerbia (Serbien) .	72	9	81	0.18	24	11	35	0.02	96	20	116	9
Romania (Rumänien)	34	11	45	0.10	33	28	61	0.04	67	39	106	2
Görögorsz. (Grichenl.)	3	—	3	0.01	4	4	8	0.01	7	4	11	1
Törökorsz. (Türkei)	25	7	32	0.07	32	4	36	0.02	57	11	68	
Egyiptom (Egypten)	1	1	2	—	1	—	1	—	2	1	3	
Montenegró . .	2	—	2	—	1	—	1	—	3	—	3	3
Amerika . . .	8	7	15	0.03	4	4	8	0.01	12	11	23	
Afrika	—	—	—	—	3	—	3	—	3	—	3	
A külföldről összes. / Zusamm. a. d. Auslande	1597	627	2224	4.95	1389	878	2267	1.46	2986	1505	4491	
Pest városa (Stadt Pest)	—	—	—	—	33880	39597	73477	47.25	33880	39597	73477	
Főösszeg [illegible] . (Hauptsumme)	27549	17432	44981	100.00	75192	80303	155495	100.00	102741	97735	200476	

9. számú tábla.

Lakók kora egyes

Alter der Einwohner

Születési év *Geburtsjahr*	Kor-év (*Altersjahr*)	Belváros *Innerstadt*			Lipótváros *Leopoldstadt*			Terézváros *Theresienstadt* A.			Terézváros *Theresienstadt* B.			Terézváros *Theresienstadt* egészben (ganzer Stadttheil)			Jó- *Jo-*
		férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*
1869	0	187	193	580	225	197	422	499	418	917	558	512	1070	1057	930	1987	644
1868	1	185	105	290	193	173	366	321	309	630	330	356	686	651	665	1316	365
1867	2	126	134	260	172	185	357	306	289	595	355	303	658	661	592	1253	381
1866	3	144	143	287	159	175	334	294	307	601	294	301	595	588	608	1196	356
1865	4	113	121	234	160	184	344	254	277	531	256	285	541	510	562	1072	284
1864	5	152	140	292	167	145	312	272	250	522	258	273	531	530	523	1053	320
1863	6	133	139	272	177	152	329	280	287	567	301	315	616	581	602	1183	310
1862	7	118	144	262	174	175	349	247	254	501	295	311	606	542	565	1107	329
1861	8	138	128	266	134	152	286	277	281	558	262	284	546	539	565	1104	318
1860	9	143	175	318	143	164	307	280	280	560	274	299	573	554	579	1133	345
1859	10	180	185	365	146	172	318	247	320	567	301	327	628	548	647	1195	349
1858	11	174	199	373	141	188	329	307	281	588	303	319	622	610	600	1210	351
1857	12	247	192	439	181	160	341	358	316	674	340	306	646	698	622	1320	419
1856	13	251	253	504	190	183	373	419	390	809	383	344	727	802	734	1536	434
1855	14	298	267	565	196	216	412	453	403	856	359	334	693	812	737	1549	455
1854	15	312	350	662	236	275	511	471	506	977	346	383	729	817	889	1706	420
1853	16	298	365	663	209	309	518	493	490	983	352	351	703	845	841	1686	410
1852	17	334	450	784	226	364	590	579	597	1176	451	397	848	1030	994	2024	486
1851	18	328	364	692	204	330	534	536	556	1092	478	352	830	1014	908	1922	528
1850	19	377	462	839	243	409	652	541	583	1124	510	379	889	1051	962	2013	601
1849	20	336	388	724	195	375	570	442	564	1006	388	400	788	830	964	1794	472
1848	21	321	368	689	205	404	609	399	483	882	400	366	766	799	849	1648	477
1847	22	350	360	710	216	348	564	396	480	876	401	325	726	797	805	1602	442
1846	23	325	346	671	215	363	578	400	457	857	418	361	779	818	818	1636	430
1845	24	316	323	639	234	373	607	476	434	910	490	352	842	966	786	1752	519
1844	25	359	368	727	272	339	611	523	400	923	574	438	1012	1097	838	1935	599
1843	26	282	278	560	241	328	569	444	336	780	491	368	859	935	704	1639	529
1842	27	297	302	599	250	333	583	410	384	794	530	386	916	940	770	1710	566
1841	28	236	259	495	213	255	468	384	310	694	479	363	842	863	673	1536	484
1840	29	236	294	530	247	324	571	451	404	855	532	451	983	983	855	1838	446
1839	30	234	247	481	243	239	482	356	349	705	496	405	901	852	754	1606	455
1838	31	204	199	403	199	208	407	296	286	582	400	350	750	696	636	1332	359
1837	32	191	199	390	189	186	375	276	250	526	413	325	738	689	575	1264	381
1836	33	229	200	429	171	222	393	280	230	510	395	352	747	675	582	1257	406
1835	34	180	152	332	175	165	340	239	242	481	334	315	649	573	557	1130	390
1834	35	184	183	367	173	155	328	289	233	522	405	329	734	694	562	1256	394
1833	36	189	148	337	150	169	319	233	168	401	346	317	663	579	485	1064	368
1832	37	173	185	358	175	163	338	232	204	436	322	275	597	554	479	1033	342
1831	38	140	113	253	125	127	252	183	188	371	277	239	516	460	427	887	319
1830	39	208	223	431	183	204	387	303	306	609	349	366	715	652	672	1324	315
1829	40	177	147	324	147	142	289	222	232	454	295	274	569	517	506	1023	336
1828	41	151	117	268	130	108	238	160	151	311	254	209	463	414	360	774	256
1827	42	153	132	285	114	103	217	189	153	342	224	203	427	413	356	769	243
1826	43	140	131	271	128	98	226	185	152	337	263	193	456	448	345	793	282
1825	44	148	159	307	155	115	270	211	208	419	271	227	498	482	435	917	284
1824	45	158	154	312	150	111	261	208	184	392	271	229	500	479	413	892	285
1823	46	130	121	251	107	62	169	130	120	250	173	162	335	303	282	585	199
1822	47	147	130	277	104	80	184	155	131	286	217	196	413	372	327	699	209
1821	48	136	109	245	100	69	169	162	133	295	166	163	329	328	296	624	193
1820	49	173	163	336	132	109	241	218	223	441	235	217	452	453	440	893	247
1819	50	165	139	304	97	105	202	191	183	374	202	211	413	393	394	787	228

kor-évek szerint.

nach Altersjahren.

Tabelle Nr. 9.

zsefváros *sephstadt*		Ferenczváros *Franzstadt*			Külfelkek *Extravillan*			Kőbánya *Steinbruch*			Egész város *Ganze Stadt*					
														%-ban (in %)		
nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*
618	1262	254	266	520	213	234	447	62	66	128	2642	2504	5146	2.57	2.56	2.57
365	730	180	182	362	156	151	307	48	30	78	1778	1671	3449	1.73	1.71	1.72
387	768	160	200	360	121	146	267	45	50	95	1666	1694	3360	1.62	1.73	1.68
342	698	192	182	374	150	123	273	45	45	90	1634	1618	3252	1.59	1.66	1.62
337	621	153	163	316	120	118	238	35	49	84	1375	1534	2909	1.34	1.57	1.45
310	630	175	173	348	133	113	246	43	32	75	1520	1436	2956	1.48	1.47	1.47
347	657	178	178	356	122	141	263	44	44	88	1545	1603	3148	1.50	1.64	1.57
374	703	153	194	347	122	120	242	39	48	87	1477	1620	3097	1.44	1.66	1.54
332	650	145	159	304	107	111	218	39	31	70	1420	1478	2898	1.38	1.51	1.45
340	685	160	200	360	87	106	193	21	36	57	1453	1600	3053	1.41	1.64	1.52
386	735	166	190	356	130	119	249	33	38	71	1552	1737	3289	1.51	1.78	1.64
367	718	165	167	332	102	116	218	28	29	57	1571	1666	3237	1.53	1.70	1.61
389	808	174	199	373	85	104	189	40	25	65	1844	1691	3535	1.79	1.76	1.77
377	811	195	199	394	97	121	218	28	25	53	1997	1892	3889	1.94	1.94	1.94
453	908	223	218	441	83	97	180	35	29	64	2102	2017	4119	2.05	2.06	2.05
457	877	213	190	403	113	133	246	30	33	63	2141	2327	4468	2.08	2.38	2.23
432	842	222	205	427	112	101	213	29	34	63	2125	2287	4412	2.07	2.34	2.20
461	947	210	238	448	131	113	244	38	34	72	2455	2654	5109	2.39	2.72	2.55
434	962	249	210	459	149	123	272	51	26	77	2523	2395	4918	2.46	2.45	2.45
443	1044	292	198	490	170	109	279	61	27	88	2795	2610	5405	2.72	2.67	2.70
461	933	216	200	416	122	119	241	52	38	90	2223	2545	4768	2.16	2.60	2.38
408	885	223	190	413	137	105	242	38	18	56	2200	2342	4542	2.14	2.40	2.27
389	831	226	200	426	125	104	229	56	20	76	2212	2226	4438	2.15	2.28	2.21
368	798	192	199	391	145	105	250	55	36	91	2180	2235	4415	2.12	2.29	2.20
400	919	239	205	444	165	135	300	53	30	83	2492	2252	4744	2.43	2.30	2.37
434	1033	283	213	496	224	137	361	71	37	108	2905	2366	5271	2.83	2.42	2.63
387	916	262	162	424	200	118	318	74	35	109	2523	2012	4535	2.46	2.06	2.26
470	1036	265	216	481	235	134	369	77	41	118	2630	2266	4896	2.56	2.32	2.44
362	846	251	185	436	222	123	345	81	34	115	2350	1891	4241	2.29	1.93	2.12
421	867	229	204	433	233	146	379	74	45	119	2448	2289	4737	2.38	2.34	2.36
417	872	249	219	468	196	155	351	87	61	148	2316	2092	4408	2.25	2.14	2.20
362	721	208	182	390	190	94	284	57	26	83	1913	1707	3620	1.86	1.75	1.81
364	745	186	146	332	162	100	262	70	31	101	1868	1601	3469	1.82	1.64	1.73
345	751	212	194	406	178	117	295	74	31	105	1945	1691	3636	1.89	1.73	1.81
334	724	183	172	355	167	98	265	59	34	93	1727	1512	3239	1.68	1.55	1.62
347	741	180	145	325	177	109	286	39	32	71	1841	1533	3374	1.79	1.57	1.68
316	684	196	147	343	161	106	267	54	34	88	1697	1405	3102	1.65	1.44	1.55
290	632	164	157	321	122	78	200	56	32	88	1586	1384	2970	1.54	1.42	1.49
285	604	145	131	276	135	99	234	57	34	91	1381	1216	2597	1.34	1.24	1.30
362	677	176	208	384	161	111	272	51	37	88	1746	1817	3563	1.70	1.86	1.78
321	657	148	161	309	155	99	254	50	56	106	1530	1432	2962	1.49	1.47	1.48
242	498	133	112	245	97	76	173	38	16	54	1219	1031	2250	1.19	1.05	1.12
237	480	108	119	227	106	66	172	28	19	47	1165	1032	2197	1.13	1.05	1.10
239	521	127	106	233	105	58	163	36	18	54	1266	995	2261	1.23	1.02	1.13
279	563	152	117	269	104	79	183	39	15	54	1364	1199	2563	1.33	1.23	1.28
248	533	141	128	269	145	101	246	42	27	69	1400	1182	2582	1.36	1.21	1.29
194	393	73	74	147	78	55	133	30	13	43	920	801	1721	0.90	0.82	0.86
219	428	102	94	196	81	51	132	34	13	47	1049	914	1963	1.02	0.94	0.98
177	370	99	92	191	86	54	140	28	16	44	970	813	1783	0.94	0.83	0.89
235	482	126	129	255	91	67	158	30	15	45	1252	1158	2410	1.22	1.18	1.20
234	462	133	111	244	92	67	159	35	21	56	1143	1071	2214	1.11	1.10	1.10

9. számú tábla. (Folytatás.)

Születési év Geburtsjahr	Kor-év (Alter)	Belváros Innerstadt			Lipótváros Leopoldstadt			Terézváros Theresienstadt A.			Terézváros Theresienstadt B.			Terézváros Theresienstadt egészben (ganzer Stadttheil)			Jó- Jo-
		férfi männlich	nő weiblich	együtt Zusammen	férfi männlich	nő weiblich	együtt Zusammen	férfi männlich	nő weiblich	együtt Zusammen	férfi männlich	nő weiblich	együtt Zusammen	férfi männlich	nő weiblich	együtt Zusammen	férfi männlich
1818	51	115	107	222	104	65	169	124	99	223	137	132	269	261	231	492	178
1817	52	113	88	201	103	58	161	150	89	239	142	112	254	292	201	493	167
1816	53	119	91	210	76	55	131	129	106	235	119	130	249	248	236	484	149
1815	54	104	88	192	67	64	131	126	95	221	105	126	231	231	221	452	114
1814	55	95	81	176	61	49	110	111	126	237	110	115	225	221	241	462	148
1813	56	90	67	157	70	47	117	90	82	172	96	104	200	186	186	372	115
1812	57	79	78	157	51	51	102	90	62	152	77	108	185	167	170	337	81
1811	58	74	70	144	41	54	95	97	73	170	72	71	143	169	144	313	101
1810	59	69	101	170	54	53	107	90	119	209	100	109	209	190	228	418	100
1809	60	82	76	158	66	33	99	102	123	225	96	100	196	198	223	421	105
1808	61	57	41	98	42	31	73	76	52	128	79	66	145	155	118	273	64
1807	62	63	43	106	40	29	69	67	49	116	48	63	111	115	112	227	58
1806	63	29	44	73	29	31	60	47	41	88	45	62	107	92	103	195	52
1805	64	35	44	79	37	32	69	57	78	135	59	62	121	116	140	256	56
1804	65	53	44	97	27	21	48	65	61	126	55	66	121	120	127	247	55
1803	66	34	25	59	27	18	45	44	52	96	39	56	95	83	108	191	49
1802	67	32	34	66	20	17	37	46	43	89	45	45	90	91	88	179	45
1801	68	38	40	78	24	17	41	39	39	78	33	50	83	72	89	161	49
1800	69	35	44	79	41	34	75	66	77	143	65	74	139	131	151	282	34
1799	70	29	17	46	10	13	23	39	23	62	29	30	59	68	53	121	32
1798	71	22	23	45	9	11	20	25	25	50	15	32	47	40	57	97	17
1797	72	14	19	33	11	9	20	18	17	35	19	28	47	37	45	82	22
1796	73	25	28	53	9	15	24	24	31	55	14	29	43	38	60	98	22
1795	74	16	27	43	7	12	19	21	21	42	11	25	36	32	46	78	18
1794	75	12	11	23	6	11	17	12	16	28	14	27	41	26	43	69	13
1793	76	6	12	18	11	7	18	12	13	25	8	20	28	20	33	53	8
1792	77	10	16	26	7	10	17	14	7	21	17	16	33	31	23	54	12
1791	78	5	8	13	3	6	9	9	11	20	2	15	17	11	26	37	9
1790	79	10	17	27	8	10	18	13	15	28	7	23	30	20	38	58	12
1789	80	6	6	12	4	3	7	7	3	10	4	19	23	11	22	33	5
1788	81	5	3	8	1	4	5	8	6	14	5	6	11	13	12	25	9
1787	82	2	3	5	1	1	2	9	5	14	4	8	12	13	13	26	5
1786	83	2	3	5	2	2	4	3	—	3	6	5	11	9	5	14	2
1785	84	4	4	8	3	1	4	4	4	8	4	5	9	8	9	17	2
1784	85	2	—	2	2	1	3	4	2	6	4	5	9	8	7	15	2
1783	86	2	3	5	1	—	1	4	4	8	3	3	6	7	7	14	1
1782	87	—	—	—	2	—	2	1	2	3	2	3	5	3	5	8	3
1781	88	—	—	—	—	1	1	2	—	2	2	2	4	4	2	6	—
1780	89	1	2	3	—	—	—	4	2	6	—	3	3	4	5	9	—
1779	90	1	—	1	1	—	1	—	2	2	1	4	5	1	6	7	2
1778	91	—	—	—	—	1	1	1	—	1	1	2	3	2	2	4	—
1777	92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—
1776	93	—	1	1	1	1	2	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—
1775	94	—	—	—	—	1	1	—	2	2	—	1	2	—	3	3	—
1774	95	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	—
1773	96	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—
1772	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1771	98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1770	99	—	1	1	—	—	—	—	3	3	—	5	5	—	8	8	—
1769	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—
1768	101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1767	102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1766	103	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen		12396	12556	24952	10190	11570	21760	18328	17653	35981	19712	18067	37779	38040	35720	73760	21476

Tabelle Nr. 9. (Fortsetzung.)

...sefváros ...ephstadt		Ferenczváros *Franzstadt*			Kültelkek *Extravillan*			Kőbánya *Steinbruch*			Egész város *Ganze Stadt*					
														%-ban (in %)		
nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *Zusammen*
165	343	88	66	154	59	29	88	27	7	34	832	670	1502	0.81	0.69	0.75
156	323	76	70	146	63	36	99	14	8	22	828	617	1445	0.81	0.63	0.72
128	277	67	63	130	44	32	76	18	11	29	721	616	1337	0.70	0.63	0.67
116	230	77	57	134	44	26	70	11	11	22	648	583	1231	0.63	0.60	0.61
171	319	62	66	128	42	27	69	21	7	28	650	642	1292	0.63	0.66	0.64
101	216	61	64	125	42	30	72	15	4	19	579	499	1078	0.56	0.51	0.54
111	192	52	46	98	34	19	53	12	9	21	476	484	960	0.46	0.50	0.48
110	211	40	48	88	27	30	57	10	5	15	462	461	923	0.45	0.47	0.46
116	216	47	68	115	30	19	49	9	5	14	499	590	1089	0.49	0.60	0.54
136	241	38	63	101	28	29	57	12	7	19	529	567	1096	0.51	0.58	0.55
74	138	36	32	68	14	16	30	4	2	6	372	314	686	0.36	0.32	0.34
78	136	27	31	58	17	17	34	4	—	4	324	310	634	0.32	0.32	0.32
63	115	26	24	50	12	6	18	3	3	6	243	274	517	0.24	0.28	0.26
81	137	29	33	62	11	12	23	2	2	4	286	344	630	0.28	0.35	0.31
66	121	24	23	47	12	12	24	2	4	6	293	297	590	0.29	0.30	0.29
75	124	28	21	49	7	10	17	4	2	6	232	259	491	0.23	0.26	0.24
61	106	17	19	36	5	8	13	—	4	4	210	231	441	0.20	0.24	0.22
61	110	26	25	51	8	7	15	—	2	2	217	241	458	0.21	0.25	0.23
83	117	24	33	57	13	11	24	5	1	6	283	357	640	0.28	0.37	0.32
45	77	10	9	19	3	8	11	—	3	3	152	148	300	0.15	0.15	0.15
28	45	8	12	20	6	3	9	—	2	2	102	136	238	0.10	0.14	0.12
30	52	7	12	19	6	2	8	1	1	2	98	118	216	0.10	0.12	0.11
27	49	6	8	14	—	3	3	2	1	3	102	142	244	0.10	0.15	0.12
20	38	5	13	18	2	5	7	1	1	2	81	124	205	0.08	0.13	0.10
14	27	5	7	12	2	3	5	1	1	2	65	90	155	0.06	0.09	0.08
20	28	3	6	9	—	4	4	2	—	2	50	82	132	0.05	0.08	0.07
31	43	5	7	12	1	3	4	1	—	1	67	90	157	0.07	0.09	0.08
21	30	4	10	14	—	2	2	1	—	1	33	73	106	0.03	0.07	0.05
19	31	2	5	7	3	4	7	1	—	1	56	93	149	0.05	0 10	0.07
8	13	1	2	3	1	2	3	—	—	—	28	43	71	0.03	0.04	0.04
3	12	3	3	6	1	2	3	—	—	—	32	27	59	0.03	0.03	0.03
5	10	—	3	3	—	1	1	—	—	—	22	26	48	0.02	0.02	0.02
7	9	2	3	5	—	1	1	—	—	—	17	21	38	0.02	0.02	0.02
2	4	—	2	2	—	3	3	—	—	—	17	21	38	0.02	0.02	0.02
5	7	—	2	2	1	—	1	1	1	2	15	16	31	0.01	0.02	0.02
1	2	—	—	—	1	1	2	—	—	—	12	12	24	0.01	0.01	0.01
1	4	—	—	—	—	2	2	—	—	—	8	8	16	0.01	0.01	0.01
2	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	4	6	10	—	0.01	0.01
5	5	1	1	2	—	—	—	—	—	—	6	13	19	0.01	0.01	0.01
4	6	1	—	1	—	1	1	—	—	—	6	11	17	0.01	0.01	0.01
—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	4	6	—	—	—
—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—
2	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	6	7	—	0.01	0.01
—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	4	5	—	—	—
1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—
2	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	11	12	—	0.01	0.01
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
20355	41831	10396	9793	20189	7640	5991	13631	2603	1750	4353	102741	97735	200476	100.00	100.00	100.00

A városrészek lakosságának korosztályok szerinti kimutatása, a nemek megkülönböztetésével.

10. számú tábla. Die Bewohner der Stadttheile nach Alters-Classen; getrennt für beide Geschlechter. **Tabelle Nr. 10.**

Korosztály *Alters-Classe*	Belváros *Innere Stadt*	%	Lipótváros *Leopoldstadt*	%	Terézváros *Theresienstadt* A.	%	B.	%	Egészben *ganzer Stadtth.*	%	József város *Josephstadt*	%	Ferencváros *Franzstadt*	%	Külterek *Extravillan*	%	Kőbánya *Steinbruch*	%	Egész város *Ganze Stadt*	%
0—14 éves férfi—*männl.* *Jahre alt*	2589	20.89	2558	25.10	4814	26.27	4869	24.70	9683	25.45	5660	26.35	2673	25.71	1828	23.93	585	22.47	25576	24.89
„ „ „ nő—*weibl.*	2518	20.05	2621	22.65	4662	26.41	4869	26.95	9531	26.68	5724	28.12	2870	29.31	1920	32.05	577	32.97	25761	26.35
Együtt—*Zusammen*	5107	20.47	5179	23.80	9476	26.34	9738	25.78	19214	26.05	11384	27.21	5543	27.45	3748	27.50	1162	26.69	51337	25.60
15—20 éves férfi—*männl.* *Jahre alt*	1985	16.01	1313	12.88	3062	16.70	2525	12.81	5587	14.69	2917	13.58	1402	13.48	797	10.43	261	10.03	14262	13.88
„ „ „ nő—*weibl.*	2379	18.95	2062	17.82	3296	18.67	2262	12.52	5558	15.56	2688	13.25	1241	12.67	698	11.65	192	10.97	14818	15.16
Együtt—*Zusammen*	4364	17.49	3375	15.51	6358	17.67	4787	12.67	11145	15.11	5605	13.40	2643	13.09	1495	10.97	453	10.41	29080	14.50
21—25 éves férfi—*männl.* *Jahre alt*	1671	13.48	1142	11.21	2194	11.97	2283	11.58	4477	11.77	2467	11.49	1163	11.19	796	10.42	273	10.49	11989	11.67
„ „ „ nő—*weibl.*	1765	14.06	1827	15.79	2254	12.77	1842	10.20	4096	11.46	1999	9.82	1007	10.28	586	9.78	141	8.06	11421	11.69
Együtt—*Zusammen*	3436	13.77	2969	13.65	4448	12.36	4125	10.91	8573	11.62	4466	10.66	2170	10.74	1382	10.14	414	9.51	23410	11.68
26—30 éves férfi—*männl.* *Jahre alt*	1285	10.37	1194	11.72	2045	11.16	2528	12.82	4573	12.02	2480	11.55	1256	12.08	1086	14.21	393	15.10	12267	11.95
„ „ „ nő—*weibl.*	1380	10.99	1479	12.78	1783	10.10	1973	10.92	3756	10.52	2057	10.10	986	10.07	676	11.28	216	12.34	10550	10.79
Együtt—*Zusammen*	2665	10.68	2673	12.28	3828	10.64	4501	11.91	8329	11.29	4557	10.89	2242	11.10	1762	12.92	609	13.99	22817	11.38
31—35 éves férfi—*männl.* *Jahre alt*	988	7.97	907	8.90	1380	7.53	1947	9.88	3327	8.75	1930	8.99	969	9.32	874	11.44	299	11.49	9294	9.03
„ „ „ nő—*weibl.*	933	7.43	936	8.09	1241	7.03	1671	9.25	2912	8.15	1752	8.61	839	8.57	518	8.65	154	8.80	8044	8.23
Együtt—*Zusammen*	1921	7.70	1843	8.47	2621	7.27	3618	9.58	6239	8.46	3682	8.80	1808	8.95	1392	10.21	453	10.41	17338	8.66
36—40 éves férfi—*männlich* *Jahre alt*	887	7.16	780	7.66	1173	6.40	1589	8.06	2762	7.26	1680	7.82	829	7.97	734	9.61	268	10.29	7940	7.73
„ „ „ nő—*weibl.*	816	6.51	805	6.96	1098	6.22	1471	8.14	2569	7.19	1574	7.73	804	8.21	493	8.23	193	11.03	7254	7.42
Együtt—*Zusammen*	1703	6.83	1585	7.28	2271	6.31	3060	8.10	5331	7.23	3254	7.78	1633	8.09	1227	9.00	461	10.59	15194	7.58

41—45 éves férfi—*männlich*	750	6.05	677	6.64	953	5.20	1283	6.51	2236	5.88	1350	6.29	661	6.36	557	7.29	183	7.03	6414	6.25
Jahre alt																				
„ „ „ nő—*weiblich*	693	5.52	535	4.62	848	4.80	1061	5.87	1909	5.34	1245	6.12	582	5.94	380	6.34	95	5.43	5439	5.57
Együtt—*Zusammen*	1443	5.78	1212	5.57	1801	5.01	2344	6.20	4145	5.62	2595	6.20	1243	6.15	937	6.87	278	6.39	11853	5.91
46—50 éves férfi—*männlich*	751	6.06	540	5.30	856	4.67	993	5.04	1849	4.86	1076	5.01	533	5.13	428	5.60	157	6.03	5334	5.19
Jahre alt																				
„ „ „ nő—*weiblich*	662	5.27	425	3.67	790	4.48	949	5.25	1739	4.87	1059	5.20	500	5.11	294	4.91	78	4.46	4757	4.87
Együtt—*Zusammen*	1413	5.66	965	4.43	1646	4.58	1942	5.14	3588	4.87	2135	5.10	1033	5.11	722	5.30	235	5.40	10091	5.03
51—55 éves férfi—*männlich*	546	4.40	411	4.03	640	3.49	613	3.11	1253	3.29	756	3.53	370	3.56	252	3.30	91	3.50	3679	3.58
Jahre alt																				
„ „ „ nő—*weiblich*	455	3.62	291	2.52	515	2.92	615	3.40	1130	3.16	736	3.62	322	3.29	150	2.50	44	2.51	3128	3.90
Együtt—*Zusammen*	1001	4.01	702	3.23	1155	3.21	1228	3.25	2383	3.23	1492	3.56	692	3.42	402	2.95	135	3.10	6807	3.40
56—60 éves férfi—*männlich*	394	3.18	282	2.77	469	2.56	441	2.24	910	2.39	502	2.34	238	2.29	161	2.11	58	2.22	2545	2.48
Jahre alt																				
„ „ „ nő—*weiblich*	392	3.12	238	2.06	459	2.60	492	2.72	951	2.68	574	2.82	289	2.95	127	2.12	30	1.71	2601	2.66
Együtt—*Zusammen*	786	3.15	520	2.39	928	2.58	938	2.48	1861	2.52	1076	2.57	527	2.61	288	2.11	88	2.02	5146	2.57
61—65 éves férfi—*männlich*	237	1.91	175	1.72	312	1.70	286	1.45	589	1.57	285	1.32	142	1.37	66	0.86	15	0.58	1518	1.48
Jahre alt																				
„ „ „ nő—*weiblich*	216	1.72	144	1.25	281	1.59	319	1.77	600	1.68	362	1.78	143	1.45	63	1.05	11	0.63	1538	1.58
Együtt—*Zusammen*	453	1.82	319	1.47	593	1.65	605	1.60	1198	1.62	647	1.54	285	1.41	129	0.95	26	0.60	3057	1.52
65 éven felül férfi—*männlich*	313	2.52	211	2.07	430	2.35	355	1.80	785	2.07	373	1.73	160	1.54	61	0.80	20	0.77	1923	1.87
über 65 Jahre alt																				
„ „ „ nő—*weiblich*	347	2.76	207	1.79	426	2.41	543	3.01	969	2.71	585	2.87	210	2.15	86	1.44	19	1.09	2423	2.48
Együtt—*Zusammen*	660	2.64	418	1.92	856	2.38	898	2.38	1754	2.38	958	2.39	370	1.88	147	1.08	39	0.89	4346	2.17
Összesen férfi	12396	100.00	10190	100.00	18328	100.00	19712	100.00	38040	100.00	21476	100.00	10396	100.00	7640	100.00	2603	100.00	102741	100.00
Zusammen männlich																				
„ nő—*weiblich*	12556	100.00	11570	100.00	17653	100.00	18067	100.00	35720	100.00	20355	100.00	9793	100.00	5991	100.00	1750	100.00	97735	100.00
Együtt—*Zusammen*	24952	100.00	21760	100.00	35981	100.00	37779	100.00	73760	100.00	41831	100.00	20189	100.00	13631	100.00	4353	100.00	200476	100.00

A nemek egymáshoz való aránya a tizenkét korosztály mindegyikében.

11. számú tábla. Proportion der Geschlechter in jeder der zwölf Altersclassen. Tabelle Nr. **11.**

Korosztály *Altersclasse*	Férfi *Männlich*	Nő *Weiblich*	Együtt *Zusammen*	Férfiak arány száma *Percententheil des männlichen Geschlechtes*	Nők arány száma *Percententheil des weiblichen Geschlechtes*	Átlag — *Demnach* felett *über dem Durchschnitt* férfi *männlich*	felett *über dem Durchschnitt* nő *weiblich*	alatt *unter dem Durchschnitt* férfi *männlich*	alatt *unter dem Durchschnitt* nő *weiblich*	A férfiakat 10,000-nek tekintvén, az illető korosztálybeli nők száma tesz: *Die Zahl der Männer zu 10,000 angenommen, entfallen auf die betreffende Altersclasse Frauen:*
0—14	25576	25761	51337	49.82	50.18	—	0.18	0.18	—	10072
15—20	14262	14818	29080	49.04	50.96	—	0.96	0.96	—	10390
21—25	11989	11421	23410	51.21	48.79	1.21	—	—	1.21	9526
26—30	12267	10550	22817	53.76	46.24	3.76	—	—	3.76	8602
31—35	9294	8044	17338	53.60	46.40	3.60	—	—	3.60	8655
36—40	7940	7254	15194	52.26	47.74	2.26	—	—	2.26	9136
41—45	6414	5439	11853	54.11	45.89	4.11	—	—	4.11	8480
46—50	5334	4757	10091	52.86	47.14	2.86	—	—	2.86	8918
51—55	3679	3128	6807	54.05	45.95	4.05	—	—	4.05	8502
56—60	2545	2601	5146	49.46	50.54	—	0.54	0.54	—	10220
61—65	1518	1539	3057	49.66	50.34	—	0.34	0.34	—	10138
65-ön felüi	1923	2423	4346	44.25	55.75	—	5.75	5.75	—	12600
Összesen *Zusammen*	102741	97735	200476	51.25	48.75	1.25	—	—	1.25	9512
				= 100 %						

12. számú tábla. **A hitfelekezetek városrészek és nemek szerinti kimutatása.** Tabelle Nr. **12.**

Die Confessionen nach Stadttheilen und Geschlecht.

Városrész *Stadttheil*		Katholikus *Katholiken*					Ágostai vallású *Protestanten A. C.*					Helvét vallású *Protestanten h. C.*				
		férfi *männlich*		nő *weiblich*		együtt *zusamm.*	férfi *männlich*		nő *weiblich*		együtt *zusamm.*	férfi *männlich*		nő *weiblich*		együtt *zusamm.*
		Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	=100,00	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	=100,00	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	=100,00
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Belváros	*Innere Stadt*	8657	47.51	9565	52.40	18222	1120	58.58	792	41.42	1912	1178	51.49	1110	48.51	2288
Lipótváros	*Leopoldstadt*	4973	42.97	6600	57.03	11573	781	52.00	721	48.00	1502	411	40.06	615	59.94	1026
Terézváros [1])	*Theresienstadt*	20069	49.09	20813	50.91	40882	2288	56.22	1782	43.78	4070	1045	50.19	1037	49.81	2082
Józsefváros	*Josephstadt*	17427	50.14	17327	49.86	34754	1320	58.00	956	42.00	2276	1420	57.07	1068	42.93	2488
Ferenczváros	*Franzstadt*	8245	50.37	8125	49.63	16370	562	57.88	409	42.12	971	997	55.67	794	44.33	1791
Kültelkek	*Extravillan*	6240	55.29	5047	44.71	11287	531	61.39	334	38.61	865	426	60.94	273	39.06	699
Kőbánya	*Steinbruch*	2242	58.94	1562	41.06	3804	184	66.19	94	33.81	278	58	60.42*	38	39.58*	96
Összesen	*Zusammen*	67853	49.57	69039	50.43	136890	6786	57.15	5088	42.85	11874	5535	52.87	4935	47.13	10470
[1]) Terézváros A.	*Theresienstadt A.*	5906	44.81	7275	55.19	13181	804	54.69	666	45.31	1470	372	40.66	543	59.34	915
„ „ B.	„ „ *B.*	14163	51.12	13538	48.88	27701	1484	57.08	1116	42.92	2600	673	57.66	494	42.34	1167

Városrész *Stadttheil*		Görög nemegyesült v. *Griechen n.-u. R.*					Zsidó vallású *Juden*					Egyéb vallásuak. *Sonstige Confessionen*				
		férfi *männlich*		nő *weiblich*		együtt *zusamm.*	férfi *männlich*		nő *weiblich*		együtt *zusamm.*	férfi *männlich*		nő *weiblich*		együtt *zusamm.*
		Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	=100,00	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	=100,00	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	=100,00
		17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Belváros	*Innere Stadt*	333	62.36	195	37.64	518	1008	54.34	847	45.66	1855	110	70.06	47	29.94	157
Lipótváros	*Leopoldstadt*	118	64.84	64	35.16	182	3860	52.17	3539	47.83	7399	47	60.26*	31	39.74*	78
Terézváros [1])	*Theresienstadt*	150	65.79	78	34.21	228	14411	54.60	11981	45.40	26392	77	72.64	29	27.36	106
Józsefváros	*Josephstadt*	79	69.30	35	30.70	114	1115	54.39	935	45.61	2050	115	77.18	34	22.82	149
Ferenczváros	*Franzstadt*	86	87.76*	12	12.24*	98	489	52.81	437	47.19	926	17	△	16	△	33
Kültelkek	*Extravillan*	67	91.78*	6	8.22*	73	362	52.69	325	47.31	687	14	△	6	△	20
Kőbánya	*Steinbruch*	56	87.50*	8	12.50*	64	38	50.67*	37	49.33*	75	25	△	11	△	36
Összesen	*Zusammen*	879	68.83	398	31.17*	1277	21283	54.04	18101	45.96	39384	405	69.95	174	30.05	579
[1]) Terézváros A.	*Theresienstadt A.*	69	65.09	37	34.91	106	11150	55.01	9119	44.99	20269	27	△	13	△	40
„ „ B.	„ „ *B.*	81	66.39	41	33.61	122	3261	53.26	2862	46.74	6123	50	75.76*	16	24.24*	66

13. számú tábla. **Tabelle Nr. 13.**

Az egyes városrészek lakossága hitfelekezeti elemeire felbontva.

(Minden városrész összes lakosságának létszáma = 100.00.)

Zerlegung der Bevölkerung jedes einzelnen Stadttheiles in deren confessionelle Elemente.

(Die Gesammtbevölkerung jedes Stadttheiles = 100.00 gesetzt.)

	Katholikus *Katholiken*	Ágostai *Lutheraner*	Helvét *Calviner*	Görög n. e. *Griech. n.-u.*	Zsidó *Juden*	Egyéb val. *Sonst. Conf.*	Városrész összes lakossága *Gesammt-Bevölkerung des Stadtth.*
Belváros *Innere Stadt*	73.03	7.65	9.17	2.08	7.44	0.63	100
Lipótváros *Leopoldstadt*	53.18	6.90	4.71	0.84	34.01	0.36	100
Terézváros [1]) *Theresienstadt*	55.43	5.52	2.82	0.31	35.77	0.15	100
Józsefváros *Josephstadt*	83.08	5.46	5.95	0.27	4.89	0.35	100
Ferenczváros *Franzstadt*	81.08	4.81	8.87	0.49	4.59	0.16	100
Külterek *Extravillan*	82.80	6.35	5.13	0.53	5.04	0.15	100
Kőbánya *Steinbruch*	87.39	6.39	2.20	1.47	1.72	0.83	100
Egész város *Ganze Stadt*	68.28	5.92	5.22	0.64	19.65	0.29	100
[1]) Terézv. A. Theresienst. A.	36.63	4.09	2.54	0.30	56.33	0.11	100
Terézv. B. Theresienst. B.	73.32	6.88	3.09	0.32	16.21	0.18	100

14. sz. tábla. **Tabelle Nr. 14.**

Az egy vallásbeli lakók számának százalékos eloszlása az egyes városrészekben.

(Minden vallás hiveinek száma = 100.00).

Vertheilung der Gleichgläubigen über die einzelnen Stadttheile.

(Die Summe der derselben Confession Angehörigen = 100.00 gesetzt.)

	Katholikus *Katholiken*	Ágostai *Lutheraner*	Helvét *Calviner*	Görög n. e. *Griech. n.-u.*	Zsidó *Juden*	Egyéb val. *Sonst. Conf.*
Belváros *Innere Stadt*	13.31	16.10	21.85	40.56	4.71	27.12
Lipótváros *Leopoldstadt*	8.45	12.64	9.80	14.25	18.79	13.47
Terézváros [1]) *Theresienstadt*	29.87	34.28	19.88	17.85	67.01	18.31
Józsefváros *Josephstadt*	25.39	19.17	23.76	8.93	5.21	25.73
Ferenczváros *Franzstadt*	11.95	8.19	17.11	7.68	2.35	5.70
Külterek *Extravillan*	8.25	7.28	6.68	5.72	1.74	3.45
Kőbánya *Steinbruch*	2.78	2.34	0.92	5.01	0.19	6.22
Egész város *Ganze Stadt*	100%	100%	100%	100%	100%	100%
[1]) Terézváros A. Theresienst. A.	9.63	12.38	8.74	8.30	51.46	6.91
Terézváros B. Theresienst. B.	20.24	21.90	11.14	9.55	15.55	11.40

15. sz. tábla. **Tabelle Nr. 15.**

Korviszonyok az egyes hitfelekezeteknél; korévek szerint.

Altersverhältnisse bei den einzelnen Confessionen; nach Altersjahren.

Születési év *Geburtsjahr*	Kor-év *Alter*	katholikus *Katholiken*			ágostai *Lutheraner*			helvét *Calviner*			görög n. e. *Griech. n.-u.*			zsidó *Juden*			egyéb vall. *Sonst. Conf.*		
		férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*
1869	0	1744	1721	3465	135	109	244	98	71	169	4	6	10	655	596	1251	6	1	7
1868	1	1160	1106	2266	81	71	152	50	45	95	5	6	11	481	443	924	1	.	1
1867	2	1055	1136	2191	81	60	141	57	40	97	3	4	7	467	452	919	3	2	5
1866	3	1033	1040	2073	90	68	158	54	37	91	5	4	9	450	466	916	2	3	5
1865	4	882	1006	1888	72	54	126	53	39	92	2	5	7	364	430	794	2	.	2
1864	5	964	965	1929	90	60	150	55	40	95	4	4	8	407	367	774	.	.	.
1863	6	1001	1058	2059	60	69	129	54	42	96	9	2	11	420	431	851	1	1	2
1862	7	963	1111	2074	74	69	143	48	47	95	3	5	8	386	388	774	3	.	3
1861	8	873	966	1839	88	55	143	55	45	100	2	6	8	402	405	807	.	1	1
1860	9	920	1092	2012	85	58	143	61	52	113	4	5	9	380	393	773	3	.	3
1859	10	1054	1188	2242	66	71	137	64	44	108	13	6	19	353	428	781	2	.	2
1858	11	1020	1150	2170	90	64	154	72	60	132	12	8	20	371	383	754	6	1	7
1857	12	1215	1178	2393	100	66	166	86	76	162	13	6	19	426	365	791	4	.	4
1856	13	1242	1279	2521	98	84	182	132	107	239	14	5	19	508	415	923	3	2	5
1855	14	1300	1321	2621	104	83	187	129	147	276	23	8	31	540	454	994	6	4	10
0—14		16426	17317	33743	1314	1041	2355	1068	892	1960	116	80	196	6610	6416	13026	42	15	57
1854	15	1316	1597	2913	89	109	198	135	151	286	29	8	37	568	461	1029	4	1	5
1853	16	1287	1549	2836	99	111	210	128	173	301	22	14	36	581	438	1019	8	2	10
1852	17	1498	1812	3310	129	120	249	141	196	337	23	10	33	655	511	1166	9	5	14
1851	18	1640	1645	3285	180	132	312	128	186	314	24	10	34	541	417	958	10	5	15
1850	19	1829	1813	3642	204	137	341	175	181	356	40	10	50	534	463	997	13	6	19
1849	20	1474	1826	3300	174	125	299	145	144	289	34	7	41	382	438	820	14	5	19
15—20		9044	10242	19286	875	734	1609	852	1031	1883	172	59	231	3261	2728	5989	58	24	82
1848	21	1428	1597	3025	178	120	298	180	171	351	18	5	23	391	442	833	5	7	12
1847	22	1451	1555	3006	175	113	288	165	166	331	21	10	31	383	378	761	17	4	21
1846	23	1424	1537	2961	166	143	309	172	146	318	29	4	33	370	402	772	19	3	22
1845	24	1609	1589	3198	199	118	317	179	155	334	28	8	36	468	378	846	9	4	13
1844	25	1887	1725	3612	239	144	383	180	132	312	30	9	39	547	351	898	22	5	27
21—25		7799	8003	15802	957	638	1595	876	770	1546	126	36	162	2159	1951	4110	72	23	95
1843	26	1656	1474	3130	185	113	298	193	117	310	25	8	33	453	298	751	11	2	13
1842	27	1822	1677	3499	183	130	313	163	128	291	20	9	29	428	320	748	14	2	16
1841	28	1620	1395	3015	184	103	287	152	102	254	18	3	21	368	281	649	8	7	15
1840	29	1636	1610	3246	179	139	318	120	142	262	27	10	37	473	384	857	13	4	17
1839	30	1589	1486	3075	165	15	321	120	117	237	13	9	22	417	317	734	12	7	19
26—30		8323	7642	15965	896	641	1537	748	606	1354	103	39	142	2139	1600	3739	58	22	80
1838	31	1311	1228	2539	130	99	229	125	86	211	19	13	32	320	276	596	8	5	13
1837	32	1259	1184	2443	155	100	255	93	77	170	12	5	17	341	233	574	8	2	10
1836	33	1357	1218	2575	127	121	248	105	101	206	15	9	24	331	237	568	10	5	15
1835	34	1192	1094	2286	124	91	215	108	67	175	11	5	16	283	250	533	9	5	14
1834	35	1283	1111	2394	135	99	234	95	89	184	15	6	21	306	221	527	7	7	14
31—35		6402	5835	12237	671	510	1181	526	420	946	72	38	110	1581	1217	2798	42	24	66
1833	36	1212	1065	2277	125	83	208	97	70	167	15	5	20	243	180	423	5	2	7
1832	37	1097	1039	2136	130	92	222	70	72	142	16	8	24	261	170	431	12	3	15
1831	38	1021	874	1895	84	89	173	61	63	124	10	4	14	200	181	381	5	5	10
1830	39	1162	1318	2480	136	102	238	82	80	162	10	12	22	348	299	647	8	6	14
1829	40	1066	1060	2126	113	82	195	75	59	134	17	4	21	256	224	480	3	3	6
36—40		5558	5356	10914	588	448	1036	385	344	729	68	33	101	1038	1054	2362	33	19	52
1828	41	853	757	1610	80	70	150	70	66	136	6	6	12	197	131	328	13	1	14
1827	42	805	796	1601	83	52	135	48	47	95	10	9	19	213	125	338	6	3	9
1826	43	898	768	1666	88	46	134	54	49	103	13	4	17	212	127	339	1	1	2
1825	44	967	876	1843	83	70	153	70	61	131	7	6	13	228	185	413	9	1	10
1824	45	976	862	1838	107	76	183	67	47	114	14	6	20	227	187	414	9	4	13
41—45		4499	4059	8558	441	314	755	309	270	579	50	31	81	1077	755	1832	38	10	48

15. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **15.** (Fortsetzung.)

Születési év *Geburtsjahr*	Kor-év *Alter*	katholikus *Katholiken*			ágostai *Lutheraner*			helvét *Calviner*			görög n. e. *Griech. n.-u.*			zsidó *Juden*			egyéb vall. *Sonst. Conf.*		
		férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*
1823	46	647	594	1241	59	48	107	44	43	87	6	3	9	160	111	271	4	2	6
1822	47	750	702	1452	76	46	122	39	42	81	14	3	17	165	120	285	5	1	6
1821	48	646	579	1225	82	51	133	33	41	74	8	6	14	198	134	332	3	2	5
1820	49	808	797	1605	94	80	174	76	56	132	10	5	15	262	215	477	2	5	7
1819	50	758	803	1561	71	53	124	68	48	116	13	4	17	221	160	381	12	3	15
46—50		3609	3475	7084	382	278	660	260	230	490	51	21	72	1006	740	1746	26	13	39
1818	51	571	520	1091	54	34	88	50	30	80	9	6	15	146	78	224	2	2	4
1817	52	552	465	1017	52	29	81	48	30	78	10	3	13	163	89	252	3	1	4
1816	53	502	444	946	50	40	90	34	13	47	7	8	15	128	110	238	.	1	1
1815	54	411	415	826	47	34	81	35	26	61	7	3	10	143	104	247	5	1	6
1814	55	437	454	891	34	43	77	38	26	64	9	3	12	128	115	243	4	1	5
51—55		2473	2298	4771	237	180	417	205	125	330	42	23	65	708	496	1204	14	6	20
1813	56	390	377	767	40	21	61	37	23	60	4	1	5	104	75	179	4	2	6
1812	57	312	362	674	38	26	64	20	23	43	5	3	8	101	69	170	.	1	1
1811	58	297	337	634	32	26	58	30	17	47	4	1	5	97	79	176	2	1	3
1810	59	325	421	746	27	27	54	34	28	62	10	1	11	102	109	211	1	4	5
1809	60	332	389	721	27	30	57	20	26	46	7	1	8	139	119	258	4	2	6
56—60		1656	1886	3542	164	130	294	141	117	258	30	7	37	543	451	994	11	10	21
1808	61	226	231	457	28	18	46	19	8	27	6	3	9	92	53	145	1	1	2
1807	62	199	228	427	28	18	46	15	19	34	6	1	7	74	44	118	2	.	2
1806	63	132	204	336	16	17	33	24	8	32	3	1	4	67	44	111	1	.	1
1805	64	174	233	407	15	14	29	17	5	22	2	6	8	78	86	164	.	.	.
1804	65	186	211	397	21	16	37	8	13	21	2	2	4	74	54	128	2	1	3
61—65		917	1107	2024	108	83	191	83	53	136	19	13	32	385	281	666	6	2	8
1803	66	143	190	333	17	13	30	16	6	22	2	4	6	54	46	100	.	.	.
1802	67	126	182	308	15	8	23	8	6	14	3	1	4	57	31	88	1	2	3
1801	68	141	189	330	24	6	30	4	8	12	3	3	6	43	35	78	2	.	2
1800	69	160	254	414	23	9	32	17	15	32	4	.	4	78	77	155	1	2	3
1799	70	87	101	188	14	8	22	8	9	17	1	.	1	42	28	70	.	2	2
1798	71	62	104	166	9	6	15	4	3	7	2	.	2	25	23	48	.	.	.
1797	72	61	93	154	5	7	12	7	6	13	1	.	1	24	12	36	.	.	.
1796	73	58	107	165	12	4	16	5	4	9	4	2	6	23	25	48	.	.	.
1795	74	49	91	140	7	3	10	2	3	5	3	2	5	19	25	44	1	.	1
1794	75	43	64	107	2	7	9	4	3	7	.	1	1	16	16	32	.	.	.
1793	76	29	69	98	3	1	4	2	2	4	.	.	.	16	10	26	.	.	.
1792	77	43	75	118	5	6	11	1	.	1	.	1	1	18	8	26	.	.	.
1791	78	21	52	73	3	2	5	.	5	5	.	.	.	9	14	23	.	.	.
1790	79	32	67	99	2	6	8	2	6	8	5	1	6	15	13	28	.	.	.
1789	80	13	35	48	3	2	5	.	.	.	.	.	.	12	6	18	.	.	.
1788	81	17	19	36	3	.	3	.	.	.	1	.	1	11	8	19	.	.	.
1787	82	11	20	31	2	.	2	1	.	1	.	.	.	8	6	14	.	.	.
1786	83	11	19	30	1	.	1	.	.	.	.	.	.	5	2	7	.	.	.
1785	84	9	17	26	.	.	.	.	.	.	1	1	2	7	3	10	.	.	.
1784	85	7	14	21	1	.	1	.	1	1	.	1	1	7	.	7	.	.	.
1783	86	5	8	13	1	.	1	1	.	1	.	.	.	5	4	9	.	.	.
1782	87	6	6	12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	2	4	.	.	.
1781	88	3	4	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	3	.	.	.
1780	89	2	9	11	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	4	8	.	.	.
1779	90	3	7	10	1	1	2	.	.	.	.	1	1	2	2	4	.	.	.
1778	91	1	4	5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.
1777	92	1	1	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1776	93	1	5	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	.	.	.
1775	94	.	2	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	3	.	.	.
1774	95	1	1	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.
1773	96	.	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	2	2	.	.	.
1772	97	.	3	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1771	98	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1770	99	1	5	6	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	5	5	.	.	.

16. számú tábla. **Tabelle Nr. 16.**

Korviszonyok az egyes hitfelekezeteknél; 4 korszakasz szerinti kimutatás.

Altersverhältnisse bei den einzelnen Confessionen; nach 4 Alters-Gruppen.

Korszakasz *Altersgruppe*	Katholikusok *Katholiken*						Ágostaiak *Lutheraner*						Helvétek *Calviner*					
	férfi *männlich*		nő *weiblich*		együtt *zusammen*		férfi *männlich*		nő *weiblich*		együtt *zusammen*		férfi *männlich*		nő *weiblich*		együtt *zusammen*	
	létszám *Anzahl*	%	létszám *Anzahl*	%	létszám *Anzahl*	%	létszám *Anzahl*	%	létszám *Anzahl*	%	létszám *Anzahl*	%	létszám *Anzahl*	%	létszám *Anzahl*	%	létszám *Anzahl*	%
0—14	16426	24.21	17317	25.08	33743	24.65	1314	19.36	1041	20.46	2355	19.83	1068	19.30	892	18.08	1960	18.72
15—30	25156	37.09	25887	37.50	51053	37.29	2728	40.20	2013	39.57	4741	39.92	2476	44.73	2407	48.78	4883	46.63
31—60	24197	35.66	22909	33.18	47106	84.41	2483	36.60	1860	36.55	4343	36.59	1826	32.99	1506	30.51	3332	31.83
60 fölül *Ueber 60*	2064	3.04	2926	4.24	4990	3.65	261	3.84	174	3.42	435	3.66	165	2.98	130	2.63	295	2.82
Összesen *Zus.*	67853	100.00	69039	100.00	136892	100.00	6786	100.00	5088	100.00	11874	100.00	5535	100.00	4935	100.00	10470	100.00

Korszakasz *Altersgruppe*	Görög n. e. *Griech. n.-u.*						Zsidók *Juden*						Egyéb vallásuak *Sonstige Confessionen*					
0—14	116	13.20	80	20.10	196	15.35	6610	31.06	6416	35.45	13026	33.08	42	10.37	15	8.62	57	9.84
15—30	401	45.63	134	33.66	535	41.89	7559	35.51	6279	34.69	13838	35.15	188	46.42	69	39.65	257	44.39
31—60	313	35.60	153	38.45	466	36.49	6223	29.24	4713	26.03	10936	27.75	164	40.50	82	47.13	246	42.49
60 fölül *Ueber 60*	49	5 57	31	7.79	80	6.27	891	4.19	693	3.83	1584	4.02	11	2.71	8	4.60	19	3.28
Összesen *Zus.*	879	100.00	398	100.00	1277	100.00	21283	100.00	18101	100.00	39384	100.00	405	100.00	174	100.00	579	100.00

15. sz. tábla (folytatása). **Tabelle Nr. 15 (Fortsetzung).**

Születési év *Geburtsjahr*	Kor-év *Alter*	katholikus *Katholiken* férfi *männl.*	katholikus *Katholiken* nő *weibl.*	katholikus *Katholiken* együtt *zus.*	ágostai *Lutheraner* férfi *männl.*	ágostai *Lutheraner* nő *weibl.*	ágostai *Lutheraner* együtt *zus.*	helvét *Calviner* férfi *männl.*	helvét *Calviner* nő *weibl.*	helvét *Calviner* együtt *zus.*	görög n. e. *Griech. n.-u.* férfi *männl.*	görög n. e. *Griech. n.-u.* nő *weibl.*	görög n. e. *Griech. n.-u.* együtt *zus.*	zsidó *Juden* férfi *männl.*	zsidó *Juden* nő *weibl.*	zsidó *Juden* együtt *zus.*	egyéb vall. *Sonst. Conf.* férfi *männl.*	egyéb vall. *Sonst. Conf.* nő *weibl.*	egyéb vall. *Sonst. Conf.* együtt *zus.*
1769 100		. .	1	1	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .
1766 103		. .	1	1	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .
65601 fölül *Ueber 65*		1147	1819	2966	153	91	244	82	77	159	30	18	48	506	412	918	5	6	11
Összesen *Zusammen*		67853	69039	136892	6786	5088	11874	5535	4935	10470	879	398	1277	21283	18101	39384	405	174	579

17. számú tábla. Tabelle Nr. **17.**

Az egész város katholikus lakossága városrészek, nem és korosztályok szerint.

Die katholische Bevölkerung der ganzen Stadt nach Stadttheil, Altersclasse und Geschlecht

			0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven fel, über 65 Jahre alt
			éves. — Jahre alt											
Belváros	férfi	männl.	1814	1382	1139	890	705	621	518	507	397	284	171	229
Innere Stadt	nő	weiblich	1840	1784	1342	1050	725	629	537	526	370	312	166	284
	együtt	zusamm.	3654	3166	2481	1940	1430	1250	1055	1033	767	596	337	513
Lipótváros	férfi	männl.	1043	682	613	645	462	436	332	273	198	123	78	88
Leopoldstadt	nő	weibl.	1176	1239	1132	935	550	511	339	238	166	130	69	115
	együtt	zusamm.	2219	1921	1745	1580	1012	947	671	511	364	253	147	203
Terézváros*)	férfi	männl.	4598	2713	2439	2604	1948	1617	1363	1017	669	490	268	343
Theresienstadt	nő	weibl.	4809	3225	2457	2364	1852	1602	1204	1069	684	560	372	615
	együtt	zusamm.	9407	5938	4896	4968	3800	3219	2567	2086	1353	1050	640	958
József város	férfi	männl.	4729	2311	1895	1988	1549	1376	1139	900	618	392	229	301
Josephstadt	nő	weibl.	4945	2227	1649	1718	1472	1345	1076	906	640	507	317	525
	együtt	zusamm.	9674	4538	3544	3706	3021	2721	2215	1806	1258	899	546	826
Ferencváros	férfi	männl.	2180	1090	866	977	766	691	531	432	298	187	106	121
Franzstadt	nő	weibl.	2408	1016	822	803	672	680	482	415	275	243	117	192
	együtt	zusamm.	4588	2106	1688	1780	1438	1371	1013	847	573	430	223	313
Külterlek	férfi	männl.	1528	655	617	895	716	586	457	342	214	130	52	48
Extravillan	nő	weibl.	1616	579	474	582	425	417	337	254	124	109	57	73
	együtt	zusamm.	3144	1234	1091	1477	1141	1003	794	596	338	239	109	121
Kőbánya	férfi	männl.	534	211	230	324	256	231	159	138	79	50	13	17
Steinbruch	nő	weibl.	523	172	127	190	139	172	84	67	39	25	9	15
	együtt	zusamm.	1057	383	357	514	395	403	243	205	118	75	22	32
Egész város	férfi	männl.	16426	9044	7799	8323	6402	5558	4499	3699	2473	1656	917	1147
Ganze Stadt	nő	weibl.	17317	10242	8003	7642	5835	5356	4059	3475	2298	1886	1107	1819
	együtt	zusamm.	33743	19286	15802	15965	12237	10914	8558	7084	4771	3542	2024	2966
*) Terézv. A)	férfi	männl.	1306	978	794	696	498	431	357	300	209	155	80	99
Theresienst. A)	nő	weibl.	1337	1578	1113	866	572	482	368	319	198	171	115	156
	együtt	zusamm.	2643	2556	1907	1562	1070	916	725	619	407	326	195	255
Terézváros B)	férfi	männl.	3292	1735	1645	1908	1450	1183	1006	717	460	335	188	244
Theresienst. B)	nő	weibl.	3472	1647	1344	1498	1280	1120	896	750	486	380	257	259
	együtt	zusamm.	6764	3382	2989	3406	2730	2303	1842	1467	946	724	445	703

19. számú tábla. **Az egész város helvét hitvallású lakossága.**

Die calvinische Bevölkerung der Stadt

			0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	60 éven fel, über 60 Jahre alt
			éves. — Jahre alt											
Belváros	férfi	männl.	215	219	181	145	86	71	75	74	50	28	16	18
Innere Stadt	nő	weibl.	187	274	179	135	77	63	54	51	20	30	18	22
	együtt	zusamm.	402	493	360	280	163	134	129	125	70	58	34	40
Lipótváros	férfi	männl.	87	36	70	57	44	20	20	26	26	15	7	3
Leopoldstadt	nő	weibl.	75	149	130	84	59	39	16	28	16	10	4	5
	együtt	zusamm.	162	185	200	141	103	59	36	54	42	25	11	8
Terézváros*)	férfi	männl.	180	174	176	169	98	68	61	35	23	25	16	20
Theresienstadt	nő	weibl.	148	248	174	126	84	75	61	42	28	23	12	16
	együtt	zusamm.	328	422	350	295	182	143	122	77	51	48	28	36
József város	férfi	männl.	286	228	229	173	127	108	61	69	49	44	21	25
Josephstadt	nő	weibl.	205	205	143	130	96	78	73	50	33	21	13	21
	együtt	zusamm.	491	433	372	303	223	186	134	119	82	65	34	46
Ferencváros	férfi	männl.	208	143	156	132	105	73	58	33	39	19	17	14
Franzstadt	nő	weibl.	198	117	99	98	72	61	46	41	20	27	6	9
	együtt	zusamm.	406	260	255	230	177	134	104	74	59	46	23	23

18. számú tábla. **Tabelle Nr. 18.**

Az egész város ágostai v. lakossága városrészek, nem és korosztályok szerint.

Die lutheranische Bevölkerung der ganzen Stadt nach Stadttheil, Altersclasse und Geschlecht.

			0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven fel. über 65 Jahre alt
			éves — Jahre alt											
Belváros Innere Stadt	férfi	männl.	189	169	167	125	86	93	64	85	50	32	24	36
	nő	weiblich	160	151	117	90	48	62	46	39	30	24	12	13
	együtt	zusamm.	349	320	284	215	134	155	110	124	80	56	36	49
Lipótváros Leopoldstadt	férfi	männl.	150	109	100	102	73	65	59	42	31	21	11	18
	nő	weiblich	122	123	120	92	73	56	34	38	15	19	16	13
	együtt	zusamm.	272	232	220	194	146	121	93	80	46	40	27	31
Terézváros*) Theresienstadt	férfi	männl.	493	286	335	307	224	193	132	120	73	45	33	47
	nő	weiblich	369	250	219	236	196	157	110	90	64	44	20	32
	együtt	zusamm.	862	536	549	543	420	350	242	210	137	89	53	79
József város Josephstadt	férfi	männl.	255	171	196	171	147	118	79	48	51	34	22	28
	nő	weiblich	198	109	105	124	93	97	68	61	35	25	19	22
	együtt	zusamm.	453	280	301	295	240	215	147	109	86	59	41	50
Ferencváros Franzstadt	férfi	männl.	109	70	73	78	56	36	42	43	13	14	13	15
	nő	weiblich	98	39	37	48	56	43	31	23	20	8	11	5
	együtt	zusamm.	207	109	110	126	112	69	73	66	33	22	25	20
Külleikek Extravillan	férfi	männl.	100	43	62	78	57	66	51	34	14	15	4	7
	nő	weiblich	77	49	37	36	34	34	17	20	13	9	4	4
	együtt	zusamm.	177	92	99	114	91	100	68	54	27	24	8	11
Kőbánya Steinbruch	férfi	männl.	18	27	24	35	28	17	14	10	5	3	1	2
	nő	weiblich	17	13	8	15	10	9	8	7	3	1	1	2
	együtt	zusamm.	35	40	32	50	38	26	22	17	8	4	2	4
Egész város Ganze Stadt	férfi	männl.	1314	875	957	896	671	588	441	382	237	164	108	153
	nő	weiblich	1041	734	638	641	510	448	314	278	180	130	83	91
	együtt	zusamm.	2355	1609	1595	1537	1181	1036	755	660	417	294	191	244
*) Terézvár. A) Theresienst. A)	férfi	männl.	155	106	126	117	64	65	53	41	31	18	13	15
	nő	weiblich	127	126	108	81	58	52	40	26	16	18	4	10
	együtt	zusamm.	282	232	234	198	122	117	93	67	47	36	17	25
Terézváros B) Theresienst. B)	férfi	männl.	338	180	209	190	160	128	79	79	42	27	20	32
	nő	weiblich	242	124	100	155	138	105	70	64	48	26	16	22
	együtt	zusamm.	580	304	315	345	298	233	149	143	90	53	36	54

városrészek, korosztály és nem szerint. **Tabelle Nr. 19.**

nach Stadttheil, Altersclasse und Geschlecht.

			0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éves fel. über 65 Jahre alt
			éves — Jahre alt											
Külleikek Extravillan	férfi	männl.	84	44	56	62	62	36	31	20	15	8	6	2
	nő	weiblich	68	33	44	32	29	21	18	15	7	3	—	3
	együtt	zusamm.	152	77	100	94	91	57	49	35	22	11	6	5
Kőbánya Steinbruch	férfi	männl.	8	8	8	10	4	9	3	3	3	2	—	—
	nő	weiblich	11	5	1	1	3	7	2	3	1	3	—	1
	együtt	zusamm.	19	13	9	11	7	16	5	6	4	5	—	1
Egész város Ganze Stadt	férfi	männl.	1068	852	876	748	526	385	309	260	205	141	83	82
	nő	weiblich	892	1031	770	606	420	344	270	230	125	117	53	77
	együtt	zusamm.	1960	1883	1646	1354	946	729	579	490	330	258	136	159
*) Terézvár. A) Theresienst. A)	férfi	männl.	55	72	71	61	33	20	21	7	10	9	7	6
	nő	weiblich	59	167	108	67	38	30	32	13	13	7	5	4
	együtt	zusamm.	114	239	179	128	71	50	53	20	23	16	12	10
Terézváros B) Theresienst. B)	férfi	männl.	125	102	105	108	65	48	40	28	13	16	9	14
	nő	weiblich	89	81	66	59	46	45	29	20	15	16	7	12
	együtt	zusamm.	124	183	171	167	111	93	69	57	28	32	16	26

20. számú tábla. **Tabelle Nr. 20.**

Az egész város görög (n. e.) vallású lakossága, városrészek, korosztályok és nem szerint.

Die griechisch nicht-unirte Bevölkerung nach Stadttheil, Altersclasse und Geschlecht.

		0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven fel. *üb. 65 J. alt*
		é v e s — *Jahre alt*											
Belváros *Innere Stadt*	férfi *männl.*	53	54	50	28	17	23	25	15	19	16	9	14
	nő *weiblich*	43	33	17	16	15	11	13	8	17	3	8	11
	együtt *zusamm.*	96	87	67	44	32	34	38	23	36	19	17	25
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi *männl.*	18	24	10	13	12	5	4	9	10	3	4	6
	nő *weiblich*	22	6	7	7	4	5	5	2	1	2	2	1
	együtt *zusamm.*	40	30	17	20	16	10	9	11	11	5	6	7
Terézváros*) *Theresienstadt*	férfi *männl.*	17	40	23	16	14	5	6	11	5	3	5	5
	nő *weiblich*	10	12	5	9	8	9	7	7	4	1	2	4
	együtt *zusamm.*	27	52	28	25	22	14	13	18	9	4	7	9
Józsefváros *Josephstadt*	férfi *männl.*	4	15	13	12	9	7	3	5	2	5	.	4
	nő *weiblich*	2	4	3	4	7	3	5	3	1	.	1	2
	együtt *zusamm.*	6	19	16	16	16	10	8	8	3	5	1	6
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi *männl.*	18	24	15	6	8	5	6	.	2	.	1	1
	nő *weiblich*	1	3	2	.	3	2	.	1	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	19	27	17	6	11	7	6	1	2	.	1	1
Kültelkek *Extravillan*	férfi *männl.*	1	8	7	15	7	16	2	7	2	2	.	.
	nő *weiblich*	1	1	2	.	1	.	1	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	2	9	9	15	8	16	3	7	2	2	.	.
Kőbánya *Steinbruch*	férfi *männl.*	5	7	8	13	5	7	4	4	2	1	.	.
	nő *weiblich*	1	.	.	3	.	3	.	.	.	1	.	.
	együtt *zusamm.*	6	7	8	16	5	10	4	4	2	2	.	.
Egész város *Ganze Stadt*	férfi *männl.*	116	172	126	103	72	68	50	51	42	30	19	30
	nő *weiblich*	80	59	36	39	38	33	31	21	23	7	13	18
	együtt *zusamm.*	196	231	162	142	110	101	81	72	65	37	32	48
*) Terézv. A) *Theresienst. A)*	férfi *männl.*	8	18	12	9	9	1	2	4	2	1	.	3
	nő *weiblich*	5	7	3	4	5	5	1	3	2	1	.	1
	együtt *zusamm.*	13	25	15	13	14	6	3	7	4	2	.	4
Terézváros B) *Theresienst. B)*	férfi *männl.*	9	22	11	7	5	4	4	7	3	2	5	2
	nő *weiblich*	5	5	2	5	3	4	6	4	2	.	2	3
	együtt *zusamm.*	14	27	13	12	8	8	10	11	5	2	7	5

22. számú tábla. **Az egész város egyébvallásu lakossága,**

Die sonstigen Confessionen nach

		0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven fel. *üb. 65 J. alt*
		é v e s — *Jahre alt*											
Belváros *Innere Stadt*	férfi *männl.*	15	11	32	7	8	9	10	9	4	2	2	1
	nő *weiblich*	4	9	6	1	3	6	4	6	1	3	1	3
	együtt *zusamm.*	19	20	38	8	11	15	14	15	5	5	3	4
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi *männl.*	3	10	4	6	4	3	12	1	1	1	1	1
	nő *weiblich*	1	6	4	6	5	7	1	.	.	1	.	.
	együtt *zusamm.*	4	16	8	12	9	10	13	1	1	2	1	1
Terézváros*) *Theresienstadt*	férfi *männl.*	4	9	12	13	12	9	6	6	2	2	.	2
	nő *weiblich*	2	3	4	3	6	.	2	4	1	2	1	1
	együtt *zusamm.*	6	12	16	16	18	9	8	10	3	4	1	3
Józsefváros *Josephstadt*	férfi *männl.*	16	23	18	19	13	5	10	4	4	2	.	1
	nő *weiblich*	3	3	5	4	6	3	.	2	3	3	.	2
	együtt *zusamm.*	19	26	23	23	19	8	10	6	7	5	.	3
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi *männl.*	.	1	2	2	1	2	.	3	2	2	2	.
	nő *weiblich*	.	1	3	4	2	3	2	.	.	1	.	.
	együtt *zusamm.*	.	2	5	6	3	5	2	3	2	3	2	.

21. számú tábla. Tabelle Nr. **21.**

Az egész város zsidó vallású lakossága, városrészek, korosztályok és nem szerint.

Die jüdische Bevölkerung nach Stadttheil, Altersclasse und Geschlecht.

		0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven fel. üb. 65 J. alt
		évek — Jahre alt											
Belváros *Innere Stadt*	férfi *männl.*	303	150	102	90	86	70	58	61	26	32	15	15
	nő *weiblich*	284	128	104	88	65	45	39	32	17	20	11	14
	együtt *zusamm.*	587	278	206	178	151	115	97	93	43	52	26	29
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi *männl.*	1257	452	345	371	312	251	250	189	145	119	74	95
	nő *weiblich*	1225	539	434	355	245	187	140	119	93	76	53	73
	együtt *zusamm.*	2482	991	779	726	557	438	390	308	239	195	127	168
Terézváros *) *Theresienstadt*	férfi *männl.*	4391	2365	1492	1464	1031	870	668	660	481	345	276	368
	nő *weiblich*	4193	1820	1242	1018	766	726	525	527	349	321	193	301
	együtt *zusamm.*	8584	4185	2734	2482	1797	1596	1193	1187	830	666	469	669
Józsefváros *Josephstadt*	férfi *männl.*	370	169	116	117	85	66	58	50	32	25	13	14
	nő *weiblich*	371	140	94	77	78	48	23	37	24	18	12	13
	együtt *zusamm.*	741	309	210	194	163	114	81	87	56	43	25	27
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi *männl.*	158	74	51	61	33	22	24	22	16	16	3	9
	nő *weiblich*	165	65	44	33	34	25	21	20	7	10	9	4
	együtt *zusamm.*	323	139	95	94	67	47	45	42	23	26	12	13
Külterlek *Extravillan*	férfi *männl.*	115	45	52	34	30	27	16	23	7	5	4	4
	nő *weiblich*	157	35	28	26	27	21	7	5	5	6	2	6
	együtt *zusamm.*	272	80	80	60	57	48	23	28	12	11	6	10
Kőbánya *Steinbruch*	férfi *männl.*	16	6	1	2	4	2	3	1	1	1	.	1
	nő *weiblich*	21	1	5	3	2	2	.	.	1	.	1	1
	együtt *zusamm.*	37	7	6	5	6	4	3	1	2	1	1	2
Egész város *Ganze Stadt*	férfi *männl.*	6610	3261	2159	2139	1581	1308	1077	1006	708	543	385	506
	nő *weiblich*	6416	2728	1951	1600	1217	1054	755	740	496	451	281	412
	együtt *zusamm.*	13026	5989	4110	3739	2798	2362	1832	1746	1204	994	666	918
*) Terézv. A) *Theresienst. A)*	férfi *männl.*	3288	1886	1184	1157	775	647	519	503	387	285	212	307
	nő *weiblich*	3133	1416	921	763	565	529	405	428	286	261	157	255
	együtt *zusamm.*	6421	3302	2105	1920	1340	1176	924	931	673	546	369	562
Terézváros B) *Theresienst. B)*	férfi *männl.*	1103	479	308	307	256	223	149	157	94	60	64	61
	nő *weiblich*	1060	404	321	255	201	197	120	99	63	60	36	46
	együtt *zusamm.*	2163	883	629	562	457	420	269	256	157	120	100	107

városrészek, korosztályok és nem szerint.

Tabelle Nr. **22.**

Stadttheil, Altersclasse und Geschlecht.

		0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven fel. üb. 65 J. alt
		évek — Jahre alt											
Külterlek *Extravillan*	férfi *männl.*	.	2	2	2	2	3	.	2		1	.	.
	nő *weiblich*	1	1	1	.	2	.	.	.	1	.	.	.
	együtt *zusamm.*	1	3	3	2	4	3	.	2	1	1	.	.
Kőbánya *Steinbruch*	férfi *männl.*	4	2	2	9	2	2	.	1	1	1	1	.
	nő *weiblich*	4	1	.	4	.	.	1	1	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	8	3	2	13	2	2	1	2	1	1	1	.
Egész város *Ganze Stadt*	férfi *männl.*	42	58	72	58	42	33	38	26	14	11	6	5
	nő *weiblich*	15	24	23	22	24	19	10	13	6	10	2	6
	együtt *zusamm.*	57	82	95	80	66	52	48	39	20	21	8	11
*) Terézv. A) *Theresienst. A)*	férfi *männl.*	2	2	7	5	1	6	1	1	1	1	.	.
	nő *weiblich*	1	2	1	2	3	.	2	1	.	1	.	.
	együtt *zusamm.*	3	4	8	7	4	6	3	2	1	2	.	.
Terézváros B) *Theresienst. B)*	férfi *männl.*	2	7	5	8	11	3	5	5	1	1	.	2
	nő *weiblich*	1	1	3	1	3	.	.	3	1	1	1	1
	együtt *zusamm.*	3	8	8	9	14	3	5	8	2	2	1	3

23. számú tábla. Tabelle Nr. **23.**

Családi állapot az egész városban és a városrészekben.

Familienstandsverhältnisse in der ganzen Stadt und den Stadttheilen.

		Létszám *Anzahl* =100·00	Ebből — *Hievon*							
			nem-házas *ledig*	%-ban *in %*	házas *verheirathet*	%-ban *in %*	özvegy *verwitwet*	%-ban *in %*	elvált *geschieden*	%-ban *in %*
Belváros *Innere Stadt*	férfi — *männlich*	12396	8463	68.27	3495	28.19	369	2.98	69	0.56
	nő — *weiblich*	12556	7488	59.63	3291	26.21	1618	12.89	159	1.27
	együtt — *zusammen*	24952	15951	63.93	6786	27.20	1987	7.96	228	0.91
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi — *männlich*	10190	6761	66.35	3115	30.57	270	2.65	44	0.43
	nő — *weiblich*	11570	7363	63.64	3100	26.79	1035	8.95	72	0.62
	együtt — *zusammen*	21760	14124	64.91	6215	28.56	1305	6.00	116	0.53
Terézváros*) *Theresienstadt*	férfi — *männlich*	38040	25098	65.98	11849	31.15	904	2.37	189	0.50
	nő — *weiblich*	35720	19789	55.40	11729	32.84	3908	10.94	294	0.82
	együtt — *zusammen*	73760	44887	60.86	23578	31.97	4812	6.52	483	0.65
József*város* *Josephstadt*	férfi — *männlich*	21476	13809	64.30	7036	32.76	542	2.52	89	0.42
	nő — *weiblich*	20355	10746	52.79	6924	34.02	2518	12.37	167	0.82
	együtt — *zusammen*	41831	24555	58.70	13960	33.37	3060	7.32	256	0.61
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi — *männlich*	10396	6606	63.54	3502	33.69	229	2.20	59	0.57
	nő — *weiblich*	9793	5193	53.03	3367	34.38	1160	11.84	73	0.75
	együtt — *zusammen*	20189	11799	58.44	6869	34.03	1389	6.88	132	0.65
Külterlek *Extravillan*	férfi — *männlich*	7640	4653	60.90	2819	36.90	133	1.74	35	0.46
	nő — *weiblich*	5991	3140	52.41	2362	39.43	458	7.64	31	0.52
	együtt — *zusammen*	13631	7793	57.17	5181	38.01	591	4.34	66	0.48
Kőbánya *Steinbruch*	férfi — *männlich*	2603	1577	60.58	963	37.00	53	2.04	10	0.38
	nő — *weiblich*	1750	922	52.69	692	39.54	128	7.31	8	0.46
	együtt — *zusammen*	4353	2499	57.41	1655	38.02	181	4.16	18	0.41
Összesen *Zusammen*	férfi — *männlich*	102741	66967	65.18	32779	31.91	2500	2.43	495	0.48
	nő — *weiblich*	97735	54641	55.91	31465	32.19	10825	11.08	804	0.82
	együtt — *zusammen*	200476	121608	60.66	64244	32.04	13325	6.65	1299	0.65
*) Terézv. A) *Theresienst. A)*	férfi — *männlich*	18328	12443	67.89	5429	29.62	373	2.04	83	0.45
	nő — *weiblich*	17653	10423	59.04	5380	30.48	1709	9.68	141	0.80
	együtt — *zusammen*	35981	22866	63.55	10809	30.04	2082	5.79	224	0.62
Terézváros B) *Theresienst. B)*	férfi — *männlich*	19712	12655	64.20	6420	32.57	531	2.69	106	0.54
	nő — *weiblich*	18067	9366	51.84	6349	35.14	2199	12.17	153	0.85
	együtt — *zusammen*	37779	22021	58.29	12769	33.80	2730	7.22	259	0.68

24. számú tábla. **Tabelle Nr. 24.**

Családi állapot, korévek szerinti megkülönböztetéssel.

Familienstands - Verhältnisse mit Berücksichtigung der Altersjahre.

Születési év *Geburtsjahr*	Kor-év *Alter*	Férfi *Männer*				Nő *Frauen*				Együtt *Zusammen*			
		nőtlen *ledig*	nős *verheir.*	özvegy *verw.*	elvált *geschied.*	hajadon *ledig*	férjes *verheir.*	özvegy *verw.*	elvált *geschied.*	nem házas *ledig*	házas *verheir.*	özvegy *verw.*	elvált *geschied.*
1869	0—1	2642	.	.	.	2504	.	.	.	5146	.	.	.
1868	1—2	1778	.	.	.	1671	.	.	.	3449	.	.	.
1867	2—3	1666	.	.	.	1694	.	.	.	3360	.	.	.
1866	3—4	1634	.	.	.	1618	.	.	.	3252	.	.	.
1865	4—5	1375	.	.	.	1534	.	.	.	2909	.	.	.
1864	5—6	1520	.	.	.	1436	.	.	.	2956	.	.	.
1863	6—7	1545	.	.	.	1603	.	.	.	3148	.	.	.
1862	7—8	1477	.	.	.	1620	.	.	.	3097	.	.	.
1861	8—9	1420	.	.	.	1478	.	.	.	2898	.	.	.
1860	9—10	1453	.	.	.	1600	.	.	.	3053	.	.	.
1859	10—11	1552	.	.	.	1737	.	.	.	3289	.	.	.
1858	11—12	1571	.	.	.	1666	.	.	.	3237	.	.	.
1857	12—13	1844	.	.	.	1691	.	.	.	3535	.	.	.
1856	13—14	1997	.	.	.	1892	.	.	.	3889	.	.	.
1855	14—15	2102	.	.	.	2016	1	.	.	4118	1	.	.
0—14		**25576**	.	.	.	**25760**	1	.	.	**51336**	1	.	.
1854	15—16	2141	.	.	.	2313	14	.	.	4454	14	.	.
1853	16—17	2124	1	.	.	2249	36	2	.	4373	37	2	.
1852	17—18	2450	4	1	.	2551	99	4	.	5001	103	5	.
1851	18—19	2519	4	.	.	2235	152	7	1	4754	156	7	1
1850	19—20	2783	12	.	.	2252	343	13	2	5035	355	13	2
1849	20—21	2204	16	3	.	2016	501	17	11	4220	517	20	11
15—20		**14221**	**37**	**4**	.	**13616**	**1145**	**43**	**14**	**27837**	**1182**	**47**	**14**
1848	21—22	2168	30	2	.	1659	644	24	15	3827	674	26	15
1847	22—23	2139	70	3	.	1469	719	27	11	3608	789	30	11
1846	23—24	2040	132	7	1	1275	913	34	13	3315	1045	41	14
1845	24—25	2225	263	2	2	1228	957	49	18	3453	1220	51	20
1844	25—26	2369	524	6	6	1143	1130	71	22	3512	1654	77	28
21—25		**10941**	**1019**	**20**	**9**	**6774**	**4363**	**205**	**79**	**17715**	**5382**	**225**	**88**
1843	26—27	1946	559	12	6	904	996	79	33	2850	1555	91	39
1842	27—23	1839	771	11	9	897	1231	103	35	2736	2002	114	44
1841	28—29	1484	841	15	10	729	1033	105	24	2213	1874	120	34
1840	29—30	1323	1102	16	7	826	1272	151	40	2149	2374	167	47
1839	30—31	1101	1175	27	13	635	1244	171	42	1736	2419	198	55
26—30		**7693**	**4448**	**81**	**45**	**3991**	**5776**	**609**	**174**	**11684**	**10224**	**690**	**219**
1838	31—32	849	1036	18	10	435	1095	149	28	1284	2131	167	38
1837	32—33	769	1054	33	12	371	1096	109	25	1140	2150	142	37
1836	33—34	750	1168	20	7	343	1162	162	24	1093	2330	182	31
1835	34—35	623	1062	24	18	302	1022	167	21	925	2084	191	39
1834	35—36	592	1201	31	17	307	1009	189	28	899	2210	220	45
31—35		**3583**	**5521**	**126**	**64**	**1758**	**5384**	**776**	**126**	**5341**	**10905**	**902**	**190**
1833	36—37	474	1163	45	15	217	988	169	31	691	2151	214	46
1832	37—38	431	1107	23	25	225	933	208	18	656	2040	231	43
1831	38—39	347	992	26	16	188	835	173	20	535	1827	199	36
1830	39—40	419	1253	57	17	260	1202	331	24	679	2455	388	41
1829	40—41	312	1161	46	11	221	928	261	22	533	2089	307	33
36—40		**1983**	**5676**	**197**	**84**	**1111**	**4886**	**1142**	**115**	**3004**	**10562**	**1339**	**199**
1828	41—42	223	946	36	14	105	735	179	12	328	1681	215	26
1827	42—43	210	901	41	13	115	688	216	13	325	1589	257	26
1826	43—44	222	974	49	21	108	677	195	15	330	1651	244	36
1825	44—45	244	1056	53	11	137	765	273	24	381	1821	326	35
1824	45—46	215	1086	84	15	104	765	282	31	319	1851	366	46
41—45		**1114**	**4963**	**263**	**74**	**569**	**3630**	**1145**	**95**	**1683**	**8593**	**1408**	**169**
1823	46—47	150	703	58	9	72	538	178	13	222	1241	236	22
1822	47—48	150	828	56	15	90	578	234	12	240	1406	290	27
1821	48—49	142	757	55	16	61	472	261	19	203	1229	316	35
1820	49—50	177	956	97	22	109	647	390	12	286	1603	487	34
1819	50—51	165	889	77	12	100	565	392	14	265	1454	469	26
46—50		**784**	**4133**	**343**	**74**	**432**	**2800**	**1455**	**70**	**1216**	**6933**	**1798**	**144**

24. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **24.** (Fortsetzung.)

Születési év *Geburtsjahr*	Kor-év *Alter*	Férfi *Männer* nőtlen *ledig*	nős *verheir.*	özvegy *verw.*	elvált *geschied.*	Nő *Frauen* hajadon *ledig*	férjes *verheir.*	özvegy *verw.*	elvált *geschied.*	Együtt *Zusammen* nem házas *ledig*	házas *verheir.*	özvegy *verw.*	elvált *geschied.*
1818	51—52	98	655	60	19	43	363	247	17	141	1018	307	36
1817	52—53	83	677	56	12	39	330	239	9	122	1007	295	21
1816	53—54	85	583	46	7	35	326	245	10	120	909	291	17
1815	54—55	67	501	74	6	50	282	245	6	117	783	319	12
1814	55—56	62	493	84	11	51	327	254	10	113	820	338	21
51—55		**395**	**2909**	**320**	**55**	**218**	**1628**	**1230**	**52**	**613**	**4537**	**1550**	**107**
1813	56—57	72	440	53	14	29	237	225	8	101	677	278	22
1812	57—58	57	361	50	8	36	220	225	3	93	581	275	11
1811	58—59	46	354	55	7	30	192	233	6	76	546	288	13
1810	59—60	54	371	69	5	36	222	322	10	90	593	391	15
1809	60—61	71	393	63	2	32	173	356	6	103	566	419	8
56—60		**300**	**1919**	**290**	**36**	**163**	**1044**	**1361**	**33**	**463**	**2963**	**1651**	**69**
1808	61—62	31	275	53	13	25	112	170	7	56	387	223	20
1807	62—63	30	233	61	.	17	99	189	5	47	332	250	5
1806	63—64	30	160	49	4	20	73	177	4	50	333	226	8
1805	64—65	40	193	44	9	22	107	211	4	62	300	255	13
1804	65—66	42	183	65	3	22	77	196	2	64	260	261	5
61—65		**173**	**1044**	**272**	**29**	**106**	**468**	**943**	**22**	**279**	**1512**	**1215**	**51**
1803	66—67	33	158	39	2	20	55	181	3	53	213	220	5
1802	67—68	22	140	45	3	13	45	165	8	35	185	210	11
1801	68—69	20	143	52	2	11	40	185	5	31	183	237	7
1800	69—70	36	159	84	4	24	53	278	2	60	212	362	6
1799	70—71	10	93	45	4	8	19	120	1	18	112	165	5
1798	71—72	12	60	28	2	6	29	100	1	18	89	128	3
1797	72—73	10	54	33	1	8	14	96	.	18	68	129	1
1796	73—74	12	57	31	2	9	17	115	1	21	74	146	3
1795	74—75	5	44	32	.	4	25	95	.	9	69	127	.
1794	75—76	7	38	20	.	7	7	76	.	14	45	96	.
1793	76—77	2	23	24	1	7	6	69	.	9	29	93	1
1792	77—78	5	27	33	2	1	10	79	.	6	37	112	2
1791	78—79	2	18	13	.	5	4	62	2	7	22	75	2
1790	79—80	5	28	23	.	3	7	83	.	8	35	106	.
1789	80—81	3	15	10	.	4	3	35	1	7	18	45	1
1788	81—82	6	12	13	1	2	.	25	.	8	12	38	1
1787	82—83	3	8	11	.	3	2	21	.	6	10	32	.
1786	83—84	3	8	6	.	1	2	18	.	4	10	24	.
1785	84—85	3	6	8	.	.	.	21	.	3	6	29	.
1784	85—86	2	4	9	.	1	.	15	.	3	4	24	.
1783	86—87	1	6	5	.	1	.	11	.	2	6	16	.
1782	87—88	.	2	6	.	.	.	8	.	.	2	14	.
1781	88—89	.	2	2	.	.	1	5	.	.	3	7	.
1780	89—90	1	2	2	1	.	.	13	.	1	2	15	1
1779	90—91	.	.	6	.	.	1	10	.	.	1	16	.
1778	91—92	.	2	.	.	.	.	4	.	.	2	4	.
1777	92—93	.	.	1	.	.	.	1	.	.	.	2	.
1776	93—94	.	1	.	.	.	.	6	.	.	1	6	.
1775	94—95	.	.	1	.	.	.	4	.	.	.	5	.
1774	95—96	.	.	2	.	.	.	1	.	.	.	3	.
1773	96—97	.	.	.	.	.	.	3	.	.	.	3	.
1772	97—98	.	.	.	.	1	.	2	.	1	.	2	.
1770	99—100	1	.	.	.	4	.	7	.	5	.	7	.
1769	100—101	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.
1766	103—104	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.
65 éven felülieck Ueber 65 Jahre alt		**204**	**1110**	**584**	**25**	**143**	**340**	**1916**	**24**	**347**	**1450**	**2500**	**49**
Fő-összeg Haupt-Summe		66967	32779	2500	495	51641	31465	10825	804	121608	64244	13325	1299

25. számú tábla. **Tabelle Nr. 25.**

Párhuzamos kimutatása a két nem házassági arányának.

Parallele Zusammenstellung der Ehefrequenz bei den Geschlechtern.

Születési év *Geburtsjahr*	Kor-év *Altersjahr*	A férfiak közt nős (illet. özvegy, elvált) %-ban *Unter den Männern sind verheirathet (resp. verwitwet oder geschieden) in %*	A nők közt férjes (illet. özvegy elvált) %-ban *Unter den Frauen sind verheirathet (resp. verwitwet oder geschieden) in %*	A férfiak arányát 100-zal egyenlőnek tévén a nőké tesz: *Die Verhältnisszahl der verehlichten Männer gleich 100 gesetzt beträgt die der Frauen:*	Nemházas *Nichtverheirathet* % férfi *männlich* %	nő *weiblich* %
1855	14—15	.	0.05	—	.	99.95
1854	15—16	.	0.60	—	.	99.40
1853	16—17	0.05	1.66	3333	99.95	98.34
1852	17—18	0.20	3.88	1900	99.80	96.12
1851	18—19	0.16	6.68	4175	99.84	93.32
1850	19—20	0.43	13.72	3365	99.57	86.28
1849	20—21	0.85	20.78	2444	99.15	79.22
1848	21—22	1.45	29.16	1938	98.55	70.84
1847	22—23	3.30	34.01	1031	96.70	65.99
1846	23—24	6.42	42.95	669	93.58	57.05
1845	24—25	10.71	45.47	425	89.29	54.53
1844	25—26	18.45	51.69	280	81.55	48.31
1843	26—27	22.87	55.07	241	77.13	44.93
1842	27—28	30.08	60.41	201	69.92	39.59
1841	28—29	36.85	61.45	167	63.15	38.55
1840	29—30	45.95	63.91	152	54.05	36.09
1839	30—31	52.46	69.65	133	47.54	30.35
1838	31—32	55.62	74.52	134	44.38	25.48
1837	32—33	58.83	76.83	131	41.17	23.17
1836	33—34	61.44	79.72	130	38.56	20.28
1835	34—35	63.93	80.03	125	36.07	19.97
1834	35—36	67.84	79.97	118	32.16	20.03
1833	36—37	72.07	84.55	117	27.93	15.45
1832	37—38	72.82	83.74	115	27.18	16.26
1831	38—39	74.87	84.54	113	25.13	15.46
1830	39—40	76.00	85.69	113	24.00	14.31
1829	40—41	79.61	84.57	106	20.39	15.43
1828	41—42	81.71	89.81	110	18.29	10.19
1827	42—43	81.97	88.86	108	18.03	11.14
1826	43—44	82.46	89.15	108	17.54	10.85
1825	44—45	82.11	88.57	108	17.89	11.43
1824	45—46	84.64	91.20	108	15.36	8.80
1823	46—47	83.70	91.01	109	16.30	8.99
1822	47—48	85.70	90.15	105	14.30	9.85
1821	48—49	85.36	92.50	108	14.64	7.50
1820	49—50	85.86	90.59	105	14.14	9.41
1819	50—51	85.57	90.66	106	14.43	9.34
1818	51—52	88.22	93.58	106	11.78	6.42
1817	52—53	89.98	93.68	104	10.02	6.32
1816	53—54	88.21	94.32	107	11.79	5.68
1815	54—55	89.69	91.42	102	10.34	8.58
1814	55—56	90.46	92.06	101	9.54	7.94
1813	56—57	87.56	94.19	108	12.44	5.81
1812	57—58	88.03	92.56	105	11.97	7.44
1811	58—59	90.04	93.49	104	9.96	6.51
1810	59—60	89.18	93.90	105	10.82	6.10
1809	60—	96.58	94.36	109	13.42	5.64
1808	60-on	89.04	93.72	105	10.96	6.28
s elöbb	túl					

26. számú tábla. **Házassági arány a hitfelekezeteknél; ötéves korszakok szerint.** Tabelle Nr. **26.**

Eheziffer bei den Confessionen, nach fünfjährigen Altersclassen.

Korosztály *Altersclasse*		Katholikus *Katholiken*			Ágostai *Lutheraner*			Helvét *Calviner*			Görög nemegyesült *Griechen n.-u. C.*			Zsidó *Juden*			Egyéb vallású *Sonstige Confessionen*			Összesen *Zusammen*		
		Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
15—20	nő *weibl.*	10242	683	6.67	734	48	6.54	1031	56	5.43	59	6	10.17*	2728	348	12.76	24	4	Δ	14818	1145	7.73
	férfi *männ.*	7799	713	9.14	957	58	6.06	876	57	6.51	126	5	3.97	2159	183	8.52	72	3	4.17*	11989	1019	8.50
21—25	nő *weibl.*	8003	2730	34.11	638	203	31.82	770	213	27.66	36	16	Δ	1951	1191	61.04	23	10	Δ	11421	4363	38.21
	együtt *zus.*	**15802**	**3443**	**21.79**	**1595**	**261**	**16.35**	**1646**	**270**	**16.40**	**162**	**21**	**12.96**	**4110**	**1374**	**33.43**	**95**	**13**	**13.68***	**23410**	**5382**	**22.96**
	férfi *m.*	8323	2998	36.03	896	274	30.58	748	225	30.08	103	22	21.36	2139	918	42.92	58	11	18.97*	12267	4448	36.26
26—30	nő *w.*	7642	3893	50.94	641	326	50.84	606	259	42.74	39	19	Δ	1600	1269	79.31	22	10	Δ	10550	5776	54.75
	együtt *z.*	**15965**	**6891**	**43.16**	**1537**	**600**	**39.04**	**1354**	**484**	**35.74**	**142**	**41**	**28.87**	**3739**	**2187**	**58.50**	**80**	**21**	**26.25***	**22817**	**10224**	**44.81**
	férfi *m.*	6402	3664	57.25	671	354	52.76	526	312	59.31	72	38	52.78*	1581	1133	71.67	42	20	Δ	9294	5521	59.40
31—35	nő *w.*	5835	3719	63.74	510	341	66.86	420	257	61.19	38	24	Δ	1217	1032	84.80	24	11	Δ	8044	5384	66.93
	együtt *z.*	**12237**	**7383**	**60.33**	**1181**	**695**	**58.85**	**946**	**569**	**60.15**	**110**	**62**	**56.37**	**2798**	**2165**	**77.37**	**66**	**31**	**46.97***	**17338**	**10905**	**62.90**
	férfi *m.*	5558	3907	70.29	588	384	65.30	385	286	74.29	68	44	64.71*	1308	1040	79.51	33	15	Δ	7940	5676	71.49
36—40	nő *w.*	5356	3484	65.05	448	290	64.73	344	201	58.43	33	19	Δ	1054	879	83.40	19	13	Δ	7254	4886	67.35
	együtt *z.*	**10914**	**7391**	**67.72**	**1036**	**674**	**65.05**	**729**	**487**	**66.80**	**101**	**63**	**62.37**	**2362**	**1919**	**81.24**	**52**	**28**	**53.85***	**15194**	**10562**	**69.51**
	férfi *m.*	4499	3448	76.64	441	330	74.83	309	223	72.17	50	25	50.00*	1077	911	84.59	38	26	Δ	6414	4963	77.38
41—45	nő *w.*	4059	2650	65.29	314	189	60.19	270	162	60.00	31	21	Δ	755	604	80.00	10	4	Δ	5439	3630	66.74
	együtt *z.*	**8558**	**6098**	**71.25**	**755**	**519**	**68.74**	**579**	**385**	**66.49**	**81**	**46**	**56.79***	**1832**	**1515**	**82.70**	**48**	**30**	Δ	**11853**	**8593**	**72.50**
	férfi *m.*	3609	2775	76.89	382	277	72.51	260	188	72.31	51	35	68.63*	1006	842	83.70	26	16	Δ	5334	4133	77.48
46—50	nő *w.*	3475	1944	55.94	278	173	62.23	230	133	57.78	21	8	Δ	740	531	71.76	13	11	Δ	4757	2800	58.86
	együtt *z.*	**7084**	**4719**	**66.61**	**660**	**450**	**68.18**	**490**	**321**	**65.51**	**72**	**43**	**59.72***	**1746**	**1373**	**78.64**	**39**	**27**	Δ	**10091**	**6933**	**68.70**
	férfi *m.*	2473	1924	77.80	237	193	81.43	205	154	75.12	42	28	Δ	708	598	84.46	14	12	Δ	3679	2909	79.07
51—55	nő *w.*	2298	1121	48.78	180	99	55.00	125	65	52.00	23	11	Δ	496	330	66.53	6	2	Δ	3128	1628	52.05
	együtt *z.*	**4771**	**3045**	**63.82**	**417**	**292**	**70.02**	**330**	**219**	**66.36**	**65**	**39**	**60.00***	**1204**	**928**	**77.08**	**20**	**14**	Δ	**6807**	**4537**	**66.65**
	férfi *m.*	1656	1225	73.97	164	115	70.13	141	95	67.38	30	19	Δ	543	457	84.16	11	8	Δ	2545	1919	75.40
56—60	nő *w.*	1886	702	37.22	130	43	33.08	117	45	38.46	7	3	Δ	451	249	55.21	10	2	Δ	2601	1044	40.14
	együtt *z.*	**3542**	**1927**	**54.40**	**294**	**158**	**53.74**	**258**	**140**	**54.27**	**37**	**22**	Δ	**994**	**706**	**71.03**	**21**	**10**	Δ	**5146**	**2963**	**57.58**
	férfi *m.*	917	598	65.21	108	77	71.30	83	56	67.47*	19	9	Δ	385	298	77.40	6	6	Δ	1518	1044	68.77
61—65	nő *w.*	1107	295	26.65	83	24	28.92*	53	11	20.75*	13	4	Δ	281	133	47.33	2	1	Δ	1539	468	30.41
	együtt *z.*	**2024**	**893**	**44.12**	**191**	**101**	**52.88**	**136**	**67**	**49.26**	**32**	**13**	Δ	**666**	**431**	**64.71**	**8**	**7**	Δ	**3057**	**1512**	**49.46**

Korosztály *Altersclasse*		Katholikus *Katholiken* Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Ágostai *Lutheraner* Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Helvét *Calviner* Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Görög nemegyesült *Griechen n.-u. C.* Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Zsidó *Juden* Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Egyéb vallású *Sonstige Confessionen* Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*	Összesen *Zusammen* Létszám *Anzahl*	házas *Verehelicht*	%-ban *in %*
65	férfi *m.*	1147	641	55.89	153	79	51.63	82	45	54.88*	30	13	△	506	330	65.22	5	2	△	1923	1110	57.72
éven felül	nő *w.*	1819	232	12.75	91	10	10.99*	77	8	10.39*	18	2	△	412	88	21.36	6	.	△	2423	340	14.03
Ueber 65 J.	együtt *z.*	**2966**	**873**	**29.44**	**244**	**89**	**36.48**	**159**	**53**	**33.33**	**48**	**15**	△	**918**	**418**	**45.54**	**11**	**2**	△	**4346**	**1450**	**33.37**
Összesen felnőttek és pedig	f. 20 év. f. *m ü. 20 J.*	42383	21893	51.65	4597	2141	46.57	3615	1641	45.39	591	238	40.27	11412	6710	58.80	305	119	39.02	62903	32742	52.05
	nő 15 év. f. *w. ü. 15 J.*	51722	21453	41.48	4047	1746	43.14	4043	1410	34.86	318	133	41.82	11685	6654	56.94	159	68	42.77	71974	31464	43.72
Summe d. Erwachs.	együtt *z.*	**94105**	**43346**	**46.06**	**8644**	**3887**	**44.97**	**7658**	**3051**	**39.87**	**909**	**371**	**40.81**	**23097**	**13364**	**57.86**	**464**	**187**	**40.30**	**134877**	**64206**	**47.60**
Hozzáadva a fel nem nötteket.	férfi 20évig *m. b. 20 J.*	25470	30	.	2189	3	.	1920	2	.	288	.	.	9871	2	.	100	.	.	39838	37	.
Dazugerechn. nicht	nő 15 evig *w. b. 15 J.*	17317	1	.	1041	.	.	892	.	.	80	.	.	6416	.	.	15	.	.	25761	1	.
Erwachsene	együtt *z.*	**42787**	**31**	.	**3230**	**3**	.	**2812**	**2**	.	**368**	.	.	**16287**	**2**	.	**115**	.	.	**65599**	**38**	.
Az egész lakosság főösszege	férfi *männlich*	67853	21923	32 31	6786	2144	31.59	5535	1643	29.68	879	238	27.08	21283	6712	31.54	405	119	29.38	102741	32779	31.90
Hauptsum. sämmtl.	nő *weiblich*	69039	21454	31.08	5088	1746	34.32	4935	1410	28.57	398	133	33.42	18101	6654	36.76	174	68	39.08	97735	31465	32.19
Einwohner	együtt *z.*	**136892**	**43377**	**31.69**	**11874**	**3890**	**32.76**	**10470**	**3053**	**29.16**	**1277**	**371**	**29.05**	**39384**	**13366**	**33.92**	**579**	**187**	**32.29**	**200476**	**64244**	**32.04**
Összefoglalva három főszakaszban. — *Recapitulation in drei Hauptgruppen.*																						
Férfi *Männer*	*) 30 évig *b. 30 J.*	41592	3741	8.99	4042	336	8.29	3544	284	8.01	517	27	5.22	14169	1103	7.78	230	14	6.22	64094	5504	8.59
	31-50. *v. 31-50. J.*	20068	13794	68.74	2082	1345	64.60	1480	1009	68.18	241	142	58.92	4972	3926	78.96	139	77	55.38	28982	20293	70.02
	50en felül *über 50*	6193	4388	70.85	662	464	70.09	511	350	68.49	121	69	57.02	2142	1683	78.57	36	28	△	9665	6982	72.24
	Összesen *zus.*	**67853**	**21923**	**32.31**	**6786**	**2144**	**31.59**	**5535**	**1643**	**29.68**	**879**	**238**	**27.08**	**21283**	**6712**	**31.54**	**405**	**119**	**29.38**	**102741**	**32779**	**31.90**
Nő *Frauen*	**) 25 évig *b. 25 J.*	35562	3414	9.60	2413	251	10.40	2693	269	9.99	175	22	12.56	11095	1539	13.87	62	14	22.58	52000	5509	10.59
	26-40. *v. 26-40 J.*	18833	11096	58.92	1599	957	59.85	1370	717	52.33	110	62	56.36	3871	3180	82.12	65	34	53.85*	25848	16046	62.08
	40en felül *über 40*	14644	6944	47.42	1076	538	50.00	872	424	48.62	113	49	43.36	3135	1935	61.72	47	20	△	19887	9910	49.83
	Összesen *zus.*	**69039**	**21454**	**31.08**	**5088**	**1746**	**34.32**	**4935**	**1410**	**28.57**	**398**	**133**	**33.42**	**18101**	**6654**	**36.76**	**174**	**68**	**39.08**	**97745**	**31465**	**32.11**
*) Ebből 21-30 éves férfi *Davon 21-30j. Män*		16122	3711	23.02	1853	332	17.92	1624	282	17.36	229	27	11.79	4298	1101	25.62	130	14	10.77	24256	5467	22.54
**) Ebből 15-25 éves nő *Davon 15-25j. Fr.*		18245	3413	18.71	1372	251	18.29	1801	269	14.94	95	22	23.16*	4679	1539	32.89	47	14	△	26239	5508	20.99

27. számú tábla. **Házassági viszony, hitfelekezet, városrész és nem szerint.** Tabelle Nr. **27.**

Zahl der Verehelichten nach Confession, Stadttheil und Geschlecht.

Városrész *Stadttheil*		Katholikus *Katholiken*			Ágostai *Augsburger C.*			Helvét *Helvetischer C.*			Görög n. e. *Griechisch n.-u.*			Zsidó *Juden*			Egyéb vall. *Sonstige Confessionen*		
		létszám *Anzahl*	házas *verehel.*	%	létszám *Anzahl*	házas *verehel.*	%	létszám *Anzahl*	házas *verehel.*	%	létszám *Anzahl*	házas *verehel.*	%	létszám *Anzahl*	házas *verehel.*	%	létszám *Anzahl*	házas *verehel.*	%
Belváros *Innere Stadt*	férfi *männl.*	8657	2442	28.21	1120	323	28.84	1178	313	26.57	323	81	25.08	1008	316	31.35	110	20	18.18
	nő *weiblich*	9565	2439	25.50	792	221	27.90	1110	239	21.53	195	59	30.26	847	316	37.31	47	17	△
	együtt *zusamm.*	**18222**	**4881**	**26.79**	**1912**	**544**	**28.45**	**2288**	**552**	**24.13**	**518**	**140**	**27.03**	**1855**	**632**	**34.12**	**157**	**37**	**23.57**
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi *männl.*	4973	1462	29.40	781	226	28.94	411	112	27.25	118	25	21.19	3860	1273	32.98	47	17	△
	nő *weiblich*	6600	1465	22.30	721	208	28.71	615	124	20.16	64	15	23.44*	3539	1278	36.11	31	11	△
	együtt *zusamm.*	**11573**	**2927**	**25.29**	**1502**	**433**	**28.83**	**1026**	**236**	**23.00**	**182**	**40**	**21.98**	**7399**	**2551**	**34.48**	**78**	**28**	**35.90***
Terézváros*) *Theresienstadt*	férfi *männl.*	20069	6332	31.55	2288	694	30.33	1045	268	25.65	150	32	21.33	14411	4495	31.19	77	28	36.36*
	nő *weiblich*	20813	6372	30.62	1782	595	33.39	1037	277	26.71	78	26	33.33*	11981	4445	37.09	29	14	△
	együtt *zusamm.*	**40882**	**12704**	**31.07**	**4070**	**1289**	**31.67**	**2082**	**545**	**26.18**	**228**	**58**	**25.44**	**26392**	**8940**	**33.87**	**106**	**42**	**39.62**
József város *Josephstadt*	férfi *männl.*	17427	5778	33.16	1320	435	32.95	1420	429	30.21	79	23	29.11*	1115	337	30.22	115	34	29.57
	nő *weiblich*	17327	5850	33.76	956	369	38.60	1068	340	31.84	35	20	△	935	329	35.19	34	16	△
	együtt *zusamm.*	**34754**	**11628**	**33.46**	**2276**	**804**	**35.33**	**2488**	**769**	**30.91**	**114**	**43**	**37-72**	**2050**	**666**	**32.49**	**149**	**50**	**33.56**
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi *männl.*	8245	2785	33.78	562	188	33.45	997	337	33.80	86	18	20.93*	489	165	33.74	17	9	△
	nő *weiblich*	8125	2754	33.90	409	156	38.14	794	285	35.89	12	5	△	437	163	37.30	16	4	△
	együtt *zusamm*	**16370**	**5539**	**33.84**	**971**	**344**	**35.43**	**1791**	**622**	**34.73**	**98**	**23**	**23.47***	**926**	**328**	**35.42**	**33**	**13**	△
Külterek *Extravillan*	férfi *männl.*	6240	2300	36.86	531	201	37.85	426	163	38.26	67	39	58.21*	362	113	31.22	14	3	△
	nő *weiblich*	5047	1964	38.91	334	153	45 81	273	129	47.25	6	4	△	325	110	33.85	6	2	△
	együtt *zusamm.*	**11287**	**4264**	**37.78**	**865**	**353**	**41.97**	**699**	**292**	**41.77**	**73**	**43**	**58.90***	**687**	**223**	**32.46**	**20**	**5**	△
Kőbánya *Steinbruch*	férfi *männl.*	2242	824	37.20	184	77	41.85	58	21	36.21*	56	20	35.71	38	13	△	25	8	△
	nő *weiblich*	1562	610	39.05	94	45	47.87*	38	16	△	8	4	△	37	13	△	11	4	△
	együtt *zusamm.*	**3804**	**1434**	**37.70**	**278**	**122**	**43.88**	**96**	**37**	**38.54***	**64**	**24**	**37.50***	**75**	**26**	**34.67***	**36**	**12**	△
Egész város *Ganze Stadt*	férfi *männl.*	67853	21923	32.31	6786	2144	31.59	5535	1643	29.50	879	238	27.08	21283	6712	31.54	405	119	29.38
	nő *weiblich*	69039	21454	31.08	5088	1746	34 32	4935	1410	28.57	398	133	33.42	18101	6654	36.76	174	68	39.08
	együtt *zusamm.*	**136892**	**43377**	**31.69**	**11874**	**3890**	**32.76**	**10470**	**3053**	**29.16**	**1277**	**371**	**29.05**	**39384**	**13366**	**33.94**	**579**	**187**	**32.30**
*) Terézvár. A) *Theresienst. A)*	férfi *männl.*	5906	1656	28.04	804	232	28.86	372	77	20.70	69	13	18.84*	11150	3441	30.86	27	10	△
	nő *weiblich*	7275	1742	23.95	666	172	25.83	543	94	11.31	37	10	△	9119	3357	36.81	13	5	△
	együtt *zusamm.*	**13181**	**3398**	**25.78**	**1470**	**404**	**27.48**	**915**	**171**	**18.69**	**106**	**23**	**21.70**	**20269**	**6798**	**33.54**	**40**	**15**	△
Terézváros B) *Theresienst. B)*	férfi *männl.*	14163	4676	33.02	1484	462	32.48	673	191	28.38	81	19	23.46*	3261	1054	32.32	50	18	36.00*
	nő *weiblich*	13538	4630	34.20	1116	423	37.90	494	183	37.04	41	16	△	2862	1088	38.02	16	9	△
	együtt *zusamm.*	**27701**	**9306**	**33.96**	**2600**	**885**	**34.04**	**1167**	**374**	**32.05**	**122**	**35**	**28.69**	**6123**	**2142**	**34.98**	**66**	**27**	**40.91**
Ismétlés a város vagyonossági osztályzata szerint. — *Recapitulation nach der Wohlhabenheitsclasse der Stadt.*																			
I. oszt. (leggazd.) Bel- és Lipótv. *I. Cl. (wohlh.) Inn. u. Leopoldst.*		13630	3904	28.64	1901	549	28.88	1589	425	26.75	441	106	24.04	4868	1589	32.64	157	37	23.57[1])
II. oszt. (közép) Terézváros A) *II. Cl. (mittelm.) Theresienst. A)*		5906	1656	28.04	804	232	28.86	372	77	20.70	69	13	18.84*	11150	3441	30.86	27	10	△[1])
III. o. (szegény) Tv. B), Jv.- és Fv. *III. Cl. (arm) Thst. B), Jst. u. Fst.*		39835	13239	33.23	3366	1085	32.23	3090	957	30.97	246	60	24.39	4865	1556	31.98	182	61	33.52[1])
VI. o. (legszeg.) Külterek és Kőb. *VI. Cl. (ärmste) Extrav. u. Steinbr.*		8482	3124	36.83	715	278	38.88	484	184	38.02	123	59	47.98	400	126	31.50	39	11	△[1])

[1]) Az egész I. osztályban 22586 közt házas 6610 = 29.27 %, II. oszt. 18328 közt 5429 = 29.60 %, III. oszt. 51284 közt 16958 = 33.07 % és a IV. oszt. 10243 közt 3782 = 36.92 %.

[1]) *In der ganzen I. Classe unter 22586 verh. 6610 = 29.27 %, i. d. II. Cl. unt. 18328 verh. 5429 = 29.60 %, i. d. III. Cl. unt. 51284 verh. 16958 = 33.07 %, i. d. IV. Cl. unt. 10243 verh. 3782 = 36.92 %.*

28. számú tábla. **Tabelle Nr. 28.**

Városrészenkénti kimutatás a felnőtt lakosságnak házasságban élők részéről, tek. a korra és a vallásra.

Ausweis über den in jedem Stadttheile im Ehestande lebenden Theil der erwachsenen Bevölkerung, mit Rücksicht auf die Altersverhältnisse und Confession.

Az alább nevezett vallásbelieknél *Es sind bei den nachbenannten Confessionen* van	nős férfi verehl. M	férj. nő verehl. Fr.	férfiak — Männer: 21—30 év. *21—30jähr.* szám *im Ganzen*	ezek közt nős *unter dens. verehl.*	31—50 év. *31—50jähr.* szám *im Ganzen*	ezek közt nős *unter dens. verehl.*	50 évnél idősb *über 50jähr.* szám *im Ganzen*	ezek közt nős *unter dens. verehl.*	nőtlen *unverehelicht*	nők — Frauen: 15—25 év. *15—25jähr.* szám *im Ganzen*	ezek közt férj. *unter dens. verehl.*	26—40 év. *26—40jähr.* szám *im Ganzen*	ezek közt férj. *unter dens. verehl.*	40 évnél idősb *über 40jähr.* szám *im Ganzen*	ezek közt férj. *unter dens. verehl.*	hajadon *unverehelicht*
Belváros — *Innere Stadt.*																
Katholik. *Kathol.*	2442	2439	2029	283	2351	1461	1081	695	194	3126	392	2404	1124	2195	923	267
Ágostai *Luther.*	323	221	292	36	328	185	142	100	15	268	43	200	104	164	74	19
Helvét *Calviner*	313	239	326	47	306	197	112	69	22	453	46	275	112	195	81	22
Görög n. e. *Griech. n. u.*	81	59	78	6	80	42	58	33	14	50	11	42	24	60	24	3
Zsidó *Juden*	316	316	192	32	275	214	88	70	6	232	74	198	158	133	84	5
Egyéb vall. *Sonst. Cf*	20	17	39	—	36	14	9	6	2	15	4	10	6	18	7	2
Összesen *Zus.*	3495	3291	2956	404	3376	2113	1490	973	253	4144	570	3129	1528	2765	1193	318
Lipótváros — *Leopoldstadt.*																
Katholik. *Kathol.*	1462	1465	1258	183	1503	936	487	342	55	2371	216	1996	779	1057	470	148
Ágostai *Luther.*	226	207	202	29	239	143	81	54	17	243	35	221	109	135	63	20
Helvét *Calviner*	112	124	127	14	110	64	51	33	9	279	18	182	67	79	39	12
Görög n. e. *Griech. n. u.*	25	15	23	1	30	15	23	9	7	13	3	16	7	13	5	3
Zsidó *Juden*	1273	1278	716	175	1002	768	433	330	43	973	319	787	628	554	331	21
Egyéb vall. *S. Conf.*	17	11	10	3	20	11	4	3	—	10	3	18	7	2	1	—
Összesen *Zus.*	3115	3100	2336	405	2964	1937	1079	771	131	3889	594	3220	1507	1840	909	204
Terézváros — *Theresienstadt.* *)																
Katholik. *Kathol.*	6332	6372	5043	1082	5945	4001	1770	1239	191	5682	957	5818	3349	4504	2066	388
Ágostai *Luther.*	694	595	642	119	669	442	198	133	23	464	69	589	356	360	170	37
Helvét *Calviner*	268	277	345	56	262	158	84	54	15	422	51	285	140	182	86	23
Görög n. e. *Griech. n. u.*	32	26	39	3	36	21	18	8	4	17	1	26	13	25	12	4
Zsidó *Juden*	4495	4445	2956	767	3229	2572	1470	1155	113	3062	1007	2510	2080	2216	1358	63
Egyéb vall. *Sonst. Cf*	28	14	25	2	33	22	6	4	1	7	2	9	6	11	6	1
Összesen *Zus.*	11849	11729	9050	2029	10174	7216	3546	2593	347	9654	2087	9237	5944	7298	3698	516
Józsefváros — *Josephstadt.*																
Katholik. *Kathol.*	5778	5850	3883	1056	4964	3615	1540	1101	155	3876	944	4535	3022	3971	1884	311
Ágostai *Luther.*	435	369	367	70	392	264	135	100	15	214	51	314	198	230	120	18
Helvét *Calviner*	429	340	402	69	365	262	139	97	16	348	70	304	168	211	102	13
Görög n. e. *Griech. n. u.*	23	20	25	2	24	13	11	8	1	7	3	14	10	12	7	—
Zsidó *Juden*	337	329	233	65	259	202	84	70	8	234	68	203	169	127	92	8
Egyéb vall. *Sonst. Cf*	34	16	37	7	32	21	7	6	1	8	4	13	8	10	4	—
Összesen *Zus.*	7036	6924	4947	1269	6036	4377	1916	1382	196	4687	1140	5383	3575	4561	2209	350
Ferenczváros — *Franzstadt.*																
Katholik. *Kathol.*	2785	2754	1843	509	2420	1750	712	526	72	1838	477	2155	1426	1724	851	121
Ágostai *Luther.*	188	156	151	32	177	121	55	35	7	76	17	137	86	98	53	11
Helvét *Calviner*	337	285	288	62	269	204	89	71	8	216	54	231	155	149	76	7
Görög n. e. *Griech. n. u.*	18	5	21	1	19	13	4	4	—	5	2	5	3	1	—	—
Zsidó *Juden*	165	163	112	41	101	84	44	40	—	109	38	92	71	71	54	2
Egyéb vall. *Sonst. Cf*	9	4	4	—	6	3	6	6	—	4	1	9	3	3	—	1
Összesen *Zus.*	3502	3367	2419	645	2992	2175	910	682	87	2248	589	2629	1744	2046	1034	142

28. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 28. (Fortsetzung.)

Az alább nevezett vallásbelieknél — Es sind bei den nachbenannten Confessionen van	nős férfi verehl. M.	férj. nő verehl. Fr.	21–30 év. 21–30jähr.		31–50 év. 31–50jähr.		50 évnél idős. über 50jähr.			15–25 év. 15–25jähr.		26–40 év. 26–40jähr.		40 évnél idős. über 40jähr.		
			férfiak — Männer							nők — Frauen						
			száma im Ganzen	ezek közt nős unter dens. verh.	száma im Ganzen	ezek közt nős unter dens. verh.	száma im Ganzen	ezek közt nős unter dens. verh.	nőtlen unverehlicht	száma im Ganzen	ezek közt férj. unter dens. verh.	száma im Ganzen	ezek közt férj. unter dens. verh.	száma im Ganzen	ezek közt férj. unter dens. verh.	hajadon unverehlicht
Kültelkek — Extravillan.																
Katholik. Kathol.	2300	1964	1512	435	2101	1497	444	361	30	1053	333	1424	1038	954	592	76
Ágostai Luther.	204	153	140	31	208	137	40	33	5	86	28	104	79	67	46	1
Helvét Calviner	163	129	118	29	149	110	31	24	5	77	30	82	65	46	34	2
Görög n. e. Griech. n. u.	39	4	22	9	32	26	4	4	—	3	2	1	1	1	1	—
Zsidó Juden	110	110	86	19	96	78	20	15	2	63	29	74	67	31	14	1
Egyéb vall. Sonst. C.	3	2	4	—	7	3	1	—	—	2	—	2	2	1	—	—
Összesen Zus.	2819	2362	1882	523	2593	1851	540	437	42	1284	422	1687	1252	1100	687	80
Köbánya — Steinbruch.																
Katholik. Kathol.	824	610	554	163	784	534	159	124	15	299	94	501	358	239	158	17
Ágostai Luther.	77	45	59	15	69	53	11	9	—	21	8	34	25	22	12	4
Helvét Calviner	21	16	18	5	19	14	5	2	1	6	—	11	10	10	6	—
Görög n. e. Griech. n. u.	20	4	21	5	20	12	3	3	—	—	—	6	4	1	—	—
Zsidó Juden	13	13	3	2	10	8	3	3	—	6	4	7	7	3	2	—
Egyéb vall. Sonst. C.	8	4	11	2	5	3	3	3	—	1	—	4	2	2	2	—
Összesen Zus.	963	692	666	192	907	624	184	144	16	333	106	563	406	277	180	21
Egész város — Ganze Stadt.																
Katholik. Kathol.	21923	21454	16122	3711	20058	13794	6193	4388	712	1245	3413	18333	11096	14644	6944	1328
Ágostai Luther.	2144	1746	1853	332	2082	1345	662	464	82	1372	251	1599	957	1076	538	110
Helvét Calviner	1643	1410	1624	282	1480	1009	511	350	76	1801	269	1370	717	872	424	79
Görög n. e. Griech. n. u.	238	133	229	27	241	142	121	69	26	95	22	110	62	113	49	18
Zsidó Juden	6712	6654	4298	1101	4972	3926	2142	1683	172	4679	1539	3871	3180	3135	1935	100
Egyéb vall. Sonst. C.	119	68	130	14	139	77	36	28	4	47	14	65	34	47	20	4
Összesen Zus.	32779	31465	24256	5467	28982	20293	9665	6982	1072	26239	5508	25848	16046	19887	9910	1631
***) Terézváros A) — Theresienstadt A.**																
Katholik. Kathol.	1656	1742	1490	233	1589	1029	543	394	74	269+	269	1920	874	1327	599	139
Ágostai Luther.	232	172	243	40	223	143	77	49	12	234	23	191	101	114	48	16
Helvét Calviner	77	94	132	16	81	41	32	20	8	275	20	135	43	74	31	10
Görög n. e. Griech. n. u.	13	10	21	3	16	8	6	2	1	10	1	14	6	8	3	3
Zsidó Juden	3441	3357	2341	573	2444	1927	1191	941	90	2337	729	1857	1539	1792	1089	60
Egyéb vall. Sonst. C.	10	5	12	1	9	8	2	1	—	3	1	5	2	4	2	—
Összesen Zus.	5429	5380	4239	866	4362	3156	1851	1407	185	5550	1043	4122	2565	3319	1772	228
Terézváros B) — Theresienstadt B.																
Katholik. Kathol.	4676	4630	3553	849	4356	2972	1227	845	117	2991	688	3898	2475	3177	1467	249
Ágostai Luther	462	423	399	79	446	299	121	84	11	230	46	398	255	246	122	21
Helvét Calviner	191	183	213	40	181	117	52	34	7	147	31	150	97	108	55	13
Görög n. e. Griech. n. u.	19	16	18	—	20	13	12	6	3	7	—	12	7	17	9	1
Zsidó Juden	1054	1088	615	194	785	645	279	214	23	725	278	653	541	424	269	3
Egyéb vall. Sonst. C.	18	9	13	1	24	14	4	3	1	4	1	4	4	7	4	1
Összesen Zus.	6420	6349	4811	1163	5812	4060	1695	1186	162	4104	1044	5115	3379	3979	1926	283

Családi állapot a hitfelekezeteknél; a kor megkülömböztetésével. — Familienstand nach Confessionen mit Berücksichtigung des Alters.

		Unter den Männern im Alter von 21—25 éves — Jahren sind		26—30		31—40		41—50		51—60		60. évnél idősebb Ueber 60 Jahre		Unter den Frauen im Alter von 15—20 éves — Jahren sind		21—25		26—30		31—40		41—50		51—60		60. évnél idősebb Ueber 60 Jahre	
		férfiak közül												nők közül													
			= %		= %		= %		= %		= %		= %		= %		= %		= %		= %		= %		= %		= %
KATHOLIKUS. Katholisch.																											
Nemházas	Ledig	7066	90 60	5246	63 03	4054	33 90	1357	16 74	472	11 43	240	11 63	9516	92 01	5071	63 37	3191	41 76	2338	20 89	815	10 82	305	7 29	208	7 11
Házas	Verheiratet	713	9 14	2998	36 03	7571	63 30	6223	76 75	3149	76 26	1239	60 03	683	6 58	2730	34 11	3893	50 94	7203	64 37	4594	60 98	1823	43 57	527	18 01
Özvegy	Verwitwet	14	0 18	47	0 56	234	1 96	423	5 22	445	10 78	554	26 84	34	0 33	146	1 82	441	5 77	1474	13 17	2002	26 57	1995	47 68	2160	73 82
Elvált	Geschieden	6	0 08	32	0 38	101	0 84	105	1 29	63	1 53	31	1 50	9	0 08	56	0 70	117	1 53	176	1 57	123	1 63	61	1 46	31	1 06
Összesen	Zusammen	7799	100 00	8323	100 00	11960	100 00	8108	100 00	4129	100 00	2064	100 00	10242	100 00	8003	100 00	7642	100 00	11191	100 00	7534	100 00	4184	100 00	2926	100 00
ÁGOSTAI. Lutheraner.																											
Nemházas	Ledig	896	93 63	616	68 75	481	38 21	150	18 23	48	11 97	34	13 03	681	92 78	426	66 77	283	44 15	198	20 67	69	11 65	25	8 06	16	9 20
Házas	Verheiratet	58	6 06	274	30 58	738	58 61	607	73 75	308	76 81	156	59 77	48	6 54	203	31 82	326	50 80	631	65 87	362	61 15	142	45 81	34	19 54
Özvegy	Verwitwet	2	0 21	5	0 56	25	1 99	55	6 68	37	9 23	67	25 67	3	0 41	5	0 78	24	3 74	119	12 42	150	25 24	138	44 52	123	70 69
Elvált	Geschieden	1	0 10	1	0 11	15	1 19	11	1 34	8	1 99	4	1 53	2	0 27	4	0 63	8	1 25	10	1 04	11	1 86	5	1 61	1	0 57
Összesen	Zusammen	957	100 00	895	100 00	1259	100 00	823	100 00	401	100 00	261	100 00	734	100 00	638	100 00	641	100 00	958	100 00	592	100 00	310	100 00	174	100 00
HELVÉT. Calviner.																											
Nemházas	Ledig	816	93 15	509	68 05	289	31 72	113	19 85	52	15 03	24	14 54	973	94 37	525	68 18	261	43 07	160	20 94	54	10 80	16	6 61	9	6 92
Házas	Verheiratet	57	6 51	225	30 08	598	65 64	411	72 24	249	71 97	101	61 21	56	5 43	213	27 67	259	42 74	458	59 95	295	59 00	110	45 46	19	14 62
Özvegy	Verwitwet	3	0 34	11	1 47	14	1 54	38	6 68	38	10 98	34	20 61	1	0 10	27	3 50	67	11 06	125	16 38	142	28 40	110	45 45	101	77 69
Elvált	Geschieden	—	—	3	0 40	10	1 10	7	1 23	7	2 02	6	3 64	1	0 10	5	0 65	19	3 13	21	2 75	9	1 80	6	2 48	1	0 77
Összesen	Zusammen	876	100 00	748	100 00	911	100 00	569	100 00	346	100 00	165	100 00	1031	100 00	770	100 00	606	100 00	764	100 00	500	100 00	242	100 00	130	100 00
GÖRÖG n. e. Griechisch n.-u.																											
Nemházas	Ledig	121	96 03	78	75 73	52	37 14	35	34 65	15	20 83*	11	△	53	89 83*	20	△	17	△	15	21 13*	5	9 82*	2	△	3	△
Házas	Verheiratet	5	9 97	22	21 36	82	58 57	60	59 41	47	65 28*	22	△	6	10 17*	16	△	19	△	43	60 56*	29	55 77*	14	△	6	△
Özvegy	Verwitwet	—	—	2	1 94	6	4 29	5	4 05	10	13 89*	16	△	—	—	—	—	2	△	11	15 49*	17	32 69*	14	△	21	△
Elvált	Geschieden	—	—	1	0 97	—	—	1	0 99	—	—	—	—	—	—	—	—	1	△	2	2 82*	1	1 92*	—	—	1	△
Összesen	Zusammen	126	100 00	103	100 00	140	100 00	101	100 00	72	100 00	49	100 00	59	100 00	36	△	39	△	71	100 00	52	100 00	30	△	31	△
ZSIDÓ. Juden.																											
Nemházas	Ledig	1973	91 38	1197	55 96	656	22 71	223	10 71	105	8 39	67	7 52	2373	86 99	722	37 01	228	14 25	145	6 38	56	3 75	32	3 38	12	1 73
Házas	Verheiratet	183	8 48	918	42 92	2173	75 22	1753	84 16	1055	84 33	628	70 48	348	12 76	1191	61 05	1269	79 31	1911	84 15	1135	75 92	579	61 14	221	31 89
Özvegy	Verwitwet	1	0 05	16	0 75	38	1 31	83	3 98	78	6 24	183	20 54	5	0 18	25	1 28	74	4 63	183	8 06	283	18 93	323	34 11	449	64 79
Elvált	Geschieden	2	0 09	8	0 37	22	0 76	24	1 15	13	1 04	13	1 46	2	0 07	13	0 66	29	1 81	32	1 41	21	1 40	13	1 37	11	1 59
Összesen	Zusammen	2159	100 00	2139	100 00	2889	100 00	2083	100 00	1251	100 00	891	100 00	2728	100 00	1951	100 00	1600	100 00	2271	100 00	1495	100 00	947	100 00	693	100 00
EGYÉB VALLÁSÉ. Sonst. Conf.																											
Nemházas	Ledig	69	95 83*	47	81 03*	34	45 33*	20	31 25*	3	△	1	△	20	△	10	△	11	△	13	△	2	△	1	△	1	△
Házas	Verheiratet	3	4 17*	11	18 97*	35	46 67*	42	65 62*	20	△	8	△	4	△	10	△	10	△	24	△	15	△	4	△	1	△
Özvegy	Verwitwet	—	—	—	—	6	8 00*	2	3 13*	2	△	2	△	—	—	1	△	2	△	6	△	6	△	11	△	5	△
Elvált	Geschieden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	△	1	—	—	—	—	—	—	—	1	△
Összesen	Zusammen	72	100 00	58	100 00	75	100 00	64	100 00	25	△	11	△	24	△	23	△	22	△	43	△	23	△	16	△	8	△

30. számú tábla. Tabelle Nr. 30.

Az özvegyek és elváltak városrész és vallás szerinti kimutatása.

Ausweis der Verwitweten und Geschiedenen nach Stadttheilen und Confessionen.

		Katholikus *Katholiken*			Ágostai *Lutheraner*			Helvét *Calvinier*			Görög n. e. *Griechen o.-u.*			Zsidó *Juden*			Egyéb vallású *Sonstige Conf.*		
		férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zusamm.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*
Belváros *Innere Stadt*	özvegy *verwitwet*	266	1272	1538	40	93	133	26	147	173	16	38	54	19	56	75	2	12	14
	elvált *geschieden*	42	117	159	8	6	14	14	22	36	1	1	2	4	12	16	—	1	1
Lipótváros *Leopoldstadt*	özv. *verw.*	149	646	795	16	68	84	16	60	76	8	8	16	80	248	328	1	5	6
	elv. *gesch.*	26	41	67	2	7	9	2	9	11	—	—	—	14	15	29	—	—	—
Terézváros *) *Theresienstadt*	özv *verw.*	525	2617	3142	65	202	267	26	118	144	7	12	19	278	955	1233	3	4	7
	elv. *gesch.*	103	178	281	18	15	33	8	12	20	—	2	2	60	87	147	—	—	—
Józsefváros *Josephstadt*	özv. *verw.*	452	2213	2665	33	118	151	41	137	178	2	4	6	13	41	54	1	5	6
	elv. *gesch.*	78	141	219	5	6	11	5	13	18	—	1	1	1	5	6	—	1	1
Ferenczváros *Franzstadt*	özv. *verw.*	179	998	1177	21	44	65	21	90	111	1	2	3	6	22	28	1	4	5
	elv. *gesch.*	52	62	114	3	3	6	2	5	7	—	1	1	2	2	4	—	—	—
Külterlek *Extravillan*	özv. *verw.*	109	395	504	12	26	38	5	17	22	1	—	1	4	19	23	2	1	3
	elv. *gesch.*	28	26	54	4	4	8	2	1	3	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Kőbánya *Steinbruch*	özv. *verw.*	40	111	151	4	11	15	3	4	7	4	1	5	—	1	1	2	—	2
	elv. *gesch.*	9	8	17	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Egész város *Ganze Stadt*	özv *verw.*	1720	8252	9972	191	562	753	138	573	711	39	65	104	400	1342	1742	12	31	43
	elv. *gesch.*	338	573	911	40	41	81	33	62	95	2	5	7	82	121	203	—	2	2
*) Terézv. A. *Theresienst. A.*	öz. *vict.*	116	816	932	25	65	90	6	64	70	3	4	7	222	758	980	1	2	3
	el. *gsch.*	32	65	97	2	5	7	3	6	9	—	1	1	46	64	110	—	—	—
Terézv. B. *Theresienst. B.*	öz. *vict.*	409	1701	2210	40	137	177	20	54	74	4	8	12	56	197	253	2	2	4
	el. *gsch.*	71	113	184	16	10	26	5	6	11	—	1	1	14	23	37	—	—	—

31. számú tábla. Tabelle Nr. 31.

Özvegyek és elváltak városrészenkénti kimutatása, tekintettel a korra.

Verwitwete und Geschiedene nach Stadttheilen mit Berücksichtigung des Alters.

		21—30		31—50		50-nél t. *üb. 50*		15—25		26—50		50-nél t. *üb. 50*	
		éves — *Jahre alte*						éves — *Jahre alte*					
		özv. *vict.*	elv *gsch.*	özv. *vict.*	elv. *gsch.*	özv. *vict.*	elv *gsch.*	özv. *vict.*	elv. *gsch.*	özv. *vict.*	elv. *gsch.*	özv. *vict.*	elv. *gsch.*
		férfiak száma — *Männer*						nők száma — *Frauen*					
Belváros	*Inn. St.*	10	4	121	38	237	27	41	18	381	83	1196	58
Lipótváros	*Leopdst.*	11	8	93	25	166	11	39	8	291	42	705	22
Terézváros*)	*Thersnst.*	37	23	317	107	547	59	87	31	845	155	2976	108
Józsefváros	*Josphst.*	23	11	200	59	319	19	35	17	557	74	1926	76
Ferenczváros	*Franzst.*	10	5	99	33	120	21	28	14	283	38	849	21
Külterlek	*Extrav.*	7	1	73	26	53	8	14	3	122	17	322	11
Kőbánya	*Steinbr.*	3	2	26	8	24	—	4	2	48	6	76	—
Egész város	*Ganze St.*	101	54	929	296	1466	145	248	93	2527	415	8050	296
*) Terézváros A.	*Thstdt. A.*	15	13	127	42	231	28	51	22	387	71	1271	48
„ B „	*B.*	22	10	190	65	316	31	36	9	458	84	1705	60

32. számú tábla. Tabelle Nr. 32.

Férfiak nősülési aránya, tekintettel azok származására.

Ehefrequenz der Männer mit Rücksicht auf deren Abstammung.

	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65-nél tb. *über 65*	20 éven felüliek közt *unt. d. über 20-j. Ber.*
	éves férfiak közül nős, özv. özvegy vagy elvált *Jahre alte Männer, unter welchen verheiratet resp. verwitwet oder geschieden sind*										
A magyaroknál:	855	3667	4211	4119	3636	3199	2473	1656	988	1284	26088
Bei den Ungarn:	= 8.33%	=39.21%	=62.03%	= 5.43%	=82.92%	=85.78%	=89.76%	=87.03%	=87.51%	=88.46%	=56.21%
Az osztrákoknál	163	800	1323	1655	1485	1167	721	496	299	331	8448
B. d. Österreichern:	= 8.23%	=32.39%	=58.44%	=75.[illegible]%	=82.53%	=84.03%	=87.50%	=89.37%	=92.20%	=92.20%	=59.[illegible]%
A külföldieknél	30	99	177	183	179	184	90	93	58	104	1197
B. d. Ausländern:	= 6.88%	=24.44%	=52.37%	=65.59%	=77.49%	=81.42%	=90.00%	=86.01%	=89.23%	=92.04%	=52.03%

33. számú táblá. **Tabelle Nr. 33.**

Müveltségi fok az egész városban és a városrészekben.

Bildungsgrad der ganzen Stadt und der Stadttheile.

Városrész — *Stadttheil.*		Lakosság *Gesammtbevölk.*	Ezek közül tud — *Hievon* irni *kann schreiben* Létszám *Anzahl*	%	csak olvasni *kann nur lesen* Létszám *Anzahl*	%	sem i. sem olvasni *wed. schreib. n. lesen* Létszám *Anzahl*	%
Belváros *Innere Stadt*	férfi — *männlich*	12396	10538	85.01	93	0.75	1765	14.24
	nő — *weiblich*	12556	8862	70.58	769	6.12	2925	23.30
	együtt — *zusammen*	24952	19400	77.75	862	3.45	4690	18.80
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi — *männlich*	10190	8170	80.18	90	0.88	1930	18.94
	nő — *weiblich*	11570	7516	64.96	687	5.94	3367	29.10
	együtt — *zusammen*	21760	15686	72.09	777	3.57	5297	24.34
Terézváros*) *Theresienstadt*	férfi — *männlich*	38040	27680	72.77	481	1.26	9879	25.97
	nő — *weiblich*	35720	17564	49.17	1802	5.05	16354	45.78
	együtt — *zusammen*	73760	45244	61.34	2283	3.10	26233	35.56
József város *Josephstadt*	férfi — *männlich*	21476	14078	65.55	352	1.64	7046	32.81
	nő — *weiblich*	20355	8649	42.49	1257	6.18	10449	51.33
	együtt — *zusammen*	41831	22727	54.33	1609	3.85	17495	41.82
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi — *männlich*	10396	6937	66.73	204	1.96	3255	31.31
	nő — *weiblich*	9793	3678	37.56	659	6.73	5456	55.71
	együtt — *zusammen*	20189	10615	52.58	863	4.27	8711	43.15
Külterlek *Extravillan*	férfi — *männlich*	7640	4435	58.05	171	2.24	3034	39.71
	nő — *weiblich*	5991	2170	36.22	355	5.93	3466	57.85
	együtt — *zusammen*	13631	6605	48.46	526	3.86	6500	47.68
Kőbánya *Steinbruch*	férfi — *männlich*	2603	1209	46.45	38	1.46	1356	52.09
	nő — *weiblich*	1750	442	25.26	78	4.46	1230	70.28
	együtt — *zusammen*	4353	1651	37.93	116	2.66	2586	59.41
Egész város *Ganze Stadt*	férfi — *männlich*	102741	73047	71.10	1429	1.39	28265	27.51
	nő — *weiblich*	97735	48881	50.01	5607	5.74	43247	44.25
	együtt — *zusammen*	200476	121928	60.82	7036	3.51	71512	35.67
*) Terézváros A) *Theresienstadt A)*	férfi — *männlich*	18328	14260	77.80	128	0.70	3940	21.50
	nő — *weiblich*	17653	9586	54.30	889	5.04	7178	40.66
	együtt — *zusammen*	35981	23846	66.27	1017	2.83	11118	30.90
Terézváros B) *Theresienstadt B)*	férfi — *männlich*	19712	13420	68.08	353	1.79	5939	30.13
	nő — *weiblich*	18067	7978	44.16	913	5.05	9176	50.79
	együtt — *zusammen*	37779	21398	56.64	1266	3.35	15115	40.01

34. számú tábla. Tabelle Nr. 34.

A 3 müveltségi foknak elterjedése az egyes városrészekben; százalékos kimutatásban.

Vertheilung der drei Bildungs-Stufen über die Stadttheile; Percentual-Tabelle.

	Belvárosban *In der innern Stadt*	Lipótvárosb. *In der Leopoldstadt*	Terézvárosban *In der Theresienstadt* A	Terézvárosban *In der Theresienstadt* B	Egész városr. *Ganzer Stadtth.*	Józsefvárosb. *In der Josephstadt*	Ferenczvár. *In der Franzstadt*	Külterkeken *Im Extravillan*	Kőbányán *In Steinbruch*	Összesen *Zusammen*
	t a l á l t a t o t t — *wurden gezählt*									
	az i r n i t u d ó k b ó l: — *von den schreiben Könnenden:*									
Férfi *Männer*	14.43	11·18	19.52	18.37	37.89	19.27	9.50	6.07	1.66	100.00
Nő *Weiber*	18.13	15.38	19·61	16.32	35.93	17.69	7.52	4.45	0.90	100.00
Együtt *Zusammen*	15·91	12.86	19.56	17.55	37.11	18.64	8-71	5.42	1.35	100.00
	a c s a k o l v a s n i t u d ó k b ó l: — *von den bloss lesen Könnenden:*									
Férfi *Männer*	6.51	6.30	8.96	24.70	33.66	24.63	14.28	11.96	2.66	100.00
Nő *Weiber*	13.72	12.25	15.86	16.28	32.14	22.42	11·75	6.33	1.39	100.00
Együtt *Zusammen*	12.25	11.04	14.45	17.99	32.44	22.87	12.27	7.48	1.65	100.00
	a s e m i r n i, s e m o l v a s n i n e m t u d ó k b ó l: *von den weder schreiben noch lesen Könnenden:*									
Férfi *Männer*	6.24	6.83	13.94	21.01	34.95	24.93	11.52	10.73	4.80	100.00
Nő *Weiber*	6.76	7.79	16.60	21.22	37.82	24.16	12.61	8.01	2.85	100.00
Együtt *Zusammen*	6.55	7.41	15.55	21.13	36.68	24.46	12.18	9.09	3.63	100.00

35. számú tábla. Tabelle Nr. 35.

A két nem müveltségi foka az egyes városrészekben; százalékos kimutatásban.

Bildungsgrade der beiden Geschlechter in den einzelnen Stadttheilen; Percentual-Tabelle.

	Belvárosban *In der innern Stadt*	Lipótvárosb. *In der Leopoldstadt*	Terézvárosban *In der Theresienstadt* A	Terézvárosban *In der Theresienstadt* B	Egész vr. *Ganzer Stadttheil*	Józsefvárosb. *In der Josephstadt*	Ferenczvár. *In der Franzstadt*	Külterkeken *Im Extravillan*	Kőbányán *In Steinbruch*	Egész városb. *Ganze Stadt*
	100 irni tudó egyén közt van: *Es sind unter 100 des Schreibens kundigen Personen:*									
Férfi *Männer*	54.32	52.08	59.80	62.72	61.18	61.94	65.35	67.15	73.23	59.91
Nő *Frauen*	45.68	47.92	40.20	37.28	38.82	38.06	34.65	32.85	26.77	40.09
Tehát 100 férfira jut nő *Demnach entf. auf je 100 Männer—Fr.*	84	92	67	59	63	61	53	49	36	67
	100 csak olvasni tudó egyén közt van: *Es sind unter 100 nur des Lesens kundigen Personen:*									
Férfi *Männer*	10.79	11.58	12.59	27.88	21.07	21.88	23.64	32.51	32.76	20.31
Nő *Frauen*	89.21	88.42	87.49	72.12	78.93	78.12	76.36	67.49	67.24	79.69
Tehát 100 férfira jut nő *Demnach entf. auf je 100 Männer—Fr.*	826	763	695	259	375	357	323	208	205	392
	100 sem irni sem tudó egyén közt van: *Es sind unter 100 weder Lesens noch Schreibens kundig. Pers.*									
Férfi *Männer*	37.63	36.44	35.44	39.29	37.66	40.27	37.37	48.68	52.44	39.52
Nő *Frauen*	62.37	63.56	64.56	60.71	62.34	59.73	62.63	53.32	47.56	60.48
Tehát 100 férfira jut nő *Demnach entf. auf je 100 Männer—Fr.*	166	174	182	153	165	148	167	109	91	153

Betütudatlanok a 10 évnél idösebb lakosság közt.

36. sz. tábla. Analphabeti unter der über zehnjährigen Bevölkerung. Tab. Nr. 36.

	Férfi — *Männlich* Létszám *Anzahl*	Férfi — *Männlich* ezekből betütudatl. *hierunter Analphab.*	Férfi — *Männlich* =%	Nő — *Weiblich* Létszám *Anzahl*	Nő — *Weiblich* ezekből betütudatl. *hierunter Analphab.*	Nő — *Weiblich* =%	Együtt — *Zusammen* Létszám *Anzahl*	Együtt — *Zusammen* ezekből betütudatl. *hierunter Analphab.*	Együtt — *Zusammen* =%
Belváros *Innere Stadt*	10777	746	6.92	10949	2086	19.05	21726	2832	13.04
Lipótvár. *Leopoldstadt*	8340	715	8.57	9696	2124	21.91	18036	2839	15.74
Terézv. *) *Theresienstadt*	31279	4947	15.82	28882	11201	38.78	60161	16148	26.84
Józsefvár. *Josephstadt*	17475	3872	22.16	16217	7119	43.90	33692	10991	32.63
Ferenczv. *Franzstadt*	8480	1755	20.70	7706	3544	45.96	16186	5299	32.74
Kültelkek *Extravillan*	6179	1806	29.23	4509	2187	48.50	10688	3993	37.37
Kőbánya *Steinbruch*	2149	949	44.16	1281	803	62.68	3430	1752	51.08
Egész vár. *Ganze Stadt*	84679	14790	17.47	79240	29064	36.68	163919	43854	26.75
*) Terézv. A. *Theresienst. A.*	15051	1697	11.27	14381	4831	33.59	29432	6528	22.18
„ B. „ *B.*	16228	3250	20.02	14501	6370	43.93	30729	9620	31.31

37. számú tábla. Tabelle Nr. **37.**

Az irni és olvasni tudók korosztályonkénti kimutatása vallás és nem szerint.

Die schreiben und lesen Könnenden nach Confession, Alter und Geschlecht.

		A következő korosztálybeli 100 egyén közül tud irni *Es können schreiben unter je 100 den nachstehenden Altersclassen angehörigen Personen*												
		0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven felül *über 65 J. alt*	Egész lakosság *Ganze Bevölkerung*
I. Katholikusok *I. Katholiken*	férfi *männl.*	38.32	83.67	84.34	77.06	75.18	72.87	73.75	72.82	76.46	75.26	76.34	74.80	68.52
	nő *weiblich*	32.11	62.03	59.98	52.16	50.49	46.23	47.40	45.71	46.48	40.88	43.18	36.50	47.23
	együtt *zusamm.*	35.13	72.18	72.00	65.14	63.40	59.79	61.25	59.53	61.93	56.94	58.20	51.32	57.69
II. Ágostai *II. Lutheraner*	férfi *männl.*	46.58	90.29	90.60	85.60	86.29	82.67	83.90	85.90	87.37	88.41	87.04	84.31	79.19
	nő *weiblich*	38.13	70.16	67.40	58.50	55.10	51.34	51.91	52.52	52.22	46.92	51.81*	48.35*	54.62
	együtt *zusamm.*	42.84	81.11	81.31	74.30	72.82	69.11	70.60	71.82	72.18	70.07	71.72	70.90	68.66
III. Helvét *III. Calviner*	férfi *männl.*	48.88	91.67	90.41	86.23	84.41	83.90	83.50	85.38	88.29	83.69	81.93*	79.27*	79.84
	nő *weiblich*	38.12	61.01	61.84	53.23	58.57	51.75	52.96	49.13	58.40	41.88	56.60*	51.95*	59.45
	együtt *zusamm.*	43.98	74.88	77.03	71.34	72.94	68.72	69.26	68.37	76.97	64.73	72.06	66.04	67.40
IV. Görög nem egyesült *IV. Griechisch n.-unirte*	férfi *männl.*	58.62	84.88	84.92	76.70	73.61*	66.18*	80.00*	71 60*	△	△	△	△	77.93
	nő *weiblich*	60.00*	86.44*	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	65.08
	együtt *zusamm.*	59.18	85.28	80.25	71.83	70.00	62.38	71.73*	76.39*	83.08*	△	△	△	73.92
V. Zsidó *V. Juden*	férfi *männl.*	48.56	94.36	92.50	89.90	87.41	83.64	85.05	79.32	76.27	72.74	72.72	63.83	74.88
	nő *weiblich*	41.86	83.10	74.88	64.19	66.23	58.44	63.71	52.57	53.83	44.12	48.75	39.08	57.99
	együtt *zusamm.*	45.26	89.23	84.14	78.90	78.20	72.40	76.26	67.98	67.03	59.76	62.62	52.72	67.11
VI. Egyéb vallású *VI. Sonst. Confess.*	férfi *männl.*	△	68.96*	81.94*	58.62*	△	△	△	△	△	△	△	△	68.40
	nő *weiblich*	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	55.17
	együtt *zusamm.*	40.35*	70.73*	74.74*	57.05*	59.09*	65.38*	△	△	△	△	△	△	64.42
Összesen *Zusammen*	férfi *männl.*	41.93	86.95	86.75	80.48	78.52	75.83	76.89	75.67	77.96	76.11	76.68	73.01	71.12
	nő *weiblich*	35.08	66.37	63.06	54.45	53.64	48.65	50.27	47.47	48.50	41.95	45.42	38.05	50.01
	együtt *zusamm.*	38.49	76.46	75.19	68.40	66.98	62.85	64.68	62.37	64.42	58.84	60.94	53.52	60.82

38. számú tábla. **Tabelle Nr. 38.**

Irni és olvasni tudók városrész, korosztály és nem szerint. — Die schreiben und lesen Könnenden nach Stadttheil, Alter und Geschlecht.

		100 alább nevezett korosztálybeli egyén közt irni tud: *Unter je 100 Personen aus nachfolgenden Altersclassen können schreiben:*												
		0—14 éves közül	15—30	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 évesnél idősebb	Egész lakosság *Gesammt-Bevölkerung*
Belváros *Stadt*	férfi *männl.*	58.59	94.06	93.12	91.44	92.31	87.82	88.67	91.48	93.77	92.13	90.72	92.65	85.01
	nő *weiblich*	60.05	75.12	74.39	74.13	76.53	73.04	74.46	70.24	67.91	64.54	65.28	67.15	70.59
	együtt *zusamm.*	59.31	83.73	83.80	82.48	84.64	80.74	81.84	81.53	82.08	78.37	78.59	79.24	77.75
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi *männl.*	50.00	92.99	93.17	88.61	88.75	86.15	89.66	88.33	91.48	90.07	92.57	92.42	80.18
	nő *weiblich*	47.69	72.21	70.72	67.82	71.37	67.08	71.59	68.24	68.04	63.87	78.47	66.67	64.96
	együtt *zusamm.*	48.83	80.30	79.35	77.10	79.92	76.47	81.68	79.48	81.77	78.08	86.21	79.67	72.09
Terézváros * *Theresienstadt*	férfi *männl.*	44.71	90.19	88.90	83.18	80.52	76.43	78.22	75.66	76.22	74.40	71.74	67.13	72.77
	nő *weiblich*	38.25	66.75	62.04	50.80	50.45	45.62	48.98	43.53	45.40	36.80	42.83	31.58	49.17
	együtt *zusamm.*	41.51	58.50	76.06	68.58	66.52	61.58	64.75	60.09	61.60	55.19	57.26	47.49	61.34
József város *Josephstadt*	férfi *männl.*	35.95	81.66	84.31	76.53	73.26	72.50	70.22	69.52	72.49	72.11	70.88	65.15	65.55
	nő *weiblich*	30.82	61.12	55.18	47.06	46.69	42.38	40.48	40.79	40.08	32.93	30.66	26.50	42.49
	együtt *zusamm.*	33.37	71.81	71.27	63.17	60.62	57.93	55.95	55.27	56.50	51.21	48.38	41.54	54.33
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi *männl.*	36.66	82.31	83.40	77.15	75.54	76.12	76.55	70.92	71.62	64.29	70.42	61.88	66.73
	nő *weiblich*	12.06	57.83	60.68	48.38	46.72	41.42	41.58	38.60	42.55	34.95	37.06	27.62	37.56
	együtt *zusamm.*	23.92	71.47	72.86	64.50	62.17	59.03	60.18	55.28	58.09	48.20	53.68	42.43	52.58
Kültelkek *Extravillan*	férfi *männl.*	25.82	72.27	71.48	69.52	68.88	65.12	65.17	62.15	62.30	68.32	71.21*	65.57*	58.05
	nő *weiblich*	22.51	54.44	49.15	44.67	39.96	35.29	35.00	35.03	38.00	33.07	33.33*	31.40*	36.22
	együtt *zusamm.*	24.23	63.95	62.01	59.99	58.12	53.14	52.93	51.11	53.23	52.78	52.71	45.58	48.46
Kőbánya *Steinbruch*	férfi *männl.*	19.15	62.07	66.30	51.65	50.84	49.25	51.37	51.59	60.44*	31.04*	△	△	46.45
	nő *weiblich*	14.38	46.35	38.30	29.17	30.52	24.35	22.11*	23.08*	△	△	△	△	25.26
	együtt *zusamm.*	16.78	55.41	56.76	43.68	43.93	38.83	41.37	42.13	46.67	25.00*	△	△	37.93
Egész város *Ganze Stadt*	férfi *männl.*	41.93	86.95	86.75	80.48	78.52	75.83	76.89	75.67	77.96	76.11	76.68	73.01	71.12
	nő *weiblich*	35.08	66.37	63.06	54.45	53.64	48.65	50.27	47.47	48.50	41.95	45.42	38.05	50.01
	együtt *zusamm.*	38.49	76.46	75.19	68.40	66.98	62.85	64.68	62.37	64.42	58.84	60.94	53.52	60.82
Terézváros A. *Theresienstadt*	férfi *männl.*	51.06	94.55	92.68	90.32	87.03	84.03	84.26	79.56	77.50	74.41	74.04	66.28	77.80
	nő *weiblich*	42.99	68.94	63.89	55.52	57.86	52.82	56.37	49.87	47.96	38.78	44.48	37.56	54.30
	együtt *zusamm.*	47.09	81.27	78.24	74.11	73.22	68.42	71.13	65.31	64.33	56.79	60.03	51.99	66.27
Terézváros B. *Theresienstadt*	férfi *männl.*	38.43	84.91	84.98	77.41	76.01	71.55	73.73	72.21	74.88	74.38	69.23	68.17	68.08
	nő *weiblich*	33.72	63.57	59.77	46.53	44.94	40.24	43.07	38.25	43.25	34.96	41.38	26.89	44.16
	együtt *zusamm.*	36.08	74.83	73.72	63.87	61.65	56.50	59.85	55.66	59.04	53.59	54.55	43.21	56.64

39. a) számú tábla. **Az egész lakosság műveltségi foka; kor, vallás és nem szerint.** Tabelle Nr. **39.** a)

Bildungsgrad der ganzen Bevölkerung nach Alter, Confession und Geschlecht.

Kor évek — Jahresalter		Katholikus — Katholiken							Ágostai — Lutheraner							Helvét — Calviner						
			Közülök — Hierunter							Közülök — Hierunter							Közülök — Hierunter					
			ír können schreib.		csak olvas blos lesen		nem ír n. olv. wed. l. n. s.			ír könn. schreib.		csak olvas blos lesen		n. ír n. olv. wed. l n. s.			ír könn. schreib.		csak olvas blos lesen		nem ír n. olv. wed. l. n. schr.	
		Létszám Anzahl	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%
0—10 éves 0—10 J. a.	férfi — männlich	11649	2535	21.76	84	0.72	9030	77.52	922	266	28.85	2	0.22	654	70.93	649	161	24.81	7	1.08	481	74.11
	nő — weiblich	12389	2449	19.77	147	1.18	9793	79.05	744	184	24.73	8	1.08	552	74.19	502	116	23.11	11	2.19	375	74.70
	együtt — zusammen	24038	4984	20.73	231	0.96	18823	78.31	1666	450	27.01	10	0.60	1206	72.39	1151	277	24.07	18	1.56	856	74.37
11—20 éves 11—20 J. a.	férfi — männlich	13821	11326	81.95	202	1.46	2293	16.59	1267	1136	89.66	12	0.95	119	9.39	1271	1142	89.85	21	1.65	108	8.50
	nő — weiblich	15170	9465	62.39	926	6.11	4779	31.50	1031	728	70.61	57	5.53	246	23.86	1421	853	60.03	152	10.70	416	29.27
	együtt — zusammen	28991	20791	71.72	1128	3.89	7072	24.39	2298	1864	81.12	69	3.00	365	15.88	2692	1995	74.11	173	6.43	524	19.46
21—30 éves 21—30 J. a.	férfi — männlich	16122	12992	80.59	302	1.87	2828	17.54	1853	1634	88.18	14	0.76	205	11.06	1624	1437	88.49	20	1.23	167	10.28
	nő — weiblich	15645	8786	56.16	1149	7.34	5710	36.50	1279	805	62.94	102	7.97	372	29.09	1376	797	57.92	162	11.77	417	30.31
	együtt — zusammen	31767	21778	68.55	1451	4.57	8538	26.88	3132	2439	77.88	116	3.70	577	18.42	3000	2234	74.47	182	6.07	584	19.46
31—45 éves 31—45 J. a.	férfi — männlich	16459	12181	74.01	313	1.90	3965	24.09	1700	1435	84.41	25	1.47	240	14.12	1220	1025	84.02	31	2.54	164	13.44
	nő — weiblich	15250	7346	48.17	1236	8.11	6668	43.72	1272	674	52.99	97	7.63	501	39.38	1034	567	54.84	139	13.44	328	31.72
	együtt — zusammen	31709	19527	61.58	1549	4.89	10633	33.53	2972	2109	70.96	122	4.11	741	24.93	2254	1592	70.63	170	7.54	492	21.83
46—60 éves 46—60 J. a.	férfi — männlich	7738	5765	74.50	147	1.90	1826	23.60	783	680	86.84	14	1.79	89	11.37	606	521	85.97	8	1.32	77	12.71
	nő — weiblich	7659	3424	44.71	651	8.50	3584	46.79	588	301	51.19	55	9.35	232	39.46	472	235	49.79	66	13.98	171	36.23
	együtt — zusammen	15397	9189	59.68	798	5.18	5410	35.14	1371	981	71.55	69	5.03	321	23.42	1078	756	70.13	74	6.86	248	23.01
60 évnél idősebb Über 60 J. a.	férfi — männlich	2064	1558	75.48	35	1.70	471	22.82	261	223	85.44	2	0.77	36	13.79	165	133	80.60	3	1.82	29	17.58
	nő — weiblich	2926	1142	39.03	251	8.58	1533	52.39	174	87	50.00	15	8.62	72	41.38	130	70	53.85	14	10.77	46	35.38
	együtt — zusammen	4990	2700	54.11	286	5.73	2004	40.16	435	310	71.26	17	3.91	108	24.83	295	203	68.82	17	5.76	75	25.42

39. a) számú tábla. (Folytatása).

Tabelle Nr. **39.** a) (Fortsetzung).

		Görög nemegyesült *Griechisch nicht-unirte*							Zsidó — *Juden*							Egyéb vallásúak—*Sonstige Confessionen*							Összesen — *Zusammen*						
			Közülök — *Hierunter*							Közülök — *Hierunter*							Közülök — *Hierunter*							Közülök — *Hierunter*					
			ir *könn. schreib.*		csak olv. *blos lesen*		n. ir n. olv. *wed. l. n. s.*			ir *könn. schreib.*		csak olvas *blos lesen*		nem ir n. olv. *wed. l. n. s.*			ir *könn. schreib.*		csak olv. *blos lesen*		n. ir. n. olv. *wed. l. n. s.*			ir *könn. schreib.*		csak olvas *blos lesen*		nem ir n. olv. *wed. l. n. s. schr.*	
		Létszám *Anzahl*	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%
0—10 é.	f.	54	22	40.74*	.	.	32	59.26*	4765	1470	30.85	33	0.69	3262	68.46	23	7	Δ	.	.	16	Δ	18062	4461	24.70	126	0.70	13475	74.60
	n.	53	24	45.28*	1	1.89*	28	52.83*	4799	1303	27.15	68	1.42	3428	71.43	8	1	Δ	.	.	7	Δ	18495	4077	22.05	235	1.27	14183	76.68
	e.	107	46	42.99	1	0.93	60	56.08	9564	2773	28.99	101	1.06	6690	69.95	31	8	Δ	.	.	23	Δ	36557	8538	23.35	361	0.99	27658	75.66
11—20 é.	f.	234	192	82.05	1	0.43	41	17.52	5106	4817	94.34	23	0.45	266	5.21	77	51	66.23*	3	3.90*	23	29.87*	21776	18664	85.71	262	1.20	2850	13.09
	n.	86	75	87.21*	.	.	11	12.79*	4345	3650	84.00	65	1.50	630	14.50	31	22	Δ	.	.	9	Δ	22084	14793	66.99	1200	5.43	6091	27.58
	e.	320	267	83.44	1	0,31	52	16.25	9451	8467	89.59	88	0.93	896	9.48	108	73	67.59	3	2.78	32	29.63	43860	33457	76 28	1462	3.33	8941	20.39
21—30 é.	f.	229	186	81.22	2	0.88	41	17.90	4298	3920	91.20	30	0.70	348	8.10	130	93	71.54	3	2.31	34	26.15	24256	20262	83.53	371	1.53	3623	14.94
	n.	75	46	61.33*	1	1.33*	28	37.34*	3551	2488	70.06	67	1.89	996	28.05	45	24	Δ	1	Δ	20	Δ	21971	12946	58.92	1482	6.75	7543	34.33
	e.	304	232	76.32	3	0.98	69	22.70	7849	6408	81.64	97	1.24	1344	17.12	1.75	117	56.86	4	2.28	54	30.86	46227	33208	71.84	1853	4.01	11166	24.15
31—45 é.	f.	190	138	72.63	1	0.53	51	26.84	3966	3393	85.53	45	1.13	529	13.34	113	80	70.80	1	0.88	32	28.32	23648	18251	77.18	416	1.76	4981	21.06
	n.	102	60	58.82	5	4.90	37	36.28	3026	1903	62.89	68	2.25	1055	34.86	53	28	52.83*	3	5.66*	22	41.51*	20737	10578	51.01	1548	7.46	8611	41.53
	e.	292	198	67 81	6	2.05	88	30.14	6992	5295	75.73	113	1.62	1584	22 65	166	108	65.06	4	2 41	54	32.53	44385	28829	64.95	1964	4.43	13592	30.62
46—60 é.	f.	123	105	85.37	.	.	18	14.63	2257	1733	76.78	30	1.33	494	21.89	51	37	72.55*	1	1.96*	13	25.49*	11558	8841	76.49	200	1.73	2517	21.78
	n.	51	34	66.67*	1	1.96*	16	31.37*	1687	855	50.68	54	3.20	778	46.12	29	17	Δ	2	Δ	10	Δ	10486	4866	46.40	829	7.91	4791	45.69
	e.	174	139	79.89	1	0.57	34	19.54	3944	2588	65.62	84	2.13	1272	32.25	80	54	67.50*	3	3.75*	23	28.75*	22044	13707	62.18	1029	4.67	7308	33.15
60 é. f.	f.	49	42	Δ	.	.	7	Δ	891	603	57.68	14	1.57	274	30.75	11	9	Δ	.	.	2	Δ	3441	2568	74.63	54	1.57	819	23.80
	n.	31	20	Δ	2	Δ	9	Δ	693	298	43.00	30	4.33	365	52.67	8	4	Δ	1	Δ	3	Δ	3962	1621	40.91	313	7.90	2028	51.19
	e.	80	62	77.50*	2	2.50*	16	20.00*	1584	901	56.88	44	2.78	639	40.34	19	13	Δ	1	Δ	5	Δ	7403	4189	56.58	367	4.96	2847	38.46

39. b) számú tábla. **Tabelle Nr. 39 b).**

A lakosság müveltségének százalékos kimutatása városrészek, korszak, vallás és nem szerint.

Percentualer Ausweis üb. d. Bildungsgrad d. Bevölkerung n. Stadttheilen, Confession, Geschlecht u. Alter.

Belváros — Innere Stadt.

Korosztály *Altersclasse*		Katholikus *Katholiken* Létszám *Anzahl*	i r *können schreiben*	=%	Ágostai *Lutheraner* Létszám *Anzahl*	i r *können schreiben*	=%	Helvét *Calviner* Létszám *Anzahl*	i r *können schreiben*	=%	Görög n. e. *Griech. n.-u.* Létszám *Anzahl*	i r *können schreiben*	=%	Zsidó *Juden* Létszám *Anzahl*	i r *können schreiben*	=%	Egyéb vall. *Sonst. Conf.* Létszám - *Anzahl*	ir - *könn. schreib.*	=%
0—10 éves *Jahren*	férfi *ml.*	1134	405	35_{71}	121	36	29_{75}	119	49	41_{18}	33	15	△	201	78	38_{81}	11	5	△
	nő *wbl.*	1157	553	47_{80}	102	40	39_{22}	92	41	44_{57}*	33	16	△	221	93	42_{08}	2	.	.
	együtt *zus.*	2291	958	41_{82}	223	76	34_{08}	211	90	42_{65}	66	31	46_{97}*	422	171	40_{52}	13	5	△
11—20 éves *J.*	férfi *ml.*	2062	1936	93_{89}	237	230	97_{05}	315	297	94_{29}	74	73	98_{65}*	252	248	98_{41}	15	12	△
	nő *wbl.*	2467	1898	76_{94}	209	180	86_{12}	369	251	68_{02}	43	40	△	191	177	92_{67}	11	10	△
	együtt *zus.*	4529	3834	84_{65}	446	410	91_{93}	684	548	80_{12}	117	113	96_{58}	443	425	95_{94}	26	22	△
21—45 éves *J.*	férfi *ml.*	3873	3503	90_{45}	535	502	93_{83}	558	497	89_{07}	143	132	92_{31}	406	390	96_{06}	66	63	95_{15}*
	nő *wbl.*	4283	3164	73_{87}	363	291	80_{17}	508	345	67_{91}	72	59	81_{94}*	341	292	85_{63}	20	11	△
	együtt *zus.*	8156	6667	81_{74}	898	793	88_{31}	1066	842	78_{99}	215	191	88_{84}	747	682	91_{30}	86	74	86_{46}*
46—60 éves *J.*	férfi *ml.*	1188	1091	91_{84}	167	156	93_{41}	152	140	92_{11}	50	50	100_{00}*	119	110	92_{44}	15	15	△
	nő *wbl.*	1208	832	68_{87}	93	59	63_{14}*	101	61	60_{40}	28	20	△	69	48	69_{56}*	10	7	△
	együtt *zus.*	2396	1923	80_{26}	260	215	82_{69}	253	201	79_{45}	78	70	89_{74}*	188	158	84_{04}	25	22	△
6' évnél idősb *über 60 Jahre*	férfi *ml.*	400	369	92_{25}	60	55	91_{67}*	34	32	△	23	20	△	30	26	△	3	3	△
	nő *wbl.*	450	296	65_{78}	25	18	△	40	28	△	19	14	△	25	15	△	4	3	△
	együtt *zus.*	850	665	78_{24}	85	73	85_{88}*	74	60	81_{08}*	42	34	△	55	41	74_{55}*	7	6	△

Lipótváros — Leopoldstadt

Korosztály		Katholikus Létszám	i r	=%	Ágostai Létszám	i r	=%	Helvét Létszám	i r	=%	Görög n. e. Létszám	i r	=%	Zsidó Létszám	i r	=%	Egyéb vall. Létszám	ir	=%
0—10 éves *Jahren*	férfi *ml.*	744	221	29_{70}	115	38	33_{04}	51	23	45_{10}*	6	4	△	932	330	35_{41}	2	2	△
	nő *wbl.*	829	233	28_{11}	88	35	39_{77}*	43	22	△	13	6	△	900	307	34_{11}	1	.	△
	együtt *zus.*	1573	454	28_{86}	203	73	35_{96}	94	45	47_{87}*	19	10	△	1832	637	34_{77}	3	2	△
11—20 éves *J.*	férfi *ml.*	891	874	89_{09}	144	137	95_{14}	72	64	88_{89}*	36	34	△	777	764	98_{33}	11	9	△
	nő *wbl.*	1586	1087	68_{54}	157	123	78_{36}	181	124	68_{51}	15	15	△	864	782	90_{51}	6	5	△
	együtt *zus.*	2567	1961	76_{39}	301	260	86_{38}	253	188	74_{31}	51	49	96_{08}*	1641	1546	94_{21}	17	14	△
21—45 éves *J.*	férfi *ml.*	2488	2086	83_{84}	399	365	91_{48}	211	197	93_{36}	44	41	△	1529	1493	97_{65}	29	24	△
	nő *wbl.*	3467	2186	63_{05}	375	271	72_{27}	328	218	66_{46}	28	16	△	1361	1178	86_{55}	23	17	△
	együtt *zus.*	5955	4272	71_{74}	771	636	82_{17}	539	415	76_{99}	72	57	79_{17}*	2890	2671	92_{42}	52	41	78_{85}*
46—60 éves *J.*	férfi *ml.*	594	504	84_{85}	94	91	96_{81}*	67	62	92_{54}*	22	21	△	453	427	94_{26}	3	2	△
	nő *wbl.*	534	313	58_{61}	72	45	62_{50}*	54	42	77_{78}*	5	4	△	288	236	81_{94}	1	.	△
	együtt *zus.*	1128	817	72_{43}	166	136	81_{93}	121	104	85_{95}	27	25	△	741	663	89_{47}	4	2	△
60 évnél idősb *über 60 Jahre*	férfi *ml.*	166	155	93_{37}	29	25	△	10	10	△	10	9	△	169	156	92_{31}	2	2	△
	nő *wbl.*	184	127	69_{02}	29	22	△	9	7	△	3	2	△	126	93	73_{81}	.	.	.
	együtt *zus.*	350	282	80_{57}	58	47	81_{03}*	19	17	△	13	11	△	295	249	84_{41}	2	2	△

Terézváros A). — Theresienstadt A).

Korosztály		Katholikus Létszám	i r	=%	Ágostai Létszám	i r	=%	Helvét Létszám	i r	=%	Görög n. e. Létszám	i r	=%	Zsidó Létszám	i r	=%	Egyéb vall. Létszám	ir	=%
0—10 éves *Jahren*	férfi *ml.*	826	256	30_{99}	102	35	34_{31}	24	6	△	2	.	.	2322	728	31_{35}	1	.	.
	nő *wbl.*	858	242	28_{21}	91	18	19_{78}*	16	3	△	3	1	△	2303	615	26_{70}	1	.	.
	együtt *zus.*	1684	498	29_{57}	193	53	27_{46}	40	9	△	5	1	△	4625	1343	29_{04}	2	.	.
11—20 éves *J.*	férfi *ml.*	1458	1342	92_{04}	159	146	91_{82}	103	99	96_{12}	24	24	△	2852	2714	95_{16}	3	3	△
	nő *wbl.*	2057	1269	61_{69}	162	109	67_{28}	210	102	48_{57}	9	8	△	2246	1908	84_{99}	2	1	△
	együtt *zus.*	3515	2611	74_{32}	321	255	79_{41}	313	201	64_{22}	33	32	△	5098	4022	90_{66}	5	4	△
21—45 éves *F.*	férfi *ml.*	2779	2471	88_{92}	425	404	95_{06}	206	197	95_{63}	33	29	△	4282	3750	87_{56}	20	14	△
	nő *wbl.*	3401	1885	55_{42}	330	208	61_{82}	275	134	48_{73}	18	8	△	3183	1966	61_{77}	8	5	△
	együtt *zus.*	6180	4356	70_{49}	764	612	80_{10}	481	331	68_{81}	51	37	△	7465	5716	76_{57}	28	19	△
46—60 éves *J.*	férfi *ml.*	664	571	85_{99}	90	81	90_{00}*	26	22	△	7	5	△	1175	846	72_{00}	3	1	△
	nő *wbl.*	688	335	48_{69}	60	39	65_{00}*	33	18	△	6	3	△	975	422	43_{28}	2	2	△
	együtt *zus.*	1352	906	67_{02}	150	120	80_{00}	59	40	67_{80}*	13	8	△	2150	1268	58_{99}	5	3	△
60 évnél idősb *üb. 60 J.*	férfi *ml.*	179	150	83_{80}	28	26	△	13	11	△	3	3	△	519	326	62_{81}	.	.	.
	nő *wbl.*	271	129	47_{60}	14	6	△	9	6	△	1	.	.	412	144	34_{95}	.	.	.
	együtt *zus.*	450	279	62_{00}	42	32	△	22	17	△	4	3	△	931	470	50_{48}	.	.	.

39. b) számú tábla. (Folytatás). Tabelle Nr. 39 b) (Fortsetzung)

Terézváros B) — Theresienstadt B).

Korosztály *Altersclasse*		Katholikus *Katholiken* Létszám *Anzahl*	Katholikus *Katholiken* ír *können schreiben*	Katholikus *Katholiken* = %	Ágostai *Lutheraner* Létszám *Anzahl*	Ágostai *Lutheraner* ír *können schreiben*	Ágostai *Lutheraner* = %	Helvét *Calviner* Létszám *Anzahl*	Helvét *Calviner* ír *können schreiben*	Helvét *Calviner* = %	Görög n. e. *Grisch. n. n.* Létszám *Anzahl*	Görög n. e. *Grisch. n. n.* ír—könn. *schreib.*	Görög n. e. *Grisch. n. n.* = %	Zsidó *Juden* Létszám *Anzahl*	Zsidó *Juden* ír *können schreiben*	Zsidó *Juden* = %	Egyéb vall. *Sonst. Conf.* Létszám *Anzahl*	Egyéb vall. *Sonst. Conf.* ír—könn. *schreib.*	Egyéb vall. *Sonst. Conf.* = %
0—10 éves *J.*	férfi *ml.*	2357	470	19_{94}	239	68	28_{45}	83	20	24_{10}*	3	.	.	801	201	25_{09}	1	.	.
	nő *wbl.*	2535	516	20_{34}	174	36	20_{69}	52	11	21_{15}*	1	.	.	804	170	21_{11}	.	.	.
	egy. *zus.*	4892	986	20_{16}	413	104	25_{18}	135	31	22_{96}	4	.	.	1605	371	23_{12}	1	.	.
11—20 éves *J.*	férfi *ml.*	2670	2163	81_{01}	279	242	86_{74}	144	133	92_{36}	28	24	△	781	688	88_{09}	8	6	△
	nő *wbl.*	2584	1634	63_{24}	192	127	66_{15}	118	76	64_{41}	9	7	△	600	503	76_{21}	2	.	.
	egy. *zus.*	5254	3797	72_{27}	471	369	78_{34}	262	209	79_{77}	37	31	△	1441	1191	82_{65}	10	6	△
21—45 éves *J.*	férfi *ml.*	7192	5478	76_{17}	766	642	83_{81}	366	323	88_{25}	31	21	△	1243	981	78_{93}	32	15	△
	nő *wbl.*	6078	2859	47_{04}	574	250	43_{55}	245	121	49_{39}	20	7	△	1094	579	52_{93}	7	3	△
	egy. *zus.*	13270	8337	62_{83}	1340	892	66_{57}	611	444	72_{67}	51	28	△	2337	1560	66_{75}	39	18	△
46—60 éves *J.*	férfi *ml.*	1512	1120	74_{07}	148	126	85_{14}	57	47	82_{46}*	12	8	△	311	202	64_{35}	7	2	△
	nő *wbl.*	1625	638	39_{28}	138	48	34_{78}	60	21	35_{00}*	6	2	△	222	90	40_{54}	5	2	△
	egy. *zus.*	3137	1758	56_{04}	286	174	60_{84}	117	68	58_{12}	18	10	—	533	292	54_{78}	12	4	△
60 év felül 60 J. felett	férfi *ml.*	432	310	71_{76}	52	39	75_{00}*	23	16	△	7	5	△	125	60	55_{20}	2	1	△
	nő *wbl.*	716	223	31_{13}	38	15	△	19	7	△	5	2	△	82	31	37_{80}*	2	.	.
	egy. *zus.*	1148	533	46_{41}	90	54	60_{00}*	42	23	△	12	7	△	207	100	48_{31}	4	1	.

Terézváros. (Egész városrész.) — Theresienstadt (ganzer Stadttheil).

Korosztály *Altersclasse*		Katholikus Létszám *Anzahl*	Katholikus ír *können schreiben*	Katholikus = %	Ágostai Létszám *Anzahl*	Ágostai ír *können schreiben*	Ágostai = %	Helvét Létszám *Anzahl*	Helvét ír *können schreiben*	Helvét = %	Görög n. e. Létszám *Anzahl*	Görög n. e. ír—könn. *schreib.*	Görög n. e. = %	Zsidó Létszám *Anzahl*	Zsidó ír *können schreiben*	Zsidó = %	Egyéb vall. Létszám *Anzahl*	Egyéb vall. ír—könn. *schreib.*	Egyéb vall. = %
0—10 év. *Jahr.*	férfi *ml.*	3183	726	22_{81}	341	103	30_{21}	107	26	24_{30}	5	.		3123	929	29_{75}	2	.	—
	nő *wbl.*	3393	758	22_{34}	265	54	20_{38}	68	14	20_{59}*	4	1	△	3107	785	25_{27}	1	.	—
	egy. *zus.*	6576	1484	22_{57}	606	157	25_{92}	175	40	22_{86}	9	1	△	6230	1714	27_{51}	3	.	—
11—20 év. *Jahr.*	férfi *ml.*	4128	3505	84_{91}	438	388	88_{58}	247	232	93_{93}	52	48	92_{31}*	3633	3402	93_{64}	11	9	△
	nő *wbl.*	4641	2903	62_{55}	354	236	66_{67}	328	178	54_{27}	18	15	△	2906	2411	82_{97}	4	1	△
	egy. *zus.*	8769	6408	73_{08}	792	624	78_{79}	575	410	71_{30}	70	63	90_{00}*	6539	5813	88_{99}	15	10	△
21—45 év. *Jahr.*	férfi *ml.*	9971	7949	79_{72}	1191	1046	87_{83}	572	520	90_{91}	64	50	78_{13}*	5525	4731	85_{63}	52	29	55_{77}*
	nő *wbl.*	9479	4744	50_{05}	913	458	50_{16}	520	255	49_{04}	38	15	△	4277	2545	59_{15}	15	8	△
	egy. *zus.*	19450	12693	65_{26}	2104	1504	71_{48}	1092	775	70_{97}	102	65	63_{73}	9802	7276	74_{23}	67	37	55_{22}*
46—60 év. *Jahr.*	férfi *ml.*	2176	1691	77_{71}	238	207	86_{97}	83	69	83_{13}*	19	13	△	1486	1048	70_{52}	10	3	△
	nő *wbl.*	2313	973	42_{07}	198	87	43_{94}	93	39	41_{91}*	12	5	△	1197	512	42_{77}	7	4	△
	egy. *zus.*	4489	2664	59_{35}	436	294	67_{43}	176	108	61_{36}	31	18	△	2683	1560	58_{14}	17	7	△
60 év. felül *über* 60 *J.*	férfi *ml.*	611	460	75_{29}	80	65	81_{25}*	36	27	△	10	8	△	644	395	61_{34}	2	1	△
	nő *wbl.*	987	352	35_{66}	52	21	40_{38}*	28	13	△	6	2	△	494	175	35_{42}	2	.	—
	egy. *zus.*	1598	812	50_{81}	132	86	65_{15}	64	40	62_{50}*	16	10	△	1138	570	50_{09}	4	1	△

Józsefváros. — Josephstadt.

Korosztály *Altersclasse*		Katholikus Létszám *Anzahl*	Katholikus ír *können schreiben*	Katholikus = %	Ágostai Létszám *Anzahl*	Ágostai ír *können schreiben*	Ágostai = %	Helvét Létszám *Anzahl*	Helvét ír *können schreiben*	Helvét = %	Görög n. e. Létszám *Anzahl*	Görög n. e. ír—könn. *schreib.*	Görög n. e. = %	Zsidó Létszám *Anzahl*	Zsidó ír *können schreiben*	Zsidó = %	Egyéb vall. Létszám *Anzahl*	Egyéb vall. ír—könn. *schreib.*	Egyéb vall. = %
0—10 év. *Jahr*	férfi *ml.*	3352	640	19_{09}	186	48	25_{81}	177	34	19_{21}	2	2	△	279	73	26_{16}	5	.	△
	nő *wbl.*	3577	625	17_{47}	143	33	23_{08}	122	26	21_{31}	4	4	△	294	73	24_{83}	1	1	—
	egy. *zus.*	6929	1265	18_{26}	329	81	24_{62}	299	60	20_{07}	3	3	△	573	146	25_{48}	6	1	△
11—20 *Jahr.* év.	férfi *ml.*	3688	2837	76_{93}	240	215	89_{58}	337	302	89_{61}	17	14	△	260	234	90_{00}	34	18	△
	nő *wbl.*	3203	1963	61_{29}	145	94	64_{83}	259	156	60_{23}	3	1	△	198	153	77_{27}	5	5	△
	egy. *zus.*	6891	4800	69_{66}	385	309	80_{26}	596	458	76_{85}	20	15	△	458	387	84_{50}	39	23	△
21—45 *Jahr.* év.	férfi *ml.*	7927	5896	74_{19}	711	607	85_{37}	698	599	85_{82}	44	35	△	442	377	85_{29}	65	44	67_{69}*
	nő *wbl.*	7439	3487	46_{87}	493	256	51_{93}	535	277	51_{78}	23	11	△	332	210	63_{25}	18	7	△
	egy. *zus.*	15386	9383	60_{98}	1204	863	71_{68}	1233	876	71_{05}	67	46	68_{66}*	774	587	75_{84}	83	51	61_{46}*
46—60 *Jahr.* év.	férfi *ml.*	1910	1308	68_{48}	133	113	84_{66}	162	139	85_{80}	12	10	△	107	80	74_{77}	10	8	△
	nő *wbl.*	2147	807	37_{59}	127	69	54_{33}	115	49	42_{61}	5	5	△	80	37	46_{25}*	7	4	△
	egy. *zus.*	4057	2115	52_{13}	260	182	70_{00}	277	188	67_{87}	17	15	△	187	117	62_{57}	17	12	△
60 év. felül *üb.* 60 *J.*	férfi *ml.*	530	349	65_{85}	50	39	78_{00}*	46	37	△	4	3	△	27	16	△	1	1	△
	nő *wbl.*	961	265	27_{58}	48	13	△	37	13	△	3	2	△	31	10	△	3	2	△
	egy. *zus.*	1491	614	41_{18}	98	52	53_{06}*	83	50	60_{24}*	7	5	△	58	26	44_{83}*	4	3	△

39. számu tábla. b) (Folytatás.) — Tabelle Nr. **39.** b) (Fortsetzung.)

Ferenczváros. — Franzstadt.

Korosztály / Altersclasse		Katholikus / Katholiken: Létszám / Anzahl	i r / Können schreiben	=%	Ágostai / Lutheraner: Létszám / Anzahl	i r / Können schreiben	=%	Helvét / Calviner: Létszám / Anzahl	i r / Können schreiben	=%	Görög n. e. / Griech. n.-u.: Létszám / Anzahl	i r / Können schreiben	=%	Zsidó / Juden: Létszám / Anzahl	i r / Können schreiben	=%	Egyéb val. / Sonst. Conf.: Létszám / Anzahl	ir — könn. schreib.	=%
0—10	férfi ml.	1589	320	20$_{14}$	72	21	29$_{17}$*	127	22	17$_{32}$	5	1	△	123	39	31$_{71}$	.	.	.
éves	nő wbl.	1759	99	5$_{63}$	70	9	12$_{86}$*	124	6	4$_{84}$	.	.	—	134	17	12$_{69}$	.	.	.
Jahren	együtt zus.	3348	419	12$_{51}$	142	30	21$_{13}$	251	28	11$_{16}$	5	1	△	257	56	21$_{70}$	.	.	.
11—20	férfi ml.	1681	1315	78$_{23}$	107	99	92$_{52}$	224	197	87$_{95}$	37	18	△	109	101	92$_{66}$	1	1	△
éves	nő wbl.	1665	754	45$_{29}$	67	45	67$_{16}$*	191	85	44$_{50}$	4	2	△	96	63	65$_{63}$*	1	1	△
Jahren	együtt zus.	3346	2069	61$_{84}$	174	144	82$_{76}$	415	282	67$_{95}$	41	20	△	205	164	80$_{00}$	2	2	△
21—45	férfi ml.	3831	2914	76$_{06}$	285	242	84$_{91}$	524	449	85$_{69}$	40	28	△	191	169	88$_{48}$	7	6	△
éves	nő wbl.	3459	1629	47$_{09}$	205	114	55$_{61}$	376	204	54$_{26}$	7	5	△	157	96	61$_{15}$	11	7	△
Jahren	együtt zus.	7290	4543	62$_{32}$	490	356	72$_{65}$	900	653	72$_{56}$	47	33	△	348	265	76$_{15}$	18	13	△
46—60	férfi ml.	917	621	67$_{72}$	70	54	77$_{14}$*	91	73	80$_{22}$*	2	1	△	54	40	74$_{07}$*	7	7	△
éves	nő wbl.	933	347	37$_{19}$	51	26	50$_{98}$*	88	38	43$_{18}$*	1	1	△	37	18	△	1	1	△
Jahren	együtt zus.	1850	968	52$_{34}$	121	80	66$_{12}$	179	111	62$_{01}$	3	2	△	91	58	63$_{74}$*	8	8	△
60-nál	férfi ml.	227	141	62$_{11}$	28	28	△	31	21	△	2	2	△	12	5	△	2	2	△
idősb	nő wbl.	309	92	29$_{77}$	16	9	△	15	7	△	.	.	—	13	3	△	.	.	—
über 60 Jahre	együtt zus.	536	233	43$_{47}$	44	37	△	46	28	△	2	2	△	25	8	△	2	2	△

Külterlek. — Extravillan.

0—10	férfi ml.	1230	180	14$_{63}$	75	17	22$_{67}$*	62	7	11$_{29}$*	.	.	.	94	21	22$_{34}$*	.	.	.
éves	nő wbl.	1247	150	12$_{03}$	62	10	16$_{13}$*	45	5	△	1	.	.	126	24	19$_{05}$	1	.	—
Jahren	együtt zus.	2477	330	13$_{32}$	137	27	19$_{71}$	107	12	11$_{21}$	1	.	.	220	45	20$_{45}$	1	.	△
11—20	férfi ml.	953	669	70$_{20}$	68	47	69$_{12}$*	65	43	66$_{15}$*	9	3	△	66	59	89$_{39}$*	2	2	△
éves	nő wbl.	948	510	53$_{79}$	64	30	46$_{88}$*	56	36	64$_{29}$*	1	.	.	66	51	77$_{27}$*	1	.	△
Jahren	együtt zus.	1901	1179	62$_{02}$	132	77	58$_{33}$	121	79	65$_{29}$*	10	3	△	132	110	83$_{33}$	3	2	△
21—45	férfi ml.	3271	2181	66$_{68}$	314	228	72$_{61}$	247	177	71$_{66}$	47	34	△	159	141	88$_{68}$	9	6	△
éves	nő wbl.	2235	880	39$_{37}$	158	77	48$_{73}$	144	73	50$_{69}$	4	1	△	109	71	65$_{14}$	3	2	△
Jahren	együtt zus.	5506	3061	55$_{59}$	472	305	64$_{62}$	391	250	63$_{94}$	51	35	68$_{63}$*	268	212	79$_{10}$	12	8	△
46—60	férfi ml.	686	415	60$_{50}$	63	48	76$_{19}$*	43	32	△	11	10	△	35	26	△	3	2	△
éves	nő wbl.	487	170	34$_{91}$	42	16	△	25	10	△	.	.	.	16	6	△	1	.	—
Jahren	együtt zus.	1173	585	49$_{87}$	105	64	60$_{95}$	68	42	61$_{70}$*	11	10	△	51	32	62$_{75}$*	4	2	△
60 évn.	férfi ml.	100	68	68$_{00}$	11	8	△	8	6	△	.	.	.	8	5	△	.	.	.
idősb	nő wbl.	130	39	30$_{00}$	8	5	△	3	1	△	.	.	.	8	3	△	.	.	.
über 60 Jahre	együtt zus.	230	107	46$_{52}$	19	13	△	11	7	△	.	.	.	16	8	△	.	.	.

Kőbánya. — Steinbruch.

0—10	férfi ml.	417	43	10$_{31}$	12	3	△	6	.	—	3	.	—	13	.	.	3	.	—
éves	nő wbl.	427	31	7$_{26}$	14	3	△	8	2	△	1	.	—	17	4	△	2	.	—
Jahren	együtt zus.	844	74	8$_{77}$	26	6	△	14	2	△	4	.	—	30	4	△	5	.	—
11—20	férfi ml.	328	190	57$_{93}$	33	20	△	10	7	△	9	2	△	9	9	△	3	.	—
éves	nő wbl.	268	117	43$_{66}$	16	9	△	8	2	△	—	—	—	5	4	△	3	.	—
Jahren	együtt zus.	596	307	51$_{51}$	49	29	△	18	9	△	9	2	△	14	13	△	6	.	—
21—45	férfi ml.	1200	644	55$_{07}$	118	79	66$_{95}$	34	23	△	37	4	△	12	11	△	15	1	△
éves	nő wbl.	712	198	27$_{81}$	50	17	34$_{00}$*	14	7	△	6	.	—	12	10	△	5	.	—
Jahren	együtt zus.	1912	842	44$_{04}$	168	96	57$_{14}$	48	30	△	43	4	△	24	21	△	20	1	△
46—60	férfi ml.	267	135	50$_{58}$	18	11	△	8	6	△	7	.	—	3	2	△	3	.	—
éves	nő wbl.	131	24	18$_{32}$	11	4	△	7	2	△	1	.	—	1	.	—	1	.	—
Jahren	együtt zus.	398	159	39$_{95}$	29	15	△	15	8	△	8	.	—	4	2	△	4	.	—
50 évnél	férfi ml.	30	16	△	3	3	△	.	.	—	.	.	—	1	.	—	1	.	—
idősb	nő wbl.	24	6	△	3	.	—	1	1	△	.	.	—	2	1	△	.	.	—
über 60 Jahre	együtt zus.	54	22	40$_{74}$*	6	3	△	1	1	△	.	.	—	3	1	△	1	.	—

41. számú tábla. (A 40. sz. t. l. a 236. lapon.) (Tabelle Nr. 40 s. S. 236.) **Tabelle Nr. 41.**

Irni és olvasni tudók az egész városban, városrész, korosztály és nem szerint: a) katholikusok.

Schreiben u. lesen Könnende in der ganzen Stadt n. Stadttheil, Alter u. Geschl.: a) Katholiken.

			0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven fel. über 65 J. alt
			évek — Jahre alt											
Belváros Innere Stadt	férfi	männl.	1055	1286	1047	813	646	542	455	460	369	262	154	215
	nő	weibl.	1127	1324	990	773	550	451	400	372	255	205	104	192
	együtt	zusamm.	2182	2610	2037	1586	1196	993	855	832	624	467	258	407
Lipótváros Leopoldstadt	férfi	männl.	486	609	553	535	383	341	274	222	174	108	71	84
	nő	weiblich	509	811	739	577	342	305	223	146	93	74	52	75
	együtt	zusamm.	995	1420	1292	1112	725	646	497	368	267	182	123	159
Terézváros*) Theresienstadt	férfi	männl.	1873	2358	2115	2077	1517	1197	1043	772	531	388	197	263
	nő	weiblich	1742	1919	1434	1143	891	718	558	460	311	202	163	189
	együtt	zusamm.	3615	4277	3549	3220	2408	1915	1601	1232	842	590	360	452
Józsefváros Josephstadt	férfi	männl.	1640	1837	1572	1489	1092	966	777	606	432	270	161	188
	nő	weiblich	1479	1342	892	797	665	559	418	355	246	164	94	136
	együtt	zusamm.	3119	3179	2464	2286	1757	1525	1195	961	678	434	255	324
Ferenczváros Franzstadt	férfi	männl.	762	873	710	729	567	515	393	297	209	115	73	68
	nő	weiblich	286	567	486	388	300	262	193	158	106	83	43	49
	együtt	zusamm.	1048	1440	1196	1117	867	777	586	455	315	198	116	117
Külterek Extravillan	férfi	männl.	378	471	426	604	481	375	295	200	128	87	36	32
	nő	weiblich	350	310	213	253	159	142	113	85	46	39	20	19
	együtt	zusamm.	728	781	639	857	640	517	408	285	174	126	56	51
Kőbánya Steinbruch	férfi	männl.	100	133	155	167	127	114	81	71	48	16	8	8
	nő	weiblich	68	80	46	55	39	39	19	13	7	4	2	4
	együtt	zusamm.	168	213	201	222	166	153	100	84	55	20	10	12
Egész város Ganze Stadt	férfi	männl.	6294	7567	6578	6414	4813	4050	3318	2628	1891	1246	700	858
	nő	weiblich	5561	6353	4800	3986	2946	2476	1924	1589	1064	771	478	664
	együtt	zusamm.	11855	13920	11378	10400	7759	6526	5242	4217	2955	2017	1178	1522
*) Terézv. A) Theresienstadt	férfi	männl.	687	911	733	628	439	364	307	257	176	138	64	86
	nő	weiblich	591	920	649	461	318	254	203	165	100	70	60	69
	együtt	zusamm.	1278	1831	1382	1089	757	618	510	422	276	208	124	155
Terézváros B) Theresienstadt	férfi	männl.	1186	1447	1382	1449	1078	833	736	515	355	250	133	177
	nő	weiblich	1151	999	785	682	573	464	355	295	211	132	103	120
	együtt	zusamm.	2337	2446	2167	2131	1651	1297	1091	810	566	382	236	297

43. számú tábla. **Irni tudók az egész városban, városrész,**

Schreiben und lesen Könnende in der ganzen Stadt

			0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven fel. über 65 J. alt
			évek — Jahre alt											
Belváros Innere Stadt	férfi	männl.	140	206	166	127	76	63	65	67	48	25	15	17
	nő	weiblich	110	182	121	94	53	46	31	33	11	17	13	15
	együtt	zusamm.	250	388	287	221	129	109	96	100	59	42	28	32
Lipótváros Leopoldstadt	férfi	männl.	55	32	65	56	38	19	19	25	24	13	7	3
	nő	weiblich	48	98	85	52	43	25	13	20	15	7	3	4
	együtt	zusamm.	103	130	150	108	81	44	32	45	39	20	10	7
Terézváros *) Theresienstadt	férfi	männl.	92	166	170	148	87	60	55	27	22	20	15	12
	nő	weiblich	66	126	98	53	45	27	32	14	15	10	6	7
	együtt	zusamm.	158	292	268	201	132	87	87	41	37	30	21	19
Józsefváros Josephstadt	férfi	männl.	124	212	202	147	111	90	49	56	43	40	17	20
	nő	weiblich	78	125	82	55	50	36	39	21	17	5	5	8
	együtt	zusamm.	202	337	284	202	161	126	88	77	60	45	22	28
Ferenczváros Franzstadt	férfi	männl.	89	130	143	114	83	59	50	29	30	14	9	12
	nő	weiblich	16	75	62	52	42	32	16	17	12	9	3	4
	együtt	zusamm.	105	205	205	166	125	91	66	46	42	23	12	16

42. számú tábla. **Tabelle Nr. 42.**

Irni és olvasni tudók az egész városban, városrész, korosztály és nem szerint: b) ágostaiak.

Schreiben u. lesen Könnende in der ganzen Stadt n. Stadttheil, Alter u. Geschl.: b) Lutheraner.

		0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven felül über 65 J. alt
		évek — Jahre alt											
Belváros *Innere Stadt*	férfi *männl.*	104	162	163	115	84	81	59	79	46	31	22	33
	nő *weiblich*	93	127	98	69	37	49	38	26	18	15	9	9
	együtt *zusamm.*	197	289	261	184	121	130	97	105	64	46	31	42
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi *männl.*	72	103	94	90	69	60	52	41	29	21	9	16
	nő *weiblich*	62	96	87	71	51	39	23	26	10	9	13	9
	együtt *zusamm.*	134	199	181	161	120	99	75	67	39	30	22	25
Terézváros*) *Theresienstadt*	férfi *männl.*	234	257	305	270	193	162	116	103	64	40	30	35
	nő *weiblich*	127	163	131	122	91	70	44	36	30	21	8	13
	együtt *zusamm.*	361	420	436	392	284	232	160	139	94	61	38	48
József város *Josephstadt*	férfi *männl.*	108	155	180	141	123	99	64	41	43	29	16	23
	nő *weiblich*	70	68	62	66	52	41	30	35	17	12	7	5
	együtt *zusamm.*	178	223	242	207	175	140	94	76	60	41	23	28
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi *männl.*	55	65	60	64	49	32	37	32	11	11	13	15
	nő *weiblich*	22	32	25	22	28	16	23	10	13	3	5	4
	együtt *zusamm.*	77	97	85	86	77	48	60	42	24	14	18	19
Külterlek *Extravillan*	férfi *männl.*	32	32	45	61	44	43	35	25	11	12	3	5
	nő *weiblich*	17	23	24	19	18	12	4	9	6	1	1	4
	együtt *zusamm*	49	55	69	80	62	55	39	34	17	13	4	9
Kőbánya *Steinbruch*	férfi *männl.*	7	16	20	26	17	9	7	7	3	1	1	2
	nő *weiblich*	6	6	3	6	4	3	4	4	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	13	22	23	32	21	12	8	11	3	1	1	2
Egész város *Ganze Stadt*	férfi *männl.*	612	790	867	767	579	486	370	328	207	145	94	129
	nő *weiblich*	397	515	430	375	281	230	163	146	94	61	43	44
	együtt *zusamm.*	1009	1305	1297	1142	860	716	533	474	301	206	137	173
*) Terézv. A) *Theresienstadt*	férfi *männl.*	81	100	123	112	61	57	51	37	28	16	13	13
	nő *weiblich*	42	85	71	49	36	34	18	17	13	9	1	5
	együtt *zusamm.*	123	185	194	161	97	91	69	54	41	25	14	18
Terézváros B) *Theresienstadt*	férfi *männl.*	153	157	182	158	132	105	65	66	36	24	17	22
	nő *weiblich*	85	78	60	73	55	36	26	19	17	12	7	8
	együtt *zusamm.*	238	235	242	231	187	141	91	85	53	36	24	30

korosztály és nem szerint: c) Helvétek. **Tabelle Nr. 43.**

nach Stadttheil, Alter und Geschlecht: c) Calviner.

		0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven felül über 65 J. alt
		évek — Jahre alt											
Külterlek *Extravillan*	férfi *männl.*	20	30	42	46	46	25	18	16	11	5	5	1
	nő *weiblich*	20	21	27	16	15	9	11	7	2	1	—	1
	együtt *zusamm.*	40	51	69	61	57	34	29	23	13	6	5	2
Kőbánya *Steinbruch*	férfi *männl.*	2	5	4	7	3	7	2	2	3	1	—	—
	nő *weiblich*	2	2	1	—	2	3	1	1	1	—	—	1
	együtt *zusamm.*	4	7	5	7	5	10	3	3	4	1	—	1
Egész város *Ganze Stadt*	férfi *männl.*	522	781	792	645	444	323	258	222	181	118	68	65
	nő *weiblich*	340	629	476	321	246	178	143	113	73	49	30	40
	együtt *zusamm.*	862	1410	1268	966	690	501	401	335	254	167	98	105
*) Terézv. A) *Theresienstadt*	férfi *männl.*	35	70	70	57	30	19	21	5	10	7	7	4
	nő *weiblich*	28	77	54	30	16	14	20	5	7	6	3	3
	együtt *zusamm.*	63	147	124	87	46	33	41	10	17	13	10	7
Terézváros B) *Theresienstadt*	férfi *männl.*	57	96	100	91	57	41	34	22	12	13	8	8
	nő *weiblich*	38	49	44	23	29	13	12	9	8	4	3	4
	együtt *zusamm.*	95	145	144	114	86	54	46	31	20	17	11	12

44. számú tábla. **Tabelle Nr. 44.**

Irni és olvasni tudók az egész városban, városrész, korosztály és nem szerint: d) Görög nemegyesültek.

Schreib. u. les. Könnende in d. ganzen Stadt n. Stadttheil, Alter u. Geschl.: d) Griech. nichtun. Confess.

		0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven fel. üb. 65 J. alt
		évek — Jahre alt											
Belváros *Innere Stadt*	férfi *männl.*	34	54	49	27	15	18	23	15	19	16	8	12
	nő *weiblich*	25	31	14	12	13	10	10	7	12	1	6	8
	együtt *zusamm.*	59	85	63	39	28	28	33	22	31	17	14	20
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi *männl.*	14	24	10	12	10	5	4	9	10	2	4	5
	nő *weiblich*	15	6	3	6	2	2	3	1	1	2	1	1
	együtt *zusamm.*	29	30	13	18	12	7	7	10	11	4	5	6
Terézváros*) *Theresienstadt*	férfi *männl.*	11	37	19	12	12	4	3	6	5	2	4	4
	nő *weiblich*	6	10	1	4	5	3	2	3	1	1	2	.
	együtt *zusamm.*	17	47	20	16	17	7	5	9	6	3	6	4
József város *Josephstadt*	férfi *männl.*	4	12	13	10	5	6	1	4	2	4	.	3
	nő *weiblich*	2	2	2	1	2	2	3	3	1	.	1	1
	együtt *zusamm.*	6	14	15	11	7	8	4	7	3	4	1	4
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi *männl.*	4	15	11	6	5	1	5	.	1	.	1	1
	nő *weiblich*	.	2	2	.	2	1	.	1	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	4	17	13	6	7	2	5	1	1	.	1	1
Külterek *Extravillan*	férfi *männl.*	1	2	5	11	5	11	2	6	2	2	.	.
	nő *weiblich*	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	1	2	6	11	5	11	2	6	2	2	.	.
Kőbánya *Steinbruch*	férfi *männl.*	.	2	.	1	1	.	2	.	.	.	.	.
	nő *weiblich*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	.	2	.	1	1	.	2	.	.	.	.	.
Egész város *Ganze Stadt*	férfi *männl.*	68	146	107	79	53	45	40	40	39	26	17	25
	nő *weiblich*	48	51	23	23	24	18	18	15	15	4	10	10
	együtt *zusamm.*	116	197	130	102	77	63	58	55	54	30	27	35
*) Terézváros A) *Theresienstadt A)*	férfi *männl.*	6	18	12	7	7	1	2	3	2	.	.	3
	nő *weiblich*	3	6	1	2	3	2	.	1	1	1	.	.
	együtt *zusamm.*	9	24	13	9	10	3	2	4	3	1	.	3
Terézváros B) *Theresienstadt B)*	férfi *männl.*	5	19	7	5	5	3	1	3	3	2	4	1
	nő *weiblich*	3	4	.	2	2	1	2	2	.	.	2	.
	együtt *zusamm.*	8	23	7	7	7	4	3	5	3	2	6	1

46. számú tábla.

Irni és olvasni tudók az egész városban, városrész,

Schreiben und lesen Könnende in der ganzen Stadt, nach

		0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven fel. üb. 65 J. alt
		évek — Jahre alt											
Belvárós *Innere Stadt*	férfi *männl.*	7	10	32	6	8	7	10	9	4	2	2	1
	nő *weiblich*	2	8	1	1	2	4	3	4	1	2	1	2
	együtt *zusamm.*	9	18	33	7	10	11	13	13	5	4	3	3
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi *männl.*	3	8	2	4	4	2	12	1	1	.	1	1
	nő *weiblich*	.	5	3	6	4	3	1	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	3	13	5	10	8	5	13	1	1	.	1	1
Terézváros*) *Theresienstadt*	férfi *männl.*	2	7	6	9	5	7	2	2	.	1	.	1
	nő *weiblich*	.	1	2	2	3	.	1	2	.	2	.	.
	együtt *zusamm.*	2	8	8	11	8	7	3	4	.	3	.	1
József város *Josephstadt*	férfi *männl.*	6	12	14	12	8	3	6	3	3	2	.	1
	nő *weiblich*	3	3	3	3	1	1	.	.	3	2	.	1
	együtt *zusamm.*	9	5	17	15	9	4	6	3	6	4	.	2
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi *männl.*	.	1	2	1	1	2	.	3	2	2	2	.
	nő *weiblich*	.	1	3	1	.	3	.	.	.	1	.	.
	együtt *zusamm.*	.	2	5	2	1	5	.	3	2	3	2	.

45. számú tábla **Tabelle Nr. 45.**

Irni és olvasni tudók az egész városban, városrész, korosztály és nem szerint: e) Zsidók.

Schreiben u. lesen Könnende in der ganzen Stadt, n. Stadttheil, Alter u. Geschlecht: e) Juden.

			0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éves fel. üb. 65 Jahr alt
			Évek — Jahre alt											
Belváros *Innere Stadt*	férfi	männl.	177	149	99	87	83	68	53	57	26	27	14	12
	nő	weiblich	155	115	89	74	59	36	84	23	12	13	8	7
	együtt	zusamm.	332	264	188	161	142	104	87	80	38	40	22	19
Lipótváros *Leopoldstadt*	férfi	männl.	649	445	340	361	301	245	246	179	138	110	70	86
	nő	weiblich	616	473	375	291	226	166	120	97	79	60	44	49
	együtt	zusamm.	1265	918	715	652	527	411	366	276	217	170	114	135
Terézváros *) *Theresienstadt*	férfi	männl.	2117	2214	1365	1288	867	681	530	489	333	226	183	212
	nő	weiblich	1705	1491	875	584	434	354	298	242	156	114	78	97
	együtt	zusamm.	3822	3705	2240	1872	1301	1035	820	731	489	340	261	309
Józsefváros *Josephstadt*	férfi	männl.	153	154	99	98	75	54	51	38	25	17	8	8
	nő	weiblich	132	103	62	47	48	28	14	18	11	6	4	4
	együtt	zusamm.	285	257	161	145	123	82	65	56	36	23	12	12
Ferenczváros *Franzstadt*	férfi	männl.	70	70	44	55	27	22	21	17	12	11	2	3
	nő	weiblich	22	58	33	14	20	19	10	7	6	5	2	1
	együtt	zusamm.	92	128	77	69	47	41	31	24	18	16	4	4
Kültelkek *Extravillan*	férfi	männl.	41	39	49	32	25	22	13	17	5	4	3	2
	nő	weiblich	49	26	23	15	17	11	5	2	3	1	—	3
	együtt	zusamm.	90	65	72	47	42	33	18	19	8	5	3	5
Kőbánya *Steinbruch*	férfi	männl.	3	6	1	2	4	2	2	1	1	—	—	—
	nő	weiblich	7	1	4	2	2	2	—	—	—	—	1	—
	együtt	zusamm.	10	7	5	4	6	4	2	1	1	—	1	—
Összesen *Zusammen*	férfi	männl.	3210	3077	1997	1923	1382	1094	916	798	540	395	280	323
	nő	weiblich	2686	2267	1461	1027	806	616	481	389	267	199	137	161
	együtt	zusamm.	5896	5344	3458	2950	2188	1710	1397	1187	807	594	417	484
*) Teréváros A. *Theresienstadt A.*	férfi	männl.	1648	1794	1008	1040	603	528	421	379	280	187	147	179
	nő	weiblich	1340	1183	664	447	343	276	236	205	126	91	61	83
	együtt	zusamm.	2988	2977	1762	1487	1006	804	657	584	406	278	208	262
Terézváros B. *Theresienstadt B.*	férfi	männl.	469	420	267	248	204	153	109	110	53	39	36	33
	nő	weiblich	365	308	211	137	91	78	62	37	30	23	17	14
	együtt	zusamm.	834	728	478	385	295	231	171	147	83	62	53	47

Tabelle Nr. 46.

korosztály és nem szerint: f) Egyéb vallásúak.

Stadtheilen, Alterselasse und Geschlecht: f) Sonstige Confessionen.

			0—14	15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65 éven fel. üb. 65 J. alt
			Évek — Jahre alt											
Kültelkek *Extravillan*	férfi	männl.	.	2	2	1	1	2	.	2	.	.	.	.
	nő	weiblich	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.
	együtt	zusamm.	.	2	2	1	3	2	.	2	.	.	.	.
Kőbánya *Steinbruch*	férfi	männl.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	nő	weiblich	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt	zusamm.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Egész város *Ganze Stadt*	férfi	männl.	18	40	59	34	27	23	30	20	10	7	5	4
	nő	weiblich	5	18	12	12	12	11	5	6	4	7	1	3
	együtt	zusamm.	23	58	71	46	39	34	35	26	14	14	6	7
*) Terézváros A) *Theresienstadt*	férfi	männl.	1	2	4	3	1	5	1	.	.	1	.	.
	nő	weiblich	.	1	1	1	2	.	1	1	.	1	.	.
	együtt	zusamm.	1	3	5	4	3	5	2	1	.	2	.	.
Terézváros B) *Theresienstadt*	férfi	männl.	1	5	2	6	4	2	1	2	.	.	.	1
	nő	weiblich	.	.	1	1	1	.	.	1	.	1	.	.
	együtt	zusamm.	1	5	3	7	5	2	1	3	.	1	.	1

40. számú tábla. **Tabelle Nr. 40.**

A 14 éven felüli lakosság műveltségi foka.

Bildungsgrad der über vierzehnjährigen Bevölkerung.

14 éven fölül *Ueber 14 Jahre*		Létszám *Anzahl*	Irni tudók *Es können schr.*		Csak olv. tud. *Blos lesen*		Sem irni sem olvasni nem tudók *Weder lesen noch schr.*	
			száma *Anzahl*	%	száma *Anzahl*	%	száma *Anzahl*	%
Katholikus *Katholiken*	férfi *männl.*	51427	40063	77.90	916	1.78	10448	20.32
	nő *weibl.*	51722	27051	52.30	4001	7.74	20670	39.96
	együtt *zus.*	103149	67114	65.06	4917	4.77	31118	30.17
Ágostai *Lutheraner*	férfi *männl.*	5472	4762	87.03	63	1.15	647	11.82
	nő *weibl.*	4047	2382	58.86	316	7.81	1349	33.33
	együtt *zus.*	9519	7144	75.05	379	3.98	1996	20.97
Helvét *Calviner*	férfi *männl.*	4467	3897	87.24	75	1.68	495	11.08
	nő *weibl.*	4043	2298	56.84	509	12.59	1236	30.57
	együtt *zus.*	8510	6195	72.80	584	6.86	1731	20.34
Görög n. e. *Griech. n.-u.*	férfi *männl.*	763	617	80.87	3	0.39	143	18.74
	nő *weibl.*	318	211	66.35	9	2.83	98	30.82
	együtt *zus.*	1081	828	76.60	12	1.11	241	22.29
Zsidó *Juden*	férfi *männl.*	14673	12725	86.72	138	0.94	1810	12.34
	nő *weibl.*	11685	7811	66.85	269	2.30	3605	30.85
	együtt *zus.*	26358	20536	77.91	407	1.54	5415	20.55
Egyéb vallásuak *Sonstige Confession*	férfi *männl.*	363	259	71.35	7	1.93	97	26.72
	nő *weibl.*	159	91	57.23	7	4.40	61	38.37
	együtt *zus.*	522	350	67.05	14	2.68	158	30.27
Összesen *Zusammen*	férfi *männl.*	77165	62323	80.76	1202	1.56	13640	17.68
	nő *weibl.*	71974	39844	55.36	5111	7.10	27019	37.54
	együtt *zus.*	149139	102167	68.51	6313	4.23	40659	27.26

47. számú tába. (41—46. sz. t. l. a 232—235. lapon.) (Tab. Nr. 41—46. s. S. 232—235.) **Tabelle Nr. 47.**

A hitfelekezet szerinti műveltség az egyes városrészekben.

Bildungsgrad nach Confessionen, für die einzelnen Stadttheile berechnet.

	A katholikusoknál *Bei Katholiken*	Az ágostaiaknál *Bei Lutheranern*	A Helvéteknél *Bei Calvinern*	A görög nem egyesülteknél *Bei n.-u. Griechen*	A zsidóknál *Bei Juden*
	száz—száz 10 évesnél idősebb egyén közt tud irni *sind unter je 100 über zehnjährigen Personen des Schreibens kundig*				
Belvárosban — *Innerstadt*	82.16	58.28	79.49	90.27	91.14
Lipótvárosban — *Leopoldstadt*	73.32	83.06	77.68	87.12	92.13
Terézvárosban *) — *Theresienstadt*)	65.81	72.40	69.90	71.23	75.48
Józsefvárosban — *Josephstadt*	60.78	72.21	71.81	72.98	75.22
Ferenczvárosban — *Franzstadt*	60.00	74.40	69.74	60.65*	73.99
A kültelkeken — *Extravillan*	55.98	63.05	63.85	66.67*	77.56
Kőbányában — *Steinbruch*	44.93	56.75	58.54*	10.00*	△
Egész városban — *Ganze Stadt*	65.56	75.46	72.76	76.75	79.34
*) Terézváros *a*) — *Theresienstadt* a)	70.91	87.63	67.31	79.21	77.19
Terézváros *b*) — *Theresienstadt* b)	63.24	68.08	72.05	64.41	69.56

48. számú tábla. **Müveltség származás szerint.** Tabelle Nr. 48.

Bildungsgrad nach der Abstammung.

Kor / Alter	Irni-olvasni nem tudnak — Es sind des Schreibens und Lesens unkundig																	
	a magyarok közt / unter den Ungarn						az osztrákok közt / unter den Oesterreichern						a külföldiek közt / unter den Ausländern					
	férfi / männlich		nő / weiblich		együtt / zusammen		férfi / männlich		nő / weiblich		együtt / zusammen		férfi / männlich		nő / weiblich		együtt / zusammen	
	Létszám / Anzahl	%	Létszám / Anzahl	%	Létszám / Anzahl	%	Létszám / Anzahl	%	Létszám / Anzahl	%	Létszám / Anzahl	%	Létszám / Anzahl	%	Létszám / Anzahl	%	Létszám / Anzahl	%
0—14 éves / Jahr	14364	58.35	16148	65.41	30512	62.09	401	51.21	492	54.49	893	52.97	87	50.29	84	48.84	171	49.57
15—20 »	1664	13.29	4718	34.31	6382	24.29	173	11.97	247	26.88	420	17.77	24	8.03	20	13.70	44	9.89
21—25 »	1236	12.92	3913	38.92	5149	26.24	319	16.09	287	25.02	606	19.36	34	7.80	19	8.68	53	8.09
26—30 »	1868	19.97	4332	48.09	6200	33.77	507	20.21	453	33.38	960	24.83	30	7.41	21	11.41	51	8.66
31—35 »	1464	21.88	3370	49.20	4834	35.70	491	21.69	350	33.40	841	25.39	41	12.13	9	6.16	50	10.33
36—40 »	1374	25.16	3308	54.33	4682	40.54	527	23.95	402	38.95	929	28.74	18	6.45	15	11.28	33	8.01
41—45 »	1083	24.07	2392	52.59	3475	38.90	379	21.08	293	38.00	672	26.16	20	8.66	20	16.67	40	11.40
46—50 »	975	26.14	2209	55.35	3184	41.24	305	22.13	272	41.65	577	28.41	18	7.96	18	15.93	36	10.62
51—55 »	632	22.94	1462	54.70	2094	38.58	169	20.51	138	34.33	307	25.04	10	10.00	11	20.70*	21	13.72
56—60 »	473	25.12	1344	60.46	1817	44.25	123	22.16	155	46.27	278	31.24	12	11.21	11	△	23	15.33
61—65 »	276	24.50	721	56.91	997	41.61	70	21.60	104	44.44	174	31.18	8	12.31*	15	△	23	22.33
65 évnél idősb / über 65 Jahre	422	29.08	1321	64.50	1743	49.79	86	23.96	162	51.10	248	36.69	11	9.73	18	31.03*	29	16.96
Összes. — Zus.	25841	30.93	45238	51.88	71079	42.00	3550	21.62	3355	36.80	6905	27.04	313	11.29	261	18.30	574	13.72
és a 20 éven felüli lakosságra nézve / und für die über 20jährigen	9813	21.14	24372	49.99	34185	35.92	2976	20.96	2616	35.90	5592	26.02	202	8.78	157	14.17	359	10.53

49. számú tábla. Tabelle Nr. **49.**

Testi és lelki hiányok. — Körperliche und geistige Mängel.

Városrész *Stadttheil*	Süket *Taub*			Néma *Stumm*			Süketnéma *Taubstumm*			Vak *Blind*			Elmebeteg *Geisteskrank*			Hülye *Blödsinnig*			Összes *Zusammen*		
	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*
Belváros *Innere Stadt*	12	18	30	.	.	.	2	1	3	7	10	17	4	4	8	11	10	21	36	43	79
Lipótváros *Leopoldstadt*	9	8	17	1	.	1	2	2	4	8	8	16	2	2	4	5	7	12	27	27	54
Terézváros *Theresienstadt*	88	79	167	5	2	7	41	30	71	106	90	196	13	8	21	49	54	103	302	263	565
Józsefváros *Josephstadt*	23	40	63	4	3	7	7	8	15	26	17	43	17	19	36	12	15	27	89	102	191
Ferencváros *Franzstadt*	18	21	39	1	1	2	5	2	7	16	13	29	2	5	7	11	5	16	53	47	100
Külterlek *Extravillan*	12	8	20	1	.	1	4	2	6	3	3	6	2	.	2	5	6	11	27	19	46
Kőbánya *Steinbruch*	4	.	4	.	.	.	1	.	1	1	1	2	.	.	.	3	1	4	9	2	11
Egész város *Ganze Stadt*	166	174	340	12	6	18	62	45	107	167	142	309	40	38	78	96	98	194	543	503	1046

50. számú tábla. Tabelle Nr. **50.**

A testi és lelki hiányokban szenvedők vallása, családi állapota és müveltségi foka.

Confession, Familienstand und Bildungsgrad der Nichtvollsinnigen.

		Vallás *Confession*					Családi állapot *Familienstand*				Müveltségi fok *Bildungsgrad*		
		katholikus *Katholiken*	ágostai *Lutheraner*	helvét *Calviner*	görög nem egyesült *Gr. n.-en.*	zsidó *Juden*	nem házas *ledig*	házas *verheiratet*	özvegy *verwitwet*	elvált *geschieden*	ír *des Schreib. kundig*	olvas *des Lesens kundig*	nem ír olvas *wed. d. Schrb. n. d. Lesens k.*
Vak *Blind*	férfi *männlich*	99	11	10	1	46	92	57	15	3	56	18	93
	nő *weiblich*	88	6	11	1	36	55	26	61	.	27	4	111
	együtt *zusammen*	187	17	21	2	82	147	83	76	3	83	22	204
Süket *Taub*	férfi *männlich*	102	13	7	1	43	87	66	9	4	107	5	54
	nő *weiblich*	125	6	9	.	34	63	41	70	.	55	4	115
	együtt *zusammen*	227	19	16	1	77	150	107	79	4	162	9	169
Néma *Stumm*	férfi *männlich*	7	.	.	.	5	10	2	.	.	2	.	10
	nő *weiblich*	5	1	.	.	.	3	1	2	.	1	.	5
	együtt *zusammen*	12	1	.	.	5	13	3	2	.	3	.	15
Süketnéma *Taubstumm*	férfi *männlich*	35	3	1	.	23	50	12	.	.	25	.	37
	nő *weiblich*	31	1	1	.	12	31	6	5	3	9	2	34
	együtt *zusammen*	65	4	2	.	36	81	18	5	3	34	2	71
Elmebeteg *Geisteskrank*	férfi *männlich*	28	2	4	.	6	30	9	.	1	17	1	22
	nő *weiblich*	36	.	.	.	2	21	10	7	.	9	2	27
	együtt *zusammen*	64	2	4	.	8	51	19	7	1	26	3	49
Hülye *Blödsinnig*	férfi *männlich*	64	4	1	1	26	80	12	3	1	34	.	62
	nő *weiblich*	73	6	2	.	17	67	17	13	1	14	3	81
	együtt *zusammen*	137	10	3	1	43	147	29	16	2	48	3	143
Összesen *Zusammen*	férfi *männlich*	335	33	23	3	149	349	158	27	9	242	24	278
	nő *weiblich*	358	20	23	1	101	240	101	158	4	114	15	373
	együtt *zusammen*	693	53	46	4	250	589	259	185	13	356	39	651

A süketnémaság keletkezésének ideje és oka.

51. számú tábla. Entstehungszeit und Ursache der Taubstummheit. **Tabelle Nr. 51.**

Keletkezés ideje *Entstehungszeit*	Férfi — *Männlich* mily betegség előzte meg? *es ging voran*				Nő — *Weiblich* mily betegség előzte meg? *es ging voran*			Együtt — *Zusamm.* mily betegseg előzte meg? *es ging voran*			
	agybetegs. *Gehirnleiden*	fülbetegs. *Ohrenleiden*	vörheny *Scharlach*	összesen *Zusammen*	agybetegs. *Gehirnleiden*	fülbetegs. *Ohrenleiden*	összesen *Zusammen*	agybetegs. *Gehirnleiden*	fülbetegs. *Ohrenleiden*	vörheny *Scharlach*	összesen *Zusammen*
1 éves korban *in dem 1. Lebensjahre*	3	.	.	3	6	.	6	9	.	.	9
2 » » » 2. »	5	.	.	5	2	.	2	7	.	.	7
3 » » » 3. »	1	.	.	1	1	1	2	2	1	.	3
4 » » » 4. »	2	.	1	3	.	1	1	2	1	1	4
5 » » » 5. »	1	1	.	2	.	1	1	1	2	.	3
7 » » » 7. »	.	1	.	1	.	.	.	.	1	.	1
8 » » » 8. »	.	1	.	1	.	.	.	.	1	.	1
Gyermekségben, nem tudni mikor *Im Kindesalter, Altersjahr unbekannt*	1	11	.	12	.	.	.	1	11	.	12
Később, nem tudni mikor *Später erworben, Zeit unbekannt*	1	1	.	2	1	1	2	2	2	.	4
Összesen — *Zusammen*	14	15	1	30	10	4	14	24	19	1	44
Veleszületett — *Mitgeboren*	.	.	.	7	.	.	9	.	.	.	16
Főösszeg — *Hauptsumme*	14	15	1	37	10	4	23	24	19	1	60

52. számú tábla. **Tabelle Nr. 52.**

A szülők rokonságának és süketnémaságának befolyása.

Einfluss des Verwandtschaftsgrades oder der Taubstummheit der Eltern.

	A szülők rokonok: *Die Eltern verwandt:* szülők süketnémák? *Eltern taubstumm?* igen *ja*	nem *nein*	családban van skn.? *In d. Familie Taubstumme?* igen *ja*	nem *nein*	A szülők nem rokonok: *Die Eltern nicht verwandt* szülők süketnémák? *Eltern taubstumm?* igen *ja*	nem *nein*	családban van skn.? *In d. Familie Taubstumme?* igen *ja*	nem *nein*	Összesen mindk. esetb. *Zusamm. in beiden Fällen* szülők süketnémák? *Eltern taubstumm?* igen *ja*	nem *nein*	családban van skn.? *In d. Familie Taubstumme?* igen *ja*	nem *nein*
Véle született süketnémaságnál. — *Bei angeborner Taubstummheit.*												
Bárgyusággal párosult *Mit Blödsinn vereint*	.	.	.	.	.	4	.	4	.	4	.	4
Bárgyusággal nem párosult *Ohne Blödsinn*	.	.	.	.	.	12	2	10	.	12	2	10
Összesen — *Zusammen*	.	.	.	.	.	16	2	14	.	16	2	14
Később keletkezett süketnémaságnál. — *Bei später erworbener Taubstummheit.*												
Bárgyusággal párosult *Mit Blödsinn vereint*	.	.	.	.	.	2	.	2	.	2	.	2
Bárgyusággal nem párosult *Ohne Blödsinn*	1	5	1	5	.	36	.	36	1	41	1	41
Összesen — *Zusammen*	1	5	1	5	.	38	.	38	1	43	1	43
Összesen mindkét esetben. — *Beide Fälle genommen.*												
Bárgyusággal párosult *Mit Blödsinn vereint*	.	.	.	.	.	6	.	6	.	6	.	6
Bárgyusággal nem párosult *Ohne Blödsinn*	1	5	1	5	.	48	2	46	1	53	3	51
Összesen — *Zusammen*	1	5	1	5	.	54	2	52	1	59	3	57

53. számú tábla. **Tabelle Nr. 53.**

A kereseti ágak áttekintési táblája.

Uebersichtstabelle der Berufszweige.

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	Létszám *Anzahl*			Hány százaléka *Wie viel Percent*								
				a foglalkozóknak *der erwerbenden Personen*			az illető csoportbeli egyéneknek *der in der entsprechenden Gruppe enthaltenen Personen*			az egész lakosságnak *der ganzen Bevölkerung*		
	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zusamm.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zusamm.*	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zusamm.*
A) ÖSTERMELÉS, Urproduction.												
I. Mezőgazdaság, Landwirthschaft .	978	115	1093	0.89	0.10	0.99	56.83	6.60	63.52	0.49	0.06	0.55
II. Marhatenyésztés, Viehzucht . .	541	18	559	0.50	0.02	0.52	31.43	1.04	32.47	0.27	0.01	0.28
III. Egyéb österm., Sonstige Urpr. .	68	1	69	0.06	—	0.06	3.95	0.06	4.01	0.03	—	0.03
Egész österm. Gesammte Urpr.	1587	134	1721	1.45	0.12	1.57	92.21	7.79	100.00	0.79	0.07	0.86
B) IPAR, Industrie.												
a) pék, *Bäcker*	855	17	872	0.78	0.02	0.80	13.35	0.27	13.62	0.43	0.01	0.44
b) mészáros, *Fleischer*	745	1	746	0.68	—	0.68	11.64	0.02	11.66	0.37	—	0.37
c) hentes s más húsipar. *Selcher etc.* .	473	2	475	0.44	—	0.44	7.39	0.03	7.42	0.24	—	0.24
d) malom-ipar, *Mühlenindustrie* . .	1009	4	1013	0.92	—	0.92	15.76	0.06	15.82	0.50	—	0.50
e) édességek, *Conditorei*	180	4	184	0.16	—	0.16	2.81	0.06	2.87	0.09	—	0.09
f) sör- és szesz. it., *Bierbr. u. geist. Gtr.*	336	2	338	0.31	—	0.31	5.25	0.03	5.28	0.17	—	0.17
g. korcsm., kávés, *Gast- u. Kaffeew.*	2416	92	2508	2.21	0.09	2.30	37.74	1.44	39.18	1.20	0.05	1.25
h) pálinkamérés s egyéb eledel-ipar *Branntweinsch. u. sonst. Nahrungsgew.*	184	82	266	0.17	0.08	0.25	2.87	1.28	4.15	0.09	0.04	0.13
I. Eledel-ipar, Nahrungsgewerbe .	6198	204	6402	5.67	0.19	5.86	96.81	3.19	100.00	3.09	0.10	3.19
a) szabó, *Schneider*	4430	144	4574	4.05	0.13	4.18	43.37	1.41	44.78	2.21	0.07	2.28
b) czipész, *Schuster*	4778	32	4810	4.37	0.03	4.40	46.77	0.32	47.09	2.39	0.02	2.41
c) szücs, *Kürschner*	346	—	346	0.31	—	0.31	3.39	—	3.39	0.17	—	0.17
d) egyéb ruházat, *sonst. Kleidungsgew.*	451	34	485	0.42	0.03	0.45	4.41	0.33	4.74	0.22	0.02	0.24
II. Ruházat-ipar, Kleidungsgewerbe	10005	210	10215	9.15	0.19	9.34	97.94	2.06	100.00	4.90	0.11	5.10
a) kőműves, *Maurer*	1875	—	1875	1.71	—	1.71	56.70	—	56.70	0.94	—	0.94
b) kőfaragó, *Steinmetze*	233	—	233	0.21	—	0.21	7.04	—	7.04	0.12	—	0.12
c) ács, *Zimmerleute*	800	—	800	0.73	—	0.73	24.19	—	25.19	0.40	—	0.40
d) egyéb építőipar, *sonst. Baugewerbe*	399	—	399	0.36	—	0.36	12.07	—	12.07	0.20	—	0.20
III. Építő-ipar, Baugewerbe	3307	—	3307	3.01	—	3.01	100.00	—	100.00	1.66	—	1.66
IV. Fonó-szövő-ip., Spinnerei u. Weberei	408	66	474	0.38	0.06	0.44	86.08	13.92	100.00	0.20	0.03	0.23
a) mosás, *Wäscherei*	41	922	963	0.04	0.84	0.88	3.46	77.87	81.33	0.02	0.46	0.48
b) pipere, *Putzartikelindustrie* . . .	—	221	221	—	0.20	0.20	—	18.67	18.67	—	0.11	0.11
V. Tisztítás és pip. Gew. f. Putz u. Reinig.	41	1143	1184	0.04	1.04	1.08	3.46	96.54	100.00	0.02	0.57	0.59
VI. Agyag-ipar, Thonindustrie . . .	260	12	272	0.24	0.01	0.25	95.59	4.41	100.00	0.13	0.01	0.14
a) asztalos, *Tischler*	2903	13	2916	2.65	0.01	2.66	68.13	0.31	68.44	1.45	0.01	1.46
b) esztergályos, *Drechsler*	176	—	176	0.16	—	0.16	4.13	—	4.13	0.09	—	0.09
c) egyéb faipar, *sonst. Holzindustrie*	1165	4	1169	1.07	—	1.07	27.34	0.09	27.43	0.58	—	0.58
VII. Fa-ipar, Holzindustrie	4244	17	4261	3.88	0.01	3.89	99.60	0.40	100.00	2.12	0.01	2.13
a) Drágakő, nemes érc, *Edelmet. u. Erz.*	482	1	483	0.44	—	0.44	10.13	0.02	10.15	0.24	—	0.24
b) bádogos, *Spengler*	342	1	343	0.31	—	0.31	7.18	0.02	7.21	0.17	—	0.17
c) lakatos, *Schlosser*	2011	4	2015	1.84	0.01	1.85	42.27	0.08	42.35	1.00	—	1.00
d) kovács, *Schmiede*	1169	—	1169	1.07	—	1.07	24.57	—	24.57	0.58	—	0.58
e) egyéb vas- és acélipar . . . . . *sonstige Eisen- u. Stahl-Ind.*	218	—	218	0.20	—	0.20	4.58	—	4.58	0.11	—	0.11
f) öntöde, *Giesserei*	321	—	321	0.29	—	0.29	6.75	—	6.75	0.16	—	0.16
g) egyéb fémipar, *sonst. Metallind.*	209	—	209	0.19	—	0.19	4.39	—	4.39	0.11	—	0.11
VIII. Fémipar, Metallindustrie . . .	4752	6	4758	4.34	0.01	4.35	99.88	0.12	100.00	2.37	—	2.37
IX. Sokszorosító-ip., Polygraph. Gew.	874	55	929	0.80	0.05	0.85	93.50	6.50	100.00	0.44	0.03	0.47

53. sz. tábla. (Folytatás.) **Tabelle Nr. 53. (Fortsetzung.)**

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	Létszám *Anzahl* férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	Hány százaléka *Wie viel Percent* — a foglalkozóknak *der erwerbenden Personen* férfi *männl.*	nő *weiblich*	együtt *zusamm.*	az illető csoportbeli egyéneknek *der in der entsprechenden Gruppe enthaltenen Personen* férfi *männl.*	nő *weiblich*	együtt *zusamm.*	az összes lakosságnak *der ganzen Bevölkerung* férfi *männl.*	nő *weiblich*	együtt *zusamm.*
X. Iparos művészet. Gewerbl. Kunst	249	1	250	0.22	—	0.22	99.60	0.40	100.00	0.12	—	0.12
a) órás, *Uhrmacher*	196	—	196	0.18	—	0.18	60.31	—	60.31	0.10	—	0.10
b) egyéb müszeripar, *Sonst. mech. Gew.*	129	—	129	0.12	—	0.12	39.69	—	39.69	0.06	—	0.06
XI. Müszeripar. Mechanische Gewerbe	325	—	325	0.30	—	0.30	100.00	—	100.00	0.16	—	0.16
a) cserzö, *Gerber*	260	—	260	0.24	—	0.24	24.28	—	24.28	0.13	—	0.13
b) börmunkás, *Lederarbeiter*	478	—	478	0.44	—	0.44	44.63	—	44.63	0.24	—	0.24
c) könyvkötö, *Buchbinder*	298	—	298	0.27	—	0.27	27.82	—	27.82	0.15	—	0.15
d) egyéb bör- és papiripar *Sonst. Leder- u. Papierind.*	35	—	35	0.03	—	0.03	3.27	—	3.27	0.02	—	0.02
XII. Bör- s papirip., Leder u. Papierind.	1071	—	1071	0.98	—	0.98	100.00	—	100.00	0.54	—	0.54
XIII. Olaj- és zsiripar, Oel- u. Fettind.	118	—	118	0.11	—	0.11	100.00	—	100.00	0.06	—	0.06
XIV. Iparos festö, Färber u. gew. Maler	648	—	648	0.60	—	0.60	100.00	—	100.00	0.32	—	0.32
XV. Nöi kézipar, Weibl. Handarbeit	2554	—	2554	—	2.34	2.34	—	100.00	100.00	—	1.27	1.27
a) kárpitos, *Tapezierer*	356	—	356	0.32	—	0.32	8.22	—	8.22	0.18	—	0.18
b) iparos egyéb cimen, *Div. Industriezw.*	1091	181	1272	1.00	0.16	1.16	25.20	4.18	29.38	0.54	0.09	0.63
c) Közelebb megnevezés nélk. Ohne näh. Angabe	1254	1447	2701	1.15	1.32	2.47	28.97	33.43	62.40	0.63	0.72	1.35
XVI. Vegyes ipar, Div. Gewerbe	2701	1628	4329	2.47	1.49	3.96	62.39	37.61	100.00	1.35	0.81	1.16
Egész ipar. Gesammte Industrie	35201	5896	41097	32.19	5.38	37.57	85.65	14.35	100.00	17.57	2.94	20.51
C) FORGALOM, Verkehr.												
a) vasut, *Eisenbahnverkehr*	1147	—	1147	1.05	—	1.05	54.46	—	54.46	0.57	—	0.57
b) lófuvar, *Gewöhnl. Landverkehr*	933	26	959	0.85	0.03	0.88	44.31	1.23	45.54	0.47	0.01	0.48
I. Összes száraz forg., Ges. Land-Verk.	2080	26	2106	1.90	0.03	1.93	98.77	1.23	100.00	0.04	0.01	1.05
a) gözhajózás, *Dampfschiffsverkehr*	629	—	629	0.58	—	0.58	88.34	—	88.34	0.31	—	0.31
b) közöns. hajóz., *Gewöhnl. Schiffsverk.*	82	1	83	0.07	—	0.07	11.52	0.14	11.66	0.04	—	0.04
II. Összes vizi forgalom, Wasserverk.	711	1	712	0.65	—	0.65	99.86	0.14	100.00	0.35	—	0.35
Egész forgalom, Gesammt. Verk.	2791	27	2818	2.55	0.03	2.58	99.04	0.96	100.00	1.39	0.01	1.40
D) KERESKEDELEM, Handel.												
I. Terményekkel, Mit Urproducten	980	361	1341	0.89	0.33	1.22	9.82	3.62	13.44	0.49	0.18	0.67
II. Iparczikkekkel, Mit Industrie-Erzeugn.	528	92	620	0.48	0.08	0.56	5.30	0.92	6.22	0.26	0.05	0.31
III. Pénzzel s hitellel, Mit Geld u. Cred.	214	—	214	0.19	—	0.19	2.14	—	2.14	0.11	—	0.11
IV. Biztositás, Assecuranzen	219	—	219	0.20	—	0.20	2.19	—	2.19	0.11	—	0.11
V. Közvetitök, Vermittlungsgeschäfte	808	—	808	0.74	—	0.74	8.09	—	8.09	0.40	—	0.40
VI. Egyéb keresk., Sonstiger Handel	847	219	1066	0.77	0.20	0.97	8.48	2.19	10.67	0.42	0.11	0.53
VII. Az ág megnevezése nélkül Kaufleute ohne nähere Angabe	5588	127	5715	5.12	0.13	5.25	55.98	1.27	57.25	2.79	0.06	2.85
Egész kereskedl. Ges. Handel	9184	799	9983	8.39	0.74	9.13	92.00	8.00	100.00	4.58	0.40	4.98
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT, Persönliche Dienstleistungen.												
a) napszámos, *Taglöhner*	11481	9786	21267	10.50	8.95	19.45	27.47	23.41	50.88	5.73	4.88	10.61
b) munkás, *Arbeiter*	281	—	281	0.25	—	0.25	0.67	—	0.67	0.14	—	0.14
c) szolga, *Dienstleute*	2532	12907	15439	2.31	11.81	14.12	6.06	30.88	36.94	1.26	6.44	7.70
d) szakácsnö, *Köchinnen*	—	3556	3556	—	3.25	3.25	—	8.51	8.51	—	1.77	1.77
e) dajka, *Ammen*	—	510	510	—	0.46	0.46	—	1.22	1.22	—	0.25	0.25
f) kéjhölgy, *Lustdirnen*	—	274	274	—	0.25	0.25	—	0.65	0.65	—	0.14	0.14
g) egyéb testi sz., *Sonst. körp. Dienstl.*	472	1	473	0.43	—	0.43	1.13	—	1.13	0.24	—	0.24
I. Össz. testi sz., Sämmtl. körp. Dienstl.	14766	27034	41800	13.49	24.72	38.21	35.33	64.67	100.00	7.37	13.18	20.55

53. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **53.** (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	Létszám *Anzahl* férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	Hány százaléka *Wie viel Percent* a foglalkozóknak *der erwerbenden Personen* férfi *männl.*	nő *weiblich*	együtt *zusamm.*	az illető csoportbeli egyéneknek *der in der entsprechenden Gruppe enthaltenen Personen* férfi *männl.*	nő *weiblich*	együtt *zusamm.*	az egész lakosságnak *der ganzen Bevölkerung* férfi *männl.*	nő *weiblich*	együtt *zusamm.*
a) Államhivatalnok, *Staatsbeamte* .	1120	—	1120	1.02	—	1.02	16.73	—	16.73	0.54	—	0.56
b) megyei hivatalnok, *Comitatsbeamte*	108	—	108	0.10	—	0.10	1.61	—	1.61	0.05	—	0.05
c) városi hivatalnok, *Städt. Beamte*	396	—	396	0.36	—	0.36	5.92	—	5.92	0.20	—	0.20
d) egyéb hivatalnok, *Sonst. Beamte.*	930	—	930	0.85	—	0.85	13.89	—	13.89	0.46	—	0.46
e) ügyvéd, *Advocaten*	555	—	555	0.51	—	0.51	8.28	—	8.28	0.28	—	0.28
f) egészségügy, *Sanitätspersonen* . .	565	196	761	0.52	0.18	0.70	8.44	2.92	11.36	0.28	0.10	0.38
g) nevelésügy, *Unterricht*	600	434	1034	0.55	0.40	0.95	8.93	6.49	15.45	0.30	0.21	0.51
h) irodalom, *Literatur*	151	—	151	0.14	—	0.14	2.25	—	2.25	0.08	—	0.08
i) művészet, *Kunst*	601	176	777	0.55	0.16	0.71	8.97	2.63	11.60	0.30	0.09	0.39
j) isteni szolgálat, *Gottesdienst* . . .	149	—	149	0.14	—	0.14	2.23	—	2.23	0.07	—	0.07
k) könyvvivő, *Buchhalter*	455	—	455	0.41	—	0.41	6.80	—	6.80	0.23	—	0.23
l) egyéb szell. szolg. *Sonst. geist. Dienstl.*	247	13	260	0.22	0.01	0.23	3.69	0.19	3.88	0.12	0.01	0.13
II. Egész szellemi szolgálat. II. Gesammte geistige Dienstleistung.	5877	819	6696	5.37	0.75	6.12	87.77	12.23	100.00	2.93	0.41	3.34
a) Gépész, *Maschinisten*	324	—	324	0.30	—	0.30	6.90	—	6.90	0.16	—	0.16
b) kocsis, *Kutscher*	1722	—	1722	1.58	—	1.58	36.90	—	36.90	0.86	—	0.86
c) borbély, fodrász, *Friseure, Barbiere*	232	250	482	0.21	0.23	0.44	4.94	5.32	10.26	0.11	0.13	0.24
d) egyébkülönf. szolg. *Sonst versch. Dstl.*	1538	628	2166	1.41	0.57	1.98	32.77	13.38	46.15	0.77	0.31	1.08
III. Különféle szolgálatok összege. III. Summe d. verschiedenen Dienstl.	3816	878	4694	3.49	0.80	4.29	81.30	18.70	100.00	1.90	0.44	2.34
a) Katonaság. *Militärpersonen* . . .	135	—	135	0.13	—	0.13	23.56	—	23.56	0.07	—	0.07
b) őrség, *Wache*	438	—	438	0.40	—	0.40	76.44	—	76.44	0.22	—	0.22
IV. Katonaság és őrség együtt. IV. Militär und Wache zusammen.	573	—	573	0.53	—	0.53	100.00	—	100.00	0.29	—	0.29
Egész személyes szolgálat. Gesammte persönl. Dienstleist.	25032	28731	53763	22.98	26.27	49.15	46.56	53.44	100.00	12.49	14.33	26.82
F) ÖNÁLLÓ KERESET VAGY FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK: *Ohne selbstständigen Erwerb oder ohne Beschäftigung:*												
I. Saját vagyonából élő, Aus eigenen Mitteln Lebende.	1129	843	1972	—	—	—	1.24	0.92	2.16	0.56	0.42	0.98
II. Gyámolitásból élő, Von Unterstützung Lebende	243	573	816	—	—	—	0.27	0.63	0.90	0.12	0.29	0.41
III. Tanuló. Lernende.	7260	1588	8848	—	—	—	7.97	1.74	9.71	3.61	0.79	4.41
IV. Egyéb, Sonst. Beschäftigungsl.	20314	59144	79458	—	—	—	22.29	64.93	87.22	10.13	29.50	39.63
Önálló kereset és foglalkozás nélküliek összesen. Ohne selbstständigen Erwerb u. ohne Beschäftigung zusammen.	28946	62148	91094	—	—	—	31.78	68.22	100.00	14.43	31.00	45.43

Összesítés. — Recapitulation.

A) Őstermelés, *Urproduction*	1587	134	1721	1.45	0.12	1.57	—	—	—	0.79	0.07	0.86
B) Ipar, *Industrie*	35201	5896	41097	32.19	5.38	37.57	—	—	—	17.57	2.94	20.51
C) Forgalom, *Verkehr*	2791	27	2818	2.55	0.03	2.58	—	—	—	1.39	0.01	1.40
D) Kereskedelem, *Handel*	9184	799	9983	8.39	0.74	9.13	—	—	—	4.58	0.40	4.98
E) Szem. szolgálat, *Pers. Dienstl.* .	25032	28731	53763	22.88	26.27	49.15	—	—	—	12.49	14.33	26.82
Önállóan foglalkozók összege Summe der selbstst. Erwerbenden	73795	35587	109382	67.46	32.54	100.00	—	—	—	—	—	—
F) Önálló kereset v. foglalk. nélküliek *Ohne selbstst. Erwerb u. o. Beschäft.*	28946	62148	91094	—	—	—	—	—	—	14.43	31.00	45.43
Főösszeg, Hauptsumme . .	102741	97735	200476	—	—	—	—	—	—	51.25	48.75	100.00

54. számú tábla. **Tabelle Nr. 54.**

Összehasonlítás az 1857. évi és az 1870. évi kereseti viszonyok közt.

Vergleichung der Erwerbsverhältnisse vom Jahre 1857 mit denen des Jahres 1870.

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	1857-diki létszám *Zahl i. J. 1857*			1870-diki létszám*) *Zahl im Jahre 1870*	Különbség az 1870-iki létszámhoz képest *Differenz zwischen 1857 und 1870*			Az 1857-iki létszám 50%-os szaporodása tenne *Eine 50%ige Vermehrung des Standes v. Jahre 1857 ergäbe*	Különbs. az 1870-iki tényleges létsz. (5. rov) és a várhatott volt létszám (o. rov.) közt *Unterschied zwisch. d. fact. Stande (Rubr. 5) u. d. zu erwarten gew. Stande (Rubr. 9)*		
	férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*		férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*		több *mehr*	kevesebb *weniger*	v. ha a 9. rov. =1000 o. falls d. Rub. 9=1000 gesetzt wird
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A) ÖSTERMELÉS, Urproduction.											
I. Mezőgazdaság, Landwirthschaft	822	142	964	1093	+156	— 27	+129	1446	.	353	786
II. Marhatenyésztés, Viehzucht	233	45	278	559	+308	— 27	+281	417	142	.	1341
III. Egyéb őstermel., Sonstige Urprod.	41	4	45	69	+ 27	— 3	+ 24	67	2	.	1030
Egész őstermelés, Gesammte Urpr.	1096	191	1287	1721	+491	— 57	+434	1930	.	209	892
B) IPAR. Industrie.											
a) pék, *Bäcker*	470	19	489	872	+385	— 2	+383	733	139	.	1190
b) mészáros, *Fleischer*	448	5	453	746	+297	— 4	+293	680	66	.	1097
c) hentes s egyéb húsipar, *Selcher etc.*	234	5	239	475	+239	— 3	+236	358	117	.	1327
d) malomipar, *Mühlenindustrie*	270	4	274	1013	+739	.	+739	411	602	.	2465
e) édesség, *Conditorei*	106	10	116	184	+ 74	— 6	+ 68	174	10	.	1057
f) sör és szeszes ital, *Bierbr., geist. Getr.*	147	1	148	338	+189	+ 1	+190	222	116	.	1523
g) korcsmáros, kávés, *Gast- u. Kaffeew.*	1529	121	1650	2508	+887	— 29	+858	2475	33	.	1013
h) pálinkamérés és egyéb eledelipar. *Branntweinschank u. sonst. Nahrungsgew.*	88	10	98	266	+ 96	+ 72	+168	147	119	.	1810
I. Egész eledelip., Sämmtl. Nahrgsgew.	3292	175	3467	6402	+ 9906	+ 29	+ 2935	5200	1202	.	1231
a) szabó, *Schneider*	3844	79	3923	4574	+586	+ 65	+651	5894	.	1320	776
b) czipész, *Schuster*	3926	78	4004	4810	+852	— 46	+806	6006	.	1196	801
c) szücs, *Kürschner*	172	1	173	346	+174	— 1	+173	260	86	.	1331
d) egyéb ruházat, *Sonst. Kleidungsgew.*	329	28	357	485	+122	+ 6	+128	535	.	50	907
II. Egész ruházatip., Sämmtl. Kldgsgew.	8271	186	8457	10215	+ 1731	+ 24	+ 1785	12685	.	2470	805
a) kőmüves, *Maurer*	898	.	898	1875	+977	.	+977	1347	528	.	1392
b) kőfaragó, *Steinmetze*	71	.	71	233	+162	.	+162	106	127	.	2198
c) ács, *Zimmerleute*	377	.	377	800	+423	.	+423	566	234	.	1413
d) egyéb építőipar, *Sonstige Baugewerbe*	208	.	208	399	+191	.	+191	312	87	.	1279
III. Egész építőip., Sämmtl. Baugew.	1554	.	1554	3307	+ 1753	.	+ 1753	2331	976	.	1419
IV. Fonás-szövés ipara. Spinnerei u. Web.	327	5	332	474	+ 81	+ 61	+142	448	.	24	952
a) mosás, *Wäscherei*	49	682	731	963	— 8	+240	+232	1097	.	134	878
b) pipere, *Putzartikelindustrie*	4	289	293	221	— 4	— 68	— 72	439	.	218	503
IV. Tisztit. s pipere, Gew. f. Putz u. Reinig.	53	971	1024	1184	— 12	+172	+160	1536	.	352	771
VI. Agyag-ipar. Thonindustrie.	95	1	96	272	+165	+ 11	+176	144	128	.	1889
a) asztalos, *Tischler*	1895	6	1901	2916	+ 1008	+ 7	+1015	2851	65	.	1023
b) esztergályos, *Drechsler*	123	.	123	176	+ 53	.	+ 53	185	.	9	951
c) egyéb fa-ipar, *Sonstige Holzindustrie*	613	3	616	1169	+552	+ 1	+553	924	245	.	1265
VII. Egész fa-ipar, Sämmtl. Holzindust.	2631	9	2640	4261	+ 1613	+ 8	+1621	3960	301	.	1076
a) drágakő és nemes érc, *Edelmet. u. Jew.*	278	5	283	483	+204	— 4	+200	424	59	.	1139
b) bádogos, *Spengler*	196	2	198	343	+146	— 1	+145	297	46	.	1155
c) lakatos, *Schlosser*	976	3	979	2015	+ 1035	+ 1	+ 1036	1469	546	.	1372
d) kovács, *Schmiede*	466	.	466	1169	+703	.	+703	699	470	.	1672

*) Nemek szerint l. az 53. sz. táblán. — *Getrennt nach Geschlechtern (siehe Tabelle Nr. 53).*

54. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 54. (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	1857-diki létszám *Zahl i. J. 1857* férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	1870-diki létszám *Zahl im Jahre 1870*	Különbség az 1870-iki létszámhoz képest *Differenz zwischen 1857 und 1870* férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	Az 1857-ki létszám 50%-os szaporodása tenne: *Eine 50%-ige Vermehrung des Standes v. Jahre 1857 ergäbe:*	Különbs. az 1870-iki tényleges létsz. (5. rov.) és a várhatott létszám (9. rov.) közt *Unterschied zwisch. d. fact. Stande (Rubr. 5) u. d. zu erwarten gew. Stande (Rub. 9)* más *mehr*	kevesebb *weniger*	v. ha a 9. rov. =1000 o. falls d. Rub. 9=1000 gesetzt wird
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
e) egyéb vas és aczélipar, *sonst. Eisen- u. Stahlindustrie*	111	1	112	218	+107	— 1	+106	168	50	.	1298
f) öntöde, *Giesserei*	107	1	108	321	+214	— 1	+213	162	159	.	1981
g) egyéb fémipar, *sonst. Metallindustrie*	119	.	119	209	+ 90	.	+ 90	178	31	.	1174
VIII. Egész fémip., sämmtl. Metallindust.	2253	12	2265	4758	+2499	— 6	+2493	3397	1361	.	1401
IX. Sokszorosító ipar, polygraf. Gewerbe	253	10	263	929	+621	+ 45	+666	394	535	.	2358
X. Iparos művészet. Gewerbl. Kunst	95	.	95	250	+154	+ 1	+155	142	108	.	1761
a) órás, *Uhrmacher*	125	3	128	196	+ 71	— 3	+ 68	192	4	.	1020
b) egyeb műszeripar, *sonst. mech. Gew.*	102	.	102	129	+ 27	.	+ 27	153	.	24	843
XI. Egész műszeripar, sämtl. mech. Gew.	227	3	230	325	+ 98	— 3	+ 95	345	.	20	942
a) cserző, *Gerber*	105	3	108	260	+155	— 3	+152	162	98	.	1605
b) bőrmunkás, *Lederarbeiter*	368	2	370	478	+110	— 2	+108	555	.	77	861
c) könyvkötő, *Buchbinder*	153	1	154	298	+145	— 1	+144	231	67	.	1290
d) egyéb bőr- és papiripar, *sonstige Leder- und Papierindustrie*	13	1	14	35	+ 22	— 1	+ 21	21	14	.	1667
XII. Egész bőr- és papiripar. XII. Gesammte Leder- u. Papierindustrie.	639	7	646	1071	+432	— 7	+425	969	102	.	1105
XIII. Olaj- és zsiripar, Oel- u. Fettindust.	101	1	101	118	+ 17	.	+ 17	151	.	33	781
XIV. Iparos festő, Färber u. gwbl. Maler.	382	6	388	648	+266	— 6	+260	582	66	.	1113
XV. Nől kézipar. weibliche Handarbeit.	.	1511	1511	2554	.	+1043	+1043	2266	288	.	1127
a) kárpitos, *Tapezierer*	225	.	225	356	+131	.	+131	337	19	.	1059
b) iparos egyéb czimen, *div. Industriezw.*	660	338	998	1272	+431	—157	+274	1497	.	225	850
c) közelebb megnevezés nélküli iparos, *Ohne nähere Angabe des Gewerbes*	1280	231	1511	2701	— 26	+1216	+1190	2267	439	.	1191
XVI. Egyéb iparágak, versch. Gewerbe.	2165	569	2734	4329	+536	+1059	+1595	4101	228	.	1056
Egész ipar, gesammte Industrie.	22338	3465	25803	41097	12863	+2431	15294	38704	2393	.	1062
C) FORGALOM, Verkehr.											
a) vasut, *Eisenbahnverkehr*	382	.	382	1147	+765	.	+765	573	574	.	2002
b) lófuvar, *gewöhnl. Landverkehr*	449	25	474	959	+484	+ 1	+485	711	248	.	1349
I. Egész száraz forgalom, Ges. Landverk.	831	25	856	2106	+1249	+ 1	+1250	1284	822	.	1640
a) gőzhajózás, *Dampfschiffverkehr*	235	.	235	629	+394	.	+394	352	277	.	1785
b) közöns. hajózás, *gew. Schiffverkehr*	42	.	42	83	+ 40	+ 1	+ 41	63	20	.	1317
II. Egész vizi forgalom, Wasserverk. zus.	277	.	277	712	+434	+ 1	+435	415	297	.	1716
Egész forgalom, Gesammt-Verkehr.	1108	25	1133	2818	+1683	+ 2	+1685	1699	1119	.	1659
D) KERESKEDELEM, Handel.											
I. Terményekkel kereskedők, Handel mit Urproducten.	484	278	762	1341	+496	+ 83	+579	1143	198	.	1173
II. Iparczikkekkel kereskedők, Handel mit Industrie-Erzeugnissen.	328	41	369	620	+200	+ 51	+251	553	67	.	1121
III. Pénzzel és hitellel. Handel mit Geld und Credit.	20	.	20	214	+194	.	+194	30	184	.	7133
IV. Biztositás, Asseeuranzen.	16	.	16	219	+203	.	+203	24	195	.	9125
V. Közvetitők, Vermittlungsgeschäfte.	336	3	339	808	+472	— 3	+469	508	300	.	1591
VI. Kereskedő egyéb czimen, sonst. Handel.	744	91	835	1066	+103	+128	+231	1253	.	183	851
VII. Megnevezés nélküli kereskedők, Kaufleute ohne nähere Angabe.	3218	151	3369	5715	+2370	— 24	+2346	5054	661	.	1131
Egész kereskedelem, Ges. Handel.	5146	564	5710	9983	+4038	+235	+4273	8565	1418	.	1166
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT. Persönliche Dienstleistungen.											
a) napszámos, *Taglöhner*	5786	4543	10329	21267	+5695	— 45	10938	15493	5774	.	1373
b) munkás, *Arbeiter*	86	45	131	281	+195	+5243	+150	197	84	.	1426

54. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 54. (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Geschäftszweiges*	1857-diki létszám *Zahl i. J. 1857* férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	1870-diki létszám *Zahl im Jahre 1870*	Különbség az 1870-iki létszámhoz képest *Differenz zwischen 1857 und 1870* férfi *männlich*	nő *weiblich*	együtt *zusammen*	Az 1857-ki létszám 50%-os szaporodása tenne: *Eine 50%-ige Vermehrung des Standes v. Jahre 1857 ergäbe:*	Különbs. az 1870-iki tényleges létsz. (5. rov.) és a várhatott létszám (9. rov.) közt *Unterschied zwisch. d. fact. Stande (Rubr. 5) u. d. zu erwarten gew. Stande (Rubr. 9.)* több *mehr*	kevesebb *weniger*	v. ha a 9. rov. =1000 o. falls d. Rub. 9=1000 gesetzt wird
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
c) szolga, *Dienstleute*	1647	6811	8458	15439	+885	+6096	+6981	12687	2752	.	1217
d) szakácsnő, *Köchinnen*	.	2242	2242	3556	.	+1614	+1314	3363	193	.	1057
e) dajka, *Ammen*	.	445	445	510	.	+65	+65	667	.	157	765
f) kéjhölgy, *Lustdirnen*	.	.	.	274	.	+274	+274	.	.	.	.
g) egyéb testi sz., *Sonst. körp. Dienstl.*	278	36	314	473	+194	— 35	+159	471	2	.	1004
I. Összes testi sz., *Sämmtl. körp. Dienstl.*	7797	14122	21919	41800	+6969	+12912	+19881	32878	8922	.	1271
a) államhivatalnok, *Staatsbeamte*	390		390	1120	+730	.	+730	585	643	.	2099
b) megyei hivatalnok, *Comitatsbeamte*	.	.	.	108	+108	.	+108	.	.	.	.
c) városi hivatalnok, *Städt. Beamte*	140	.	140	396	+256	.	+256	210	186	.	1886
d) egyéb hivatalnok, *Sonstige Beamte*	605	.	605	930	+325	.	+325	907	23	.	1025
e) ügyvéd, *Advocaten*	388	.	388	555	+167	..	+167	582	.	27	954
f) egészségügy, *Sanitätspersonen*	471	215	686	761	+ 94	— 19	+ 75	1029	.	268	740
g) nevelés-ügy, *Unterricht*	432	206	638	1034	+168	+228	+396	957	77	.	1080
h) irodalom, *Literatur*	78	1	79	151	+ 73	— 1	+ 72	119	32	.	1269
i) művészet, *Kunst*	559	72	631	777	+ 42	+104	+146	947	.	170	820
j) isteni szolgálat, *Gottesdienst*	97	.	97	149	+ 52	.	+ 52	145	4	.	1028
k) könyvvivő, *Buchhalter*	263	.	263	455	+192	.	+192	395	60	.	1152
l) egyéb szell. szolg. *Sonst. geist. Dienstl.*	88	3	91	260	+159	+ 10	+169	136	124	.	1912
II. Egész szell. szolg. Gesammte geist. Dienstl.	3511	497	4008	6696	+2366	+322	+2688	6012	684	.	1114
a) gépész, *Maschinisten*	48	.	48	324	+276	.	+276	72	252	.	4500
b) kocsis, *Kutscher*	719	.	719	1722	+1003	.	+1003	1079	643	.	1596
c) borbély, fodrász, *Barbiere, Friseure*	100	77	177	492	+132	+173	+305	265	217	.	1819
d) egyéb különf. szolg., *Sonst. versch. Dstl.*	939	385	1324	2166	+599	+243	+842	1986	180	.	1091
III. Különf. szolgálatok összege Summe der verschiedenen Dienstl.	1806	462	2268	4694	+2010	+416	+2426	3402	1292	.	1380
a) katonaság, *Militärpersonen*	182	.	182	135	— 47	.	— 47	273	.	138	495
b) őrség, *Wache*	283	.	283	438	+155	.	+155	424	14	.	1033
IV. Katonaság és őrség együtt Militär u. Wache zus.	465	.	465	573	+108	.	+108	697	.	124	822
Egész szem. szolg. Ges. pers. Dienstl.	13579	15081	28660	53763	+11453	+13650	+25103	42990	10773	.	1251
F. ÖNÁLLÓ KERESET V FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK. Ohne selbstständigen Erwerb oder ohne Beschäftigung.											
I. Saját vagyonából élő. Aus eigenen Mitteln Lebende.	834	467	1301	1972	+295	+376	+671	1951	21	.	1011
II. Segélyből élő. Von Unterstütz. Leb.	210	354	564	816	+ 33	+219	+252	846	.	30	965
III. Tanuló, Lernende.	2390	262	2652	8848	+4870	+1326	+6196	3978	4870	.	2224
IV. Egyéb, Sonstige Beschäftigungslose.	20098	45443	65541	79458	+216	+13701	+13971	98312	.	18854	808
Önálló kereset vagy foglalkozás nélküliek összesen. Ohne selbstständigen Erwerb und ohne Beschäftigung zusammen.	23532	46526	70058	91094	+5414	+15622	+21036	105087	.	13993	867

Összesítés. — Recapitulation.

A) Őstermelés, *Urproduction*	1096	191	1287	1721	+ 491	— 57	+ 434	1930	.	209	892
B) Ipar, *Industrie*	22338	3465	25803	41097	+ 2863	+ 2431	+ 15294	38707	2393	.	1062
C) Forgalom, *Verkehr*	1108	25	1133	2818	+ 1683	+ 2	+ 1685	1699	1119	.	1659
D) Kereskedelem, *Handel*	5146	564	5710	9983	+ 4038	+ 235	+ 4273	8565	1418	.	1166
E) Szem. szolgálat, *Persönl. Dienstl.*	13579	15081	28660	53763	+ 11453	+ 3650	+ 25103	42990	10773	.	1251
Önállóan foglalkozók összege Summe der selbstständ. Erwerbenden	43267	19326	62593	109382	+30528	+16621	+46789	93889	15491	.	1165
F) Önálló kereset v. foglalk. nélküliek *Ohne selbstst. Erwerb u. o. Beschäftg.*	23532	46526	70058	91094	+ 5414	+15622	21036	105087	.	13993	867
Főösszeg, Hauptsumme	66799	65852	132651	200476	+35942	+31883	+67825	188976	11500	.	1056

55. számú tábla.

A kereseti ágak eloszlása az egyes

Vertheilung der Berufszweige über die einzelnen

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	Belváros *Innere Stadt* Létszám *Anzahl*	Belváros %	Lipótváros *Leopoldstadt* Létszám *Anzahl*	Lipótváros %	Terézv. A) *Theresienstadt A)* Létszám *Anzahl*	Terézv. A) %	Terézv. B) *Theresienstadt B)* Létszám *Anzahl*	Terézv. B) %	Egész Terézvár. *Ganze Theresienst.* Létszám *Anzahl*	Egész Terézvár %	Józsefvár. *Josephstadt* Létszám *Anzahl*	Józsefvár %	Ferenczv. *Franzstadt* Létszám *Anzahl*	Ferenczv %
A) ÖSTERMELÉS, Urproduction.														
I. Mezögazdaság, Landwirthschaft	213	19.40	113	10.34	53	4.85	68	6.22	121	11.07	249	22.78	130	11.89
II. Marhatenyésztés, Viehzucht . .	10	1.79	7	1.26	20	3.58	35	6.26	55	9.84	153	27.37	113	20.21
III. Egyéb östermelés, Sonst. Urproduct.	27	39.13*	2	2.90*	2	2.90*	14	20.29*	16	23.18*	3	4.35*	15	21.74*
Östermel. összege. Ges. Urproduct.	250	14.53	122	7.09	75	4.36	117	6.80	192	11.16	405	23.53	258	14.99
B) IPAR, Industrie.														
a) Pék, *Bäcker*	101	11.58	99	11.36	193	22.13	173	19.84	366	41.97	192	22.02	86	9.86
b) mészáros, hentes. *Fleischer, Selcher*	115	9.42	58	4.75	177	14.49	232	19.00	409	33.49	384	31.46	199	16.30
c) édességek, *Conditoreien*	53	28.80	43	23.36	33	17.93	23	12.50	56	30.43	22	11.96	8	4.35
d) malomipar, *Mühlenindustrie* . . .	18	1.78	110	10.86	50	4.94	271	26.75	321	31.69	93	9.18	277	27.34
e) szeszcsital, *Geistige Getränke* . .	3	0.89	7	2.07	28	8.28	10	2.96	38	11.24	23	6.80	11	3.26
f) korcsmáros s egyéb eledel-ipar *Gastwirthe u. sonst. Nahrungsgewerbe*	527	19.00	373	13.45	613	22.10	458	16.51	1071	38.61	383	13.81	220	7.93
I. Egész eledelip. Sämmtl. Nahrungsgew.	817	12.76	690	10.78	1094	17.09	1167	18.23	2261	35.32	1097	17.14	801	12.51
a) szabó, *Schneider*	781	17.07	261	5.70	1396	30.51	984	21.51	2380	52.02	802	17.54	273	5.97
b) czipész, *Schuster*	450	9.38	160	3.33	811	16.88	1141	23.72	1952	40.60	1607	33.42	524	10.90
c) egyéb ruházatip. *Sonst. Kleidungsg.*	109	13.12	41	4.93	197	23.71	223	26.83	420	50.54	139	16.73	101	12.15
II. Egész ruházatip. Sämmtl Kleidungsg.	1340	13.12	462	4.52	2404	23.53	2348	22.99	4752	46.52	2548	24.95	898	8.79
a) kőépités, *Maurer*	134	6.38	122	5.79	168	7.97	559	26.52	727	34.49	664	31.50	259	12.29
b) faépités, *Zimmerleute*	15	1.87	34	4.25	53	6.63	345	43.12	398	49.75	111	13.88	106	13.25
c) egyéb épitőipar, *Sonstig. Baugew.*	24	6.02	19	4.76	14	3.50	106	26.57	120	30.08	158	39.60	49	12.28
III. Egész épitőipar, Sämmtl. Baugew.	173	5.23	175	5.29	235	7.11	1010	30.54	1245	37.65	933	28.21	414	12.52
IV. Fonás-szövés ipara, Spinn. u. Weber.	14	2.97	25	5.27	104	21.94	92	19.40	196	41.34	72	15.19	125	26.37
a) mosás, tisztitás, *Waschen u. Putzen*	78	8.06	88	8.98	113	11.67	211	21.80	324	33.47	289	29.86	136	14.05
b) pipere, *Lutzartikelindustrie* . . .	65	30.10	12	5.56	45	20.84	39	18.05	84	38.89	41	18.98	11	5.09
V. Tisztitás s pipere Gew. f. Putz u. Rein.	143	12.68	100	8.85	158	13.94	250	21.11	408	34.45	330	27.87	147	12.42
VI. Agyagipar, Thonindustrie . . .	2	0.73	12	4.41	43	15.80	51	18.75	94	34.56	61	22.43	27	9.93
a) asztalos, *Tischler*	129	4.43	104	3.57	313	10.74	800	27.44	1113	38.18	961	32.96	470	16.12
b) esztergályos, *Drechsler*	11	6.21	15	8.48	34	19.21	35	19.77	69	38.98	52	29.39	19	10.73
c) egyéb fa-ipar, *Sonstige Holzindustrie*	23	1.07	31	2.65	120	10.27	215	18.39	335	28.66	407	34.81	183	15.65
VII. Egész faipar, Sämmtliche Holzind.	163	3.63	150	3.52	467	10.97	1050	24.63	1517	35.60	1420	33.32	672	15.77
a) drágakő, s nem ércz, *Edelmet. u. Jaw.*	112	23.19	19	3.93	216	44.72	68	14.08	284	58.81	49	10.14	17	3.52
b) vas- és aczél-ipar, *Eisen u. Stahlind.*	201	5.37	219	5.85	542	14.47	1109	29.61	1651	44.08	953	25.45	354	9.45
c) öntöde, *Giesserei*	15	4.67	11	3.43	37	11.53	115	35.86	152	47.35	39	12.15	28	8.72
d) egyéb fém-ipar, *Sonst. Metallindustr.*	24	11.49	30	14.36	38	18.18	48	22.97	86	41.15	42	20.09	12	5.74
VIII. Egész fémip. Sämmtl. Metallind.	352	7.40	279	5.86	833	17.51	1340	28.16	2173	45.67	1083	22.76	411	8.64
IX. Sokszorositó ipar, Polygraph. Gew.	104	11.19	85	9.15	189	20.34	208	22.38	397	42.73	239	25.73	95	10.23
X. Iparos művészet, Gewerbl. Künstler	42	16.80	26	10.40	69	27.60	56	22.40	125	50.00	34	13.60	16	6.40
a) órás, *Uhrmacher*	57	29.08	13	6.63	68	34.70	23	11.73	91	46.43	20	10.21	14	7.14
b) egyéb iparág, *Sonstige mechan. Gew.*	43	33.33	10	7.75	21	16.28	33	25.58	54	41.86	14	10.85	5	3.88
XI. Eg. müszerip., Sämmtl. mech. Gew.	100	30.77	23	7.08	89	27.38	56	17.20	145	44.62	34	10.46	19	5.84
a) cserzőipar, *Gerber*	26	10.00	1	0.38	17	6.54	15	5.77	32	12.31	34	13.08	167	64.23
b) bőr-munkás, *Lederverarbeit* . . .	100	20.62	24	5.02	51	10.67	90	18.83	141	29.50	124	25.94	74	15.48
c) könyvkötő, *Buchbinder*	93	31.22	11	3.69	62	20.80	35	11.74	97	32.55	51	17.11	44	14.76
d) egyéb bőr- s papirip. Sonst. Leder- u. Papieri.	5	△	3	△	4	△	11	△	15	△	9	△	—	—
XII. Eg. bőr s papirip. Ges. Led. u. Papieri	224	20.92	39	3.64	134	12.51	151	14.10	285	26.61	218	20.36	285	26.61
XIII. Olaj- s zsiripar, Oel- u. Fettind.	3	2.54	12	10.17	35	29.66	28	23.73	63	53.39	20	16.95	17	14.41
XIV. Iparos festő, Färb. u. gew. Maler	26	4.01	10	1.54	152	23.46	224	34.67	376	58.03	168	25.93	45	6.94
XV. Női kézipar, Weibl. Handarbeit	307	12.02	141	5.52	545	21.34	485	18.99	1030	40.33	642	25.14	319	12.49
XVI. Vegyes iparágak, Sonst. Industr.	411	9.49	374	8.64	862	19.91	1131	26.13	1993	46.04	713	16.47	527	12.17
Egész ipar, Gesammte Industr.	4221	10.27	2603	6.33	7413	18.04	9647	23.47	17060	41.51	9612	23.39	4818	11.72

Tabelle Nr. 55.

városrészekben.

Stadttheilen.

Külterek *Extravillan* Létszám *Anzahl*	Külterek *Extravillan* %	Kőbánya *Steinbruch* Létszám *Anzahl*	Kőbánya *Steinbruch* %	Össz. létsz. = 100 *Gesammtzahl = 100*
222	20.31	45	4.12	1093
196	35.09	25	4.47	559
4	5.80 *	2	2.90 *	69
422	24.52	72	4.18	1721
22	2.52	6	0.69	872
38	3.11	18	1.47	1221
2	1.09	.	.	184
192	18.96	2	0.20	1013
75	22.19	181	53.55	338
159	5.74	41	1.47	2774
188	7.02	248	3.87	6402
67	1.46	11	0.24	4575
96	2.00	20	0.41	4809
20	2.41	1	0.12	831
183	1.79	32	0.31	10215
109	5.17	93	4.40	2108
124	15.50	12	1.50	800
20	5.01	9	2.25	399
253	7.65	114	3.45	3307
39	8.23	3	0.63	474
40	4.13	13	1.34	968
3	1.38	.	.	216
43	3.63	13	1.10	1184
15	5.51	61	22.43	272
120	4.12	18	0.62	2915
11	6.21	.	.	177
142	12.15	48	4.10	1169
273	6.41	66	1.55	4261
2	0.41	.	.	483
314	8.38	53	1.42	3745
72	22.40	4	1.25	321
15	7.17	.	.	209
403	8.47	57	1.20	4758
9	0.97	.	.	929
5	2.00	2	0.80	250
1	0.51	.	.	196
3	2.33	.	.	129
4	1.23	.	.	325
.	.	.	.	260
15	3.14	.	.	478
2	0.67	.	.	298
3	△	.	.	35
20	1.87	.	.	1071
3	2.54	.	.	118
23	3.55	.	.	648
101	3.95	14	0.55	2551
170	3.93	141	3.26	4329
2032	4.96	751	1.83	41097

56. számú tábla.

Az egyes városrészek lakosságának hány %-a jut egy-egy kereseti ágra.

Ausw. üb. d. perc. Betheiligung d. Bevölk. jed. Stadtth. an d. einz. Berufsarten.

Tabelle Nr. 56.

Foglalkozás *Beschäftigung*	Belváros *Innere Stadt* %	Lipótváros *Leopoldstadt* %	Terézv. A) *Theresienst. A)* %	Terézv. B) *Theresienst. B)* %	Egész Terézv. *Ganze Theresienst.* %	Józsefváros *Josephstadt* %	Ferencváros *Franzstadt* %	Külterek *Extravillan* %	Kőbánya *Steinbruch* %	Kereseti ág megnevezése
										A) ÖSTERMELÉS.
	0.85	0.52	0.15	0.18	0.16	0.61	0.55	1.43	1.01	I. Mezőgazdászat.
	0.04	0.03	0.00	0.09	0.08	0.56	0.56	1.14	0.57	II. Marhatenyésztés
	0.11	0.01	0.00	0.01	0.02	0.01	0.07	0.01	0.05	III. Egyéb
	1.00	0.56	0.21	0.31	0.26	0.58	1.28	3.10	1.63	*Ostermelés összege*
										B) IPAR.
	0.11	0.46	0.54	0.46	0.50	0.46	0.43	0.10	0.14	*a)* pék,
	0.16	0.27	0.40	0.61	0.55	0.92	0.99	0.28	0.41	*b)* mészáros.
	0.21	0.20	0.01	0.06	0.08	0.05	0.04	0.01	.	*c)* édességek.
	0.07	0.50	0.14	0.72	0.43	0.22	1.37	1.11	0.05	*d)* malom,
	0.01	0.03	0.08	0.01	0.05	0.05	0.05	0.55	4.10	*e)* szeszes ital,
	2.11	1.71	1.70	1.21	1.45	0.92	1.09	1.17	0.91	*f)* korcsmáros.
	3.27	3.17	3.04	3.10	3.06	2.02	3.07	3.58	5.69	I. Eledelipar.
	3.13	1.20	3.87	2.60	3.23	1.92	1.35	0.49	0.25	*a)* szabó,
	1.80	0.74	2.06	3.02	2.65	3.83	2.60	0.70	0.16	*b)* czipész,
	0.41	0.18	0.55	0.59	0.57	0.13	0.50	0.15	0.02	*c)* egyéb.
	5.07	2.12	6.08	6.22	6.44	6.08	4.45	1.34	0.73	II. Ruházat-ipar.
	0.55	0.55	0.43	1.18	0.90	1.58	1.20	0.90	2.13	*a)* kőépítés,
	0.06	0.16	0.15	0.01	0.54	0.27	0.62	0.01	0.28	*b)* facépítés,
	0.00	0.09	0.04	0.28	0.16	0.38	0.24	0.15	0.21	*c)* egyéb.
	0.70	0.80	0.65	2.07	1.60	2.23	2.05	1.66	2.62	III. Építő-ipar.
	0.01	0.11	0.29	0.24	0.27	0.17	0.02	0.29	0.07	IV. Fonás.
	0.31	0.40	0.31	0.56	0.44	0.40	0.58	0.30	0.30	*a)* mosás.
	0.25	0.06	0.13	0.10	0.11	0.10	0.05	0.02	.	*b)* piperc.
	0.57	0.18	0.44	0.66	0.55	0.79	0.73	0.32	0.30	V. Tisztitás-ipar.
	0.01	0.06	0.12	0.13	0.13	0.15	0.13	0.11	1.40	VI. Agyag-ipar.
	0.52	0.47	0.87	2.12	1.51	2.29	2.53	0.68	0.41	*a)* asztalos,
	0.04	0.07	0.10	0.09	0.10	0.12	0.09	0.08	.	*b)* esztergályos,
	0.09	0.14	0.13	0.57	0.45	0.07	0.01	1.04	1.10	*c)* egyéb.
	0.65	0.68	1.30	2.78	2.01	3.38	3.33	2.00	1.51	VII. Fa-ipar.
	0.45	0.09	0.09	0.18	0.38	0.12	0.08	0.01	.	*a)* drága-kő,
	0.81	1.01	1.51	2.94	2.24	2.28	1.76	2.30	1.23	*b)* vas és aczél,
	0.08	0.15	0.10	0.30	0.21	0.00	0.14	0.54	0.09	*c)* öntöde,
	0.09	0.13	0.11	0.13	0.12	0.10	0.08	0.11	.	*d)* egyéb.
	1.11	1.28	2.32	3.55	2.65	2.59	2.04	2.96	1.32	VIII. Fém-ipar.
	0.42	0.20	0.53	0.55	0.51	0.57	0.47	0.07	.	IX. Sokszorositó-ip.
	0.17	0.12	0.19	0.15	0.16	0.08	0.08	0.04	0.05	X. Iparmüvészet.
	0.23	0.06	0.19	0.06	0.12	0.05	0.07	0.01	.	*a)* órás,
	0.17	0.05	0.01	0.09	0.07	0.03	0.02	0.02	.	*b)* egyéb.
	0.40	0.11	0.25	0.15	0.20	0.08	0.09	0.03	.	XI. Mü-zer-ipar.
	0.10	—	0.05	0.01	0.05	0.08	0.02	.	.	*a)* cserző
	0.41	0.11	0.14	0.24	0.19	0.30	0.37	0.12	.	*b)* bőripar,
	0.37	0.05	0.17	0.06	0.13	0.12	0.22	0.01	.	*c)* könyvkötő,
	0.02	0.02	0.01	0.03	0.02	0.02	.	0.02	.	*d)* egyéb.
	0.90	0.18	0.37	0.40	0.40	0.52	1.11	0.15	.	XII. Bőr-ipar.
	0.01	0.01	0.19	0.08	0.08	0.05	0.08	0.02	.	XIII. Olaj és zsir.
	0.10	0.05	0.42	0.50	0.51	0.40	0.22	0.17	.	XIV. Iparos festő.
	1.23	0.65	1.51	1.29	1.40	1.53	1.58	0.71	0.32	XV. Női kéz-ipar.
	1.65	1.72	2.30	2.90	2.70	1.71	2.65	1.25	3.24	XVI. Vegyes ipar.
	16.02	11.96	20.60	25.54	23.13	22.68	23.86	14.97	17.35	*Ipar összege*

Lásd az 55. számú tábla illető (első) rovatát. — Siehe die diesbezügliche (erste) Spalte der Tabelle Nr. 55.

55. számú tábla. (Folytatás).

Kereseti ág megnevezése / *Benennung des Berufszweiges*	Belváros *Innere Stadt*		Lipótváros *Leopoldstadt*		Terézv. A) *Theresienstadt A)*		Terézv. B) *Theresienstadt B)*		Egész Terézváros *Ganze Theresienstadt*		Józsefv. *Josephstadt*		Ferenczv. *Franzstadt*	
	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%
C) FORGALOM. Verkehr.														
a) vasut, *Eisenbahnverkehr*	60	5_{21}	129	11_{25}	88	7_{67}	472	41_{15}	560	48_{82}	129	11_{25}	28	2_{44}
b) lófuvar, *Gewöhnl. Landverkehr* .	6	0_{63}	9	0_{94}	31	3_{23}	161	16_{79}	192	20_{02}	461	48_{07}	207	21_{58}
I. Egész száraz forg., Landverk. zus.	66	3_{13}	138	6_{55}	119	5_{65}	633	30_{00}	752	35_{71}	590	28_{02}	235	11_{16}
a) gőzhajózás, *Dampfschiffverkehr* .	57	9_{06}	113	17_{97}	18	2_{86}	23	3_{66}	41	6_{52}	30	4_{77}	39	6_{20}
b) közönséges hajózás, *gew. Schiffverk.*	10	12_{05}*	6	7_{23}*	1	1_{21}*	5	6_{02}*	6	7_{23}*	11	13_{25}*	3	3_{61}*
II. Egész vizi forg., Wasserverk. zus.	67	9_{41}	119	16_{71}	19	2_{67}	28	3_{93}	47	6_{60}	41	5_{76}	42	5_{90}
Egész forgalom. Ges. Verkehr .	133	4_{72}	257	9_{12}	138	4_{90}	661	23_{46}	799	28_{38}	631	22_{39}	277	9_{83}
D) KERESKEDELEM, Handel.														
I. Terményekkel kereskedők. Handel mit Urproducten.	230	17_{15}	205	15_{29}	334	24_{91}	177	13_{20}	511	38_{10}	225	16_{78}	135	10_{07}
II. Iparczikkekkel kereskedők. Handel mit Industrieerzeugnissen.	107	17_{26}	94	15_{16}	241	38_{87}	83	13_{39}	324	52_{26}	55	8_{87}	32	5_{16}
III. Pénzzel és hitellel. Handel mit Geld und Credit.	55	25_{70}	79	36_{91}	46	21_{50}	29	13_{55}	75	35_{05}	5	2_{34}	.	—
IV. Biztosítás, Assecuranzen	56	25_{57}	62	28_{31}	53	24_{20}	40	18_{25}	93	42_{47}	7	3_{20}	1	0_{45}
V. Közvetítők, Vermittlungsgeschäfte	98	12_{13}	195	24_{13}	277	34_{28}	129	15_{97}	406	50_{25}	85	10_{52}	18	2_{23}
VI. Keresk. egyéb czimen, sonst. Handel	1169	17_{24}	1475	21_{75}	2487	36_{68}	768	11_{32}	3255	48_{00}	544	8_{02}	234	3_{45}
Egész kereskedelem, ges. Handel	1715	17_{12}	2110	21_{14}	3438	34_{44}	1226	12_{28}	4664	46_{72}	921	9_{23}	420	4_{21}
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT. Persönl. Dienstleist.														
a) napszámos, *Taglöhner*	448	2_{11}	906	4_{26}	1855	8_{72}	5652	26_{58}	7507	35_{30}	5916	27_{82}	2903	13_{65}
b) munkás, *Arbeiter*	8	2_{85}	7	2_{49}	18	6_{42}	41	14_{58}	59	21_{00}	94	33_{45}	18	6_{42}
c) szolga, *Dienstleute*	3260	21_{12}	2956	19_{14}	3329	21_{56}	1787	11_{58}	5116	33_{14}	2374	15_{38}	1065	6_{90}
d) szakácsnő, *Köchinnen*	1022	28_{74}	1048	29_{47}	558	15_{69}	325	9_{14}	883	24_{83}	321	9_{03}	174	4_{89}
e) dajka, *Ammen*	108	21_{18}	172	33_{75}	122	23_{92}	38	7_{45}	160	31_{37}	41	8_{04}	15	2_{94}
f) kéjhölgy, *Lustdirnen*	35	12_{78}	9	3_{28}	160	58_{40}	9	3_{28}	169	61_{68}	51	18_{61}	10	3_{65}
g) egyéb testi szolgálat, *Sonstige körperliche Dienstleistungen*	17	3_{59}	18	3_{80}	166	35_{10}	105	22_{20}	271	57_{30}	79	16_{70}	22	4_{65}
I. Eg. testi szolg. Sämmtl. körp. Dienstl.	4898	11_{72}	5116	12_{24}	6208	14_{85}	7957	19_{04}	14165	33_{89}	8876	21_{23}	4207	10_{07}
a) államhivatalnok, *Staatsbeamte* . .	475	42_{41}	149	13_{30}	89	7_{95}	125	11_{16}	214	19_{11}	181	16_{16}	76	6_{79}
b) megyei hivatalnok, *Comitatsbeamte*	54	50_{00}	5	4_{63}	5	4_{63}	5	4_{63}	10	9_{26}	31	28_{70}	6	5_{56}
c) városi hivatalnok, *Städt. Beamte* .	118	29_{80}	27	6_{82}	57	14_{39}	31	7_{83}	88	22_{22}	117	29_{55}	40	10_{10}
d) egyéb hivatalnok, *sonstige Beamte*	181	19_{46}	149	16_{02}	151	16_{24}	94	10_{11}	245	26_{35}	181	19_{46}	100	10_{75}
e) ügyvéd, *Advocaten*	275	49_{55}	130	23_{42}	57	10_{27}	9	1_{62}	66	11_{89}	53	9_{55}	25	4_{50}
f) egészségügy, *Sanitätspersonen* . .	164	21_{86}	115	15_{11}	177	23_{26}	107	14_{06}	284	37_{32}	136	17_{86}	50	6_{57}
g) nevelésügy, *Unterricht*	304	29_{40}	258	24_{95}	165	15_{96}	115	11_{12}	280	27_{08}	116	11_{22}	59	5_{71}
h) irodalom, *Literatur*	68	45_{04}	19	12_{58}	28	18_{54}	9	5_{96}	37	24_{50}	19	12_{58}	5	3_{31}
i) művészet, *Kunst*	100	12_{87}	80	10_{30}	199	25_{61}	167	21_{49}	366	47_{10}	172	22_{14}	42	5_{41}
j) isteni szolgálat, *Gottesdienst* . . .	72	48_{33}	3	2_{01}	27	18_{12}	18	12_{08}	45	30_{20}	18	12_{08}	10	6_{71}
k) könyvvivő, *Buchhalter*	32	7_{03}	105	23_{08}	205	45_{05}	52	11_{43}	257	56_{48}	31	6_{81}	11	2_{42}
l) egyéb szellemi szolg. *Sonst. geist. Dienstl.*	57	21_{02}	77	29_{62}	33	12_{69}	32	12_{31}	65	25_{00}	36	13_{85}	11	4_{23}
II. Egész szellemi szolgálat. Sämmtl. geistige Dienstleistungen.	1900	28_{38}	1117	16_{68}	1193	17_{82}	764	11_{41}	1957	29_{23}	1091	16_{29}	435	6_{50}
III. Különféle szolgálat. III. Summe der verschiedenen Dienstl.	611	13_{02}	556	11_{84}	607	12_{93}	683	14_{55}	1290	27_{48}	936	19_{94}	452	9_{63}
a) katonaság, *Militärpersonen* . . .	29	21_{48}	31	22_{96}	21	15_{50}	12	8_{89}	33	24_{45}	18	13_{33}	18	13_{33}
b) őrség, *Wache*	77	17_{58}	61	13_{93}	31	7_{08}	27	6_{16}	58	13_{24}	114	25_{34}	75	17_{12}
IV. Katonaság őrség együtt. IV. Militär und Wache zusammen.	106	18_{50}	92	16_{06}	52	9_{08}	39	6_{80}	91	15_{88}	129	22_{51}	93	16_{21}
Egész személyes szolgálat. Gesammte persönliche Dienstleist.	7515	13_{08}	6881	12_{80}	8060	14_{99}	9443	17_{57}	17503	32_{56}	11032	20_{52}	5187	9_{65}
F) ÖNÁLLÓ KERESET vagy FOGL. NÉLKÜLIEK. Ohne selbst. Erwerb oder ohne Beschäftigung														
I. Saját vagyonból élő. Aus eigenen Mitteln Lebende.	587	29_{77}	357	18_{10}	290	14_{71}	257	13_{03}	547	27_{74}	251	12_{73}	170	8_{62}
II. Gyámolításból élő. Von Unterst. Lebende	54	6_{62}	27	3_{31}	121	14_{83}	423	51_{84}	544	66_{67}	113	13_{84}	61	7_{48}
III. Tanuló. Lernende.	1893	21_{39}	1140	12_{88}	2034	22_{99}	1289	14_{56}	3323	37_{55}	1501	16_{96}	739	8_{35}
IV. Egyéb. Sonst. Beschäftigungslose	8584	10_{80}	8263	10_{40}	14412	18_{14}	14716	18_{52}	29128	36_{66}	17365	21_{86}	8259	10_{39}
Önálló kereset v. foglalk. nélküliek összesen Ohne selbst. Erwerb u. Beschäftigung zusamm	11118	12_{29}	9787	10_{74}	16857	18_{50}	16685	18_{32}	33542	36_{82}	19230	21_{11}	9229	10_{13}
Főösszeg, Hauptsumme	24952	12_{45}	21760	10_{85}	35981	17_{95}	37779	18_{84}	73760	36_{79}	41831	20_{87}	20189	10_{07}

Tabelle Nr. 55. (Fortsetz.) — 56. számú tábla. (Folytatás). — Tabelle Nr. 56 (Fortsetzung).

Lásd az 55. számú tábla illető (első) rovatát. — Siehe die diesbezügliche (erste) Spalte der Tabelle Nr. 55.

Foglalkozás *Beschäftigung*	Belváros *Innere Stadt* %	Lipótváros *Leopoldstadt* %	Terézv. A) *Theresienst. A)* %	Terézv. B) *Theresienst. B)* %	Egesz Terézv. *Ganze Theresienst.* %	Józsefváros *Josephstadt* %	Ferenczváros *Franzstadt* %	Külterek *Extravillan* %	Kőbánya *Steinbruch* %	Kereseti ág megnevezése	Külterek *Extravillan* Létszám *Anzahl*	Külterek *Extravillan* %	Kőbánya *Steinbruch* Létszám *Anzahl*	Kőbánya *Steinbruch* %	Össz. létsz. =100 *Gesammtzahl = 100*
										C. FORGALOM.					
	0,84	0,60	0,24	1,25	0,76	0,31	0,14	1,68	0,28	a) vasut	229	19,97	12	1,04	1147
	0,02	0,04	0,09	0,43	0,26	1,12	1,02	0,51	0,32	b) lófuvar	70	7,30	14	1,46	959
	0,26	0,63	0,33	1,08	1,02	1,41	1,16	2,19	0,60	I. Eg. száraz forgalom	299	14,20	26	1,23	2106
	0,29	0,52	0,05	0,06	0,05	0,07	0,20	2,52	0,14	a) gőzhajózás	343	54,63	6	0,95	629
	0,04	0,03	0,00	0,01	0,01	0,03	0,01	0,34	.	b) közöns. hajózás	47	56,63*	.	.	83
	0,27	0,55	0,05	0,07	0,06	0,10	0,21	2,86	0,14	II. Eg. vizi forgalom	390	54,78	6	0,84	712
	0,53	1,18	0,38	1,75	1,08	1,51	1,37	5,05	0,74	*Egész forgalom*	689	24,45	32	1,13	2818
										D. KERESKEDELEM.					
	0,02	0,54	0,03	0,47	0,09	0,54	0,07	0,26	.	I. Terményekkel kereskedő	35	2,61	.	.	1341
	0,43	0,43	0,07	0,22	0,41	0,13	8,16	0,08	.	II. Iparcikkekkel ker.	8	1,29	.	.	620
	0,22	0,06	0,13	0,08	0,11	0,01	.	.	.	III. Pénzzel és hitellel	.	.	.	.	214
	0,22	0,29	0,15	0,10	0,13	0,02	.	.	.	IV. Biztosítás	.	.	.	.	219
	0,40	0,90	0,77	0,34	0,55	0,20	0,09	0,04	.	V. Közvetitők	6	0,74	.	.	808
	4,68	6,78	6,91	2,03	4,40	1,30	1,18	0,93	0,10	VI. Keresk. egy. cim.	84	1,24	20	0,30	6781
	6,87	9,70	9,56	3,24	6,32	2,20	2,08	0,98	0,46	*Egész kereskedelem*	133	1,33	20	0,20	9983
										E. SZEMÉLY. SZOLG.					
	1,79	4,10	5,10	14,47	10,18	14,14	14,39	16,50	30,71	a) napszámos	2250	10,58	1337	6,28	21267
	0,03	0,03	0,05	0,10	0,08	0,22	0,08	0,60	0,27	b) munkás	83	29,53	12	4,27	281
	13,07	13,59	9,25	4,73	6,94	5,68	5,27	3,77	3,54	c) szolga	514	3,33	154	0,99	15439
	4,10	4,82	1,55	0,89	1,21	0,77	0,81	0,07	0,39	d) szakácsnő	91	2,58	17	0,18	3556
	0,43	0,29	0,34	0,10	0,22	0,10	0,07	0,07	0,12	e) dajka	9	1,76	5	0,98	510
	0,14	0,04	0,44	0,02	0,23	0,01	0,05	.	.	f) kéjhölgy	.	.	.	.	274
	0,07	0,08	0,46	0,28	0,37	0,19	0,11	0,41	0,14	g) egyéb testi szolg.	60	12,60	6	1,26	473
	19,83	23,51	17,25	21,06	19,21	21,21	20,84	22,05	35,17	I. Egész testi szolg.	3007	7,19	1531	3,66	41800
	1,90	0,69	0,25	0,33	0,49	0,41	0,58	0,16	0,07	a) államhivatalnok	22	1,96	3	0,27	1120
	0,22	0,02	0,07	0,01	0,02	0,08	0,03	0,01	.	b) megyei hivatalnok	2	1,85	.	.	108
	0,47	0,12	0,16	0,09	0,12	0,28	0,20	0,04	0,02	c) városi hivatalnok	5	1,26	1	0,25	396
	0,73	0,69	0,12	0,25	0,33	0,43	0,70	0,26	0,60	d) egyéb hivatalnok	48	5,16	26	2,80	930
	1,10	0,60	0,16	0,02	0,09	0,13	0,12	0,04	.	e) ügyvéd	6	1,08	.	.	555
	0,36	0,52	0,40	0,28	0,30	0,32	0,25	0,06	0,09	f) egészségügy	8	1,05	4	0,53	761
	1,22	1,19	0,45	0,30	0,38	0,28	0,29	0,07	0,18	g) nevelés-ügy	9	0,87	8	0,77	1034
	0,27	0,09	0,08	0,02	0,05	0,04	0,02	0,02	.	h) irodalom	3	1,99	.	.	151
	0,41	0,36	0,55	0,41	0,48	0,41	0,21	0,11	0,05	i) művészet	15	1,93	2	0,25	777
	0,30	0,02	0,08	0,06	0,06	0,04	0,05	0,01	.	j) isteni szolgálat	1	0,07	.	.	149
	0,13	0,48	0,57	0,13	0,35	0,08	0,05	0,11	0,00	k) könyvvivő	15	3,30	4	0,88	455
	0,10	0,05	0,10	0,09	0,09	0,03	0,05	0,10	0,02	l) egyéb szell. szolg.	13	5,00	1	0,38	260
	7,61	5,13	3,32	2,02	2,65	2,61	2,15	1,09	1,12	II. Egész szellemi szolgálat	147	2,19	49	0,73	6696
	2,45	2,56	1,09	1,81	1,75	2,23	2,24	5,50	2,71	III. Különféleszolgálat összesen	731	15,56	118	2,51	4694
	0,12	0,14	0,06	0,10	0,04	0,04	0,09	0,04	.	a) katonaság	6	4,45	.	.	135
	0,30	0,28	0,08	0,07	0,08	0,27	0,17	0,31	0,33	b) őrség	42	9,59	14	3,20	438
	0,42	0,42	0,14	0,10	0,12	0,31	0,46	0,35	0,33	IV. Katonaság, őrség	48	8,38	14	2,44	573
	30,11	31,62	22,40	24,99	23,73	26,30	25,69	28,85	39,33	*Összes személyes szolgálat*	3933	7,31	1712	3,18	53763
										F. ÖNNÁLLÓ FOGL. NÉLKÜL					
	2,35	1,94	0,81	0,68	0,74	0,60	0,84	0,37	0,23	I. Saját vagy. élő	50	2,54	10	0,50	1972
	0,22	0,12	0,34	1,13	0,73	0,27	0,30	0,12	0,02	II. Gyámolitásb. élő	16	1,96	1	0,12	816
	7,59	5,24	5,65	3,39	4,62	3,59	3,66	1,37	1,49	III. Tanuló	187	2,11	65	0,73	8848
	34,31	37,98	40,05	38,90	39,49	41,51	40,82	45,25	38,83	IV. Egyéb	6169	7,76	1690	2,13	79458
	44,67	44,98	46,85	44,16	45,48	45,97	45,72	47,11	40,57	önálló ker. vagy fogl. nélk. összesen	6422	7,05	1766	1,94	91094
	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	*Főösszeg*	13631	6,80	4353	2,17	200476

57. számú tábla. **Tabelle Nr. 57.**

Özvegy és elvált nők foglalkozása.

Beschäftigungsweise der verwitweten und geschiedenen Frauen.

Foglalkozás *Beschäftigung*		15—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	46—50	51—55	56—60	61—65	65-nél több	Összesen *Zusammen*
		évés *Jahre alt*											
A) Őstermelés	*Urproduction*	—	3	7	9	9	14	21	13	13	7	12	108
	%-ban in %	—	2.87	6.48	8.33	8.33	12.97	19.44	12.00	12.00	6.48	11.10	100.00
B) Ipar	*Industrie*	8	44	114	156	177	163	167	130	89	60	43	1151
	%-ban in %	0.70	3.82	9.90	13.55	15.39	14.16	14.51	11.29	7.73	5.21	3.74	100.00
C) Forgalom	*Verkehr*	—	1	2	2	4	5	2	3	4	1	—	24
	%-ban in %	—	△	△	△	△	△	△	△	△	△	—	—
D) Kereskedelem	*Handel*	—	6	12	24	46	56	79	65	57	44	45	434
	%-ban in %	—	1.38	2.77	5.53	10.60	12.90	18.20	14.98	13.13	10.14	10.37	100.00
E) Személyes szolgálat	*Persönliche Dienstleistungen*	11	177	444	530	777	651	771	607	509	252	285	5014
	%-ban in %	0.24	3.53	8.85	10.57	15.49	12.98	15.38	12.10	10.15	5.03	5.68	100.00
F) Önálló kereset vagy fogl. nélküliek	*Ohne selbstständ. Erwerb u. ohne Beschäft.*	38	53	204	181	244	351	485	464	722	601	1555	4898
	%-ban in %	0.77	1.08	4.17	3.70	4.99	7.16	9.90	9.47	14.74	12.27	31.75	100.00
Főösszeg	*Hauptsumme*	57	284	783	902	1257	1240	1525	1282	1394	965	1940	11629
	%-ban in %	0.49	2.44	6.73	7.76	10.81	10.66	13.11	11.03	11.99	8.30	16.68	100.00

A legszámosabban képviselt kereseti ágak a következők:

Die am zahlreichsten vertretenen Erwerbszweige sind folgende:

Mosás	*Wäscherinnen*	—	4	23	34	46	57	59	45	30	15	11	324
	%-ban in %	—	1.23	7.10	10.49	14.20	17.59	18.21	13.89	9.26	4.63	3.40	100.00
Női kézipar	*Weibl. Handarb.*	7	22	53	65	74	44	43	29	25	17	16	395
	%-ban in %	1.77	5.57	13.42	16.46	18.73	11.14	10.89	7.34	6.33	4.30	4.05	100.00
Napszámos	*Taglöhnerinnen*	—	42	170	228	379	390	452	395	308	150	192	2706
	%-ban in %	—	1.55	6.28	8.43	14.01	14.41	16.70	14.60	11.38	5.54	7.10	100.00
Szolgáló	*Dienstmägde*	—	73	157	120	175	119	140	105	126	55	57	1127
	%-ban in %	—	6.48	13.93	10.65	15.53	10.56	12.42	9.31	11.18	4.88	5.06	100.00
Szakácsné	*Köchinnen*	2	26	73	107	150	80	89	50	34	14	9	634
	%-ban in %	0.31	4.10	11.51	16.88	23.66	12.62	14.04	7.89	5.36	2.21	1.42	100.00
Szellemi szolgálat	*Geistige Dienstleistungen*	—	11	13	22	19	19	21	14	9	9	12	149
	%-ban in %	—	7.38	8.72	14.77	12.75	12.75	14.09	9.41	6.04	6.04	8.05	100.00

58. számú tábla. Tabelle Nr. 58.

A foglalkozási viszony kimutatása.

Ausweis der Arbeits-Verhältnisse.

Foglalkozási ág *Erwerbszweig*		Munkaadók *Arbeitgeber*	Munkavevők *Arbeitnehmer*	Ezen kívül tanoncz *Ueberdies Lehrlinge*	Kérdéses *Dubiose*	Összesen *Zusammen*	100 közül munkaadó *Arbeitgeber unter je 100*
A) ÖSTERMELÉS. Urproduction.							
I. Mezőgazdaság	Landwirthschaft	516	287	27	263	1093	47.21
II. Marhatenyésztés	Viehzucht	148	134	.	277	559	26.45
III. Erdészet	Waldbetrieb.	.	1	.	.	1	.
IV. Bányászat	Bergbau	2	6	2	6	16	△
V. Vadászat	Jagdbarkeit	.	2	1	5	8	.
VI. Halászat	Fischerei	12	27	2	3	44	△
Egész őstermelés.	*Gesammte Urprod.*	678	457	32	554	1721	39.39
B) IPAR. Industrie.							
a) pék	*Bäcker*	97	685	48	42	872	11.12
b) mészáros	*Fleischer*	119	503	55	69	746	15.95
c) hentes s más húsipar	*Selcherei, sonst. Fleischind.*	95	250	85	45	475	20.00
d) malom-ipar	*Mühlenindustrie*	44	819	52	98	1013	4.34
e) édességek	*Conditorei*	29	105	26	24	184	15.76
f) sör- és szeszes ital	*Bierbr. u. Erz. geist. Getr.*	29	296	4	9	338	8.52
g) korcsmáros, kávés	*Gast- u. Kaffeewirthsch.*	781	1609	39	79	2508	31.14
h) pálinkamérés s egyéb eledelipar	*Branntweinschank und sonstige Nahrungsgewerbe*	33	168	9	56	266	12.41
I. Egész eledel-ipar	Sämmtl. Nahrungsgewerbe	1227	4435	318	422	6402	19.16
a) szabó	*Schneider*	1021	2864	444	245	4574	22.32
b) czipész	*Schuster*	821	2881	816	292	4810	17.07
c) szűcs	*Kürschner*	84	207	41	14	346	24.57
d) egyéb ruházat	*Sonst. Kleidungsgewerbe*	61	301	72	51	485	12.58
II. Egész ruházat-ipar	Sämmtl. Kleidungsgew.	1987	6253	1373	602	10215	19.46
a) kőmives	*Maurer*	48	1464	197	166	1875	2.56
b) kőfaragó	*Steinmetze*	21	116	43	53	233	9.01
c) ács	*Zimmerleute*	36	648	33	83	800	4.50
d) egyéb épitő ipar	*Sonstige Baugewerbe*	82	223	38	56	399	20.55
III. Egész épitő-ipar	Sämmtl. Baugewerbe	187	2451	311	358	3307	5.65
V. Fonás-szövés ipara	Spinnerei und Weberei	73	315	46	40	474	15.40
a) mosás	*Wäscherei*	9	936	.	18	963	0.93
b) pipere	*Putzartikelindustrie*	3	145	6	67	215	1.36
V. Tisztitás és pipere	Gew. f. Putz u. Reinigung	12	1081	6	85	1184	1.05
VI. Agyag-ipar	Thonindustrie	22	148	32	70	272	8.09
a) asztalos	*Tischler*	378	2047	409	91	2916	12.96
b) esztergályos	*Drechsler*	30	101	35	10	176	17.05
c) egyéb faipar	*Sonstige Holzindustrie*	124	757	123	165	1169	10.61
VII. Egész Fa-ipar	Sämmtl. Holzindustrie	532	2905	558	266	4261	12.48

58. számú tábla. (Folytatás). **Tabelle Nr. 58. (Fortsetzung.)**

Foglalkozási ág *Erwerbszweig*		Munkaadók *Arbeitgeber*	Munkavevők *Arbeitnehmer*	Ezen kívül tanoncz *Ueberdies Lehrlinge*	Kérdéses *Dubiose*	Összesen *Zusammen*	100 közül munkaadó *Arbeitgeber unter je 100*
a) drágakő s nemes ércip.	*Edelmetall- u. Juwelenind.*	86	218	103	76	483	17.80
b) bádogos	*Spengler*	63	212	54	14	343	18.34
c) lakatos	*Schlosser*	134	1371	371	139	2015	6.65
d) kovács	*Schmiede*	77	925	67	100	1169	6.59
e) egy. vas- és acélipar	*sonst. Eisen- u. Stahlind.*	27	101	15	75	218	12.39
f) öntöde	*Giesserei*	21	147	66	87	321	6.54
g) egyéb fémipar	*sonstige Metallindustrie*	23	111	34	41	209	11.00
VIII. Egész fémipar	Sämmtl. Metallindustrie	431	3085	710	532	4758	9.06
IX. Sokszorosító ipar	Polygraphische Gewerbe	25	714	177	13	929	2.69
X. Iparos művészet.	Gewerbliche Künstler	26	131	13	80	250	10.40
a) órás	*Uhrmacher*	40	114	15	27	196	20.41
b) egyéb mű- és szeripar	*sonstige mechan. Gewerbe*	16	55	16	42	129	12.40
XI. Egész mű- és szeripar	Sämmtl. mechanische Gewerbe	56	169	31	69	325	17.23
a) cserző	*Gerber*	24	206	11	19	260	9.23
b) bőrmunkás	*Lederarbeiter*	57	334	60	27	478	11.92
c) könyvkötő	*Buchbinder*	43	190	46	19	298	14.43
d) egyéb bőr- és papirip.	*sonst. Leder- u. Papierind.*	8	23	1	3	35	△
XII. Egész bőr- és papirip.	Ges. Leder- u. Papierind.	132	753	118	68	1071	12.36
XIII. Olaj- és zsiripar	Oel- und Fettindustrie	20	74	9	15	118	16.95
XIV. Iparos festő	Färber u. gewerbl. Maler	94	403	61	90	648	14.51
XV. Női kézipar	Weibliche Handarbeit	8	2496	50	.	2554	0.31
a) kárpitos	*Tapezierer*	65	178	86	27	356	18.26
b) iparos egyéb czímen	*Diverse Industriezweige*	149	759	144	220	1272	11.71
c) megnevez. nélküli iparos	*Ohne nähere Ang. d. Gew.*	34	2100	492	75	2701	1.26
XVI. Egyéb iparágak	Verschiedene Gewerbe	248	3037	722	322	4329	5.73
Egész ipar	*Gesammte Industrie*	5080	28450	4535	3032	4109	12.36
C) FORGALOM.	**Verkehr.**						
a) vasut	*Eisenbahnverkehr*	.	1144	3	.	1147	—
b) lófuvar	*gewöhnl. Landverkehr*	227	331	8	393	959	23.66
I. Egész száraz forgalom	Landverkehr zusammen	227	1475	11	393	2106	10.78
a) gőzhajózás	*Dampfschiffsverkehr*	.	629	.	.	629	—
b) közönséges hajózás	*gewöhnl. Schiffsverkehr*	3	80	.	.	83	3.63*
II. Egész vizi forgalom	Wasserverkehr zusammen	3	709	.	.	712	0.42
Egész forgalom	*Gesammter Verkehr*	230	2184	11	393	2818	11.71

58. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. 58. (Fortsetzung.)

Foglalkozási ág *Erwerbszweig*	Munkaadók *Arbeitgeber*	Munkavevők *Arbeitnehmer*	Ezen kívül tanonc *Ueberdies Lehrlinge*	Kérdéses *Dubiose*	Összesen *Zusammen*	100 közül munkaadó *Arbeitgeber unter je 100*
D) KERESKEDELEM. Handel.						
I. Terményekkel keresk. Mit Urproducten.	31	238	89	983	1341	2.31
II. Iparczikkekkel keresk. Mit Industrie-Erzeugn.	26	108	42	444	620	4.19
III. Pénzzel és hitellel k. Mit Geld und Credit	7	185	6	16	214	3.27
IV. Biztositások Assecuranzen	.	209	10	.	219	.
V. Közvetitők Vermittlungsgeschäfte	16	19	3	770	808	1.98
VI. Egyéb keresk. Sonstiger Handel	38	92	11	925	1066	3.56
VII. Az ág megnevezése nélküli kereskedők Kaufleute ohne näh. Ang.	250	2746	814	1905	5715	4.37
Egész kereskedelem Gesammter Handel	368	3597	975	5043	9983	3.69
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT. Persönliche Dienstleistungen.						
a) Napszámos *Taglöhner*	.	21267	.	.	21287	.
b) munkás *Arbeiter*	.	281	.	.	281	.
c) szolga *Dienstleute*	.	15439	.	.	15439	.
d) szakácsnő *Köchinnen*	.	3556	.	.	3556	.
e) dajka *Ammen*	.	410	.	.	410	.
f) kéjhölgy *Lustdirnen*	.	274	.	.	274	.
g) egyéb testi szolgálat *Sonst. körperl. Dienstleist.*	.	473	.	.	473	.
I. Egész testi szolgálat Sämmtl. körperl. Dienstl.	.	41800	.	.	41800	
a) Államhivatalnok *Staatsbeamte*	.	.	.	1120	1120	.
b) megyei hivatalnok *Comitatsbeamte*	.	.	.	108	108	.
c) városi hivatalnok *Städtische Beamte*	.	.	.	396	396	.
d) egyéb hivatalnok *Sonstige Beamte*	.	.	.	930	930	.
e) ügyvéd *Advocaten*	.	.	.	555	555	.
f) egészségügy *Sanitätspersonen*	.	.	.	761	761	.
g) nevelésügy *Unterricht*	.	.	.	1034	1034	.
h) irodalom *Literatur*	.	.	.	151	151	.
i) müvészet *Kunst*	6	24	16	731	777	0.77
j) isteni szolgálat *Gottesdienst*	.	.	.	149	149	.
k) könyvvivő *Buchhalter*	.	455	.	.	455	.
l) egyéb szell. szolg. *Sonstige geistige Dienstl.*	.	16	1	243	260	.
II. Egész szell. szolg. Sämmtl. geist. Dienstl.	6	495	17	6178	6696	0.09
a) Gépész *Maschinisten*	12	155	30	127	324	3.70
b) kocsis *Kutscher*	.	1722	.	.	1722	.
c) borbély, fodrász *Friseure, Barbiere*	37	311	26	108	482	7.67
d) egyéb különf. szolg. *Sonst. verschied. Dienstl.*	12	1138	.	1016	2166	0.55
III. Különf. szolg. össz. Summe d. versch. Dienstl.	61	3326	56	1251	4694	1.30
a) Katonaság *Militärpersonen*	.	.	.	135	135	.
b) őrség *Wache*	.	.	.	438	438	.
IV. Katonaság őrs. együtt Milit. u. Wache zusamm.	.	.	.	573	573	.
Egész szem. szolgál. Ges. pers. Dienstleist.	67	45606	73	8002	53748	0.12
F) ÖNÁLLÓ KERESET v. FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK. Ohne selbstständigen Erwerb und ohne Beschäftigung.						
I. Saját vagyonból élő. Aus eig. Mitteln Lebende	.	.	.	1972	1972	.
II. Gyámolitásból élő. Von Unterstütz. Lebende	.	.	.	816	816	.
III. Tanuló Lernende	.	.	.	8848	8848	.
IV. Egyéb Sonst. Beschäftigungslose	.	.	.	79458	79458	.
Önálló kereset v. foglalkozás nélküliek össz. Ohne selbstst. Erw. od. ohne Beschäftig. zus.	.	.	.	91094	91094	.

59. számú tábla.

Foglalkozás és kor.

Kereseti ág megnevezése *Benennung d. Berufszweiges*		Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:*									
		0—14		15—20		21—25		26—30		31—35	
		éves — *Jahren*									
		Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%
						A) ÖSTERMELÉS.					
I. Mezőgazdaság Landwirthschaft	férfi *männl.*	18	1.84	88	9.00	113	11.55	123	12.58	113	11.55
	nő *weiblich*	1	0.87	3	2.61	8	6.96	7	6.09	10	8.70
	együtt *zusamm.*	19	1.74	91	8.33	121	11.07	130	11.89	123	11.25
II. Marhatenyésztés, Viehzucht	férfi *männl.*	7	1.79	38	7.02	33	6.10	91	16.82	93	17.19
	nő *weiblich*	.	.	5	△	2	△	2	△	.	
	együtt *zusamm.*	7	1.25	43	7.69	35	6.26	93	16.64	93	16.64
III. Egyéb österm. Sonst. Urprod.	férfi *männl.*	1	1.47*	9	13.23*	11	16.18*	9	13.23*	8	11.76*
	nő *weiblich*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	1	1.45*	9	13.04*	11	15.94*	9	13.04*	8	11.59*
Egész österm. Gesamm. Urpr.	férfi *männl.*	26	1.64	135	8.51	157	9.89	223	14.05	214	13.48
	nő *weiblich*	1	0.75	8	5.97	10	7.46	9	6.72	10	7.46
	együtt *zusamm.*	27	1.57	143	8.31	167	9.70	232	13.48	224	13.02
						B) IPAR.					
a) pék, *Bäcker*	férfi *männl.*	29	3.37	253	29.59	197	23.04	119	13.92	110	12.87
	nő *weiblich*	2	△	1	△	1	△	1	△	.	.
	együtt *zusamm.*	31	3.55	254	29.13	198	22.71	120	13.76	110	12.61
b) mészáros *Fleischer*	férfi *männl.*	24	3.22	199	26.71	118	15.84	126	16.91	88	11.81
	nő *weiblich*	.	.	1	△	.	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	24	3.22	200	26.81	118	15.82	126	16.89	88	11.80
c) hentes s más húsipar *Selcher etc.*	férfi *männl.*	38	8.03	147	31.08	86	18.18	71	15.01	39	8.25
	nő *weiblich*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	38	8.00	147	30.95	86	18.51	71	14.95	39	8.21
d) malomipar *Mühlenindustrie*	férfi *männl.*	32	3.17	211	20.91	227	22.50	243	24.08	120	11.89
	nő *weiblich*	.	.	1	△	1	△	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	32	3.16	212	20.93	228	22.51	243	23.99	120	11.85
e) édességek *Conditorei*	férfi *männl.*	18	10.00	46	25.56	34	18.89	19	10.56	18	10.00
	nő *weiblich*	.	.	.	.	1	△	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	18	9.78	46	25.00	35	19.02	19	10.33	18	9.78
f) sör- és szeszes italok *Bierbr. u. Erzeug. geist. Getränke*	férfi *männl.*	4	1.49	60	17.86	68	20.24	75	22.32	45	13.39
	nő *weibl.*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	4	1.18	60	17.76	68	20.12	75	22.19	45	13.31
g) korcsmáros, kávés *Gast- u. Kaffeew.*	férfi *männl.*	49	2.03	455	18.83	337	13.95	399	16.52	286	11.83
	nő *weibl.*	.	.	.	.	.	.	.	.	12	13.04*
	együtt *zusamm.*	49	1.95	455	18.14	337	13.44	399	15.91	298	11.88
h) pálinkam. és egyéb eledel-ipar Branntweinschank u. sonst. Nahrungsgew.	férfi *männl.*	6	3.26	24	13.04	10	5.43	25	13.59	26	14.13
	nő *weibl.*	.	.	33	40.24*	21	25.61*	18	21.95*	4	4.88*
	együtt *zusamm.*	6	2.26	57	21.43	31	11.65	43	16.16	30	11.28
I. Eledel-ipar, Nahrungsgew.	férfi *männl.*	200	3.23	1395	22.50	1077	17.38	1077	17.38	732	11.81
	nő *weibl.*	2	0.98	36	17.65	24	11.76	19	9.32	16	7.84
	együtt *zusamm.*	202	3.16	1431	22.35	1101	17.20	1096	17.12	748	11.68
a) szabó *Schneider*	férfi *männl.*	324	7.31	577	13.02	682	15.40	747	16.86	569	12.84
	nő *weibl.*	16	11.11	50	34.72	33	22.93	22	15.28	10	6.94
	együtt *zusamm.*	340	7.43	627	13.71	715	15.63	769	16.81	579	12.66

Tabelle Nr. **59.**

Beruf und Alter.

Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:*														
36—40		41—45		46—50		51—55		56—60		61—65		65-nél több *über 65 Jahre*		Összesen *Zusammen*
éves — *Jahren*														
Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	
A) Urproduction.														
107	10.94	92	9.41	101	10.33	82	8.38	63	6.44	34	3.48	44	4.50	978
9	7.83	10	8.70	22	19.12	13	11.30	15	13.04	6	5.22	11	9.56	115
116	**10.61**	**102**	**9.33**	**123**	**11.25**	**95**	**8.69**	**78**	**7.14**	**40**	**3.66**	**55**	**5.03**	**1093**
89	16.45	66	12.21	57	10.54	21	3.88	27	4.99	8	1.48	11	2.03	541
.	.	8	△	.	.	.	.	.	.	1	△	.	.	18
89	**15.92**	**74**	**12.24**	**57**	**10.30**	**21**	**3.76**	**27**	**4.83**	**9**	**1.61**	**11**	**1.96**	**559**
5	7.35*	8	11.76*	3	4.41*	5	7.35*	2	2.94*	3	4.41*	4	5.88*	68
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	△	1
5	**7.35***	**8**	**11.59***	**3**	**4.35***	**5**	**7.25***	**2**	**2.90***	**3**	**4.35***	**5**	**7.25***	**69**
201	12.67	166	10.46	161	10.14	108	6.81	92	5.80	45	2.83	59	3.72	1587
9	6.72	18	13.43	22	16.42	13	9.70	15	11.19	7	5.22	12	8.96	134
210	**12.20**	**184**	**10.69**	**183**	**10.63**	**121**	**7.03**	**107**	**6.22**	**52**	**3.02**	**71**	**4.13**	**1721**
B) Industrie.														
44	5.15	37	4.33	31	3.62	17	1.09	9	1.05	5	0.60	4	0.47	855
1	△	3	△	4	△	3	△	1	△	.	.	.	.	17
45	**5.16**	**40**	**4.59**	**35**	**4.01**	**20**	**2.29**	**10**	**1.15**	**5**	**0.56**	**4**	**0.46**	**872**
48	6.44	46	6.17	36	4.83	28	3.77	11	1.48	7	0.94	14	1.88	745
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
48	**6.43**	**46**	**6.16**	**36**	**4.83**	**28**	**3.75**	**11**	**1.47**	**7**	**0.94**	**14**	**1.88**	**746**
32	6.77	20	4.23	23	4.86	7	1.48	5	1.06	4	0.84	1	0.21	473
1	△	1	△	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2
33	**6.95**	**21**	**4.42**	**23**	**4.84**	**7**	**1.47**	**5**	**1.05**	**4**	**0.84**	**1**	**0.21**	**475**
69	6.84	48	4.76	32	3.17	17	1.68	4	0.40	1	0.10	5	0.50	1009
.	.	1	△	.	.	.	.	1	△	.	.	.	.	4
69	**6.81**	**49**	**4.84**	**32**	**3.16**	**17**	**1.67**	**5**	**0.49**	**1**	**0.10**	**5**	**0.49**	**1013**
15	8.33	10	5.56	12	6.67	6	3.33	1	△	1	0.55	1	0.55	180
2	△	.	.	.	.	.	.	1	△	1	△	.	.	4
17	**9.24**	**10**	**5.43**	**12**	**6.52**	**6**	**3.26**	**2**	△	**2**	**1.09**	**1**	**0.55**	**184**
21	6.25	19	5.65	24	7.14	7	2.09	4	1.19	6	1.78	3	0.90	336
.	.	1	△	.	.	.	.	1	△	.	.	.	.	2
21	**6.21**	**20**	**5.92**	**24**	**7.10**	**7**	**2.07**	**5**	**1.48**	**6**	**1.77**	**3**	**0.89**	**338**
247	10.23	220	9.11	166	6.87	133	5.50	72	2.98	29	1.20	23	0.95	2416
17	18.48*	12	13.04*	16	17.40*	17	18.48*	9	9.78*	5	5.43*	4	4.35*	92
264	**10.53**	**232**	**9.25**	**182**	**7.26**	**150**	**5.98**	**81**	**3.23**	**34**	**1.35**	**27**	**1.08**	**2508**
22	11.95	19	10.33	23	12.50	15	8.15	6	3.26	4	2.18	4	2.18	184
.	.	.	.	1	1.22*	1	1.22*	2	2.44*	1	1.22	1	1.22*	82
22	**8.27**	**19**	**7.14**	**24**	**9.02**	**16**	**6.02**	**8**	**3.01**	**5**	**1.88**	**5**	**1.85**	**266**
498	8.03	419	6.76	347	5.60	230	3.71	111	1.79	57	0.92	55	0.89	6198
21	10.29	18	8.83	21	10.29	21	10.29	14	6.87	6	2.94	6	2.94	204
519	**8.11**	**437**	**6.83**	**368**	**5.75**	**251**	**3.92**	**125**	**1.95**	**63**	**0.98**	**61**	**0.95**	**6402**
448	10.11	343	7.74	292	6.59	171	3.86	120	2.71	70	1.58	87	1.96	4430
3	2.08	2	1.39	1	0.69	1	0.69	2	1.39	2	1.39	2	1.39	144
451	**9.86**	**345**	**7.54**	**293**	**6.41**	**172**	**3.76**	**122**	**2.67**	**72**	**1.57**	**89**	**1.95**	**4574**

59. számú tábla. (Folytatás.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung d. Berufszweiges*		Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:*									
		0—14		15—20		21—25		26—30		31—35	
		éves — *Jahre*									
		Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%
b) czipész *Schuster*	férfi *männl.*	589	12.33	1139	23.84	720	15.07	672	14.06	505	10.57
	nő *weibl.*	2	Δ	8	Δ	5	Δ	.	.	3	Δ
	együtt *zusamm.*	591	12.29	1147	23.85	725	15.07	672	13.97	508	10.56
c) szűcs *Kürschner*, férfi *männl.*		24	6.94	58	16.76	49	14.16	60	17.34	52	15.03
d) egyéb ruházat *Sonstige Kleidungsgewerb.*	férfi *männl.*	44	9.76	74	16.42	60	13.30	82	18.18	61	13.52
	nő *weibl*	1	Δ	7	Δ	5	Δ	5	Δ	5	Δ
	együtt *zusamm.*	45	9.28	81	16.70	65	13.40	87	19.94	66	13.61
II. Ruházat-ipar Kleidungsgewerbe	férfi *männl.*	981	9.81	1848	18.47	1511	15.10	1561	15.60	1187	11.86
	nő *weibl.*	19	9.05	65	30.96	43	20.48	27	12.86	18	8.57
	együtt *zusamm.*	10 0	9.79	1913	18.73	1554	15.20	1588	15.55	1205	11.80
a) kőmüves, *Maurer*, férfi *männl.*		86	4.59	308	16.42	344	18.35	367	19.56	212	11.31
b) kőfaragó, *Steinmetze*, férfi *m.*		26	11.16	52	22.32	31	13.30	42	18.03	28	12.02
c) ács, *Zimmerleute*, férfi *männl.*		15	1„87	104	13.00	149	18.63	167	20.87	124	15.50
d) egyéb építő-ipar *Sonst. Baugew.*		12	3.01	78	19.55	78	19.55	64	16.05	40	46.02
III. Építő-ipar, Baugewerbe		139	4.20	542	16.39	602	18.21	640	19.35	404	12.22
IV. Fonó-szövő ipar, Spinnerei und Weberei	férfi *männl.*	32	7.84	66	16.18	62	15.20	67	16.42	41	10.05
	nő *weibl.*	19	28.79*	41	62.12*	4	6.07*	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	51	10.76	107	22.57	66	13.92	67	14.14	41	8.65
a) mosás *Wäscherei*	férfi *männl.*	.	.	2	Δ	3	Δ	4	Δ	5	Δ
	nő *weibl.*	4	0.43	25	2.71	78	8.46	170	18.44	139	15.09
	együtt *zusamm.*	4	0.41	27	2.80	81	8.41	174	18.07	144	14.95
b) pipere, *Putzartikel-Industrie*		16	7.24	68	30.77	39	17.65	30	13.57	23	10.41
V. Tisztitás és pipere-ipar, Gewerbe für Putz u. Reinigung	férfi *männl.*	.	.	2	Δ	3	Δ	4	Δ	5	Δ
	nő *weibl.*	20	1.75	93	8.14	117	10.24	200	17.50	162	14.17
	együtt *zusamm.*	20	1.69	95	8.02	120	10.14	204	17.23	167	14.10
VI. Agyag-ipar. Thonindustrie	férfi *männl.*	13	5.00	38	14.62	29	11.15	44	16.92	28	10.77
	nő *weibl.*	.	.	6	Δ	.	.	.	.	3	Δ
	együtt *zusamm.*	13	4.78	44	16.18	29	10.66	44	16.18	31	11.40
a) asztalos *Tischler*	férfi *männl.*	247	8.51	583	20.07	555	19.11	499	17.18	272	9.37
	nő *weibl.*	.	.	.	.	.	.	.	.	4	Δ
	együtt *zusamm.*	247	8.47	583	20.00	555	19.03	499	17.11	276	9.46
b) esztergályos, *Drechsler*, férfi *m.*		18	10.23	58	32.95	26	14.78	28	15.91	12	6.82
c) egyéb fa-ipar, *Sonst. Holzind.*	férfi *männl.*	69	5.92	278	23.87	233	20.00	203	17.43	138	11.85
	nő *weiblich*	1	Δ	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	70	5.99	2.78	23.78	233	19.93	203	17.38	138	11.80
VII. Fa-ipar Holzindustrie	férfi *männl.*	334	7.87	919	21.65	814	19.18	730	17.20	422	9.94
	nő *weiblich*	1	.	.	.	.	.	.	.	4	Δ
	együtt *zusamm.*	335	7.86	919	21.58	814	19.10	730	17.13	426	10.00
a) drágakő és nemes ercz-ipar *Edelmetall- und Juweleninduslrie*	férfi *männl.*	77	15.98	117	24.28	81	16.80	51	10.58	31	6.43
	nő *weiblich*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	77	15.94	117	24.22	81	16.77	51	10.56	31	6.42
b) bádogos *Spengler*	férfi *männl.*	26	7.60	98	28.65	60	17.56	62	18.15	28	8.18
	nő *weiblich*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	26	7.59	98	28.57	60	17.49	62	18.09	28	8.16
c) lakatos *Schlosser*	férfi *männl.*	177	8.80	634	31.53	398	19.79	304	15.11	169	8.40
	nő *weiblich*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	177	8.78	634	31.46	398	19.75	304	15.10	169	8.39

Tabelle Nr. 59. (Fortsetzung.)

Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül: *Von den Personen, die in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:*														
36—40		41—45		46—50		51—55		56—60		61—65		65-nél több *über 65 Jahre*		Összesen *Zusammen*
éves — *Jahren*														
Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	
315	6.59	274	5.73	211	4.42	156	3.26	93	1.95	52	1.09	52	1.09	4778
.	.	.	.	3	△	3	△	4	△	4	△	.	.	22
315	**6.55**	**274**	**5.70**	**214**	**4.45**	**159**	**3.31**	**97**	**2.02**	**56**	**1.16**	**52**	**1.09**	**4810**
29	**8.38**	**21**	**6.07**	**21**	**6.07**	**12**	**3.47**	**9**	**2.60**	**4**	**1.16**	**7**	**2.02**	**346**
41	9.09	33	7.32	25	5.54	12	2.66	5	1.11	7	1.55	7	1.55	451
6	△	4	△	.	.	.	.	.	.	1	△	.	.	34
47	**9.69**	**37**	**7.64**	**25**	**5.15**	**12**	**2.47**	**5**	**1.03**	**8**	**1.65**	**7**	**1.44**	**485**
833	8.33	671	6.70	549	5.49	351	3.51	227	2.27	133	1.33	153	1.53	10005
9	4.28	6	2.86	4	1.90	4	1.90	6	2.86	7	3.33	2	0.95	210
842	**8.24**	**677**	**6.63**	**553**	**5.41**	**355**	**3.48**	**233**	**2.28**	**140**	**1.37**	**155**	**1.52**	**10215**
165	8.80	130	6.93	117	6.24	71	3.79	44	2.35	15	0.80	16	0.86	1875
16	6.87	18	7.72	9	3.86	6	2.57	5	2.15	.	.	.	.	233
64	8.00	61	7.63	46	5.75	36	4.50	22	2.75	6	0.75	6	0.75	800
38	9.52	42	10.53	17	4.26	14	3.51	9	2.25	4	1.00	3	0.75	399
283	**8.56**	**251**	**7.59**	**189**	**5.72**	**127**	**3.84**	**80**	**2.42**	**25**	**0.75**	**25**	**0.75**	**3307**
41	10.05	32	7.84	26	6.37	19	4.66	11	2.70	7	1.71	4	0.98	408
1	1.51*	1	1.51*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	66
42	**8.86**	**33**	**6.96**	**26**	**5.49**	**19**	**4.01**	**11**	**2.32**	**7**	**1.48**	**4**	**0.84**	**474**
7	△	7	△	5	△	.	.	2	△	4	△	2	△	41
153	16.59	112	12.15	105	11.39	63	6.83	42	4.55	18	1.95	13	1.41	922
160	**16.62**	**119**	**12.37**	**110**	**11.42**	**63**	**6.54**	**44**	**4.57**	**22**	**2.28**	**15**	**1.56**	**963**
16	**7.24**	**13**	**5.88**	**6**	**2.72**	**5**	**2.26**	**1**	**0.45**	**3**	**1.36**	**1**	**0.45**	**221**
7	△	7	△	5	△	.	.	2	△	4	△	2	△	41
169	14.79	125	10.94	111	9.70	68	5.95	43	3.76	21	1.84	14	1.22	1143
176	**14.86**	**132**	**11.15**	**116**	**9.81**	**68**	**5.74**	**45**	**3.80**	**25**	**2.11**	**16**	**1.35**	**1184**
22	8.46	30	11.54	23	8.85	15	5.77	12	4.62	5	1.92	1	0.38	260
1	△	1	△	1	△	.	.	.	.	.	.	.	.	12
23	**8.45**	**31**	**11.40**	**24**	**8.82**	**15**	**5.51**	**12**	**4.41**	**5**	**1.84**	**1**	**0.37**	**272**
214	7.37	161	5.54	147	5.06	97	3.34	59	2.67	38	1.31	31	1.07	2903
2	△	.	.	1	△	4	△	.	.	1	△	1	△	13
216	**7.41**	**161**	**5.52**	**148**	**5.08**	**101**	**3.46**	**59**	**2.02**	**39**	**1.34**	**32**	**1.10**	**2916**
8	**4.55**	**7**	**3.98**	**7**	**3.98**	**6**	**3.41**	**2**	**1.14**	**4**	**2.27**	.	.	**176**
87	7.47	40	3.43	45	3.86	28	2.40	22	1.89	15	1.28	7	0.60	1165
.	.	.	.	3	△	.	.	.	.	.	.	.	.	4
87	**7.44**	**40**	**3.42**	**48**	**4.11**	**28**	**2.39**	**22**	**1.88**	**15**	**1.28**	**7**	**0.60**	**1169**
309	7.28	208	4.90	199	4.69	131	3.09	83	1.96	57	1.34	38	0.90	4244
2	△	.	.	4	△	4	△	.	.	1	△	1	△	17
311	**7.30**	**208**	**4.88**	**203**	**4.76**	**135**	**3.17**	**83**	**1.95**	**58**	**1.36**	**39**	**0.91**	**4261**
39	8.09	32	6.64	21	4.36	13	2.69	7	1.45	4	0.83	9	1.87	482
.	.	.	.	1	△	.	.	.	.	.	.	.	.	1
39	**8.07**	**32**	**6.63**	**22**	**4.55**	**13**	**2.69**	**7**	**1.45**	**4**	**0.83**	**9**	**1.87**	**483**
28	8.18	19	5.55	8	2.34	9	2.63	2	0.58	.	.	2	0.58	342
.	.	.	.	1	△	.	.	.	.	.	.	.	.	1
28	**8.16**	**19**	**5.54**	**9**	**2.62**	**9**	**2.62**	**2**	**0.58**	.	.	**2**	**0.58**	**343**
115	5.72	81	4.03	46	2.29	46	2.29	22	1.09	13	0.65	6	0.30	2011
.	.	1	△	1	△	1	△	.	.	1	△	.	.	4
115	**5.71**	**82**	**4.07**	**47**	**2.33**	**47**	**2.33**	**22**	**1.09**	**14**	**0.69**	**6**	**0.30**	**2015**

59. számú tábla. (Folytatás.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung d. Berufszweiges*		Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:* 0—14 évesen — *Jahren* Létszám *Anzahl*	%	15—20 Létszám *Anzahl*	%	21—25 Létszám *Anzahl*	%	26—30 Létszám *Anzahl*	%	31—35 Létszám *Anzahl*	%
d) kovács, *Schmiede*, férfi *männl.*		48	4.11	272	23.27	280	23.95	268	22.93	99	8.47
e) egyéb vas- és aczél-ipar *Sonst. Eisen- und Stahlind.* f. *m.*		10	4.59	52	23.85	30	13.76	32	14.68	27	12.38
f) öntöde, *Giesserei*, férfi *männl.*		37	11.53	60	18.69	68	21.18	49	15.26	37	11.53
g) egyéb fémipar *Sonst. Metallind.* férfi *männl.*		17	8.13	56	26.79	25	11.96	40	19.15	16	7.66
VIII. Fém-ipar Metallindustrie	férfi *männl.*	392	8.25	1289	27.12	942	19.82	806	16.96	407	8.57
	nő *weiblich*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	392	8.24	1289	27.09	942	19.80	806	16.94	407	8.55
IX. Sokszorosító ipar, Polygraph. Gewerbe	férfi *männl.*	113	12.93	280	32.04	192	21.97	87	9.95	74	8.47
	nő *weiblich*	5	9.09*	26	47.28*	16	29.09*	5	9.09*	3	5.45*
	együtt *zusamm.*	118	12.70	306	32.94	208	22.39	92	9.90	77	8.29
X. Iparos művészet Gewerbl. Kunst	férfi *männl.*	7	2.83	38	15.26	59	23.68	35	14.06	27	10.84
	nő *weiblich*	.	.	.	.	1	Δ	.	.	.	.
	együtt *zusamm.*	7	2.80	38	15.20	60	24.00	35	14.00	27	10.80
a) órás, *Uhrmacher*, férfi *männl.*		6	3.06	46	23.48	36	18.38	27	13.77	15	7.65
b) egyéb műszeripar *Sonst. mech. Gewerbe* férfi *m.*		8	6.20	26	20.15	26	20.15	20	15.50	15	11.63
XI. Műszeripar, Mechanische Gew.		14	4.31	72	22.15	62	19.09	47	14.46	30	9.23
a) cserző, *Gerber*, férfi *männl.*		4	1.54	39	15.00	48	18.47	39	15.00	41	15.77
b) bőrmunkás, *Ledererarb.*, f. *m.*		39	8.16	108	22.59	106	22.18	69	14.44	55	11.52
c) könyvkötő, *Buchbinder*, férfi *m.*		31	10.40	93	31.21	64	21.48	38	12.75	23	7.72
d) egyéb bőr- és papir-ipar *Sonst. Leder- u. Papierind.* f. *m.*		1	Δ	4	Δ	3	Δ	7	Δ	5	Δ
XII. Bőr- és papir-ipar, Leder- und Papierindustrie		75	7 00	244	22.78	221	20.63	153	14.29	124	11.58
XIII. Olaj-, zsiripar, Oel- und Fettindustrie f.*m.*		3	2.54	23	19.49	21	17.81	20	16.96	17	14.42
XIV. Iparos festő, Färber und gewrbl. Maler "		36	5.56	112	17.28	95	14.66	108	16.67	82	12.65
XV. Női kézipar, Weibl. Handarb.		236	9.24	888	34.76	485	18.98	336	13.15	191	7.48
a) kárpitos, *Tapezierer*, férfi *mnl.*		59	16.57	76	21.35	43	12.08	57	16.01	47	13.20
b) iparos egyéb czimen *Div. Industriezweige*	férfi *männl.*	85	7.79	204	18.69	162	14.85	140	12.83	111	10.17
	nő *weiblich*	5	2.76	33	18.23	41	22.65	15	8.29	23	12.71
	együtt *zusamm.*	90	7.08	237	18.63	203	15.96	155	12.19	134	10.53
c) közelebb megnevezés nélkül *Ohne nähere Angabe*	férfi *männl.*	291	23.21	308	24.56	120	9.57	146	11.64	121	9.65
	nő *weiblich*	122	8.43	414	28.61	274	18.94	211	14.58	130	8.98
	együtt *zusamm.*	413	15.29	722	26.73	394	14.59	357	13.21	251	9.28
XVI. Vegyes ipar Div. Gewerbe	férfi *männl.*	435	16.11	588	21.77	325	12.03	343	12.70	279	10.33
	nő *weiblich*	127	7.80	447	27.45	315	19.35	226	13.88	153	9.40
	együtt *zusamm.*	562	12.98	1035	23.92	640	14.78	569	13.14	432	9.99
Egész ipar, Gesammte Industrie	férfi *männl.*	2774	7.88	7456	21.18	6015	17.09	5722	16.26	3859	10.96
	nő *weiblich*	429	7.28	1602	27.15	1005	17.05	813	13.79	550	9.33
	együtt *zusamm.*	3203	7.79	9058	22.04	7020	17.07	6535	15.90	4409	10.73
						C) FORGALOM					
a) vasút, *Eisenbahnverk.*, férfi *m.*		5	0.44	52	4.53	120	10.46	229	19.97	213	18.57
b) lófuvar *Gewöhnlicher Landverkehr*	férfi *männl.*	10	1.07	82	8.79	96	10.29	161	17.26	132	14.15
	nő *weiblich*	.	.	1	△	1	△	3	△	3	△
	együtt *zusamm.*	10	1.04	83	8.65	97	10.11	164	17.19	135	14.08

Tabelle Nr. 59. (Fortsetzung.)

Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyenek közül: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:*														
36—40		41—45		46—50		51—55		56—60		61—65		65-nél több *über 65 Jahre*		Összesen *Zusammen*
éves — *Jahren*														
Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	
73	6.24	43	3.68	43	3.68	23	1.97	13	1.11	4	0.34	3	0.25	1169
25	11.47	19	8.72	7	3.21	6	2.75	3	1.38	6	2.75	1	0.46	218
25	7.79	19	5.92	12	3.74	5	1.56	7	2.18	2	0.62	.	.	321
19	9.09	16	7.66	10	4.78	5	2.39	2	0.96	.	.	3	1.43	209
324	6.82	229	4.82	147	3.09	107	2.25	56	1.18	29	0.61	24	0.51	4752
.	.	1	△	3	△	1	△	.	.	1	△	.	.	6
324	6.81	230	4.83	150	3.15	108	2.27	56	1.18	30	0.63	24	0.51	4758
46	5.26	27	3.09	32	3.66	12	1.37	6	0.69	3	0.34	2	0.23	874
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	55
46	4.95	27	2.91	32	3.44	12	1.29	6	0.65	3	0.32	2	0.22	929
26	10.44	15	6.02	19	7.63	13	5.22	5	2.01	2	0.80	3	1.21	249
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
26	10.40	15	6.00	19	7.60	13	5.20	5	2.00	2	0.80	3	1.20	250
16	8.16	10	5.10	15	7.65	17	8.67	5	2.55	2	1.02	1	0.51	196
6	4.65	6	4.65	9	6.98	7	5.43	.	.	3	2.33	3	2.33	129
22	6.77	16	4.92	24	7.38	24	7.38	5	1.54	5	1.54	4	1.23	325
26	10.00	22	8.46	20	7.69	12	4.62	7	2.69	1	0.38	1	0.38	260
33	6.90	23	4.81	20	4.18	10	2.09	8	1.67	3	0.63	4	0.83	478
13	4.36	9	3.02	11	3.69	6	2.11	3	1.01	1	0.34	6	2.01	298
6	△	5	△	2	△	1	△	.	.	1	△	.	.	35
78	7.28	59	5.51	53	4.95	29	2.71	18	1.68	6	0.56	11	1.03	1071
6	5.08	10	8.47	5	4.23	2	1.69	5	4.23	5	4.23	1	0.85	118
71	10.96	48	7.40	41	6.33	26	4.01	14	2.16	6	0.93	9	1.39	648
149	5.83	82	3.25	74	2.90	43	1.68	31	1.21	21	0.82	18	0.70	2554
29	8.15	20	5.62	11	3.09	10	2.81	1	0.28	2	0.56	1	0.28	356
94	8.62	85	7.79	88	8.07	47	4.31	41	3.76	23	2.11	11	1.01	1091
16	8.84	14	7.73	7	3.87	4	2.21	3	1.66	19	10.50	1	0.55	181
110	8.65	99	7.78	95	7.47	51	4.01	44	3.46	42	3.30	12	0.94	1272
76	6.06	64	5.10	52	4.15	35	2.79	17	1.35	12	0.96	12	0.96	1254
89	6.15	79	5.46	53	3.66	40	2.76	24	1.66	.	.	11	0.77	1447
165	6.10	143	5.29	105	3.89	75	2.78	41	1.55	12	0.44	23	0.85	2701
199	7.37	169	6.26	151	5.59	92	3.41	59	2.18	37	1.37	24	0.88	2701
105	6.45	93	5.71	60	3.69	44	2.70	27	1.66	19	1.17	12	0.74	1628
304	7.02	262	6.05	211	4.87	136	3.14	86	1.99	56	1.29	36	0.83	4329
2765	7.85	2191	6.23	1810	5.14	1178	3.35	694	1.97	381	1.08	356	1.01	35201
457	7.75	327	5.55	278	4.72	185	3.14	121	2.05	76	1.29	53	0.90	5896
3222	7.84	2518	6.13	2088	5.08	1363	3.32	815	1.99	457	1.11	409	1.00	41097
C) Verkehr.														
179	15.61	159	13.86	91	7.93	52	4.53	30	2.61	12	1.05	5	0.44	1147
133	14.26	103	11.04	87	9.32	58	6.22	27	2.89	21	2.25	23	2.46	933
4	△	4	△	2	△	3	△	4	△	1	△	.	.	26
137	14.30	107	11.16	89	9.28	61	6.36	31	3.23	22	2.29	23	2.40	959

59. számú tábla. (Folytatás.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung d. Berufszweiges*			Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:* 0—14 évesen — *Jahren* Létszám *Anzahl*	%	15—20 évesen — *Jahren* Létszám *Anzahl*	%	21—25 évesen — *Jahren* Létszám *Anzahl*	%	26—30 évesen — *Jahren* Létszám *Anzahl*	%	31—35 évesen — *Jahren* Létszám *Anzahl*	%
I. Összes száraz forgalom, Gesammter Landverkehr	férfi	*männl.*	15	0.72	134	6.44	216	10.38	390	18.75	345	16.58
	nő	*weiblich*	.	.	1	△	1	△	3	△	3	△
	együtt	*zusamm.*	15	0.71	135	6.41	217	10.30	393	18.66	348	16.53
a) gőzhajózás, *Dampfschiffverkehr*			1	0.16	73	11.61	83	13.20	127	20.19	111	17.65
b) közönséges hajózás *Gewöhnlicher Schiffverkehr*	férfi	*männl.*	2	2.44*	15	18.29*	12	14.63*	18	21.94*	13	15.86*
	nő	*weiblich*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt	*zusamm.*	2	2.41*	15	18.08*	12	14.46*	18	21.68*	13	15.66*
II. Összes vizi forgalom Wasserverkehr	férfi	*männl.*	3	0.42	88	12.38	95	13.36	145	20.39	124	17.45
	nő	*weiblich*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	együtt	*zusamm.*	3	0.42	88	12.36	95	13.34	145	20.37	124	17.42
Egész forgalom Gesammter Verkehr	férfi	*männl.*	18	0.64	222	7.95	311	11.16	535	19.17	469	16.80
	nő	*weiblich*	.	.	1	△	1	△	3	△	3	△
	együtt	*zusamm.*	18	0.64	223	7.91	312	11.07	538	19.09	472	16.75
D) KERESKEDELEM												
I. Termények kel Mit Urproducten	férfi	*männl.*	28	2.86	167	17.04	100	10.20	109	11.12	140	14.29
	nő	*weibl.*	.	.	7	1.94	13	3.60	18	4.99	31	8.59
	együtt	*zusamm.*	28	2.09	174	12.98	113	8.43	127	9.47	171	12.75
II. Iparczikkekkel, Mit Industrieerzeugnissen	férfi	*männl.*	14	2.65	62	11.74	55	10.43	86	16.29	65	12.31
	nő	*weiblich*	.	.	6	6.52*	6	6.52*	6	6.52*	4	4.36*
	együtt	*zusamm.*	14	2.26	68	10.97	61	9.84	92	14.84	69	11.13
III. Pénzzel és hitellel, Mit Geld und Credit	férfi — *männl.*		.	.	29	13.55	44	20.56	51	23.83	26	12.15
IV. Biztositás, Assecuranzen	férfi — *männl.*		3	1.37	51	23.29	29	13.24	29	13.24	36	16.44
V. Közvetitök, Vermittlungsgesch.	férfi — *männl.*		2	0.25	20	2.47	55	6.82	103	12.74	95	11.76
VI. Egyéb keresk., Sonst. Handel	férfi	*männl.*	16	1.89	36	4.25	63	7.44	85	10.04	131	15.47
	nő	*weiblich*	.	.	28	12.78	23	10.50	4	1.83	26	11.87
	együtt	*zusamm.*	16	1.50	64	6.00	86	8.07	89	8.35	157	14.73
VII. Az ág megnevezése nélkül, Kaufleute ohne nähere Angabe	férfi	*männl.*	296	5.30	1495	26.75	903	16.14	743	13.30	510	9.13
	nő	*weiblich*	.	.	.	.	.	.	22	17.32	11	8.66
	együtt	*zusamm.*	296	5.18	1495	26.16	903	15.80	765	13.39	521	9.12
Egész kereskedelem, Gesammter Handel	férfi	*männl.*	359	3.91	1860	20.25	1249	13.60	1206	13.14	1003	10.92
	nő	*weiblich*	.	.	41	5.13	42	5.26	50	6.26	72	9.01
	együtt	*zusamm.*	359	3.60	1901	19.04	1291	12.94	1256	12.58	1075	10.77
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT.												
a) napszámos *Taglöhner*	férfi	*männl.*	275	2.42	992	8.64	1109	9.66	1748	15.23	1701	14.81
	nő	*weiblich*	188	1.92	902	9.22	975	9.96	1445	14.77	1320	13.49
	együtt	*zusamm.*	463	2.18	1894	8.91	2084	9.80	3193	15.02	3021	14.20
b) munkás	*Arbeiter*, férfi *m.*		5	1.78	35	12.45	33	11.74	46	16.37	58	20.65
c) szolga *Dienstleute*	férfi	*männl.*	49	1.93	314	12.40	332	13.11	431	17.03	338	13.35
	nő	*weiblich*	1240	9.61	5267	40.81	2749	21.30	1557	12.06	647	5.02
	együtt	*zusamm.*	1289	8.35	5581	36.15	3081	19.96	1988	12.87	985	6.38

Tabelle Nr. 59. (Fortsetzung.)

Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:*														
36—40		41—45		46—50		51—55		56—60		61—65		65-nél több *über 65 Jahre*		Összesen *Zusammen*
éves — *Jahren*														
Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	
312	15.00	262	12.60	178	8.56	110	5.29	57	2.74	33	1.59	28	1.35	2080
4	△	4	△	2	△	3	△	4	△	1	△	.	.	26
316	**15.00**	**266**	**12.63**	**180**	**8.55**	**113**	**5.37**	**61**	**2.90**	**34**	**1.61**	**28**	**133**	**2106**
87	**13.83**	**59**	**9.38**	**40**	**6.36**	**25**	**3.98**	**15**	**2.36**	**6**	**0.96**	**2**	**0.32**	**629**
6	7.32*	5	6.10*	2	2.44*	8	9.76*	1	1.22*	.	.	.	.	82
.	.	1	△	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
6	**7.23***	**6**	**7.23***	**2**	**2.46***	**8**	**9.64***	**1**	**1.20***	.	.	.	.	**83**
93	13.08	64	9.00	42	5.91	33	4.64	16	2.25	6	0.84	2	0.28	711
.	.	1	△	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
93	**13.06**	**65**	**9.13**	**42**	**5.90**	**33**	**4.63**	**16**	**2.25**	**6**	**0.84**	**2**	**0.28**	**712**
405	14.51	326	11.68	220	7.88	143	5.12	73	2.62	39	1.40	30	1.07	2791
4	△	5	△	2	△	3	△	4	△	1	△	.	.	27
409	**14.52**	**331**	**11.75**	**222**	**7.88**	**146**	**5.18**	**77**	**2.73**	**40**	**1.42**	**30**	**1.06**	**2818**
D) Handel.														
94	9.59	104	10.61	76	7.76	68	6.94	51	5.20	24	2.45	19	1.94	980
46	12.71	53	14.68	56	15.52	55	15.25	31	8.59	26	7.20	25	6.93	361
140	**10.44**	**157**	**11.71**	**132**	**9.84**	**123**	**9.17**	**82**	**6.11**	**50**	**3.73**	**44**	**3.28**	**1341**
71	13.45	45	8.52	45	8.52	40	7.57	21	3.98	10	1.89	14	2.65	528
6	6.52*	14	15.22*	18	19.56*	7	7.61*	14	15.22*	6	6.52*	5	5.43*	92
77	**12.41**	**59**	**9.52**	**63**	**10.16**	**47**	**7.58**	**35**	**5.65**	**16**	**2.58**	**19**	**3.06**	**620**
22	**10.28**	**17**	**7.94**	**5**	**2.33**	**9**	**4.21**	**9**	**4.21**	**1**	**0.47**	**1**	**0.47**	**214**
29	**13.24**	**14**	**6.39**	**8**	**3.65**	**9**	**4.11**	**7**	**3.20**	**3**	**1.37**	**1**	**0.46**	**219**
98	**12.13**	**110**	**13.61**	**94**	**11.63**	**93**	**11.51**	**63**	**7.80**	**31**	**3.84**	**44**	**5.44**	**808**
21	2.48	121	14.28	124	14.64	104	12.28	72	8.50	44	5.19	30	3.54	847
28	12.78	22	10.05	39	17.81	12	5.48	19	8.68	12	5.48	6	2.74	219
49	**4.60**	**143**	**13.41**	**163**	**15.29**	**116**	**10.88**	**91**	**8.54**	**56**	**5.25**	**36**	**3.38**	**1066**
520	9.32	344	6.16	301	5.39	196	3.51	131	2.34	70	1.25	79	1.41	5588
23	18.12	16	12.60	6	4.72	22	17.32	7	5.51	7	5.51	13	10.24	127
543	**9.50**	**360**	**6.30**	**307**	**5.37**	**218**	**3.81**	**138**	**2.41**	**77**	**1.35**	**92**	**1.61**	**5715**
855	9.31	755	8.22	653	7.11	519	5.65	354	3.85	183	1.99	188	2.05	9184
103	12.89	105	13.14	119	14.89	96	12.02	71	8.89	51	6.38	49	6.13	799
958	**9.60**	**860**	**8.61**	**772**	**7.73**	**615**	**6.16**	**425**	**4.26**	**234**	**2.34**	**237**	**2.37**	**9983**
E) Persönliche Dienstleistung.														
1769	15.41	1371	11.92	1043	9.08	602	5.24	459	4.00	210	1.83	202	1.76	11481
1486	15.18	1044	10.68	928	9.48	624	6.38	445	4.54	205	2.09	224	2.29	9786
3255	**15.30**	**2415**	**11.36**	**1971**	**9.27**	**1226**	**5.76**	**904**	**4.25**	**415**	**1.95**	**426**	**2.00**	**21267**
41	**14.59**	**26**	**9.25**	**22**	**7.83**	**8**	**2.85**	.	.	**4**	**1.42**	**3**	**1.07**	**281**
312	12.32	221	8.73	189	7.46	127	5.02	120	4.74	56	2.21	43	1.70	2532
465	3.60	247	1.91	252	1.95	168	1.30	165	1.28	75	0.58	75	0.58	12907
777	**5.03**	**468**	**3.03**	**441**	**2.86**	**295**	**1.91**	**285**	**1.85**	**131**	**0.85**	**118**	**0.76**	**15439**

59. számú tábla. (Folytatás.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung d. Berufszweiges*	Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:*									
	0—14		15—20		21—25		26—30		31—35	
	Évek — *Jahren*									
	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%
d) szakácsnő, *Köchinnen*, nő *weibl.*	20	0.56	572	16.09	983	27.64	852	23.96	355	9.98
e) dajka, *Ammen*, nő *weibl.*	.	.	161	31.57	166	32.55	90	17.65	76	14.90
f) kéjhölgy, *Lustdirnen*, nő *weibl.*	2	0.73	165	60.23	85	31.02	18	6.57	3	1.09
g) egyéb testi szolgálat férfi *männl.*	1	0.21	23	4.87	39	8.26	100	21.19	97	20.55
Sonst. körp. Dienst- nő *weiblich*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
leistungen együtt *zus.*	1	0.21	23	4.86	39	8.26	100	21.14	97	20.51
I. Összes testi szolg. férfi *m.*	330	2.23	1364	9.24	1513	10.25	2325	15.75	2194	14.86
Sämmtliche körp. nő *w.*	1450	5.36	7067	26.14	4958	18.34	3962	14.66	2401	8.88
Dienstleistung egy. *zus.*	1780	4.26	8431	20.17	6471	15.48	6287	15.04	4595	10.99
a) államhivatalnok, *Staatsbeamte*	1	0.09	40	3.57	194	17.32	202	18.04	114	10.18
b) megyei hivatalnok, *Comitatsb.*	.	.	3	2.78	12	11.11	20	18.52	8	7.40
c) városi hivatalnok, *Städt. Beamte*	.	.	19	4.80	52	13.13	62	15.66	45	11.36
d) egyéb hivatalnok, *Sonst. Beamte*	5	5.54	75	8.06	149	16.02	147	15.81	132	14.19
e) ügyvéd, *Advocaten*	.	.	3	0.54	70	12.61	117	21.09	77	13.87
f) egészségügy férfi *männl.*	.	.	53	9.38	102	18.05	84	14.88	63	11.15
Sanitätspersonen nő *weiblich*	.	.	.	.	7	3.57	19	9.70	31	15.82
együtt *zusamm.*	.	.	53	6.96	109	14.32	103	13.53	94	12.35
g) nevelésügy férfi *männl.*	.	.	33	5.50	86	14.33	87	14.50	64	10.67
Unterricht nő *weiblich*	2	0.46	71	16.36	114	26.27	91	20.98	47	10.83
együtt *zusamm.*	2	0.19	104	10.06	200	19.34	178	17.22	111	10.74
h) irodalom, *Literatur*, férfi *männl.*	.	.	5	3.31	20	13.25	42	27.81	20	13.25
i) művészet férfi *männl.*	11	1.83	67	11.15	69	11.48	92	15.31	99	16.47
Kunst, nő *weiblich*	6	3.41	69	39.21	44	25.00	15	8.52	11	6.25
együtt *zusamm.*	17	2.19	136	17.50	113	14.54	107	13.76	110	14.16
j) isteni szolgálat, *Gottesdienst*, férfi	.	.	3	2.01	8	5.37	23	15.44	16	10.74
k) könyvvivő, *Buchhalter*, férfi *m.*	.	.	108	23.74	140	30.77	85	18.68	44	9.67
l) egyéb szell. szolgálat férfi *männl.*	1	0.40	6	2.43	62	25.10	66	26.74	40	16.19
Sonst. geist. Dienstl. nő *weiblich*	.	.	.	.	.	.	13	△	.	.
együtt *zusamm.*	1	0.38	6	2.31	62	23.85	79	30.38	40	15.38
II. Egész szellemi szolgálat férfi *männlich*	18	0.31	415	7.06	964	16.40	1027	17.47	722	12.29
Gesammte pers. nő *weiblich*	8	0.98	140	17.10	165	20.15	138	16.85	89	10.87
Dienstleistung együtt *zusamm.*	26	0.39	555	8.29	1129	16.86	1165	17.40	811	12.11
a) gépész, *Maschinisten*, férfi *m.*	8	2.47	79	24.38	53	16.36	77	23.77	31	9.56
b) kocsis, *Kutscher*, férfi *männl*	12	0.70	166	9.64	321	18.64	395	22.95	294	17.07
c) borbély, fod- férfi *männl.*	12	5.17	62	26.72	50	21.55	35	15.09	22	9.49
rász *Friseure,* nő *weiblich*	7	2.80	142	56.80	61	24.40	22	8.80	2	0.80
Barbiere együtt *zusamm.*	19	3.94	204	42.32	111	23.03	57	11.83	24	4.98
d) egyéb külön- férfi *männl.*	1	0.06	15	0.97	91	5.92	113	7.35	174	11.31
féle szolgálat nő *weiblich*	3	0.48	74	11.78	64	10.19	53	8.44	69	10.99
Sonst. verschied. Dienstleistung együtt *zusamm.*	4	0.18	89	4.11	155	7.16	166	7.66	243	11.22
III. Különf. szolgál. össz. férfi *m.*	33	0.86	322	8.44	515	13.50	620	16.25	521	13.65
Summe der verschiede- nő *w.*	10	1.14	216	24.60	125	14.24	75	8.53	71	8.09
nen Dienstleistungen együtt *z.*	43	0.91	538	11.46	640	13.63	695	14.82	592	12.61

Tabelle Nr. 59. (Fortsetzung.)

Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:*														
36—40		41—45		46—50		51—55		56—60		61—65		65-nél több *über 65 Jahre*		Összesen *Zusammen*
éves — *Jahren*														
Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	
303	8.52	163	4.58	146	4.11	75	2.11	54	1.52	22	0.62	11	0.31	3558
17	3.33	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	510
.	.	1	0.36	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	274
100	21.19	41	8.69	34	7.20	20	4.24	.	.	9	1.91	8	1.69	472
.	.	.	.	.	.	.	.	1	△	.	.	.	.	1
100	21.14	41	8.67	34	7.18	20	4.23	1	0.21	9	1.91	8	1.69	473
2222	15.04	1659	11.24	1288	8.72	757	5.13	579	3.92	279	1.89	256	1.73	14766
2271	8.40	1455	5.38	1326	4.90	867	3.21	665	2.46	302	1.12	310	1.15	27034
4493	10.75	3114	7.45	2614	6.25	1624	3.89	1244	2.98	581	1.39	566	1.35	41800
117	10.45	152	13.57	111	9.91	73	6.52	67	5.98	32	2.86	17	1.51	1120
10	9.26	15	13.89	13	12.04	13	12.04	9	8.33	3	2.78	2	1.85	108
50	12.63	65	16.41	38	9.60	32	8.08	21	5.30	9	2.27	3	0.76	398
96	10.32	99	10.65	74	7.96	66	7.11	51	5.48	18	1.93	18	1.93	930
64	11.53	60	10.82	63	11.35	47	8.47	24	4.32	17	3.06	13	2.34	555
53	9.38	45	7.96	42	7.43	42	7.43	46	8.14	18	3.19	17	3.01	565
33	16.84	34	17.35	28	14.29	14	7.14	11	5.61	9	4.58	10	5.10	196
86	11.31	79	10.38	70	9.20	56	7.36	57	7.49	27	3.55	27	3.55	761
69	11.50	73	12.17	54	9.00	47	7.83	31	5.17	26	4.33	30	5.00	600
28	6.45	35	8.06	23	5.30	9	2.07	2	0.46	7	1.61	5	1.15	434
97	9.38	108	10.44	77	7.45	56	5.42	33	3.19	33	3.19	35	3.38	1034
19	12.58	17	11.26	16	10.60	5	3.31	3	1.99	2	1.32	2	1.32	151
68	11.31	62	10.32	55	9.15	23	3.80	31	5.16	10	1.66	14	2.33	601
12	6.82	8	4.54	4	2.27	3	1.70	2	1.14	1	0.57	1	0.57	176
80	10.30	7[illegible]	9.01	59	7.59	26	3.35	33	4.25	11	1.42	15	1.93	777
13	8.72	15	10.07	15	10.07	15	10.07	19	12.75	1[illegible]	6.71	12	8.05	149
21	4.61	27	5.93	10	2.20	12	2.64	5	1.10	3	0.66	.	.	455
23	9.31	19	7.69	15	6.07	7	2.83	6	2.43	2	0.81	.	.	247
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	13
23	8.85	19	7.31	15	5.77	7	2.69	6	2.31	2	0.77	.	.	260
603	10.26	649	11.04	506	8.61	382	6.50	313	5.33	150	2.55	128	2.18	5877
73	8.91	77	9.40	55	6.72	26	3.17	15	1.83	17	2.07	16	1.95	819
676	10.10	726	10.84	561	8.38	408	6.09	328	4.90	167	2.49	144	2.15	6696
33	10.18	28	8.64	9	2.78	3	0.93	2	0.62	.	.	1	0.31	324
223	12.95	134	7.78	72	4.18	62	3.60	35	2.03	8	0.46	.	.	1722
17	7.33	13	5.60	9	3.88	3	1.29	5	2.16	3	1.29	1	0.43	232
5	2.00	1	0.40	.	.	10	4.00	.	.	.	.	.	.	250
22	4.56	14	2.90	9	1.87	13	2.70	5	1.04	3	0.62	1	0.21	482
245	15.93	202	13.13	259	16.84	137	8.91	121	7.87	91	5.92	89	5.79	1538
73	11.62	58	9.24	99	15.76	53	8.44	39	6.21	28	4.46	15	2.39	628
318	14.69	260	12.00	358	16.53	190	8.77	160	7.39	119	5.49	104	4.80	2166
518	13.58	377	9.88	349	9.15	205	5.37	163	4.27	102	2.67	91	2.38	3816
78	8.88	59	6.72	99	11.28	63	7.18	39	4.44	28	3.19	15	1.71	878
596	12.70	436	9.29	448	9.54	268	5.71	202	4.30	130	2.77	106	2.26	4694

59. számú tábla. (Folytatás.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung d. Berufszweiges*		Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:*									
		0—14		15—20		21—25		26—30		31—35	
		éves — *Jahren*									
		Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%
a) Katonaság, *Militärpersonen*		.	.	17	12.59	25	18.51	18	13.33	11	8.15
b) őrség, *Wache*		.	.	31	7.08	58	13.24	56	12.79	71	16.21
IV. Katonaság és őrség együtt. Militär u. Wache zusammen.		.	.	48	8.38	83	14.40	74	12.91	82	14.30
Egész személyes szolgálat Gesammte pers. Dienstl.	férfi *männl.*	381	1.52	2149	8.59	3075	12.28	4046	16.16	3519	14.06
	nő *weiblich*	1468	5.11	7423	25.84	5248	18.27	4175	14.53	2561	8.90
	együtt *zusamm.*	1849	3.44	9572	17.81	8323	15.48	8221	15.29	6080	11.31
F) ÖNÁLLÓ KERESET VAGY FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK.											
I. Saját vagyonából élő Aus eig. Mitteln Lebende	férfi *männl.*	.	.	5	0.44	16	1.42	59	5.23	59	5.23
	nő *weiblich*	.	.	28	3.32	32	3.79	57	6.76	48	5.69
	együtt *zusamm.*	.	.	33	1.67	48	2.43	116	5.88	107	5.43
II. Gyámolitásból élő Von Unterstützung Lebende	férfi *männl.*	5	2.06	3	1.23	7	2.88	8	3.29	2	0.82
	nő *weiblich*	4	0.70	7	1.22	2	0.35	16	2.79	16	2.79
	együtt *zusamm.*	9	1.10	10	1.22	9	1.10	24	2.94	18	2.21
III. Tanulók Lernende	férfi *männl.*	4430	61.02	1795	24.72	879	12.11	126	1.74	22	0.31
	nő *weiblich*	1447	91.11	121	7.63	8	0.50	4	0.25	4	0.25
	együtt *zusamm.*	5877	66.43	1916	21.65	887	10.03	130	1.47	26	0.29
IV. Egyéb Sonst. Beschäftigungslose	férfi *männl.*	17583	86.56	637	3.14	280	1.38	342	1.68	147	0.72
	nő *weiblich*	22412	37.89	5587	9.45	5073	8.58	5423	9.17	4780	8.08
	együtt *zusamm.*	39995	50.33	6224	7.83	5353	6.74	5765	7.26	4927	6.20
Önálló kereset és foglalkozás nélk. összesen Ohne selbstst. Erwerb oder ohne Besch. zus.	férfi *m.*	22018	76.07	2440	8.43	1182	4.08	535	1.85	230	0.79
	nő *w.*	23863	38.40	5743	9.24	5115	8.23	5500	8.85	4848	7.80
	együtt *z.*	45881	50.37	8183	8.98	6297	6.92	6035	6.63	5078	5.57
Összesítés.											
A) Őstermelés Urproduction	férfi *männl.*	26	1.64	135	8.51	157	9.89	223	14.05	214	13.48
	nő *weiblich*	1	0.75	8	5.97	10	7.46	9	6.72	10	7.46
	együtt *zusamm.*	27	1.57	143	8.31	167	9.70	232	13.48	224	13.02
B) Ipar, Industrie	férfi *männl.*	2774	7.88	7456	21.18	6015	17.09	5722	16.26	3859	10.96
	nő *weiblich*	429	7.28	1602	27.15	1005	17.05	813	13.79	550	9.33
	együtt *zusamm.*	3203	7.79	9058	22.04	7020	17.07	6535	15.90	4409	10.73
C) Forgalom Verkehr	férfi *männl.*	18	0.64	222	7.95	311	11.16	535	19.17	469	16.80
	nő *weiblich*	.	.	1	△	1	△	3	△	3	△
	együtt *zusamm.*	18	0.64	223	7.91	312	11.07	538	19.09	472	16.75
D) Kereskedelem Handel	férfi *männl.*	359	3.91	1860	20.25	1249	13.60	1206	13.14	1003	10.92
	nő *weiblich*	.	.	41	5.13	42	5.26	50	6.26	72	9.01
	együtt *zusamm.*	359	3.60	1901	19.04	1269	12.94	1256	12.58	1075	10.77
E) Személyes szolgálat Persönl. Dienstleistung	férfi *männl.*	381	1.52	2149	8.59	3075	12.28	4046	16.16	3519	14.06
	nő *weiblich*	1468	5.11	7423	25.84	5248	18.27	4175	14.53	2561	8.90
	együtt *zusamm.*	1849	3.44	9572	17.81	8323	15.48	8221	15.23	6080	11.31
F) Önálló kereskedelem és foglalkozás nélküliek Ohne selbstständ. Erwerb oder ohne Beschäftigung	férfi *m.*	22018	76.07	2440	8.43	1182	4.08	535	1.85	230	0.79
	nő *w.*	23863	38.40	5743	9.24	5115	8.23	5500	8.85	4848	7.80
	együtt *z.*	45881	50.37	8183	8.98	6297	6.92	6035	6.63	5078	5.57
Főösszeg Hauptsumme	férfi *männl.*	25576	24.89	14262	13.88	11989	11.66	12267	11.94	9294	9.05
	nő *weiblich*	25761	26.36	14818	15.16	11421	11.69	10550	10.79	8044	8.23
	együtt *zusamm.*	51337	25.61	29080	14.50	23410	11.68	22817	11.38	17338	8.65

Tabelle Nr. 59. (Fortsetzung.)

Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufen angehören, stehen im Alter von:*														
36—40		41—45		46—50		51—55		56—60		61—65		65-nél több *über 65 Jahre*		Összesen *Zusammen*
éves — *Jahren*														
Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	
10	7.41	20	14.82	14	10.37	7	5.19	7	5.19	1	0.74	5	3.70	135
76	17.35	62	14.16	29	6.62	20	4.57	22	5.02	10	2.28	3	0.68	438
86	**15.02**	**82**	**14.31**	**43**	**7.50**	**27**	**4.71**	**29**	**5.06**	**11**	**1.92**	**8**	**1.40**	**573**
3429	13.70	2767	11.05	2186	8.73	1371	5.48	1084	4.33	542	2.17	483	1.93	25032
2422	8.43	1591	5.54	1480	5.15	956	3.33	719	2.50	347	1.21	341	1.19	28731
5851	**10.88**	**4358**	**8.11**	**3666**	**6.82**	**2327**	**4.33**	**1803**	**3.35**	**889**	**1.65**	**824**	**1.53**	**53763**
F) Ohne selbstständigen Erwerb oder ohne Beschäftigung.														
61	5.40	103	9.12	132	11.69	144	12.75	127	11.25	130	11.52	293	25.95	1129
76	9.02	81	9.61	89	10.56	82	9.73	109	12.93	96	11.39	145	17.20	843
137	**6.95**	**184**	**9.33**	**221**	**11.21**	**226**	**11.46**	**236**	**11.97**	**226**	**11.46**	**438**	**22.21**	**1972**
5	2.06	8	3.29	9	3.71	13	5.35	21	8.64	34	13.99	128	52.68	243
23	4.02	33	5.76	33	5.76	45	7.85	45	7.85	75	13.09	274	47.82	573
28	**3.43**	**41**	**5.02**	**42**	**5.15**	**58**	**7.11**	**66**	**8.09**	**109**	**13.36**	**402**	**49.27**	**816**
6	0.07	2	0.03	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	7260
2	0.13	.	.	2	0.13	.	.	.	.	.	.	.	.	1588
8	**0.09**	**2**	**0.02**	**2**	**0.02**	.	.	.	.	.	.	.	.	**8848**
213	1.05	96	0.47	163	0.80	203	1.00	100	0.49	164	0.81	386	1.90	20314
4158	7.03	3279	5.54	2732	4.62	1748	2.96	1517	2.56	886	1.50	1549	2.62	59144
4371	**5.50**	**3375**	**4.25**	**2895**	**3.64**	**1951**	**2.46**	**1617**	**2.04**	**1050**	**1.32**	**1935**	**2.43**	**79458**
285	0.98	209	0.72	304	1.05	360	1.24	248	0.86	328	1.13	807	2.80	28946
4259	6.85	3393	5.46	2856	4.60	1875	3.02	1671	2.69	1057	1.70	1968	3.16	62148
4544	**4.99**	**3602**	**3.95**	**3160**	**3.47**	**2235**	**2.45**	**1919**	**2.10**	**1385**	**1.52**	**2775**	**3.05**	**91094**
Recapitulation.														
201	12.67	166	10.46	161	10.14	108	6.81	92	5.80	45	2.83	59	3.72	1587
9	6.72	18	13.43	22	16.42	13	9.70	15	11.19	7	5.22	12	8.96	134
210	**12.20**	**184**	**10.69**	**183**	**10.63**	**121**	**7.03**	**107**	**6.22**	**52**	**3.02**	**71**	**4.13**	**1721**
2765	7.85	2191	6.23	1810	5.14	1178	3.35	694	1.97	381	1.08	356	1.01	35201
457	7.75	327	5.55	278	4.72	185	3.14	121	2.05	76	1.29	53	0.90	5896
3222	**7.84**	**2518**	**6.13**	**2098**	**5.08**	**1363**	**3.32**	**815**	**1.99**	**457**	**1.11**	**409**	**1.00**	**41097**
405	14.51	326	11.68	220	7.88	143	5.12	73	2.62	39	1.40	30	1.07	2791
4	△	5	△	2	△	3	△	4	△	1	△	.	.	27
409	**14.52**	**331**	**11.75**	**222**	**7.88**	**146**	**5.18**	**77**	**2.73**	**40**	**1.42**	**30**	**1.06**	**2818**
855	9.31	755	8.22	653	7.11	519	5.65	354	3.85	183	1.99	188	2.05	9184
103	12.89	105	13.14	119	14.89	96	12.02	71	8.89	51	6.38	49	6.13	799
958	**9.60**	**860**	**8.61**	**772**	**7.73**	**615**	**6.16**	**425**	**4.26**	**234**	**2.34**	**237**	**2.37**	**9983**
3429	13.70	2767	11.05	2186	8.73	1371	5.48	1084	4.33	542	2.17	483	1.93	25032
2422	8.43	1591	5.54	1480	5.15	956	3.33	719	2.50	347	1.21	341	1.19	28731
5851	**10.88**	**4358**	**8.11**	**3666**	**6.82**	**2327**	**4.33**	**1803**	**3.35**	**889**	**1.65**	**824**	**1.53**	**53763**
285	0.98	209	0.72	304	1.05	360	1.24	248	0.86	328	1.13	807	2.80	28946
4259	6.85	3393	5.46	2856	4.60	1875	3.02	1671	2.69	1057	1.70	1968	3.16	62148
4544	**4.99**	**3602**	**3.95**	**3160**	**3.47**	**2235**	**2.45**	**1919**	**2.10**	**1385**	**1.52**	**2775**	**3.05**	**91094**
7940	7.73	6414	6.24	5334	5.19	3679	3.58	2545	2.48	1518	1.49	1923	1.87	102741
7254	7.42	5439	5.57	4757	4.87	3128	3.20	2601	2.66	1539	1.57	2423	2.48	97735
15194	**7.58**	**11853**	**5.91**	**10091**	**5.03**	**6807**	**3.40**	**5146**	**2.57**	**3057**	**1.52**	**4346**	**2.17**	**200476**

60. számú tábla.

Foglalkozás és kor, munkaadók és munkavevők

Beruf und Alter mit Unterscheidung von Arbeitgebern

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*		Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül az alább nevezett													
		Általában — *Ueberhaupt*													
		0—14 évos — *Jahre alt*		15—30		31—50		51—60		60 év felül *über 60 Jahre*		Összesen *Zusammen*	15—30		
		Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%		Létszám *Anzahl*	%	
Foglalkozással biró összes lakosság . . *Gesammte Einwohner mit Beschäftigung* .	férfi *männl.*	3558	4_{92}	34361	46_{56}	27954	37_{88}	5616	7_{61}	2306	3_{12}	73795	1128	18_{22}	
	nő *weibl.*	1898	5_{34}	20431	57_{41}	10138	28_{49}	2183	6_{13}	937	2_{63}	35587	48	20_{67}	
	együtt *zus.*	5456	4_{99}	54792	50_{09}	38092	34_{82}	7799	7_{13}	3243	2_{97}	109382	1176	18_{81}	
Foglalkozással nem biró lakosság . . . *Gesammte Einwohner ohne Beschäftigung*	férfi *männl.*	22018	76_{07}	4157	14_{36}	1028	3_{54}	608	2_{10}	1135	3_{93}	28946	.	.	
	nő *weibl.*	23863	38_{40}	16358	26_{36}	15356	24_{71}	3546	5_{71}	3025	4_{86}	62148	.	.	
	együtt *zus.*	45881	50_{37}	20515	22_{53}	16384	17_{98}	4154	4_{55}	4160	4_{57}	91094	.	.	
Egész lakosság . . *Gesammte Bevölkerung*	férfi *männl.*	25576	24_{89}	38518	37_{48}	28982	28_{21}	6224	6_{06}	3441	3_{36}	102741	1128	18_{22}	
	nő *weibl.*	25761	26_{36}	36789	37_{64}	25494	26_{08}	5729	5_{86}	3962	4_{05}	97735	48	20_{67}	
	együtt *zus.*	51337	25_{61}	75307	37_{56}	54476	27_{17}	11953	5_{97}	7403	3_{69}	200476	1176	18_{31}	
A) ŐSTERMELÉS, Urproduction.															
I. Mezőgazdaság, Landwirthschaft.		19	1_{74}	342	31_{29}	464	42_{45}	173	15_{83}	95	8_{69}	1093	74	14_{34}	
II. Marhatenyésztés, Viehzucht.		7	1_{25}	171	30_{59}	313	55_{99}	48	8_{59}	20	3_{58}	559	24	16_{22}	
II. Egyéb őstermel., Sonstige Urprod.		1	1_{45} *	29	42_{03} *	24	34_{78} *	7	10_{15} *	8	11_{59} *	69	2	△	
Egész őstermelés, Gesammte Urproduction	férfi *männl.*	26	1_{64}	515	32_{45}	742	46_{75}	200	12_{61}	104	6_{55}	1587	87	15_{65}	
	nő *weibl.*	1	0_{75}	27	20_{15}	59	44_{03}	28	20_{90}	19	14_{18}	134	13	11_{30}	
	együtt *zus.*	27	1_{57}	542	31_{49}	801	46_{54}	228	13_{25}	123	7_{15}	1721	100	14_{25}	
B) IPAR, Industrie.															
a) pék, *Bäcker*		31	3_{55}	572	65_{00}	230	26_{38}	30	3_{41}	9	1_{03}	872	15	15_{46} *	
b) mészáros, *Fleischhauer*		24	3_{32}	444	59_{52}	218	29_{22}	39	5_{23}	21	2_{81}	746	22	18_{49}	
c) hentes s más húsipar, *Selcher etc.*		38	8_{00}	304	64_{00}	116	24_{42}	12	2_{53}	5	1_{05}	475	34	35_{79} *	
d) malomipar, *Mühlenindustrie* . . .		32	3_{10}	683	67_{43}	270	26_{65}	22	2_{17}	6	0_{59}	1013	5	△	
e) édességek, *Condätorei*		18	9_{78}	100	54_{35}	57	30_{98}	6	3_{26}	3	1_{63}	184	4	△	
f) sör- és szesz. it., *Bierbr. u. gst. Gtr.*		4	1_{18}	203	60_{01}	110	32_{55}	12	3_{55}	9	2_{66}	338	1	△	
g) korcsmáros, kávés, *Gast- u. Kaffeew.*		49	1_{95}	1191	47_{39}	976	38_{82}	231	9_{21}	61	2_{43}	2508	94	12_{04}	
h) pálinkamérés s egyéb eledelipar, *Branntweinsch. u. sonst. Nahrungsgew.*		6	2_{26}	131	49_{24}	95	35_{71}	24	9_{03}	10	3_{76}	266	13	△	
I. Eledel-ipar, Nahrungsgewerbe. .		202	3_{16}	3628	56_{87}	2072	32_{37}	376	5_{87}	124	1_{93}	6402	188	15_{32}	
a) szabó, *Schneider*		340	7_{43}	2111	46_{15}	1668	36_{47}	294	6_{43}	161	3_{52}	4574	206	20_{18}	
b) czipész, *Schuster*		591	12_{28}	2544	52_{86}	1311	27_{20}	256	5_{33}	108	2_{25}	4810	139	16_{93}	
c) szűcs, *Kürschner*		24	6_{93}	167	48_{27}	123	35_{65}	21	6_{07}	11	3_{18}	346	21	25_{00} *	
d) egyéb ruházat, *sonst. Kleidungsgew.*		45	9_{28}	233	48_{04}	175	36_{08}	17	3_{51}	15	3_{09}	485	10	16_{39} *	
II. Ruházat-ipar, Kleidungsgewerbe .		1000	9_{79}	5055	49_{49}	3277	32_{08}	588	5_{76}	295	2_{89}	10215	376	18_{92}	
a) kőműves, *Maurer*		86	4_{59}	1019	54_{35}	624	33_{28}	115	6_{13}	31	1_{65}	1875	11	△	
b) kőfaragó, *Steinmetze*		26	11_{16}	125	53_{65}	71	30_{47}	11	4_{72}	.	.	233	1	△	
c) ács, *Zimmerleute*		15	1_{86}	420	52_{51}	295	36_{88}	58	7_{25}	12	1_{50}	800	1	△	
d) egyéb építőipar, *Sonst. Baugewerbe*		12	3_{01}	220	55_{14}	137	34_{34}	23	5_{76}	7	1_{75}	399	5	6_{10} *	
III. Építő-ipar, Baugewerbe.		139	4_{20}	1784	53_{94}	1127	34_{09}	207	6_{26}	50	1_{51}	3307	18	9_{83}	
IV. Fonó-szövő ip. Spinnerei u. Weberei		51	10_{76}	2405	0_{93}	142	29_{96}	30	6_{32}	11	2_{33}	474	15	20_{65} *	
a) mosás, *Wäscherei*		4	0_{42}	282	29_{29}	533	55_{34}	107	11_{11}	37	3_{84}	963	1	△	
b) pipere, *Putzartikelindustrie* . . .		16	7_{24}	137	61_{90}	58	26_{24}	6	2_{72}	4	1_{81}	221	.	.	
V. Tisztitás és pip., Gew. f. Putz u. Rein.		20	1_{69}	419	35_{39}	591	49_{91}	113	9_{54}	41	3_{47}	1184	1	△	
VI. Agyag-ipar, Thonindustrie. .		13	4_{78}	117	43_{01}	109	40_{07}	27	9_{93}	6	2_{21}	272	7	△	
a) asztalos, *Tischler*		247	8_{47}	1637	56_{17}	801	27_{47}	160	5_{48}	71	24_{35}	2916	63	16_{67}	
b) esztergályos, *Drechsler*		18	10_{23}	112	63_{64}	34	19_{32}	8	4_{54}	4	2_{27}	176	6	△	
c) egyéb faipar, *Sonstige Holzindustrie*		70	5_{99}	714	61_{08}	313	26_{78}	50	4_{28}	22	1_{87}	1169	27	21_{77}	
VII. Fa-ipar, Holzindustrie		335	7_{86}	2463	57_{80}	1148	26_{94}	218	5_{12}	97	2_{28}	4261	96	18_{04}	
a) drágakő s nemeserczipar, *Edelmetall- und Juweleninduslrie* . .		77	15_{94}	249	51_{56}	124	25_{67}	20	4_{14}	13	2_{69}	483	24	27_{91} *	
b) bádogos, *Spengler*		26	7_{58}	220	64_{14}	84	24_{49}	11	3_{21}	2	0_{58}	343	14	22_{22} *	
c) lakatos, *Schlosser*		177	8_{78}	1336	66_{30}	413	20_{50}	69	3_{43}	20	0_{99}	2015	32	23_{88}	
d) kovács, *Schmiede*		48	4_{11}	820	70_{14}	258	22_{07}	36	3_{08}	7	0_{60}	1169	24	31_{17} *	

megkülönböztetésével (öt korszakasz szerint).
und Arbeitnehmern (nach fünf Altersgruppen).

Tabelle Nr. 60.

korban áll: — Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufszweigen angehören, stehen in dem nachbenannten Alter:

Munkaadóknál — Bei Arbeitgebern							Munkavevőknél. — Bei Arbeitnehmern											
31—50		51—60		60 éven felül über 60 Jahre		Összesen Zusammen	0—14		15—30		31—50		51—60		60 éven felül über 60 Jahre		Összesen Zusammen
éves — Jahre alt							éves — Jahre alt											
Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%		Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	
3586	57.90	1023	16.52	456	7.36	6193	844	1.80	25381	54.04	17151	36.52	2596	5.53	991	2.11	46963
103	44.78	46	20.00	33	14.35	230	1791	5.37	19679	59.02	9231	27.68	1888	5.66	757	2.27	33346
3689	57.43	1069	16.64	489	7.62	6423	2635	3.28	45060	56.11	26382	32.84	4484	5.69	1748	2.18	80309
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
3586	57.90	1023	16.52	456	7.36	6193	844	1.80	25381	54.04	17151	36.52	2596	5.53	991	2.11	46963
103	44.78	46	20.00	33	14.35	230	1791	5.37	19679	59.02	9231	27.68	1888	5.66	757	2.27	33346
3689	57.43	1069	16.64	489	7.61	6423	2635	3.28	45060	56.11	26382	32.84	4484	5.69	1748	2.18	80509
264	51.16	112	21.71	66	12.79	516	4	1.39	165	57.49	85	29.62	23	8.01	10	3.49	287
108	72.97	13	8.78	3	2.03	148	7	5.22	66	49.25	42	31.35	12	8.96	7	5.22	134
6	△	3	△	3	△	14	.	.	22	△	9	△	2	△	3	△	36
320	56.84	102	18.12	54	9.59	563	11	2.44	250	55.44	135	29.93	36	7.98	19	4.21	451
58	50.44	26	22.61	18	15.65	115	.	.	3	△	1	△	1	△	1	△	6
378	55.15	128	18.88	72	10.62	678	11	2.42	253	55.30	136	29.76	37	8.09	20	4.37	457
64	65.98 *	14	14.44 *	4	4.12 *	97	9	1.32	513	74.88	147	21.46	11	1.61	5	0.73	685
64	53.78	19	15.97	14	11.76	119	8	1.59	346	68.79	134	26.64	15	2.98	.	.	503
53	55.79 *	6	6.32 *	2	2.10 *	95	1	0.42	208	83.20	38	15.20	2	0.80	1	0.40	250
25	△	11	△	3	△	29	5	0.61	589	71.92	215	26.25	9	1.10	1	0.12	819
20	△	2	△	3	△	44	2	1.91	81	77.14	22	20.95	.	.	.	.	105
16	△	5	△	7	△	29	2	0.68	200	67.57	88	29.73	4	1.35	2	0.68	296
482	61.72	154	19.72	51	6.52	781	33	2.05	1074	66.76	443	27.53	53	3.29	6	0.37	1609
18	△	1	△	1	△	33	3	1.79	102	60.70	51	30.36	9	5.36	3	1.79	168
742	60.47	212	17.28	85	6.93	1227	63	1.42	3113	70.19	1138	25.66	103	2.32	18	0.41	4435
582	57.00	146	14.30	87	8.52	1021	62	2.16	1659	57.93	982	25.29	115	4.02	46	1.60	2864
474	57.73	155	18.88	53	6.46	821	66	2.28	1978	68.65	719	24.94	81	2.81	37	1.29	2881
42	50.00 *	13	15.48 *	8	9.52 *	84	3	1.45	121	58.45	74	35.75	6	2.90	3	1.45	207
39	63.93 *	4	6.56 *	8	13.12 *	61	7	2.32	169	56.16	113	37.54	7	2.32	5	1.66	301
1137	57.23	318	16.00	156	7.85	1987	138	2.21	3927	62.80	1888	30.19	209	3.34	91	1.46	6253
25	△	9	△	3	△	48	18	1.23	784	53.55	539	36.82	96	6.56	27	1.84	1464
19	△	1	△	.	.	21	2	1.72	74	63.79	33	28.45	7	6.04	.	.	116
24	△	11	△	.	.	36	4	0.62	361	55.72	232	35.80	43	6.63	8	1.23	648
60	73.17 *	13	15.85 *	4	4.88	82	1	0.45	159	71.30	56	25.11	6	2.69	1	0.45	223
128	68.45	34	18.18	7	3.74	187	25	1.02	1378	56.22	860	35.09	152	6.20	36	1.47	2451
39	53.42 *	14	19.18 *	5	6.85 *	73	17	5.40	203	64.45	81	25.71	11	3.49	3	0.95	315
7	△	1	△	.	.	9	4	0.43	281	30.02	514	54.92	105	11.22	32	3.41	936
2	△	.	.	1	△	3	14	9.65	117	80.69	12	8.27	2	1.39	.	.	145
9	△	1	△	1	△	12	18	1.66	398	36.81	526	48.67	107	9.90	32	2.96	1081
6	△	7	△	2	△	22	.	.	75	50.68	60	40.54	10	6.76	3	2.02	148
204	53.98	72	19.05	39	10.32	378	32	1.56	1353	66.10	558	27.26	76	3.71	28	1.37	2047
16	△	5	△	3	△	30	4	3.96	81	80.19	13	12.87	2	1.99	1	0.99	101
71	57.26	19	15.32	7	5.63	124	17	2.25	538	71.07	175	23.13	19	2.51	8	1.06	757
291	54.70	96	18.05	49	9.21	532	53	1.82	1972	67.88	746	25.67	97	3.34	37	1.27	2905
49	56.98 *	8	9.30 *	5	5.81 *	86	9	4.13	156	71.55	45	20.64	5	2.29	3	1.38	218
41	65.08 *	6	9.53 *	2	3.17 *	63	1	0.47	169	79.72	38	17.92	4	1.89	.	.	212
66	49.25	25	18.66	11	8.21	134	18	1.31	1005	73.30	305	22.24	35	2.57	8	0.58	1371
42	54.54 *	8	10.39 *	3	3.90 *	77	8	0.87	703	76.00	188	20.22	24	2.59	2	0.22	925

60. számú tábla. (Folytatás.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül az alább nevezett — Általában — *Ueberhaupt*											15—30	
	0—14 éves — *Jahre alt*		15—30 éves — *Jahre alt*		31—50 éves — *Jahre alt*		51—60 éves — *Jahre alt*		60 év felül *über 60 Jahre*		Összesen *Zusammen*		
	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%		Létszám *Anzahl*	%
e) egyéb vas- és acélipar, *sonst. Eisen- und Stahlindustrie*	10	4_{59}	114	52_{28}	78	35_{79}	9	4_{13}	7	3_{21}	218	3	△
f) öntöde, *Giesserei*	37	11_{53}	177	55_{14}	93	28_{97}	12	3_{74}	2	0_{62}	321	3	△
g) egyéb fémipar, *sonst. Metallindustr.*	17	8_{13}	121	57_{89}	61	29_{19}	7	3_{35}	3	1_{44}	209	3	△
VIII. Fémipar, Metallindustrie	392	8_{25}	3037	63_{83}	1111	23_{37}	164	3_{45}	54	1_{13}	4758	103	23_{00}
IX. Sokszorosító ipar. Polygraph. Gew.	118	12_{70}	606	65_{24}	182	19_{59}	18	1_{93}	5	0_{54}	929	4	△
X. Iparos művészet, Gewerbl. Kunst	7	2_{80}	133	53_{20}	87	34_{80}	18	7_{20}	5	2_{00}	250	9	△
a) órás, *Uhrmacher*	6	3_{06}	109	55_{02}	56	28_{27}	22	11_{22}	3	1_{53}	196	2	△
b) egyéb műszeripar, *sonst. mechan. Gewerbe*	8	6_{20}	72	55_{81}	36	27_{91}	7	5_{43}	6	4_{65}	129	1	△
XI. Műszeripar, Mechanische Gewerbe	14	4_{31}	181	55_{69}	92	28_{31}	29	8_{92}	9	2_{77}	325	3	5_{35}
a) cserzö, *Gerber*	4	1_{54}	126	48_{46}	109	41_{92}	19	7_{31}	2	0_{77}	260	4	△
b) bőrmunkás, *Lederarbeiter*	39	8_{16}	283	59_{20}	131	27_{41}	18	3_{77}	7	1_{46}	478	3	5_{20}
c) könyvkötö, *Buchbinder*	31	10_{40}	195	65_{44}	56	18_{79}	9	3_{02}	7	2_{35}	298	8	△
d) egyéb bőr- és papiripar, *sonstige Leder- und Papierindustrie*	1	△	14	△	18	△	1	△	1	△	35	.	.
XII. Bőr- s papirip., Leder- u. Papierind.	75	7_{00}	618	57_{70}	314	29_{32}	47	4_{39}	17	1_{59}	1071	15	11_{36}
XIII. Olaj- és zsiripar, Oel- u. Fettind.	3	2_{54}	64	54_{25}	38	32_{20}	7	5_{93}	6	5_{08}	118	6	△
XIV. Iparos festő, Färber u. gew. Maler	36	5_{56}	315	48_{61}	242	37_{35}	40	6_{17}	15	2_{31}	648	13	13_{93}
XV. Női kézipar, Weibl. Handarbeit	236	9_{24}	1709	66_{91}	496	19_{42}	74	2_{90}	39	1_{53}	2554	7	△
a) kárpitos, *Tapezierer*	59	16_{67}	176	49_{11}	107	30_{06}	11	3_{09}	3	0_{84}	356	18	27_{00} *
b) iparos egyéb czímen, *Div. Industriezw.*	90	7_{08}	595	46_{78}	438	34_{43}	95	7_{47}	54	4_{24}	1272	26	17_{45}
c) Közelebb megnevezés nélk. *Ohne näh. Angabe*	413	15_{29}	1473	54_{54}	664	24_{58}	116	4_{29}	35	1_{30}	2701	5	△
XVI. Vegyes ipar. Div. Gewerbe	562	12_{98}	2244	51_{84}	1209	27_{92}	222	5_{13}	92	2_{13}	4329	49	19_{76}
Egész ipar, Gesammte Industrie férfi *ml.*	2774	7_{86}	19193	54_{63}	10625	30_{18}	1872	5_{32}	737	2_{09}	35201	883	17_{66}
nő *wbl.*	429	7_{28}	3420	58_{01}	1612	27_{35}	306	5_{19}	129	2_{19}	5896	27	34_{18} *
együtt *zus.*	3203	7_{79}	22613	54_{02}	12237	29_{78}	2178	5_{31}	866	2_{11}	41097	910	17_{91}
C) FORGALOM, Verkehr.													
a) vasut, *Eisenbahnverkehr*	5	0_{43}	401	34_{96}	642	55_{96}	82	7_{15}	17	1_{48}	1147	.	.
b) lófuvar, *Gewöhnl. Landverkehr*	10	1_{04}	344	35_{86}	468	48_{89}	92	9_{60}	45	4_{69}	959	51	22_{47}
I. Összes száraz forg., Ges. Land-Verk.	15	0_{71}	745	35_{37}	1110	52_{71}	174	8_{27}	62	2_{94}	2106	51	22_{47}
a) gőzhajózás, *Dampfschiffsverkehr*	1	0_{16}	283	45_{01}	297	47_{29}	40	6_{34}	8	1_{27}	629	.	.
b) közöns. hajóz., *Gewöhnl. Schiffsverk.*	2	2_{41} *	45	54_{22} *	27	32_{53} *	9	10_{84} *	.	.	83	.	.
II. Összes vizi forgalom, Wasserverk.	3	0_{42}	328	46_{07}	324	45_{51}	49	6_{88}	8	1_{12}	712	.	.
Egész forgalom, Gesammt-Verkehr	18	0_{64}	1073	38_{07}	1434	50_{90}	223	7_{91}	70	2_{48}	2818	51	22_{17}
D) KERESKEDELEM, Handel.													
I. Terményekkel, Mit Urproducten	28	2_{09}	414	30_{88}	600	44_{74}	205	15_{28}	94	7_{01}	1341	2	△
II. Iparczikkekkel, Mit Industrie-Erzeugn.	14	2_{26}	221	35_{65}	268	43_{23}	82	13_{22}	35	5_{64}	620	11	△
III. Pénzzel s hitellel, Mit Geld u. Cred.	.	.	124	57_{94}	70	32_{71}	18	8_{41}	2	0_{94}	214	3	△
IV. Biztositás, Assecuranzen	3	1_{37}	109	49_{77}	87	39_{72}	16	7_{31}	4	1_{83}	219	.	.
V. Közvetitök, Vermittlungsgeschäfte	2	0_{25}	178	22_{03}	397	49_{13}	156	19_{31}	75	9_{28}	808	4	△
VI. Egyéb keresk., Sonstiger Handel	16	1_{50}	239	22_{42}	512	48_{03}	207	19_{42}	92	8_{63}	1066	7	△
VII. Az ág megnevezése nélkül Kaufleute ohne nähere Angabe	296	5_{18}	3163	55_{35}	1731	30_{29}	356	6_{23}	169	2_{96}	5715	64	25_{00}
Egész kereskedelem, Gesammter Handel férfi *männl.*	359	3_{91}	4315	46_{98}	3266	35_{56}	873	9_{50}	371	4_{05}	9184	88	24_{51}
nő *weibl.*	.	.	133	16_{65}	399	49_{93}	167	20_{94}	100	12_{53}	799	3	△
együtt *zus.*	359	3_{60}	4448	44_{66}	3665	36_{71}	1040	10_{43}	471	4_{71}	9983	91	24_{78}

Tabelle Nr. 60. (Fortsetzung.)

korban áll: — Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufszweigen angehören, stehen in dem nachbenannten Alter:

Munkaadóknál — Bei Arbeitgebern							Munkavevőknél — Bei Arbeitnehmern											
31—50		51—60		60 év. felül über 60 Jahre		Összesen Zusammen	0—14		15—30		31—50		51—60		60 év. felül üb. 60 Jahre		Összesen Zusammen
éves — Jahre alt							éves — Jahre alt											
Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%		Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	Létszám Anzahl	%	
18	△	5	△	1	△	27	1	0.99	66	65.35	29	28.71	1	0.99	4	3.96	101
11	△	5	△	2	△	21	3	2.04	89	60.54	50	34.02 *	5	3.40	.	.	147
18	△	.	.	2	△	23	4	3.60	65	58.57	38	34.23	4	3.60	.	.	111
245	56.84	57	13.23	26	6.03	431	44	1.43	2253	73.04	693	22.46	78	2.52	17	0.55	3085
17	△	3	△	1	△	25	30	4.20	512	71.71	153	21.43	15	2.10	4	0.56	714
11	△	5	△	1	△	26	1	0.76	98	74.82	28	21.37	4	3.05	.	.	131
22	△	15	△	1	△	40	1	0.88	88	77.19	21	18.42	4	3.51	.	.	114
7	△	4	△	4	△	16	1	1.82 *	43	78.18 *	11	20.00	.	.	.	.	55
29	51.79 *	19	33.93 *	5	8.93 *	56	2	1.18	131	77.51	32	18.93	4	2.37	.	.	169
12	△	7	△	1	△	24	1	0.48	103	50.01	90	43.69	11	5.34	1	0.48	206
37	64.91 *	11	19.30 *	6	10.53 *	57	5	1.50	240	71.85	81	24.25	7	2.10	1	0.30	334
21	△	7	△	7	△	43	4	2.11	155	81.58	31	16.31	.	.	.	.	190
7	△	.	.	1	△	8	1	△	13	△	8	△	1	△	.	.	23
77	58.34	25	18.94	15	11.36	132	11	1.46	511	67.86	210	27.89	19	2.52	2	0.27	753
8	△	2	△	4	△	20	.	.	51	68.92 *	18	24.32 *	4	5.41 *	1	1.35 *	74
61	64.89 *	16	17.02 *	4	11.25 *	94	7	1.74	242	60.05	133	33.00	15	3.72	6	1.49	403
1	△	.	.	.	.	8	205	8.22	1683	67.43	495	19.83	74	2.96	39	1.56	2496
39	60.00 *	7	10.77 *	1	1.54 *	65	7	3.93	115	64.62	53	29.78	3	1.69	.	.	178
86	57.72	27	18.12	10	6.71	149	16	2.11	465	61.20	226	29.78	27	3.56	25	3.29	759
24	△	4	△	1	△	34	108	5.14	1269	60.43	597	28.43	98	4.67	28	1.33	2100
149	60.08	38	15.32	12	4.84	248	131	4.31	1849	60.98	876	28.84	128	4.22	53	1.75	3037
2925	58.49	834	16.68	359	7.17	5001	414	1.80	15069	65.55	6485	28.20	781	3.40	241	1.05	22990
25	31.65 *	13	16.45 *	14	17.72 *	79	331	6.00	3327	60.93	1452	26.60	249	4.56	101	1.85	5460
2950	58.08	847	16.67	373	7.34	5080	745	2.62	18396	64.67	7937	27.89	1030	3.62	342	1.20	28450
.	.	.	.	.	.	.	3	0.26	400	34.97	642	56.12	82	7.16	17	1.49	1144
129	56.82	32	14.10	15	6.61	227	5	1.51	162	48.94	137	41.39	16	4.83	11	3.33	331
129	56.82	32	14.10	15	6.61	227	8	0.54	562	38.11	779	52.81	98	6.64	28	1.90	1475
.	.	.	.	.	.	.	1	0.16	283	45.00	297	47.21	40	6.36	8	1.27	629
2	△	1	△	.	.	3	2	2.50	45	56.25 *	25	31.25 *	8	10.00 *	.	.	80
2	△	1	△	.	.	3	3	0.42	328	46.20	322	45.42	48	6.77	8	1.13	709
131	56.96	33	14.35	15	6.52	230	11	0.50	890	40.75	1101	50.42	146	6.68	36	1.65	2184
23	△	3	△	3	△	31	3	1.26	156	65.55	58	24.37	15	6.30	6	2.52	238
12	△	2	△	1	△	26	1	0.93	72	66.67	29	26.85	4	3.70	2	1.85	108
4	△	.	.	.	.	7	.	.	110	59.46	58	31.35	16	7.65	1	0.54	185
.	.	.	.	.	.	.	.	.	1402	48.80	87	41.63	16	7.66	4	1.91	209
8	△	2	△	2	△	16	.	.	7	△	11	△	.	.	1	△	19
22	△	6	△	3	△	38	5	5.43 *	68	73.92 *	13	14.13 *	3	3.26 *	3	3.26 *	92
123	49.28	45	18.00	18	7.20	250	55	2.00	1949	70.98	645	23.40	69	2.51	28	1.02	2746
186	51.81	58	16.16	27	7.52	359	64	1.81	2408	68.41	883	25.09	119	3.38	45	1.28	3519
6	△	.	.	.	.	9	.	.	56	7.19 *	18	23.08 *	4	5.13 *	.	.	78
192	52.16	58	15.75	27	7.34	368	64	1.78	2464	68.50	901	25.05	123	3.42	45	1.25	3597

60. sz. tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 60. (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül, az alább nevezett korban áll: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufszweigen angehören, stehen in dem nachbenannten Alter:*										
	Általában a — *Ueberhaupt unter den*										
	0—14		15—30		31—50		51—60		60 év felül *über 60 Jahre*		Összesen *Zusammen*
	évesek közül — *Jahre alten*										
	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	
E. SZEMÉLYES SZOLGÁLAT. **E. Persönliche Dienstleistungen.**											
a) napszámos, *Taglöhner* férfi *ml.*	275	2.42	3849	33.52	5884	51.24	1061	9.23	412	3.59	11481
nő *wbl.*	188	1.92	3322	33 95	4778	48 83	1069	10.92	429	4.38	9786
együtt *zus.*	**463**	**2.18**	**7171**	**33.72**	**10662**	**50.13**	**2130**	**10.02**	**841**	**3.95**	**21267**
b) munkás *Arbeiter* . . férfi — *männl.*	5	1.78	114	40.57	147	52.31	8	2.85	7	2.49	281
c) szolga, *Dienstleute* férfi *ml.*	49	1.94	1077	42.53	1060	41.86	247	9.76	99	3.91	2532
nő *wbl.*	1240	9.61	9573	74.17	1611	12.48	333	2.58	150	1.16	12907
együtt *zus.*	**1289**	**8.35**	**10650**	**68.98**	**2671**	**17.30**	**580**	**3.76**	**249**	**1.61**	**15439**
d) szakácsnő, *Köchinnen*	20	0.56	2407	67.69	967	27.19	129	3.63	33	0.93	3556
e) dajka, *Ammen*	.	.	417	81.76	93	18.24	.	.	.	.	510
f) kéjhölgy, *Lustdirnen*	2	0.73	268	97.81	4	1.46	.	.	.	.	274
g) egyéb testi szolg., *Sonst. körp. Dienstl.*	1	0.21	162	34.25	272	57.51	21	4.41	17	3.59	473
I. Össz. testi szolgálat. férfi *ml.*	330	2.23	5202	35.24	7363	49.86	1136	9.05	535	3.62	14766
Sämmtl. körp. Dienstleistung. nő *wbl.*	1450	5.36	15987	59.14	7453	27.56	1532	5.67	612	2.27	27034
együtt *zus.*	**1780**	**4.26**	**21189**	**50·69**	**14817**	**35.44**	**2668**	**6.87**	**1147**	**2.74**	**41800**
a) államhivatalnok, *Staatsbeamte* . .	1	0.09	436	38.93	494	44.11	140	12.50	49	4.37	1120
b) megyei hivatalnok, *Comitats-Beamte*	.	.	35	32.41	46	42.59	22	20.37	5	4.63	108
c) városi hivatalnok, *Städt. Beamte* .	.	.	133	33.59	198	50.00	53	13.38	12	3.03	396
d) egyéb hivatalnok, *Sonstige Beamte* .	5	0.54	371	39.89	401	43.12	117	12.58	36	3.87	930
e) ügyvéd, *Advocaten*	.	.	190	34.23	264	47.57	71	12.79	30	5.41	555
f) egészségügy, *Sanitätspersonen* . .	.	.	265	34.81	329	43.23	113	14.85	54	7.11	761
g) nevelés-ügy, *Unterricht*	2	0.19	482	46.61	393	38.01	89	8.61	68	6.58	1034
h) irodalom, *Literatur*	.	.	67	44.37	72	47.68	8	5.30	4	2.65	151
i) művészet, *Kunst*	17	2.19	356	45.81	319	41.06	59	7.59	26	3.35	777
j) isteni szolgálat, *Gottesdienst* . . .	.	.	34	22.82	59	39.60	34	22.82	22	14.76	149 [1]
k) könyvvivő, *Buchhalter*	.	.	333	73.19	102	22.42	17	3.73	3	0,66	455 [2]
l) egy. szellemi szolg., *Sonst. geist. Dienstl.*	1	0.38	147	56.54	97	37.31	13	5.00	2	0.77	260 [3]
I. Egész szellemi szolgálat. férfi *ml.*	18	0 31	2406	40.93	2480	42.20	695	11.83	278	4.73	5877 [4]
Sämmtl. geistige Dienstleist. nő *wbl.*	8	0·98	443	54.08	294	35.90	41	5.01	33	4.03	819 [5]
együtt *zus.*	**26**	**0.39**	**2849**	**42.55**	**2774**	**41.43**	**736**	**10.99**	**311**	**4.64**	**6696** [6]
a) gépész, *Maschinist*	8	2.47	209	64.51	101	31.17	5	1.54	1	0 31	324 [7]
b) kocsis, *Kutscher*	12	0.70	882	51.23	723	41.98	97	5.63	8	0.46	1722 [8]
[1]) Művészet, *Kunst* munkaadó, *Arbeitgeber*	—	—	2	△	4	△	—	—	—	—	6
munkavevő, *Arbeitnhm.*	—	—	18	△	6	△	—	—	—	—	24
[2]) Könyvvivő, *Buchhalter* munkavevő *Arbeitnhm.*	—	—	333	73·19	102	22 · 42	17	3 · 73	3	0 · 66	455
[3]) egyéb szellemi szolgálat *Sonstige geist. Dienstleist.* munkavevő *Arbeitnhm.*	—	—	16	△	—	—	—	—	—	—	16
[4]) Szellemi szolgálat, férfi *Geist. Dienstleist., männl.* munkaadó *Arbeitgeber*	—	—	2	△	4	△	—	—	—	—	6
" " " munkavevő *Arbeitnhm.*	—	—	367	74.14	108	21 . 82	17	3 . 43	3	0 . 61	495
[5]) " " nő *weiblich* munkaadó *Arbeitgeber*	nincs — keine.			—	—	—	—	—	—	—	—
" " " munkavevő *Arbeitnhm.*											
[6]) " " mindkét nem *beide Geschl.* munkaadó *Arbeitgeber*	—	—	2	△	4	△	—	—	—	—	6
" " " munkavevő *Arbeitnhm.*	—	—	367	74.14	108	21.82	17	3 43	3	0.61	495
[7]) Gépész. *Maschinist* munkaadó, *Arbgeb.*	—	—	8	△	4	△	—	—	—	—	12
" " munkavevő *Arbnhm.*	1	0 . 64	111	71 · 61	38	24 · 52	5	3 · 23	—	—	155
[8]) Kocsis, *Kutscher* munkavevő *Arbnhm.*	12	0 . 70	882	51 · 22	723	41 · 98	97	5 . 63	8	0 . 47	1722

60. sz. tábla. (Folytatás.) **Tabelle Nr. 60. (Fortsetzung.)**

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	Az első rovatban megnevezett kereseti ággal foglalkozó egyének közül, az alább nevezett korban áll: *Von den Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufszweigen angehören, stehen in dem nachbenannten Alter:*										
	Átalában a — *Ueberhaupt unter den*										
	0—14 évesek közül — *Jahre alten*		15—30 évesek közül — *Jahre alten*		31—50 évesek közül — *Jahre alten*		51—60 évesek közül — *Jahre alten*		60 év felül *über 60 Jahre*		Összesen *Zusammen*
	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	
c) borbély, fodrász, *Barbiere, Friseure*	19	3.94	372	77.18	69	14.32	18	3.73	4	0.83	482 [1]
d) egyéb különf. szolg. *Sonst. versch. Dstl.*	4	0.18	410	18 93	1179	54.44	350	16.16	223	10.29	2166 [2]
III. Különféle szolgálat férfi *ml.*	33	0.86	1457	38.19	1765	46.25	368	9.64	193	5.05	3816 [3]
Summe der versch. Dienstl. nő *wbl.*	10	1.14	416	47.38	307	34.96	102	11.62	43	4.90	878 [4]
együtt *zus.*	**43**	**0.92**	**1873**	**39.90**	**2072**	**44 14**	**470**	**10.01**	**236**	**5.03**	**4694** [5]
a) katonaság, *Militärpersonen* . . .	.	—	60	44.44	55	40.75	14	10.37	6	4.44	135
b) őrség, *Wache.*	.	—	145	33.10	258	54.34	42	9.59	13	2.97	438
IV. Katonaság őrség együtt Militär und Wache zusammen.	.	—	**205**	**35.78**	**293**	**51.13**	**56**	**9.77**	**19**	**3.32**	**573**
Egész. személyes szolgál. férfi *ml.*	381	1.52	9270	37.03	11901	47.54	2455	9.81	1025	4.10	25032 [6]
Sämmtl. pers. Dienstleist. nő *wbl.*	1468	5.10	16846	58.64	8054	28.03	1675	5.83	688	2.40	28731 [7]
együtt *zus.*	**1849**	**3.44**	**26116**	**48.58**	**19955**	**37.12**	**4130**	**7.68**	**1713**	**3.18**	**53763** [8]
F) ÖNÁLLÓ KERESET vagy FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK. **Ohne selbstständigen Erwerb oder ohne Beschäftigung.**											
I. Saját vagyonból élő férfi *ml.*	.	—	80	7.09	355	31.44	271	24.00	423	37.47	1129
Aus eigenen Mitteln Lebende nő *wbl.*	.	—	117	13.88	294	34.87	191	22.66	241	28.59	843
együtt *zus.*	.	—	**197**	**9.98**	**649**	**32 92**	**462**	**23.43**	**664**	**33.67**	**1972**
II. Gyámolításból élő férfi *ml.*	5	2.06	18	7.40	24	9.88	34	13.99	162	66.67	243
Von Unterstützung Lebende nő *wbl.*	4	0.70	25	4.36	105	18.32	90	15.71	349	60.91	573
együtt *zus.*	**9**	**1.10**	**43**	**5.27**	**129**	**15.81**	**124**	**15.20**	**511**	**62.62**	**816**
III. Tanuló, Lernende férfi *ml.*	4430	61.02	2800	38.57	30	0.41	—	—	—	—	7260
nő *wbl.*	1447	91.12	133	8 38	8	0.50	—	—	—	—	1588
együtt *zus.*	**5877**	**66.42**	**2933**	**33.15**	**38**	**0.43**	—	—	—	—	**8848**
IV. Egyéb, férfi *ml.*	17583	86.56	1259	6.20	619	3.04	303	1.49	550	2.71	20314
Sonst. Beschäftigungslose nő *wbl.*	22412	37.89	16083	27.20	14949	25.27	3265	5.52	2435	4.12	59144
együtt *zus.*	**39995**	**50.33**	**17342**	**21.83**	**15568**	**19.59**	**3568**	**4.50**	**2985**	**3.75**	**79458**
Egész önálló kereset vagy fog- f. *m.*	22018	76.07	4157	14.36	1028	3.54	608	2.10	1135	3.93	28946
lalkozás nélküli. n. *w.*	23863	38.40	16358	26.32	15356	24.71	3546	5.71	3025	4.86	62148
Sämmtl. ohne selbstständig. Erwerb oder ohne Beschäftigung. e. *zus.*	**45881**	**50.37**	**20515**	**22.53**	**16384**	**17.98**	**4154**	**4.55**	**4160**	**457**	**91[illegible]94**
[1]) Borbély, *Barbiere* munkaadó, *Arbgeb.*	—	—	10	△	22	△	3	△	2	△	37
„ „ munkavevő *Arbnhm.*	7	2.25	260	83.60	28	9.00	15	4.83	1	0.32	311
[2]) egyéb különf. szolg. munkaadó, *Arbgeb.*	—	—	4	△	8	△	—	—	—	—	12
Sonst. versch. Dienstl. munkavevő *Arbnhm.*	4	0.35	248	21.79	594	52.20	146	12.83	146	12.83	1138
[3]) Különf. szolg. össz. férfi munkaadó	—	—	22	36.06*	34	55.74*	3	4.92*	2	3.28*	61
Summe d. versch. Dienstl., mnl. *Arbeitgeber* munkavevő	14	0.52	1195	46.72	1076	42.06	161	6.29	112	4.38	2558
„ „ „ „ *Arbeitnhm.*											
[4]) nő munkaadó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ *weibl.* *Arbeitgeber* munkavevő	10	1.30	306	39.85	307	39.97	102	13.28	43	5.60	768
„ „ „ „ *Arbeitnhm.*											
[5]) mindkét nem munkaadó	—	—	22	36.06*	34	55.74*	3	4.92*	2	3.28*	61
„ „ „ *beide Geschl.* *Arbeitgeber* munkavevő	24	0.72	1501	45.13	1383	41.58	263	7.91	155	4.66	3326
„ „ „ „ *Arbeitnhm.*											
[6]) Személyes szolgálat férfi munkaadó	—	—	24	35.82*	38	56.72*	3	4.48*	2	2.98*	67
Körperl. Dienstleist., männl. *Arbeitgeber* munkavevő	344	1.92	6764	37.96	8547	47.96	1514	8.50	650	3.65	17819
„ „ „ *Arbeitnhm.*											
[7]) nő munkaadó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ *weibl.* *Arbeitgeber* munkavevő	1460	5.25	16293	58.70	7760	27.90	1634	5.80	655	2.35	27802
„ „ „ *Arbeitnhm.*											
[8]) mindkét nem munkaadó	—	—	24	35.82*	38	56.72*	3	4.48*	2	2.98*	67
„ „ *beide Geschl.* *Arbeitgeber* munkavevő	1804	3.95	23057	56.11	16307	32.84	3148	5.59	1305	2.18	45621
„ „ „ *Arbeitnhm.*											

61. számú tábla. **Tabelle Nr. 61.**

Koréves kimutatása a jelentékenyebb kereseti ágakban elfoglalt tanonczoknak.

Ausweis der in den namhafteren Berufszweigen verwendeten Lehrlinge.

Koréves *Altersjahr*	Mezőgazdaság *Landwirthschaft*	Pék *Bäckerei*	Hentes és mészáros *Fleischhauer u. -Selcher*	Egyéb eledel-ipar (d—h) *Sonst. Nahrungsg. (d—h)*	Szabó *Schneider*	Czipész *Schuster*	Egyéb ruházat (c—d) *Sonst. Kleid.-gew. (c—d)*	Kőmüves *Maurer*	Egyéb épitő-ipar (b—d) *Sonst. Bauindust. (b—d)*	Fonás és szövés *Spinnerei und Weberei*	Asztalos és eszterg. *Tischler und Drechsler*	Egyéb fa-ipar *Sonst. Holzindustrie*	Drágakő és nemes ércz i. *Edelm. u. Juwelenind.*	Lakatos *Schlosser*	Kovács *Schmiede*	Bádogos és egyéb vasip. *Klempn. u. s. Eisenind.*	Öntöde *Giesserei*	Sokszorositó ipar *Polygraphische Gew.*	Kárpitos *Tapezierer*	Női kézipar (leány) *Weibl. Handarb. (Mad.)*	Kereskedelem *Handel*	Összesen *Zusammen*
6	.	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4
7	.	1	2	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	1	6
8	.	.	.	.	.	4	.	1	.	1	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8
9	.	.	.	.	7	20	2	.	.	1	8	.	.	.	.	.	.	1	.	2	.	41
10	.	.	1	4	11	27	3	1	1	4	12	2	1	2	2	2	.	2	1	7	2	86
11	1	3	3	5	46	54	8	1	.	2	21	2	6	8	.	5	1	8	3	2	20	202
12	.	5	6	10	56	111	5	9	10	10	40	8	15	21	3	5	4	15	12	5	42	394
13	8	5	15	17	82	154	18	26	15	5	68	19	21	47	14	7	16	26	20	12	79	676
14	5	8	26	28	71	150	23	30	20	8	78	22	25	80	21	15	13	36	16	3	151	834
6—14 évig	14	22	53	64	273	525	59	68	46	31	229	53	68	159	40	34	34	88	52	31	295	2251
15	3	10	17	25	80	113	16	22	20	5	84	26	16	90	11	11	11	47	10	2	203	829
16	2	6	27	15	43	68	19	24	21	3	61	21	12	53	4	13	11	19	13	5	170	617
17	2	5	25	11	20	58	12	25	11	2	37	9	3	43	8	9	4	11	7	12	156	475
18	1	3	9	8	9	29	4	30	7	2	11	6	3	22	3	.	4	4	1	.	79	236
19	1	2	6	4	8	6	2	10	8	.	8	6	1	2	.	2	1	3	1	.	32	103
20	1	.	1	3	.	2	.	15	.	.	3	1	.	1	.	.	.	2	.	.	18	47
15—20 évig	10	26	85	66	160	276	53	126	67	12	204	69	35	211	26	35	31	86	32	19	658	2307
21	.	.	1	.	1	2	.	2	.	.	1	.	.	1	1	.	.	1	1	.	16	28
22	1	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	1	.	1	.	6	13
23	1	.	.	.	.	3	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	7
24	.	.	1	.	.	2	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4
25	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
21—25 évig	2	.	2	.	1	11	.	3	.	.	2	1	.	1	1	.	1	3	2	.	22	53
26	1	.	.	.	.	2	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4
27	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
28	.	.	.	.	1	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3
26—28 évig	1	.	.	.	1	4	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8
Összesen *Zus.*	27	48	140	130	435	816	113	197	114	43	435	123	103	371	67	79	66	177	86	50	975	4619

Az összes tanonczok korviszonyainak kimutatása.

Ausweis über die Altersverhältnisse sämmtlicher Lehrlinge.

		6—14 éves — *J. alt*	15—20 éves — *J. alt*	21—25 éves — *J. alt*	26—30 éves — *J. alt*	Összesen *Zusammen*
Fiu	*männlich*	2708	2722	61	9	5500
Leány	*weiblich*	98	27	1	.	126
Együtt	*zusammen*	2806	2749	62	9	5626

62. számú tábla. **Foglalkozás, összefüggésben a származással és egyuttal tekintettel a müveltségre.** Tabelle Nr. **62.**
Beschäftigung nach Abstammung, zugleich mit Rücksicht auf den Bildungsgrad.

		Magyar *Ungarn*				Tanoncz *Lehrlinge*				összesen magyar (tanonczczal együtt) *Zusamm. Ungarn (sammt Lehrlingen)*		Osztrák *Oesterreicher*				Külföldi *Ausländer*				Összes létszám *Gesammtzahl*
		Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	
A) ÖSTERMELÉS. Urproduction.																				
I. Mezögazdaság . . Landwirthschaft .	f. — *m.*	847	86.60	680	80.28	27	2.76	24	△	874	89.36	83	8.49	78	93.98*	21	2.15	21	△	978
	n. — *w.*	113	98.26	78	69.03	—	—	—	—	113	98.26	1	0.87	1	△	1	0.87	—	—	115
	e. — *zus.*	**960**	**87.83**	**758**	**78.96**	**27**	**2.47**	**24**	△	**987**	**90.30**	**84**	**7.69**	**79**	**94.05***	**22**	**2.01**	**21**	△	**1093**
II. Marhatenyésztés Viehzucht	f. — *m.*	531	98.15	240	45.20	—	—	—	—	531	98.15	8	1.48	5	△	2	0.37	2	△	541
	n. — *w.*	18	△	7	△	—	—	—	—	18	△	—	—	—	—	—	—	—	—	18
	e. — *zus.*	**549**	**98.21**	**247**	**44.99**	—	—	—	—	**549**	**98.21**	**8**	**1.43**	**5**	△	**2**	**0.36**	**2**	△	**559**
III. Egyéb östermelés Sonst. Urproduct.	f. — *m.*	51	75.00*	41	80.39*	5	7.35*	3	△	56	82.35*	10	14.71*	9	△	2	2.94*	2	△	68
	n. — *w.*	1	△	—	—	—	—	—	—	1	△	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	e. — *zus.*	**52**	**75.36***	**41**	**78.84***	**5**	**7.35***	**3**	△	**57**	**82.61***	**10**	**14.49***	**9**	△	**2**	**2.90***	**2**	△	**69**
Egész östermelés Gesammte Urprod.	f. — *m.*	1429	90.04	961	67.25	32	2.02	27	△	1461	92.06	101	6.37	92	91.09	25	1.57	25	△	1587
	n. — *w.*	132	98.51	85	64.39	—	—	—	—	132	98.50	1	0.75	1	△	1	0.75	—	—	134
	e. — *zus.*	**1561**	**90.70**	**1046**	**67.01**	**32**	**1.86**	**27**	△	**1593**	**92.56**	**102**	**5.93**	**93**	**91.17**	**26**	**1.51**	**25**	△	**1721**
B) IPAR. Industrie.																				
a) pék *Bäcker* . .	f. — *m.*	546	63.86	487	89.19	48	5.61	38	△	594	69.47	244	28.54	222	99.11	17	1.99	16	△	855
	n. — *w.*	15	△	10	△	—	—	—	—	15	△	1	△	1	△	1	△	1	△	17
	e. — *zus.*	**561**	**64.34**	**497**	**88.59**	**48**	**5.50**	**38**	△	**609**	**69.84**	**245**	**28.10**	**223**	**99.11**	**18**	**2.06**	**17**	△	**872**
b) mészáros . . . . *Fleischer*	f. — *m.*	493	66.18	469	95.13	55	7.38	52	94.54*	548	73.56	183	24.56	166	90.71	15	1.88	14	△	745
	n. — *w.*	1	△	1	△	—	—	—	—	1	△	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	e. — *zus.*	**494**	**66.22**	**470**	**95.14**	**55**	**7.37**	**52**	**94.54***	**549**	**73.59**	**183**	**24.53**	**166**	**90.71**	**14**	**1.88**	**14**	△	**746**
c) hentes s más húsipar — *Selcher etc.*	f. — *m.*	284	60.04	264	92.96	85	17.97	71	83.53*	369	78.01	82	17.34	71	86.55*	22	4.65	17	△	473
	n. — *w.*	2	△	2	△	—	—	—	—	2	△	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	e. — *zus.*	**286**	**60.21**	**266**	**93.01**	**85**	**17.90**	**71**	**83.53***	**371**	**78.11**	**82**	**17.26**	**71**	**86.55***	**22**	**4.63**	**17**	△	**475**
d) malomipar . . . *Mühlenindustrie*	f. — *m.*	718	71.16	597	83.15	52	5.15	42	80.77*	770	76.31	190	18.83	166	87.37	49	4.86	49	△	1009
	n. — *w.*	4	△	4	△	—	—	—	—	4	△	—	—	—	—	—	—	—	—	4
	e. — *zus.*	**722**	**71.28**	**601**	**83.24**	**52**	**5.13**	**42**	**80.77***	**774**	**76.41**	**190**	**18.76**	**166**	**87.37**	**49**	**4.83**	**49**	△	**1013**
e) édességek . . . . *Conditorei*	f. — *m.*	96	53.33	93	96.87*	26	14.45	25	△	122	67.78	38	21.11	34	△	20	11.11	17	—	180
	n. — *w.*	3	△	1	△	—	—	—	—	3	△	—	—	—	—	1	△	1	△	4
	e. — *zus.*	**99**	**53.81**	**94**	**94.95***	**26**	**14.13**	**25**	△	**125**	**67.94**	**38**	**20.65**	**34**	△	**21**	**11.41**	**18**	△	**184**

62. számu tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 62. (Fortsetzung.)

		Magyar *Ungarn*				Tanoncz *Lehrlinge*				összesen magyar (tanoncczal együtt) *Zusamm. Ungarn (sammt Lehrlingen)*		Osztrák *Oesterreicher*				Külföldi *Ausländer*				Összes létszám *Gesammtzahl*
		Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	
f) sör és szeszes italok *Bierbr. und Erzeug. geistiger Getränke*	f. — *m.*	75	22.32	71	96.00*	4	1.19	4	△	79	23.51	163	48.51	162	99.39	94	27.98	92	97.87*	336
	n. — *w.*	2	△	1	△	—	—	—	—	2	△	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	e. — *zus.*	**77**	**22.78**	**72**	**93.51***	**4**	**1.18**	**4**	△	**81**	**23.96**	**163**	**48.22**	**162**	**99.39**	**94**	**27.81**	**92**	**97.87***	**338**
g) korcsmáros, kávés *Gast- und Koffeew.*	f. — *m.*	1388	57.45	1279	92.15	39	1.62	39	△	1427	59.06	884	36.59	834	94.36	105	4.35	102	97.14	2416
	n. — *w.*	79	85.87*	47	59.49*	—	—	—	—	79	85.87*	10	10.87*	5	△	3	3.26*	3	△	92
	e. — *zus.*	**1467**	**58.45**	**1326**	**90.39**	**39**	**1.60**	**39**	△	**1506**	**60.05**	**894**	**35.64**	**839**	**93.82**	**108**	**4.31**	**105**	**97.22**	**2508**
h) pálinkamérés és egyéb eledelipar *Branntweinschank u. sonst. Nahrungsgew.*	f. — *m.*	136	73.92	123	91.76	9	4.89	9	△	145	78.81	28	15.21	27	△	11	5.98	10	△	184
	n. — *w.*	69	84.15*	48	69.56*	—	—	—	—	69	84.15*	11	13.41*	9	△	2	2.44*	1	△	82
	e. — *zus.*	**205**	**77.07**	**171**	**83.41**	**9**	**3.38**	**9**	△	**214**	**80.45**	**39**	**14.66**	**36**	△	**13**	**4.89**	**11**	△	**266**
Eledel-ipar Nahrungsgewerbe	f. — *m.*	3736	60.28	3383	90.55	318	5.13	280	88.05	4054	65.41	1812	29.23	1682	92.77	332	5.36	317	95.48	6198
	n. — *w.*	175	85.78	114	65.14	—	—	—	—	175	85.78	22	10.79	15	△	7	3.43	6	△	204
	e. — *zus.*	**3911**	**61.09**	**3497**	**89.41**	**318**	**4.97**	**280**	**88.05**	**4229**	**66.06**	**1834**	**28.65**	**1697**	**92.53**	**339**	**5.29**	**323**	**95.28**	**6402**
a) szabó, *Schneider*	f. — *m.*	3234	73.00	2784	86.09	435	9.82	348	80.00	3669	82.82	724	16.34	632	87.29	37	0.84	34	△	4430
	n. — *w.*	120	83.33	96	80.00	9	6.25	6	△	129	89.58	13	9.03	10	△	2	1.39	2	△	144
	e. — *zus.*	**3354**	**73.33**	**2880**	**85.87**	**444**	**9.71**	**354**	**79.73**	**3798**	**83.04**	**737**	**16.11**	**642**	**87.11**	**39**	**0.85**	**36**	△	**4574**
b) czipész, *Schuster*	f. — *m.*	3174	66.43	2682	84.59	816	17.08	622	76.22	3990	83.51	746	15.61	654	87.67	42	0.88	38	△	4778
	n. — *w.*	30	△	14	△	—	—	—	—	30	△	1	△	—	—	1	△	1	△	32
	e. — *zus.*	**3204**	**66.62**	**2696**	**84.14**	**816**	**16.96**	**622**	**76.22**	**4020**	**83.58**	**747**	**15.53**	**654**	**87.55**	**43**	**0.89**	**39**	△	**4810**
c) szücs, *Kürschner*	e. — *zus.*	**242**	**69.94**	**217**	**89.67**	**41**	**11.85**	**37**	△	**283**	**81.79**	**61**	**17.63**	**57**	**93.44***	**2**	**0.58**	**2**	△	**346**
d) egyéb ruházat-ipar *Sonst. Kleidungsgew.*	f. — *m.*	282	62.53	237	84.04	72	15.96	65	90.28*	354	78.49	82	18.18	78	95.12*	15	3.33	12	△	451
	n. — *w.*	27	△	18	△	—	—	—	—	27	△	7	△	6	△	—	—	—	—	34
	e. — *zus.*	**309**	**63.71**	**255**	**82.52**	**72**	**14.85**	**65**	**90.28***	**381**	**78.56**	**89**	**18.35**	**84**	**94.38***	**15**	**3.09**	**12**	△	**485**
Ruházat-ipar Kleidungsgewerbe	f. — *m.*	6932	69.29	5920	89.73	1364	13.63	1072	78.59	8296	82.92	1613	16.12	1421	88.10	96	0.96	86	88.89*	10005
	n. — *w.*	177	84.29	128	72.31	9	4.28	6	△	186	88.57	21	10.00	16	△	3	1.43	3	△	210
	e. — *zus.*	**7109**	**69.59**	**6048**	**85.08**	**1373**	**13.44**	**1078**	**78.51**	**8482**	**83.03**	**1634**	**16.00**	**1437**	**87.94**	**99**	**0.97**	**89**	**89.90**	**10215**
a) kőmüves, *Maurer*		1088	58.03	813	74.72	197	10.51	166	84.26	1285	68.54	562	29.97	447	79.54	28	1.49	24	△	1875
b) kőfaragó, *Steinmetze*		153	65.66	126	82.37	43	18.46	39	△	196	84.12	21	9.01	18	△	16	6.87	15	△	233
c) ács, *Zimmerleute*		543	67.87	434	79.93	33	4.13	21	△	576	72.00	194	24.25	148	76.28	30	3.75	28	△	800
d) egyéb építőip. *Sonst. Baugew.*		296	74.19	214	72.29	38	9.52	17	△	334	83.71	32	8.02	27	△	33	8.27	30	△	399
Építő-ipar. Baugewerbe		**2086**	**62.00**	**1587**	**76.30**	**311**	**9.40**	**243**	**78.13**	**2391**	**72.30**	**809**	**24.46**	**640**	**79.11**	**107**	**3.24**	**97**	**90.65**	**3307**

IV. Fonás-szövés ipara. Spinnerei u. Weberei	f. — m.	215	52.70	159	73.95	43	10.53	30	△	258	63.23	119	29.17	85	71.43	31	7.69	28	△	408
	n. — w.	47	71.21*	28	△	3	4.55*	3	△	50	75.76	4	6.06*	3	△	12	18.18*	11	△	66
	e. — zus.	262	55.28	187	71.37	46	9.70	33	△	308	64.98	123	25.95	88	71.54	43	9.07	39	△	474
a) mosás . . . . . *Wäscherei*	f. — m.	26	△	25	△	.	.	.	.	26	△	14	△	14	△	1	△	1	△	41
	n. — w.	824	89.37	261	31.67	.	.	.	.	824	89.37	89	9.65	52	△	9	0.98	5	△	922
	e. — zus.	850	88.26	286	33.65	.	.	.	.	850	88.26	103	10.70	66	64.08	10	1.04	6	△	963
b) pipere *Putzartikel-I.*	n. — w.	184	83.26	160	86.96	6	2.71	6	△	190	85.97	30	13.58	30	△	1	0.45	1	△	221
V. Egész tisztitás s pipere-ipar. Sämmtl. Putz- u. Reinigungsgew.	f. — w.	26	△	25	△	.	.	.	.	26	△	14	△	14	△	1	△	1	△	41
	n. — w.	1008	88.19	421	41.76	6	0.53	6	△	1014	88.72	119	10.41	82	68.91	10	0.87	6	△	1143
	e. — zus.	1034	87.33	446	43.13	6	0.51	6	△	1040	87.84	133	11.23	96	72.18	11	0.93	7	△	1184
VI. Agyag-ipar, Thonfadustrie	f. — m.	158	60.77	107	67.72	32	12.31	20	△	190	73.08	66	25.38	39	59.09*	4	1.54	3	△	260
	n. — w.	4	△	.	.	.	.	.	.	4	△	8	△	.	.	.	.	.	.	12
	e. — zus.	162	59.56	107	66.05	32	11.76	20	△	194	71.32	74	27.21	39	52.70*	4	1.47	3	△	272
a) asztalos . . . . *Tischler*	f. — m.	1975	68.03	1812	91.75	400	13.78	306	76.50	2375	81.81	451	15.54	419	92.90	77	2.65	75	97.40*	2903
	n. — w.	13	△	8	△	.	.	.	.	13	△	.	.	.	.	.	.	.	.	13
	e. — zus.	1988	68.27	1820	91.55	400	13.72	306	76.50	2388	81.89	451	15.47	419	92.90	77	2.64	75	97.40*	2916
b) esztergályos, *Drechsler* f. m.		109	61.93	106	97.25	35	19.89	32	△	144	81.82	22	12.50	20	△	10	5.68	10	△	176
c) egyéb fa-ipar . . Sonst. Holzind.	f. — m.	796	68.33	686	86.18	123	10.56	100	81.30	919	78.89	211	18.11	177	83.89	35	3.00	32	△	1165
	n. — w.	3	△	1	△	.	.	.	.	3	△	.	.	.	.	1	△	1	△	4
	e. — zus.	799	68.35	687	85.98	123	10.52	100	81.30	922	78.87	211	18.05	177	83.89	36	3.08	33	△	1169
VII. Egész fa-ipar Sämmtl. Holzind.	f. — m.	2880	67.86	2604	90.42	558	13.15	438	78.49	3438	81.01	684	16.12	616	89.66	122	2.87	117	95.90	4244
	n. — w.	16	△	9	△	.	.	.	.	16	△	.	.	.	.	1	△	1	△	17
	e. — zus.	2896	67.97	2613	90.23	558	13.09	438	78.49	3454	81.06	684	16.05	616	89.66	123	2.89	118	95.93	4261
a) drágakő s nemes érc-ipar . . . . . *Edelst. u. Jww.-Ind.*	f. — m.	295	61.20	283	95.93	103	21.37	98	95.14	398	82.57	66	13.70	66	100.00*	18	3.73	18	△	482
	n. — w.	1	△	1	△	.	.	.	.	1	△	.	.	.	.	.	.	.	.	1
	e. — zus.	296	61.28	284	95.95	103	21.33	98	95.14	399	82.61	66	13.67	66	100.00*	18	3.72	18	△	483
b) bádogos . . . . *Spengler*	f. — m.	212	61.99	196	92.45	54	15.79	51	94.44*	266	77.78	50	14.62	46	92.00*	26	7.70	26	△	342
	n. — w.	1	△	1	△	.	.	.	.	1	△	.	.	.	.	.	.	.	.	1
	e. — zus.	213	62.10	197	92.49	54	15.74	51	94.44*	267	77.84	50	14.58	46	92.00*	26	7.58	26	△	343
c) lakatos . . . . . *Schlosser*	f. — m.	1183	58.82	1082	91.46	371	18.45	357	96.23	1554	77.27	345	17.16	301	87.85	112	5.57	100	89.28	2011
	n. — w.	4	△	1	△	.	.	.	.	4	△	.	.	.	.	.	.	.	.	4
	e. — zus.	1187	58.91	1083	91.24	371	18.41	357	96.23	1558	77.32	345	17.12	301	87.25	112	5.56	100	89.28	2015
d) kovács, *Schmiede*	f. — m.	932	79.73	812	87.12	67	5.73	51	76.13*	999	85.46	146	12.49	123	84.27	24	2.05	22	△	1169
e) egyéb vas- és acélip. *Sonst. Eisen- u. Stahlindustrie*	f. — m.	119	54.59	7	5.88	15	6.88	11	△	134	61.47	62	28.54	57	91.93*	22	10.09	21	△	218

62. számú tábla. (Folytatás.)

Tabelle Nr. 62. (Fortsetzung.)

		Magyar *Ungarn*				Tanonncz *Lehrlinge*				összesen magyar (tanonczczal együtt) *Zusamm. Ungarn (sammtLehrlingen)*		Osztrák *Oesterreicher*				Külföldi *Ausländer*				Összes létszám *Gesammtzahl*
		Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud írni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud írni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud írni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	
f) öntöde, *Giesserei*	f. — *m.*	116	36.14	100	86.21	66	20.56	60	90.91*	182	56.70	120	37.38	106	88.33	19	5.92	19	△	321
g) vegyes fémipar *Sonst. Metallindustr.*	f. — *m.*	108	51.67	97	89.81	34	16.27	28	△	142	67.94	50	23.92	47	94.00*	17	8.14	17	△	209
	f. — *m.*	2965	62.40	2647	89.27	710	14.94	656	92.39	3675	77.34	839	17.65	746	88.91	238	5.01	223	93.70	4752
VIII. Fémipar összege	n. — *w.*	6	△	3	△	—	—	—	—	6	△	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Gesammte Metallind.	e. — *zus.*	2971	62.44	2650	89.13	710	14.92	656	92.39	3681	77.36	839	17.64	746	88.91	238	5.00	223	93.70	4758
	f. — *m.*	497	58.86	488	98.19	177	20.25	174	98.30	674	77.11	135	15.45	134	99.26	65	7.44	65	100.00*	874
IX. Sokszorosító ipar	n. — *w.*	52	94.55*	32	61.54*	—	—	—	—	52	94.55	2	3.64	2	△	1	1.81	1	△	55
Polygraph. Gewerbe	e. — *zus.*	549	59.10	520	94.72	177	19.05	174	98.30	726	78.15	137	14.75	136	99.27	66	7.10	66	100.00*	929
	f. — *m.*	177	71.09	169	95.47	13	5.22	12	△	190	76.31	44	17.67	43	△	15	6.02	15	△	249
X. Iparos művészet	n. — *w.*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	△	1	△	—	—	—	—	1
Gewerbliche Kunst	e. — *zus.*	177	70.80	169	95.47	13	5.20	12	△	190	76.00	45	18.00	44	△	15	6.00	15	△	250
a) órás, *Uhrmacher*	f. — *m.*	108	55.11	103	95.37	15	7.65	14	△	123	62.76	54	27.55	53	98.15*	19	9.69	19	△	196
b) egyéb, *Sonstige*	f. — *m.*	54	41.86	53	98.15*	16	12.40	14	△	70	54.26	34	26.36	30	△	25	19.38	24	△	129
XI. Műszeripar össz.	f. — *m.*	162	49.84	156	86.42	31	9.54	28	△	193	59.38	88	27.08	83	94·32*	44	13·54	43	△	325
Sämmtl. mech. Gew.																				
a) cserző, *Gerber*	f. — *m.*	185	71.15	155	83.78	11	4.23	11	△	196	75.38	56	21.54	45	80.36*	8	3.08	7	△	260
b) bőrmunkas, *Lederarb.*	f. — *m.*	239	50.00	226	94.56	60	12.55	56	93.33*	299	62.55	134	28.03	132	98.51	45	9.42	42	△	478
c) könyvkötő, *Buchb.*	f. — *m.*	184	61.74	182	98.91	46	15.44	45	△	230	77.18	41	13.76	39	△	27	9.06	24	△	298
d) egy. bőr- s papirip. *Sonst. Led. u. Pap.-I.*	f. — *m.*	19	△	18	△	1	△	1	△	20	△	13	△	11	△	2	△	2	△	35
XII. Bőr- és papiripar	f. — *m.*	627	58.54	581	92.66	118	11.02	113	95.76	745	69.56	244	22.78	227	93·03	82	7·66	75	91·46*	1071
Leder- u. Papierind.																				
XIII. Olaj- és zsiripar	f. — *m.*	99	83.90	99	100.00*	9	7.63	9	△	108	91.53	10	8.47	9	△	—	—	—	—	118
Oel- u. Fettindustrie																				
XIV. Iparos festő	f. — *m.*	381	58.80	314	82.41	61	9.41	50	81.95*	442	68.21	151	23.30	143	94·70	55	8·49	54	98·18*	648
Färber u. gew. Maler																				
XV. Női kézipar	n. — *w.*	2234	87.47	1800	80.57	50	1.96	44	88.00*	2284	89.43	248	9.71	212	85·48	22	0·86	19	△	2554
Weibl. Handarbeit																				
a) kárpitos, *Tapezier.*	f. — *m.*	228	64.04	220	96.05	86	24.16	80	95.12*	314	88.20	29	8.15	26	△	13	3·65	13	△	356
b) iparos egy. czimen *Sonstige Gewerbe*	f. — *m.*	638	58.48	574	89.97	144	13.20	127	88.19	782	71.68	242	22.18	223	92.15	67	6.14	63	94.03*	1091
	n. — *w.*	159	87.85	72	45.28	—	—	—	—	159	87.85	18	9.94	10	△	4	2.21	2	△	181
	e. — *zus.*	797	62.65	646	81.06	144	11.32	127	88.19	941	73.98	260	20.44	233	89.62	71	5.58	65	91·55*	1272

c) megnevezés nélküli iparos	f. — m.	535	42.66	442	82.62	434	34.61	381	87.79	969	77.27	217	17.31	176	81.11	68	5.42	65	95.59*	1254
Ohne nähere Angabe	n. — w.	1141	78.85	721	63.19	58	4.01	49	84.48*	1199	82.86	225	15.55	162	75.35	23	1.59	22	△	1447
des Gewerbes	e. — zus.	**1676**	**62.05**	**1163**	**99.39**	**492**	**18.22**	**430**	**87.40**	**2168**	**80.27**	**442**	**16.36**	**338**	**76.47**	**91**	**3.37**	**87**	**95.60***	**2701**
	f. — m.	1401	51.87	1236	88.22	664	24.58	588	88.55	2065	76.45	488	18.07	425	87.29	148	5.48	141	95.27	2701
XVI. Megyes ipar.	n. — w.	1300	79.86	793	61.00	56	3.56	49	84.48*	1358	83.42	243	14.93	172	70.78	27	1.65	24	△	1628
Diverse Industrie.	e. — zus.	**2701**	**62.39**	**2029**	**78.82**	**722**	**16.68**	**637**	**88.23**	**3423**	**79.07**	**731**	**16.89**	**597**	**81.67**	**175**	**4.04**	**165**	**94.29**	**4329**
	f. — m.	22336	63.45	19475	87.19	4409	12.53	3713	83.99	26745	75.98	7116	20.21	6307	88.63	1340	3.81	1265	94.40	35201
Egész ipar.	n. — w.	5019	85.13	3328	66.31	126	2.13	108	84.13	5145	87.26	668	11.33	503	75.30	83	1.41	71	85.54*	5896
Gesammtindustrie	e. — zus.	**27355**	**66.46**	**22803**	**83.36**	**4535**	**11.04**	**3821**	**84.25**	**31890**	**77.60**	**7784**	**18.94**	**6810**	**86.97**	**1423**	**3.46**	**1336**	**93.89**	**41097**
C) FORGALOM.																				
Verkehr.																				
a) vasut, *Eisenbahnverkehr*	f. m.	528	46.04	477	90.34	3	0.26	3	△	531	46.30	570	49.69	545	95.61	46	4.01	44	△	1147
b) lófuvar	f. — m.	803	86.07	474	59.03	8	0.86	6	△	809	86.93	111	11.90	77	69.37	11	1.17	8	△	933
Gewöhnlicher Land-	n. — w.	25	△	15	△	.	.	.	.	25	△	1	△	.	.	.	.	.	.	26
verkehr	e. — zus.	**828**	**86.34**	**489**	**59.06**	**8**	**0.83**	**6**	△	**834**	**87.17**	**112**	**11.68**	**77**	**69.37**	**11**	**1.15**	**8**	△	**959**
I. Egész száraz forgalom.	f. — m.	1331	68.99	951	71.45	11	0.53	9	△	1342	64.52	681	32.74	622	91.33	57	2.74	52	91.23*	2080
Gesammter Land-	n. — w.	25	△	15	△	.	.	.	.	25	△	1	△	.	.	.	.	.	.	26
verkehr	e. — zus.	**1356**	**64.39**	**966**	**71.24**	**11**	**0.52**	**9**	△	**1367**	**64.91**	**682**	**32.38**	**622**	**91.20**	**57**	**2.71**	**52**	**91.23***	**2106**
a) gőzhajózás, *Dampfschiffverk.*		465	73.93	397	85.38	.	.	.	.	465	73.93	130	20.67	125	96.15	34	5.40	33	△	629
b) közönséges hajózás	f. — m.	60	73.17*	50	83.33*	.	.	.	.	60	73.17*	16	19.51*	16	△	6	7.32*	6	△	82
Gewöhnlicher Schiff-	n. — w.	1	△	1	△	.	.	.	.	1	△	.	.	.	.	.	.	.	.	1
verkehr	e. — zus.	**61**	**73.49***	**51**	**83.61***	.	.	.	.	**61**	**73.49***	**16**	**19.28**	**16**	△	**6**	**7.23**	**6**	△	**83**
II. Egész vizi forgalom	f. — m.	525	73.84	447	85.14	.	.	.	.	525	73.84	146	20.53	141	96.57	40	5.63	39	△	711
Wasserverkehr zusammen	n. — w.	1	△	1	△	.	.	.	.	1	△	.	.	.	.	.	.	.	.	1
	e. — zus.	**526**	**73.88**	**448**	**85.17**	.	.	.	.	**526**	**73.88**	**146**	**20.51**	**141**	**96.57**	**40**	**5.61**	**39**	△	**712**
Egész forgalom	f. — m.	1856	66.50	1398	75.32	11	0.39	9	△	1867	66.89	827	29.63	763	92.38	97	3.48	91	93.81*	2791
Ges. Verkehr	n. — w.	26	△	16	△	.	.	.	.	26	△	1	△	.	△	.	.	.	.	27
	e. — zus.	**1882**	**66.79**	**1414**	**75.13**	**11**	**0.39**	**9**	△	**1893**	**67.18**	**828**	**29.38**	**763**	**92.16**	**97**	**3.44**	**91**	**93.81***	**2818**
D) KERESKEDELEM.																				
Handel.																				
I. Terményekkel	f. — m.	713	72.76	650	91.16	89	9.08	85	95.50*	802	81.84	145	14.80	79	54.48	33	3.36	32	△	980
Mit Urproducten	n. — w.	329	91.14	65	19.76	.	.	.	.	329	91.14	29	8.03	5	△	3	0.83	2	△	361
	e. — zus.	**1042**	**77.70**	**715**	**68.62**	**89**	**6.64**	**85**	**95.50***	**1131**	**84.34**	**174**	**12.98**	**84**	**48.27**	**36**	**2.68**	**34**	△	**1341**
	f. — m.	424	80.31	403	95.05	42	7.95	41	△	464	88.26	56	10.61	51	91.14*	6	1.13	6	△	528
II. Iparczikkekkel	n. — w.	78	84.78*	53	67.95*	.	.	.	.	78	84.78*	12	13.04*	5	△	2	2.18*	1	△	92
Mit Industrie-Erzeugn.	e. — zus.	**502**	**80.97**	**456**	**98.01**	**42**	**6.77**	**41**	△	**542**	**87.74**	**68**	**10.97**	**56**	**82.35***	**8**	**1.29**	**7**	△	**620**
III. Pénzzel és hitellel	f. — m.	168	78.50	168	100.00	6	2.81	6	△	174	81.31	37	17.29	36	△	3	1.40	3	△	214
Mit Geld und Credit																				
IV. Biztosítások	f. — m.	175	79.91	175	100.00	10	4.56	10	△	185	84.47	28	12.79	28	△	6	2.74	6	△	219
Assecuranzen																				
V. Közvetitők	f. — m.	674	83.42	646	95.85	3	0.37	3	△	677	83.79	107	13.24	104	97.20	24	2.97	24	△	808
Vermittlungsgeschäfte																				

62. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **62.** (Fortsetzung.)

		Magyar *Ungarn*				Tanoncz *Lehrlinge*				összesen magyar (tanoncczal együtt) *Zusamm. Ungarn (sammtLehrlingen)*		Osztrák *Oesterreicher*				Külföldi *Ausländer*				Összes létszám *Gesammtzahl*
		Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz *od. unt. je 100*	
VI. Egyéb keresk. Sonstiger Handel	f. — *m.*	620	73.20	504	81.29	11	1.30	9	△	631	74.50	193	22.79	142	48·27	23	2.71	22	△	847
	n. — *w.*	191	87.21	109	57.07	—	—	—	—	191	87.21	25	11.42	12	△	3	1.37	2	△	219
	e. — *zus.*	811	76.08	613	75.59	11	1.03	9	△	822	77.11	218	20.45	154	70.64	26	2.44	24	△	1066
VII. Megnevezés nélküli kereskedők Kaufleute ohne nähere Angabe	f. — *m.*	3955	70.78	3825	96.71	814	14.56	806	99.01	4769	85.34	643	11.51	605	94.09	176	3.15	168	95.45	5588
	n. — *w.*	114	89.76	55	48.24	—	—	—	—	114	89.76	13	10.24	9	△	—	—	—	—	127
	e. — *zus.*	4069	71.20	3880	95.35	814	14.24	806	99.01	4883	85.44	656	11.48	614	93.60	176	3.08	168	95.45	5715
Egész kereskedelem. Gesammter Handel.	f. — *m.*	6729	73.27	6371	94.68	975	10.62	960	98.46	7704	83.89	1209	13.16	1045	86 43	271	2.95	261	96.31	9184
	n. — *w.*	712	89.11	282	39.61	—	—	—	—	712	89.11	79	9.89	31	39.28*	8	1.00	5	△	799
	e. — *zus.*	7441	74.54	6653	89.41	975	9.77	960	98.46	8416	84.30	1288	12.90	1076	83.61	279	2.80	266	95.34	9983
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT. Persönliche Dienstleistungen																				
a) napszámos *Taglöhner*	f. — *m.*	7843	68.31	3287	41.91	—	—	—	—	7843	68.31	3377	29.41	1723	51.02	261	2.28	153	58.62	11481
	n. — *w.*	8453	86.38	1619	19.15	—	—	—	—	8453	86.38	1261	12.89	322	27.12	72	0.73	42	58.33*	9786
	e. — *zus.*	16296	76.63	4906	30.16	—	—	—	—	16296	70.63	4638	21.81	2045	44.09	333	1.56	195	58.56	21267
b) munkás, *Arbeiter*		163	58.01	91	55.83	—	—	—	—	163	58.01	94	33.45	52	55.32*	24	8.54	22	△	281
c) szolga *Dienstleute*	f. — *m.*	1899	75.00	1459	76.83	—	—	—	—	1899	75.00	562	22.20	483	85.94	71	2.80	57	80.28*	2532
	n. — *w.*	11834	91.69	5422	45.82	—	—	—	—	11834	91.69	988	7.65	653	66.09	85	0.66	59	69.41*	12907
	e. — *zus.*	13733	88.95	6881	50.11	—	—	—	—	13733	88.95	1550	10.04	1136	73.29	156	1.01	116	74.36	15439
d) szakácsnő *Köchinnen*	n. — *w.*	3228	90.77	1669	51.70	—	—	—	—	3228	90.77	309	8.69	231	74.76	19	0.54	14	△	3556
e) dajka *Ammen*	n. — *w.*	479	93.92	201	42.38	—	—	—	—	479	93.92	26	5.10	11	△	5	0.98	5	△	510
f) kéjhölgy *Lustdirnen*	n. — *w.*	232	44.67	111	47.85	—	—	—	—	232	84.67	38	13.87	31	△	4	1.46	3	△	274
g) egyéb testi szolg. *Sonst. körp. Dienstl.*	f. — *m.*	341	72.25	231	67.74	—	—	—	—	341	72.25	120	25.42	90	75.00	11	2.33	9	△	472
	n. — *w.*	1	△			—	—	—	—	1	△									1
	e. — *zus.*	342	72.30	231	67.54	—	—	—	—	342	72.30	120	25.37	90	75.00	11	2.33	9	△	473
I. Összes testi szolg. Gesammte persönl. Dienstleistungen	f. — *m.*	10246	69.39	5068	49.46	—	—	—	—	10246	69.39	4153	28.13	2348	56.54	367	2.48	241	65.67	14766
	n. — *w.*	24227	89.62	9022	37.24	—	—	—	—	24227	89.62	2622	9 70	1248	47.60	185	0.68	123	66.49	27034
	e. — *zus.*	34773	82.47	14090	42.03	—	—	—	—	34473	82.47	6775	16.21	3596	53.08	552	1.32	364	65.94	41800

a) államhivatalnok *Staatsbeamte*		980	87.50	980	100.00	—	—	—	—	980	11.16	125	11.16	125	100.00	15	1.34	15	△	1120
b) megyei hivatalnok *Comitatsbeamte*		104	96.30	104	100.00	—	—	—	—	104	96.30	4	3.70	4	△	—	—	—	—	108
c) városi hivatalnok *Städtische Beamte*		387	97.73	387	100.00	—	—		—	387	97.73	9	2.27	9	△	—	—	—	—	396
d) egyéb hivatalnok *Sonst. Beamte*		729	78.39	729	100.00	—	—	—	—	729	78.39	163	17.53	163	100.00	38	4.08	38	△	930
e) ügyvéd *Advocaten*		544	98.02	544	100.00	—	—	—	—	544	98.02	10	1.80	10	△	1	0.18	1	△	555
	f. — *m.*	529	93.63	529	100.00	—	—	—	—	529	93.63	32	5.66	32	△	4	0.71	4	△	565
f) egészségügy *Sanitätspersonen*	n. — *w.*	181	92.35	140	77.35	—	—	—	—	181	92.35	12	6.12	10	△	3	1.53	2	△	196
	e. —*zus.*	**710**	**93.31**	**669**	**94.33**	—	—	—	—	**710**	**93.31**	**44**	**5.78**	**42**	△	**7**	**0.91**	**6**	△	761
	f. — *m.*	489	81.50	489	100.00	—	—	—	—	489	81.50	65	10.83	65	100.00*	46	7.67	46	△	600
g) nevelésügy *Unterricht*	n. — *w.*	163	37.56	163	100.00	—	—	—	—	163	37.56	78	17.97	78	100.00*	193	44.47	193	100.00	434
	e. —*zus.*	**652**	**63.06**	**652**	**100.00**	—	—	—	—	**652**	**63.06**	**143**	**13.83**	**143**	**100.00**	**239**	**23.11**	**239**	**100.00**	**1034**
h) irodalom *Literatur*		137	90.73	137	100.00	—	—	—	—	137	90.73	8	5.30	8	△	6	3.97	6	△	151
	f. — *m.*	352	58.57	311	88.35	16	2.66	13	△	368	61.23	192	31.95	189	98.44	41	6.82	40	△	601
i) müvészet *Kunst*	n. — *w.*	108	61.36	104	96.30	—	—	—	—	108	61.36	53	30.12	53	100.00*	15	8.52	15	△	176
	e. —*zus.*	**460**	**59.20**	**415**	**90.22**	**16**	**2.06**	**13**	△	**476**	**61.26**	**245**	**31.53**	**242**	**98.77**	**56**	**7.21**	**55**	**98.21***	**777**
j) isteni szolgálat *Gottesdienst*		129	86.58	128	99.22	—	—	—	—	129	86.58	17	11.41	17	△	3	2.01	3	△	149
k) könyvvivő *Buchhalter*		341	74.95	341	100.00	—	—	—	—	341	74.95	91	20.00	91	100.00*	23	5.05	23	△	455
	f. — *m.*	125	50.61	125	100.00	1	0.40	1	△	126	51.01	61	24.70	61	100.00*	60	24.29	60	100:00*	247
l) egyéb szell. szolg. *Sonst. geist. Dienstl.*	n. — *w.*	8	△	4	△	—	—	—	—	8	△	3	△	1	△	2	△	2	△	13
	e. —*zus.*	**133**	**51.15**	**129**	**96.99**	**1**	**0.39**	**1**	△	**134**	**51.54**	**64**	**24.62**	**62**	**96.87***	**62**	**23.84**	**62**	**100.00***	**260**
II. Egész szellemi szolgálat. Gesammte geistige Dienstleistungen	f. — *m.*	4846	82.46	4804	99.13	17	0.29	14	△	4863	82.75	777	13.22	774	99.61	237	4.03	236	99.59	5877
	n. — *w.*	460	56.17	411	89.35	—	—	—	—	460	56.17	146	17.83	142	97.26	213	26.00	212	99.53	819
	e. —*zus.*	**5306**	**79.24**	**5215**	**98.32**	**17**	**0.26**	**14**	△	**5323**	**79.50**	**923**	**13.78**	**916**	**99.24**	**450**	**6.72**	**448**	**99.56**	**6696**
a) gépész *Maschinisten*		186	57.41	171	91.94	30	9.26	30	△	216	66.67	66	20.37	61	92.63*	42	12.96	42	△	324
b) kocsis *Kutscher*		1474	85.60	723	49.05	—	—	—	—	1474	85.60	235	13.65	124	52.76	13	0.75	19	△	1722
	f. — *m.*	174	75.00	168	96.55	26	11.21	20	△	200	86.21	29	12.50	28	△	3	1.29	3	△	232
c) borbély, fodrász *Barbierе, Friseure*	n. — *w.*	229	91.60	159	69.43	—	—	—	—	229	91.60	19	7.60	19	△	2	0.80	2	△	250
	e. —*zus.*	**403**	**83.61**	**327**	**81.14**	**26**	**5.39**	**20**	△	**429**	**89.00**	**48**	**9.96**	**47**	△	**5**	**1.04**	**5**	△	**482**
	f. — *m.*	1028	66.84	808	78.59	—	—	—	—	1028	66.84	454	29.52	389	85.68	56	3.64	52	92.89*	1538
d) egyéb különf. szolg. *Sonst. versch. Dienstl.*	n. — *w.*	514	81.85	319	62.06	—	—	—	—	514	81.85	98	15.60	74	75.51*	16	2.55	16	△	628
	e. — *zus.*	**1542**	**71.19**	**1127**	**73.09**	—	—	—	—	**1542**	**71.19**	**552**	**25.48**	**463**	**83.88**	**72**	**3.33**	**72**	**100.00***	**2166**
III. Különféle szolgálatok összege Summe der verschiedenen Dienstl.	f. — *m.*	2862	75.00	1870	65.34	56	1.47	50	89.29*	2918	76.47	784	20.55	602	76.79	114	2.98	106	92.97	3816
	n. — *w.*	743	84.62	478	64.33	—	—	—	—	743	84.62	117	13.33	93	79.49	18	2.05	18	△	878
	e. —*zus.*	**3605**	**76.80**	**2348**	**65.13**	**56**	**1.19**	**50**	**89.29***	**3661**	**77.99**	**901**	**19.20**	**695**	**77.13**	**132**	**2.81**	**124**	**93.94**	**4694**

62. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 62. (Fortsetzung.)

	Magyar *Ungarn*				Tanoncz *Lehrlinge*				Összesen magyar (tanoncozal együtt) *Zusamm. Ungarn (sammt Lehrlingen)*		Osztrák *Oesterreicher*				Külföldi *Ausländer*				Összes létszám *Gesammtzahl*
	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	Létszám *Anzahl*	%	ezek közül tud irni *Hierunter können schreiben* Létszám *Anzahl*	vagyis 100 köz. *od. unt. je 100*	
a) katonaság, *Militärpersonen.*	86	63.70	82	95.35*	—	—	—	—	86	63.70	38	28.15	38	△	11	8.15	11	△	135
b) őrség, *Wache*	387	88.36	351	92.13					387	88.36	48	10.96	45	△	3	0.68	3	△	438
IV. Katonaság-őrség együtt. Militär u. Wache zusamm.	**473**	**82.55**	**433**	**91.54**	—		—		**473**	**82.55**	**86**	**15.01**	**83**	**96.51***	**14**	**2.44**	**14**	△	**573**
Egész személyes szolgálat. f. — *m.*	18427	73.61	12175	66.07	73	0.29	64	87.67*	18500	73.90	5800	23.17	3807	65.64	732	2.93	597	81.56	25032
Gesammte persönliche Dienstleist. n. — *w.*	25430	88.51	9911	38.97	—		—		25430	88.51	2885	10.04	1483	51.40	416	1.45	353	84.86	28731
e. — *zus.*	**43857**	**81.57**	**22086**	**50.36**	**73**	**0.14**	**64**	**87.67***	**43930**	**81.71**	**8685**	**16.15**	**5290**	**60.92**	**1148**	**2.14**	**950**	**82.75**	**53763**
F) ÖNÁLLÓ KERESET vagy FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK. Ohne selbstst. Erwerb oder ohne Beschäftigung																			
I. Saj. vagyonából élő f. — *m.*	895	79.27	836	93.41	—		—		895	79.27	190	16.83	183	96.31	44	3.90	44	△	1129
Aus eigenen Mitteln n. — *w.*	737	87.43	611	82.90	—		—		737	87.43	88	10.44	76	86.37*	18	2.13	17	△	843
Lebende e. — *zus.*	**1632**	**82.85**	**1447**	**88.66**	—		—		**1632**	**82.85**	**278**	**14.09**	**259**	**93.17**	**62**	**3.06**	**61**	**98.39***	**1972**
II. Gyámolitásból élő f. — *m.*	187	76.95	102	54.55	—		—		187	76.95	45	18.52	26	△	11	4.53	9	△	243
Von Unterstützung n. — *w.*	488	85.17	133	27.25	—		—		488	85.17	75	13.09	29	38.67*	10	1.74	8	△	573
Lebende e. — *zus.*	**675**	**82.72**	**235**	**34.81**	—		—		**675**	**82.72**	**120**	**14.71**	**55**	**45.83**	**21**	**2.57**	**17**	△	**816**
f. — *m.*	6919	95.30	6581	95.11	—		—		6919	95.30	272	3.75	259	95.22	69	0.95	68	98.55*	7260
III. Tanuló n. — *w.*	1505	94.77	1229	81.66	—		—		1505	94.77	61	3.84	50	81.97*	22	1.39	19	△	1588
Lernende e. — *zus.*	**8424**	**95.21**	**7810**	**92.36**	—		—		**8424**	**95.21**	**333**	**3.76**	**309**	**92.79**	**91**	**1.03**	**87**	**95.60***	**8848**
f. — *m.*	19269	94.86	5044	20.18	—		—		19269	94.86	862	4.24	390	45.14	183	0.90	99	54.10	20314
IV. Egyéb fogl. nélk. n. — *w.*	53017	89.64	26251	49.53	—		—		53017	89.64	5259	8.89	3589	68.23	868	1.47	692	79.72	59144
Sonstige Beschäftigungslose e. — *zus.*	**72286**	**90.97**	**31295**	**43.29**	—	—	—		**72286**	**90.97**	**6121**	**7.71**	**3979**	**65.00**	**1051**	**1.32**	**791**	**75.26**	**79458**
Önálló kereset v. foglalkozás nélküliek összesen f. — *m.*	27270	94.21	12563	46.07	—		—		27270	94.21	1369	4.73	858	62.67	307	1.06	220	71.66	28946
Ohne selbstständigen Erwerb oder o. Beschäftigung n. — *w.*	55747	89.70	28224	50.63	—		—		55747	89.70	5485	8.82	3744	68.26	918	1.48	736	80.17	62148
zusammen e. — *zus.*	**83017**	**91.13**	**40787**	**49.13**	—		—		**83017**	**91.13**	**6854**	**7.52**	**4602**	**67.14**	**1225**	**1.35**	**956**	**78.04**	**91094**
FŐÖSSZEG.	78047	75.97	52943	67.85	5500	5.35	4773	86.78	83547	81.32	16422	15.98	12872	78.38	2772	2.70	2459	88.71	102741
Hauptsumme.	87066	89.08	41846	48.06	126	0.13	108	84.13	87192	89.21	9117	9.33	5762	63.20	1426	1.46	1165	81.70	97735
	165113	**82.36**	**97789**	**57.41**	**5626**	**2.80**	**4881**	**86.72**	**170739**	**85.16**	**25539**	**12.74**	**18634**	**72.96**	**4198**	**2.10**	**3624**	**86.33**	**200476**

Foglalkozás és származás: Ausztria tartományainak és a külföld országainak részletezésével.

Beruf und Herkunft, unter Specificirung der Kronländer Oesterreichs und der Länder des Auslandes.

		Szám a az — Zahl der aus													Összesen idegen származásu — Zus. sind Fremd. Abstammung	Ausztriából származik — Aus Oesterr. stammen		Külföldről származik — Aus dem Ausl. stammen	
		Ausztr. herczegségekből — dem ster. Herzogthümern	Gácsországból és Bukovinából — Galizien und Bukowina	Karinthiából, Krajnából és Stiriából — Kärnthen, Krain u. Steiermark	Csehországból — Böhmen	Morvaországból — Mähren	Szilczióból — Schlesien	Tirolból, Salzburgból, Isztriából és Triesztből — Tir., Salzb., Istr. u. Triest	Poroszországból — Preussen	Egyéb Németországból — dem übrigen Deutschland	Olaszországból — Italien	Franczia-országból — Frankreich	Helvécziából — der Schweiz	Egyéb külf. országokból — sonst. ausländ. Staaten		Összesen — insgesammt	vagyis az össz. ausztriak számát — 100 tevén — od. wenn d. Zahl aller Oesterreicher — 100 gesetzt wird.	Összesen — insgesammt	vagyis az össz. külföldiek számát — 100 tevén — od. wenn d. Zahl aller Ausländer — 100 gesetzt wird.
		származó egyéneknek — stammenden Personen																	
A) ÖSTERMELÉS.	**Urproduction.**																		
I. Mezögazdaság	Landwirthschaft	21	3	.	41	14	1	.	5	14	.	.	.	3	106	84	0.33	22	.
II. Marhatenyésztés	Viehzucht	1	1	.	4	2	.	.	1	1	.	.	.	.	10	8	.	2	.
III. Egyéb östermelés	Sonstige Urproduction	.	1	.	6	2	.	1	2	.	.	.	.	.	12	10	.	2	.
Östermelés össze	*Gesammte Urproduction*	**22**	**5**	.	**51**	**18**	**1**	**1**	**8**	**15**	.	.		**3**	**128**	**102**	**0.40**	**26**	.
B) IPAR.	**Industrie.**																		
a) Pék	*Bäcker*	17	9	6	112	81	17	3	2	13	1	.	1	1	263	245	0.96	18	.
b) mészáros	*Fleischer*	34	4	4	87	48	5	1	2	9	.	.	1	2	197	183	0.72	14	.
c) hentes s más húsipár	*Selcher und sonst. Fleischand*	10	2	.	43	23	4	.	3	8	8	1	1	1	104	82	0.32	22	.
d) malom-ipar	*Mühlenindustrie*	40	11	8	91	25	13	2	10	17	1	.	20	1	239	190	0.74	49	.
e) édességek	*Conditorei*	11	3	2	13	6	2	1	3	12	3	.	2	1	59	38	.	21	.
f) ser, szeszes ital	*Bierbr. u. Erzeug. geist. Getr.*	37	2	23	73	18	8	2	13	75	.	1	2	3	257	163	0.64	94	2.24
g) korcsmáros, kávés	*Gast- u. Kaffeewirthschaft*	303	49	38	221	214	64	5	15	80	3	4	3	3	1002	894	3.50	108	2.57
h) pálinkamérés s egyéb eledelipar	*Branntweinsch. u. s. Narungsg.*	6	9	2	11	10	1	.	4	4	3	2	.	.	52	39	.	13	.
I. Eledel-ipar	Nahrungsgewerbe	**458**	**89**	**83**	**651**	**425**	**114**	**14**	**52**	**218**	**13**	**8**	**30**	**12**	**2173**	**1834**	**7.18**	**339**	**8.08**
a) Szabó	*Schneider*	61	159	25	304	162	18	8	12	12	2	1	1	11	776	737	2.89	39	.
b) czipész	*Schuster*	74	58	29	299	229	49	9	15	24	2	.	.	2	790	747	2.92	43	.
c) szücs	*Kürschner*	3	2	4	35	12	5	.	1	.	1	.	.	.	63	61	0.24	2	.
d) egyéb ruházat-ipar	*Sonst. Kleidungsgewerbe*	38	9	9	17	13	2	1	11	3	1	.	.	.	104	89	0.35	15	.
II. Ruházat	Kleidungsgewerbe	**176**	**228**	**67**	**655**	**416**	**74**	**18**	**39**	**39**	**6**	**1**	**1**	**13**	**1733**	**1634**	**6.40**	**99**	**2.36**
a) kőmüves	*Maurer*	100	15	12	200	208	15	12	8	10	8	.	1	1	590	562	2.20	28	.
b) kőfaragó, kőmunkás	*Steinmetze*	3	.	2	7	7	1	1	2	5	9	.	.	.	37	21	.	16	.
c) ács, faépitő	*Zimmerleute*	28	9	5	81	64	4	3	11	7	4	.	4	4	224	194	0.70	30	.
d) egyéb épitő-ipar	*Sonst. Baugewerbe*	6	3	.	8	9	2	4	6	10	16	.	.	1	65	32	.	33	.
III. Épitö-ipar	Baugewerbe	**137**	**27**	**19**	**296**	**288**	**22**	**20**	**27**	**32**	**37**	.	**5**	**6**	**916**	**809**	**3.17**	**107**	**2.55**

64. számú tábla. (Folytatás.)

Tabelle Nr. 64. (Fortsetzung.)

		Száma az — *Zahl der aus*													Összesen idegen származási *Zus. sind fremd. Abstammung*	Ausztriából származik *Aus Oesterr. stammen*		Külföldről származik *Aus dem Ausl. stammen*	
		Auszt. herczegségekből *den österr. Herzogthümern*	Galicziából és Bukovinából *Galizien und Bukowina*	Karintiából, Krajnából és Stiriából — *Kärnthen, Krain u. Steiermark*	Csehországból *Böhmen*	Morvaországból *Mähren*	Szilléziából *Schlesien*	Tirolból, Salzburgból, Isztriából és Triesztből *Tir., Salzb., Istr. u. Triest*	Poroszországból *Preussen*	Egyéb Németországból *dem übrigen Deutschland*	Olaszországból *Italien*	Franczia-országból *Frankreich*	Helvéczia-ból *der Schweiz*	Egyéb külf. országokból *sonst. ausländ. Staaten*		összesen *insgesammt*	vagyis az összes ausztriak számát — 100 tévén *od. wenn d. Zahl aller Oesterreicher — 100 ges. wird.*	összesen *insgesammt*	vagyis az összes külföldiek számát — 100 tévén *od. wenn d. Zahl aller Ausländer — 100 gesetzt wird.*
		származó egyéneknek — *stammenden Personen*																	
IV. Fonás, szövés	**Spinnerei und Weberei**	18	22	.	54	23	4	2	8	26	.	4	1	4	166	123	0.48	43	.
a) Mosás, tisztitás	*Wäscherei*	22	4	3	42	29	5	.	1	8	1	.	.	.	115	105	0.41	10	.
b) pipere	*Putzartikelindustrie*	12	.	.	6	6	4	.	.	1	.	.	.	.	29	28	.	1	.
V. Tisztitás, pipere	**Gew. f. Putz u. Reinigung**	**34**	**4**	**3**	**48**	**35**	**9**	.	**1**	**9**	**1**	.	.	.	**144**	**133**	**0.52**	**11**	.
VI. Agyag-ipar	**Thonindustrie**	9	16	4	35	9	1	.	.	4	.	.	.	.	78	74	0.39	4	.
a) Asztalos	*Tischler*	68	43	24	178	107	26	5	14	48	3	2	2	8	528	451	1.77	77	1.83
b) esztergályos	*Drechsler*	8	1	.	7	3	1	2	3	5	.	.	1	1	32	22	.	10	.
c) egyéb fa-ipar	*Sonstige Holzindustrie*	38	11	9	91	47	11	4	12	21	1	1	1	.	247	211	0.83	36	.
VII. Fa-ipar	**Holzindustrie**	**114**	**55**	**33**	**276**	**157**	**38**	**11**	**29**	**74**	**4**	**3**	**4**	**9**	**807**	**684**	**2.68**	**123**	**2.93**
a) Drágakő s nemes érczi.	*Edelmet. u. Juweleninduslrie*	30	12	5	12	5	2	.	6	11	.	.	.	1	84	66	0.26	18	.
b) bádogos	*Spengler*	7	8	4	18	9	3	1	8	16	1	.	.	1	76	50	0.20	26	.
c) lakatos	*Schlosser*	62	23	11	151	76	17	5	29	57	3	1	10	12	457	345	1.35	112	2.67
d) kovács	*Schmiede*	20	17	7	59	35	5	3	12	8	1	.	1	2	170	146	0.57	24	.
e) egyéb vas és aczél-ip.	*Sonst. Eisen- u. Stahlindustrie*	13	3	5	18	16	6	1	8	9	.	.	3	2	84	62	0.24	22	.
f) öntőde	*Giesserei*	13	2	5	46	50	4	.	6	10	.	1	1	1	139	120	0.47	19	.
g) egyéb fém-ipar	*Sonstige Metallindustrie*	12	3	1	18	14	1	1	8	7	.	.	.	2	67	50	0.20	17	.
VIII. Fém-ipar	**Metallindustrie**	**157**	**68**	**38**	**322**	**205**	**38**	**11**	**77**	**118**	**5**	**2**	**15**	**21**	**1077**	**839**	**3.29**	**238**	**5.67**
IX. Sokszorositó-ipar	**Polygraphische Gewerbe**	49	19	8	22	26	5	8	29	30	1	.	2	4	203	137	0.54	66	1.57
X. Iparos müvészet	**Gewerbliche Kunst**	10	4	3	21	6	1	.	8	6		.	1	.	60	45	.	15	.
a) Órás	*Uhrmacher*	15	9	4	16	8	2	.	7	11	.	.	.	1	73	54	0.21	19	.
b) egyéb műszeripar	*Sonstige mechan. Gewerbe*	14	.	.	12	5	1	2	8	9	.	1	5	2	59	34	.	25	.
XI. Mü- és müszeripar	**Mechanische Gewerbe**	**29**	**9**	**4**	**28**	**13**	**3**	**2**	**15**	**20**	.	**1**	**5**	**3**	**132**	**88**	**0.34**	**44**	.
a) Cserző	*Gerber*	9	5	11	16	9	1	5	2	6	.	.	.	.	64	56	0.22	8	.
b) bőrmunkás	*Lederarbeiter*	21	8	8	59	31	5	2	22	18	2	.	.	3	179	134	0.52	45	.
c) könyvkötő	*Buchbinder*	16	3	2	13	3	4	.	9	15	.	1	.	2	68	41	.	27	.
d) egyéb bőr- és papirip.	*Sonst. Leder- u. Papierind.*	4	1	.	7	1	.	.	1	1	.	.	.	.	15	13	.	2	.
XII. Bőr- és papir-ipar	**Leder- u. Papierindustrie**	**50**	**17**	**21**	**95**	**44**	**10**	**7**	**34**	**40**	**2**	**1**	.	**5**	**326**	**244**	**0.96**	**82**	**1.95**

XIII. Olaj és zsir-ipar	Oel- u. Fettindustrie	2	.	1	4	3	.	.	.	.	.	.	.	.	10	10	.	.	.
XIV. Iparos festö	Färber u. gewerbl. Maler	31	12	16	52	36	4	.	24	21	5	.	3	2	206	151	0.59	55	1.31
XV. Nöi kéz-ipar	Weibliche Handarbeit	75	21	14	47	65	23	3	2	7	4	1	2	6	270	248	0.97	22	.
a) Kárpitos	Tapezierer	15	2	1	6	3	1	1	5	4	2	.	1	1	42	29	.	13	.
b) iparos egyéb czimen	Diverse Industriezweige	71	32	9	80	52	9	7	18	27	12	.	11	3	331	260	1.02	71	1.69
c) megnevezés nélkül	Ohne näh. Ang. d. Gewerbes	97	42	16	154	98	25	10	19	52	5	.	8	7	533	442	1.73	91	2.17
XVI. Vegyes iparágak	**Verschiedene Gewerbe.**	**183**	**76**	**26**	**240**	**153**	**35**	**18**	**42**	**83**	**19**	**.**	**20**	**11**	**906**	**731**	**2.87**	**175**	**4.17**
Ipar összege	*Gesammte Industrie*	**1532**	**667**	**340**	**2846**	**1904**	**381**	**114**	**387**	**727**	**103**	**21**	**89**	**96**	**9207**	**7784**	**30.48**	**1423**	**33.90**
C) FORGALOM.	**Verkehr.**																		
a) vasut	Eisenbahnverkehr	144	58	27	205	107	18	11	18	16	3	3	.	6	616	570	2.23	46	.
b) lófuvar	Gewöhnlicher Landverkehr	33	9	5	25	37	3	.	3	6	.	.	1	1	123	112	0.44	11	.
I. Száraz forgalom	**Landverkehr**	**177**	**67**	**32**	**230**	**144**	**21**	**11**	**21**	**22**	**3**	**3**	**1**	**7**	**739**	**682**	**2.67**	**57**	**1.36**
a) gőzhajó	Dampfschifferkehr	81	10	6	20	7	4	2	7	20	3	.	.	4	164	130	0.51	34	.
b) közönséges hajó	Gewöhnlicher Schiffverkehr	11	.	1	4	.	.	.	1	4	.	.	.	1	22	16	.	6	.
II. Vizi forgalom	**Wasserverkehr**	**92**	**10**	**7**	**24**	**7**	**4**	**2**	**8**	**24**	**3**	**.**	**.**	**5**	**186**	**146**	**0.57**	**40**	**.**
Forgalom összege	*Gesammter Verkehr*	**269**	**77**	**39**	**254**	**151**	**25**	**13**	**29**	**46**	**6**	**3**	**1**	**12**	**925**	**828**	**3.24**	**97**	**2.31**
D) KERESKEDELEM.	**Handel.**																		
I. Terményekkel	Handel mit Urproducten	16	22	67	35	30	2	2	3	20	5	.	1	7	210	174	0.68	36	.
II. Iparczikkekkel	Handel m. Industrieerz.	10	9	.	26	12	11	.	2	5	.	.	.	1	76	68	0.27	8	.
III. Pénzzel és hitellel	Handel m. Geld u. Credit	13	4	.	9	7	2	2	1	1	.	.	.	1	40	37	.	3	.
IV. Biztositás	Assecuranzen	7	3	2	9	2	5	.	2	3	.	.	.	1	34	28	.	6	.
V. Közvetitök	Vermittlungsgeschäfte	16	17	3	42	26	3	.	10	4	2	.	.	8	131	107	0.42	24	.
VI. Egyéb czimen	Sonstiger Handel	22	55	35	51	45	7	2	8	14	1	.	1	2	244	218	0.85	26	.
VII. Megnevezés nélkül	Kaufleute ohne näh. Ang.	128	75	57	217	140	29	10	45	61	7	3	25	35	832	656	2.57	176	4.19
Kereskedelem összege	*Gesammter Handel*	**212**	**185**	**164**	**389**	**262**	**59**	**16**	**71**	**108**	**15**	**3**	**27**	**55**	**1567**	**1288**	**5.04**	**279**	**6.65**
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT	**Persönliche Dienstleistungen.**																		
a) napszámos	Taglöhner	448	1620	136	1297	922	187	19	54	147	86	3	11	32	4971	4638	18.16	333	7.93
b) munkás	Arbeiter	12	32	.	26	16	6	2	6	9	7	.	2	.	118	94	0.37	24	.
c) szolga	Dienstleute	357	128	65	478	412	88	22	32	79	20	3	7	15	1706	1550	6.07	156	3.72
d) szakácsné	Köchinnen	64	20	14	95	99	12	5	4	9	1	.	1	4	328	309	1.21	19	.
e) dajka	Ammen	5	4	3	9	5	.	.	1	.	.	2	2	.	31	26	.	5	.
f) kéjhölgy	Lustdirnen	12	1	5	9	11	.	.	2	1	1	.	.	.	42	38	.	4	.
g) egyéb testi szolgálat	Sonst. körperl. Dienstleistung	15	50	9	24	12	9	1	2	3	4	.	.	2	131	120	0.47	11	.
I. Testi szolgálat	**Körperl. Dienstleistung**	**913**	**1864**	**232**	**1938**	**1477**	**302**	**49**	**101**	**248**	**119**	**8**	**23**	**53**	**7327**	**6775**	**26.53**	**552**	**13.15**
a) Államhivatalnok	Staatsbeamte	31	15	3	41	27	3	5	5	5	2	1	2	.	140	125	0.49	15	.
b) megyei hivatalnok	Comitatsbeamte	2	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	4	4	.	.	.
c) városi hivatalnok	Städtische Beamte	3	.	.	4	2	.	.	.	.	.	.	.	.	9	9	.	.	.

64. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **64.** (Fortsetzung.)

		Száma az — Zahl der aus													Összesen illegen származási Zus. sind fremd. Abstammung	Ausztriából származik Aus Oesterr. stammen		Külföldről származik Aus dem Ausl. stammen	
		Ausztr. herczegségekből dem öster. Herzogthümern	Galicziából és Bukovinából Galizien und Bukowina	Karintiából, Krajnából és Stiriából — Kärnthen, Krain u. Steiermark	Cseh országból Böhmen	Morvaországból Mähren	Szilézia Schlesien	Tirolból, Salzburgból, Isztriából és Triesztből Tir., Salzb., Istr. u. Triest	Poroszországból Preussen	Egyéb Németországból dem übrigen Deutschland	Olaszországból Italien	Franczia országból Frankreich	Helvéczia der Schweiz	Egyéb külf. országokból sonst. ausländ. Staaten		összesen insgesammt	vagy ín az összes ausztriak számai — 100 tesen ob. wenn d. Zahl aller Oesterreicher — 100 ges. werd.	összesen insgesammt	vagy ín az összes külföldiek számai — 100 tesen ob. wenn d. Zahl aller Ausländer — 100 gesetzt wird
		származó egyéneknek — stammenden Personen																	
d) egyéb hivatalnok	Sonstige Beamte	52	11	3	48	40	9	.	14	12	4	2	5	1	201	163	0.64	38	.
e) ügyvéd	Advocaten	1	1	.	4	1	2	1	.	.	.	.	.	1	11	10	.	1	.
f) egészségügy	Sanitätspersonen	11	5	1	16	9	2	.	2	2	.	.	1	2	51	44	.	7	.
g) nevelésügy	Unterricht	47	13	10	39	24	7	3	44	32	8	61	71	23	382	143	0.56	239	5.69
h) irodalom	Literatur	5	.	1	.	1	1	.	4	2	.	.	.	.	14	8	.	6	.
i) művészet	Kunst	90	8	6	90	32	7	12	25	19	7	1	.	4	301	245	0.96	56	1.33
j) isteni szolgálat	Gottesdienst	5	4	.	1	5	2	.	.	.	.	.	.	3	20	17	.	3	.
k) könyvvivő	Buchhalter	27	8	3	27	19	5	2	5	15	.	1	.	2	114	91	0.36	23	.
l) egyéb szell. szolg.	Sonstige geistige Dienstleistung	22	6	3	15	10	3	5	21	24	.	3	7	7	126	64	0.25	62	1.48
II. Szellemi szolgálat	**Geistige Dienstleistung**	**296**	**71**	**30**	**286**	**171**	**41**	**28**	**120**	**111**	**21**	**69**	**84**	**45**	**1373**	**923**	**3.61**	**450**	**10.72**
a) Gépész	Maschinisten	12	6	3	18	17	3	7	18	10	1	2	8	3	108	66	0.26	42	.
b) kocsis	Kutscher	61	31	25	51	49	14	4	.	11	2	.	.	.	248	235	0.92	13	.
c) borbély, fodrász	Friseure, Barbiere	12	7	1	14	10	2	2	2	2	1	.	.	.	53	48	.	5	.
d) egyéb különféle szolg.	Sonst. verschied. Dienstleist.	114	61	17	185	134	30	11	24	32	8	2	4	2	624	552	2.16	72	1.72
III. Különféle szolgálat	**Verschiedene Dienstleist.**	**199**	**105**	**46**	**268**	**210**	**49**	**24**	**44**	**55**	**12**	**4**	**12**	**5**	**1033**	**901**	**3.53**	**132**	**3.14**
a) Katonaság	Militärpersonen	17	3	1	12	3	1	1	2	5	2	.	.	2	49	38	.	11	.
b) őrség	Wache	9	9	2	14	11	2	1	2	1	.	.	.	.	51	48	.	3	.
IV. Katonaság, őrség	**Militär und Wache**	**26**	**12**	**3**	**26**	**14**	**3**	**2**	**4**	**6**	**2**	.	.	**2**	**100**	**86**	**0.34**	**14**	.
Személyes szolg. összege	**Gesammte pers. Dienstl.**	**1434**	**2052**	**311**	**2518**	**1872**	**395**	**103**	**269**	**420**	**154**	**81**	**119**	**105**	**9833**	**8685**	**34.01**	**1148**	**27.35**
F) ÖNÁLLÓ KERESET v. FOGLALK. NÉLK.	**Ohne selbstst. Erwerb oder ohne Beschäftig.**																		
I. Saját vagyonából élő	Aus eig. Mitteln Lebende	94	35	6	64	53	19	7	12	28	5	.	1	16	340	278	1.09	62	1.48
II. Gyámolitásból élő	Von Unterstütz. Lebende	26	17	4	29	40	3	1	7	10	2	.	.	2	141	120	0.47	21	.
III. Tanuló	Lernende	135	33	25	64	58	13	5	17	16	5	3	4	46	424	333	1.30	91	2.17
IV. Egyéb fogl. nélk.	Sonstige Beschäftigungsl.	1899	662	232	1640	1368	235	85	296	397	103	43	68	144	7172	6121	23.97	1051	25.04
Önálló ker. nélk. összesen	**Ohne selbstst. Erw. zus.**	**2154**	**747**	**267**	**1797**	**1519**	**270**	**98**	**332**	**451**	**115**	**46**	**73**	**208**	**8077**	**6852**	**26.83**	**1225**	**29.18**
ÖSSZESITÉS	Recapitulation.																		
A) Őstermelés	Ueproduction	26	5	.	51	18	1	1	8	15	.	.	.	3	128	102	0.40	26	0.61
B) Ipar	Industrie	1532	667	340	2846	1904	381	114	387	727	103	21	80	96	9207	7784	30.48	1424	33.90
C) Forgalom	Verkehr	269	77	39	254	151	25	13	29	46	6	3	1	12	925	828	3.24	97	2.31
D) Kereskedelem	Handel	212	186	164	389	262	59	16	71	108	15	3	27	55	1567	1288	5.04	279	6.65
E) Személyes szolgálat	Persönliche Dienstleistungen	1434	2052	311	2518	1872	395	103	269	420	154	81	119	105	9833	8685	34.01	1148	27.35
F) Önálló kereset nélk.	Ohne selbstständigen Erwerb	2154	747	267	1797	1519	270	98	332	451	115	46	73	208	8077	6852	26.83	1225	29.18
Főösszeg	**Hauptsumme**	**5627**	**3734**	**1121**	**7855**	**5726**	**1131**	**345**	**1096**	**1767**	**393**	**154**	**303**	**479**	**29737**	**25539**	**100.00**	**4198**	**100.00**

65. számú tábla. Tabelle Nr. **65.**

A hitfelekezet és a foglalkozási mód közti összefüggés (a férfiaknál).

Zusammenhang zwischen Confession und Berufsart (bei den Männern).

A kereseti ág megnevezése. Benennung des Berufszweiges.		Katholikus *Katholiken*		Agostai *Luther.*		Helvét *Calvinier*		Zsidó *Juden*	
		Létszám *Anzahl*	tehát hányadik férfi*) *also d. wievielte Mann*	Létszám *Anzahl*	tehát hányadik férfi*) *also d. wievielte Mann*	Létszám *Anzahl*	tehát hányadik férfi*) *also d. wievielte Mann*	Létszám *Anzahl*	tehát hányadik férfi*) *also d. wievielte Mann*
A) ÖSTERMELÉS.	**Urproduction.**								
I. **Mezőgazdaság,**	**Landwirthschaft**	693	98	57	119	99	56	113	188
II. **Marhatenyésztés,**	**Viehzucht**	440	158	18	377	75	74	8	□
III. **Egyéb őstermelés,**	**Sonstige Urproduction**	61	□	4	□	—	—	2	□
Egész őstermelés.	***Gesammte Urproduction***	**1194**	**57**	**79**	**86**	**174**	**32**	**123**	**173**
B) IPAR.	**Industrie.**								
a) pék	*Bäcker*	580	117	69	98	27	205	69	308
b) mészáros	*Fleischer*	547	124	52	130	26	213	120	177
c) hentes s egyéb húsipar	*Selcherei u. sonstige Fleischindustrie*	423	160	23	295	7	□	17	□
d) malomipar	*Mühlenindustrie*	811	84	64	106	90	62	40	□
e) édességek	*Conditorei*	142	478	15	452	9	□	9	□
f) sör és szeszes ital	*Bierbr. u. Erzeug. geistig. Getränke*	242	280	34	200	1	□	59	361
g) kocsmáros, kávés	*Gast- und Kaffeewirthschaft*	1758	39	135	50	47	118	463	46
h) pálinkam. s egyéb eledelip.	*Branntweinsch. u. sonst. Nahrungsg.*	71	□	11	□	5	□	95	224
I. **Egész eledelipar.**	**Sämmtl. Nahrungsgewerbe**	**4674**	**15**	**403**	**17**	**212**	**26**	**875**	**24**
a) szabó	*Schneider*	2256	30	241	28	249	22	1638	13
b) czipész	*Schuster*	3704	18	338	20	374	15	316	67
c) szűcs	*Kürschner*	204	333	19	357	28	198	89	239
d) egyéb ruházat	*Sonstige Kleidungsgewerbe*	319	213	35	194	21	264	69	308
II. **Egész ruházatipar.**	**Sämmtl. Kleidungsgewerbe**	**6483**	**10**	**633**	**11**	**672**	**8**	**2112**	**10**
a) kőműves	*Maurer*	1750	39	76	89	34	130	3	□
b) kőfaragó	*Steinmetze*	217	313	9	□	3	□	3	□
c) ács	*Zimmerleute*	658	103	59	115	65	87	8	□
d) egyéb építőipar	*Sonstige Baugewerbe*	346	196	27	251	13	425	4	□
III. **Egész építőipar,**	**Sämmtliche Baugewerbe**	**2971**	**23**	**171**	**40**	**115**	**48**	**18**	□
IV. **Fonás-szövés ipara,**	**Spinnerei und Weberei**	**251**	**278**	**33**	**206**	**18**	**307**	**98**	**217**
V. **Tisztitás és pipere,**	**Putz- u Reinigungsgew.**	**24**	□	**2**	□	**1**	□	**14**	□
VI **Agyagipar.**	**Thonindustrie**	**185**	**367**	**12**	□	**2**	□	**58**	**367**
a) asztalos	*Tischler*	2285	30	220	31	279	20	75	284
b) esztergályos	*Drechsler*	122	556	27	251	4	□	23	□
c) egyéb faipar	*Sonstige Holzindustrie*	923	74	98	69	98	56	32	□
VII. **Egész faipar.**	**Sämmtliche Holzindustrie**	**3330**	**20**	**345**	**20**	**381**	**15**	**130**	**164**
a) drágakő s nemes érczipar	*Edelmetall und Juwelenindustrie*	194	350	40	170	10	□	235	91
b) bádogos	*Spengler*	215	316	35	194	7	□	85	250
c) lakatos	*Schlosser*	1540	44	224	30	130	43	106	201
d) kovács	*Schmiede*	822	82	114	60	164	44	57	373

*) E rovatba csak azon arányszámok vétettek föl, melyek 1 : 500-nál nagyobb visszonynak felelnek meg, mig a többiek helyébe a □-jel lép.

*) *Es sind in diese Rubrik nur jene Verhältnisszahlen aufgenommen, die keinem kleineren Verhältnisse als 1 : 500 entsprechen, u. tritt bei den seltener vertretenen Berufszweigen an die Stelle der Verhältnisszahl das Zeichen* □.

65. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **65.** (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése / Benennung des Berufszweiges		Katholikus / Katholiken: Létszám / Anzahl	Katholikus: tehát hányadik férfi? / also d. wieviellte Mann	Agostai / Luther.: Létszám / Anzahl	Agostai: tehát hányadik férfi? / also d. wieviellte Mann	Helvét / Calviner: Létszám / Anzahl	Helvét: tehát hányadik férfi? / also d. wieviellte Mann	Zsidó / Juden: Létszám / Anzahl	Zsidó: tehát hányadik férfi? / also d. wieviellte Mann
e) egyéb vas- és acélipar	*Sonstige Eisen- und Stahlindustrie*	183	371	27	251	5	□	3	□
f) öntöde	*Giesserei*	276	240	27	251	6	□	9	□
g) vegyes fémipar	*Sonstige Metallindustrie*	157	432	31	220	14	395	5	□
VIII. Egész fémipar,	Sämmtliche Metallindustrie	3387	20	498	14	336	16	500	42
IX. Sokszorositó-ipar,	Polygraphische Gewerbe	608	112	79	86	47	118	136	156
X. Iparos müvészet,	Gewerbliche Kunst	143	474	35	194	13	426	57	373
a) órás	*Uhrmacher*	114	□	18	377	6	□	57	373
b) egyéb műszeripar	*Sonstige mechanische Gewerbe*	93	□	15	□	10	□	11	□
XI. Egész műszeripar,	Sämmtl. mechan. Gewerbe	207	328	33	206	16	346	68	313
a) cserző	*Gerber*	152	446	40	170	31	178	34	□
b) bőrmunkás	*Lederarbeiter*	369	184	60	113	26	213	19	□
c) könyvkötő	*Buchbinder*	199	351	37	183	29	191	33	□
d) egyéb bőr- és papiripar	*Sonstige Leder- und Papierindustrie*	29	□	—	—	1	□	3	□
XII. Egész bőr- és papiripar,	Ges. Leder u. Papierind.	751	90	137	50	87	63	89	239
XIII. Olaj- és zsiripar,	Oel- und Fettindustrie	71	□	9	□	9	□	27	□
XIV. Iparos festő,	Färber u. gewerbl. Maler	425	151	63	108	14	395	140	152
a) kárpitos	*Tapezierer*	195	348	37	183	7	□	116	183
b) iparos egyéb czímen	*Diverse Industriezweige*	811	84	79	88	35	158	159	134
c) megnevezés nélküli iparos	*Ohne nähere Angabe des Gewerbes*	805	84	87	78	62	89	296	72
XVI. Egyéb iparágak,	Verschiedene Gewerbe	1811	37	203	33	104	53	571	37
Egész ipar,	*Gesammte Industrie*	25178	3	2621	3	2014	3	4791	4
C) FORGALOM.	**Verkehr.**								
a) vasut	*Eisenbahnverkehr*	947	72	86	79	28	198	81	263
b) lófuvar	*Gewöhnlicher Landverkehr*	791	86	42	162	38	145	61	349
I. Egész száraz forgalom,	Gesammter Landverkehr	1738	39	128	53	66	85	142	150
a) gőzhajó	*Dampfschiffverkehr*	520	130	34	200	47	118	9	□
b) közönséges hajózás	*Gewöhnlicher Schiffverkehr*	69	□	4	□	7	□	—	—
II. Egész vizi forgalom,	Gesammter Wasserverkehr	589	115	38	178	54	102	9	□
Egész forgalom,	*Gesammter Verkehr*	2327	29	166	41	120	46	151	143
D) KERESKEDELEM,	**Handel.**								
I. Terményekkel kereskedők,	Handel m. Urproducten	493	138	59	115	35	188	355	60
II. Iparczikkel kereskedők,	Handel m. Industrieerzeugn.	126	□	28	242	10	□	344	62
III. Pénzzel és hitellel k.,	Handel mit Geld u. Credit	101	□	22	309	5	□	83	256
IV. Biztositás,	Assecuranzen	96	□	20	339	9	□	87	245
V. Közvetítők,	Vermittlungsgeschäfte	125	□	24	283	13	426	630	34
VI. Kereskedők egyéb czímen,	Sonstiger Handel	264	257	45	151	16	346	490	43
VII. Megnevezés nélküli keresk.,	Kaufl. ohne näh. Ang.	1534	44	334	20	149	37	3447	6
Egész kereskedelem,	*Gesammter Handel*	2739	25	532	13	237	23	5436	4

65. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **65.** (Fortsetzung.)

A kereseti ág megnevezése. Benennung des Berufszweiges.		Katholikus *Katholiken* Létszám *Anzahl*	Katholikus *Katholiken* tehát hányadik férfi+) *also d. wieviele Mann*	Ágostai *Luther.* Létszám *Anzahl*	Ágostai *Luther.* tehát hányadik férfi+) *also d. wieviele Mann*	Helvét *Calviner* Létszám *Anzahl*	Helvét *Calviner* tehát hányadik férfi+) *also d. wieviele Mann*	Zsidó *Juden* Létszám *Anzahl*	Zsidó *Juden* tehát hányadik férfi+) *also d. wieviele Mann*
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT. Persönl. Dienstl.									
a) napszámos	*Taglöhner*	9000	7	685	10	431	13	1167	18
b) munkás	*Arbeiter*	213	318	28	242	6	□	28	□
c) szolga	*Dienstleute*	1870	36	153	44	192	29	276	77
d) egyéb testi szolgálat	*Sonstige körperliche Dienstleistungen*	185	367	22	339	13	426	246	86
I. Egész testi szolgálat,	Sämmtl. körperl. Dienstleist.	11268	6	888	8	642	9	1717	12
a) államhivatalnok	*Staatsbeamte*	800	86	89	76	145	38	34	□
b) megyei hivatalnok	*Comitatsbeamte*	67	□	11	□	23	241	1	□
c) városi hivatalnok	*Städtische Beamte*	320	212	35	194	18	341	12	□
d) egyéb hivatalnok	*Sonstige Beamte*	585	116	88	77	87	64	151	41
e) ügyvéd	*Advocaten*	310	219	83	82	84	66	54	394
f) egészségügy	*Sanitätspersonen*	298	228	63	108	45	123	149	145
g) nevelésügy	*Unterricht*	348	195	57	119	49	113	141	151
h) irodalom	*Literatur*	63	□	12	□	30	184	38	□
i) művészet	*Kunst*	431	156	45	151	32	172	89	239
j) isteni szolgálat	*Gottesdienst*	95	□	13	□	6	□	32	□
k) könyvvivő	*Buchhalter*	103	□	24	283	4	□	320	66
l) egyéb szellemi szolgálat	*Sonstige geistige Dienstleistungen*	139	488	61	111	23	241	20	□
II. Egész szellemi szolgálat,	Sämmtl. geist. Dienstleist.	3559	19	581	12	546	10	1041	20
a) gépész	*Maschinisten*	240	283	27	251	29	191	23	□
b) kocsis	*Kutscher*	1333	51	113	60	230	24	40	□
c) borbély, fodrász	*Friseure, Barbiere*	183	371	19	357	15	369	7	□
d) egyéb különféle szolgálat	*Sonstige verschiedene Dienstleistungen*	1152	59	122	56	87	64	151	141
III. Különf. szolg. összege,	Summe d. versch. Dienstl.	2908	23	281	24	361	15	221	96
a) katonaság	*Militärpersonen*	101	□	13	□	7	□	7	□
b) őrség	*Wache*	321	211	27	251	52	106	33	□
IV. Katonaság, őrség együtt,	Militär u. Wache zusamm.	422	161	40	169	59	94	40	□
Egész szem. szolg., Gesammte persönl. Dienstleist.		18157	4	1790	4	1608	3	3019	7
F) ÖNÁLLÓ KERESET v. FOGLALK. NÉLKÜL. Ohne selbstständ. Erwerb o. ohne Beschäftigung.									
I. Saját vagyonból élő,	Aus eigenen Mitteln Lebende	732	93	90	75	64	86	208	102
II. Gyámolitásból élő,	Von Unterstützung Lebende	156	435	13	□	6	□	63	338
III. Tanuló,	Lernende	3795	18	469	14	520	11	2285	9
IV. Egyéb,	Sonstige Beschäftigungslose	13575	5	1026	6	792	7	4995	4
Önálló kereset vagy foglalkozás nélkülieк összesen Ohne selbstst. Erwerb od. ohne Beschäft. zusamm.		18258	4	1598	4	1382	4	7551	4

63. számú tábla.
(A 66. sz. t. l. a 290. lapon.)

Foglalkozás és származás,
Beruf und Herkunft mit

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*		Magyarok összes száma *) *Gesammtzahl der Ungarn* *)	Magyar — *Ungarn.* Közülök — *Hievon stehen im Alter von:* 0—14 éves — *Jahren* Létszám *Anzahl*	%	15—30 éves — *Jahren* Létszám *Anzahl*	%	31—50 éves — *Jahren* Létszám *Anzahl*	%	51—60 éves — *Jahren* Létszám *Anzahl*	%	60 év felül *üb. 60 J. a.* Létszám *Anzahl*	%
A) ÖSTERMELÉS	*Urproduction* . . .	1561	12	0.77	390	24.98	829	53.11	217	13.90	113	7.24
B) IPAR	*Industrie*	27355	684	2.50	16207	59.25	8377	30.62	1485	6.43	602	2.20
C) FORGALOM	*Verkehr*	1882	11	0.58	784	41.66	879	46.71	159	8.45	49	2.60
D) KERESKEDELEM	*Handel*	7441	55	0.73	3218	43.25	2942	39.54	852	11.45	374	5.03
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT,	*Persönliche Dienstleistungen*	43857	1725	3.93	22309	50.87	15135	34.51	3320	7.57	1368	3.12
F) ÖNALLÓ KERESET VAGY FOGLALKOZÁS NÉLKÜL,	*Ohne selbstständigen Erwerb o. ohne Beschäftigung*	83017	44013	53.02	8530	22.31	13584	16.36	3501	4.22	3389	4.09
Összesen	— *Zusammen* . .	165113	46500	28.16	61438	37.21	41746	25.29	9534	5.77	5895	3.57

*) Tanoncz nélkül. — *Lehrlinge ungerechnet.*

500-nál több egyént foglalkoztató kereseti ágak: — Berufs-

Mezőgazdaság	*Landwirthschaft* . . .	960	5	0.52	298	31.04	406	42.29	164	17.08	87	9.06
Marhatenyésztés	*Viehzucht*	549	7	1.27	170	30.97	307	55.92	46	8.38	19	3.46
Pék	*Bäcker*	561	8	1.43	385	68.63	140	24.95	21	3.74	7	1.25
Mészáros	*Fleischer*	449	8	1.62	301	60.94	155	30.36	22	4.45	13	2.63
Malom-ipar	*Mühlenindustrie*	722	4	0.55	536	74.24	159	22.02	18	2.49	5	0.70
Vendéglős, kávés	*Gast- und Kaffeewirthschaft*	1467	29	1.96	750	51.13	530	36.13	127	8.66	31	2.12
Szabó	*Schneider*	3354	61	1.82	1657	49.40	1308	39.00	214	6.38	114	3.40
Czipész	*Schuster*	3204	65	2.03	1936	60.42	952	29.71	172	5.37	79	2.47
Kőmüves	*Maurer*	1088	16	1.47	624	57.35	374	34.38	60	5.51	14	1.29
Mosás	*Wäscherei*	850	4	0.47	260	30.59	469	55.18	88	10.35	29	3.41
Asztalos	*Tischler*	1988	30	1.51	1211	60.92	588	29.58	111	5.58	48	2.41
Lakatos	*Schlosser*	1187	16	1.35	824	69.41	287	24.19	46	3.87	14	1.18
Kovács	*Schmiede*	932	7	0.75	712	76.39	183	19.64	26	2.79	4	0.43
Sokszorosító ipar	*Polygraphische Gewerbe* .	549	28	5.10	403	73.40	101	18.40	13	2.37	4	0.73
Iparos festő	*Färber und gewerbl. Maler*	381	5	1.31	193	50.66	153	40.16	21	5.51	9	2.36
Női kézipar	*Weibliche Handarbeit* . .	2234	199	8.91	1524	68.22	422	18.89	57	2.55	32	1.43
Vasut	*Eisenbahnverkehr* . . .	528	3	0.57	200	37.88	263	49.81	53	10.04	9	1.70
Lófuvar	*Gewöhnlicher Landverkehr*	828	5	0.60	328	39.61	387	46.74	71	8.58	37	4.47
Gőzhajó	*Dampfschiffverkehr* . .	465	1	0.21	223	47.96	209	44.95	29	6.24	3	0.64
Kereskedelem	*Handel*	7441	55	0.74	3218	43.25	2942	39.54	852	11.45	374	5.02
Testi szolgálat:	*Körperliche Dienstleistung:*	34473	1690	4.91	18336	53.19	11207	32.51	2307	6.69	933	2.70
Ebből: Napszámos	*Hievon:* *Taglöhner* . .	16296	421	2.58	5703	35.00	7811	47.94	1690	10.37	670	4.14
Szolga	*Dienstleute* .	13733	1243	9.05	9618	70.03	2179	15.87	478	3.48	215	1.57
Szakácsné	*Köchinnen* . .	3228	19	0.59	2198	68.09	861	26.67	119	3.69	31	0.96
Dajka	*Ammen* . .	479	—	—	393	82.05	86	17.95	—	—	—	—
Szellemi szolgálat;	*Geistige Dienstleistungen:*	5306	11	0.21	2245	42.31	2186	41.20	618	11.65	246	4.63
Ebből: Államhivatal	*Hievon:* *Staatsbeamte* .	980	1	0.10	407	41.53	407	41.53	123	12.55	42	4.29
Ügyvéd	*Advocaten* .	544	—	—	188	34.56	257	47.24	70	12.87	29	5.33
Egészségügy	*Sanitätspersonen*	710	—	—	250	35.21	311	43.80	102	14.37	47	6.62
Nevelésügy	*Unterricht* .	652	—	—	279	42.79	264	40.49	66	9.95	46	7.01
Művészet	*Kunst* . . .	460	5	1.09	217	47.17	187	40.65	37	8.04	14	3.05
Kocsis	*Kutscher*	1474	12	0.83	800	54.26	576	39.07	81	5.50	5	0.34
Saját pénzéből élő	*Aus eigenen Mitteln Lebende*	1632	—	—	173	10.60	536	32.84	389	23.84	534	32.72
Gyámolításból élő	*Von Unterstützung Lebende*	675	8	1.18	37	5.48	110	16.30	102	15.11	418	61.93

a kor tekintetbevételével.

Berücksichtigung des Alters.

Tabelle Nr. 63.

(Tabelle Nr. 66 s. S. 290).

Osztrákok összes száma Gesammtzahl der Oesterreicher	Osztrák — Oesterreicher. Közülök — Hievon stehen im Alter von: 0—14 éves — Jahren Létszám Anzahl	%	15—30 Létszám Anzahl	%	31—50 Létszám Anzahl	%	51—60 Létszám Anzahl	%	60 év. felül üb. 60 J. Létszám Anzahl	%	Külföldiek összes száma Gesammtzahl der Ausländer	Külföldi — Ausländer. Közülök — Hievon stehen im Alter von: 0—14 éves — Jahren Létszám Anzahl	%	15—30 Létszám Anzahl	%	31—50 Létszám Anzahl	%	51—60 Létszám Anzahl	%	60 év. felül üb. 60 J. alt Létszám Anzahl	%
102	—	—	29	28.43	54	52.94	9	61.76	10	9.81	26	—	—	6	△	18	△	2	△	—	—
7784	47	0.60	3728	47.90	3220	41.37	588	7.55	201	2.58	1423	14	0.98	701	49.25	540	37.95	105	7.38	63	4.44
828	—	—	257	31.04	501	60.51	57	6.88	13	1.57	97	—	—	28	28.87*	54	55.67*	7	7.21	8	8.25*
1288	8	0.62	437	33.93	600	46.59	168	13.04	75	5.82	279	1	0.36	113	40.50	123	44.09	20	7.17	22	7.88
8685	79	0.91	3241	37.32	4348	50.06	714	8.22	303	3.49	1148	14	1.22	524	45.64	472	41.12	96	8.36	42	3.66
6852	1552	22.65	1668	24.34	2420	35.32	580	8.47	632	9.22	1225	316	25.80	317	25.88	380	31.02	73	5.95	139	11.35
25539	**1686**	**6.60**	**9360**	**36.65**	**11143**	**43.63**	**2116**	**8.29**	**1234**	**4.83**	**4198**	**345**	**8.22**	**1689**	**40.23**	**1587**	**37.80**	**303**	**7.22**	**274**	**6.53**
zweige, denen mehr als 500 Personen angehören:																					
84	—	—	26	30.96*	42	50.00*	8	9.52*	8	9.52*	22	—	—	5	△	16	△	1	△	—	—
8	—	—	1	△	5	△	1	△	1	△	2	—	—	—	—	1	△	1	△	—	—
245	1	0.41	153	62.45	83	33.87	7	2.86	1	0.41	18	—	—	8	△	7	△	2	△	1	△
183	—	—	97	53.01	65	35.52	14	7.65	7	3.82	14	—	—	7	△	3	△	3	△	1	△
190	—	—	99	52.11	87	45.79	4	2.10	—	—	49	1	△	23	△	24	△	—	—	1	△
894	4	0.45	390	43.62	390	43.62	85	9.51	25	2.80	108	—	—	28	25.93	56	51.85	19	17.59	5	4.63
737	1	0.13	280	37.99	346	46.95	75	10.18	35	4.75	39	—	—	8	△	14	△	5	△	12	△
747	1	0.13	296	39.62	346	46.32	78	10.44	26	3.49	43	—	—	21	△	13	△	6	△	3	△
562	2	0.36	251	44.66	238	42.34	55	9.79	16	2.85	28	—	—	15	△	12	△	—	—	1	△
103	—	—	20	19.42	59	57.28	19	18.45	5	4.85	10	—	—	2	△	5	△	—	—	3	△
451	1	0.22	203	45.01	192	42.57	44	9.76	11	2.44	77	1	1.30*	38	49.35*	21	27.40*	5	6.49*	12	15.46*
345	2	0.58	222	64.35	101	29.27	16	4.64	4	1.16	112	—		78	69.64	25	22.32	7	6.25	2	1.79
146	1	0.68	71	48.63	63	43.15	9	6.17	2	1.37	24	—		10	△	12	△	1	△	1	△
137	2	1.46	83	60.58	49	35.77	3	2.19	—	—	66	—		31	46.97*	32	48.48	2	3.03*	1	1.52*
151	2	1.32	64	42.38	66	43.71	14	9.27	5	3.31	55	—		26	47.27*	23	41.82*	5	9.09*	1	1.82*
248	5	2.02	151	60.89	69	27.82	16	6.45	7	2.82	22	1	△	15	△	5	△	1	△	—	—
570	—	—	189	33.16	350	61.40	26	4.56	5	0.88	46	—	—	11	△	29	△	3	△	3	△
112	—	—	13	11.61	74	66.07	19	16.96	6	5.36	11	—	—	—	—	7	△	2	△	2	△
130	—	—	48	36.92	70	53.86	10	7.69	2	1.53	34	—	—	12	△	18	△	1	△	3	△
1288	8	0.62	437	33.93	600	46.59	168	13.04	75	5.82	279	1	0.36	113	40.50	123	44.09	20	7.17	22	7.88
6775	79	1.67	2630	38.82	3366	49.68	509	7.51	191	2.82	552	11	1.99	223	40.40	243	44.02	52	9.42	23	4.17
4638	33	0.71	1362	29.37	2681	57.81	402	8.66	160	3.45	333	9	2.70	105	31.53	170	51.06	38	11.41	11	3.31
1550	44	2.84	948	61.16	446	28.77	88	5.68	24	1.55	156	2	1.28	84	53.85	46	29.49	14	8.97	10	6.41
309	1	0.32	198	64.08	98	31.72	10	3.24	2	0.64	19	—	—	11	△	8	△	—	—	—	—
26	—	—	19	△	7	△	—	—	—	—	3	—	—	5	△	—	—	—	—	—	—
923	—	—	350	37.92	431	46.70	90	9.75	52	5.63	450	3	0.67	249	55.33	157	34.89	28	6.22	13	2.89
125	—	—	28	22.40	75	60.00	16	12.80	6	4.80	15	—	△	1	△	12	△	1	△	1	△
10	—	—	2	△	6	△	1	△	1	△	1	—	△	—	—	1	△	—	—	—	—
44	—	—	14	△	15	△	10	△	5	△	7	—	△	1	△	3	△	1	△	2	△
143	—	—	56	39.16	58	40.56	14	9.79	15	10.49	239	2	0.84	147	61.51	71	29.71	12	5.02	7	2.92
245	—	—	109	44.49	109	44.49	17	6.93	10	4.09	56	1	1.79*	25	44.64*	23	41.07*	5	8.93*	2	3.57*
235	—	—	80	34.04	136	57.87	16	6.81	3	1.28	13	—	—	2	△	11	△	—	—	—	—
278	—	—	16	5.76	99	35.61	66	23.74	97	34.89	62	—	—	8	12.90	14	22.58	7	11.29	33	53.23
120	1	0.83	5	4.17	16	13.34	19	15.83	79	65.83	21	—	—	1	△	3	△	3	△	14	△

66. számú tábla.

Foglalkozás és müveltség, tekintettel a korra és

Beruf und Bildung, mit Berücksichtigung des Alters und

Kereseti ág / Berufszweig		Az első rovatban megnevezett és az alább kitett korban álló egyének közül tud irni olvasni: Átalában a — Ueberhaupt unter den												Munka-	
		0—14 évesek közül — Jahre alten		15—30 évesek közül — Jahre alten		31—50 évesek közül — Jahre alten		51—60 évesek közül — Jahre alten		60 éven felül über 60 Jahre		Összesen Zusammen		15—30 évesek	
		hány? wieviele?	%	hány? wieviele?	%	hány? wieviele?	%	hány? wieviele?	%	hány? wieviele?	%	hány? wieviele?	%	hány? wieviele?	%
Foglalkozással biró összes lakosság, *Gesammtzahl der Erwerbenden*	férfi m.	2840	79$_{85}$	28985	84$_{36}$	21554	77$_{11}$	4305	76$_{66}$	1722	74$_{67}$	59406	80$_{50}$	1059	93$_{88}$
	nő w.	989	52$_{11}$	10495	51$_{37}$	3726	36$_{75}$	733	33$_{58}$	234	24$_{97}$	16177	45$_{46}$	41	△
	együtt z.	3829	70$_{18}$	39480	72$_{05}$	25280	66$_{37}$	5038	64$_{00}$	1956	60$_{31}$	75583	69$_{10}$	1100	93$_{54}$
Foglalkozással nem biró lakosság, *Gesammte Einw. ohne Beschäftigung*	férfi m.	7884	35$_{81}$	3678	88$_{48}$	733	71$_{30}$	500	82$_{24}$	846	74$_{54}$	13641	47$_{16}$	—	—
	nő w.	8048	33$_{73}$	12284	75$_{10}$	9110	59$_{32}$	1875	52$_{88}$	1387	45$_{85}$	32704	52$_{62}$	—	—
	együtt z.	15932	34$_{72}$	15962	77$_{81}$	9843	60$_{08}$	2375	57$_{17}$	2233	53$_{57}$	46345	50$_{08}$	—	—
Egész lakosság, *Gesammte Bevölkerung*	férfi m.	10724	41$_{93}$	32663	84$_{80}$	22287	76$_{90}$	4805	77$_{20}$	2568	74$_{63}$	73047	71$_{10}$	1059	93$_{88}$
	nő w.	9037	35$_{08}$	22779	61$_{92}$	12836	50$_{31}$	2608	45$_{52}$	1621	40$_{91}$	48881	50$_{01}$	41	△
	együtt z.	19761	38$_{10}$	55442	73$_{62}$	35123	64$_{47}$	7413	62$_{02}$	4189	56$_{50}$	121928	60$_{81}$	1100	93$_{54}$
A) ÖSTERMELÉS, Urproduction.															
I. Mezőgazdaság, Landwirthschaft		16	△	272	79$_{68}$	382	82$_{33}$	135	78$_{03}$	78	82$_{10}$*	883	80$_{79}$	71	95$_{95}$*
II. Marhatenyésztés, Viehzucht		2	△	97	57$_{89}$	131	41$_{85}$	15	△	6	△	253	45$_{26}$	14	△
III. Egyéb österm., Sonst. Urprod.		1	△	21	△	21	△	6	△	6	△	55	79$_{71}$*	2	△
Östermelés összege. *Gesammte Urproduction.*	férfi m.	18	△	375	72$_{80}$	496	66$_{85}$	141	70$_{50}$	75	72$_{12}$	1105	69$_{69}$	76	89$_{65}$*
	nő w.	1	△	17	△	38	64$_{41}$*	15	△	15	△	86	64$_{18}$	11	△
	együtt z.	19	△	392	72$_{32}$	534	66$_{67}$	156	68$_{42}$	90	73$_{17}$	1191	69$_{20}$	87	87$_{00}$
B) IPAR, Industrie.															
a) Pék, *Bäcker*		26	△	515	90$_{04}$	206	89$_{56}$	20	△	8	△	775	88$_{88}$	15	△
b) mészáros, *Fleischer*		23	△	424	95$_{50}$	201	92$_{20}$	35	△	19	△	702	94$_{10}$	22	△
c) hentes s más húsipar, *Selcher etc.*		27	△	280	92$_{15}$	103	88$_{79}$	10	△	5	△	425	89$_{47}$	34	△
d) malomipar, *Mühlenindustrie*		26	△	574	84$_{04}$	236	87$_{41}$	18	△	4	△	858	84$_{70}$	5	△
e) édességek, *Conditoreien*		16	△	92	92$_{00}$	54	94$_{74}$*	6	△	3	△	171	92$_{93}$	4	△
f) sör- és szesz. it., *Bierbr. u. geist. Gtr.*		4	△	199	98$_{03}$	108	98$_{18}$	10	△	9	△	330	97$_{64}$	1	△
g) korcsm., kávés, *Gast- u. Kaffeew.*		47	△	1129	94$_{79}$	890	91$_{19}$	198	85$_{71}$	45	73$_{77}$*	2309	92$_{06}$	91	96$_{81}$*
h) pálinkamérés s egyéb eledel-ipar *Branntweinsch. u. sonst. Nahrungsgew.*		6	△	110	83$_{97}$	82	86$_{32}$*	22	△	7	△	227	85$_{34}$	11	△
I. Eledel-ipar, Nahrungsgewerbe		175	86$_{63}$	3323	91$_{59}$	1880	90$_{73}$	319	84$_{83}$	100	80$_{65}$	5797	90$_{55}$	183	97$_{34}$
a) szabó, *Schneider*		271	50$_{29}$	1862	88$_{20}$	1407	84$_{23}$	245	83$_{33}$	127	78$_{88}$	3912	85$_{50}$	191	92$_{72}$
b) czipész, *Schuster*		439	74$_{28}$	2204	86$_{63}$	1093	83$_{37}$	197	76$_{95}$	78	72$_{22}$	4011	83$_{39}$	128	92$_{73}$
c) szücs, *Kürschner*		22	△	153	91$_{62}$	110	89$_{43}$	20	△	8	△	313	90$_{47}$	21	△
d) egyéb ruházat, *Sonst. Kleidungsgew.*		36	△	211	90$_{56}$	143	81$_{71}$	15	△	11	△	416	85$_{77}$	10	△
II. Ruházatipar, Kleidungsgewerbe		768	76$_{80}$	4430	87$_{64}$	2753	84$_{01}$	477	81$_{12}$	224	75$_{04}$	8652	84$_{70}$	350	93$_{18}$
a) kőmüves, *Maurer*		73	84$_{88}$	822	80$_{67}$	453	72$_{60}$	78	67$_{82}$	24	△	1450	77$_{33}$	11	△
b) kőfaragó, *Steinmetze*		24	△	105	84$_{00}$	59	83$_{10}$*	10	△	—	—	198	84$_{98}$	1	△
c) ács, *Zimmerleute*		8	△	345	82$_{14}$	228	77$_{29}$	42	72$_{41}$*	8	△	631	78$_{87}$	1	△
d) egyéb épitőipar, *Sonst. Baugewerbe*		3	△	156	70$_{82}$	103	75$_{18}$	19	△	7	△	288	72$_{18}$	5	△
III. Épitő-ipar, Baugewerbe		108	77$_{70}$	1428	80$_{54}$	843	74$_{90}$	149	71$_{28}$	39	78$_{00}$*	2567	77$_{62}$	18	△
IV. Fonás-szövés ipara, Spinn. u. Weber.		35	68$_{63}$	176	73$_{33}$	104	73$_{24}$	25	△	7	△	347	73$_{21}$	12	△
a) mosás, tisztitás, *Waschen u. Putzen*		3	△	98	34$_{75}$	216	40$_{52}$	33	30$_{84}$	8	△	358	37$_{17}$	1	△
b) pipere, *Putzartikelindustrie*		12	△	126	91$_{97}$	53	91$_{38}$*	4	△	2	△	197	89$_{14}$	—	—
V. Tisztitás s pipere Gew. f. Putzu. Reinig.		15	△	224	53$_{46}$	269	45$_{52}$	37	32$_{71}$	10	△	555	46$_{57}$	1	△
VI. Agyagipar, Thonindustrie		10	△	75	64$_{10}$	63	57$_{80}$	16	△	5	△	169	62$_{43}$	7	△
a) asztalos, *Tischler*		198	80$_{16}$	1495	91$_{32}$	734	91$_{64}$	137	85$_{63}$	56	78$_{87}$*	2620	89$_{85}$	59	93$_{65}$*
b) esztergályos, *Drechsler*		16	△	108	96$_{43}$	32	△	8	△	4	△	168	95$_{45}$	6	△
c) egyéb fa-ipar, *Sonstige Holzindustrie*		56	80$_{00}$*	630	88$_{22}$	253	80$_{83}$	39	78$_{00}$*	19	△	997	85$_{29}$	26	△
VII. Fa-ipar, Holzindustrie		270	80$_{60}$	2233	90$_{60}$	1019	88$_{78}$	184	84$_{40}$	79	81$_{45}$*	3785	88$_{24}$	91	94$_{29}$*
a) drágakő és nem. érc, *Edelmet. u. Jaw.*		72	93$_{51}$*	243	97$_{59}$	120	96$_{78}$	19	△	12	△	466	96$_{48}$	24	△
b) bádogos, *Spengler*		22	△	208	94$_{51}$	80	95$_{24}$*	9	△	1	△	320	93$_{30}$	14	△
c) lakatos, *Schlosser*		167	94$_{35}$	1249	93$_{49}$	354	85$_{71}$	57	82$_{61}$*	14	△	1841	91$_{36}$	31	△
d) kovács, *Schmiede*		36	△	722	88$_{05}$	218	84$_{50}$	28	△	4	△	1008	86$_{22}$	22	△
e) e. vas- és aczélip., *S. Eisen u. Stahlind.*		5	△	93	81$_{58}$	58	74$_{36}$*	5	△	5	△	166	76$_{15}$	3	△
f) öntöde, *Giesserei*		34	△	153	86$_{44}$	86	92$_{47}$*	10	△	2	△	285	88$_{78}$	3	△
g) egyéb fém-ipar, *Sonst. Metallindustr.*		14	△	109	90$_{09}$	57	93$_{44}$*	7	△	2	△	189	90$_{43}$	3	△
VIII. Fém-ipar, Metallindustrie		350	8$_{28}$	2777	91$_{44}$	973	87$_{68}$	135	82$_{95}$	40	74$_{07}$*	4275	89$_{65}$	100	97$_{00}$

Tabelle Nr. **66.**

a munkaadók s munkavevők megkülönböztetésével.
mit Unterscheidung von Arbeitgeber und Arbeitnehmer.

Von den im untenbezeichneten Alter stehenden Personen, die den in Rubrik 1 genannten Berufszweigen angehören, können lesen u. schreiben:

adóknál — *bei Arbeitgebern*								Munkavevőknél*) — *bei Arbeitnehmern*)											
31—50		51—60		60 éven felül		Összesen		0—14		15—30		31—50		51—60		60 éven felül		Összesen	
közül — *Jahre alten*				*üb. 60 Jahre*		*Zusammen*		évesek közül — *Jahre alten*								*üb. 60 Jahre*		*Zusammen*	
hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%
3222	89_{85}	902	88_{17}	394	86_{40}	5577	90_{05}	548	64_{93}	20797	81_{94}	11869	69_{20}	1652	63_{64}	603	60_{85}	35469	75_{52}
66	64_{08}	25	△	21	△	153	66_{52}	893	49_{86}	9844	50_{02}	3248	35_{19}	499	26_{43}	155	20_{48}	14639	43_{90}
3288	89_{13}	**927**	86_{72}	**415**	84_{87}	**5730**	89_{21}	**1441**	54_{69}	**30641**	68_{00}	**15117**	57_{22}	**2151**	47_{97}	**758**	43_{36}	**50108**	62_{39}
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3222	89_{85}	902	88_{17}	394	86_{40}	5577	90_{05}	548	64_{93}	20797	81_{94}	11869	69_{20}	1652	63_{64}	603	60_{85}	35496	75_{52}
66	64_{08}	25	△	21	△	153	66_{52}	893	49_{86}	9844	50_{02}	3248	35_{19}	499	26_{43}	155	20_{48}	14639	43_{90}
3288	89_{13}	**927**	86_{72}	**415**	84_{87}	**5730**	89_{21}	**1441**	54_{69}	**30641**	68_{00}	**15117**	57_{22}	**2151**	47_{97}	**758**	43_{36}	**50108**	62_{39}
231	87_{50}	97	87_{50}	63	95_{45}*	462	89_{53}	3	△	124	75_{15}	59	69_{41}*	13	△	5	△	204	71_{08}
41	37_{96}	6	△	1	△	62	41_{89}	2	△	38	57_{58}*	28	△	1	△	3	△	72	53_{73}
6	△	3	△	1	△	10	△	—	—	16	△	7	△	1	△	3	△	27	—
240	75_{00}	91	89_{21}	50	92_{59}*	457	81_{17}	5	△	176	70_{40}	94	69_{65}	15	△	11	△	301	66_{74}
38	65_{52}	15	△	15	△	79	68_{70}	—	—	2	△	—	—	—	—	—	—	2	△
278	73_{54}	**106**	82_{89}	**65**	90_{28}*	**536**	79_{06}	**5**	△	**178**	70_{36}	**94**	69_{12}	**15**	△	**11**	△	**303**	66_{39}
61	95_{31}*	13	△	4	△	93	95_{88}*	8	△	463	90_{25}	129	87_{75}	6	△	4	△	610	89_{05}
61	95_{31}*	18	△	12	△	113	95_{80}	8	△	329	95_{09}	123	91_{79}	12	△	—	—	472	93_{84}
52	98_{11}*	4	△	2	△	92	96_{74}*	1	△	188	90_{38}	30	△	2	△	1	△	222	88_{80}
24	△	10	△	2	△	41	△	3	△	499	84_{72}	185	86_{05}	6	△	—	—	693	84_{62}
19	△	2	△	3	△	28	△	1	△	74	91_{36}*	21	△	—	—	—	—	96	91_{43}
16	△	4	△	7	△	28	△	2	△	196	98_{00}	86	97_{50}*	3	△	2	△	289	97_{63}
448	93_{34}	137	88_{96}	39	76_{17}*	715	91_{55}	31	△	1015	94_{51}	404	91_{20}	48	90_{57}*	5	—	1503	93_{41}
16	△	1	△	1	△	29	△	3	△	84	82_{35}	45	88_{23}*	9	△	2	△	143	85_{12}
697	93_{94}	**189**	89_{15}	**70**	82_{15}*	**1139**	92_{83}	**57**	90_{48}*	**2848**	91_{40}	**1023**	89_{60}	**86**	83_{49}	**14**	△	**4028**	90_{82}
508	87_{28}	129	88_{36}	71	81_{61}*	899	88_{05}	56	90_{32}*	1469	88_{55}	818	83_{30}	93	80_{87}	33	△	2469	86_{21}
422	89_{03}	125	80_{65}	42	79_{25}*	717	87_{33}	53	80_{30}*	1722	87_{06}	573	79_{83}	57	70_{37}*	25	△	2430	84_{35}
41	△	12	△	7	△	81	96_{43}*	3	△	109	90_{08}	63	85_{13}	6	△	1	△	182	87_{92}
33	—	4	△	6	△	53	86_{88}*	5	△	150	88_{75}	92	81_{42}	6	△	4	△	257	85_{38}
1004	88_{30}	**270**	84_{91}	**126**	80_{79}	**1750**	88_{07}	**117**	84_{78}	**3450**	87_{85}	**1546**	81_{88}	**162**	77_{51}	**63**	69_{24}*	**5338**	85_{37}
23	△	8	△	3	△	45	△	13	△	630	80_{35}	380	70_{50}	62	64_{58}*	20	△	1105	75_{48}
17	△	1	△	—	—	19	△	1	△	62	83_{78}*	27	△	6	△	—	—	96	82_{76}
22	△	9	△	—	—	32	△	2	△	298	82_{55}	179	77_{15}	30	△	6	△	515	79_{46}
49	81_{67}*	13	△	4	△	71	86_{58}*	1	△	110	69_{18}	39	69_{64}*	3	△	1	△	154	69_{06}
111	86_{72}	**31**	△	**7**	△	**167**	89_{90}	**17**	△	**1100**	79_{83}	**625**	72_{67}	**101**	66_{45}	**27**	△	**1870**	76_{30}
34	△	12	△	5	△	63	86_{30}*	12	△	146	71_{94}	53	65_{43}*	9	△	1	△	221	70_{16}
7	△	1	△	—	—	9	△*	3	△	97	34_{52}	197	38_{32}	31	29_{25}	3	—	331	35_{36}
2	△	—	—	1	△	3	△	10	△	107	91_{45}	12	△	1	△	—	—	130	89_{65}
9	△	**1**	△	**1**	△	**12**	△	**13**	△	**204**	51_{28}	**209**	39_{73}	**32**	9_{91}*	**3**	△	**461**	42_{65}
4	△	4	△	2	△	17	△	—	—	49	65_{33}*	42	70_{00}*	7	△	2	△	100	67_{57}
188	92_{16}	62	86_{03}*	32	△	341	89_{95}	20	△	1277	94_{38}	509	91_{22}	64	84_{21}*	20	△	1890	92_{33}
15	△	5	△	3	△	29	△	3	△	79	97_{53}*	12	△	2	△	1	△	97	96_{04}
65	91_{55}*	17	△	7	△	115	92_{74}	14	△	476	88_{47}	147	84_{00}	17	△	8	△	662	87_{45}
268	92_{10}	**84**	86_{50}*	**42**	△	**485**	91_{16}	**37**	69_{81}*	**1832**	92_{90}	**668**	89_{54}	**83**	85_{57}*	**29**	△	**2649**	91_{19}
48	△	7	△	4	△	83	96_{51}*	8	△	151	90_{38}	42	△	5	△	3	△	209	96_{32}
41	△	6	△	1	△	62	98_{41}*	—	—	158	93_{49}	34	△	3	△	—	—	195	91_{98}
62	93_{94}*	23	△	10	△	126	94_{03}	13	△	937	93_{23}	256	83_{93}	28	△	3	△	1237	90_{23}
39	△	7	△	2	△	70	90_{91}*	6	△	617	87_{77}	152	80_{85}	18	△	—	—	793	85_{73}
18	△	5	△	1	△	27	△	—	—	61	92_{42}*	26	△	—	—	2	△	89	88_{12}
10	△	4	△	2	△	19	△	3	△	76	85_{39}*	48	96_{00}*	5	△	—	—	132	89_{80}
17	△	—	—	2	△	22	△	4	△	61	93_{85}*	35	△	4	△	—	—	104	93_{69}
235	95_{92}	**52**	91_{33}*	**22**	△	**409**	94_{90}	**34**	△	**2061**	91_{48}	**593**	85_{57}	**63**	80_{77}*	**8**	△	**2759**	89_{43}

*) Tanoncz nélkül. — *Ohne Lehrlinge.*

66. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 66. (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése / *Benennung des Berufszweiges*	Az első rovatban megnevezett és az alább kitett korban álló egyének közül tud írni és olvasni. / *Von den im untenbezeichneten Alter stehenden Personen, die den in der ersten Rubrik genannten Berufszweigen angehören, können lesen und schreiben.*												
	átalában a — *Ueberhaupt unter den*												
	0—14 évesek közül — *Jahre alten*		15—30 évesek közül — *Jahre alten*		31—50 évesek közül — *Jahre alten*		51—60 évesek közül — *Jahre alten*		60 év felül / *üb. 60 Jahre*		Összesen / *Zusammen*		
	hány? / *wieviele?*	%	hány? / *wieviele?*	%	hány? / *wieviele?*	%	hány? / *wieviele?*	%	hány? / *wieviele?*	%	hány? / *wieviele?*	%	
IX. Sokszorosító ipar, Polygraph. Gew.	**113**	**95_{76}**	**584**	**96_{37}**	**178**	**97_{90}**	**16**	△	**5**	△	**896**	**96_{38}**	1)
X. Iparos művészet, Gewerbl. Künstler	**7**	△	**126**	**94_{74}**	**85**	**97_{70}***	**18**	△	**4**	△	**240**	**96_{61}**	2)
a) órás, *Uhrmacher*	6	△	107	98_{16}	53	94_{61}*	20	△	3	△	189	96_{43}	3)
b) egyéb műszeripar, *Sonst.mech. Gew.*	7	△	66	91_{67}*	35	△	7	△	6	△	121	93_{80}	4)
XI. Műszerip., Mechanische Gewerbe	**13**	△	**173**	**95_{56}**	**88**	**95_{65}**	**27**	△	**9**	△	**310**	**95_{38}**	5)
a) cserzőipar, *Gerber*	4	△	110	87_{30}	85	77_{98}	17	△	2	△	218	83_{85}	6)
b) bőr-munkás, *Lederarbeit*	35	△	273	96_{47}	125	95_{42}	17	△	6	△	456	95_{40}	7)
c) könyvkötő, *Buchbinder*	31	△	189	96_{92}	54	96_{43}*	9	△	7	△	290	97_{32}	8)
d) egyéb bőr- s papirip. Sonst. Leder- u. Papieri.	1	△	13	△	16	△	1	△	1	△	32	△	9)
XII. Bőr- s papirip., Led. u. Papierind.	**71**	**94_{67}***	**585**	**94_{66}**	**280**	**89_{17}**	**44**	△	**16**	△	**996**	**93_{67}**	10)
XIII. Olaj- s zsíripar, Oel- u. Fettind.	**3**	△	**63**	**98_{41}***	**38**	△	**7**	△	**6**	△	**117**	**99_{15}**	11)
XIV. Iparos festő, Färb u gew. Maler	**29**	△	**275**	**87_{30}**	**209**	**86_{36}**	**35**	△	**13**	△	**561**	**86_{57}**	12)
XV. Női kézipar, Weibl. Handarbeit	**198**	**83_{90}**	**1419**	**83_{63}**	**385**	**77_{89}**	**53**	**71_{62}***	**20**	△	**2075**	**81_{35}**	13)
a) kárpitos, *Tapezierer*	56	94_{92}*	168	95_{45}	101	94_{39}	11	△	3	△	339	95_{22}	14)
b) iparos egyéb czímen, *Div. Industrziw.*	71	78_{89}	511	85_{88}	369	84_{25}	78	82_{10}*	42	77_{78}	1071	84_{20}	15)
c) Közelebb megnevezés nélk. Ohne näh. Angabe	335	81_{11}	1132	76_{85}	452	68_{07}	80	68_{96}	19	△	2018	74_{71}	16)
XVI. Vegyes iparágak, Sonst. Industr.	**462**	**82_{21}**	**1811**	**80_{70}**	**922**	**76_{26}**	**169**	**76_{13}**	**64**	**69_{86}***	**3428**	**80_{45}**	17)
Ipar főösszege. *Gesammte Industrie* — férfi *m.*	2287	82_{44}	17179	89_{51}	9143	86_{05}	1558	83_{23}	593	80_{46}	30760	87_{38}	18)
nő *w.*	340	79_{25}	2523	73_{77}	946	58_{68}	153	50_{00}	48	37_{21}	4010	68_{01}	19)
együtt *z.*	**2627**	**82_{02}**	**19702**	**87_{13}**	**10089**	**82_{45}**	**1711**	**78_{90}**	**641**	**74_{01}**	**34770**	**84_{58}**	20)

1) Sokszorosító-ipar, *Polygraph. Gew.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	4	△	17	△	3	△	1	△	25	△
	munkavevő *Arbn.*	26	△	492	96.09	150	98.04	13	△	4	△	685	95.93
2) Iparos művészet, *Gewerbl. Kunst*	munkaadó *Arbg.*	.	.	9	△	11	△	5	△	1	△	26	△
	munkavevő *Arbn.*	1	△	93	94.90*	27	△	4	△	.	.	125	95.42
3) Órás *Uhrmacher*	munkaadó *Arbg.*	.	.	2	△	22	△	13	△	1	△	38	△
	munkavevő *Arbn.*	1	△	87	98.86*	19	△	4	△	.	.	111	97.37
4) Egyéb műszeripar, *Sonst.mechan.Gew.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	1	△	7	△	4	△	4	△	16	△
	munkavevő *Arbn.*	1	△	39	△	11	△	.	.	.	.	51	92.73*
5) Műszeripar össz., *Ges. mechan. Gew.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	3	△	29	△	17	△	5	△	54	96.43*
	munkavevő *Arbn.*	2	△	126	96.18	30	△	4	△	.	.	162	95.86
6) Cserző, *Gerber*	munkaadó *Arbg.*	.	.	3	△	12	△	6	△	1	△	22	△
	munkavevő *Arbn.*	1	△	88	85.44	69	76.67*	10	△	1	△	169	82.04
7) Bőrmunkás, *Lederarbeiter*	munkaadó *Arbg.*	.	.	2	△	36	△	11	△	6	△	55	96.49*
	munkavevő *Arbn.*	4	△	232	96.67	77	95.06*	6	△	.	—	319	95.51
8) Könyvkötő, *Buchbinder*	munkaadó *Arbg.*	.	.	7	△	21	△	7	△	7	△	42	△
	munkavevő *Arbn.*	4	△	151	97.42	30	△	.	.	.	.	185	97.37
9) Egyéb bőr- s papirip., *Sonst. Lederind.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	.	.	7	△	.	.	1	△	8	△
	munkavevő *Arbn.*	1	△	12	△	7	△	1	△	.	.	21	△
10) Bőr- s papirip. össz. *Ges. Leder- u. Papieri.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	13	△	76	98.70*	24	△	15	△	128	96.97
	munkavevő *Arbn.*	10	△	483	94.52	183	87.14	17	△	1	△	694	92.16
11) Olaj- s zsíripar, *Oel- u. Fettind.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	6	△	8	△	2	△	4	△	20	△
	munkavevő *Arbn.*		.	50	98.04*	18	△	4	△	1	△	73	98.65*
12) Iparos festő, *Färb. u. gewbl. Maler*	munkaadó *Arbg.*	.	.	12	△	54	88.52*	15	△	4	△	85	90.42*
	munkavevő *Arbn.*	4	△	214	88.43	111	83.46	14	△	6	△	349	86.60
13) Női kézipar, *Weibl. Handarbeit*	munkaadó *Arbg.*	.	.	5	△	1	△	.	.	.	.	6	△
	munkavevő *Arbn.*	169	82.44	1399	83.12	384	77.58	53	71.62*	20	△	2025	81.13
14) Kárpitos, *Tapezierer*	munkaadó *Arbg.*	.	.	18	△	38	△	7	△	1	△	64	98.31*
	munkavevő *Arbn.*	7	△	112	97.39	50	94.34*	3	△	.	—	172	96.63
15) Ipar. egyéb czímen, *Div. Industriezw.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	25	△	82	95.35*	26	△	10	△	143	96 74
	munkavevő *Arbn.*	7	△	393	84.52	173	77.93	21	△	18	△	612	80.63
16) Megnev nélk. ipar., *Ohne Ang. des Gew.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	5	△	22	△	4	△	1	△	32	△
	munkavevő *Arbn.*	71	68.52	952	75.02	396	66.44	64	65.31*	13	△	1493	71.35
17) Vegy. ip. összege, *Diverse Gewerbe*	munkaadó *Arbg.*	.	.	47	△	142	95.30	37	△	12	△	238	95.93
	munkavevő *Arbn.*	88	67.18	1457	78.80	619	70.66	88	69 22	31	58.49*	2283	75.17
18) Ipar össz., férfi *m.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	839	95.02	2684	91.76	738	88.49	311	86.63	4572	91.42
Ges. Ind. „	munkavevő *Arbn.*	334	80.68	13555	89.95	5454	84.10	617	79.00	174	72.20	20134	87.58
19) „ nő *w.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	22	△	16	△	8	△	6	△	52	65.82*
„ „	munkavevő *Arbn.*	253	76.43	2449	73.61	827	56.95	123	49.40	36	35.64	3688	67.55
20) „ együtt *z.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	861	94.61	2700	91.52	746	88.07	317	84.99	4624	91.02
„ „	munkavevő *Arbn.*	587	78.79	16004	87.00	6281	79.13	740	71.84	210	61.40	23822	83.73

66. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 66. (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése — *Benennung des Berufszweiges*	Az első rovatban megnevezett és az alább kitett korban álló egyének közül tud írni és olvasni — *Von den im untenbezeichneten Alter stehenden Personen, die den in der ersten Rubrik genannten Berufszweigen angehören, können lesen und schreiben*												
	átalában a — *Ueberhaupt unter den*												
	0—14		15—30		31—50		51—60		60 év. felül *über 60 Jahre*		Összesen *Zusammen*		
	évesek közül — *Jahre alten*												
	hány? *wie viele*	%	hány? *wie viele*	%	hány? *wie viele*	%	hány? *wie viele*	%	hány? *wie viele*	%	hány? *wie viele*	%	
C) FORGALOM, Verkehr.													
a) vasut, *Eisenbahnverkehr* . . .	5	△	383	95.51	593	92.37	73	89.02*	15	△	1069	93.20	1)
b) lófuvar, *Gewöhnl. Landverkehr* .	9	△	233	67.73	272	58.12	50	54.35*	16	△	580	60.48	2)
I. Egész száraz forg., Ges. Landverk.	14	△	616	82.68	865	77.93	123	70.69	31	50.00*	1649	78.30	3)
a) gőzhajózás, *Dampfschiffverkehr* .	1	△	250	88.34	260	87.54	36	△	8	△	555	88.24	4)
b) közönséges hajózás, *Gew. Schiffverk.*	2	△	40	△	23	△	8	△	.	.	73	87.95*	5)
II. Egész vizi forg., Wasserverk. zus.	3	△	290	88.41	283	87.35	44	△	8	△	628	88.20	6)
Egész forgalom, férfi — *männl.*	17	△	901	84.36	1139	80.91	165	76.30	39	56.52*	2261	80.01	7)
Ges. Verkehr nő — *weibl.*	—	—	5	△	9	△	2	△	—	—	16	△	
D) KERESKEDELEM, Handel.													
I. Terményekkel, Mit Urproducten	24	△	333	80.43	396	66.00	118	57.56	47	50.00*	918	68.45	8)
II. Iparczikkekkel, Mit Industrie-Erzeugn.	13	△	214	96.83	245	91.43	66	80.49*	22	△	560	90.32	9)
III. Pénzzel s hitellel, Mit Geld u. Cred.	.	.	124	100.00	70	100.00*	17	△	2	△	213	99.53	10)
IV. Biztosítás, Assecuranzen	.	—	102	93.58	87	100.00*	16	△	4	△	209	95.43	11)
V. Közvetitők, Vermittlungsgeschäfte	2	△	171	96.07	387	97.48	149	95.51	68	90.67*	777	96.16	12)
VI. Egyéb keresk., Sonstiger Handel	14	△	205	85.77	382	74.61	142	68.60	57	61.95	800	75.05	13)
VII. Az ág megnevezés nélküli, Kaufleute ohne nähere Angabe	296	100.00	3081	97.41	1632	94.28	325	91.29	134	79.29	5468	95.68	14)
Kereskedelem összege, férfi *m.*	352	98.05	4150	96.18	3051	93.42	778	89.12	306	82.48	8637	94.04	15)
Gesammter Handel nő *w.*	.	.	87	65.41	148	37.09	55	32.93	28	28.00	318	39.80	16)
együtt *z.*	**352**	**98.05**	**4237**	**95.30**	**3199**	**87.28**	**833**	**80.10**	**334**	**70.01**	**8955**	**89.70**	17)

1) Vasut, *Eisenbahnverkehr*	munkavevő *Arbn.*	3	△	382	95.50	593	92.37	73	89.02*	15	△	1066	93.18
2) Lófuvar, *Gewöhnl. Landverkehr*	munkaadó *Arbg.*	.	.	39	76.47*	91	70.54	17	△	6	△	153	67.40
	munkavevő *Arbn.*	5	△	113	69.75	90	65.69	9	△	4	△	221	66.77
3) Egész száraz forgalom, *Ges. Landverk.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	39	76.47*	91	70.54	17	△	6	△	153	67.40
	munkavevő *Arbn.*	8	△	495	88.08	683	87.68	82	83.67*	19	△	1287	87.25
4) Gőzhajó, *Dampfschiffverkehr*	munkavevő *Arbn.*	1	△	250	88.34	260	87.54	36	△	8	△	555	88.24
5) Közöns. hajó, *gew. Schiffsverkehr*	munkaadó *Arbg.*	.	.	.	.	1	△	1	△	.	.	2	△
	munkavevő *Arbn.*	2	△	40	△	22	△	7	△	.	.	71	88.75*
6) Eg. vizi forgalom, *Ges. Wasserverk.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	.	.	1	△	1	△	.	.	2	△
	munkavevő *Arbn.*	3	△	290	88.41	282	87.58	43	△	8	△	626	88.29
7) Egész forgal. *Ges. - Verkehr*	munkaadó *Arbg.*	.	.	39	△	83	70.94	16	△	6	△	139	67.47
m.	munkavevő *Arbn.*	11	△	785	88.20	965	87.58	125	85.62	27	△	1913	87.60
„ „ *n. w.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	5	△	9	△	2	△	—	—	16	△
8) Terménykereskedő *Handel m. Urprod.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	2	△	18	△	2	△	3	△	25	△
	munkavevő *Arbn.*	3	△	154	98.72	49	84.48*	12	△	6	△	224	94.12
9) Iparczikkel keresk. *Hand. m. Ind.-Erz.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	11	△	11	△	1	△	1	△	24	△
	munkavevő *Arbn.*	1	△	70	97.22*	29	△	4	△	2	△	106	98.15
10) Pénzzel s hitellel k. *Hand. m. Geld, Cred.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	3	△	4	△	.	.	.	.	7	△
	munkavevő *Arbn.*	.	.	110	100.00	58	100.00*	16	△	1	△	185	100.00
11) Biztositás, *Assecuranzen*	munkavevő *Arbn.*	Azonos a fönti összeggel (*Identisch mit dem obigen Betrage*)											
12) Közvetitők, *Vermittl.-Geschäfte*	munkaadó *Arbg.*	.	.	4	△	8	△	2	△	2	△	16	△
	munkavevő *Arbn.*	.	.	7	△	10	△	.	.	1	△	18	△
13) Egy. czim. keresk. *Sonstiger Handel*	munkaadó *Arbg.*	.	.	7	△	19	△	6	△	2	△	35	△
	munkavevő *Arbn.*	5	△	64	94.12*	9	△	3	△	3	△	84	91.31*
14) Megn. nélk. keresk. *Kaufl. ohne n. Ang.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	62	96.87*	120	97.56	43	△	16	△	241	96.40*
	munkavevő *Arbn.*	55	100.00*	1920	98.51	615	95.35	61	88.40*	24	△	2675	97.41
15) Eg. keresk. férfi *m.* *Ges. Hand.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	86	97.95*	177	95.16	54	93.10*	25	△	342	95.26
	munkavevő *Arbn.*	64	100.00*	2378	98.75	851	96.38	110	93.28	41	△	3444	97.87
16) „ nő *w.*	munkaadó *Arbg.*	.	.	3	△	3	△	.	.	.	.	6	△
„ „	munkavevő *Arbn.*	.	.	49	87.50*	6	△	2	△	.	.	57	73.07*
17) „ mindkét nem	munkaadó *Arbg.*	.	.	89	97.80*	180	93.75	54	93.10*	25	△	348	94.56
„ beide Geschl.	munkavevő *Arbn.*	64	100.00*	2427	98.50	857	95.12	112	91.06	41	△	3501	97.41

66. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 66. (Fortsetzung.)

Az első rovatban megnevezett és az alább kitett korban álló egyének közül tud írni és olvasni.
Von den im untenbezeichneten Alter stehenden Personen, die den in der ersten Rubrik genannten Berufszweigen angehören, können lesen und schreiben.

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	átalában a — *Ueberhaupt unter den*											
	0—14 évesek közül — *Jahre alten*		15—30 évesek közül — *Jahre alten*		31—50 évesek közül — *Jahre alten*		51—60 évesek közül — *Jahre alten*		60 év felül *üb. 60 Jahre*		Összesen *Zusammen*	
	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%	hány? *wieviele?*	%
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT. Persönliche Dienstleistungen.												
a) napszámos, *Taglöhner* férfi *m.*	101	36_{73}	1774	46_{09}	2627	44_{65}	474	44_{67}	187	45_{39}	5163	44_{97}
nő *w.*	39	20_{74}	652	19_{63}	1083	22_{67}	157	14_{69}	52	12_{12}	1983	20_{26}
együtt *z.*	**140**	**30_{24}**	**2426**	**33_{83}**	**3710**	**34_{80}**	**631**	**29_{82}**	**239**	**28_{42}**	**7146**	**33_{60}**
b) munkás, *Arbeiter*	1	△	71	62_{28}	84	57_{14}	5	△	4	△	165	58_{79}
c) szolga, *Dienstleute* férfi *m.*	24	△	829	76_{97}	880	83_{02}	194	78_{54}	72	72_{73}*	1999	78_{95}
nő *w.*	580	46_{77}	4768	49_{81}	651	40_{41}	104	31_{23}	31	20_{67}	6134	47_{52}
együtt *z.*	**604**	**46_{86}**	**5597**	**52_{55}**	**1531**	**57_{39}**	**298**	**51_{38}**	**103**	**41_{37}**	**8133**	**52_{68}**
d) szakácsnő, *Köchinnen*	10	△	1371	56_{96}	464	47_{99}	57	44_{19}	12	△	1914	53_{82}
e) dajka, *Ammen*	—	—	174	41_{73}	43	46_{24}*	—	—	—	—	217	42_{55}
f) kéjhölgy, *Lustdirnen*	1	△	144	53_{73}	—	—	—	—	—	—	145	52_{92}
g) egyéb testi sz., *Sonst körp. Dienstl.*	1	△	121	74_{69}	182	66_{91}	12	△	14	△	330	69_{77}
I. Testi szolgálat. Körp. Dienstl férfi *m.* (mind munkavevő *Sämmtl. Arbeitnehm.*)	127	38_{48}	2795	53_{73}	3773	51_{23}	685	60_{30}	277	51_{77}	7657	51_{85}
nő *w.*	630	43_{45}	7109	44_{47}	2241	30_{07}	318	20_{76}	95	15_{36}	10393	38_{44}
együtt *z.*	**757**	**51_{15}**	**9904**	**46_{74}**	**6014**	**40_{59}**	**1003**	**37_{59}**	**372**	**32_{43}**	**18050**	**43_{18}**
a) Államhivatalnok, *Staatsbeamte*	1	△	436	100_{00}	494	100_{00}	140	100_{00}	49	△	1120	100_{00}
b) megyei hivatalnok, *Comitatsbeamte*	—	—	35	△	46	△	22	△	5	△	108	100_{00}
c) városi hivatalnok, *Städt. Beamte.*	—	—	133	100_{00}	198	100_{00}	53	100_{00}*	12	△	396	100_{00}
d) egyéb hivatalnok. *Sonst. Beamte.*	5	△	371	100_{00}	401	100_{00}	117	100_{00}	36	△	930	100_{00}
e) ügyvéd, *Advocaten*	—	—	190	100_{00}	264	100_{00}	71	100_{00}*	30	△	555	100_{00}
f) egészségügy, *Sanitätspersonen*	—	—	258	97_{36}	307	93_{31}	107	94_{69}	45	83_{33}*	717	94_{22}
g) nevelésügy, *Unterricht*	2	△	482	100_{00}	393	100_{00}	89	100_{00}*	68	100_{00}*	1034	100_{00}
h) irodalom, *Literatur*	—	—	67	100_{00}*	72	100_{00}*	8	△	4	△	151	100_{00}
i) művészet, *Kunst*	14	△	345	96_{91}	295	92_{48}	50	84_{74}*	21	△	725	93_{31} [1]
j) isteni szolgálat, *Gottesdienst*	—	—	34	△	59	100_{00}*	34	△	21	△	148	99_{33}
k) könyvvivő, *Buchhalter.*	—	—	333	100_{00}	102	100_{00}	17	△	3	△	455	100_{00} [2]
l) egyéb szell. szolg. *Sonst. geist. Dienstl.*	1	△	141	95_{92}	97	100_{00}	13	△	2	△	254	97_{69} [3]
II. Szellemi szolgálat, Geistige Dienstleist. férfi *m.*	15	△	2396	99_{58}	2458	99_{08}	687	98_{85}	272	97_{84}	5828	99_{17} [4]
nő *w.*	8	△	429	96_{84}	270	91_{84}	34	△	24	△	765	93_{53}
együtt *z.*	**23**	△	**2825**	**99_{15}**	**2728**	**98_{34}**	**721**	**97_{98}**	**296**	**95_{18}**	**6593**	**98_{48}** [5]
a) Gépész, *Maschinisten*	8	△	197	94_{26}	93	92_{08}	5	△	1	△	304	93_{83} [6]
b) kocsis, *Kutscher*	5	△	469	53_{17}	340	47_{03}	37	38_{14}*	5	△	856	49_{71} [7]
c) borbély, fodrász, *Friseure, Barbiere*	17	△	299	80_{38}	66	95_{65}*	13	△	4	△	399	82_{78} [8]
d) egyéb különf. szolg. *Sonst versch. Dstl.*	4	△	351	85_{61}	904	76_{67}	243	69_{43}	156	69_{95}	1658	76_{55} [9]

[1]) Művészet, *Kunst* munkaadó *Arbg.*	.	.	2	△	4	△	.	.	.	.	6	△
munkavevő *Arbn.*	.	.	18	△	6	△	.	.	.	.	24	△
[2]) Könyvvivő, *Buchhalter* munkavevő *Arbn.*	Azonos a fönti összeggel (*Identisch mit dem obigen Betrage*)											
[3]) Egyéb szell. szolg. munkaadó *Arbg.*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sonst. geist. Dienstl. munkavevő *Arbn.*	.	.	16	△	.	.	.	.	.	.	16	△
[4]) Egész szell. szolg f. munkaadó *Arbg.*	.	.	2	△	4	△	.	.	.	.	6	△
Ges. geist. Dienstl. n. munkavevő *Arbn.*	.	.	367	100.00	108	100.00	17	△	3	△	495	100.00
[5]) „ „ mindkét nem munkaa. *beide Geschl Arbeitg.*	.	.	2	△	4	△	.	.	.	.	6	△
„ „ mindkét nem munkav. *beide Geschl. Arbeitn.*	.	.	367	100.00	108	100.00	17	△	3	△	495	100.00
[6]) Gépész, *Maschinisten* munkaadó *Arbg.*	.	.	4	△	4	.	.	.	.	.	8	△
munkavevő *Arbn.*	1	△	99	89.19	32	.	5	△	.	.	137	88.39
[7]) Kocsis, *Kutscher* munkavevő *Arbn.*	Azonos a fönti összeggel (*Identisch mit dem obigen Betrage*)											
[8]) Borbély, Fodrász, munkaadó *Arbg.*	.	.	10	△	22	△	3	△	2	△	37	△
Barbiere, Friseure munkavevő *Arbn.*	7	△	209	80.38	25	△	10	△	1	△	252	81.03
[9]) Egy. különf. szolg. munkaadó *Arbg.*	.	.	4	△	8	△	.	.	.	.	12	△
Diverse Dienstl. munkavevő *Arbn.*	4	△	199	80.24	401	67.51	87	59.59	88	60.27	779	68.75

66. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 66. (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése / *Benennung des Berufszweiges*		Az első rovatban megnevezett és az alább kitett korban álló egyének közül tud írni és olvasni / *Von den im untenbezeichneten Alter stehenden Personen, die den in der ersten Rubrik genannten Berufszweigen angehören, können lesen und schreiben*												
		átalában a — *Ueberhaupt unter den*												
		0—14 évesek közül — *Jahre alten*		15—30		31—50		51—60		60 év felül / *über 60 Jahre*		Összesen / *Zusammen*		
		hány? / *wie viele*	%	hány? / *wie viele*	%	hány? / *wie viele*	%	hány? / *wie viele*	%	hány? / *wie viele*	%	hány? / *wie viele*	%	
III. Különféle szolgálat, Versch. Dienstleist.	férfi *m.*	24	△	991	68_{01}	1229	73_{37}	242	65_{76}	142	73_{06}	2628	68_{87}	1)
	nő *w.*	10	△	325	78_{13}	174	57_{24}	56	54_{90}	24	△	589	67_{31}	2)
	együtt *z.*	**34**	△	**1316**	70_{28}	**1403**	67_{71}	**298**	63_{40}	**166**	70_{34}	**3217**	68_{53}	3)
a) Katonaság, *Militärpersonen* . . .		.	.	57	95_{00}*	55	100_{00}*	14	△	5	△	131	97_{04}	
b) őrség, *Wache*		.	.	141	97_{24}	210	88_{24}	35	△	13	△	399	91_{10}	
IV. Katonaság s őrség, Militär u. Wache		.	.	198	96_{60}	265	90_{44}	49	87_{50}*	18	△	530	92_{49}	
Személyes szolgálat összege, *Ges. persönliche Dienstleistung*	férfi *m.*	166	43_{57}	6380	68_{82}	7725	64_{91}	1663	67_{74}	709	69_{17}	16643	66_{49}	4)
	nő *w.*	648	44_{13}	7863	46_{67}	2685	33_{34}	408	24_{36}	143	20_{78}	11747	40_{89}	5)
	együtt *z.*	**814**	44_{02}	**14243**	54_{52}	**10410**	52_{17}	**2071**	50_{14}	**852**	49_{74}	**28390**	52_{81}	6)
F) ÖNÁLLÓ KERESET VAGY FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK: Ohne selbstständigen Erwerb oder ohne Beschäftigung:														
I. Saját vagyonából élő, Aus eigenen Mitteln Lebende.	férfi *m.*	.	.	76	95_{00}*	328	92_{39}	261	96_{31}	398	94_{09}	1063	94_{15}	
	nő *w.*	.	.	111	94_{87}	266	90_{48}	152	79_{58}	175	72_{61}	704	83_{51}	
	együtt *z.*	.	.	**187**	94_{02}	**594**	91_{52}	**413**	89_{30}	**573**	86_{20}	**1767**	89_{83}	
II. Gyámolításból élő, Von Unterstützung Lebende	férfi *m.*	1	△	5	△	11	△	24	△	96	59_{26}	137	56_{38}	
	nő *w.*	1	△	15	△	36	34_{28}	26	28_{89}	92	26_{59}	170	29_{67}	
	együtt *z.*	**2**	△	**20**	△	**47**	36_{43}	**50**	40_{32}	**188**	36_{79}	**307**	$37_{[illegible]}$	
III. Tanuló, Lernende.	férfi *m.*	4078	92_{05}	2800	100_{00}	30	△	.	.	.	.	6908	95_{15}	
	nő *w.*	1169	80_{79}	125	93_{98}	4	△	.	.	.	.	1298	81_{74}	
	együtt *z.*	**5247**	89_{28}	**2925**	99_{73}	**34**	△	.	.	.	.	**8206**	92_{74}	
IV. Egyéb, Sonstige Beschäftigungslose	férfi *m.*	3805	21_{64}	797	63_{30}	364	58_{80}	215	70_{96}	352	64_{00}	5533	27_{24}	
	nő *w.*	6878	30_{69}	12033	74_{82}	8704	58_{22}	1797	55_{04}	1120	45_{99}	30532	51_{62}	
	együtt *z.*	**10683**	26_{71}	**12830**	73_{98}	**9068**	$58_{[illegible]}$	**2012**	$56_{[illegible]}$	**1472**	49_{31}	**36065**	45_{39}	
Foglalkozás nélküliek összege, *Ges. Beschäftigungslose*	férfi *m.*	7884	35_{81}	3678	88_{45}	733	71_{30}	500	82_{24}	846	77_{54}	13641	47_{12}	
	nő *w.*	8048	33_{73}	12284	75_{10}	9110	59_{32}	1875	52_{88}	1387	45_{85}	32704	52_{62}	
	együtt *z.*	**15632**	34_{72}	**15962**	77_{81}	**9843**	$60_{[illegible]}$	**2375**	57_{17}	**2233**	53_{68}	**46345**	50_{88}	

1) Eg. különf. szolg. f. munkaadó *Arbg.*	.	.	22	△	34	△	3	△	2	△	61	100.00*
Diverse Dienstl. m. munkavevő *Arbn.*	7	△	741	62.01	624	57.99	83	51.55	70	62.50	1525	59.62
2) „ n. *w.* munkavevő *Arbn.*	10	△	235	76.80	174	56.68	56	54.90	24	△	499	64.84
3) „ mindkét nem ma. *Arbg.*	.	.	22	△	34	△	3	△	2	△	61	100.00*
„ beide Geschl. mv. *Arbn.*	17	△	976	65.02	798	57.70	139	52.85	94	60.64	2024	60.85
4) Szem. szolg. f. *m.* munkaadó *Arbg.*	.	.	24	△	38	△	3	△	2	△	67	100.00*
Pers. Dienstl. „ munkavevő *Arbn.*	134	38.95	3903	57.70	4505	52.71	785	91.85	350	53.83	9677	54.31
5) „ n. *w.* munkavevő *Arbn.*	640	43.83	7344	45.07	2415	31.12	374	22.89	119	18.17	10892	39.18
6) „ mindkét nem ma. *Arbg.*	.	.	24	△	38	△	3	△	2	△	67	100.00*
„ beide Geschl. mv. *Arbn.*	774	49.90	11247	48.78	6920	42.43	1159	36.88	469	35.94	20569	45.09

67. sz. tábla. **Tabelle Nr. 67.**

Összefüggés a férfiak foglalkozási módja és azok nősülése közt.

Zusammenhang zwischen der Beschäftigung der Männer und deren Ehefrequenz.

Kereseti ág megnevezése / *Benennung des Berufszweiges.*	30 éven alúliak / *Im Alter von unter 30 Jahren*			31—50 évesek / *Im Alter von 31—50 Jahren*			50 évnél idősebbek / *Im Alter über 50 J*			Összesen / *Zusammen*			Nőtlen / *Ledig*	
	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	%
A) ÖSTERMELÉS. Urproduction.														
I. Mezőgazdaság, Landwirthschaft														
összesen, *insgesammt*	315	65	20_{63}	413	342	82_{81}	223	197	88_{34}	951	604	63_{51}	347	36_{49}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	61	18	29_{51}*	214	174	81_{32}	136	116	85_{29}	411	308	74_{94}	103	25_{06}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	167	21	12_{57}	84	68	80_{95}*	31	28	△	282	117	41_{49}	165	58_{51}
II. Marhatenyésztés, Viehzucht														
összesen, *insgesammt*	169	94	55_{32}	305	285	93_{44}	67	66	98_{51}*	541	445	82_{26}	96	17_{74}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	24	18	△	100	99	99_{00}	15	15	△	139	132	94_{96}	7	5_{04}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	72	23	31_{94}*	42	27	△	19	18	△	133	68	51_{13}	65	48_{87}
III. Egyéb österm., Sonstige Urpr.														
összesen, *insgesammt*	25	6	△	24	15	△	14	12	△	63	33	52_{38}*	30	47_{62}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	2	2	△	6	5	△	5	5	△	13	12	△	1	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	22	3	△	9	5	△	5	3	△	36	11	△	25	△
Egész österm. Gesammte Urpr.														
összesen, *insgesammt*	509	165	32_{42}	742	642	86_{52}	304	275	90_{46}	1555	1082	69_{58}	473	30_{42}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	87	38	43_{68}*	320	278	86_{88}	156	136	87_{18}	563	452	80_{28}	111	19_{72}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	261	47	18_{01}	135	100	74_{07}	55	49	89_{09}*	451	196	43_{46}	255	56_{54}
B) IPAR, Industrie.														
a) pék, *Bäcker*														
összesen, *insgesammt*	550	30	5_{45}	222	117	52_{70}	35	30	△	80	177	21_{98}	630	78_{07}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	14	9	△	63	58	92_{06}*	16	15	△	93	82	88_{17}*	11	11_{83}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	519	16	3_{08}	147	52	35_{37}	16	12	△	682	80	11_{73}	602	88_{27}
b) mészáros, *Fleischer*														
összesen, *insgesammt*	412	38	9_{22}	218	133	61_{01}	60	55	91_{67}+	690	226	32_{75}	464	67_{25}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	22	15	△	64	55	80_{94}*	33	33	△	119	103	86_{55}	16	13_{45}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	353	19	5_{38}	134	62	46_{27}	15	10	△	502	91	18_{13}	411	81_{87}
c) hentes s más húsip. *Selcher etc.*														
összesen, *insgesammt*	257	41	15_{95}	114	87	76_{32}	17	17	△	388	145	37_{37}	243	62_{63}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	34	25	△	53	50	94_{34}*	8	8	△	95	83	87_{37}*	12	12_{63}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	209	7	3_{35}	38	17	△	3	3	△	250	27	10_{80}	223	89_{20}
d) malom-ipar, *Mühlenindustrie*														
összesen, *insgesammt*	661	93	14_{07}	269	172	63_{91}	27	25	△	957	290	30_{30}	667	69_{70}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	4	3	△	24	21	△	13	13	△	41	37	△	4	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	594	77	12_{96}	215	135	62_{79}	10	8	△	819	220	26_{86}	599	73_{14}
e) édességek, *Conditorei*														
összesen, *insgesammt*	91	8	8_{79}*	55	39	70_{91}*	8	8	△	154	55	35_{71}	99	64_{29}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	4	3	△	20	18	△	4	4	△	28	25	△	3	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	83	4	4_{82}*	21	9	△	.	.	—	104	13	12_{50}	91	87_{50}
f) sör- s szesz. it., *Bierbr., gst. Gtr.*														
összesen, *insgesammt*	203	9	4_{43}	109	51	46_{79}	20	17	△	332	77	23_{19}	255	76_{81}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	1	.	.	16	16	△	11	10	△	28	26	△	2	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	202	9	4_{46}	88	30	34_{09}*	6	4	△	496	43	8_{67}	453	91_{33}
g. korcsm., kávés, *Gast-, Kaffeew.*														
összesen, *insgesammt*	1201	194	16_{16}	919	724	78_{79}	257	233	90_{66}	2377	1151	48_{42}	1226	51_{58}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	94	75	79_{79}*	480	458	95_{42}	198	192	96_{97}	772	725	93_{91}	47	6_{09}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	1107	119	10_{75}	437	264	60_{41}	59	41	69_{49}*	1603	424	26_{45}	1179	73_{55}
h) pálinkamérés s egyéb eledelipar *Branntwsch. u. sonst. Nahrungsgw.*														
összesen, *insgesammt*	56	19	33_{93}*	90	74	82_{22}*	29	27	△	175	120	68_{57}	55	37_{46}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	2	1	△	18	17	△	1	1	△	21	19	△	2	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	49	15	△	51	38	74_{51}*	12	10	△	112	63	56_{25}	49	43_{75}
I. Eledel-ipar, Nahrungsgewerbe														
összesen, *insgesammt*	3431	432	12_{60}	1996	1397	69_{90}	453	412	90_{95}	5880	2247	38_{11}	3639	61_{89}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	175	131	74_{86}	738	693	93_{90}	284	276	97_{18}	1197	1100	91_{90}	97	8_{10}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	3116	266	8_{54}	1131	607	53_{67}	121	88	72_{73}*	4368	961	22_{00}	3407	78_{00}
a) szabó, *Schneider*														
összesen, *insgesammt*	1895	347	18_{31}	1652	1280	77_{48}	448	359	80_{13}	3995	1986	49_{71}	2009	50_{29}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	200	117	58_{50}	579	522	90_{16}	233	192	82_{40}	1012	831	82_{11}	181	17_{89}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	1625	211	12_{98}	976	674	69_{06}	160	128	80_{00}	2761	1013	36_{69}	1748	63_{31}

67. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. **67.** (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	30 éven alúliak *Im Alter unter 30 Jahren*			31—50 évesek *Im Alter von 31—50 Jahren*			50 évnél idősebbek *Im Alter über 50 J.*			Összesen *Zusammen*			Nőtlen *Ledig*	
	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	%
b) czipész, *Schuster*														
összesen, *insgesammt*	2304	389	16_{88}	1305	955	73_{18}	353	325	92_{07}	3962	166	42_{13}	2293	57_{87}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	139	92	66_{19}	471	409	86_{84}	202	197	97_{52}	812	698	85_{96}	114	14_{04}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	2029	173	8_{53}	719	456	63_{42}	118	95	80_{51}	2866	724	25_{28}	2142	74_{72}
c) szücs, *Kürschner*														
összesen, *insgesammt*	150	31	20_{67}	123	79	64_{23}	32	31	△	305	141	46_{23}	164	53_{77}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	21	13	△	42	35	△	21	20	△	84	68	80_{95}*	16	19_{05}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	124	16	12_{90}	74	39	52_{70}*	9	9	△	207	64	30_{92}	143	69_{08}
d) egy. ruházat, *sonst. Kleidungsgewerbe*														
összesen, *insgesammt*	188	37	19_{68}	160	119	4_{38}	31	29	△	379	185	48_{81}*	194	51_{19}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	9	9	△	38	32	△	12	11	△	59	52	88_{14}*	7	11_{86}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	162	22	13_{58}	110	76	69_{09}	12	12	△	284	110	38_{73}	174	61_{27}
II. Ruházat-ipar, Kleidungsgewrb.														
összesen, *insgesammt*	4537	704	15_{54}	3240	2433	75_{09}	864	744	86_{11}	8541	3881	44_{91}	4760	55_{09}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	369	231	62_{60}	1130	998	88_{32}	468	420	89_{74}	1967	1649	83_{83}	318	16_{17}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	3940	422	10_{71}	1879	1245	66_{26}	299	244	81_{61}	6118	1911	31_{24}	4207	68_{76}
a) kőmüves, *Maurer*														
összesen, *insgesammt*	908	201	22_{14}	624	464	74_{36}	146	139	95_{21}	1678	804	47_{91}	874	52_{09}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	11	6	△	25	21	△	12	12	△	48	39	△	9	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	802	170	21_{20}	539	398	73_{84}	123	116	94_{30}	1464	684	46_{72}	780	53_{28}
b) kőfaragó, *Steinmetze*														
összesen, *insgesammt*	108	27	25_{00}	71	53	74_{65}*	11	11	△	190	91	47_{89}	99	52_{11}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	1	.	△	19	14	△	1	1	△	21	15	△	6	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	76	15	19_{74}*	33	26	△	7	7	△	116	48	41_{38}	68	58_{62}
c) ács, *Zimmerleute*														
összesen, *insgesammt*	403	81	20_{10}	295	219	74_{24}	70	67	95_{71}*	768	367	47_{71}	401	52_{21}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	1	1	△	24	20	△	11	10	△	36	31	△	5	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	365	69	18_{90}	232	177	76_{29}	51	49	96_{08}*	648	295	45_{52}	352	56_{48}
d) egyéb építőipar, *sonst. Baugewerbe*														
összesen, *insgesammt*	194	29	20_{10}	137	111	81_{02}*	30	29	△	361	169	46_{81}	192	53_{19}*
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	5	3	△	60	47	78_{33}*	17	16	△	82	66	80_{49}*	16	19_{51}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	160	19	11_{88}	56	49	87_{50}*	7	7	△	223	75	33_{63}	148	66_{37}
III. Építő-ipar, Baugewerbe														
összesen, *insgesammt*	1612	338	20_{97}	1127	847	75_{18}	257	246	95_{72}	2996	1431	47_{76}	1265	52_{24}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	18	10	△	128	102	79_{69}	41	39	△	187	151	80_{75}	36	19_{25}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	1403	273	19_{46}	860	650	75_{58}	188	179	95_{21}	2451	1102	44_{96}	1349	55_{04}
IV. Fonó-szövő-ip., Spinnerei u. Weberei														
összesen, *insgesammt*	184	32	17_{39}	140	102	72_{86}	41	38	△	365	172	47_{12}	193	52_{88}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	15	9	△	39	37	△	19	19	△	73	65	89_{04}*	8	10_{96}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	159	21	13_{21}	80	48	60_{00}*	14	12	△	253	81	32_{02}	172	67_{98}
V. Tisztitás és pip. Gew. f. Putz u. Reinig.														
összesen, *insgesammt*	9	3	△	24	22	△	8	8	△	41	33	△	8	△
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	1	1	△	7	7	△	1	.	.	9	9	△	.	.
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	8	2	△	5	3	△	1	1	△	14	6	△	8	△
VI. Agyag-ipar, Thonindustrie														
összesen, *insgesammt*	92	24	26_{09}	103	80	77_{67}	33	30	△	228	134	58_{77}	94	41_{23}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	7	5	△	6	6	△	9	9	△	22	20	△	2	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	69	13	18_{84}*	54	36	66_{67}*	13	10	△	136	59	43_{38}	77	56_{62}
a) asztalos, *Tischler*														
összesen. *insgesammt*	1485	222	14_{96}	794	608	76_{57}	225	204	90_{67}	2503	1034	41_{31}	1469	58_{69}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	63	41	65_{08}*	198	183	92_{42}	108	105	97_{22}	369	329	89_{16}	40	10_{84}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	1385	170	12_{27}	558	394	70_{61}	103	86	83_{50}*	2046	650	31_{77}	396	68_{23}
b) esztergályos, *Drechsler*														
összesen, *insgesammt*	95	8	8_{42}*	34	28	△	12	11	△	141	47	33_{33}	94	56_{67}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	6	2	△	16	13	△	8	8	△	30	23	△	7	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	85	6	7_{06}*	13	11	△	3	2	△	101	19	18_{81}	82	81_{19}
c) egyéb faipar, *sonst. Holzindustrie*														
összesen, *insgesammt*	660	77	11_{67}	310	210	67_{74}	72	63	87_{50}*	1042	350	33_{59}	692	66_{41}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	27	20	△	71	65	91_{55}*	26	25	△	124	110	88_{71}	14	11_{29}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	554	46	8_{30}	175	100	57_{14}	27	19	△	756	165	21_{83}	591	78_{17}
VII. Fa-ipar, Holzindustrie														
összesen, *insgesammt*	2239	307	13_{71}	1138	846	74_{34}	309	278	89_{97}	3686	1431	38_{82}	2255	61_{18}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	96	63	65_{63}*	285	261	91_{58}	142	138	97_{18}	523	462	88_{34}	61	11_{66}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	2024	222	10_{97}	746	505	67_{69}	133	107	80_{45}	2903	834	28_{73}	2069	71_{27}

67. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. **67.** (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges.*	30 éven alúliak *Im Alter von unter 30 Jahren*			31—50 évesek *Im Alter von 31—50 Jahren*			50 évnél idősebbek *Im Alter über 50 J.*			Összesen *Zusammen*			Nőtlen *Ledig*	
	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	%
a) drágakő, nemes ércz, *Edelmet. u. Juwelen* összesen, *insgesammt*	223	27	12_{11}	123	102	82_{93}	33	31	△	379	160	42_{22}	219	57_{78}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	24	14	△	48	43	△	13	13	△	85	70	82_{35}*	15	17_{65}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	165	9	5_{45}	45	31	△	8	7	△	218	47	21_{56}	171	78_{44}
b) bádogos, *Spengler* összesen, *insgesammt*	192	21	10_{94}	83	64	77_{11}*	13	13	△	288	98	34_{03}	190	65_{97}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	14	7	△	40	39	△	8	8	△	62	54	87_{10}*	8	13_{90}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	170	14	8_{24}	38	23	△	4	4	△	212	41	19_{34}	171	80_{66}
c) lakatos, *Schlosser* összesen, *insgesammt*	1142	114	9_{98}	411	295	71_{78}	87	74	85_{00}*	1640	483	29_{45}	1157	70_{55}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	32	22	△	64	58	90_{63}*	35	31	△	131	111	84_{73}	20	15_{27}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	1023	82	8_{02}	305	204	66_{89}	43	35	△	1371	321	23_{41}	1050	76_{59}
d) kovács, *Schmiede* összesen, *insgesammt*	801	102	12_{73}	258	184	71_{32}	43	36	△	1102	322	29_{23}	780	70_{77}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	24	15	△	42	39	△	11	11	△	77	65	84_{42}*	12	15_{58}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	711	74	10_{41}	188	124	65_{96}	26	20	△	925	218	23_{57}	707	76_{43}
e) egyéb vas- és aczélipar, *sonstige Eisen- u. Stahl-Ind.* össz. *insges.*	109	8	7_{34}	78	55	70_{51}*	16	14	△	203	77	37_{93}	126	62_{07}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	3	.	.	18	18	△	6	5	△	27	23	△	4	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	67	.	.	29	12	△	5	5	△	101	17	16_{83}	84	83_{17}
f) öntöde, *Giesserei* összesen, *insgesammt*	148	30	20_{27}	93	73	78_{49}*	14	14	△	255	117	45_{88}	128	54_{12}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	3	2	△	11	11	△	7	7	△	21	20	△	1	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	92	17	18_{48}*	50	36	72_{00}*	5	5	△	147	58	39_{46}*	89	60_{54}
g) egyéb fémipar, *sonst. Metallind.* összesen, *insgesammt*	104	18	17_{31}	61	44	72_{13}*	10	9	△	175	71	40_{57}	104	59_{43}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	3	2	△	18	18	△	2	2	△	23	22	△	1	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	69	10	14_{49}*	38	23	△	4	3	△	111	36	32_{43}	75	67_{57}
VIII. Fémipar, Metallindustrie összesen, *insgesammt*	2719	320	11_{77}	1107	817	73_{80}	216	191	88_{43}	4042	1328	32_{86}	2714	67_{14}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	103	62	60_{19}	241	226	93_{78}	82	77	93_{90}*	426	365	85_{68}	61	14_{32}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	2297	206	8_{97}	693	453	65_{37}	95	79	83_{16}*	3085	738	23_{92}	2347	76_{08}
IX. Sokszorosító-ip., Polygraph. Gewerbe összesen, *insgesammt*	435	59	11_{92}	179	113	63_{13}	23	18	△	697	190	27_{26}	507	72_{74}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	4	3	△	16	14	△	4	2	△	24	19	△	5	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	490	56	11_{43}	151	93	61_{59}	19	16	△	660	165	25_{00}	495	75_{00}
X. Iparos művész. Gewerbl. Kunst összesen, *insgesammt*	126	31	24_{60}	87	70	80_{46}*	23	19	△	236	120	50_{85}	116	49_{15}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	9	7	△	11	11	△	6	5	△	26	23	△	3	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	99	12	12_{32}*	28	18	△	4	4	△	131	34	25_{95}	97	74_{05}
a) órás, *Uhrmacher* összesen, *insgesammt*	100	9	9_{00}	56	32	57_{14}*	25	22	△	181	63	34_{81}	118	65_{19}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	2	2	△	22	17	△	16	15	△	40	34	△	6	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	89	5	5_{62}*	21	7	△	4	4	△	114	16	14_{04}	98	85_{96}
b) egyeb műszeripar, *sonst. mech. Gewerbe* összesen, *insgesammt*	64	4	6_{25}*	36	24	△	13	13	△	113	41	36_{28}	72	63_{72}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	1	1	△	7	5	△	8	8	△	16	14	△	2	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	44	1	△	11	7	△	.	.	.	55	8	14_{55}*	47	85_{45}*
XI. Egész műszerip, Sämtl. mech. Gewerbe összesen, *insgesammt*	164	13	7_{93}	92	56	60_{87}*	38	35	△	294	104	35_{37}	190	64_{63}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	3	3	△	29	22	△	24	23	△	56	48	85_{71}*	7	14_{29}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	133	6	4_{51}	32	14	△	4	4	△	169	24	14_{20}	145	85_{80}
a) cserző, *Gerber* összesen, *insgesammt*	119	10	8_{40}	109	56	59_{63}	21	21	△	249	96	38_{55}	153	61_{45}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	4	2	△	12	12	△	8	8	△	24	22	△	2	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	104	6	5_{77}	90	47	52_{22}*	12	12	△	206	65	31_{55}	141	68_{45}
b) bőrmunkás, *Lederarbeiter* összesen, *insgesammt*	262	18	6_{87}	131	93	70_{99}	25	21	△	418	132	31_{58}	286	68_{42}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	3	.	.	37	34	△	17	14	△	57	48	84_{21}*	7	15_{79}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	245	14	5_{71}	81	50	61_{73}*	8	7	△	334	71	21_{26}	263	78_{74}
c) könyvkötő, *Buchbinder* összesen, *insgesammt*	180	24	13_{33}	56	36	64_{29}*	16	16	△	252	76	30_{16}	186	69_{84}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	8	7	△	21	19	△	14	14	△	43	40	△	3	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	159	15	9_{43}	31	15	△	.	.	.	190	30	15_{79}	160	84_{21}

67. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. **67.** (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	30 éven alóliak *Im Alter unter 30 Jahren*			31—50 évesek *Im Alter von 31—50 Jahren*			50 évnél idősebbek *Im Alter über 50 J.*			Összesen *Zusammen*			nőtlen *ledig*	
	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	%
d) egyéb bőr- és papiripar, *sonst. Leder- u. Papierind.* össz., *insges.*	14	5	△	18	14	△	2	1	△	34	20	△	14	△
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	.	.	.	7	6	△	1	1	△	8	7	△	1	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	14	5	△	8	5	△	1	.	.	23	10	△	13	△
XII. Bőr- és papiripar. Leder- u. Papierindustrie össz., *insgesammt*	575	57	9_{91}	314	208	66_{24}	64	59	92_{19}*	953	324	34_{00}	629	66_{00}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	15	9	△	77	71	92_{21}*	40	37	△	132	117	88_{64}	15	11_{36}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	522	40	7_{66}	210	117	55_{71}	21	19	△	753	176	23_{37}	577	76_{63}
XIII. Olaj- és zsiripar, Oel- u. Fettindust. összesen, *insgesammt*	58	6	10_{34}*	38	21	△	13	9	△	109	36	33_{04}	73	66_{97}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	6	3	△	8	7	△	6	6	△	20	16	△	4	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	51	2	3_{92}*	18	5	△	5	1	△	74	8	10_{81}*	66	89_{19}*
XIV. Iparos festő, Färber u. gwbl. Maler összesen, *insgesammt*	290	60	20_{69}	242	186	76_{86}	55	46	83_{64}*	587	292	49_{74}	295	50_{23}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	13	9	△	61	58	95_{08}*	20	17	△	94	84	89_{36}*	10	10_{74}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	249	42	16_{87}	133	89	66_{92}	21	16	△	403	147	36_{48}	256	63_{52}
a) kárpitos, *Tapezierer* összesen, *insgesammt*	149	31	20_{81}	107	74	69_{16}	14	14	△	270	119	44_{07}	151	55_{93}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	18	14	△	39	31	△	8	8	△	65	53	81_{54}*	11	18_{46}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm*	122	16	13_{11}	53	31	58_{49}*	3	3	△	178	50	28_{09}	128	71_{91}
b) iparos egyéb czímen, *div. Industriezw.* összesen, *insgesammt*	447	80	17_{90}	378	295	78_{04}	122	109	89_{34}	947	484	51_{11}	463	48_{89}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	26	19	△	86	80	93_{02}*	34	29	△	146	128	87_{67}	18	12_{33}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	387	45	11_{63}	166	111	66_{87}	30	27	△	583	183	31_{39}	400	68_{61}
c) közelebb megnevezés nélküli ip. *Ohne näh. Angabe des Gewerbes* összesen, *insgesammt*	431	58	13_{46}	313	234	74_{76}	76	69	90_{79}*	820	361	44_{00}	459	55_{98}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	5	3	△	24	22	△	5	5	△	34	30	△	4	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	414	45	10_{87}	246	174	70_{73}	51	45	88_{24}*	711	264	37_{13}	447	62_{87}
XVI. Egyéb iparágak, Versch. Gewerbe összesen, *insgesammt*	102	169	16_{46}	798	603	75_{56}	212	192	90_{57}	2037	964	42_{32}	1073	52_{68}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	49	36	△	149	133	89_{26}	47	42	△	245	211	86_{12}	34	13_{88}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	923	106	11_{48}	467	316	67_{96}	84	75	89_{29}*	1472	497	33_{76}	975	66_{24}
Egész ipar, Gesammte Industrie összesen, *insgesammt*	17558	2555	14_{55}	10625	7801	73_{42}	2609	2325	89_{11}	30792	12681	41_{18}	18111	58_{82}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	883	582	65_{91}	2925	2646	90_{46}	1193	1111	93_{13}	5001	4339	86_{76}	662	13_{24}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	15483	1689	10_{91}	6485	4199	64_{75}	1022	855	83_{66}	22990	6743	29_{33}	16247	70_{67}
C) FORGALOM, Verkehr.														
a) vasut, *Eisenbahnverkehr* mind munkavevő *insges. Arbtnhm.*	403	125	31_{02}	642	506	78_{82}	99	90	90_{91}+	1144	721	63_{04}	423	36_{96}
b) lófuvar, *gewöhnl. Landverkehr* összesen, *insgesammt*	341	130	38_{12}	455	389	85_{49}	129	123	95_{35}	925	642	69_{41}	283	30_{59}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	46	34	△	116	106	91_{38}	39	37	△	201	177	88_{06}	24	11_{94}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	167	30	17_{96}	137	94	68_{61}	27	24	△	331	148	44_{71}	183	55_{29}
I. Eg. száraz forgalom, Gesammt-Landverkehr összesen, *insges.*	744	255	34_{27}	1097	895	81_{58}	228	213	93_{42}	2069	1363	65_{88}	706	34_{12}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	46	34	△	116	106	91_{38}	39	37	△	201	177	88_{06}	24	11_{94}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	570	155	27_{19}	779	600	77_{02}	126	114	90_{48}	1475	869	58_{92}	606	41_{08}
a) gőzhajózás, *Dampfschiffverk.* mind munkavevő *insges. Arbtnhm.*	248	59	20_{77}	297	219	73_{73}	48	47	△	629	325	51_{67}	304	48_{33}
b) közöns. hajózás, *gew. Schiffverkehr* összesen, *insgesammt*	47	11	△	26	16	△	9	9	—	82	36	43_{90}*	46	56_{10}*
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	.	.	.	1	1	△	1	1	△	2	2	△	—	—
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	47	11	△	25	15	△	8	8	△	80	34	42_{50}*	46	57_{50}*
II. Egész vizi forgalom, Wasserverkehr összesen, *insgesammt*	331	70	21_{15}	323	135	72_{77}	57	56	98_{25}*	711	361	50_{77}	350	49_{23}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	.	.	.	1	1	△	1	1	△	2	2	△	—	—
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	331	70	21_{15}	322	234	72_{67}	56	55	98_{21}*	709	359	50_{63}	350	49_{37}
Egész forgalom, Gesammt-Verkehr. összesen, *insgesammt*	1075	325	30_{23}	1420	1130	73_{56}	285	269	94_{39}	2780	1724	62_{01}	1056	37_{99}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	46	34	△	117	107	91_{45}	40	38	△	203	179	88_{18}	24	11_{82}
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	901	225	24_{97}	1101	834	75_{75}	182	169	92_{86}	2184	1228	56_{23}	956	43_{77}

67. számú tábla. (Folytatás). **Tabelle Nr. 67. (Fortsetzung.)**

Kereseti ág megnevezése *Benennung des Berufszweiges*	30 éven alóliak *Im Alter unter 30 Jahren*			31—50 évesek *Im Alter von 31—50 Jahren*			50 évnél idősebbek *Im Alter über 50 J.*			Összesen *Zusammen*			nőtlen *ledig*	
	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	nős *verheir.*	%	Létszám *Anzahl*	%
D) KERESKEDELEM, Handel.														
I. Terményekkel kereskedők, Handel mit Urproducten														
összesen, *insgesammt*	315	69	21_{91}	414	333	80_{43}	162	151	93_{21}	891	553	62_{07}	338	$37_{[illegible]}$
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb*	2	1	△	22	13	△	6	6	△	30	20	67_{07}	10	△
hievon ab: munkavevő *Arbtnhm.*	155	9	5_{81}	48	28	△	19	17	△	222	54	24_{32}	168	75_{68}
II. Iparczikkekkel kereskedők, Handel mit Industrie-Erzeugn.														
összesen, *insgesammt*	175	62	35_{43}	226	190	84_{07}	85	81	95_{29}*	486	333	68_{52}	153	31_{48}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	9	3	△	12	11	△	3	3	△	24	17	△	7	△
hievon ab: munkavevő *Arbtnhm.*	63	3	4_{76}	28	17	△	4	3	△	95	23	24_{21}*	72	75_{79}
III. Pénzzel és hitellel, Handel mit Geld u. Credit. összesen, *insges.*	118	17	14_{41}	70	54	77_{14}*	20	17	△	208	88	42_{31}	12	57_{69}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	3	.	△	4	3	△	.	.	.	7	3	△	4	△
hievon ab: munkavevő *Arbtnhm.*	110	16	14_{55}	58	44	75_{86}*	17	14	△	185	74	40_{00}	111	60_{00}
IV. Biztositás, Assecuranzen														
mind munkavevő, *insges. Arbtnhm.*	102	13	12_{75}	87	58	66_{67}	20	19	△	209	90	43_{06}	119	56_{94}
V. Közvetitők, Vermittlungsgeschäfte összesen, *insgesammt*	177	64	36_{10}	397	306	77_{08}	231	218	94_{37}	805	588	73_{04}	217	26_{96}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	4	1	△	8	6	△	4	4	△	16	11	△	5	△
hievon ab: munkavevő *Arbtnhm.*	7	1	△	11	8	△	1	1	△	19	10	△	9	△
VI. Kereskedelem egyéb czimen, sonst. Handel összesen, *insgesammt*	189	86	45_{50}	397	346	87_{15}	250	243	97_{20}	836	675	80_{74}	161	19_{26}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	6	2	△	20	15	△	9	9	△	35	26	△	9	△
hievon ab: munkavevő *Arbtnhm.*	34	2	△	9	5	△	6	5	△	49	12	△	37	△
VII. Az ág megnevezése nélkül. Kaufleute ohne nähere Angabe összesen, *insgesammt*	2623	303	11_{55}	1675	1280	76_{42}	476	427	89_{71}	4774	2010	42_{10}	2764	57_{90}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	64	31	48_{44}*	120	95	79_{17}	63	58	92_{06}*	247	184	74_{49}	63	25_{51}
hievon ab: munkavevő *Arbtnhm.*	2001	112	5_{60}	642	427	66_{51}	97	75	77_{32}*	2740	614	22_{41}	2126	77_{59}
Egész kereskedelem, Ges. Handel összesen, *insgesammt*	3699	614	16_{60}	3266	2567	78_{60}	1214	1156	92_{92}	8209	4337	52_{83}	3872	47_{17}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	88	38	43_{18}*	186	143	76_{88}	85	80	94_{12}*	359	261	72_{70}	98	27_{30}
hievon ab: munkavevő *Arbtnhm.*	2472	156	6_{31}	883	587	66_{48}	164	134	91_{81}	3519	877	24_{92}	2742	75_{08}
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT.														
Persönliche Dienstleistungen.														
Mind munkavevő. Sämmtl. Arbn.														
a) napszámos, *Taglöhner* összesen, *insgesammt*	4124	843	20_{44}	5884	4381	74_{46}	1473	1366	92_{74}	11481	6590	57_{40}	4991	42_{60}
b) munkás, *Arbeiter* összesen, *insgesammt*	119	20	16_{81}	147	101	68_{71}	15	13	△	281	134	47_{69}	147	5_{31}
c) szolga, *Dienstleute* összesen, *insgesammt*	1126	126	11_{19}	1060	713	67_{26}	346	279	80_{64}	2532	1118	44_{15}	1414	55_{85}
d) egyéb testi sz., *Sonst. körperl. Dienstl.* összesen, *insgesammt*	163	59	36_{20}	272	208	76_{47}	37	32	△	472	299	63_{35}	173	36_{65}
I. Összes testi sz., Sämmtl. körp. Dienstl. összesen, *insgesammt*	5532	1048	18_{95}	7363	5403	73_{38}	1871	1690	90_{33}	14766	8141	55_{13}	6625	44_{87}
a) államhivatalnok, *Staatsbeamte* összesen, *insgesammt*	436	85	19_{51}	494	351	71_{05}	189	172	91_{01}	1119	608	54_{33}	511	45_{67}
b) megyei hivatalnok, *Comitatsbeamte* összesen, *insgesammt*	35	7	△	46	31	△	27	23	△	108	61	56_{48}	47	43_{52}
c) városi hivatalnok, *Städt. Beamte* összesen, *insgesammt*	133	26	19_{55}	198	153	77_{27}	65	56	86_{15}	396	235	59_{34}	161	40_{66}
d) egyéb hivatalnok, *Sonstige Beamte* összesen, *insgesammt*	377	69	18_{30}	401	280	69_{83}	153	136	88_{89}	931	491	52_{74}	440	47_{26}
e) ügyvéd, *Advocaten* összesen, *insgesammt*	190	30	15_{79}	264	188	71_{21}	101	75	74_{26}	555	293	52_{79}	262	47_{21}
f) egészségügy, *Sanitätspersonen* összesen, *insgesammt*	293	26	8_{87}	203	130	64_{04}	123	102	82_{93}	565	258	45_{66}	307	54_{34}
g) nevelés-ügy, *Unterricht* összesen, *insgesammt*	206	37	17_{96}	660	176	67_{08}	134	109	81_{34}	600	322	53_{67}	278	46_{33}
h) irodalom, *Literatur* összesen, *insgesammt*	67	17	25_{37}*	72	47	65_{28}*	12	5	△	151	69	45_{70}	82	54_{30}

67. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. **67.** (Fortsetzung.)

Kereseti ág megnevezése / Benennung des Berufszweiges	30 éven alóliak / Im Alter unter 30 Jahren			31—50 évesek / Im Alter von 31—50 Jahren			50 évnél idősebbek / Im Alter über 50 J.			Összesen / Zusammen			nőtlen / ledig	
	Létszám Anzahl	nős verheir.	%	Létszám Anzahl	nős verheir.	%	Létszám Anzahl	nős verheir.	%	Létszám Anzahl	nős verheir.	%	Létszám Anzahl	%
i) művészet, *Kunst* összesen, *insgesammt*	223	38	17_{04}	284	211	74_{30}	78	72	92_{31}*	585	321	54_{87}	264	45_{13}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	2	2	△	4	2	△	.	.	.	6	4	△	2	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	18	.	.	6	3	△	.	.	.	24	3	△	21	△
j) isteniszolgálat, *Gottesdienst* mind munkavevő *insges. Arbtnhm.*	34	4	△	59	26	44_{07}*	56	25	44_{64}*	149	55	36_{91}	94	63_{09}
k) könyvvivő, *Buchhalter* mind munkavevő *insges. Arbtnhm.*	333	25	7_{51}	102	58	56_{86}	20	16	△	455	99	21_{76}	356	78_{24}
l) egyéb szell. szolg. *Sonst. geist. Dienstl.* összesen, *insgesammt*	16	4	△	.	.	.	.	.	.	16	4	△	12	△
II. Szellemi szolgálat. Geistige Dienstl. összesen, *insgesammt*	2407	395	16_{00}	2480	1708	68_{87}	973	804	82_{63}	5860	2890	49_{32}	2970	50_{68}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	2	2	△	4	2	△	.	.		6	4	△	2	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	367	29	7_{90}	108	61	56_{48}	20	16	△	495	106	21_{41}	389	78_{59}
a) gépész, *Maschinisten* összesen, *insgesammt*	187	38	20_{32}	101	80	79_{21}	6	6	△	294	124	42_{18}	70	57_{82}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	8	3	△	4	4	△	.	.	.	12	7	△	5	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	112	15	13_{39}	38	29	△	5	5	△	155	49	31_{61}	106	68_{39}
b) kocsis, *Kutscher* mind munkavevő *insges. Arbtnhm.*	394	152	17_{00}	723	414	57_{28}	105	89	84_{76}	1722	655	38_{04}	1067	71_{96}
c) borbély, fodrász, *Barbiere, Friseure* összesen, *insgesammt*	133	18	13_{53}	61	43	70_{49}*	12	12	△	206	73	35_{44}	133	64_{56}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	10	7	△	22	21	△	5	5	△	37	33	△	4	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	107	4	3_{74}	20	11	△	6	6	△	133	21	15_{81}	112	84_{19}
d) egyéb különf. szolg., *Sonst. versch. Dstl.* összesen, *insgesammt*	220	82	37_{27}	880	759	86_{25}	438	405	92_{47}	1538	1246	81_{01}	292	18_{00}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	4	2	△	8	7	△	.	.	.	12	9	△	3	△
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	96	21	21_{88}*	295	248	84_{07}	157	148	94_{27}	548	417	76_{09}	131	23_{91}
III. Különf. szolgálatok, Verschiedene Dienstl. össz., *insgesammt*	1434	290	20_{22}	1765	1296	73_{43}	561	512	91_{27}	3760	2098	55_{80}	1662	44_{20}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	22	12	△	34	32	△	5	5	△	61	49	80_{33}*	12	19_{67}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	1209	192	15_{88}	1076	702	65_{24}	273	248	90_{84}	2558	1142	44_{64}	1416	55_{36}
a) katonaság, *Militärpersonen* mind munkavevő, *insges. Arbtnhm.*	60	3	5_{00}*	55	34	61_{82}*	20	15	△	135	52	38_{52}	83	61_{48}
b) őrség, *Wache* mind munkavevő, *insges. Arbtnhm.*	145	22	15_{17}	238	174	73_{11}	55	49	89_{09}*	438	245	55_{94}	193	44_{06}
IV. Katonaság és őrség, Militär u. Wache mind munkavevő, *insges. Arbtnhm.*	205	25	12_{20}	293	208	70_{99}	75	64	85_{33}	573	297	51_{83}	276	48_{17}
Egész szem. szolg. Ges. pers. Dienstl. összesen, *insgesammt*	9578	1748	18_{25}	11901	8615	72_{39}	3480	3070	88_{22}	24959	13433	53_{82}	11526	46_{18}
ezek közül: munkaadó *Arbeitgeb.*	24	14	△	38	34	△	5	5	△	67	53	79_{10}*	14	20_{90}*
hievon: munkavevő *Arbtnhm.*	7108	1269	17_{85}	8547	6166	72_{14}	2164	1954	90_{30}	17819	9389	52_{69}	8430	47_{31}
F. ÖNÁLLÓ KERESET v. FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK.														
Ohne selbstständigen Erwerb od. ohne Beschäftigung.														
I. Saját vagyonából élő, Aus eigenen Mitteln Lebende összesen, *insgesammt*	80	21	26_{25}*	355	228	64_{23}	694	602	86_{74}	1129	851	75_{38}	278	24_{62}
II. Gyámolitásból élő, Von Unterstütz. Leb. összesen, *insgesammt*	23	2	△	24	14	△	195	170	87_{18}	242	188	77_{69}	54	22_{31}
III. Tanuló, Lernende. összesen, *insgesammt*	7230	10	0_{14}	30	8	△	.	.	.	7260	18	0_{25}	7242	99_{75}
IV. Egyéb, Sonstige Beschäftigungslose összesen, *insgesammt*	18842	223	1_{18}	619	513	82_{88}	854	726	85_{01}	20315	1462	7_{20}	18853	92_{80}
Önálló kereset vagy foglalkozás nélküliek, Ohne selbstständigen Erwerb oder ohne Beschäftigung összesen, *insgesammt*	26175	256	0_{98}	1028	763	74_{22}	1743	1498	85_{94}	28946	2517	8_{70}	26429	91_{30}

68. számú tábla. Tabelle Nr. **68.**

Áttekintési tábla

az egyes kereseti ágaknak **kor, nem, műveltségi, nősülési** és **származási** viszonyai felett.

Uebersichts-Tabelle

über die **Alters-, Geschlechts-** und **Bildungsverhältnisse,** sowie über die **Ehefrequenz** der **Männer** und die **Abstammung** bei sämmtlichen Berufszweigen.

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht*			Müveltségi fok *Bildungsgrad* — száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.*			Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* — Magyar *Ungarn*			Osztrák *Oesterreicher*			Külföldi *Ausländer*		
	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembeliknek *Män. u. Fr.*		férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
A) ŐSTERMELÉS. — URPRODUCTION.																
I. Mezőgazdaság. — Landwirthschaft.																
0—14	18	1	19	15	1	16	.	18	1	19	.	.	.	.	.	.
15—20	88	3	91	70	1	71	1	83	2	85	5	.	5	.	1	1
21—25	113	8	121	87	6	93	17	105	8	113	5	.	5	3	.	3
26—30	123	7	130	102	6	108	47	106	7	113	16	.	16	1	.	1
31—35	113	10	123	92	8	100	87	101	10	111	8	.	8	4	.	4
36—40	107	9	116	87	9	96	90	89	9	98	10	.	10	8	.	8
41—45	92	10	102	82	7	89	73	78	10	88	12	.	12	2	.	2
46—50	101	22	123	84	13	97	92	87	22	109	12	.	12	2	.	2
51—55	82	13	95	68	5	73	79	77	13	90	5	.	5	.	.	.
56—60	63	15	78	52	10	62	54	60	14	74	2	1	3	1	.	1
61—65	34	6	40	30	5	35	29	30	6	36	4	.	4	.	.	.
65fölül	44	11	55	34	9	43	35	40	11	51	4	.	4	.	.	.
együtt *zus.*	978	115	1093	803	80	883	604	874	113	987	83	1	84	21	1	22
II. Marhatenyésztés. — Viehzucht.																
0—14	7	.	7	2	.	2	.	7	.	7	.	.	.	.	.	.
15—20	38	5	43	26	2	28	.	37	5	42	1	.	1	.	.	.
21—25	33	2	35	21	1	22	14	33	2	35	.	.	.	.	.	.
26—30	91	2	93	48	1	49	80	91	2	93	.	.	.	.	.	.
31—35	93	.	93	45	.	.	91	93	.	93	.	.	.	.	.	.
36—40	89	.	89	43	.	43	77	88	.	88	1	.	1	.	.	.
41—45	66	8	74	26	1	27	64	63	8	71	3	.	3	.	.	.
46—50	57	.	57	16	.	16	53	55	.	55	1	.	1	1	.	1
51—55	21	.	21	5	.	5	20	20	.	20	.	.	.	1	.	1
56—60	27	.	27	10	.	10	27	26	.	26	1	.	1	.	.	.
61—65	8	1	9	4	1	5	8	8	1	9	.	.	.	.	.	.
65fölül	11	.	11	1	.	1	11	10	.	10	1	.	1	.	.	.
együtt *zus.*	541	18	559	247	6	253	445	531	18	549	8	.	8	2	.	2
III. Egyéb ősternelés. — Sonstige Urproduction.																
0—14	1	.	1	1	.	1	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.
15—20	9	.	9	5	.	5	.	8	.	8	1	.	1	.	.	.
21—25	11	.	11	8	.	8	2	11	.	11	.	.	.	.	.	.
26—30	9	.	9	8	.	8	4	7	.	7	1	.	1	1	.	1
31—35	8	.	8	7	.	7	5	7	.	7	1	.	1	.	.	.
36—40	5	.	5	4	.	4	1	3	.	3	2	.	2	.	.	.
41—45	8	.	8	7	.	7	6	3	.	3	4	.	4	1	.	1
46—50	3	.	3	3	.	3	3	3	.	3	.	.	.	.	.	.
51—55	5	.	5	5	.	5	5	5	.	5	.	.	.	.	.	.
56—60	2	.	2	1	.	1	1	2	.	2	.	.	.	.	.	.
61—65	3	.	3	3	.	3	2	2	.	2	1	.	1	.	.	.
65fölül	4	1	5	3	.	3	4	4	1	5	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	68	1	69	55	.	55	133	56	1	57	10	.	10	2	.	2

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht*			Műveltségi fok *Bildungsgrad* — száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.*			Nős férfiak száma *Zahl der verhel. Männer*	Származás *Abstammung* — Magyar *Ungarn*			Osztrák *Oesterreicher*			Külföldi *Ausländer*		
	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembelieknek *Mön. u. Fr.*		férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
B) IPAR. — INDUSTRIE.																
I. Eledelipar. — Nahrungsgewerbe.																
a) Pék. — Bäcker.																
0—14	29	2	31	24	2	26	.	29	1	30	.	1	1	.	.	.
15—20	253	1	254	234	1	235	.	191	1	192	58	.	58	4	.	4
21—25	197	1	198	173	1	174	3	138	1	139	55	.	55	4	.	4
26—30	119	1	120	105	1	106	27	79	1	80	40	.	40	.	.	.
31—35	110	.	110	100	.	100	42	68	.	68	40	.	40	2	.	2
36—40	44	1	45	40	1	41	22	27	1	28	14	.	14	3	.	3
41—45	37	3	40	30	1	31	25	23	3	26	13	.	13	1	.	1
46—50	31	4	35	31	3	34	28	14	4	18	16	.	16	1	.	1
51—55	17	3	20	14	2	16	16	11	2	13	5	.	5	1	1	2
56—60	9	1	10	4	.	4	8	7	1	8	2	.	2	.	.	.
61—65	5	.	5	4	.	4	3	3	.	3	1	.	1	1	.	1
65fölül	4	.	4	4	.	4	3	4	.	4	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	855	17	872	763	12	775	177	594	15	609	244	1	245	17	1	18
Eledelipar. — Nahrungsgewerbe.																
b) Mészáros. — Fleischhauer.																
0—14	24	.	24	23	.	23	.	24	.	24	.	.	.	.	.	.
15—20	199	1	200	189	1	190	1	153	1	154	44	.	44	2	.	2
21—25	118	.	118	113	.	113	5	88	.	88	27	.	27	3	.	3
26—30	126	.	126	121	.	121	32	98	.	98	26	.	26	2	.	2
31—35	88	.	88	81	.	81	32	62	.	62	26	.	26	.	.	.
36—40	48	.	48	44	.	44	36	35	.	35	12	.	12	1	.	1
41—45	46	.	46	44	.	44	37	30	.	30	15	.	15	1	.	1
46—50	36	.	36	32	.	32	28	23	.	23	12	.	12	1	.	1
51—55	28	.	28	26	.	26	24	14	.	14	13	.	13	1	.	1
56—60	11	.	11	9	.	9	10	8	.	8	1	.	1	2	.	2
61—65	7	.	7	6	.	6	7	3	.	3	4	.	4	.	.	.
65fölül	14	.	14	13	.	13	14	10	.	10	3	.	3	1	.	1
együtt *zus.*	745	1	746	701	1	702	226	548	1	549	183	.	183	14	.	14
Eledelipar. — Nahrungsgewerbe.																
c) Hentes s egyéb hús-ipar. — Selcherei und sonstige Fleischindustrie.																
0—14	38	.	38	27	.	27	.	38	.	38	.	.	.	.	.	2
15—20	147	.	147	132	.	132	.	120	.	120	24	.	24	3	.	3
21—25	86	.	86	82	.	82	9	69	.	69	16	.	16	1	.	1
26—30	71	.	71	66	.	66	32	54	.	54	13	.	13	4	.	4
31—35	39	.	39	33	.	33	23	31	.	31	6	.	6	2	.	2
36—40	32	1	33	28	1	29	28	23	1	24	7	.	7	2	.	2
41—45	20	1	21	18	1	19	17	12	1	13	6	.	6	2	.	2
46—50	23	.	23	22	.	22	19	15	.	15	4	.	4	4	.	4
51—55	7	.	7	7	.	7	7	3	.	3	3	.	3	1	.	1
56—60	5	.	5	3	.	3	5	1	.	1	2	.	2	2	.	2
61—65	4	.	4	4	.	4	4	2	.	2	1	.	1	1	.	1
65fölül	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	473	2	475	423	2	425	145	369	2	371	82	.	82	22	.	22
Eledelipar. — Nahrungsgewerbe.																
d) Malom-iparos. — Mühlenindustrie.																
0—14	32	.	32	26	.	26	.	31	.	31	.	.	.	1	.	1
15—20	211	1	212	176	1	177	.	180	1	181	28	.	28	3	.	3
21—25	227	1	228	197	1	198	19	176	1	177	38	.	38	13	.	13
26—30	243	.	243	199	.	199	74	203	.	203	33	.	33	7	.	7
31—35	120	.	120	109	.	109	63	71	.	71	37	.	37	12	.	12
36—40	69	.	69	55	.	55	45	37	.	37	27	.	27	5	.	5
41—45	48	1	49	43	1	44	39	30	1	31	16	.	16	2	.	2
46—50	32	.	32	28	.	28	25	20	.	20	7	.	7	5	.	5
51—55	17	.	17	13	.	13	16	14	.	14	3	.	3	.	.	.
56—60	4	1	5	4	1	5	4	3	1	4	1	.	1	.	.	.
61—65	1	.	1	.	.	.	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
65fölül	5	.	5	4	.	4	4	4	.	4	.	.	.	1	.	1
együtt *zus.*	1009	4	1013	854	4	858	290	770	4	774	190	.	190	49	.	49

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **68.** (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht*			Műveltségi fok *Bildungsgrad* — száma az írni tudó *Zahl d. schreib. Kön.*			Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* — Magyar *Ungarn*			Osztrák *Oesterreicher*			Külföldi *Ausländer*		
	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembelieknek *Män. u. Fr.*		férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
Eledelipar. — Nahrungsgewerbe.																
e) **Édességek. — Conditorei.**																
0—14	18	.	18	16	.	16	.	17	.	17	.	.	1	.	.	.
15—20	46	.	46	43	.	43	1	34	.	34	10	.	10	2	.	2
21—25	34	1	35	30	.	30	1	24	1	25	6	.	6	4	.	4
26—30	19	.	19	19	.	19	6	12	.	12	5	.	5	2	.	2
31—35	18	.	18	17	.	17	10	11	.	11	4	.	4	3	.	3
36—40	15	2	17	14	1	15	8	6	1	7	4	.	4	5	1	6
41—45	10	.	10	10	.	10	9	7	.	7	2	.	2	1	.	1
46—50	12	.	12	12	.	12	12	7	.	7	4	.	4	1	.	1
51—55	6	.	6	6	.	6	6	3	.	3	2	.	2	1	.	1
56—60	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
61—65	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
65fölül	1	1	2	1	1	2	1	.	1	1	.	.	.	1	.	1
együtt *zus.*	180	4	184	169	2	171	55	122	3	125	38	.	38	20	1	21
Eledelipar. — Nahrungsgewerbe.																
f) **Sör- és szeszos italok készítése. — Bierbrauerei und Erzeugung geistiger Getränke.**																
0—14	4	.	4	4	.	4	.	4	.	4	.	.	.	.	.	.
15—20	60	.	60	59	.	59	.	13	.	13	29	.	29	18	.	18
21—25	68	.	68	65	.	65	.	12	.	12	37	.	37	19	.	19
26—30	75	.	75	75	.	75	9	12	.	12	43	.	43	20	.	20
31—35	45	.	45	44	.	44	15	7	.	7	24	.	24	14	.	14
36—40	21	.	21	21	.	21	5	3	.	3	7	.	7	11	.	11
41—45	19	1	20	18	1	19	13	11	1	12	6	.	6	2	.	2
46—50	24	.	24	24	.	24	18	6	.	6	9	.	9	9	.	9
51—55	7	.	7	6	.	6	5	3	.	3	3	.	3	1	.	1
56—60	4	1	5	4	.	4	4	2	1	3	2	.	2	.	.	
61—65	6	.	6	6	.	6	5	4	.	4	2	.	2	.	.	.
65fölül	3	.	3	3	.	3	3	2	.	2	1	.	1	.	.	.
együtt *zus.*	336	2	338	329	1	330	77	79	2	81	163	.	163	94	.	94
Eledelipar. — Nahrungsgewerbe.																
g) **Korcsmáros és kávés. — Schank- und Kaffeewirthschaft.**																
0—14	49	.	49	47	.	47	.	45	.	45	4	.	4	.	.	.
15—20	455	.	455	436	.	436	.	328	.	328	122	.	122	5	.	5
21—25	337	.	337	319	.	319	34	207	.	207	122	.	122	8	.	8
26—30	399	.	399	374	.	374	160	238	.	238	146	.	146	15	.	15
31—35	286	12	298	266	8	274	180	160	12	172	114	.	114	12	.	12
36—40	247	17	264	229	13	242	201	126	13	139	108	3	111	13	1	14
41—45	220	12	232	202	10	212	192	107	11	118	96	1	97	17	.	17
46—50	166	16	182	154	8	162	151	87	14	101	67	1	68	12	1	13
51—55	133	17	150	123	11	134	118	64	16	80	57	1	58	12	.	12
56—60	72	9	81	60	4	64	64	41	6	47	25	2	27	6	1	7
61—65	29	5	34	25	.	25	28	13	4	17	12	1	13	4	.	4
65fölül	23	4	27	19	1	20	23	11	3	14	11	1	12	1	.	1
együtt *zus.*	2416	92	2508	2254	55	2309	1151	1427	79	1506	884	10	894	105	3	108
Eledelipar. — Nahrungsgewerbe.																
h) **Pálinkamérő s egyéb eledelipar. — Branntweinschank und sonstige Nahrungsgewerbe.**																
0—14	6	.	6	6	.	6	.	5	.	5	.	.	.	1	.	1
15—20	24	33	57	24	22	46	1	20	32	52	4	1	5	.	.	.
21—25	10	21	31	10	16	26	2	9	15	24	1	5	6	.	1	1
26—30	25	18	43	24	14	38	16	16	12	28	4	5	9	5	1	6
31—35	26	4	30	25	3	28	20	21	4	25	4	.	4	1	.	1
36—40	22	.	22	19	.	19	17	14	.	14	7	.	7	1	.	1
41—45	19	.	19	17	.	17	16	16	.	16	2	.	2	1	.	1
46—50	23	1	24	18	.	18	21	21	1	22	1	.	1	1	.	1
51—55	15	1	16	14	.	14	14	12	1	13	2	.	2	1	.	1
56—60	6	2	8	6	2	8	5	5	2	7	1	.	1	.	.	.
61—65	4	1	5	3	1	4	4	4	1	5	.	.	.	.	.	.
65fölül	4	1	5	3	.	3	4	2	1	3	2	.	2	.	.	.
együtt *zus.*	184	82	266	169	58	227	120	145	69	214	28	11	39	11	2	13

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **68.** (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht*			Müveltségi fok *Bildungsgrad* — száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.*			Nős férfiak száma *Zahl der verhel. Männer*	Származás *Abstammung* — Magyar *Ungarn*			Osztrák *Oesterreicher*			Külföldi *Ausländer*		
	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembelieknek *Männ. u. Fr.*		férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
II. Ruházat. — Kleidungsgewerbe.																
a) **Szabó. — Schneider.**																
0—14	324	16	340	257	14	271	.	323	16	339	1	.	1	.	.	.
15—20	577	50	627	507	40	547	3	514	48	562	59	2	61	4	.	4
21—25	682	33	715	619	25	644	54	578	27	605	104	6	110	.	.	.
26—30	747	22	769	654	17	671	290	637	19	656	106	3	109	4	.	4
31—35	569	10	579	477	8	485	384	464	9	473	102	1	103	3	.	3
36—40	448	3	451	386	2	388	349	333	2	335	108	1	109	7	.	7
41—45	343	2	345	293	2	295	292	270	2	272	72	.	72	1	.	1
46—50	292	1	293	238	1	239	255	227	1	228	62	.	62	3	.	3
51—55	171	1	172	151	1	152	121	120	.	120	49	.	49	2	1	3
56—60	120	2	122	93	.	93	98	92	2	94	26	.	26	2	.	2
61—65	70	2	72	57	2	59	62	54	2	56	13	.	13	3	.	3
65fölül	87	2	89	66	2	68	78	57	1	58	22	.	22	8	1	9
együtt *zus.*	4430	144	4574	3793	114	3912	1986	3669	129	3798	724	13	737	37	2	39
Ruházat. — Kleidungsgewerbe.																
b) **Czipész. — Schuster.**																
0—14	589	2	591	437	2	439	.	588	2	590	1	.	1	.	.	.
15—20	1139	8	1147	998	5	1003	3	1030	6	1036	104	1	105	5	1	6
21—25	720	5	725	636	3	639	48	619	5	624	96	.	96	5	.	5
26—30	672	.	672	562	.	562	238	567	.	567	95	.	95	10	.	10
31—35	505	3	508	419	2	421	325	388	3	391	114	.	114	3	.	3
36—40	315	.	315	281	.	281	196	230	.	230	81	.	81	4	.	4
41—45	274	.	274	215	.	215	243	184	.	184	87	.	87	3	.	3
46—50	211	3	214	175	1	176	191	144	3	147	64	.	64	3	.	3
51—55	156	3	159	124	2	126	145	103	3	106	50	.	50	3	.	3
56—60	93	4	97	71	.	71	83	62	4	66	28	.	28	3	.	3
61—65	52	4	56	40	.	40	48	37	4	41	14	.	14	1	.	1
65fölül	52	.	52	38	.	38	49	38	.	38	12	.	12	2	.	2
együtt *zus.*	4778	32	4810	3996	15	4011	1569	3990	30	4020	746	1	747	42	1	43
Ruházat. — Kleidungsgewerbe.																
c) **Szűcs. — Kürschner.**																
0—14	24	.	24	22	.	22	.	22	.	22	2	.	2	.	.	.
15—20	58	.	58	55	.	55	.	47	.	47	11	.	11	.	.	.
21—25	49	.	49	43	.	43	4	37	.	37	12	.	12	.	.	.
26—30	60	.	60	55	.	55	27	52	.	52	8	.	8	.	.	.
31—35	52	.	52	47	.	47	26	41	.	41	10	.	10	1	.	1
36—40	29	.	29	26	.	26	20	24	.	24	5	.	5	.	.	.
41—45	21	.	21	18	.	18	14	18	.	18	3	.	3	.	.	.
46—50	21	.	21	19	.	19	19	17	.	17	4	.	4	.	.	.
51—55	12	.	12	12	.	12	12	8	.	8	3	.	3	1	.	1
56—60	9	.	9	8	.	8	9	8	.	8	1	.	1	.	.	.
61—65	4	.	4	3	.	3	4	4	.	4	.	.	.	.	.	.
65fölül	7	.	7	5	.	5	6	5	.	5	2	.	2	.	.	.
együtt *zus.*	346	.	346	313	.	313	141	283	.	283	61	.	61	2	.	2
Ruházat. — Kleidungsgewerbe.																
d) **Egyéb. — Diverse.**																
0—14	44	1	45	35	1	36	.	44	1	45	.	.	.	.	.	.
15—20	74	7	81	70	7	77	.	59	5	64	9	2	11	6	.	6
21—25	60	5	65	55	3	58	3	38	5	43	20	.	20	2	.	2
26—30	82	5	87	74	2	76	34	65	4	69	16	1	17	1	.	1
31—35	61	5	66	46	3	49	35	48	5	53	10	.	10	3	.	3
36—40	41	6	47	34	5	39	33	27	4	31	13	2	15	1	.	1
41—45	33	4	37	31	3	34	29	25	2	27	7	2	9	1	.	1
46—50	25	.	25	21	.	21	22	19	.	19	6	.	6	.	.	.
51—55	12	.	12	11	.	11	10	12	.	12	.	.	.	.	.	.
56—60	5	.	5	4	.	4	5	4	.	4	1	.	1	.	.	.
61—65	7	1	8	6	.	6	7	7	1	8	.	.	.	.	.	.
65fölül	7	.	7	5	.	5	7	6	.	6	.	.	.	1	.	1
együtt *zus.*	451	34	485	392	24	416	185	354	27	381	82	7	89	15	.	15

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. 68. (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht* férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	Müveltségi fok *Bildungsgrad* száma az írni tudó *Zahl d. schreib. Kön.* férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembeliek *Män. u. Fr.*	Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* Magyar *Ungarn* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Osztrák *Oesterreicher* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Külföldi *Ausländer* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
III. Építő ipar. — Baugewerbe.																
a) **Kőmüves. — Maurer.**																
0—14	86	.	86	73	.	73	.	84	.	84	2	.	2	.	.	.
15—20	308	.	308	252	.	252	3	278	.	278	26	.	26	4	.	4
21—25	344	.	344	290	.	290	48	248	.	248	93	.	93	3	.	3
26—30	367	.	367	280	.	280	150	227	.	227	132	.	132	8	.	8
31—35	212	.	212	152	.	152	137	119	.	119	89	.	89	4	.	4
36—40	165	.	165	119	.	119	116	105	.	105	56	.	56	4	.	4
41—45	130	.	130	93	.	93	105	78	.	78	50	.	50	2	.	2
46—50	117	.	117	89	.	89	106	72	.	72	43	.	43	2	.	2
51—55	71	.	71	50	.	50	66	42	.	42	29	.	29	.	.	.
56—60	44	.	44	28	.	28	43	18	.	18	26	.	26	.	.	.
61—65	15	.	15	13	.	13	14	7	.	7	8	.	8	.	.	.
65fölül	16	.	16	11	.	11	16	7	.	7	8	.	8	1	.	1
együtt *zus.*	1875		1875	1450	.	1450	804	1285	.	1285	562	.	562	28	.	28
Építő ipar. — Baugewerbe.																
b) **Kőfaragó. — Steinmetze.**																
0—14	26	.	26	24	.	24	.	26	.	26	.	.	.	.	.	.
15—20	52	.	52	46	.	46	.	49	.	49	.	.	.	3	.	3
21—25	31	.	31	25	.	25	4	25	.	25	6	.	6	.	.	.
26—30	42	.	42	34	.	34	23	35	.	35	3	.	3	4	.	4
31—35	28	.	28	21	.	21	19	19	.	19	4	.	4	5	.	5
36—40	16	.	16	14	.	14	15	14	.	14	2	.	2	.	.	.
41—45	18	.	18	16	.	16	13	14	.	14	3	.	3	1	.	1
46—50	9	.	9	8	.	8	6	7	.	7	2	.	2	.	.	.
51—55	6	.	6	5	.	5	6	4	.	4	1	.	1	1	.	1
56—60	5	.	5	5	.	5	5	3	.	3	.	.	.	2	.	2
együtt *zus.*	233	.	233	198	.	198	91	196	.	196	21	.	21	16	.	16
Építő ipar. — Baugewerbe.																
c) **Ács. — Zimmerleute.**																
0—14	15	.	15	8	.	8	.	15	.	15	.	.	.	.	.	.
15—20	104	.	104	82	.	82	.	92	.	92	10	.	10	2	.	2
21—25	149	.	149	131	.	131	22	118	.	118	26	.	26	5	.	5
26—30	167	.	167	132	.	132	59	117	.	117	44	.	44	6	.	6
31—35	124	.	124	99	.	99	80	84	.	84	33	.	33	7	.	7
36—40	64	.	64	52	.	52	48	36	.	36	24	.	24	4	.	4
41—45	61	.	61	49	.	49	51	36	.	36	21	.	21	4	.	4
46—50	46	.	46	28	.	28	40	30	.	30	16	.	16	.	.	.
51—55	36	.	36	28	.	28	34	29	.	29	6	.	6	1	.	1
56—60	22	.	22	14	.	14	21	12	.	12	9	.	9	1	.	1
61—65	6	.	6	3	.	3	6	4	.	4	2	.	2	.	.	.
65fölül	6	.	6	5	.	5	6	3	.	3	3	.	3	.	.	.
együtt *zus.*	800	.	800	631	.	631	367	576	.	576	194	.	194	30	.	30
Építő ipar. — Baugewerbe.																
d) **Egyéb építő ipar. — Sonstige Baugewerbe.**																
0—14	12	.	12	3	.	3	.	12	.	12	.	.	.	.	.	.
15—20	78	.	78	50	.	50	1	69	.	69	2	.	2	7	.	7
21—25	78	.	78	65	.	65	10	66	.	66	3	.	3	9	.	9
26—30	64	.	64	41	.	41	18	50	.	50	6	.	6	8	.	8
31—35	40	.	40	29	.	29	28	37	.	37	2	.	2	1	.	1
36—40	38	.	38	29	.	29	34	25	.	25	11	.	11	2	.	2
41—45	42	.	42	32	.	32	35	36	.	36	3	.	3	3	.	3
46—50	17	.	17	13	.	13	14	14	.	14	2	.	2	1	.	1
51—55	14	.	14	11	.	11	13	12	.	12	.	.	.	2	.	2
56—60	9	.	9	8	.	8	9	9	.	9	.	.	.	.	.	.
61—65	4	.	4	4	.	4	4	3	.	3	1	.	1	.	.	.
65fölül	3	.	3	3	.	3	3	1	.	1	2	.	2	.	.	.
együtt *zus.*	399	.	369	288	.	288	169	334	.	334	32	.	32	33	.	33

68. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 68. (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht*			Müveltségi fok *Bildungsgrad* — száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.*			Nös férfiak száma *Zahl der verheir. Männer*	Származás *Abstammung* — Magyar *Ungarn*			Osztrák *Oesterreicher*			Külföldi *Ausländer*		
	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembelieknek *Männ. u. Fr.*		férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
IV. Fonás-szövés ipara. — Spinnerei und Weberei.																
0—14	32	19	51	20	15	35	.	32	14	46	.	.	.	.	5	5
15—20	66	41	107	53	27	80	.	47	31	78	17	3	20	2	7	9
21—25	62	4	66	47	3	51	3	37	3	40	18	1	19	7	.	7
26—30	67	.	67	45	.	45	29	35	.	35	27	.	27	5	.	5
31—35	41	.	41	29	.	29	21	24	.	24	17	.	17	.	.	.
36—40	41	1	42	31	.	31	31	26	1	27	13	.	13	2	.	2
41—45	32	1	33	24	.	24	28	22	1	23	7	.	7	3	.	3
46—50	26	.	26	20	.	20	22	10	.	10	9	.	9	7	.	7
51—55	19	.	19	17	.	17	19	9	.	9	7	.	7	3	.	3
56—60	11	.	11	8	.	8	10	7	.	7	3	.	3	1	.	1
61—65	7	.	7	5	.	5	5	7	.	7	.	.	.	.	.	.
65 fölül	4	.	4	2	.	2	4	2	.	2	1	.	1	1	.	1
együtt *zus.*	408	66	474	302	45	347	172	258	50	308	119	4	123	31	12	43
V. Tisztitás és pipere. — Gewerbe für Putz und Reinigung.																
a) **Mosás. — Wäscherei.**																
0—14	.	4	4	.	3	3	.	.	4	4	.	.	.	.	.	.
15—20	2	25	27	2	13	15	.	2	22	24	.	3	3	.	.	.
21—25	3	78	81	2	30	32	.	3	76	79	.	2	2	.	.	.
26—30	4	170	174	4	47	51	3	3	154	157	1	14	15	.	2	2
31—35	5	139	144	5	42	47	5	5	126	131	.	12	12	.	1	1
36—40	7	153	160	7	40	47	5	3	133	136	4	18	22	.	2	2
41—45	7	112	119	7	31	38	7	5	100	105	2	11	13	.	1	1
46—50	5	105	110	5	79	84	5	3	94	97	2	10	12	.	1	1
51—55	.	63	63	.	20	20	.	.	56	56	.	7	7	.	.	.
56—60	2	42	44	2	11	13	2	.	32	32	2	10	12	.	.	.
61—65	4	18	22	4	.	4	4	.	15	15	3	2	5	1	1	2
65 fölül	2	13	15	2	2	4	2	2	12	14	.	.	.	.	1	1
együtt *zus.*	41	922	963	40	318	358	33	26	824	850	14	89	103	1	9	10
b) **Pipere-ipar. — Putzartikel-Industrie.**																
0—14	.	16	16	.	12	12	.	.	16	16	.	.	.	.	.	.
15—20	.	68	68	.	61	61	.	.	63	63	.	4	4	.	1	1
21—25	.	39	39	.	37	37	.	.	36	36	.	3	3	.	.	.
26—30	.	30	30	.	28	28	.	.	22	22	.	8	8	.	.	.
31—35	.	23	23	.	21	21	.	.	18	18	.	5	5	.	.	.
36—40	.	16	16	.	15	15	.	.	11	11	.	5	5	.	.	.
41—45	.	13	13	.	13	13	.	.	10	10	.	3	3	.	.	.
46—50	.	6	6	.	4	4	.	.	5	5	.	1	1	.	.	.
51—55	.	5	5	.	4	4	.	.	5	5	.	.	.	.	.	.
56—60	.	1	1	.	.	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.
61—65	.	3	3	.	2	2	.	.	2	2	.	1	1	.	.	.
65 fölül	.	1	1	.	.	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	.	221	221	.	197	197	.	.	190	190	.	30	30	.	1	1
VI. Agyagipar. — Thon-Industrie.																
0—14	13	.	13	10	.	10	.	13	.	13	.	.	.	.	.	.
15—20	38	6	44	22	.	22	1	38	2	40	.	4	4	.	.	.
21—25	29	.	29	22	.	22	2	27	.	27	2	.	2	.	.	.
26—30	44	.	44	31	.	31	21	26	.	26	17	.	17	1	.	1
31—35	28	3	31	19	.	19	16	18	.	18	10	3	13	.	.	.
36—40	22	1	23	13	.	13	17	10	1	11	11	.	11	1	.	1
41—45	30	1	31	19	.	19	27	21	.	21	8	1	9	1	.	1
46—50	23	1	24	12	.	12	20	17	1	18	6	.	6	.	.	.
51—55	15	.	15	8	.	8	14	6	.	6	9	.	9	.	.	.
56—60	12	.	12	8	.	8	12	11	.	11	1	.	1	.	.	.
61—65	5	.	5	5	.	5	4	2	.	2	2	.	2	1	.	1
65 fölül	1	.	1	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	260	12	272	169	.	169	134	190	4	194	66	8	74	4	.	4

68. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 68. (Fortsetzung.)

Kor / Alter	Nem / Geschlecht: férfi / männl.	nő / weibl.	együtt / zus.	Müveltségi fok / Bildungsgrad, száma az írni tudó / Zahl d. schreib. Kön.: férfiaknak / Männer	nőknek / Frauen	mindkét nembeliek / Männ. u. Fr.	Nős férfiak száma / Zahl der verehel. Männer	Származás / Abstammung: Magyar / Ungarn: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen	Osztrák / Oesterreicher: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen	Külföldi / Ausländer: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen
VII. Faipar. — Holzindustrie.																
a) **Asztalos. — Tischler.**																
0—14	247	.	247	198	.	198	.	245	.	245	1	.	1	1	.	1
15—20	583	.	583	502	.	502	1	537	.	537	33	.	33	13	.	13
21—25	555	.	555	536	.	536	52	448	.	448	91	.	91	16	.	16
26—30	499	.	499	457	.	457	169	411	.	411	79	.	79	9	.	9
31—35	272	4	276	253	4	257	170	215	4	219	53	.	53	4	.	4
36—40	214	2	216	204	.	204	166	152	2	154	56	.	56	6	.	6
41—45	161	.	161	148	.	148	138	117	.	117	41	.	41	3	.	3
46—50	147	1	148	125	.	125	134	97	1	98	42	.	42	8	.	8
51—55	97	4	101	82	3	85	89	62	4	66	32	.	32	3	.	3
56—60	59	.	59	52	.	52	49	45	.	45	12	.	12	2	.	2
61—65	38	1	39	30	1	31	36	25	1	26	8	.	8	5	.	5
65fölül	31	1	32	25	.	25	30	21	1	22	3	.	3	7	.	7
együtt zus.	2903	13	2916	2612	8	2620	1034	2375	13	2388	451	.	451	77	.	77
Faipar. Holzindustrie.																
b) **Esztergályos. — Drechsler.**																
0—14	18	.	18	16	.	16	.	17	.	17	.	.	.	1	.	1
15—20	58	.	58	56	.	56	.	56	.	56	1	.	1	1	.	1
21—25	26	.	26	26	.	26	2	20	.	25	2	.	2	4	.	4
25—30	28	.	28	26	.	26	6	20	.	20	7	.	7	1	.	1
31—35	12	.	12	12	.	12	9	9	.	9	3	.	3	.	.	.
36—40	8	.	8	7	.	7	7	6	.	6	2	.	2	.	.	.
41—45	7	.	7	6	.	6	6	6	.	6	1	.	1	.	.	.
46—50	7	.	7	7	.	7	6	4	.	4	2	.	2	1	.	.
51—55	6	.	6	6	.	6	6	1	.	1	4	.	4	1	.	1
56—60	2	.	2	2	.	2	2	1	.	1	.	.	.	1	.	1
61—65	4	.	4	4	.	4	3	4	.	4	.	.	.	.	.	1
egy ütt zus.	176	.	176	168	.	168	47	144	.	144	22	.	22	10	.	10
Faipar. — Holzindustrie.																
c) **Egyéb fa-ipar. — Sonstige Holzindustrie.**																
0—14	69	1	70	55	1	56	.	67	1	68	2	.	2	.	.	.
15—20	278	.	278	249	.	249	.	254	.	254	22	.	22	2	.	2
21—25	233	.	233	211	.	211	13	196	.	196	28	.	28	9	.	9
26—30	203	.	203	170	.	170	64	151	.	151	46	.	46	6	.	6
31—35	138	.	138	120	.	120	73	94	.	94	39	.	39	5	.	5
36—40	87	.	87	68	.	68	71	54	.	54	30	.	30	3	.	3
41—45	40	.	40	31	.	31	29	27	.	27	13	.	13	.	.	.
46—50	45	3	48	33	1	34	37	31	2	33	12	.	12	2	1	3
51—55	28	.	28	20	.	20	25	18	.	18	7	.	7	3	.	3
56—60	22	.	22	19	.	19	19	12	.	12	7	.	7	3	.	3
61—65	15	.	15	12	.	12	14	11	.	11	3	.	3	1	.	1
65fölül	7	.	7	7	.	7	5	4	.	4	2	.	2	1	.	1
együtt zus.	1165	4	1169	995	2	997	350	919	3	922	211	.	211	35	1	36
VIII. Fémipar. Metall-Industrie.																
a) **Drágakő és nemeséroz-ipar. — Edelmetall und Juwelen-Industrie.**																
0—14	77	.	77	72	.	72	.	76	.	76	1	.	1	.	.	.
15—20	117	.	117	114	.	114	.	102	.	102	13	.	13	2	.	2
21—25	81	.	81	78	.	78	10	59	.	59	15	.	15	7	.	7
26—30	51	.	51	51	.	51	17	43	.	43	8	.	8	.	.	.
31—35	31	.	31	31	.	31	21	26	.	26	4	.	4	1	.	1
36—40	39	.	39	39	.	39	30	26	.	26	11	.	11	2	.	2
41—45	32	.	32	30	.	30	30	26	.	26	4	.	4	2	.	2
46—50	21	1	22	19	1	20	21	16	1	17	4	.	4	1	.	1
51—55	13	.	13	12	.	12	11	11	.	11	2	.	2	.	.	.
56—60	7	.	7	7	.	7	7	4	.	4	1	.	1	2	.	2
61—65	4	.	4	3	.	3	4	3	.	3	1	.	1	.	.	.
65fölül	9	.	9	9	.	9	9	6	.	6	2	.	2	1	.	1
együtt zus.	482	1	483	465	1	466	160	398	1	399	66	.	66	18	.	18

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. 68. (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht* férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	Műveltségi fok *Bildungsgrad* száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.* férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembeliek *Män. u. Fr.*	Nős férfiak száma *Zahl der verhel. Männer*	Származás *Abstammung* Magyar *Ungarn* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Osztrák *Oesterreicher* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Külföldi *Ausländer* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
Fémipar. — Metall-Industrie. *b)* **Bádogos. — Spengler.**																
0—14	26	.	26	22	.	22	.	26	.	26	.	.	.	.	.	.
15—20	98	.	98	90	.	90	.	80	.	80	11	.	11	7	.	7
21—25	60	.	60	58	.	58	4	43	.	43	11	.	11	6	.	6
26—30	62	.	62	60	.	60	17	46	.	46	13	.	13	3	.	3
31—35	28	.	28	26	.	26	19	22	.	22	4	.	4	2	.	2
36—40	28	.	28	26	.	26	22	17	.	17	7	.	7	4	.	4
41—45	19	.	19	19	.	19	15	14	.	14	2	.	2	3	.	7
46—50	8	1	9	8	1	9	8	5	1	6	2	.	2	1	.	1
51—55	9	.	9	8	.	8	9	9	.	9	.	.	.	.	.	.
56—60	2	.	2	1	.	1	2	2	.	2	.	.	.	.	.	.
65fölül	2	.	2	1	.	1	2	2	.	2	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	342	1	343	319	1	320	98	266	1	267	50	.	50	26	.	26
Fémipar. — Metall-Industrie. *c)* **Lakatos. — Schlosser.**																
0—14	177	.	177	167	.	167	.	175	.	175	2	.	2	.	.	.
15—20	634	.	634	605	.	605	2	515	.	515	84	.	84	35	.	35
21—25	398	.	398	369	.	369	16	300	.	300	71	.	71	27	.	27
26—30	304	.	304	275	.	275	96	221	.	221	67	.	67	16	.	16
31—35	169	.	169	153	.	153	99	128	.	128	31	.	31	10	.	10
36—40	115	.	115	99	.	99	92	79	.	79	30	.	30	6	.	6
41—45	81	1	82	64	.	64	67	51	1	52	24	.	24	6	.	6
46—50	46	1	47	38	.	38	37	27	1	28	16	.	16	3	.	3
51—55	46	1	47	38	.	38	39	28	1	29	14	.	14	4	.	4
56—60	22	.	22	19	.	19	18	17	.	17	2	.	2	3	.	3
61—65	13	1	14	9	1	10	12	9	1	10	2	.	2	2	.	2
65fölül	6	.	6	4	.	4	5	4	.	5	2	.	2	.	.	.
együtt *zus.*	2011	4	2015	1840	1	1841	483	1554	4	1558	345	.	345	112	.	112
Fémipar. — Metall-Industrie. *d)* **Kovács. — Schmiede.**																
0—14	48	.	48	36	.	36	.	47	.	47	1	.	1	.	.	.
15—20	272	.	272	242	.	242	.	249	.	249	19	.	19	4	.	4
21—25	280	.	280	248	.	248	10	260	.	260	17	.	17	3	.	3
26—30	268	.	268	232	.	232	92	230	.	230	35	.	35	3	.	3
31—35	99	.	99	83	.	83	60	83	.	83	12	.	12	4	.	4
36—40	73	.	73	61	.	61	58	49	.	49	22	.	22	2	.	2
41—45	43	.	43	37	.	37	31	28	.	28	12	.	12	3	.	3
46—50	43	.	43	37	.	37	35	23	.	23	17	.	17	3	.	3
51—55	23	.	23	16	.	16	21	14	.	14	8	.	8	1	.	1
56—60	13	.	13	12	.	12	9	12	.	12	1	.	1	.	.	.
61—65	4	.	4	2	.	2	3	1	.	1	2	.	2	1	.	1
65fölül	3	.	3	2	.	2	3	3	.	3	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	1169	.	1169	1008	.	1008	322	999	.	999	146	.	146	24	.	24
Fémipar. — Metall-Industrie. *e)* **Egyéb vas- és aczélipar. — Sonstige Eisen- und Stahlindustrie.**																
0—14	10	.	10	5	.	5	.	10	.	10	.	.	.	.	.	.
15—20	52	.	52	42	.	42	.	38	.	38	13	.	13	1	.	1
21—25	30	.	30	27	.	27	2	12	.	12	12	.	12	6	.	6
26—30	32	.	32	24	.	24	6	17	.	16	13	.	13	2	.	2
31—35	27	.	27	20	.	20	18	14	.	14	7	.	7	6	.	6
36—40	25	.	25	20	.	20	19	16	.	16	7	.	7	2	.	2
41—45	19	.	19	11	.	11	13	14	.	14	2	.	2	3	.	3
46—50	7	.	7	7	.	7	5	3	.	3	4	.	4	.	.	.
51—55	6	.	6	3	.	3	4	2	.	2	3	.	3	1	.	1
56—60	3	.	3	2	.	2	3	3	.	3	.	.	.	.	.	.
61—65	6	.	6	5	.	5	6	5	.	5	.	.	.	1	.	1
65fölül	1	.	1	.	.	.	1	.	.	.	1	.	1	.	.	.
együtt *zus.*	218	.	218	166	.	166	77	134	.	134	62	.	62	22	.	22

68. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. **68.** (Fortsetzung.)

Kor / Alter	Nem / Geschlecht: férfi / männl.	nő / weibl	együtt / zus.	Műveltségi fok / Bildungsgrad, száma az írni tudó / Zahl d. schreib. Kön.: férfiaknak / Männer	nőknek / Frauen	mindkét nembeliknek / Männ. u. Fr.	Nős férfiak száma / Zahl der verehel. Männer	Származás / Abstammung, Magyar / Ungarn: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen	Osztrák / Oesterreicher: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen	Külföldi / Ausländer: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen
Fémipar. — Metall-Industrie. f) Öntöde. — Giesserei.																
0—14	37	.	37	34	.	34	.	37	.	37	.	.	.	.	.	.
15—20	60	.	60	47	.	47	.	52	.	52	7	.	7	1	.	1
21—25	68	.	68	61	.	61	4	30	.	30	31	.	31	7	.	7
26—30	49	.	49	45	.	45	26	19	.	19	28	.	28	2	.	2
31—35	37	.	37	35	.	35	24	15	.	15	21	.	21	1	.	1
36—40	25	.	25	23	.	23	23	13	.	13	11	.	11	1	.	1
41—45	19	.	19	18	.	18	16	10	.	10	7	.	7	2	.	2
46—50	12	.	12	10	.	10	10	4	.	4	5	.	5	3	.	3
51—55	5	.	5	4	.	4	5	.	.	.	4	.	4	1	.	1
56—60	7	.	7	6	.	6	7	1	.	1	6	.	6	.	.	.
61—65	2	.	2	2	.	2	2	1	.	1	.	.	.	1	.	1
együtt / zus.	321	.	321	285	.	285	117	182	.	182	120	.	120	19	.	19
Fémipar. — Metall-Industrie. g) Vegyes fémipar. — Sonstige Metall-Industrie.																
0—14	17	.	17	14	.	14	.	17	.	17	.	.	.	.	.	.
15—20	56	.	56	51	.	51	1	44	.	44	10	.	10	2	.	2
21—25	25	.	25	24	.	24	3	12	.	12	8	.	8	5	.	5
26—30	40	.	40	34	.	34	14	22	.	22	14	.	14	4	.	4
31—35	16	.	16	15	.	15	9	8	.	8	4	.	4	4	.	4
36—40	19	.	19	16	.	16	13	13	.	13	5	.	5	1	.	1
41—45	16	.	16	16	.	16	13	9	.	9	7	.	7	.	.	.
46—50	10	.	10	10	.	10	9	8	.	8	1	.	1	1	.	1
51—55	5	.	5	5	.	5	4	4	.	4	1	.	1	.	.	.
56—60	2	.	2	2	.	2	2	2	.	2	.	.	.	.	.	.
65fölül	3	.	3	2	.	2	3	3	.	3	.	.	.	.	.	.
együtt / zus.	209	.	209	189	.	189	71	142	.	142	50	.	50	17	.	17
IX. Sokszorosító ipar. — Polygraphische Gewerbe.																
0—14	113	5	118	111	2	113	.	111	5	116	2	.	2	.	.	.
15—20	280	26	306	276	16	292	.	253	26	279	24	.	24	3	.	3
21—25	192	16	208	190	10	200	24	136	14	150	38	1	39	18	1	19
21—30	87	5	92	87	5	92	35	58	5	63	20	.	20	9	.	9
31—35	74	3	77	73	2	75	39	40	2	42	21	1	22	13	.	13
36—40	46	.	46	45	.	45	32	28	.	28	10	.	10	8	.	.
41—45	27	.	27	26	.	26	18	18	.	18	8	.	8	1	.	1
46—50	32	.	32	32	.	32	24	13	.	13	9	.	9	10	.	10
51—55	12	.	12	11	.	11	9	8	.	8	2	.	2	2	.	2
56—60	6	.	6	5	.	5	5	5	.	5	1	.	1	.	.	.
61—65	3	.	3	3	.	3	2	3	.	3	.	.	.	.	.	.
65fölül	2	.	2	2	.	2	2	1	.	1	.	.	.	1	.	1
együtt / zus.	874	55	929	861	35	896	190	674	52	726	135	2	137	65	1	66
X. Iparos művészet. — Gewerbliche Künstler.																
0—14	7	.	7	7	.	7	.	7	.	7	.	.	.	.	.	.
15—20	38	.	38	35	.	35	.	32	.	32	5	.	5	1	.	1
21—25	59	1	60	56	1	57	9	41	.	41	16	1	17	2	.	2
26—30	35	.	35	34	.	34	22	26	.	26	4	.	4	5	.	5
31—35	27	.	27	27	.	27	20	21	.	21	5	.	5	1	.	1
36—40	26	.	26	24	.	24	20	15	.	15	7	.	7	4	.	4
41—45	15	.	15	15	.	15	14	14	.	14	1	.	1	.	.	.
46—50	19	.	19	19	.	16	16	17	.	17	2	.	2	.	.	.
51—55	13	.	13	13	.	13	12	10	.	10	2	.	2	1	.	1
56—60	5	.	5	5	.	5	.	4	.	4	.	.	.	1	.	1
61—65	2	.	2	2	.	2	2	1	.	1	1	.	1	.	.	.
65fölül	3	.	3	2	.	2	1	2	.	2	1	.	1	.	.	.
együtt / zus.	249	1	250	239	1	240	120	190	.	190	44	1	45	15	.	15

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **68.** (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht* férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	Müveltségi fok *Bildungsgrad* száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.* férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nemben lieknek *Män. u. Fr.*	Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* Magyar *Ungarn* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Osztrák *Oesterreicher* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Külföldi *Ausländer* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
XI. Mű- és szeripar. — Mechanische Gewerbe.																
a) **Órás.** — **Uhrmacher.**																
0—14	6	.	6	6	.	6	.	6	.	6	.	.	.	.	.	.
15—20	46	.	46	46	.	46	.	38	.	38	6	.	6	2	.	2
21—25	36	.	36	35	.	35	.	19	.	19	13	.	13	4	.	4
26—30	27	.	27	26	.	26	9	15	.	15	8	.	8	4	.	4
31—35	15	.	15	14	.	14	6	6	.	6	6	.	6	3	.	3
36—40	16	.	16	16	.	16	9	7	.	7	7	.	7	2	.	2
41—45	10	.	10	10	.	10	6	8	.	8	2	.	2	.	.	.
46—50	15	.	15	13	.	13	11	7	.	7	6	.	6	2	.	2
51—55	17	.	17	15	.	15	15	9	.	9	6	.	6	2	.	2
56—60	5	.	5	5	.	5	4	5	.	5	.	.	.	.	.	.
61—65	2	.	2	2	.	2	2	2	.	2	.	.	.	.	.	.
65fölül	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	196	.	196	189	.	189	63	123	.	123	54	.	54	19	.	19
Mű- és szeripar. — Mechanische Gewerbe.																
b) **Egyéb mű- és szeripar.** — **Sonstige mechanische Gewerbe.**																
0—14	8	.	8	7	.	7	.	8	.	8	.	.	.	.	.	.
15—20	26	.	26	24	.	24	1	18	.	18	6	.	6	2	.	2
21—25	26	.	26	24	.	24	.	7	.	7	11	.	11	8	.	8
26—30	20	.	20	18	.	18	3	9	.	9	4	.	4	7	.	7
31—35	15	.	15	15	.	15	6	7	.	7	4	.	4	4	.	4
36—40	6	.	6	5	.	5	6	3	.	3	2	.	2	1	.	1
41—45	6	.	6	6	.	6	5	3	.	3	1	.	1	2	.	2
46—50	9	.	9	9	.	9	7	8	.	8	1	.	1	.	.	.
51—55	7	.	7	7	.	7	7	4	.	4	3	.	3	.	.	.
56—60	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
61—65	3	.	3	3	.	3	3	2	.	2	1	.	1	.	.	.
65fölül	3	.	3	3	.	3	3	1	.	1	1	.	1	1	.	1
együtt *zus.*	129	.	129	121	.	121	41	70	.	70	34	.	34	25	.	25
XII. Bőr- és papiripar. — Leder- und Papierindustrie.																
a) **Oszerző.** — **Gerber.**																
0—14	4	.	4	4	.	4	.	4	.	4	.	.	.	.	.	.
15—20	39	.	39	36	.	36	.	30	.	30	8	.	8	1	.	1
21—25	48	.	48	41	.	41	1	38	.	38	10	.	10	.	.	.
26—30	39	.	39	33	.	33	9	28	.	28	11	.	11	.	.	.
31—35	41	.	41	33	.	33	19	31	.	31	9	.	9	1	.	1
36—40	26	.	26	19	.	19	15	19	.	19	6	.	6	1	.	1
41—45	22	.	22	18	.	18	17	17	.	17	4	.	4	1	.	1
46—50	20	.	20	15	.	15	14	11	.	11	6	.	6	3	.	3
51—55	12	.	12	10	.	10	12	10	.	10	2	.	2	.	.	.
56—60	7	.	7	7	.	7	7	6	.	6	.	.	.	1	.	1
61—65	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
65fölül	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	260	.	260	218	.	218	96	196	.	169	56	.	56	8	.	8
Bőr- és papiripar. — Leder- und Papierindustrie.																
b) **Bőrmunkás.** — **Lederarbeiter.**																
0—14	39	.	39	35	.	35	.	37	.	37	1	.	1	1	.	1
15—20	108	.	108	103	.	103	1	80	.	80	21	.	21	7	.	7
21—25	106	.	106	105	.	105	2	60	.	60	37	.	37	9	.	9
26—30	69	.	69	65	.	65	15	34	.	34	24	.	24	11	.	11
31—35	55	.	55	54	.	54	37	31	.	31	21	.	21	3	.	3
36—40	33	.	33	31	.	31	23	20	.	20	11	.	11	2	.	2
41—45	23	.	23	21	.	21	17	12	.	12	7	.	7	4	.	4
46—50	20	.	20	19	.	19	16	9	.	9	6	.	6	5	.	5
51—55	10	.	10	9	.	9	10	8	.	8	2	.	2	.	.	.
56—60	8	.	8	8	.	8	5	4	.	4	2	.	2	2	.	2
61—65	3	.	3	3	.	3	2	2	.	2	.	.	.	1	.	1
65fölül	4	.	4	3	.	3	4	2	.	2	2	.	2	.	.	.
együtt *zus.*	478	.	478	456	.	456	132	299	.	299	134	.	134	45	.	45

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **68.** (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht* férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	Műveltségi fok *Bildungsgrad* – száma az írni tudó *Zahl d. schreib. Kön.* férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembelieknek *Männ. u. Fr.*	Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* – Magyar *Ungarn* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Osztrák *Oesterreicher* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Külföldi *Ausländer* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
Bőr és papiripar. — Leder- und Papierindustrie.																
c) **Könyvkötő. — Buchbinder.**																
0—14	31	.	31	31	.	31	.	31	.	31	.	.	.	.	.	.
15—20	93	.	93	91	.	91	1	78	.	78	7	.	7	8	.	8
21—25	64	.	64	63	.	63	6	46	.	46	11	.	11	7	.	7
26—30	38	.	38	35	.	35	17	27	.	27	8	.	8	3	.	3
31—35	23	.	23	21	.	21	10	13	.	13	6	.	6	4	.	4
36—40	13	.	13	13	.	13	9	6	.	6	6	.	6	1	.	1
41—45	9	.	9	9	.	9	8	6	.	6	2	.	2	1	.	1
46—50	11	.	11	11	.	11	9	9	.	9	1	.	1	1	.	1
51—55	6	.	6	6	.	6	6	6	.	6	.	.	.	.	.	.
56—60	3	.	3	3	.	3	3	2	.	2	.	.	.	1	.	1
61—65	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
65fölül	6	.	6	6	.	6	6	5	.	5	.	.	.	1	.	1
együtt *zus.*	298	.	298	290	.	290	76	230	.	230	41	.	41	27	.	27
Bőr- és papiripar. — Leder- und Papierindustrie.																
d) **Egyéb bőr- és papír-ipar. — Sonstige Leder- und Papier-Industrie.**																
0—14	1	.	1	1	.	1	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.
15—20	4	.	4	4	.	4	.	2	.	2	2	.	2	.	.	.
21—25	3	.	3	3	.	3	.	2	.	2	1	.	1	.	.	.
26—30	7	.	7	6	.	6	5	3	.	3	3	.	3	1	.	1
31—35	5	.	5	4	.	4	4	3	.	3	2	.	2	.	.	.
36—40	6	.	6	5	.	5	4	4	.	4	2	.	2	.	.	.
41—45	5	.	5	5	.	5	4	2	.	2	2	.	2	1	.	1
46—50	2	.	2	2	.	2	2	2	.	2	1	.	1	.	.	.
51—55	1	.	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
56—60	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
61—65	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
65fölül	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	35	.	35	32	.	32	20	20	.	20	13	.	13	2	.	2
XIII. Olaj- és zsíripar. — Oehl- und Fettindustrie.																
0—14	3	.	3	3	.	3	.	3	.	3	.	.	.	.	.	.
15—20	23	.	23	23	.	23	.	23	.	23	.	.	.	.	.	.
21—25	21	.	21	20	.	20	2	19	.	19	2	.	2	.	.	.
26—30	20	.	20	20	.	20	4	17	.	17	3	.	3	.	.	.
31—35	17	.	17	17	.	17	5	15	.	15	2	.	2	.	.	.
36—40	6	.	6	6	.	6	4	5	.	5	1	.	1	.	.	.
41—45	10	.	10	10	.	10	8	9	.	9	.	.	.	.	.	.
46—50	5	.	5	5	.	5	4	5	.	5	.	.	.	.	.	.
51—55	2	.	2	2	.	2	1	2	.	2	.	.	.	.	.	.
56—60	5	.	5	5	.	5	3	4	.	4	1	.	1	.	.	.
61—65	5	.	5	5	.	5	4	5	.	5	.	.	.	.	.	.
65fölül	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	118	.	118	117	.	117	36	108	.	108	10	.	10	.	.	.
XIV. Iparos festő. — Färber und gewerbliche Maler.																
0—14	36	.	36	29	.	29	.	34	.	34	2	.	2	.	.	.
15—20	112	.	112	99	.	99	1	90	.	90	16	.	16	6	.	6
21—25	95	.	95	84	.	84	10	65	.	65	14	.	14	16	.	16
26—30	108	.	108	92	.	92	49	70	.	70	34	.	34	4	.	4
31—35	82	.	82	72	.	72	56	55	.	55	21	.	21	6	.	6
36—40	71	.	71	65	.	65	54	40	.	40	21	.	21	10	.	10
41—45	48	.	48	42	.	42	40	29	.	29	14	.	14	5	.	5
46—50	41	.	41	30	.	30	36	29	.	29	10	.	10	2	.	2
51—55	26	.	26	23	.	23	24	12	.	12	11	.	11	3	.	3
56—60	14	.	14	12	.	12	10	9	.	9	3	.	3	2	.	2
61—65	6	.	6	4	.	4	6	2	.	2	4	.	4	.	.	.
65fölül	9	.	9	9	.	9	6	7	.	7	1	.	1	1	.	1
együtt *zus.*	648	.	648	561	.	561	292	442	.	442	151	.	151	55	.	55

68. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 68. (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht*			Müveltségi fok *Bildungsgrad* — száma az írni tudó *Zahl d. schreib. Kön.*			Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* — Magyar *Ungarn*			Osztrák *Oesterreicher*			Külföldi *Ausländer*		
	férfi *männl.*	nő *weibl*	együtt *zus.*	férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembelieknek *Männ. u. Fr.*		férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
XV. Női kézipar. — Weibliche Handarbeit.																
0—14	.	236	236	.	198	198	.	.	230	230	.	5	5	.	1	1
15—20	.	888	888	.	741	741	.	.	817	817	.	66	66	.	5	5
21—25	.	485	485	.	405	405	.	.	431	431	.	47	47	.	7	7
26—30	.	336	336	.	275	275	.	.	295	295	.	38	38	.	3	3
31—35	.	191	191	.	158	158	.	.	157	157	.	31	31	.	3	3
36—40	.	149	149	.	119	119	.	.	129	129	.	19	19	.	1	1
41—45	.	82	82	.	57	57	.	.	73	73	.	9	9	.	.	.
46—50	.	74	74	.	51	51	.	.	63	63	.	10	10	.	1	1
51—55	.	43	43	.	31	31	.	.	29	29	.	13	13	.	1	1
56—60	.	31	31	.	22	22	.	.	28	28	.	3	3	.	.	.
61—65	.	21	21	.	13	13	.	.	17	17	.	4	4	.	.	.
65fölül	.	18	18	.	7	7	.	.	15	15	.	3	3	.	.	.
együtt *zus.*	.	2554	2554	.	2077	2077	.	.	2284	2284	.	248	248	.	22	22
XVI. Egyéb iparágak. — Verschiedene Gewerbe.																
a) **Kárpitos. — Tapezierer.**																
0—14	59	.	59	56	.	56	.	59	.	59	.	.	.	.	.	.
15—20	76	.	76	74	.	74	.	71	.	71	2	.	2	3	.	3
21—25	43	.	43	40	.	40	3	36	.	36	3	.	3	4	.	4
26—30	57	.	57	54	.	54	28	54	.	54	3	.	3	.	.	.
31—35	47	.	47	44	.	44	34	40	.	40	5	.	5	2	.	2
36—40	29	.	29	29	.	29	16	21	.	21	6	.	6	2	.	2
41—45	20	.	20	18	.	18	18	17	.	17	3	.	3	.	.	.
46—50	11	.	11	10	.	10	6	7	.	7	4	.	4	.	.	.
51—55	10	.	10	10	.	10	10	6	.	6	2	.	2	2	.	2
56—60	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
61—65	2	.	2	2	.	2	2	1	.	1	1	.	1	.	.	.
65fölül	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	356	.	356	339	.	339	119	314	.	314	29	.	29	13	.	13
Egyéb iparágak. — Verschiedene Gewerbe.																
b) **Iparos egyéb czímen. — Diverse Industriezweige.**																
0—14	95	5	90	71	.	71	.	78	5	83	7	.	7	.	.	.
15—20	204	33	237	188	13	201	1	168	31	199	31	1	32	5	1	6
21—25	162	41	203	149	21	170	19	113	37	150	36	3	39	13	1	14
26—30	140	15	155	130	10	140	60	105	13	118	28	2	30	7	.	7
31—35	111	23	134	100	9	109	74	67	19	86	34	4	38	10	.	10
36—40	94	16	110	87	7	94	70	50	15	65	34	.	34	10	1	11
41—45	85	14	99	76	5	81	75	55	12	67	25	2	27	5	.	5
46—50	88	7	95	81	4	85	76	62	5	67	20	1	21	6	1	7
51—55	47	4	51	40	2	42	41	34	4	38	9	.	9	4	.	4
56—60	41	3	44	36	.	36	40	29	3	32	9	.	9	3	.	3
61—65	23	19	42	18	12	30	19	15	14	29	7	5	12	1	.	1
65fölül	11	1	12	11	1	12	9	6	1	7	2	.	2	3	.	3
együtt *zus.*	1091	181	1272	987	84	1071	484	782	159	941	242	18	260	67	4	71
Egyéb iparágak. — Verschiedene Gewerbe.																
c) **Közelebb megnevezés nélkül iparos. — Ohne nähere Angabe des Gewerbes.**																
0—14	291	122	413	245	90	335	.	282	117	399	6	5	11	3	.	3
15—20	308	414	722	280	296	576	2	287	361	648	16	50	66	5	3	8
21—25	120	274	394	111	201	312	7	86	220	306	23	48	71	11	6	17
26—30	146	211	357	119	125	244	49	95	165	260	40	41	81	11	5	16
31—35	121	130	251	97	71	168	73	58	104	161	49	24	73	14	3	17
36—40	76	89	165	60	59	119	63	41	72	113	29	16	45	6	1	7
41—45	64	79	143	49	49	98	51	36	52	88	20	25	45	8	2	10
46—50	52	53	105	43	24	67	47	29	43	72	16	8	24	7	2	9
51—55	35	40	75	29	22	51	31	29	36	65	5	4	9	1	.	1
56—60	17	24	41	14	15	29	16	10	30	40	7	3	10	.	1	1
61—65	12	.	12	8	.	8	10	6	.	6	5	.	5	1	.	1
65fölül	12	11	23	9	2	11	12	10	10	10	1	1	2	1	.	1
együtt *zus.*	1254	1447	2701	1064	954	2018	361	969	1199	2168	217	225	442	68	23	91

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **68.** (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht*			Müveltségi fok *Bildungsgrad* — száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.*			Nős férfiak száma *Zahl der verhel. Männer*	Származás *Abstammung* — Magyar *Ungarn*			Osztrák *Oesterreicher*			Külföldi *Ausländer*		
	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nemben licknek *Männ. u. Fr.*		férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
C) FORGALOM. — VERKEHR.																
I. Szárazon. — Landverkehr.																
a) **Vasút. — Eisenbahnverkehr.**																
0—14	5	.	5	5	.	5	.	5	.	5	.	.	.	.	.	.
15—20	52	.	52	49	.	49	.	32	.	32	16	.	16	4	.	4
21—25	120	.	120	118	.	118	25	63	.	63	54	.	54	3	.	3
26—30	229	.	229	216	.	216	100	106	.	106	119	.	119	4	.	4
31—35	213	.	213	197	.	197	144	97	.	97	105	.	105	11	.	11
36—40	179	.	179	166	.	166	136	76	.	76	95	.	95	8	.	8
41—45	159	.	159	146	.	146	140	56	.	56	97	.	97	6	.	6
46—50	91	.	91	84	.	84	86	34	.	34	53	.	53	4	.	4
51—55	52	.	52	49	.	49	48	34	.	34	16	.	16	2	.	2
56—60	30	.	30	24	.	24	25	19	.	19	10	.	10	1	.	1
61—65	12	.	12	10	.	10	12	7	.	7	3	.	3	2	.	2
65fölül	5	.	5	5	.	5	5	2	.	2	2	.	2	1	.	1
együtt *zus.*	1147	.	1147	1069	.	1069	721	531	.	531	570	.	570	46	.	46
Száraz forgalom. — Gewöhnlicher Landverkehr.																
b) **Lófuvar. — Gewöhnlicher Landverkehr.**																
0—14	10	.	10	9	.	9	.	10	.	10	.	.	.	.	.	.
15—20	82	1	83	53	1	54	1	80	1	81	2	.	2	.	.	.
21—25	96	1	97	65	1	66	30	93	1	94	3	.	3	.	.	.
26—30	161	3	164	110	3	113	99	153	3	156	8	.	8	.	.	.
31—35	132	3	135	84	3	87	96	116	3	119	16	.	16	.	.	.
36—40	133	4	137	79	2	81	119	104	4	108	27	.	27	2	.	2
41—45	103	4	107	57	2	59	96	82	4	86	18	.	18	3	.	3
46—50	87	2	89	44	1	45	78	72	2	74	13	.	13	2	.	2
51—55	58	3	61	29	2	31	55	45	3	48	12	.	12	1	.	1
56—60	27	4	31	19	.	19	26	20	3	23	6	1	7	1	.	1
61—65	21	1	22	7	.	7	20	19	1	20	2	.	2	.	.	.
65fölül	23	.	23	9	.	9	22	17	.	17	4	.	4	2	.	2
együtt *zus.*	933	26	959	565	15	580	642	811	25	836	111	1	112	11	.	11
II. Vizen. — Wasserverkehr.																
a) **Gőzhajó. — Dampfschiffverkehr.**																
0—14	1	.	1	1	.	1	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.
15—20	73	.	73	68	.	68	.	65	.	65	6	.	6	2	.	2
21—25	83	.	83	68	.	68	8	64	.	64	14	.	14	5	.	5
26—30	127	.	127	114	.	114	51	94	.	94	28	.	28	5	.	5
31—35	111	.	111	94	.	94	61	87	.	87	22	.	22	2	.	2
36—40	87	.	87	75	.	75	71	59	.	59	20	.	20	8	.	8
41—45	59	.	59	52	.	52	53	38	.	38	17	.	17	4	.	4
46—50	40	.	40	39	.	39	34	25	.	25	11	.	11	4	.	4
51—55	25	.	25	22	.	22	24	19	.	19	5	.	5	1	.	1
56—60	15	.	15	14	.	14	15	10	.	10	5	.	5	.	.	.
61—65	6	.	6	6	.	6	6	3	.	3	1	.	1	2	.	2
65fölül	2	.	2	2	.	2	2	.	.	.	1	.	1	1	.	1
együtt *zus.*	629	.	629	555	.	555	325	465	.	465	130	.	130	34	.	34
Vizi forgalom. — Wasserverkehr.																
b) **Közönséges hajó. — Gewöhnlicher Schiffverkehr.**																
0—14	2	.	2	2	.	2	.	2	.	2	.	.	.	.	.	.
15—20	15	.	15	14	.	14	.	14	.	14	1	.	1	.	.	.
21—25	12	.	12	10	.	10	1	7	.	7	3	.	3	2	.	2
26—30	18	.	18	16	.	16	10	12	.	12	3	.	3	3	.	3
31—35	13	.	13	12	.	12	5	8	.	8	5	.	5	.	.	.
36—40	6	.	6	5	.	5	5	6	.	6	.	.	.	.	.	.
41—45	5	1	6	3	1	4	4	5	1	6	.	.	.	.	.	.
46—50	2	.	2	2	.	2	2	.	.	.	2	.	2	.	.	.
51—55	8	.	8	7	.	7	8	5	.	5	2	.	2	1	.	1
56—60	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	82	1	83	72	1	73	36	60	1	61	16	.	16	6	.	6

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **68.** (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht* férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	Műveltségi fok *Bildungsgrad* száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.* férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembelieknek *Männ. u. Fr.*	Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* Magyar *Ungarn* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Osztrák *Oesterreicher* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Külföldi *Ausländer* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
D) KERESKEDELEM. — HANDEL.																
I. Terményekkel kereskedők. — Handel mit Urproducten.																
0—14	28	.	28	24	.	24	.	27	.	27	.	.	.	1	.	1
15—20	167	7	174	138	3	141	.	136	7	141	30	.	30	1	.	1
21—25	100	13	113	98	3	101	15	88	13	101	6	.	6	6	.	6
26—30	109	18	127	88	3	91	54	93	15	108	15	3	18	1	.	1
31—35	140	31	171	125	8	133	90	115	27	142	18	3	21	7	1	8
36—40	94	46	140	83	9	92	77	78	43	121	14	3	17	2	.	2
41—45	104	53	157	89	7	96	96	81	48	129	18	5	23	5	.	5
46—50	76	56	132	63	12	75	70	50	51	101	23	5	28	3	.	3
51—55	68	55	123	59	12	71	64	61	50	111	5	4	9	2	1	3
56—60	51	31	82	42	5	47	46	39	29	68	11	2	13	1	.	1
61—65	24	26	50	21	4	25	24	20	23	43	3	3	6	1	.	1
65fölül	19	25	44	16	6	22	17	14	23	37	2	1	3	3	1	4
együtt *zus.*	980	361	1341	846	72	918	553	802	329	1131	145	29	174	33	3	36
II. Iparczikkekkel kereskedők. — Handel mit Industrieerzeugnissen.																
0—14	14	.	14	13	.	13	.	14	.	14	.	.	.	.	.	.
15—20	62	6	68	60	6	66	.	60	5	65	2	1	3	.	.	.
21—25	55	6	61	51	5	56	8	51	6	57	3	.	3	1	.	1
26—30	86	6	92	86	6	92	54	79	6	85	6	.	6	1	.	1
31—35	65	4	69	64	1	65	51	60	3	63	5	1	6	.	.	.
36—40	71	6	77	68	4	72	57	61	6	67	10	.	10	.	.	.
41—45	45	14	59	42	13	55	40	40	12	52	5	1	6	.	1	1
46—50	45	18	63	43	10	53	42	34	16	50	10	1	11	1	1	2
51—55	40	7	47	39	5	44	36	32	5	37	7	2	9	1	.	1
56—60	21	14	35	18	4	22	21	17	12	29	3	2	5	1	.	1
61—65	10	6	16	8	3	11	10	8	3	11	2	3	5	.	.	.
65fölül	14	5	19	9	2	11	14	10	4	14	3	1	4	1	.	1
együtt *zus*	528	92	620	501	59	560	333	466	78	544	56	12	68	6	2	8
III. Pénzzel- és hitellel kereskedők. — Handel mit Geld und Credit.																
0—14	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15—20	29	.	29	29	.	29	.	25	.	25	3	.	3	1	.	1
21—25	44	.	44	44	.	44	3	41	.	41	3	.	3	.	.	.
26—30	51	.	51	51	.	51	14	42	.	42	9	.	9	.	.	.
31—35	26	.	26	26	.	26	21	17	.	17	8	.	8	1	.	1
36—40	22	.	22	22	.	22	18	19	.	19	3	.	3	.	.	.
41—45	17	.	17	17	.	17	13	11	.	11	6	.	6	.	.	.
46—50	5	.	5	5	.	5	2	5	.	5	.	.	.	.	.	.
51—55	9	.	9	9	.	9	8	7	.	7	2	.	2	.	.	.
56—60	9	.	9	8	.	8	7	5	.	5	3	.	3	1	.	1
61—65	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
65fölül	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	214	.	214	213	.	213	88	174	.	174	37	.	37	3	.	3
IV. Biztositás. — Assecuranz.																
0—14	3	.	3	3	.	3	.	3	.	3	.	.	.	.	.	.
15—20	51	.	51	51	.	51	.	44	.	44	6	.	6	1	.	1
21—25	29	.	29	29	.	29	2	27	.	27	2	.	2	.	.	.
26—30	29	.	29	29	.	29	11	28	.	28	1	.	1	.	.	.
31—35	36	.	36	36	.	36	21	32	.	32	3	.	3	1	.	1
36—40	29	.	29	29	.	29	19	24	.	24	5	.	5	.	.	.
41—45	14	.	14	14	.	14	11	8	.	8	5	.	5	1	.	1
46—50	8	.	8	8	.	8	7	6	.	6	2	.	2	.	.	.
51—55	9	.	9	9	.	9	9	6	.	6	2	.	2	1	.	1
56—60	7	.	7	7	.	7	6	4	.	4	2	.	2	1	.	1
61—65	3	.	3	3	.	3	3	2	.	2	.	.	.	1	.	1
65fölül	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	219	.	219	219	.	219	90	185	.	185	28	.	28	6	.	6

68. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 68. (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht* férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	Műveltségi fok *Bildungsgrad* száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.* férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembeliekneк *Män. u. Fr.*	Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* Magyar *Ungarn* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Osztrák *Oesterreicher* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Külföldi *Ausländer* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
V. Közvetitők. — Vermittlungsgeschäfte.																
0—14	2	.	2	2	.	2	.	2	.	2	.	.	.	.	.	.
15—20	20	.	20	19	.	19	.	19	.	19	1	.	1	.	.	.
21—25	55	.	55	51	.	51	7	44	.	44	7	.	7	4	.	4
26—30	103	.	103	101	.	101	57	89	.	89	11	.	11	3	.	3
31—35	95	.	95	93	.	93	66	81	.	81	11	.	11	3	.	3
36—40	98	.	98	97	.	97	76	78	.	78	15	.	15	5	.	5
41—45	110	.	110	108	.	108	83	95	.	95	11	.	11	4	.	4
46—50	94	.	94	89	.	89	81	76	.	76	16	.	16	2	.	2
51—55	93	.	93	89	.	89	88	75	.	75	17	.	17	1	.	1
56—60	63	.	63	60	.	60	59	54	.	54	9	.	9	.	.	.
61—65	31	.	31	29	.	29	30	27	.	27	3	.	3	1	.	1
65fölül	44	.	44	39	.	39	41	37	.	37	6	.	6	1	.	1
együtt *zus.*	808	.	808	777	.	777	588	677	.	677	107	.	107	24	.	24
VI. Kereskedők egyéb czimen. — Diverse Handelszweige.																
0—14	16	.	16	14	.	14	.	16	.	16	.	.	.	.	.	.
15—20	36	28	64	31	25	56	2	23	25	48	13	3	16	.	.	.
21—25	63	23	86	54	21	75	22	48	21	69	15	2	17	.	.	.
26—30	85	4	89	72	2	74	62	74	3	77	8	1	9	3	.	3
31—35	131	26	157	124	12	136	109	89	23	112	38	3	41	4	.	4
36—40	21	28	49	19	19	38	15	11	23	34	8	4	12	2	1	3
41—45	121	22	143	91	9	100	106	87	20	107	29	1	30	5	1	6
46—50	124	39	163	93	15	108	116	95	31	126	25	7	32	4	1	5
51—55	104	12	116	76	7	83	104	82	12	94	20	.	20	2	.	2
56—60	72	19	91	52	7	59	69	52	17	69	18	2	20	2	.	2
61—65	44	12	56	35	3	38	41	28	11	39	15	1	16	1	.	1
65fölül	30	6	36	16	3	19	29	26	5	31	4	1	5	.	.	.
együtt *zus.*	847	219	1066	677	123	800	675	631	191	822	193	25	218	23	3	26
VII. Megnevezés nélküli kereskedelem. — Handel ohne nähere Angabe.																
0—14	296	.	296	296	.	296	.	288	.	280	8	.	8	.	.	.
15—20	1495	.	1495	1468	.	1468	4	1401	.	1401	79	.	79	15	.	15
21—25	903	.	903	873	.	873	54	764	.	764	96	.	96	43	.	43
26—30	743	22	765	727	13	740	245	602	19	621	108	3	111	33	.	33
31—35	510	11	521	489	5	494	317	420	10	430	65	1	66	25	.	25
36—40	520	23	543	499	11	510	417	413	22	435	92	1	93	15	.	15
41—45	344	16	360	330	10	340	287	260	15	275	69	1	70	15	.	15
46—50	301	6	307	285	3	288	259	240	6	246	49	.	49	12	.	12
51—55	196	22	218	192	12	204	173	160	18	178	34	4	38	2	.	2
56—60	131	7	138	118	3	121	121	108	7	115	19	.	19	4	.	4
61—65	70	7	77	60	2	62	62	51	6	57	12	1	13	7	.	7
65fölül	79	13	92	67	5	72	71	62	11	73	12	2	14	5	.	5
együtt *zus.*	5588	127	5715	5404	64	5468	2010	4769	114	4883	643	13	656	176	.	176
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT. — PERSÖNLICHE DIENSTLEISTUNGEN.																
I. Testi szolgálat. — Körperliche Dienstleistungen.																
a) **Napszámos. — Taglöhner.**																
0—14	275	188	463	101	39	140	.	243	178	421	23	10	33	9	.	9
15—20	992	902	1894	459	199	658	1	830	819	1649	135	76	211	27	7	34
21—25	1109	975	2084	535	232	767	122	800	841	1641	287	128	415	22	6	28
26—30	1748	1445	3193	780	221	1001	720	1199	1215	2414	509	227	736	40	3	43
31—35	1701	1320	3021	782	310	1092	1091	1115	1147	2262	545	164	709	41	9	50
36—40	1769	1486	3255	776	445	1221	1319	1114	1267	2381	626	209	835	29	10	39
41—45	1371	1044	2415	635	179	814	1133	824	869	1693	517	164	681	30	11	41
46—50	1043	928	1971	434	149	583	838	668	807	1475	344	112	456	31	9	40
51—55	602	624	1226	266	88	354	558	425	555	980	169	61	230	8	8	16
56—60	459	445	904	208	69	277	416	322	388	710	121	51	172	16	6	22
61—65	210	205	415	92	27	119	198	148	174	322	57	29	86	5	2	7
65fölül	202	224	426	95	25	120	194	155	193	348	44	30	74	3	1	4
együtt *zus.*	11481	9786	21267	5163	1983	7146	6590	7843	8453	16296	3377	1261	4638	261	72	333

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. 68. (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht* férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	Műveltségi fok *Bildungsgrad* száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.* férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembeliek *Män. u. Fr.*	Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* Magyar *Ungarn* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Osztrák *Oesterreicher* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Külföldi *Ausländer* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
Testi szolgálat. — Körperliche Dienstleistungen.																
b) **Munkás. — Arbeiter.**																
0—14	5	.	5	1	.	1	.	4	.	4	1	.	1	.	.	.
15—20	35	.	35	24	.	24	.	26	.	26	6	.	6	3	.	3
21—25	33	.	33	17	.	17	7	19	.	19	11	.	11	3	.	3
26—30	46	.	46	30	.	30	13	24	.	24	16	.	16	6	.	6
31—35	58	.	58	29	.	29	32	38	.	38	17	.	17	3	.	3
36—40	41	.	41	26	.	26	28	15	.	15	21	.	21	5	.	5
41—45	22	.	26	14	.	14	22	13	.	13	12	.	12	1	.	1
46—50	26	.	22	15	.	15	19	14	.	14	5	.	5	3	.	3
51—55	8	.	8	5	.	5	7	4	.	4	4	.	4	.	.	.
56—60	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
61—65	4	.	4	3	.	3	3	3	.	3	1	.	1	.	.	.
65fölül	3	.	3	1	.	1	3	3	.	3	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	281	.	281	165	.	165	134	163	.	163	94	.	94	24	.	24
Testi szolgálat. — Körperliche Dienstleistungen.																
c) **Szolga. — Dienstleute.**																
0—14	49	1240	1289	24	580	604	.	45	1198	1243	3	41	44	1	1	2
15—20	314	5267	5581	234	2730	2964	.	254	4996	5250	54	255	309	6	16	22
21—25	332	2749	3081	255	1365	1620	22	251	2444	2695	69	278	347	12	27	39
26—30	431	1557	1938	340	673	1013	104	315	1358	1673	105	187	292	11	12	23
31—35	338	647	985	281	293	574	174	249	581	830	84	59	143	5	7	12
36—40	312	465	777	256	168	424	206	229	402	631	77	57	134	6	6	12
41—45	221	247	468	188	102	290	175	144	209	353	67	34	101	10	4	14
46—50	189	252	441	155	88	243	158	146	219	365	39	29	68	4	4	8
51—55	127	168	295	107	53	160	101	102	148	250	23	19	42	2	1	3
56—60	120	165	285	87	51	138	101	84	144	228	29	17	46	7	4	11
61—65	56	75	131	40	19	59	42	42	67	109	8	6	14	6	2	8
65fölül	43	75	118	32	12	44	35	38	68	106	4	6	10	1	1	2
együtt *zus.*	2532	12907	15439	1999	6134	8133	1118	1899	11834	13733	562	988	1550	71	85	156
Testi szolgálat. — Körperliche Dienstleistungen.																
d) **Szakácsnő. — Köchinnen.**																
0—14	.	20	20	.	10	10	.	.	19	19	.	1	1	.	.	.
15—20	.	572	572	.	421	421	.	.	544	544	.	26	26	.	2	2
21—25	.	983	983	.	524	524	.	.	899	899	.	80	80	.	4	4
26—30	.	852	852	.	426	426	.	.	755	755	.	92	92	.	5	5
31—35	.	355	355	.	170	170	.	.	311	311	.	43	43	.	1	1
36—40	.	303	303	.	146	146	.	.	273	273	.	26	26	.	4	4
41—45	.	163	163	.	78	78	.	.	141	141	.	19	19	.	3	3
46—50	.	146	146	.	70	70	.	.	136	136	.	10	10	.	.	.
51—55	.	75	75	.	36	36	.	.	68	68	.	7	7	.	.	.
56—60	.	54	54	.	21	21	.	.	51	51	.	3	3	.	.	.
61—65	.	22	22	.	10	10	.	.	21	21	.	1	1	.	.	.
65fölül	.	11	11	.	2	2	.	.	10	10	.	1	1	.	.	.
együtt *zus.*	.	3556	3556	.	1914	1914	.	.	3228	3228	.	309	309	.	19	19
Testi szolgálat. — Körperliche Dienstleistungen.																
e) **Dajka. — Ammen.**																
15—20	.	161	161	.	90	90	.	.	158	158	.	1	1	.	2	2
21—25	.	166	166	.	62	62	.	.	150	150	.	13	13	.	3	3
26—30	.	90	90	.	22	22	.	.	85	85	.	5	5	.	.	.
31—35	.	76	76	.	35	35	.	.	69	69	.	7	7	.	.	.
36—40	.	17	17	.	8	8	.	.	17	17	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	.	510	510	.	217	217	.	.	479	479	.	26	26	.	5	5

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **68.** (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht* férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	Műveltségi fok *Bildungsgrad* száma az írni tudó *Zahl d. schreib. Kön.* férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembelieknek *Männ. u. Fr.*	Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* Magyar *Ungarn* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Osztrák *Oesterreicher* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Külföldi *Ausländer* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
Testi szolgálat. — Körperliche Dienstleistungen.																
f) **Kéjhölgy. — Lustdirnen.**																
0—14	.	2	2	.	1	1	.	.	2	2	.	.	.	.	.	.
15—20	.	165	165	.	88	88	.	.	136	136	.	26	26	.	3	3
21—25	.	85	85	.	48	48	.	.	74	74	.	10	10	.	1	1
26—30	.	18	18	.	8	8	.	.	16	16	.	2	2	.	.	.
31—40	.	3	3	.	.	.	.	.	3	3	.	.	.	.	.	.
41—45	.	1	1	.	.	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	.	274	274	.	145	145	.	.	232	232	.	38	38	.	4	4
Testi szolgálat. — Körperliche Dienstleistungen.																
g) **Egyéb testi szolgálat. — Sonstige körperliche Dienstleistungen.**																
0—14	1	.	1	1	.	1	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.
15—20	23	.	23	20	.	20	.	21	.	21	2	.	2	.	.	.
21—25	39	.	39	29	.	29	8	33	.	33	5	.	5	1	.	1
26—30	100	.	100	72	.	72	51	74	.	74	25	.	25	1	.	1
31—35	97	.	97	68	.	68	67	63	.	63	31	.	31	3	.	3
36—40	100	.	100	67	.	67	77	69	.	69	28	.	28	3	.	3
41—45	41	.	41	25	.	25	33	29	.	29	12	.	12	.	.	.
46—50	34	.	34	22	.	22	31	25	.	25	8	.	8	1	.	1
51—55	20	.	20	12	.	12	18	15	.	15	5	.	5	.	.	.
56—60	.	1	1	.	.	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.
61—65	9	.	9	9	.	9	7	7	.	7	2	.	2	.	.	.
65fölül	8	.	8	5	.	5	7	4	.	4	2	.	2	2	.	2
együtt *zus.*	472	1	473	330	.	330	299	341	1	342	120	.	120	11	.	11
II. Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen.																
a) **Államhivatalnok. — Staatsbeamte.**																
0—14	1	.	1	1	.	1	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.
15—20	40	.	40	40	.	40	.	36	.	36	4	.	4	.	.	.
21—25	194	.	194	194	.	194	18	183	.	183	11	.	11	.	.	.
26—30	202	.	202	202	.	202	67	188	.	188	13	.	13	1	.	1
31—35	114	.	114	114	.	114	64	101	.	101	12	.	12	1	.	1
36—40	117	.	117	117	.	117	75	104	.	104	9	.	9	4	.	4
41—45	152	.	152	152	.	152	123	114	.	114	36	.	36	2	.	2
46—50	111	.	111	111	.	111	89	88	.	88	18	.	18	5	.	5
51—55	73	.	73	73	.	73	66	68	.	68	5	.	5	.	.	.
56—60	67	.	67	67	.	67	61	55	.	55	11	.	11	1	.	1
61—65	32	.	32	32	.	32	30	27	.	27	4	.	4	1	.	1
65fölül	17	.	17	17	.	17	15	15	.	15	2	.	2	.	.	.
együtt *zus.*	1120	.	1120	1120	.	1120	608	980	.	980	125	.	125	15	.	15
Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen.																
b) **Megyei hivatalnok. — Comitatsbeamte.**																
15—20	3	.	3	3	.	3	.	3	.	3	.	.	.	.	.	.
21—25	12	.	12	12	.	12	1	11	.	11	1	.	1	.	.	.
26—30	20	.	20	20	.	20	6	20	.	20	.	.	.	.	.	.
31—35	8	.	8	8	.	8	4	8	.	8	.	.	.	.	.	.
36—40	10	.	10	10	.	10	8	10	.	10	.	.	.	.	.	.
41—45	15	.	15	15	.	15	11	14	.	14	1	.	1	.	.	.
46—50	13	.	13	13	.	13	8	11	.	11	2	.	2	.	.	.
51—55	13	.	13	13	.	13	15	13	.	13	.	.	.	.	.	.
56—60	9	.	9	9	.	9	5	9	.	9	.	.	.	.	.	.
61—65	3	.	3	3	.	3	3	3	.	3	.	.	.	.	.	.
65fölül	2	.	2	2	.	2	2	2	.	2	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	108	.	108	108	.	108	61	104	.	104	4	.	4	.	.	.

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. 68. (Fortsetzung.)

Kor / Alter	Nem / Geschlecht: férfi / männl.	nő / weibl.	együtt / zus.	Műveltségi fok / Bildungsgrad, száma az irni tudó / Zahl d. schreib. Kön.: férfiaknak / Männer	nőknek / Frauen	mindkét nembelieknek / Mön. u. Fr.	Nős férfiak száma / Zahl der verehel. Männer	Származás / Abstammung: Magyar / Ungarn: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen	Osztrák / Oesterreicher: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen	Külföldi / Ausländer: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen
Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen. c) Városi hivatalnok. — Städtische Beamte.																
15—20	19	.	19	19	.	19		18	.	18	1	.	1	.	.	.
21—25	52	.	52	52	.	52	3	51	.	51	1	.	1	.	.	.
26—30	62	.	62	62	.	62	23	62	.	62	.	.	.	.	.	.
31—35	45	.	45	45	.	45	27	44	.	44	1	.	1	.	.	.
36—40	50	.	50	50	.	50	36	49	.	49	1	.	1	.	.	.
41—45	65	.	65	65	.	65	55	63	.	63	2	.	2	.	.	.
46—50	38	.	38	38	.	38	35	36	.	36	2	.	2	.	.	.
51—55	32	.	32	32	.	32	28	32	.	32	.	.	.	.	.	.
56—60	21	.	21	21	.	21	18	20	.	20	1	.	1	.	.	.
61—65	9	.	9	9	.	9	8	9	.	9	.	.	.	.	.	.
65fölül	3	.	3	3	.	3	2	3	.	3	.	.	.	.	.	.
együtt / zus.	396	.	396	396	.	396	235	387	.	387	9	.	9	.	.	.
Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen. d) Egyéb hivatalnok. — Sonstige Beamte.																
0—14	5	.	5	5	.	5	.	5	.	5	.	.	.	.	.	.
15—20	75	.	75	75	.	75	1	63	.	63	9	.	9	3	.	3
21—25	149	.	149	149	.	149	17	126	.	126	17	.	17	6	.	6
26—30	147	.	147	147	.	147	51	113	.	113	24	.	24	10	.	10
31—35	132	.	132	132	.	132	75	94	.	94	32	.	32	6	.	6
36—40	96	.	96	96	.	96	67	77	.	77	15	.	15	4	.	4
41—45	99	.	99	99	.	99	83	72	.	72	24	.	24	3	.	3
45—50	74	.	74	74	.	74	61	59	.	59	14	.	14	1	.	1
51—55	66	.	66	66	.	66	56	50	.	50	14	.	14	2	.	2
56—60	51	.	51	51	.	51	49	43	.	43	5	.	5	3	.	3
61—65	18	.	18	18	.	18	17	14	.	14	4	.	4	.	.	.
65fölül	18	.	18	18	.	18	14	13	.	13	5	.	5	.	.	.
együtt / zus.	930	.	930	930	.	930	491	729	.	729	163	.	163	38	.	38
Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen. e) Ügyvéd. — Advocaten.																
15—20	3	.	3	3	.	3	.	3	.	3	.	.	.	.	.	.
21—25	70	.	70	70	.	70	1	70	.	70	.	.	.	.	.	.
26—30	117	.	117	117	.	117	29	115	.	115	2	.	2	.	.	.
31—35	77	.	77	77	.	77	43	75	.	75	2	.	2	.	.	.
36—40	64	.	64	64	.	64	42	64	.	64	.	.	.	.	.	.
41—45	60	.	60	60	.	60	51	58	.	58	2	.	2	.	.	.
46—50	63	.	63	63	.	63	52	60	.	60	2	.	2	.	.	.
51—55	47	.	47	47	.	47	35	46	.	46	1	.	1	.	.	.
56—60	24	.	24	24	.	24	18	24	.	24	.	.	.	.	.	.
61—65	17	.	17	17	.	17	13	16	.	16	1	.	1	.	.	.
65fölül	13	.	13	13	.	13	9	13	.	13	.	.	.	.	.	.
együtt / zus.	555	.	555	555	.	555	293	544	.	544	10	.	10	.	.	.
Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen. f) Egészségügy. — Aerzte und Sanitätspersonen																
15—20	53	.	53	53	.	53	.	50	.	50	2	.	2	1	.	1
21—25	102	7	109	102	5	107	10	95	5	100	7	2	9	.	.	.
26—30	84	119	203	84	14	98	16	81	19	100	3	.	3	.	.	.
31—35	63	31	94	63	31	94	27	60	28	88	2	3	5	1	.	1
36—40	53	33	86	53	25	78	33	51	32	83	2	1	3	.	.	.
41—45	45	34	79	45	24	69	39	41	32	73	4	2	6	.	.	.
46—50	42	28	70	42	24	66	34	40	27	67	1	.	1	1	1	2
51—55	42	14	56	42	11	53	35	40	11	51	2	2	4	.	1	1
56—60	46	11	57	46	8	54	37	41	10	51	5	1	6	.	.	.
61—65	18	9	27	18	4	22	14	16	7	23	2	1	3	.	1	1
65fölül	17	10	27	17	6	23	16	14	10	24	2	.	2	1	.	1
együtt / zus.	565	196	861	565	152	717	258	529	181	710	32	12	44	4	3	7

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. 68. (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht*			Müveltségi fok *Bildungsgrad*			Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung*								
				száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.*				Magyar *Ungarn*			Osztrák *Oesterreicher*			Külföldi *Ausländer*		
	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembeliek *Mann. u. Fr.*		férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen.																
***g)* Nevelésügy. — Unterrichtswesen.**																
0—14	.	2	2	.	2	2	.	.	.	.	.	.	.	.	2	2
15—20	33	71	104	33	71	104	.	30	28	58	2	9	11	1	34	35
21—25	86	114	200	86	114	200	11	80	32	112	3	18	21	3	64	67
26—30	87	91	178	87	91	178	26	80	29	109	4	20	24	3	42	45
31—35	64	47	111	64	47	111	31	49	22	71	2	7	9	13	18	31
36—40	69	28	97	69	28	97	45	50	8	58	11	11	22	8	9	17
41—45	73	35	108	73	35	108	53	59	20	79	14	1	15	.	14	14
46—50	54	23	77	54	23	77	47	44	12	56	7	5	12	3	6	9
51—55	47	9	56	47	9	56	39	36	4	40	7	3	10	4	2	6
56—60	31	2	33	31	2	33	25	23	.	23	3	1	4	5	1	6
61—65	26	7	33	26	7	33	23	19	5	24	7	2	9	.	.	.
65fölül	30	5	35	30	5	35	22	19	3	22	5	1	6	6	1	7
együtt *zus.*	600	434	1034	600	434	1034	322	489	163	652	65	78	143	46	193	239
Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen.																
***h)* Irodalom. — Literatur.**																
15—20	5	.	5	5	.	5	.	4	.	4	.	.	.	1	.	1
21—25	20	.	20	20	.	20	2	19	.	19	1	.	1	.	.	.
26—30	42	.	42	42	.	42	15	40	.	40	1	.	1	1	.	1
31—35	20	.	20	20	.	20	9	17	.	17	1	.	1	2	.	2
36—40	19	.	19	19	.	19	15	17	.	17	2	.	2	.	.	.
41—45	17	.	17	17	.	17	13	17	.	17	.	.	.	.	.	.
46—50	16	.	16	16	.	16	10	13	.	13	2	.	2	1	.	1
51—55	5	.	5	5	.	5	1	5	.	5	.	.	.	.	.	.
56—60	3	.	3	3	.	3	1	1	.	1	1	.	1	1	.	1
61—65	2	.	2	2	.	2	2	2	.	2	.	.	.	.	.	.
65fölül	2	.	2	2	.	2	1	2	.	2	.	.	.	.	.	.
együtt *zus*	151	.	151	151	.	151	69	137	.	137	8	.	8	6	.	6
Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen.																
***i)* Művészet. — Kunst.**																
0—14	11	6	17	8	6	14	.	11	5	16	.	.	.	.	1	1
15—20	67	69	136	65	69	134	1	50	45	95	13	21	34	4	3	7
21—25	69	44	113	66	44	110	7	45	24	69	18	18	36	6	2	8
26—30	92	15	107	87	14	101	30	49	9	58	35	4	39	8	2	10
31—35	99	11	110	89	11	100	56	60	6	66	33	3	36	6	2	8
36—40	68	12	80	60	11	71	54	35	4	39	30	4	34	3	4	7
41—45	62	8	70	58	7	65	54	34	7	41	23	1	24	5	.	5
46—50	55	4	59	55	4	59	47	38	3	41	14	1	15	3	.	3
51—55	23	3	26	18	3	21	21	15	2	17	6	1	7	2	.	2
56—60	31	2	33	28	1	29	28	18	2	20	10	.	10	3	.	3
61—65	10	1	11	9	1	10	10	7	1	8	3	.	3	.	.	.
65fölül	14	1	15	10	1	11	13	6	.	6	7	.	7	1	1	2
együtt *zus.*	601	176	777	553	172	725	321	368	108	476	192	53	245	41	15	56
Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen.																
***j)* Istení szolgálat. — Gottesdienst.**																
15—20	3	.	3	3	.	3	.	3	.	3	.	.	.	.	.	.
21—25	8	.	8	8	.	8	1	7	.	7	1	.	1	.	.	.
26—30	23	.	23	23	.	23	3	21	.	21	1	.	1	1	.	1
31—35	16	.	16	16	.	16	3	10	.	10	5	.	5	1	.	1
36—40	13	.	13	13	.	13	5	11	.	11	2	.	2	.	.	.
41—45	15	.	15	15	.	15	10	13	.	13	1	.	1	1	.	1
46—50	15	.	15	15	.	15	8	14	.	14	1	.	1	.	.	.
51—55	15	.	15	15	.	15	8	15	.	15	.	.	.	.	.	.
56—60	19	.	19	19	.	19	7	18	.	18	1	.	1	.	.	.
61—65	10	.	10	10	.	10	5	10	.	10	.	.	.	.	.	.
65fölül	12	.	12	11	.	11	5	7	.	7	5	.	5	.	.	.
együtt *zus.*	149	.	149	148	.	148	55	129	.	129	17	.	17	3	.	3

68. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 68. (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht* férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	Műveltségi fok *Bildungsgrad* – száma az írni tudó *Zahl d. schreib. Kön.* férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembelieknek *Män. u. Fr.*	Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* – Magyar *Ungarn* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Osztrák *Oesterreicher* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Külföldi *Ausländer* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen.																
k) **Könyvvivő. — Buchhalter.**																
15—20	108	.	108	108	.	108	1	93	.	93	12	.	12	3	.	3
21—25	140	.	140	140	.	140	6	107	.	107	23	.	23	10	.	10
26—30	85	.	85	85	.	85	18	63	.	63	16	.	16	6	.	6
31—35	44	.	44	44	.	44	22	31	.	31	12	.	12	1	.	1
36—40	21	.	21	21	.	21	15	11	.	11	10	.	10	.	.	.
41—45	27	.	27	27	.	27	14	15	.	15	11	.	11	1	.	1
46—50	10	.	10	10	.	10	7	7	.	7	2	.	2	1	.	1
51—55	12	.	12	12	.	12	10	9	.	9	2	.	2	1	.	1
56—60	5	.	5	5	.	5	4	3	.	3	2	.	2	.	.	.
61—65	3	.	3	3	.	3	2	2	.	2	1	.	1	.	.	.
65fölül	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	455	.	455	455	.	455	99	341	.	341	91	.	91	23	.	23
Szellemi szolgálat. — Geistige Dienstleistungen.																
l) **Egyéb szellemi szolgálat. — Sonstige geistige Dienstleistungen.**																
0—14	1	.	1	1	.	1	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.
15—20	6	.	6	6	.	6	1	4	.	4	2	.	2	.	.	.
21—25	62	.	62	62	.	62	8	30	.	30	13	.	13	19	.	19
26—30	66	13	79	66	7	73	12	38	8	46	15	3	18	13	2	15
31—35	40	.	40	40	.	40	19	19	.	19	12	.	12	9	.	9
36—40	23	.	23	23	.	23	13	8	.	8	6	.	6	9	.	9
41—45	19	.	19	19	.	19	8	13	.	13	3	.	3	3	.	3
46—50	15	.	15	15	.	15	11	7	.	7	4	.	4	4	.	4
51—55	7	.	7	7	.	7	6	3	.	3	3	.	3	1	.	1
56—60	6	.	6	6	.	6	6	2	.	2	3	.	3	1	.	1
61—65	2	.	2	2	.	2	1	1	.	1	.	.	.	1	.	1
65fölül	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	247	13	260	247	7	254	85	126	8	134	61	3	64	60	2	62
III. Különféle szolgálat. — Verschiedene Dienstleistungen.																
a) **Gépész. — Maschinisten.**																
0—14	8	.	8	8	.	8	.	8	.	8	.	.	.	.	.	.
15—20	79	.	79	73	.	73	.	72	.	72	4	.	4	3	.	3
21—25	53	.	53	51	.	51	6	35	.	35	11	.	11	7	.	7
26—30	77	.	77	73	.	73	32	43	.	43	19	.	19	15	.	15
31—35	31	.	31	28	.	28	21	21	.	21	9	.	9	1	.	1
36—40	33	.	33	31	.	31	27	14	.	14	14	.	14	5	.	5
41—45	28	.	28	25	.	25	24	16	.	16	7	.	7	5	.	5
46—50	9	.	9	9	.	9	8	3	.	3	2	.	2	4	.	4
51—55	3	.	3	3	.	3	3	2	.	2	.	.	.	1	.	1
56—60	2	.	2	2	.	2	2	1	.	1	.	.	.	1	.	1
61—65	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
65fölül	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	324	.	324	304	.	304	124	216	.	216	66	.	66	42	.	42
Különféle szolgálat. — Verschiedene Dienstleistungen.																
b) **Kocsis. — Kutscher.**																
0—14	12	.	12	5	.	5	.	12	.	12	.	.	.	.	.	.
15—20	166	.	166	78	.	78	.	158	.	158	8	.	8	.	.	.
21—25	321	.	321	212	.	212	46	294	.	294	25	.	25	2	.	2
26—30	395	.	395	179	.	179	106	348	.	348	47	.	47	.	.	.
31—35	294	.	294	146	.	146	133	244	.	244	49	.	49	1	.	1
36—40	223	.	223	104	.	104	131	167	.	167	54	.	54	2	.	2
41—45	134	.	134	66	.	66	87	106	.	106	20	.	20	8	.	8
46—50	72	.	72	24	.	24	63	59	.	59	13	.	13	.	.	.
51—55	62	.	62	28	.	28	52	56	.	56	6	.	6	.	.	.
56—60	35	.	35	9	.	9	31	25	.	25	10	.	10	.	.	.
61—65	8	.	8	5	.	5	6	5	.	5	3	.	3	.	.	.
65fölül	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	1722	.	1722	856	.	856	655	1474	.	1474	235	.	235	13	.	13

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **68.** (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht* férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	Műveltségi fok *Bildungsgrad* – száma az írni tudó *Zahl d. schreib. Kön.* férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembeliknek *Männ. u. Fr.*	Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* – Magyar *Ungarn* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Osztrák *Oesterreicher* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	Külföldi *Ausländer* férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
Különféle szolgálat. — Verschiedene Dienstleistungen.																
c) Fodrász és borbély. — Friseure und Barbiere.																
0—14	12	7	19	10	7	17	.	12	7	19	.	.	.	.	.	.
15—20	62	142	204	59	107	166	.	55	134	189	6	8	14	1	.	1
21—25	50	61	111	46	43	89	2	46	51	97	4	8	12	.	2	2
26—30	35	22	57	33	11	44	16	27	19	46	7	3	10	1	.	1
31—35	22	2	24	21	2	23	16	18	2	20	4	.	4	.	.	.
36—40	17	5	22	16	4	20	9	17	5	22	.	.	.	.	.	.
41—45	13	1	14	13	1	14	9	9	1	10	4	.	4	.	.	.
46—50	9	.	9	9	.	9	9	6	.	6	2	.	2	1	.	1
51—55	3	10	13	3	5	8	3	3	10	13	.	.	.	.	.	.
55—60	5	.	5	5	.	5	5	3	.	3	2	.	2	.	.	.
61—65	3	.	3	3	.	3	3	3	.	3	.	.	.	.	.	.
65fölül	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	232	250	482	219	180	399	73	200	229	429	29	19	48	3	2	5
Különféle szolgálat. — Verschiedene Dienstleistungen.																
d) Egyéb különféle szolgálat. — Sonstige verschiedene Dienstleistungen.																
0—14	1	3	4	1	3	4	.	1	3	4	.	.	.	.	.	.
15—20	15	74	89	15	69	84	.	5	64	69	8	7	15	2	3	5
21—25	91	64	155	75	57	132	18	72	50	122	17	12	29	2	2	4
26—30	113	53	166	97	38	135	64	85	38	123	21	13	34	7	2	9
31—35	174	69	243	150	30	180	134	124	56	180	43	8	51	7	5	12
36—40	245	73	318	222	52	274	210	162	59	221	75	13	88	8	1	9
41—45	202	58	260	171	32	203	183	121	50	171	76	7	83	5	1	6
46—50	259	99	358	194	53	247	232	159	82	241	89	17	106	11	.	11
51—55	137	53	190	105	35	140	131	98	45	143	38	8	46	1	.	1
55—60	121	39	160	87	16	103	107	75	29	104	38	8	46	8	2	10
61—65	91	28	119	64	16	80	85	64	26	90	26	2	28	1	.	1
65fölül	89	15	104	68	8	76	82	62	12	74	23	3	26	4	.	4
együtt *zus.*	1538	628	2166	1249	409	1658	1246	1028	514	1542	454	98	552	56	16	72
IV. Katonaság őrség. — Militär- und Sicherheitswache.																
a) **Katonaság. — Militärpersonen.**																
15—20	17	.	17	17	.	17	.	13	.	13	2	.	2	2	.	2
21—25	25	.	25	23	.	23	1	18	.	18	6	.	6	1	.	2
26—30	18	.	18	17	.	17	2	11	.	11	7	.	7	.	.	.
31—35	11	.	11	11	.	11	4	5	.	5	6	.	6	.	.	.
36—40	10	.	10	10	.	10	6	8	.	8	1	.	1	1	.	1
41—45	20	.	20	20	.	20	15	8	.	8	7	.	7	5	.	5
46—50	14	.	14	14	.	14	9	8	.	8	6	.	6	.	.	.
51—55	7	.	7	7	.	7	5	5	.	5	2	.	2	.	.	.
56—60	7	.	7	7	.	7	6	4	.	4	1	.	1	2	.	2
61—65	1	.	1	1	.	1	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.
65fölül	5	.	5	4	.	4	3	5	.	5	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	135	.	135	131	.	131	52	86	.	86	38	.	38	11	.	11
Katonaság őrség. — Militär- und Sicherheitswache.																
b) **Őrség. — Sicherheitswache.**																
15—20	31	.	31	31	.	31	.	30	.	30	1	.	1	.	.	.
21—25	58	.	58	58	.	58	5	51	.	51	7	.	7	.	.	.
26—30	56	.	56	52	.	52	17	46	.	46	10	.	10	.	.	.
31—35	71	.	71	69	.	69	36	64	.	64	6	.	6	1	.	1
36—40	76	.	76	67	.	67	57	64	.	64	12	.	12	.	.	.
41—45	62	.	62	51	.	51	54	58	.	58	4	.	4	.	.	.
46—50	29	.	29	23	.	23	27	26	.	26	3	.	3	.	.	.
51—55	20	.	20	17	.	17	17	17	.	17	2	.	2	1	.	1
56—60	22	.	22	18	.	18	20	22	.	22	.	.	.	.	.	.
61—65	10	.	10	10	.	10	9	7	.	7	3	.	3	.	.	.
65fölül	3	.	3	3	.	3	3	2	.	2	.	.	.	1	.	1
együtt *zus.*	438	.	438	399	.	399	245	387	.	387	48	.	48	3	.	3

68. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. **68.** (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht*			Müveltségi fok *Bildungsgrad* — száma az irni tudó *Zahl d. schreib. Kön.*			Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* — Magyar *Ungarn*			Osztrák *Oesterreicher*			Külföldi *Ausländer*		
	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nembelieknek *Män. u. Fr.*		férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
F) ÖNÁLLÓ KERESET VAGY FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK. OHNE SELBSTSTÄNDIGEN ERWERB UND OHNE BESCHÄFTIGUNG.																
I. Saját vagyonából élő. — Aus eigenen Mitteln Lebende.																
15—20	5	28	33	5	28	33	.	4	28	32	.	.	.	1	.	1
21—25	16	32	48	15	30	45	5	15	25	40	1	5	6	.	2	2
26—30	59	57	116	56	53	109	16	49	52	101	5	5	10	5	.	5
31—35	59	48	107	59	43	102	30	45	37	82	13	10	23	1	1	2
36—40	61	76	137	58	70	128	39	50	73	123	10	3	13	1	.	1
41—45	103	81	184	83	81	164	50	82	73	155	18	7	25	3	1	4
46—50	132	89	221	128	72	200	109	98	78	176	29	9	38	5	2	7
51—55	144	82	226	139	66	205	124	115	74	189	28	6	34	1	2	3
56—60	127	109	236	122	86	208	106	103	97	200	21	11	32	3	1	4
61—65	130	96	226	124	74	198	111	105	81	186	21	11	32	4	4	8
65 fölül	293	145	438	274	101	375	261	229	119	348	44	21	65	20	5	25
együtt *zus.*	1129	843	1972	1063	704	1767	851	895	737	1632	190	88	278	44	18	62
II. Gyámolitásból élő. — Von Unterstützung Lebende.																
0—14	5	4	9	1	1	2	.	4	4	8	1	.	1	.	.	.
15—20	3	7	10		4	4	.	2	7	9	1	.	1	.	.	.
21—25	7	2	9	1	1	2	1	7	1	8	.	1	1	.	.	.
26—30	8	16	24	4	10	14	1	6	14	20	1	2	3	1	.	1
31—35	2	16	18	.	2	2	1	2	15	17	.	1	1	.	.	.
36—40	5	23	28	3	8	11	3	5	21	26	.	2	2	.	.	.
41—45	8	33	41	3	14	17	4	7	30	37	1	1	2	.	2	2
46—50	9	33	42	5	12	17	6	6	24	30	3	8	11	.	1	1
51—55	13	45	58	8	14	22	9	13	36	49	.	8	8	.	1	1
56—60	21	45	66	16	12	28	15	15	38	53	5	6	11	1	1	2
61—65	34	75	109	22	21	43	32	29	60	89	5	14	19	.	1	1
65 fölül	128	274	402	74	71	145	114	91	238	329	28	32	60	9	4	13
együtt *zus.*	243	573	816	137	170	307	186	187	488	675	45	75	120	11	10	21
ÖNÁLLÓ KERESET VAGY FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK. OHNE SELBSTSTÄNDIGEN ERWERB UND OHNE BESCHÄFTIGUNG.																
III. Tanuló. — Lernende.																
0—14	4430	1447	5877	4078	1169	5247	.	4225	1373	5598	176	54	230	29	20	49
15—20	1795	121	1916	1795	115	1910	.	1697	112	1809	66	7	73	32	2	34
21—25	879	8	887	879	8	887	.	850	8	858	26	.	26	3	.	3
26—30	126	4	130	126	2	128	10	117	4	121	4	.	4	5	.	5
31—35	22	4	26	22	1	23	5	22	4	26	.	.	.	.	.	.
36—40	6	2	8	6	1	7	2	6	2	8	.	.	.	.	.	.
41—45	2	.	2	2	.	2	1	2	.	2	.	.	.	.	.	.
46—50	.	2	2	.	2	2	.	.	2	2	.	.	.	.	.	.
együtt *zus.*	7620	1588	8848	6908	1298	8206	18	6919	1505	8424	272	61	333	69	22	91
ÖNÁLLÓ KERESET VAGY FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK. OHNE SELBSTSTÄNDIGEN ERWERB UND OHNE BESCHÄFTIGUNG.																
IV. Egyéb. — Sonstige Beschäftigungslose.																
0—14	17583	22412	39995	3805	6878	10683	.	16923	21484	38407	535	786	1321	125	142	267
15—20	637	5587	6224	390	4560	4950	3	606	5190	5796	27	342	369	4	55	59
21—25	280	5073	5353	182	3875	4057	42	249	4528	4777	24	455	479	7	90	97
26—30	342	5423	5765	225	3598	3823	178	316	4643	4959	21	675	696	5	105	110
31—35	147	4780	4927	95	2972	3067	77	112	4031	4143	29	654	683	6	95	101
36—40	213	4158	4371	98	2246	2344	205	157	3433	3590	55	633	688	1	92	93
41—45	96	3279	3375	63	1957	2020	96	73	2727	2800	16	473	489	7	79	86
46—50	163	2732	2895	108	1529	1637	135	134	2233	2367	27	418	445	2	81	83
51—55	203	1748	1951	137	1056	1193	180	184	1462	1646	18	252	270	1	34	35
56—60	100	1517	1617	78	741	819	86	84	1280	1364	14	211	225	2	26	28
61—65	164	886	1050	116	470	586	126	126	712	838	32	147	179	6	27	33
65 fölül	386	1549	1935	236	650	886	334	305	1294	1599	64	213	277	17	42	59
együtt *zus.*	20314	59144	79458	5533	30532	36065	1462	19269	53017	72286	862	5259	6121	183	868	1051

68. számú tábla. (Folytatás.) — Tabelle Nr. 68. (Fortsetzung.)

Kor / Alter	Nem / Geschlecht: férfi / männl.	nő / weibl.	együtt / zus.	Műveltségi fok / Bildungsgrad, száma az írni tudó / Zahl d. schreib. Kön.: férfiaknak / Männer	nőknek / Frauen	mindkét nembelieknek / Mön. u. Fr.	Nős férfiak száma / Zahl der verehel. Männer	Származás / Abstammung: Magyar / Ungarn: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen	Osztrák / Oesterreicher: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen	Külföldi / Ausländer: férfi / Männer	nő / Frauen	együtt / zusammen
A) ŐSTERMELÉS. — URPRODUCTION.																
0—14	26	1	27	18	1	19	.	26	1	27	.	.	.	.	.	.
15—20	135	8	143	101	3	104	1	128	7	135	7	.	7	.	1	1
21—25	157	10	167	116	7	123	33	149	10	159	5	.	5	3	.	3
26—30	223	9	232	158	7	165	131	254	9	213	17	.	17	2	.	2
31—35	214	10	224	144	8	152	183	201	10	211	9	.	9	4	.	4
36—40	201	9	210	134	9	143	168	189	9	189	13	.	13	8	.	8
41—45	166	18	184	115	8	123	143	144	18	162	19	.	19	3	.	3
46—50	161	22	183	103	13	116	148	145	22	167	13	.	13	3	.	3
51—55	108	13	121	78	5	83	104	102	13	115	5	.	5	1	.	1
56—60	92	15	107	63	10	73	82	88	14	102	3	1	4	1	.	1
61—65	45	7	52	37	1	43	39	40	7	47	5	.	5	.	.	.
65fölül	59	12	71	38	9	47	50	54	12	66	5	.	5	.	.	.
együtt / zus.	1587	134	1721	1105	86	1191	1082	1461	132	1593	101	1	102	25	1	26
B) IPAR. — INDUSTRIE.																
0—14	2774	429	3203	2287	340	2627	.	2730	412	3142	36	11	47	8	6	14
15—20	7456	1602	9058	6707	1244	7951	25	6361	1447	7808	914	137	1051	181	18	199
21—25	6015	1005	7020	5484	757	6241	470	4567	872	5439	1183	117	1300	265	16	281
26—30	5722	813	6535	4988	522	5510	2060	4247	690	4932	1265	112	1377	210	11	221
31—35	3859	550	4409	3337	331	3668	2346	2679	462	3141	1009	81	1090	171	7	178
36—40	2765	457	3222	2410	263	2673	2052	1788	386	2174	837	64	901	140	7	147
41—45	2191	327	2518	1864	174	2038	1831	1473	270	1743	622	54	676	96	3	99
46—50	1810	278	2088	1532	178	1710	1572	1179	240	1419	522	31	553	109	7	116
51—55	1178	185	1363	996	98	1094	1037	756	157	913	362	25	387	60	3	63
56—60	694	121	815	562	55	617	613	471	101	572	183	18	201	40	2	42
61—65	381	76	457	309	32	341	346	257	62	319	98	13	111	26	1	27
65fölül	356	53	409	284	16	300	329	237	46	283	85	5	90	34	2	36
együtt / zus.	35201	5896	41097	30760	4010	34770	12681	26745	5145	31890	7116	668	7784	1340	83	1423
C) FORGALOM. — VERKEHR.																
0—14	18	.	18	17	.	17	.	18	.	18	.	.	.	.	.	.
15—20	222	1	223	184	1	185	1	191	1	192	25	.	25	6	.	6
21—25	311	1	312	261	1	262	64	227	1	228	74	.	74	10	.	10
26—30	535	3	538	456	3	459	260	365	3	368	158	.	158	12	.	12
31—35	469	3	472	387	3	390	306	308	3	311	148	.	148	13	.	13
36—40	405	4	409	325	2	327	331	245	4	249	142	.	142	18	.	18
41—45	326	5	331	258	3	261	293	181	5	186	132	.	132	13	.	13
46—50	220	2	222	169	1	170	200	131	2	133	79	.	79	10	.	10
51—55	143	3	146	107	2	109	135	103	3	106	35	.	35	5	.	5
56—60	73	4	77	58	.	58	67	58	3	53	21	1	22	2	.	2
61—65	39	1	40	23	.	23	38	29	1	30	6	.	6	4	.	4
65fölül	30	.	30	16	.	16	29	19	.	19	7	.	7	4	.	4
együtt / zus.	2791	27	2818	2261	16	2277	1724	1867	26	1893	827	1	828	97	.	97
D) KERESKEDELEM. — HANDEL.																
0—14	359	.	359	352	.	352	.	350	.	350	8	.	8	1	.	1
15—20	1860	41	1901	1796	34	1830	6	1708	37	1745	134	4	138	18	.	18
21—25	1249	42	1291	1200	29	1229	111	1063	40	1103	132	2	134	54	.	54
26—30	1206	50	1256	1154	24	1178	497	1007	43	1050	158	7	165	41	.	41
31—35	1003	72	1075	957	26	983	675	814	63	877	148	8	156	41	1	42
36—40	855	103	958	817	43	860	679	684	94	778	147	8	155	24	1	25
41—45	755	105	860	691	39	730	632	582	95	677	143	8	151	30	2	32
46—50	653	119	772	586	40	626	576	506	104	610	125	13	138	22	2	24
51—55	519	96	615	473	36	509	482	423	85	508	87	10	97	9	1	10
56—60	354	71	425	305	19	324	329	279	65	344	65	6	71	10	.	10
61—65	183	51	234	157	12	169	171	137	43	180	35	8	43	11	.	11
65fölül	188	49	237	149	16	165	174	151	43	194	27	5	32	10	1	11
együtt / zus.	9184	799	9983	8637	318	8955	4337	7704	712	8416	1209	79	1288	271	8	279

68. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **68.** (Fortsetzung.)

Kor *Alter*	Nem *Geschlecht*			Műveltségi fok *Bildungsgrad* — száma az írni tudó *Zahl d. schreib. Kön.*			Nős férfiak száma *Zahl der verehel. Männer*	Származás *Abstammung* — Magyar *Ungarn*			Osztrák *Oesterreicher*			Külföldi *Ausländer*		
	férfi *männl.*	nő *weibl.*	együtt *zus.*	férfiaknak *Männer*	nőknek *Frauen*	mindkét nemheliknek *Män. u. Fr.*		férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*	férfi *Männer*	nő *Frauen*	együtt *zusammen*
E) SZEMÉLYES SZOLGÁLAT. — PERSÖNLICHE DIENSTLEISTUNGEN.																
0—14	381	1468	1849	166	648	814	.	344	1412	1756	27	52	79	10	4	14
15—20	2149	7423	9572	1423	3844	6267	5	1821	6924	8745	271	429	700	57	70	127
21—25	3075	5248	8323	2262	2494	4756	322	2443	4570	7013	538	567	1105	94	111	205
26—30	4046	4175	8221	2695	1525	4220	1421	3042	3551	6593	880	556	1436	124	68	192
31—35	3519	2561	6080	2297	929	3226	2088	2509	2225	4734	908	294	1202	102	42	144
36—40	3429	2422	5851	2170	887	3057	2478	2346	2067	4413	996	321	1217	87	34	121
41—45	2767	1591	4358	1853	458	2311	2246	1841	1330	3171	847	228	1075	79	33	112
46—50	2186	1480	3666	1405	411	1816	1803	1531	1286	2817	580	174	754	75	20	95
51—55	1371	956	2327	930	240	1170	1213	1059	843	1902	289	101	390	23	12	35
56—60	1084	719	1803	733	168	901	947	793	625	1418	243	81	324	48	13	61
61—65	542	347	889	376	84	460	482	406	301	707	122	41	263	14	5	19
65fölül	483	341	824	333	59	392	428	365	296	661	99	41	140	19	4	23
együtt *zus.*	25032	28731	53763	16643	11747	28390	13433	18500	25430	43930	5800	2885	8685	732	416	1148
Személyes szolgálatok részletezése: — Specificirung der persönlichen Dienstleistungen:																
I. Testi szolgálat. — I. Körperliche Dienstleistungen.																
0—14	330	1450	1780	127	630	757	.	293	1397	1690	27	52	79	10	1	11
15—20	1364	7067	8431	737	3528	4265	1	1131	6653	7784	197	384	581	36	30	66
21—25	1513	4958	6471	836	2231	3067	159	1103	4408	5511	372	509	881	38	41	79
26—30	2325	3962	6287	1222	1350	2572	888	1612	3429	5041	655	513	1168	58	20	78
31—35	2194	2401	4595	1160	808	1968	1364	1465	2111	3576	677	273	950	52	17	69
36—40	2222	2271	4493	1125	767	1892	1630	1427	1959	3386	752	292	1044	43	20	63
41—45	1659	1455	3114	862	359	1221	1363	1010	1220	2230	608	217	825	41	18	59
46—50	1288	1326	2614	626	307	933	1046	853	1162	2015	396	151	547	39	13	52
51—55	757	867	1624	390	177	567	684	546	771	1317	201	87	288	10	9	19
56—60	579	665	1244	295	141	436	517	406	584	990	150	71	221	23	10	33
61—65	279	302	581	144	56	200	250	200	262	462	68	36	104	11	4	15
65fölül	256	310	561	133	39	172	239	200	271	471	50	37	87	6	2	8
együtt *zus.*	14766	27034	41800	7657	10393	18050	8141	10246	24227	34413	4153	2622	6775	367	185	552
Személyes szolgálat: — Persönliche Dienstleistungen:																
II. Szellemi szolgálat. — II. Geistige Dienstleistungen.																
0—14	18	8	26	15	8	23	.	18	5	23	.	.	.	.	3	3
15—20	415	140	555	413	140	553	4	357	73	430	45	30	75	13	37	50
21—25	964	165	1129	961	163	1124	85	824	61	885	96	38	134	44	66	110
26—30	1027	138	1165	1022	126	1148	296	870	65	935	114	27	141	43	46	89
31—35	722	89	811	712	89	801	380	568	56	624	114	13	127	40	20	60
36—40	603	73	676	595	64	659	408	487	44	531	88	16	104	28	13	41
41—45	649	77	726	645	66	711	511	513	59	572	121	4	125	15	14	29
46—50	506	55	561	506	51	557	409	417	42	459	69	6	75	20	7	27
51—55	382	26	408	377	23	400	318	332	17	349	40	6	46	10	3	13
56—60	313	15	328	310	11	321	259	257	12	269	42	2	44	14	1	15
61—65	155	17	167	149	12	161	128	126	13	139	22	3	25	2	1	3
65fölül	128	16	144	123	12	135	99	94	13	107	26	1	27	8	2	10
együtt *zus.*	5877	819	6696	5828	765	6593	2897	4863	460	5323	777	146	923	237	213	450
F) ÖNÁLLÓ KERESET VAGY FOGLALKOZÁS NÉLKÜLIEK. OHNE SELBSTSTÄNDIGEN ERWERB UND OHNE BESCHÄFTIGUNG.																
0—14	22018	23863	45881	7884	8048	15932	.	21152	22861	44013	712	840	1552	154	162	316
15—20	2440	5743	8183	2190	4707	6897	3	2309	5337	7646	94	349	443	37	57	94
21—25	1182	5115	6297	1077	3914	4991	48	1121	4562	5683	51	461	512	10	92	102
26—30	535	5500	6035	411	3663	4074	205	488	4713	5201	31	682	713	16	105	121
31—35	230	4848	5078	176	3018	3194	113	181	4087	4268	42	665	707	7	96	103
36—40	285	4259	4544	165	2325	2490	249	218	3529	3747	65	638	703	2	92	94
41—45	209	3393	3602	151	2052	2203	151	164	2830	2994	35	481	516	10	82	92
46—50	304	2856	3160	241	1715	1956	250	238	2337	2575	59	435	494	7	84	91
51—55	360	1875	2235	284	1036	1320	313	312	1572	1884	46	266	312	2	37	39
56—60	248	1671	1919	216	839	1055	207	202	1415	1617	40	228	268	6	28	34
61—65	328	1057	1385	262	565	827	269	260	853	1113	58	172	230	10	32	42
65fölül	807	1968	2775	584	822	1406	709	625	1651	2276	136	266	402	46	51	97
együtt *zus.*	28946	62148	91094	13641	32704	46345	2517	27270	55747	83017	1369	5483	6852	307	918	1225

69. számú tábla. Tabelle Nr. **69.**

Házak, nagyság és lakottság szerint.

Grösse und Einwohnerzahl der Häuser.

Lakók száma *Anz. d. Einw.*	a következő számú szobákkal biró házakban: — in den Häusern mit folgender Zimmerzahl:																																																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
1	17	3	1	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	42	16	2	4	1	.	1	1	1	1	.	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
3	49	19	5	1	1	.	1	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
4	59	24	9	3	4	1	4	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
5	57	49	14	5	4	3	.	2	.	2	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
6	55	61	25	9	8	2	3	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
7	40	41	25	9	11	2	.	2	1	.	1	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
8	31	65	23	22	5	5	.	3	1	1	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
9	13	45	37	20	11	7	3	2	3	.	.	.	1	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
10	16	47	43	18	10	1	3	10	5	1	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
11—15	10	87	163	145	78	47	26	13	11	7	4	1	1	4	1	1	2	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16—20	5	20	66	110	100	72	42	24	18	17	13	6	6	7	4	4	3	1	.	2	1	.	.	.	.	.	.	1	1	1	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
21—25	2	1	21	52	57	77	45	40	29	15	11	8	5	5	4	3	6	2	1	4	.	.	3	.	1	.	.	.	.	.	.	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
26—30	.	.	6	17	27	48	46	34	34	20	12	14	12	5	6	5	3	1	3	1	2	2	1	.	.	1	.	.	.	.	.	3	.	.	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
31—35	2	1	2	6	10	28	31	32	50	29	12	11	12	10	10	5	7	3	8	5	3	2	7	4	1	2	.	.	1	.	1	2	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
36—40	.	.	1	6	8	14	21	32	28	29	18	24	17	10	7	11	5	5	6	7	5	3	2	1	1	2	1	1	1	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.
41—45	.	1	.	1	2	2	9	12	19	28	27	8	19	9	7	5	7	6	3	4	4	4	2	6	3	4	3	2	.	1	.	2	.	1	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46—50	.	.	.	.	2	2	5	4	11	16	13	19	18	7	6	4	7	3	4	3	6	7	3	5	2	4	7	1	3	3	1	1	2	4	.	.	.	2	1	.	.	.	.	1	1	.	1	.	.	.
51—60	.	1	.	1	3	5	4	8	13	21	24	22	27	14	19	10	11	12	7	7	4	7	5	7	9	8	5	6	4	4	5	4	3	6	5	2	2	.	.	1	.	1	1	.	.	.	1	.	.	.
61—70	.	.	.	.	1	.	2	2	4	6	7	22	10	11	15	11	15	8	14	7	9	5	5	4	5	6	7	5	2	5	3	1	6	4	3	2	4	1	2	2	2	2	1	3	2	.	1	.	.	1
71—80	.	.	.	.	.	.	.	2	2	3	7	13	10	5	2	9	10	15	5	4	6	5	2	4	5	2	6	5	1	3	7	3	2	6	2	1	3	1	2	1	1	3	3	3	2	.	1	1	.	3
81—90	.	.	.	.	.	1	3	2	.	1	1	2	4	9	3	8	7	6	6	4	6	5	4	3	3	1	3	2	3	3	1	2	3	1	3	1	1	1	1	1	1	3	1	3	1	1	2	.	.	2
91—100	.	.	.	1	.	.	.	.	1	2	2	2	1	1	4	3	6	3	4	6	7	2	1	2	2	3	1	3	5	.	4	2	1	.	3	.	.	1	1	2	2	.	.	4	.	2	2	2	.	.
101—125	.	.	.	1	.	1	1	1	.	.	.	.	1	1	5	3	6	5	8	9	5	9	1	3	9	6	4	3	4	5	4	4	1	3	2	2	1	4	2	2	1	1	3	3	1	2	1	1	2	2
126—150	.	.	.	.	1	.	.	2	.	.	.	1	1	2	.	1	2	1	1	2	3	5	2	1	3	2	1	2	2	4	2	4	.	1	1	2	.	2	1	1	1	.	1	2	.	.	1	.	1	2
151—175	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	2	.	.	.	.	2	.	2	1	1	2	.	.	1	.	.	.	2	.	.	.	.	1	1	.	.
176—200	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	1	.	1	.	.	.	.	.	1	2	1	.	.	.	.	3	.	.	.	1	.	.	.	2	.	.	.	.
201—225	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	2	.	1	.	1	1	1	.	.	.	.	.	.
226—250	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
251—275	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.
276—300	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.
300-nál más über 300	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Össz. Zus.	398	481	443	431	345	318	252	230	234	199	153	157	146	100	94	85	97	76	71	65	61	58	40	42	47	41	39	31	27	32	29	35	22	28	25	12	12	19	12	12	8	14	11	20	7	9	12	5	3	10

Házak, nagyság és lakottság szerint.

Grösse und Einwohnerzahl der Häuser.

| Lakók száma *Anz. d. Einw.* | a következő számú szobákkal biró házakban: — in den Häusern mit folgender Zimmerzahl: | | |

70. számú tábla. Tabelle Nr. **70.**

Házak nagysága, szobáiknak számát tekintvén.

Grösse der Häuser hinsichtlich der Zimmerzahl.

Városrész — *Stadttheil*		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
		szobából állo ház van — Zimmer enthaltende Häuser gibt es:																											
Belváros	*Innere Stadt*	6	12	9	25	20	18	23	20	27	25	21	20	21	16	17	20	22	16	14	18	7	11	15	11	10	15	6	9
Lipótváros	*Leopoldstadt*	18	8	10	7	3	4	5	18	9	4	3	8	8	7	9	6	4	6	6	6	9	5	4	8	7	6	9	5
Terézváros *)	*Theresienstadt*	41	41	69	75	85	86	80	80	74	76	58	57	55	40	31	27	39	31	22	25	24	26	13	13	20	10	14	12
Józsefváros	*Josephstadt*	100	174	173	171	133	111	75	56	62	53	37	41	38	23	19	15	17	14	18	9	14	4	4	4	7	4	8	3
Ferenczváros	*Franzstadt*	63	100	85	83	59	55	39	30	36	25	23	16	16	6	10	8	7	2	6	6	5	5	3	3	2	4	1	2
Külterlek	*Extravillan*	125	102	66	48	31	22	24	19	25	15	11	10	6	7	7	7	8	5	3	1	1	6	1	3	1	1	.	.
Kőbánya	*Steinbruch*	45	44	31	22	14	22	6	7	1	1	.	5	2	1	1	2	.	2	2	.	1	1	.	.	.	1	1	.
Egész város	*Ganze Stadt*	398	481	443	431	345	318	252	230	234	199	153	157	146	100	94	85	97	76	71	65	61	58	40	42	47	41	39	31
*) Terézváros A.	*Theresienstadt A.*	5	5	19	15	29	33	26	35	28	22	22	21	20	19	10	8	14	14	11	10	12	14	3	9	8	2	9	9
„ B.	„ *B.*	36	36	50	60	56	53	54	45	46	54	36	36	35	21	21	19	25	17	11	15	12	12	10	4	12	8	5	3

Városrész — *Stadttheil*		29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
		szobából álló ház van — Zimmer enthaltende Häuser gibt es:																											
Belváros	*Innere Stadt*	9	8	7	9	6	8	11	4	4	2	6	1	2	6	4	5	1	3	3	.	.	3	.	4	1	.	2	1
Lipótváros	*Leopoldstadt*	4	8	8	8	6	11	5	4	4	3	2	6	2	4	2	6	4	1	3	4	2	6	1	5	1	6	3	.
Terézváros *)	*Theresienstadt*	7	10	11	13	4	4	6	2	4	10	3	4	2	3	4	6	2	2	5	1	.	1	2	6	2	3	1	1
Józsefváros	*Josephstadt*	6	3	.	1	1	3	2	.	.	3	.	1	1	1	.	1	.	2	1	.	1	.	.	2	1	.	.	1
Ferenczváros	*Franzstadt*	1	2	1	2	4	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	1	2	2	.	.	.
Külterlek	*Extravillan*	.	1	1	2	1	1	1	1	.	1	.	.	1	.	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kőbánya	*Steinbruch*	.	.	1	.	.	.	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.
Egész város	*Ganze Stadt*	27	32	29	85	22	28	25	12	12	19	12	12	8	14	11	20	7	9	12	5	3	10	4	19	8	9	6	3
*) Terézváros A.	*Theresienstadt A.*	5	5	8	10	3	3	5	2	2	7	2	3	2	1	2	3	1	2	4	1	.	.	1	1	1	2	1	1
„ B.	„ *B.*	2	5	3	3	1	1	1	.	2	3	1	1	.	2	2	3	1	.	1	.	.	1	1	2	1	1	.	.

70. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **70.** (Fortsetzung.)

Házak nagysága, szobáiknak számát tekintvén.

Grösse der Häuser hinsichtlich der Zimmerzahl.

Városrész — *Stadttheil*		57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	70	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	86	87
		szobából álló ház van — Zimmer enthaltende Häuser gibt es:																											
Belváros	*Innere Stadt*	3	2	.	.	.	3	1	2	1	2	1	1	.	1	1	1	.	.	1	.	.	2	.	.	1	.	.	1
Lipótváros	*Leopoldstadt*	.	.	2	2	4	3	1	.	1	.	.	1	3	2	1	1	1	1	.	1	1	1	.	.	.	1	.	.
Terézváros *)	*Theresienstadt*	.	1	1	1	2	.	2	1	1	2	.	.	.	1	.	1	.	.	.	1	.	1	1	1	.	.	2	2
Józsefváros	*Josefstadt*	1	1	.	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Ferenczváros	*Franzstadt*	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.
Kültelkek	*Extravillan*	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kőbánya	*Steinbruch*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Egész város	*Ganze Stadt*	4	4	3	4	6	6	6	4	3	4	1	2	3	4	2	3	1	2	1	2	2	4	1	1	1	1	2	3
*) Terézváros A.	*Theresienstadt A.*	.	1	1	1	2	.	1	1	1	2	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	1	1	1	.	.	2	1
„ B.	„ *B.*	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	1

Városrész — *Stadttheil*		88	89	90	91	92	94	96	100	102	103	105	107	108	110	116	117	118	120	122	125	131	137	138	141	166	181	Összes. *Zusammen.*
		szobából álló ház van — Zimmer enthaltende Häuser gibt es:																										
Belváros	*Innere Stadt*	1	1	1	.	1	.	1	1	.	.	.	.	.	.	1	.	.	1	.	.	.	1	.	.	1	.	598
Lipótváros	*Leopoldstadt*	1	.	.	2	.	.	1	.	.	.	1	.	1	.	.	1	1	.	1	1	.	1	.	.	.	1	360
Terézváros *)	*Theresienstadt*	.	2	.	.	.	.	.	.	1	1	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	1	.	1	1	.	.	1373
Józsefváros	*Josefstadt*	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1423
Ferenczváros	*Franzstadt*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	719
Kültelkek	*Extravillan*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	570
Kőbánya	*Steinbruch*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	216
Egész város	*Ganze Stadt*	2	3	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	5259
*) Terézváros A.	*Theresienstadt A.*	.	2	.	.	.	.	.	.	1	1	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	1	.	1	1	.	.	540
„ B.	„ *B.*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	833

71. számú tábla. Tabelle Nr. **71.**

A háztartások lakói.

Die Bewohner der Haushaltungen.

Városrész *Stadttheil*	Csaladtag *Familienglieder* férfi *männl.*	Csaladtag nő *weibl.*	Csaladtag összesen *zusammen*	Csaladtag %	Cseléd *Dienstleute* férfi *männl.*	Cseléd nő *weibl.*	Cseléd összesen *zusammen*	Cseléd %	Albérlő *Afterparteien* férfi *männl.*	Albérlő nő *weibl.*	Albérlő összesen *zusammen*	Albérlő %	Egyéb személy *Sonstige Personen* férfi *männl.*	Egyéb személy nő *weibl.*	Egyéb személy összesen *zusammen*	Egyéb személy %	Összesen *Zusammen* férfi *männl.*	Összesen nő *weibl.*	Összesen összesen *zusammen*	Összesen %
Belváros *Innere Stadt*	7029	7505	14534	58.25	698	3858	4556	18.76	2760	913	3673	14.72	1909	280	2189	8.77	12396	12556	24952	100.—
Lipótváros *Leopoldstadt*	6386	6299	12685	58.30	491	3861	4352	20.00	2250	1041	3291	15.12	1063	369	1432	6.58	10190	11570	21760	100.—
Terézváros*) *Theresienstadt*	22000	23578	45578	61.79	606	5446	6052	8.21	11641	6019	17660	23.94	3793	677	4470	6.06	38040	35720	73760	100.—
József város *Josephstadt*	12995	14351	27346	65.37	509	1859	2368	5.66	5296	3491	8787	21.01	2676	654	3330	7.96	21476	20355	41831	100.—
Ferenczváros *Franzstadt*	6550	7197	13747	68.09	180	894	1074	5.32	2624	1669	4293	21.27	1042	33	1075	5.32	10396	9793	20189	100.—
Külterlek *Extravillan*	4584	4439	9023	66.20	375	446	821	6.02	2187	1093	3280	24.06	494	13	507	3.72	7640	5991	13631	100.—
Kőbánya *Steinbruch*	1712	1516	3228	74.16	546	138	684	15.71	336	95	431	9.90	9	1	10	0.23	2603	1750	4353	100.—
Egész város *Ganze Stadt*	61256	64885	126141	62.92	3405	16502	19907	9.93	27094	14321	41415	20.66	10986	2027	13013	6.49	102741	97735	200476	100.—
*)Terézváros A. *Theresienst. A)*	10818	11577	22395	62.24	341	3744	4085	11.35	5453	2156	7609	21.15	1716	176	1892	5.26	18328	17653	36981	100.—
„ B. „ *B)*	11182	12001	23183	61.36	265	1702	1967	5.21	6188	3863	10051	26.61	2077	501	2578	6.82	19712	18067	37779	100.—

A rendes háztartások lakottsági módja, tekintettel az azokban létező szobákra.

Art, in welcher die gewöhnlichen Haushaltungen bewohnt sind, mit Rücksicht auf die Zimmerzahl derselben.

		Házlartások összes száma / Gesammtzahl d. Haushaltungen	Ebből: / Hievon bewohnen: Családtól és segédtől lakott / Familienmitglieder u. Gewerbgehlf.		Albérlőtől is lakott / Ueberdies auch Aftermiether		Csak családtól (ill. cselédiétől) lakott / Blos Familienmitgl. (resp. Dienstleute)		Háztartás mely áll: / Haushaltungen, welche bestehen aus: egy szobából és lakja / einem Zimmer, und bewohnt werden von: család és segéd / Familiengl. u. Gehilfen		albérlő is / auch von Afterm.		csak család / blos von Familiengl.		két szobából és lakja / zwei Zimmern, und bewohnt werden von: család és segéd / Familiengl. u. Gehilfen		albérlő is / auch von Afterm.		csak család / blos von Familiengl.	
			háztartás van Haushaltungen (= 100 %)	lakója Inwohnerzahl	háztartás Haushaltgn. (= 100 %)	lakója Inwohnerzahl	háztartás Haushaltgn. (= 100 %)	lakója Inwohnerzahl	háztartás Haushaltgn.	= %	háztartás Haushaltgn.	= %	háztartás Haushaltgn.	= %	háztartás Haushaltgn.	= %	háztartás Haushaltgn.	= %	háztartás Haushaltgn.	= %
Belváros	*Innere Stadt*	4555	419	3810	1602	9658	2534	10420	72	17.19	398	24.84	838	33.07	128	30.55	537	33.52	634	25.02
Lipótváros	*Leopoldstadt*	3558	255	2398	1318	8647	1985	9534	45	17.65	382	28.98	541	27.25	55	21.57	365	27.69	499	25.14
Terézváros *)	*Theresienstadt*	13040	895	8272	6450	39224	5695	24194	399	44.58	4755	73.72	3856	67.71	281	31.40	1120	17.37	1174	20.60
Józsefváros	*Josephstadt*	7946	648	4710	3118	16826	4180	18600	296	45.68	2575	82.59	3385	80.98	217	33.49	338	10.84	419	10.02
Ferenczváros	*Franzstadt*	3890	301	2189	1395	8810	2194	8766	139	46.18	1120	80.28	1687	76.89	107	35.55	202	14.48	315	14.36
Külterlek	*Extravillan*	2319	54	432	895	6368	1370	5699	16	29.63*	580	64.81	865	63.14	18	33.33*	225	25.14	371	27.08
Kőbánya	*Steinbruch*	564	4	34	100	674	460	3342	.	.	71	71.00	331	71.96	1	△	14	14.00	72	15.65
Egész város	*Ganze Stadt*	35872	2576	21851	14878	90207	18418	80555	967	37.54	9881	66.41	11503	62.45	807	31.33	2801	18.83	3484	18.92
*) Terézváros A.	*Theresienstadt A.*	5863	441	3665	2805	19382	2617	12240	163	36.96	1493	53.23	1383	52.85	154	34.92	846	30.16	753	28.77
„ „ B.	„ „ *B.*	7177	454	4607	3645	19842	3078	11954	236	51.98	3262	89.49	2473	80.44	127	27.98	274	7.52	421	13.68

Ugyanaz a lakás fekvése szerint. — Dasselbe nach der Höhenlage der Wohnungen.

Pinczében	*Im Keller*	3603	55	435	2542	16950	1006	3642	45	81.81*	2402	94.49	958	95.23	7	12.73*	131	5.15	43	4.27
Földszint	*Zu ebener Erde*	23388	1889	15362	9180	53613	12319	52570	828	43.83	6864	74.77	9399	76.30	665	35.20	1597	17.40	1956	15.88
Fél- (emeletlen)	*Im Halb-* (Stockwerke)	213	15	130	95	604	103	397	7	△	58	61.05*	69	67.00	6	△	22	23.10*	24	23.30
Első	„ *I.*	4946	390	3805	1745	11200	2811	13215	70	17.95	427	24.47	764	27.18	86	22.05	586	33.58	792	28.17
Második	„ *II.*	2586	184	1739	849	5834	1553	7710	14	7.61	74	8.74	232	14.94	32	17.39	296	34.84	469	30.20
Harmadik	„ *III.*	963	38	330	382	2408	543	2599	2	△	18	4.71	60	11.05	10	△	145	37.96	170	31.31
Negyedik	„ *IV.*	96	3	35	38	219	55	286	.	.	3	△	1	1.82*	.	.	14	△	24	43.64*
Padláson	*Im Dachraum*	77	2	15	47	279	28	136	1	△	35	△	20	△	1	△	10	△	6	△
Összesen	*Zusammen*	35872	2576	21851	14878	90207	18418	80559	967	37.54	9881	61.41	11503	62.45	807	31.33	2801	18.83	3484	18.92

	Háztartás mely áll: *Haushaltungen, welche bestehen aus:*																							
	három szobából és lakja *drei Zimmern, und bewohnt werden von*						négy szobából és lakja *vier Zimmern, und bewohnt werden von:*						öt—hét szobából és lakja *fünf—sieben Zimm. u. bewohnt werden v.*						nyolcz és több szobából és lakja *acht u. mehr Zimm. u. bew. werden von*					
	család és segéd *Familiengl. u. Gehilfen*		albérlő is *auch von Afterm.*		csak család *blos von Familiengl.*		család és segéd *Familiengl. u. Gehilfen*		albérlő is *auch von Afterm.*		csak család *blos von Familiengl.*		család és segéd *Familiengl. u. Gehilfen*		albérlő is *auch von Afterm.*		csak család *blos von Familiengl.*		család és segéd *Familiengl. u. Gehilfen*		albérlő is *auch von Afterm.*		csak család *blos von Familiengl.*	
	háztartás *Haushaltung*	= %	háztartás *Haushaltung*	= %	háztartás *Haushaltung*	= %	háztartás *Haushaltung*	= %	háztartás *Haushaltung*	= %	háztartás *Haushaltung*	= %	háztartás *Haushaltung*	= %	háztartás *Haushaltung*	= %	háztartás *Haushaltung*	= %	háztartás *Haushaltung*	= %	háztartás *Haushaltung*	= %	háztartás *Haushaltung*	= %
Belváros *Innere Stadt*	80	19.09	348	21.72	450	17.76	44	10.50	133	8.20	285	11.25	65	15.51	150	9.36	284	11.20	30	7.16	36	2.25	43	1.70
Lipótváros *Leopoldstadt*	32	12.55	262	19.88	404	20.35	34	13.33	127	9.64	271	3.65	63	24.71	141	10.70	224	11.29	26	10.19	41	3.11	46	2.32
Terézváros *) *Theresienst.*	111	12.40	373	5.78	423	7.43	46	5.14	126	1.95	145	2.55	44	4.92	62	0.96	88	1.55	14	1.56	14	0.22	9	0.16
József város *Josephstadt.*	86	13.27	121	3.88	231	5.53	25	3.86	43	1.38	91	2.18	17	2.62	34	1.09	43	1.03	7	1.08	7	0.22	11	0.26
Ferenczváros *Franzstadt*	31	10.30	46	3.30	121	5.51	8	2.66	16	1.15	54	2.46	12	3.98	10	0.72	14	0.64	4	1.33	1	0.07	3	0.14
Külterlek *Extravillan*	10	18.52*	53	5.92	89	6.50	3	5.56*	16	1.79	21	1.53	6	11.11*	12	1.34	16	1.17	1	1.85*	9	1.00	8	0.58
Kőbánya *Steinbruch*	;	△	9	9.00	18	3.91	.	.	1	1.00	14	3.04	.	.	2	2.00	16	3.48	.	.	3	3.00	9	1.96
Egész város *Ganze Stadt*	353	13.70	1212	8.15	1736	9.43	160	6.21	462	3.10	881	4.78	207	8.04	411	2.76	685	3.72	82	3.18	111	0.75	129	0.70
*) Terézváros A. *Ther.-St. A.*	64	14.51	306	10.91	303	11.58	22	5.00	98	3.49	105	4.01	33	7.48	52	1.85	67	2.56	5	1.13	10	0.36	6	0.23
„ „ B. „ „ *B.*	47	10.35	67	1.84	120	3.90	24	5.29	28	0.77	40	1.30	11	2.42	10	0.27	21	0.68	9	1.98	4	0.11	3	0.10

Ugyanaz a lakás fekvése szerint. — Dasselbe nach der Höhenlage der Wohnungen.

Pinczében *Im Keller*	1	1.82*	6	0.24	2	0.20	1	1.82*	3	0.12	2	0.20	.	.	.	.	.	.	1	1.82*	.	.	1	0.10
Földszint *Zu eb. Erde*	235	12.44	481	5.24	640	5.19	80	4.24	140	1.57	204	1.66	62	3.28	69	0.76	91	0.74	19	1.01	29	0.31	29	0.23
Fél- *Im Halb-*	1	△	8	8.42*	2	1.94	1	△	5	5.26*	4	3.88	.	.	2	2.11*	3	2.91	.	.	.	.	1	0.97
Első emeleten *„ I.* Stockwerke	65	16.67	337	19.31	543	19.32	41	△	150	8.60	315	11.21	85	21.79	187	10.72	325	11.56	43	11.03	58	3.32	72	2.56
Második *„ II.*	38	20.65	236	27.80	344	22.15	30	16.30	102	12.01	251	16.16	54	29.35	119	14.02	232	14.94	16	8.70	22	2.59	25	1.61
Harmadik *„ III.*	11	△	128	33.51	183	33.69	7	△	56	14.66	98	18.05	5	△	33	8.64	31	5.71	3	△	2	0.52	1	0.19
Negyedik *„ IV.*	2	△	15	△	21	38.18*	.	.	5	△	6	10.91*	1	△	1	△	3	5.45*	.	.	.	.	.	.
Padláson *Im Dachr.*	.	.	1	△	1	△	.	.	1	2.13	1	△	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Összesen *Zusammen*	353	13.70	1212	8.15	1736	9.43	160	6.21	462	3.10	881	4.78	207	8.04	411	2.76	685	3.72	82	3.18	111	0.75	129	0.70

A háztartások lakottsági módja, tekintettel a szobák és a lakók számára.

Art, in welcher die Haushaltungen bewohnt sind, mit Rücksicht auf die Zahl der Zimmer und der Inwohner.

Városrész *Stadttheil*		Rendes háztartásban élő száz-száz lakó közül lakik *Von je hundert in gewöhnlichen Haushaltungen lebenden Inwohnern wohnen*					Oly háztartásokban, melyek állanak *In den Haushaltungen, bestehend aus*								
							egy szobából *einem Zimmer*					két szobából *zwei Zimmern*			
							száz-száz lakó közül lakik: — *wohnen von je hundert Inwohnern:*								
		csak családtaggal *nur mit ihrer Familie*	segéddel *mit Gehilfen*	albérlővel is *mit Aftermietern*	összesen *zusammen* hány? *wieviele?*	= %	csak családtaggal *blos von Familiengl. bewohnt*	családd segéddel *auch von Gehilfen*	család albérlővel *auch von Aftermietern*	összesen *zusammen* hány? *wieviele?*	= %	csak családtaggal *blos von Familiengl. bewohnt*	családd segéddel *auch von Gehilfen*	családd albérlővel *auch von Aftermietern*	összesen *zusammen* hány? *wieviele?*	= %
1		2	3	4	5		6	7	8	9		10	11	12	13	
Belváros	*Innere Stadt*	43.62	15.95	40.43	23888	100.00	50.07	9.75	40.18	5047	100.00	37.58	15.82	46.60	6410	100.00
Lipótváros	*Leopoldstadt*	46.33	11.65	42.02	20579	100.00	41.20	6.93	51.87	4602	100.00	45.42	9.59	44.99	4714	100.00
Terézváros *)	*Theresienstadt* *)	33.75	11.54	54.81	71690	100.00	32.20	6.32	61.48	41460	100.00	35.28	15.50	49.22	17471	100.00
Józsefváros	*Josephstadt*	46.33	11.75	41.92	40142	100.00	48.61	6.79	44.60	28033	100.00	45.44	18.80	35.76	6760	100.00
Ferenczváros	*Franzstadt*	44.35	11.08	44.57	19765	100.00	46.12	6.06	47.82	13643	100.00	38.69	20.12	41.19	3931	100.00
Kültelkek	*Extravillan*	45.60	3.45	50.95	12499	100.00	45.31	1.45	53.24	7044	100.00	47.76	3.22	49.02	3417	100.00
Kőbánya	*Steinbruch*	82.52	0.84	16.64	4050	100.00	77.72	.	22.28	1952	100.00	20.38	0.96	78.66	731	100.55
Egész város	*Ganze Stadt*	41.82	11.35	46.83	192613	100.00	41.66	6.15	52.19	101831	100.00	40.32	14.63	45.05	43434	100.00
*) Terézváros A.	*Theresienstadt A.*	34.68	10.39	54.93	35287	100.00	33.37	6.96	95.67	15388	100.00	35.37	10.38	54.25	11299	100.00
Terézváros B.	*Theresienstadt B.*	32.84	12.65	54.51	36403	100.00	31.51	5.94	62.55	26072	100.00	35.13	24.87	40.00	6172	100.00

73. számú tábla. (Folytatás.) Tabelle Nr. **73.** (Fortsetzung.)

Városrész *Stadttheil*	Oly háztartásokban, melyek állanak *In den Haushaltungen, bestehend aus*																			
	három szobából *drei Zimmern*					négy szobából *vier Zimmern*					öt—hét szobából *fünf—sieben Zimmern*					nyolcz s több szobából *acht und mehr Zimmern*				
	száz-száz lakó közül lakik: — *wohnen von je 100 Inwohnern:*																			
	csak családtaggal *blos v. Familiengliedern bew.*	család segéddel *auch von Gehilfen*	család albérlővel *auch von Aftermiethern*	összesen *zusammen* hány? *wieviele?*	= %	csak családtaggal *blos v. Familiengliedern bew.*	család segéddel *auch von Gehilfen*	család albérlővel *auch von Aftermiethern*	összesen *zusammen* hány? *wieviele?*	= %	csak családtaggal *blos v. Familiengliedern bew.*	család segéddel *auch von Gehilfen*	család albérlővel *auch von Aftermiethern*	összesen *zusammen* hány? *wieviele?*	= %	csak családtaggal *blos v. Familiengliedern bew.*	család segéddel *auch von Gehilfen*	család albérlővel *auch von Aftermiethern*	összesen *zusammen* hány? *wieviele?*	= %
	14	15	16	17		18	19	20	21		22	23	24	25		26	27	28	29	
Belváros *Innere Stadt*	43.40	13.96	42.64	4691	100.00	52.53	14.88	32.59	2789	100.00	48.73	17.47	33.80	3441	100.00	20.26	41.92	37.82	1510	100.00
Lipótváros *Leopoldstadt*	51.85	6.46	41.69	3840	100.00	58.04	11.84	30.12	2829	100.00	43.84	20.00	36.16	3285	100.00	32.39	29.56	38.05	1309	100.00
Terézváros *) *Theresienstadt* *)	38.47	19.42	42.11	7117	100.00	36.57	20.08	43.35	2904	100.00	36.71	31.86	31.43	2103	100.00	17.01	48.82	34.17	635	100.00
József város *Josephstadt*	35.53	31.10	33.37	2961	100.00	36.26	28.09	35.65	1150	100.00	36.36	22.79	40.85	825	100.00	29.75	29.20	41.05	363	100.00
Ferenczváros *Franzstadt*	45.45	24.38	30.17	1263	100.00	53.98	17.53	28.49	502	100.00	25.15	40.00	34.85	330	100.00	26.04*	44.79*	29.17*	96	100.00
Külterlek *Extravillan*	46.67	6.92	46.41	1185	100.00	36.96	9.51	53.53	368	100.00	31.89	31.89	36.22	301	100.00	48.92	3.80	47.28	184	100.00
Kőbánya *Steinbruch*	57.06	15.26	27.68	177	100.00	96.60	.	3.40	206	100.00	96.68	.	3.32	452	100.00	96.43	.	3 57	532	100.00
Egész város *Ganze Stadt*	42.60	17.06	40.34	21234	100.00	48.31	16.55	35.14	10748	100.00	44.75	21.83	33.42	10737	100.00	34.00	32.11	33.89	4629	100.00
*) Terézváros A. *Theresienst. A.*	38.08	13.30	48.62	4819	100.00	35.69	12.86	51.45	1967	100.00	33.56	30.05	36.39	1481	100.00	22.52	24.63	52.85	333	100.00
Terézváros B. *Theresienst. B.*	39.29	32.25	28.46	2298	100.00	38.42	35.22	26.36	937	100.00	44.21	36.17	19.62	622	100.00	10.93	75.50	13.57	302	100.00

74. számú tábla. Tabelle Nr. **74.**

A lakások nagysága az egyes városrészekben és lakóiknak száma.

Grösse der Wohnungen in den einzelnen Stadttheilen und Zahl der Bewohner derselben.

Városrész / Stadttheile		Rendes háztartásokban, melyek állanak: — In gewöhnlichen Haushaltungen, bestehend aus: 1 szobából / 1 Zimmer		2 szobából / 2 Zimmern		3 szobából / 3 Zimmern		4 szobából / 4 Zimmern		5—7 szobából / 5—7 Zimm.		8 s több szobából / mehr a. 7 Z.		Összesen / Zusammen		Nem rendes háztartásban / In aussergewöhnlich. Haushaltungen		Külön háztartásban / In Extrahaushaltungen		Összesen / Zusammen	
		szobák sz. / Zahl der Zimmer	lakók sz. / Zahl der Inwohner	szobák sz. / Zahl der Zimmer	lakók sz. / Zahl der Inwohner	szobák sz. / Zahl der Zimmer	lakók sz. / Zahl der Inwohner	szobák sz. / Zahl d. Z.	lakók sz. / Zahl der Inwohner	szobák sz. / Zahl d. Z.	lakók sz. / Zahl der Inwohner	szobák sz. / Zahl d. Z.	lakók sz. / Z. d. Inw.	szobák sz. / Zahl der Zimmer	lakók sz. / Zahl der Inwohner	a helyiségek száma / Zahl Local.	lakók sz. / Z. d. Inw.	szobák sz. / Zahl d. Z.	lakók sz. / Z. d. Inw.	szobák sz. / Zahl der Zimmer	lakók sz. / Zahl der Inwohner
Belváros	*Innere Stadt*	1308	5047	2598	6410	2634	4691	1848	2789	2831	3441	1440	1510	12659	23888	97	278	230	786	12889	24952
Lipótváros	*Leopoldstadt*	968	4602	1838	4714	2094	3840	1728	2829	2401	3285	1193	1309	10222	20579	99	455	417	726	10639	21760
Terézváros*)	*Theresienstadt*)	9010	41460	5150	17471	2721	7117	1268	2904	1025	2103	458	635	19632	71690	287	1238	298	832	19930	73760
Józsefváros	*Josephstadt*	6260	28088	1948	6760	1314	2961	632	1145	527	825	224	363	10905	40142	144	977	117	712	11022	41831
Ferenczváros	*Franzstadt*	2946	13643	1248	3931	594	1263	312	502	197	330	80	96	5377	19765	28	94	22	330	5399	20189
Külterlek	*Extravillan*	1461	7044	1228	3417	456	1185	160	368	190	301	200	184	3695	12499	198	1132	—	—	3695	13631
Kőbánya	*Steinbruch*	402	1952	174	731	90	177	60	206	114	452	124	532	964	4050	38	303	—	—	964	4353
Egész város	*Ganze Stadt*	22355	101836	14184	43434	9903	21234	6008	10743	7285	10737	3719	4629	63454	192613	891	4477	1084	3386	64538	200476
Terézváros A)	*Theresienstadt A)*	3039	15388	3506	11299	2019	4819	900	1967	814	1481	208	333	10486	35287	129	523	93	171	10579	35981
Terézváros B)	*Theresienstadt B)*	5971	26072	1644	6172	702	2298	368	937	211	622	250	302	9146	36403	158	715	205	661	9351	37779

75. számú tábla. Tabelle Nr. **75.**

A lakások nagysága és fekvése. — Grösse und Höhenlage der Wohnungen.

Pincze	*Im Keller*	3405	18436	362	1470	27	67	24	53	—	—	25	101	3843	20127	152	736	38	160	3881	21023
Földszint	*Zu ebener Erde*	17091	75974	8436	28045	4068	9822	1696	3664	1272	2591	933	1449	33496	121545	583	2840	429	1938	33925	126323
Fél- (emelet)	*Im Halb-* (Stockwerke)	138	630	104	319	33	82	36	56	32	40	10	4	353	1131	3	10	38	104	391	1245
Első- (emelet)	*Im ersten* (Stockwerke)	1261	5053	2928	7662	2835	5602	2024	3331	3308	4460	2067	2112	14423	28220	10	57	425	807	14848	29084
Második- (emelet)	*Im zweiten* (Stockwerke)	320	1212	1594	3989	1854	3681	1532	2482	2283	3056	628	863	8211	15283	2	50	141	358	8352	15691
Harmadik- (emelet)	*Im dritten* (Stockwerke)	80	248	650	1633	966	1763	644	1053	364	540	56	100	2760	5337	—	—	13	19	2773	5356
Negyedik- (emelet)	*Im vierten* (Stockwerke)	4	12	76	204	114	205	44	69	26	50	—	—	264	540	—	—	—	—	264	540
Padlás	*Im Dachraum*	56	271	34	112	6	12	8	35	—	—	—	—	104	430	1	2	—	—	104	432
Összesen	*Zusammen*	22355	101836	14184	43434	9903	21234	6008	10743	7285	10737	3719	4629	63454	192613	751	3695	1084	3386	64538	199694
Hajón	*Auf Schiffen*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	140	782	—	—	—	782
Főösszeg	*Summe*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	891	4477	—	—	64538	200476

76. számú tábla. Tabelle Nr. **76.**

Lakások, nagyság és népesség szerint.

Grösse und Bevölkerung der Wohnungen.

Városrész *Stadttheil*	1 szobából álló háztartásokban *In Haushalt bestehend aus 1 Zimmer*		2 szobából álló háztartásokban *In Haushalt best. aus 2 Zimmern*		3 szobából álló háztartásokban *In Haushalt best. aus 3 Zimmern*		4 szobából álló háztartásokban *In Haushalt best. aus 4 Zimmern*		5—7 szobából álló háztartásokban *In Haushalt best. a. 5—7 Zimmern*		8 s több szobából álló háztartásokban *In Haushalt best. a. 8 u. mehr Zimm.*		Összesen *Zusammen*	
	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*
1. Pincze-lakások. — 1. Kellerwohnungen.														
Belváros *Innere Stadt*	100	449	28	121	6	24	.	.	.	.	.	.	134	594
Lipótváros *Leopoldst.*	65	347	28	132	.	.	4	6	.	.	.	.	97	485
Terézváros*) *Theresienst.*	1576	9334	144	617	12	27	8	12	.	.	17	90	1757	10080
Józsefváros *Josephstadt*	992	4706	86	307	9	16	8	19	.	.	8	11	1103	5059
Ferenczvár. *Franzstadt*	423	2243	40	169	.	.	.	.	.	.	.	.	463	2412
Külsőlelkek *Extravillan*	191	1075	30	109	.	.	4	16	.	.	.	.	225	1200
Kőbánya *Steinbruch*	58	282	6	15	.	.	.	.	.	.	.	.	64	297
Egész város *Ganze Stadt*	3405	18436	362	1470	27	67	24	53	.	.	25	101	3843	20127
*) Terézv. A) *Theres.-St. A)*	451	2926	62	303	6	19	4	4	.	.	.	.	523	3252
„ B) „ *B)*	1125	6408	82	314	6	8	4	8	.	.	17	90	1234	6828
2. Földszinti lakások. — 2. Wohnungen zu ebener Erde.														
Belváros *Innere Stadt*	851	3408	1206	3249	879	1629	312	538	186	271	299	261	3733	9356
Lipótváros *Leopoldst.*	666	3412	532	1604	258	554	112	266	36	66	25	31	1629	5933
Terézváros*) *Theresienst.*	6606	28427	2776	10119	954	2973	464	1243	335	872	164	195	11299	43829
Józsefváros *Josephstadt*	5059	22555	1604	5873	1058	2385	412	781	338	538	114	204	8565	32336
Ferenczvár. *Franzstadt*	2408	11015	1024	3323	441	986	200	313	143	257	55	69	4271	15963
Külsőlelkek *Extravillan*	1170	5540	1144	3197	414	1128	136	317	127	212	152	157	3143	10551
Kőbánya *Steinbruch*	331	1617	150	680	84	167	60	206	107	375	124	532	856	3577
Egész város *Ganze Stadt*	17091	75974	8436	28045	4068	9822	1696	3664	1272	2591	933	1449	33496	121545
*) Terézv. A) *Theres.-St. A)*	2109	10294	1641	5584	519	1381	236	637	225	488	60	104	4793	18488
„ B) „ *B)*	4497	18133	1132	4335	435	1592	228	606	110	384	104	91	6506	25341
3. Lakások a félemeleten. — 3. Wohnungen im Halbstock.														
Belváros *Innere Stadt*	21	78	38	106	12	18	8	13	26	18	10	4	115	237
Lipótváros *Leopoldst.*	12	54	12	35	9	23	20	30	.	.	.	.	53	142
Terézváros*) *Theresienst.*	83	430	46	159	12	41	4	9	6	22	.	.	151	661
Józsefváros *Josephstadt*	7	16	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	7	16
Ferenczvár. *Franzstadt*	15	52	8	19	.	.	4	4	.	.	.	.	27	75
Külsőlelkek *Extravillan*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kőbánya *Steinbruch*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Egész város *Ganze Stadt*	138	630	104	319	33	82	36	56	32	40	10	4	353	1131
*) Terézv. A) *Theres.-St. A)*	16	76	24	95	3	8	.	.	6	22	.	.	49	201
„ B) „ *B)*	67	354	22	64	9	33	4	9	.	.	.	.	102	460

76. számú tábla (Folytatás.) — Tabelle Nr. **76.** (Fortsetzung.)

Városrész *Stadttheil*	1 szobából álló háztartásokban *In Haushalt bestehend aus 1 Zimmer*		2 szobából álló háztartásokban *In Haushalt best. aus 2 Zimmern*		3 szobából álló háztartásokban *In Haushalt best. aus 3 Zimmern*		4 szobából álló háztartásokban *In Haushalt best. aus 4 Zimmern*		5—7 szobából álló háztartásokban *In Haushalt bestehend aus 5—7 Zimmern*		8 s több szobából álló háztartásokban *In Haushalt best. a. 8 u. mehr Zimm.*		Összesen *Zusammen*	
	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*	szobák sz. *Zimmerzahl*	lakók száma *Inwohner-Z.*
1. Lakások az első emeleten. — Wohnungen im ersten Stockwerke.														
Belváros *Innere Stadt*	198	865	720	1624	936	1543	760	1084	1483	1743	914	906	5011	7585
Lipótváros *Leopoldst.*	126	460	492	1167	591	1038	532	846	1091	1412	764	767	3596	5680
Terézváros*) *Theresienst.*	575	2500	1312	3954	963	2339	484	991	452	820	230	253	4016	10857
Józsefváros *Josephstadt*	178	688	204	448	207	432	156	253	158	246	86	132	989	2199
Ferenczvár. *Franzstadt*	74	257	134	330	102	196	80	133	54	73	25	27	469	1016
Külterlek *Extravillan*	97	420	52	110	30	44	12	24	63	89	48	27	302	714
Kőbánya *Steinbruch*	13	53	14	29	6	10	.	.	7	77	.	.	40	169
Egész város *Ganze Stadt*	1261	5053	2928	7662	2835	5602	2024	3331	3308	4460	2067	2112	14423	28220
*) Terézv. A) *Theres.-St. A)*	331	1508	1008	2976	801	1857	392	751	377	627	101	132	3010	7851
„ B) „ *B)*	244	992	304	978	162	482	92	240	75	193	129	121	1006	3006
5. Lakások a második emeleten. — Wohnungen im zweiten Stockwerke.														
Belváros *Innere Stadt*	83	258	402	800	528	958	520	721	988	1217	200	302	2721	4256
Lipótváros *Leopoldst.*	63	222	406	900	612	1131	644	1012	1052	1437	365	448	3142	5150
Terézváros*) *Theresienst.*	135	575	694	2083	597	1375	284	602	217	367	47	97	1974	5099
Józsefváros *Josephstadt*	16	98	54	132	60	128	52	87	26	35	16	16	224	496
Ferenczvár. *Franzstadt*	23	59	36	73	45	76	24	49	.	.	.	.	128	257
Külterlek *Extravillan*	.	.	2	1	12	13	8	11	.	.	.	.	22	25
Egész város *Ganze Stadt*	320	1212	1594	3989	1854	3681	1532	2482	2283	3056	628	863	8211	15283
*) Terézv. A) *Theres.-St. A)*	106	474	590	1802	507	1192	241	528	191	322	47	97	1685	4415
„ B) „ *B)*	29	101	104	281	90	183	40	74	26	45	.	.	289	684
6. Lakások a harmadik emeleten. — Wohnungen im dritten Stockwerke.														
Belváros *Innere Stadt*	25	57	176	408	261	490	236	392	148	192	17	37	863	1582
Lipótváros *Leopoldst.*	33	103	318	763	546	979	376	606	196	320	39	63	1508	2834
Terézváros*) *Theresienst.*	20	86	154	455	156	286	24	47	15	22	.	.	369	896
Józsefváros *Josephstadt*	2	2	.	.	.	.	4	5	5	6	.	.	11	13
Ferenczvár. *Franzstadt*	.	.	2	7	3	2	4	3	.	.	.	.	9	12
Egész város *Ganze Stadt*	80	248	650	1638	966	1763	644	1053	346	540	56	100	2760	5337
*) Terézv. A) *Theres.-St. A)*	20	86	154	455	156	286	24	47	15	22	.	.	369	896
7. Lakások a negyedik emeleten. — Wohnungen im vierten Stockwerke.														
Belváros *Innere Stadt*	.	.	2	7	9	14	4	6	.	.	.	.	15	27
Lipótváros *Leopoldst.*	2	5	50	113	78	115	40	63	26	50	.	.	196	346
Terézváros*) *Theresienst.*	2	7	24	84	27	76	.	.	.	.	.	.	53	167
Egész város *Ganze Stadt*	4	12	76	204	114	205	44	69	26	50	.	.	264	540
*) Terézv. A) *Theres.-St. A)*	2	7	24	84	27	76	.	.	.	.	.	.	53	167
8. Padlás-lakások. — Dachstuben.														
Belváros *Innere Stadt*	30	112	26	75	3	9	8	35	.	.	.	.	67	251
Lipótváros *Leopoldst.*	1	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	9
Terézváros*) *Theresienst.*	13	101	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	13	101
Józsefváros *Josephstadt*	6	23	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	23
Ferenczvár. *Franzstadt*	3	17	4	10	3	3	.	.	.	.	.	.	10	30
Külterlek *Extravillan*	3	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	9
Kőbánya *Steinbruch*	.	.	4	7	.	.	.	.	.	.	.	.	4	7
Egész város *Ganze Stadt*	56	271	34	112	6	12	8	35	.	.	.	.	104	430
*) Terézv. A) *Theres.-St. A)*	4	17	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	17
„ B) „ *B)*	9	84	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	9	84

78. számú tábla. Egy szobából álló túl-

(A 77. sz. t. l. a 342. lapon.) Die Inwohner der aus einem Zimmer

Városrész Stadttheile	5 lakossal *Mit je 5 Zimmergenossen*				6 lakossal *Je 6 Zimmergenossen*				7 lakossal *Je 7 Zimmergenossen*				8 lakossal *Je 8 Zimmergenossen*			
	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*
	család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*	
1. Városrészek szerint. — *1. Nach Stadttheilen.*																
Belváros *Innere Stadt*	671	33	141	845	455	170	149	774	350	5	135	490	224	30	74	328
Lipótvár. *Leopoldstadt*	442	22	136	600	496	22	172	690	328	29	126	483	287	34	143	464
Terézv.*) *Theresienst.*	4371	126	1643	6140	3792	129	1689	5610	3263	118	1722	5103	2499	138	1259	3896
Józsefvár. *Josephstadt*	3427	82	1036	4545	2792	72	1054	3918	2353	92	894	3339	1467	48	709	2224
Ferenczv. *Franzstadt*	1472	45	183	1700	1013	39	242	1294	722	46	72	840	544	34	86	664
Külterlek *Extravillan*	817	15	218	1050	828	1	217	1046	560	7	182	749	477	30	229	736
Kőbánya *Steinbruch*	251	.	19	270	215	.	31	246	141	.	34	175	133	.	35	168
Egész vár. *Ganze Stadt*	**11451**	**323**	**3376**	**15150**	**9591**	**433**	**3554**	**13578**	**7717**	**297**	**3165**	**11179**	**5631**	**314**	**2535**	**8480**
*) Terézv A. *Ther.-St. A.*	1546	57	507	2105	1399	57	530	1986	1160	52	552	1764	961	56	383	1400
„ B. „ *B.*	2825	69	1141	4035	2393	72	1159	3624	2103	66	1170	3339	1538	82	876	2496
2. A lakások fekvése szerint. — *2. Nach der Höhenlage der Wohnungen.*																
Pinczében *Im Keller*	1693	11	941	2645	1551	21	1098	2670	1391	19	998	2408	987	21	920	1928
Földszint *Zu eb. Erde*	8831	273	2206	11310	7371	384	2313	10068	5807	257	2014	8078	4228	268	1480	5976
Fél- emelet *Im Halb-* Stockwerke	68	4	18	90	48	2	10	60	50	2	25	77	55	6	19	80
Első „ *I.*	647	29	169	845	452	21	103	576	366	12	98	476	267	18	99	384
Másod. „ *II.*	166	6	18	190	114	5	13	132	83	.	22	105	48	1	7	56
Harm. „ *III.*	18	.	2	20	43		5	48	9	4	1	14	29	.	3	32
Negy. „ *IV.*	4	.	1	5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Padláson *Im Dachraum.*	24	.	21	45	12	.	12	24	11	3	7	21	17	.	7	24
Összesen *Zusammen.*	**11451**	**323**	**3376**	**15150**	**9591**	**433**	**3554**	**13578**	**7717**	**297**	**3165**	**11179**	**5631**	**314**	**2535**	**8480**

79. számú tábla. Két szobából álló túl-

Die Inwohner der aus zwei Zimmern beste-

Városrész Stadttheile	10—15 lakossal *Mit 10—15 Zimmerg.*				16—20 lakossal *Mit 16—20 Zimmerg.*				21—25 lakossal *Mit 21—25 Zimmerg.*			
	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*
	család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*	
1. Városrészek szerint. — *1. Nach Stadttheilen.*												
Belváros *Innere Stadt*	426	136	159	721	60	19	27	106	4	21	.	25
Lipótváros *Leopoldstadt*	223	17	62	302	217	99	95	411	25	7	62	94
Terézváros *) *Theresienstadt*	2875	266	1077	4218	151	69	226	446	25	27	16	68
Józsefváros *Josephstadt*	878	333	303	1514	115	75	85	275	79	30	62	171
Ferenczváros *Franzstadt*	884	243	297	1424	153	33	82	268	41	23	47	111
Külterlek *Extravillan*	488	34	346	868	42	.	.	42	12	.	34	46
Kőbánya *Steinbruch*	96	.	13	109	26	.	1	27	21	.	.	21
Egész város *Ganze Stadt*	**5870**	**1029**	**2257**	**9156**	**764**	**295**	**516**	**1575**	**207**	**108**	**221**	**536**
*) Terézváros A. *Theresienstadt A.*	1859	236	630	2725	129	53	180	362	16	12	16	44
„ „ B. „ „ *B.*	1016	30	447	1493	22	16	46	84	9	15	.	24
2. A lakások fekvése szerint. — *2. Nach der Höhenlage der Wohnungen.*												
Pinczében *Im Keller*	247	17	299	563	26	2	97	125	.	.	.	.
Földszint *Zu ebener Erde*	4554	939	1597	7090	632	239	347	1218	181	107	205	493
Fél- *Im Halb-*	54	23	4	81	30	2	2	34	5	1	16	22
Első emelet „ *I.* Stockwerke	621	32	243	896	53	35	57	145	21	.	.	21
Második „ *II.*	322	15	104	441	17	17	.	34	.	.	.	.
Harmadik „ *III.*	46	3	4	53	6	.	13	19	.	.	.	.
Negyedik „ *IV.*	26	.	6	32	.	.	.	.	.	.	.	.
Padláson *Im Dachraum*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Összesen *Zusammen*	**5870**	**1025**	**2257**	**9156**	**764**	**295**	**516**	**1575**	**207**	**108**	**221**	**536**

népes lakások lakói. — Tabelle Nr. 78.

bestehenden übervölkerten Wohnungen. (Tabelle Nr. 77 s. S. 342.)

9 lakossal *Je 9 Zimmergenossen*				10 lakossal *Je 10 Zimmergenossen*				11—20 lakossal *Je 11—20 Zimmerg.*				20-nál több lak. *Je über 20 Zimmerg.*				Mindössze *Insgesammt*			
kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	a lakók közül *unter den Bewohnern*			összesen *zusammen*
család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	alberlő *Aftern.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	alberlő *Aftern.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	alberlő *Aftern.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	alberlő *Aftern.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	alberlő *Aftern.*	
1. Városrészek szerint. — *1. Nach Stadttheilen.*																			
136	24	47	207	88	40	22	150	122	92	62	276	18	5	24	47	2064	399	654	3117
179	16	102	297	73	13	54	140	237	60	447	744	9	.	87	96	2051	196	1267	3514
1693	118	1123	2934	985	48	757	1790	1478	170	2229	3877	50	33	155	238	18131	880	10577	29588
957	64	590	1611	661	2	247	910	639	182	594	1415	41	21	155	217	12337	563	5279	18179
381	41	118	540	159	19	72	250	262	60	195	517	4	.	30	34	4557	284	998	5839
280	.	196	477	169	.	131	300	240	40	334	614	8	.	121	129	3379	94	1628	5101
40	.	14	54	22	.	8	30	190	.	36	226	282	.	25	307	1274	.	202	1476
3666	**264**	**2190**	**6120**	**2157**	**122**	**1291**	**3570**	**3168**	**604**	**3897**	**7669**	**412**	**59**	**597**	**1068**	**43793**	**2416**	**20605**	**66814**
753	59	430	1242	436	14	300	750	893	64	834	1791	10	11	.	21	7158	370	3531	11059
940	59	693	1692	549	34	457	1040	585	106	1395	2086	40	22	155	217	10973	510	7046	18529
2. A lakások fekvése szerint. — *2. Nach der Höhenlage der Wohnungen.*																			
776	32	893	1701	540	11	549	1100	832	18	1462	2312	15	.	104	119	7785	133	6965	14883
2587	208	1183	3978	1500	89	711	2300	2110	428	2326	4864	365	48	411	824	32799	1955	12644	47398
45	6	30	81	10	.	.	10	15	3	4	22	.	.	.	.	291	23	106	420
208	18	71	297	87	16	27	130	170	78	80	328	19	5	54	78	2216	197	701	3114
47	.	7	54	20	6	4	30	26	77	2	105	11	6	6	23	515	101	79	695
.	.	.	.	.	.	.	.	9	.	2	11	.	.	.	.	108	4	13	125
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	.	1	5
3	.	6	9	.	.	.	.	6	.	21	27	2	.	22	24	75	3	96	174
3666	**264**	**2190**	**6120**	**2157**	**122**	**1291**	**3570**	**3168**	**604**	**3897**	**7669**	**412**	**59**	**597**	**1068**	**43793**	**2416**	**20605**	**66814**

népes lakások lakói. — Tabelle Nr. 79.

henden übervölkerten Wohnungen.

26—30 lakossal *Mit 26—30 Zimmerg.*				31—35 lakossal *Mit 31—35 Zimmerg*				36—40 lakossal *Mit 36—40 Zimmerg.*				40-nél több. lak. *Mit über 40 Zimerg.*				Mindössze *Insgesammt*			
kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	a lakók közül *unter den Bewohnern*			összesen *zusammen*
család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	alberlő *Aftern.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	alberlő *Aftern.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	alberlő *Aftern.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	alberlő *Aftern.*		család *Familienglieder*	segéd *Gehilf.*	alberlő *Aftern.*	
1. Városrészek szerint. — *1. Nach Stadttheilen.*																			
22	.	22	54	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	522	176	208	906
2	.	27	29	33	.	.	33	.	.	.	.	.	.	.	.	500	123	246	869
16	.	66	82	10	.	21	31	.	.	.	.	.	.	.	.	3077	362	1406	4845
1	.	25	26	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1073	438	475	1986
.	.	.	.	.	.	66	66	.	.	.	.	9	.	34	43	1087	299	526	1912
1	.	27	28	1	.	32	33	.	.	.	.	.	.	.	.	544	34	439	1017
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	177	.	44	221	320	.	58	378
52	**.**	**167**	**219**	**44**	**.**	**119**	**163**	**.**	**.**	**.**	**.**	**186**	**.**	**78**	**264**	**7123**	**1432**	**3358**	**11913**
5	.	24	29	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2009	301	850	3160
11	.	42	53	10	.	21	31	.	.	.	.	.	.	.	.	1068	61	556	1685
2. A lakások fekvése szerint. — *2. Nach der Höhenlage der Wohnungen.*																			
5	.	22	27	.	.	66	66	.	.	.	.	.	.	.	.	278	19	484	781
20	.	145	165	44	.	53	97	.	.	.	.	186	.	78	264	5617	1285	2425	9327
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	89	26	22	137
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	695	67	300	1062
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	339	32	104	475
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	52	3	17	72
27	.	.	27	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	53	.	6	59
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
52	**.**	**167**	**219**	**44**	**.**	**119**	**163**	**.**	**.**	**.**	**.**	**186**	**.**	**78**	**264**	**7123**	**1432**	**3358**	**11913**

80. számú tábla. A túlnépes
Die übervölkerten

I. Egy szobából álló lakások lakói: — I. Bewohner der aus je einem Zimmer bestehenden Wohnungen:

Városrész Stadttheile		5 lakossal *Je 7 Zimmergenossen*				6 lakossal *Je 6 Zimmergenossen*				7 lakossal *Je 7 Zimmergenossen*				8 lakossal *Je 8 Zimmergenossen*			
		kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*
		család *Familien-*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familien-*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familien-*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familien-*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*	
Belváros	*Innere Stadt*	33	.	22	55	51	1	32	84	28	.	21	49	23	8	9	40
Lipótváros	*Leopoldstadt*	33	.	17	50	24	.	24	48	17	8	10	35	18	.	14	32
Terézv. *)	*Theresienst.*	678	7	430	1115	634	10	502	1146	707	1	636	1344	512	6	522	1040
Józsefváros	*Josephstadt*	541	.	304	845	431	4	321	756	396	2	288	686	234	.	246	480
Ferenczv.	*Franzstadt*	223	.	122	345	211	6	155	372	182	5	16	203	106	4	66	176
Külterlek	*Extravillan*	146	4	45	195	153	.	51	204	47	3	27	77	67	3	42	112
Kőbánya	*Steinbruch*	39	.	1	40	47	.	13	60	14	.	.	14	27	.	21	48
Egész város	*Ganze Stadt*	**1693**	**11**	**941**	**2645**	**1551**	**21**	**1098**	**2670**	**1391**	**19**	**998**	**2408**	**987**	**21**	**920**	**1928**
*) Terézv. A.	*Ther.-St. A.*	172	4	109	285	190	6	128	324	178	1	156	329	120	.	136	256
„ B.	„ *B.*	506	3	321	830	444	4	374	822	529	.	486	1015	392	6	386	784

II. Két szobából álló lakások lakói: — II. Bewohner der aus je zwei Zimmern bestehenden Wohnungen:

		10—15 lakossal *Mit 10—15 Zimmerg.*				16—20 lakossal *Mit 16—20 Zimmerg.*				21—25 lakossal *Mit 21—25 Zimmerg.*			
Belváros	*Innere Stadt*	15	5	13	33	6	.	14	20	.	.	.	.
Lipótváros	*Leopoldstadt*	21	.	10	31	.	.	.	.	.	.	.	.
Terézváros *)	*Theresienstadt*	113	6	180	299	11	.	60	71	.	.	.	.
Józsefváros	*Josephstadt*	43	3	51	97	9	2	23	34	.	.	.	.
Ferenczváros	*Franzstadt*	55	3	45	103	.	.	.	.	.	.	.	.
Egész város	*Ganze Stadt*	**247**	**17**	**299**	**563**	**26**	**2**	**97**	**125**	.	.	.	.
*) Terézváros A.	*Theresienstadt A.*	78	3	97	178	9	.	46	55	.	.	.	.
„ „ B.	„ „ *B.*	35	3	83	121	2	.	14	16	.	.	.	.

81. számú tábla. Egy szobából
Bewohner der einzim-

Városrész — Stadttheil		Az egyes szobából álló háztartások *Zimmerzahl*	Azok lakóinak *Inwohnerzahl*	A lakókból *Von den Inwohnern sind*		Egyes szobának, melyben csak férfi lakik *In jenen einzimmerigen Wohnungen, die nur von Männern bewohnt sind, befinden sich*		
		szám a *in den einzimmerigen Wohnungen*		férfi — *männlich*	nő — *weiblich*	száma — *Zimmer*	lakója — *Inwohner*	ezekből nem családbeli *unter diesen nicht zur Familie gehörig:*
1. Városrészek szerint. — *Nach Stadttheilen.*								
Belváros	*Innere Stadt*	1405	5325	3414	1911	269	479	144
Lipótváros	*Leopoldstadt*	1048	4950	2796	2154	120	252	124
Terézváros	*Theresienstadt*	9297	42698	24354	18344	366	829	229
Józsefváros	*Josephstadt*	6400	29060	19308	9752	204	432	156
Ferenczváros	*Franzstadt*	2974	13737	8142	5595	137	282	102
Külterlek	*Extravillan*	1537	7348	4831	2517	137	466	296
Kőbánya	*Steinbruch*	440	2255	1310	945	27	111	47
Egész város	*Ganze Stadt*	**23101**	**105373**	**64155**	**41218**	**1260**	**2851**	**1098**
*) Terézváros A.	*Theresienstadt A.*	3168	15911	9607	6304	172	373	170
„ „ B.	„ „ *B.*	6129	26787	14747	12040	194	456	59
2. Fekvés szerint. — *2. Nach der Höhenlage.*								
Pinczében	*Im Keller*	3557	19172	10990	8182	64	207	113
Földszint	*Zu ebener Erde*	17673	78661	48946	29715	927	2190	838
Fél- (emeleten)	*Im Halb- (Stockwerke)*	137	635	370	265	4	8	2
Első (emeleten)	„ *I.* (Stockwerke)	1271	5110	2909	2201	166	302	121
Második (emeleten)	„ *II.* (Stockwerke)	322	1262	643	619	69	102	16
Harmadik (emeleten)	„ *III.* (Stockwerke)	80	248	136	112	23	30	6
Negyedik (emeleten)	„ *IV.* (Stockwerke)	4	12	5	7	.	.	.
Padláson	*Im Dachraum*	57	273	156	117	7	12	2
Összesen	*Zusammen*	**23101**	**105373**	**64155**	**41218**	**1260**	**2851**	**1098**

pinczelakások. — Tabelle Nr. 80.

Kellerwohnungen.

I. Egy szobából álló lakások lakói: — I. Bewohner der aus einem Zimmer bestehenden Wohnungen:

9 lakossal *Je 9 Zimmergenossen*				10 lakossal *Je 10 Zimmergenossen*				11—20 lakossal *Je 11—20 Zimmerg.*				20-nál több lak. *Je über 20 Zimmerg.*				Mindössze *Insgesammt*			
kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	kik közül *hierunter*			összesen *zusammen*	a lakók közül *unter den Bewohnern*			összesen *zusammen*
család *Familiengleder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familiengleder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familiengleder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familiengleder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*		család *Familiengleder*	segéd *Gehilf.*	albérlő *Afterm.*	
13	.	14	27	5	.	5	10	.	.	.	.	.	.	.	.	153	9	103	265
22	10	13	45	12	3	15	30	15	.	29	44	.	.	.	.	141	21	122	284
395	6	481	882	297	4	289	590	525	9	953	1487	5	.	16	21	3753	43	3829	7625
198	6	237	441	110	.	130	240	144	.	255	399	7	.	69	76	2061	12	1850	3923
80	9	82	171	60	4	56	120	67	3	125	195	.	.	.	.	929	31	622	1582
54	1	53	108	54	.	46	100	48	6	93	147	3	.	19	22	572	17	376	965
14	.	13	27	2	.	8	10	33	.	7	40	.	.	.	.	176	.	63	239
776	**32**	**893**	**1701**	**540**	**11**	**549**	**1100**	**832**	**18**	**1462**	**2312**	**15**	.	**104**	**119**	**7785**	**133**	**6965**	**14883**
121	2	147	270	137	3	160	300	285	.	466	751	.	.	.	.	1203	16	1296	2515
274	4	334	612	160	1	129	290	240	9	487	736	5	.	16	21	2550	27	2533	5110

II. Két szobából álló lakások lakói: — Bewohner der aus je zwei Zimmern bestehenden Wohnungen:

26—30 lakossal *Mit 26—30 Zimmerg.*				31—35 lakossal *Mit 31—35 Zimmerg.*				36—40 lakossal *Mit 36—40 Zimmerg.*				40-nél több lak. *Mit über 40 Zimmerg.*				Mindössze *Insgesammt*			
5	.	22	27	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	26	5	49	80
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	21	.	10	31
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	124	6	240	370
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	52	5	74	131
.	.	.	.	.	.	66	66	.	.	.	.	.	.	.	.	55	3	111	169
5	.	**22**	**27**	.	.	**66**	**66**	.	.	.	.	.	.	.	.	**278**	**19**	**484**	**781**
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	87	3	143	233
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	37	3	97	137

bából álló háztartások lakói. — Tabelle Nr. 81.

merigen Haushaltungen.

Egyes szobának, melyben csak nő lakik *In jenen einzimmerigen Wohnungen, die nur von Frauen bewohnt sind, befinden sich*			Egyes szobának, melyben mindkét nem együtt lakik *In jenen einzimmerigen Wohnungen, die von beiden Geschlechtern bewohnt sind, befinden sich*										
					a lakók közül — *unter den Inwohnern*								
					férfi *Männer*			nő — *Frauen*			összesen—*zusamm.*		
szána — *Zimmer*	lakója — *Inwohner*	ezekből nem családbeli *unter diesen nicht zur Familie gehörig:*	szána — Zimmer	lakója — *Inwohner*	családbeli *zur Familie gehörig:*	nem családbeli *nicht zur Familie gehörig:*	összesen *zusammen*	családbeli *zur Familie gehörig:*	nem családbeli *nicht zur Familie gehörig:*	összesen *zusammen*	családbeli *zur Familie gehörig:*	nem családbeli *nicht zur Fam. gehörig*	
1. Városrészek szerint. — *1. Nach Statttheilen.*													
115	217	25	1021	4629	2299	636	2935	1269	425	1694	3568	1061	
54	117	27	874	4581	1685	859	2544	1601	436	2037	3286	1295	
481	853	97	8450	41016	16165	7360	23525	12390	5101	17491	28555	12461	
376	793	122	5820	27835	13937	4939	18876	6554	2405	8959	20491	7344	
164	341	44	2673	13114	5762	2098	7860	3919	1335	5254	9681	3433	
46	103	28	1354	6779	3014	1351	4365	1846	568	2414	4860	1919	
9	21	2	404	2123	1084	115	1199	836	88	924	1920	203	
1245	**2445**	**345**	**20596**	**100077**	**43946**	**17358**	**61304**	**28415**	**10358**	**38773**	**72361**	**27716**	
142	254	20	2854	15284	6269	2965	9234	4452	1598	6050	10721	4563	
339	599	77	5596	25732	9896	4395	14291	7938	3503	11441	17834	7898	
2. Fekvés szerint. — *2. Nach der Höhenlage.*													
135	332	88	3358	18633	6176	4607	10783	4590	3260	7850	10766	7867	
959	1803	198	15787	74668	35004	11752	46756	21319	6593	27912	56323	18345	
9	19	2	124	608	259	103	362	194	52	246	453	155	
99	207	49	1006	4601	1902	705	2607	1687	307	1994	3589	1012	
31	64	4	222	1096	420	121	541	473	82	555	893	203	
6	8	1	51	210	89	17	106	95	9	104	184	26	
1	2	1	3	10	4	1	5	4	1	5	8	2	
5	10	2	45	251	92	52	144	53	54	107	145	106	
1245	**2445**	**345**	**20596**	**100077**	**43946**	**17358**	**61304**	**28415**	**10358**	**38773**	**72361**	**27716**	

Túlnépes szobák lakói.

(A 78. és 79. sz. t. l. a 338. lapon.) Die Bewohner der übervölkerten Wohnungen. (Tabelle Nr. 78 und 79. s. S. 338.)

I. Városrészek szerint. — Nach Stadttheilen.

Városrész / Stadttheil		családbeliek / Der Familienmitgld.		segédek / Der Gehilfen		albérlők / Der Aftermiether		Összesen / Zusammen
		száma / Anzahl	=%	száma / Anzahl	=%	száma / Anzahl	=%	
Belváros	*Innere Stadt*	2586	64.28	575	14.29	862	21.43	4023
Lipótváros	*Leopoldstadt*	2551	58.20	319	7.28	1513	34.52	4383
Terézváros*)	*Theresienstadt*	21208	61.59	1242	3.61	11983	34.80	34433
Józsefváros	*Josephstadt*	13410	66.50	1001	4.96	5754	28.54	20165
Ferenczváros	*Franzstadt*	5644	72.82	583	7.52	1524	19.66	7751
Külsőlelek	*Extravillan*	3923	64.12	128	2.09	2067	33.79	6118
Kőbánya	*Steinbruch*	1594	85.98	.	.	260	14.02	1854
Összesen	*Zusammen*	50916	64.67	3848	4.89	23963	30.44	78727
*) Terézváros A)	*Theresienstadt A)*	9167	64.47	671	4.72	4381	30.81	14219
Terézváros B)	*Theresienstadt B)*	12041	59.57	571	2.82	7602	37.61	20214

II. A lakás fekvése szerint. — Nach der Höhenlage der Wohnung.

Fekvés / Höhenlage										Összesen / Zusammen
Pincében	*Im Keller*		8063	51.47	152	0.97	7449	47.56	15664
Földszint	*Zu ebener Erde*		38416	67.72	3240	5.72	15069	26.56	56725
Fél-	*Im Halb-*	emeleten / Stockwerke	380	68.22	49	8.80	128	22.98	557
Első-	*Im ersten*	emeleten / Stockwerke	2911	69.71	264	6.32	1001	23.97	4167
Második-	*Im zweiten*	emeleten / Stockwerke	854	72.99	133	11.37	183	15.64	1170
Harmadik-	*Im dritten*	emeleten / Stockwerke	160	81.22	7	3.55	30	15.23	197
Negyedik-	*Im vierten*	emeleten / Stockwerke	57	89.06*	.	.	7	10.94*	64
Padláson	*Im Dachraume*		75	43.10	3	1.73	96	55.17	174
Összesen	*Zusammen*		50916	64.67	3848	4.89	23963	30.44	78727

82. számú tábla. **Tabelle Nr. 82.**

A csak lakásra és az üzletre is szolgáló lakások kimutatása.

Ausweis jener Wohnungen, die blos zur Wohnung, und jener, die auch zum Geschäftsbetriebe dienen.

Városrész / Stadttheil		Rendes háztartások. — Gewöhnliche Haushaltungen.																				Nem rendes háztartás / Aussergew. Haushaltungen		A háztartások összes száma / Gesammtzahl aller Haushaltungen	%
		Pincében / Im Keller		Földszint / Im Parterre		Fél- / Im Halb-		Első- / Im I.		Második- / Im II.		Harmadik- / Im III.		Negyedik- / Im IV.		Padláson / Im Dachraum		összesen / Zusammen							
		emeleten — Stockwerke																							
		száma / Anzahl	%	száma / Anzahl	%	száma / Anzahl	%	száma / Anzahl	%	száma / Anzahl	%	száma / Anzahl	%	száma / Anzahl	%	száma / Anzahl	%	száma / Anzahl	%						
Belváros / Innere Stadt	a	101	87_{07}	1473	78_{56}	51	100_{00} *	1265	90_{94}	717	91_{83}	280	96_{89}	5	△	45	△	3937	86_{43}	26	26_{87} *	3963	85_{19}
	b	15	12_{93}	402	21_{44}	.	.	126	9_{06}	65	8_{17}	9	3_{11}	.	.	1	△	618	13_{57}	71	73_{13} *	689	14_{81}
	össz. zus.	116	100—	1875	100—	51	100—+	1391	100—	782	100—	289	100—	5	△	46	△	4555	100—	97	100—*	4652	100—
Lipótváros / Leopoldstadt	a	67	83_{75} *	865	81_{91}	25	△	905	94_{17}	818	95_{45}	497	97_{64}	67	98_{53} *	1	△	3245	91_{20}	76	76_{77} *	3321	90_{81}
	b	13	16_{25} *	191	18_{09}	1	△	56	5_{83}	39	4_{55}	12	2_{36}	1	1_{47} *	.	.	313	8_{80}	23	23_{23} *	336	9_{19}
	össz. zus.	80	100—+	1056	100—	26	△	961	100—	857	100—	509	100—	68	100 *	1	△	3558	100—	99	100—*	3657	100—
Terézváros*) / Theresienstadt	a	1595	96_{38}	7117	83_{73}	99	88_{39}	1668	93_{55}	757	95_{23}	149	94_{30}	23	△	13	△	11421	87_{58}	203	70_{73}	11624	87_{22}
	b	60	3_{62}	1383	16_{27}	13	11_{61}	115	6_{45}	39	4_{77}	9	5_{70}	.	.	.	.	1619	12_{42}	84	29_{27}	1703	12_{78}
	össz. zus.	1655	100—	8500	100—	112	100—	1783	100—	796	100—	158	100—	23	△	13	△	13040	100—	287	100—	13327	100—
József város / Josephstadt	a	980	94_{14}	5378	84_{30}	4	△	412	96_{04}	81	98_{78} *	4	△	.	.	6	△	6865	86_{40}	144	100—	7009	86_{64}
	b	61	5_{86}	1002	15_{70}	.	.	17	3_{96}	1	1_{23} *	.	.	.	.	.	.	1081	13_{60}	.	.	1081	13_{36}
	össz. zus.	1041	100—	6380	100—	4	△	429	100—	82	100—*	4	△	.	.	6	△	7946	100—	144	100—	8090	100—
Ferenczváros / Franzstadt	a	433	97_{74}	2853	90_{63}	20	△	194	93_{27}	60	96_{77} *	3	△	.	.	6	△	3569	91_{75}	21	△	3590	91_{63}
	b	10	2_{26}	295	9_{37}	.	.	14	6_{73}	2	3_{23} *	.	.	.	.	.	.	321	8_{25}	7	△	328	8_{37}
	össz. zus.	443	100—	3148	100—	20	△	208	100—	62	100—*	3	△	.	.	6	△	3890	100—	28	△	3918	100—
Külterlek / Extravillan	a	198	95_{66}	1826	93_{59}	.	.	151	100—	7	△	.	.	.	.	3	△	2185	94_{22}	197	99_{70}	2382	94_{64}
	b	9	4_{34}	125	6_{41}	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	134	5_{78}	1	0_{30}	135	5_{36}
	össz. zus.	207	100—	1951	100—	.	.	151	100—	7	△	.	.	.	.	3	△	2319	100—	198	100—	2517	100—
Kőbánya / Steinbruch	a	59	96_{72} *	419	87_{66}	.	.	23	△	.	.	.	.	.	.	2	△	503	89_{19}	38	△	541	89_{87}
	b	2	3_{28} *	59	12_{34}	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	61	10_{81}	.	.	61	10_{13}
	össz. zus.	61	100—	478	100—	.	.	23	△	.	.	.	.	.	.	2	△	564	100—	38	△	602	100—
Egész város / Ganze Stadt	a	3433	95_{28}	19931	85_{22}	199	93_{43}	4618	93_{37}	2440	94_{36}	933	96_{89}	95	98_{96} *	76	98_{70} *	31725	88_{41}	705	79_{13}	32430	88_{24}
	b	170	4_{72}	3457	14_{78}	14	6_{57}	328	6_{63}	146	5_{64}	30	3_{11}	1	1_{04} *	1	1_{30} *	4147	11_{60}	186	20_{87}	4333	11_{76}
	össz. zus.	3603	100—	23388	100—	213	100—	4946	100—	2586	100—	963	100—	96	100—	77	100—*	35872	100—	891	100—	36763	100—
*) Terézváros A) / Theresienstadt A)	a	462	95_{96}	2509	78_{24}	30	△	1216	94_{56}	636	94_{93}	149	94_{30}	23	△	4	△	5029	85_{38}	81	62_{79}	5110	85_{28}
	b	23	4_{74}	698	21_{76}	.	.	70	5_{44}	34	5_{07}	9	5_{70}	.	.	.	.	834	14_{2}	48	37_{21}	882	14_{72}
	össz. zus.	485	100—	3207	100—	30	△	1286	100—	670	100—	158	100—	23	△	4	△	5863	100—	129	100—	5992	100—
Terézváros B) / Theresienstadt B)	a	1133	96_{54}	4608	87_{06}	69	84_{15} *	452	90_{85}	121	96_{03}	.	.	.	.	9	△	6392	89_{05}	122	77_{22}	6514	88_{81}
	b	37	3_{46}	685	12_{94}	13	15_{85} *	45	9_{05}	5	3_{97}	.	.	.	.	.	.	785	10_{94}	36	22_{78}	821	11_{19}
	össz. zus.	1170	100—	5293	100—	82	100—*	497	100—	126	100—	.	.	.	.	9	△	7177	100—	158	100—	7335	100—

[1]) Az a-val jelölt sorok a csak lakásra szolgáló háztartások lakóit tüntetik föl. *Die mit a bezeichneten Zeilen enthalten jene Haushaltungen, die nur zu Wohnzwecken dienen.*

[2]) A b-vel jelölt sorok az üzletre is szolgáló háztartások lakóira vonatkoznak. *Die mit b bezeichneten Zeilen enthalten jene Haushaltungen, die auch zu geschäftlichen Zwecken dienen.*

Lakók száma a csak lakásra és az üzletre is szolgáló lakásokban.

Zahl der Inwohner, in den blos zum Wohnen und in den auch zum Geschäfte dienenden Wohnungen.

Városrész / Stadttheil		Rendes háztartások. — Gewöhnliche Haushaltungen. Pincében / Im Keller: lakók sz. / Einw.	%	Földszint / Im Parterre: lakók sz. / Einw.	%	Fél- / Im Halb-: lakók sz. / Einw.	%	Első- / Im I.: lakók sz. / Einw.	%	Második- / Im II.: lakók sz. / Einw.	%	Harmadik- / Im III.: lakók sz. / Einw.	%	Negyedik- / Im IV.: lakók sz. / Einw.	%	Padláson / Im Dachraum: lakók sz. / Einw.	%	Rendes háztartás összes lakói / Einwohnerzahl der gewöhnl. Haushaltungen	%	Nem rendes háztartás összes lakói / Einwohnerzahl d. aussergewöhnl. Haushaltungen	%	Az összes háztartások lakói / Einwohnerzahl der gesammten Haushaltungen	%
		emeleten — Stockwerke																					
Belváros	a	521	87_{71}	7003	74_{85}	237	100_{00}	6615	87_{21}	3872	90_{98}	1525	96_{40}	27	△	244	97_{21}	20044	83_{91}	68	24_{46}	20112	83_{28}
Innere Stadt	b	73	12_{29}	2353	25_{15}	.	—	970	12_{79}	384	9_{02}	57	3_{60}	.	—	7	2_{79}	3844	16_{09}	210	75_{54}	4054	16_{78}
	össz. zus.	594	100—	9356	100—	237	100—	7585	100—	4256	100—	1582	100—	27	△	251	100—	23888	100—	278	100—	24166	100—
Lipótváros	a	414	85_{38}	4556	76_{79}	132	92_{96}	5314	93_{58}	4936	95_{85}	2791	98_{48}	344	99_{42}	9	△	18496	89_{88}	387	85_{00}	18883	89_{77}
Leopoldstadt	b	71	14_{64}	1377	23_{21}	10	7_{04}	366	6_{48}	214	4_{15}	43	1_{52}	2	0_{58}	.	.	2083	10_{12}	68	14_{94}	2151	10_{23}
	össz. zus.	485	100—	5933	100—	142	100—	5680	100—	5150	100—	2834	100—	346	100_{00}	9	△	20579	100—	455	100—	21034	100—
Terézváros*)	a	9630	95_{54}	33498	76_{60}	563	85_{17}	9812	90_{37}	4801	94_{16}	842	93_{97}	167	100_{00}	101	100_{00}	59414	82_{88}	934	75_{44}	60348	82_{75}
Theresienstadt	b	450	4_{46}	10331	23_{37}	98	14_{83}	1045	9_{63}	298	5_{84}	54	6_{03}	.	.	.	.	12276	17_{12}	304	24_{56}	12580	17_{25}
	össz. zus.	10080	100—	43829	100—	661	100—	10857	100—	5099	100—	896	100—	167	100—	101	100—	71690	100—	1238	100—	72928	100—
Józsefváros	a	4715	93_{20}	25936	80_{21}	16	△	2130	96_{86}	491	98_{89}	13	△	.	.	23	△	33324	83_{02}	977	100_{00}	34301	83_{42}
Josephstadt	b	344	6_{80}	6400	19_{79}	.	—	69	3_{14}	5	1_{01}	.	—	.	.	.	.	6818	16_{98}	.	.	6818	16_{58}
	össz. zus.	5059	100—	32336	100—	16	△	2199	100—	496	100—	13	△	.	.	23	△	40142	100—	977	100—	41119	100—
Ferenczváros	a	2352	97_{51}	12869	80_{62}	75	100_{00} *	898	88_{39}	251	97_{67}	12	△	.	.	30	△	16487	83_{42}	68	72_{34} *	16555	83_{30}
Franzstadt	b	60	2_{49}	3094	19_{38}	.	—	118	11_{61}	6	2_{33}	.	—	.	.	.	.	3278	16_{58}	26	27_{66} *	3304	16_{64}
	össz. zus.	2412	100—	15963	100—	75	100—*	1016	100—	257	100—	12	△	.	.	30	△	19765	100—	94	100—*	19859	100—
Külterlek	a	1145	95_{42}	9780	92_{69}	.	.	714	100_{00}	25	△	.	.	.	.	9	△	11673	93_{34}	1128	99_{65}	12801	93_{91}
Extravillan	b	55	4_{58}	771	7_{31}	.	.	.	—	.	—	.	.	.	.	.	.	826	6_{66}	4	0_{35}	830	6_{09}
	össz. zus.	1200	100—	10551	100—	.	.	714	100—	25	△	.	.	.	.	9	△	12409	100—	1132	100—	13631	100—
Kőbánya	a	286	96_{30}	3178	88_{85}	.	.	169	100_{00}	.	.	.	.	.	.	7	△	3640	89_{88}	303	100_{00}	3943	90_{68}
Steinbruch	b	11	3_{70}	399	11_{15}	.	.	.	—	.	.	.	.	.	.	.	.	410	10_{12}	.	.	410	9_{42}
	össz. zus.	297	100—	3577	100—	.	.	16	100—	.	.	.	.	.	.	7	△	4050	100—	303	100—	4353	100—
Egész város	a	19063	94_{71}	96820	79_{66}	1023	90_{45}	25652	90_{00}	14376	94_{67}	5183	97_{12}	538	99_{63}	423	98_{37}	163078	84_{67}	3865	86_{33}	166943	84_{70}
Ganze Stadt	b	1064	5_{29}	24725	20_{34}	108	9_{55}	2568	9_{10}	907	5_{33}	154	2_{88}	2	0_{37}	7	1_{63}	29535	15_{33}	612	13_{67}	30147	15_{30}
	össz. zus.	20127	100—	121545	100—	1131	0—	28220	100—	15283	100—	5337	100—	540	100—	430	100—	192613	100—	4477	100—	197090	100—
*) Terézváros A)	a	3089	94_{99}	13344	72_{18}	201	100—	7320	93_{24}	4163	94_{29}	842	93_{97}	167	100—	17	△	29143	82_{59}	365	69_{79}	29508	82_{43}
Theresienstadt A)	b	163	5_{01}	5144	27_{82}	.	.	531	6_{76}	252	5_{71}	54	.	.	.	.	.	6144	17_{41}	158	30_{21}	6302	17_{57}
	össz. zus.	3252	100—	18488	100—	201	100	7851	100—	4415	100—	896	100—	167	100—	17	△	35287	100—	523	100—	35810	100—
Terézváros B)	a	6541	95_{80}	20154	79_{53}	362	78_{70}	2492	82_{90}	638	93_{28}	.	.	.	.	84	100—*	30271	83_{16}	569	79_{58}	30840	83_{09}
Theresienstadt B)	b	287	4_{20}	5187	20_{47}	98	21_{30}	514	17_{10}	46	6_{72}	.	.	.	.	.	.	6132	16_{94}	146	20_{42}	6278	16_{91}
	össz. zus.	6828	100—	25341	100—	460	100—	3006	100—	684	100—	.	.	.	.	84	100—*	36403	100—	715	100—	37118	100—

*) Az a-val jelölt sorok a csak lakásra szolgáló háztartások lakóit tüntetik föl. *Die mit a bezeichneten Zeilen enthalten die Inwohner jener Haushaltungen, die nur zu Wohnzwecken dienen.*

*) A b-vel jelölt sorok az üzletre is szolgáló háztartások lakóira vonatkoznak *Die mit b bezeichneten Zeilen enthalten die Inwohner jener Haushaltungen, die auch zu geschäftl. Zwecken dienen.*

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

M. T. AKADÉMIA
KÖNYV-
TÁRA

A PESTVÁROSI STATISZTIKAI HIVATAL

KÖZLEMÉNYEI.

I. AZ 1871-DIK ÉVI PESTI NÉPSZÁMLÁLÁS EREDMÉNYEI. 3722 tábla, 8 folio kötetben; földolgozta Kőrösi József.

II. AZ 1857-DIK ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS EREDMÉNYEI. 1077 tábla két folio kötetben. 1870-ben földolgozta Kőrösi József.

Ezen két, (autografiailag sokszorositott) táblás munkának egy-egy példánya a magyar tudományos akadémia, a nemzeti muzeum és a m. k. egyetem nyilvános könyvtáraiban közhasználatra áll. Egy-egy példány adatott át továbbá a városi levéltárnak, a pestvárosi statisztikai hivatalnak, az országgyülési könyvtárnak, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak, szabad királyi Budavárosának, a budapesti kereskedelmi s iparkamarának, a városi reáltanoda könyvtárának, az országos gazdasági egyesületnek és az országos iparegyesületnek.

III. Kőrösi József. ELŐLEGES JELENTÉS AZ 1870-DIK ÉVI JANUÁR 1-ÉN TÖRTÉNT PESTI NÉPSZÁMLÁLÁSRÓL. Négy grafikus rajzzal. Pest, 1871. Ráth Mór bizománya. Ára 40 kr.

IV. Kőrösi József. PEST, SZABAD KIRÁLYI VÁROS AZ 1870. ÉVBEN. A népszámlálás és népleirás eredményei. 10 grafikus rajzzal. Pest, 1871. Ráth Mór bizománya. Ára 3 frt 50 kr.

Sajtó alá készül:

V. PESTVÁROSI STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. Első folyam.

Pesti könyvnyomda-részvény-társulat. (Hold-utcza 4. sz.)